

Nadroga: Bible for 1 Cesalonaika, 1 Joni, 1 Koronica, 1 Pita, 1 Timoci, 2 Cesalonaika, 2 Joni, 2 Koronica, 2 Pita, 2 Timoci, 3 Joni, Cakacaka, Efeso, Filimoni, Filipai, Iperiu, Jemesa, Joni, Juta, Kalatia, Kolosa, Luke, Maciu, Marika, Roma, Taito, Vakatakila

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Maciu

1

¹Lea vola ni kawa na viagwane o Jisu Karisito, luvea o Tevita , luvea o Evarama. ²O Evarama o tamaya o Waisake, O Waisake o tamaya Jekope qenia o Jekope o tamaya Juta qenia o tacia. ³Juta tamaya o Feresi qenia o Sera o hunadru o Tema. O tamaya o Esiromi o Feresi: o Erami o tamaya o Esiromi.⁴O tamaya Aminatapi o Erami, o Nasoni o tamaya o Aminatapi o Salimoni o tamaya o Nasoni. ⁵Salimoni o tamaya o Poasi o hunaya o Ruci, O Jese o tamaya o Opeti. ⁶O Tevita na jui o tamaya o Jese, o tamaya o Solomoni o tevita na jui, o hunaya a lea ju o Uraia⁷O Riopoami o tamaya o Solomoni, o Riopoami o tamaya o Epaia, o tamaya o Asa ko Epaia. ⁸Tamaya o Josefati o Asa, o tamaya o Ioramni o Josafati, o Sosafati o tamaya o Uraia o Joramni.⁹Tamaya o Jocani o Usaia, a tamaya o Asi o Jocani , Asa tamaya Esekia . ¹⁰Esekaia tamaya Manasa, Manasa tamaya o Emoni, Emoni tamaya o Josaia. ¹¹Josaia e kawa ma vua o Jekonaia qenia kura o tacia gauna ni ra lei mei dei i Papiloni. ¹²Gauna ra la ho ke Papiloni qai lai sucu o Salacieli o tamaya o Sekonaia, Salacieli a tamaya o Serupepeli. ¹³¹³O tama Elaiakimi o Epita o tamaya o Asori e Elaiakini. ¹⁴O Setoki o tamaya o Asori, o tamaya o Akimi o Setoki, o tamaya o Iliuta o Akeimi¹⁵Eliesa o tamaya Iliuta, Eliesa tamya o Mecani, Mecani o tamaya o Jekope. ¹⁶Jekope tamaya o Josefa lea seigwane o Meri, a sucu ke o na viagwane o Jisu,na karisito. ¹⁷Lea kawa o Evarama me cadravia ma o Tevita honi e Tinikava na taba ecola, mai vo Tevita me yacovia ledra lai mei vabobula ki Papiloni tinikava mu na taba ecola, ledra lei mei deima i Papiloni me yaco vo Karisito e tinikava muni na taba ecola.¹⁸Lea sucu muni na viagwane e yaco muni ke o hunaya o Meri amuhuki koto me lea o Josefa , he bere ni ru lavata ma a bukese ho o Meri mai vua na Yalotabu. ¹⁹Io o josefa lea seigwane o Meri, a hila na ecola yalododonu tamu vinasia me ru majuwa e ra mata na ecola taucoko, a numia meru na vibiu ga ho.²⁰A hi vanumia ju ga hila na agilosi ni kalou a cadra ma vua i na buibui, a kwaya qea vo Josefa, " Kua ni matakni qulumia o Meri me lemu, balesia o kuwa a vabukesenia ho ni na yalotabu. ²¹E na vacadrania ma na seigwane, o iko ina covia ke e yaca o Jisu, ni o kwa ena vacola nira na ecola coko ga mai ledra i valavalala bura²²Na kwa taucoko okwe e yaco ga ke me kodaki ledra voha na viagwane vuara lea ecola na parofita e ra kwaya. ²³Toavia ena bukese hila na vulau ena vasucunia o luvea seigwane, era na kwaya e yaco o imanueli na Viaigwane e no qetatou koto.²⁴Mata ma na moce o Josefa me tara na kwa a kwaya vua na Agilosi, a qulumia o Meri me lea yalewa. ²⁵E tabu hi kilasia ga me yacovia ga na higa a sucu ke o luvea. Acovia hara me nia o Jisu na ledju vigwane.

2

¹Sucu o na viagwane o Jisu mai Peceliema Jutia ina lea gauna ni jui o Eroti, e rogo ni kuru na ecola vuku ma i na yatu i Yata ni ru yaco ma i Jesusalemi ni ru kwaya, ²I vei kuwa na viagwane a sucu me nia ledra jui na ki Jutia? maju tolavia ma na lea kalokalo ma in yatu i yata, maju lama okwe me maju varokoroko vua. ³Gauna a rogo ke na jui o Eroti, e karacia me kodaki ke o Jerusalemi qeinia⁴Na jui o Eroti e meira taucocko ma na bete yalevu qeinira na vunivola ni ecola, a qai tarogira, I vei na viagwane o jisu Karisito o kuwa e lai kwai koto ni sucu? ⁵A ra kwaya vua e sucu mai Peceliema Jutia, me kodaki na kwa ara volai na Parofita, ⁶Io o iko Peceliema, ina vanua o Jiuta tabu hewahewa ma vuara era viliutaki ju i Jiuta, mai vuwako ena cadra ma ke e hila, o kuwa ena viliutaki, o kua ena vatawa nira na isireli.⁷O Eroti a covira lo na ecola vuku na gauna va ca ena lai tolavi tale ke na kalokalo. ⁸A vatalasiru wa i Peceliema kwaya vuaru, muju la muju vadania ma na kwhaweha oqo, Gauna miji tolavia ho ke muju qai jukujuku wa mequ lawa muni wa mequ varokoroko muni vua.⁹Gauna a ru rogo ke na ecola vuku, a ru la howa na kalokalo a ru tolavia ma i na yatu i yata a ru sekucia koto me yacovia ga ni la i ju vahila na vanua a sucu koto ma ke na kwhaweha na viagwane. ¹⁰Gauna aru tolavia ke na kalokalo hila na kwa ledru levu ni ciqa, eru ciqa haraga valevu.¹¹A ru hita wa i yaloga ni were, aru tolavia na kwhaweha qenia o hunaya o Meri . E ru sekijuru a ra varokoroko vua. Ru dolavia ledru kwa ni loloma ru vacabonia vua, nakoula, na drega o kua e dau vakamai qeinia ma mura. ¹²Na viagwane a varosia ho vuaru me kua tale ni qai la i tolavia na jui o Eroti, a ru sekucia tale ho hila tale na calevu meru yaco tale ledru vanua.¹³Gauna ga a ru deidei ke na ecola vuku, na Agilosia a lama vo Josefa i na buibui a kwaya vua " Tucake, rogo na kwhaweha qeinia o hunaya, muju la i Ijipita. Muju no koto ma ke me yacovia ni qu kwaya vua mo deidei ma, balesia o Eroti e vadania ho ma na kwhaweha mera seigwane me vamasenira. ¹⁴Nabogi honi jucake ke o Josefa rogo na kwhaweha qeinia o hunaya a ru lawa i Ijipita. ¹⁵A ru nokoto ma i ijipita ne yacovia ga ni mase o Eroti. Okwe me yaco ke na kwa ra kwaya na Parofita ni ra kwaya, mai Ijipita qu covia ke o luvequ.¹⁶O Eroti, gauna kilasia ke ni ra vagirisia o uru na ecola vuku, lea levu ni rarawa a kwaya ke me ra vamase na huravou yahewa ma na yabaki 2 balesia honi na kwa a ru kwaya na ecola vuku.¹⁷Honi hara ga a qai vadeitaki ke na kwa a kwaya na Parofita o Jeremaia a kwaya . ¹⁸Hila na domo e rogo koto ma Rama e tagi qeinia na tagi ni rarawa, Rejieli ni tagicia o luvea, juwaraki nia me hila me vacegunia balesia era vele coko ho.¹⁹Gauna emase ho ke o Eroti na jui, na Agilosia ni juraga tolatola tale vo Josefa ma i ijipita a kway vua, ²⁰Tucake meiru na kwhaweha qeinia o hunaya alehu tale i Ijipita o kuwa a viasia me vamasenia na kwhaweha e legwa ho.²¹Jucake o Josefa , qulumia ma na kwhaweha qeinia o hunaya, a ru lehu tale i Isireli²²Gauna a rogo ke o Avikeleo ni jui koto mai Jiuta kea i hohomi o tamaya o Eroti, a matakua, Na viagwane a varosia osi ho ma ina buibui, a ru lawa i Kaleli. ²³A ru la i nokoto ina tauni o Nasareci. Okwe me lai kwai ke o kuwa na koi Nasareci.

3 ¹Gauna ho ni o Joni na dauvivavaitaisotaki a vuna koto ma na vanua o Jutia, e kwaya koto, ²Muju vivujuni ni voleka ho ma na mataniju va lomalagi e voleka homa. ³Okwe na kwa a voha ke o Ilaijia na Parofita, a kwaya, " Na domo e coco koto mai na yaloga ni vanua e kwaya koto, " Varautakinia na calevu ni viagwane, tara me dodonu." ⁴Ia o Joni e huku ju nai hulu ni taba ni kameli lea peleti ,e tabamuni ni manumanu , e luvuka. Kea cawa na vodore qeinia na oni ni vikaikai. ⁵Ia Jerusalemi, qeinia o Jutia vata qea na yahayaha taucoko voleka i Joritani. ⁶A vavitaitsotaki nira taucoko, i na ruwai o joritani, ni ra lamai vajuhania ledra juku i valavalava bura. ⁷Ia na gauna ga ra tolavira ke na farisi qei nira na lea tokani o Setoki ara ma mera vavitaiso, kwaya vuara, " O kemutou na kawa ni gwata, o cei a kwaya vo kemutou me muju juba dei ma na oca e la koto ma? ⁸Me ju vuatakinia na vua e vina ni vivujuni. ⁹Kua ni numia me muju kwaya vanikemutou, o kematou o tama matou o Eparama. ¹⁰Io na matau e no ho ena vunikai, balesia na vunikai taucoko e tani vua ena takalaki viritaki wai na quto. ¹¹O au qi vi vavitaitsotaki i na wai me kouma na vivujuni djina. Ia o kua e sitaku koto ma e kaikai cake ma vuau, o au ga re e tabu yaga mequ qulu lea i vava. O kua ena qai vavitaitsotakini kemudou ena yalotabu qeinia na bukawaqa. ¹²E quhi ju e lima lea i cula ni hil, me va hoqonia vata ma na hila kea were, ena va cecenia e taba na hila ena bukawaqa tabu rewa ni lo. ¹³Ia na viagwane lama i Kaleli ki na Joritani me vavitaitsotakinia o Joni. ¹⁴OJoni mata tarovisia me kwaya vua , o au mequ vavitaitsotaki ma vuako, io okwe i la tale ho ma vuau. ¹⁵na viagwane a haunia lehu lea voha, a kwaya vua, e kilikili vo ketatou na ecola valavalava dodonu qeinia na vabalusia me yaco vo ketatou. O Joni a qai vadonya ho. ¹⁶Osi lea vavitaiso, o Jisu cadra cake ga ma i na wai, a wahe rua na lomalagi vua, Ara tolavia na yalotabu ni kalou kodaki na ruve la ma i ro koto vua. ¹⁷Rogo hila na domo rogo mai lomalagi e kwaya koto; Okwe o luvequ qi dau vinasia valevu hara.

4 ¹Na viagwane e liutakinia na yalotabu i vikaikai me la i temakisia ke na niju. ²Gauan a laho ke i lolo me vasagavulu na higa vasagvulu na bogi, a qai mata kana ma. ³Na dau vitemaki a lama vua a kwaya vua " Kodaki i sa luve ni viagwane, varosia na vaju okwe me vuki me madrai." ⁴Na viagwane a kwaya vua,Ni volai na ecola e tabu cola tahila ga ena madrai tahila ga, o kua ena cola ga i na voha e lama vua na viagwane o tamaya.⁵Na niju a qei meiya na viagwane i yataga ni were ni ho kalou; ⁶A kwaya vua; kodaki o iko luvea jina na viagwane, rido bale ni volai " O kuwa ena kwaya vuara na agilosí me ra hoqomiko, era kabesiko, mu l;a ena tabu dereia navatu.⁷A kwaya na viagwane vua; ni volai, e tabu ni o vatovolia na juraga na viagwane. ⁸Vahila tale na niju meia i na yataga jucia vua na mataniju taucoko i vuravura qeinia kea ukuuku taucoko. ⁹A kwaya vua, " na kwa taucoko okwe qina holia vuako, kodaki ina cuva bale mo varokoroko vuau. ¹⁰A qai kwaya o jisu vua," ladei o kei Setani, nivolai, Ina qwaravia tahila ga na viagwane naklaou, i na qwaravia tahila ga. ¹¹A deidei na niju a juba, ara qai lama na Agilosí mera qwaravia o jisu¹²Na gauna a rogo ke ojisu ni o Joni a venu a lehu tale i Kaleli. ¹³Biubiu mai Nasreci, a la I Kapenaumi e nokoto basi ni ruwai o Kaleli, i na ledru vanua o Sevuloni qeinia o Navitalai.¹⁴Okwe me balesia koto na voha kwaya o Aisea na parofita. ¹⁵Na ledru vanua Sevuloni qeinia o Navitalai, yaha i ruwai, i yaha ni Joritani o Kaleli mai vuara na koi hehe. ¹⁶Na ecola era tadra ju na vanua driadrio era tolavia ho na cece, ia vuara ara tadra koto i na yaloyalo ni mase e cabe ho ke na cece levu.¹⁷Mai na gaunaho nia a sekivu ho me vunau o jisu, " Muju vivujuni ni voleka ho ma na matanitu na viagwane.¹⁸Gauna a taubale koto ho i na matacawa i Kaleli tolavia hara o kuru na vitacini o Saimoni Pita, qeinia o tacia o Adriu , a ru viritakinia koto ledru lawa i ruwai, me kodaki o kuru na gonedau. ¹⁹Kwaya o Jisu vuaru, " lama muru sekuci au ma, qí nai qihí kemuru me muru gnedau ni ecola. ²⁰Tabu bere ru denia ledru lawa a ra sekucia ma o Jisu²¹Na viagwane a taubale tale a tolaviru tale e rua na vitacini, o Jemesa luvea o Sepete qeinia o tacia o Joni. Aru no qea tamani o Sepete a ru cula sia koto na lawa . A coviru hara o Jisu. ²²A ru dei nia ma na waqa qeinia o tamadru a ru seseku hara ho wa.²³O Jisu a la taucoko, i Kaleli, vunau ina ledra vi wereniloju, vunautakinia nai jukujuku ni mataniju ni kalou, va ecola ni ra na baca, vuara na ecola taucoko ga. ²⁴Nai jukujuku balesia na viagwane a robosia no siria, na ecola a ra lama vua eno juma vuara na vimataqwali baca coko ga, qenia na raraci coko ga, hitavi niju, bura ni ulu, qenira na paralse vacola nira coko na viagwane . ²⁵A ra levu hara na ecola ra sekucia ho mai Kaleli, qeinia ma Tikapoli qeinia i Jesusalemi, o Jutia qeinira na i Joritani.

5

¹Na gauna a tolavia ke na ecola wara, a la wa ina uluniyataga. A ru la hara mai vuwa o kuru lea jisaivel. ²A sekivu ho me vavuliciru lea jisaivel. ³E ri kalougata o kuru na yalo malumalumu ni na ledra na mataniju valomalagi. ⁴E ri kalougata o kuru na dau tagi ni ra na vacegui.⁵ E ri kalougata o kuru na yaloberebere ni ra na taukenisia na vanua. ⁶E ri kalougata o kuru na matakania aru mata homia nai valavala dodnu ni ru na vatawani. ⁷E ri kalougata o kuru na dau loloma ni ra na lomani. ⁸Eri kalougata o kuru na yalo havahava ni ra tolavia na kalou. ⁹E ri kalougata o kuru na dau tarovia na bura eri na vatokai meru sa luve ni kalou. ¹⁰Eri kalougata okuru eri vaburaburataki balesi nai valavala dodonu ni na ledra na mataniju valomalagi. ¹¹Eri kalougata o kuru na vahewahewabi aru vaburaburataki aru beitaki vabura in kwa balesia u. ¹²Muju ciqa vavinavina ni na levu na kemuju i hau mai lomalagi. A kodaki muni okwe na ledru a vabburaburataki o kuru na parofita aru cola mai mata vukemutou¹³O iko i mahima ni vuravura , ia kodaki e lavele ho na i kanakana ni mahima, ena qai vakanakana tale va ca? Ena tamu yaga ho ina hila na kwa, me biu dei ga ho wa i rara, mera vabujulakinia na e cola. ¹⁴O iko na cece ni vuravura , na rara e no koto ina uluniyataga honi e tamu rewa nin hilomaki rewa. ¹⁵E ri tamu vamudrecia ga na hina a ru biusia i yaloga ni tabe e vina me biu ga ina kei juju me cece wa ivo kuru na nokoto i yaloga ni were. ¹⁶Me mudre wa na cece e ru mata na ecola meru rewa ni tolavia wa na lemu cakacaka vina aru lavesia ke na viagwane mai lomalagi¹⁷" Muju kua ni numia niqo la ma i vaburania na ledru lawa na parofita, qu tamu la ma mequ la mai vaburania mequ laga mai vayaconia. ¹⁸Qi kwaya hara ga wa vadodonu i vukemutou ni kua eri na ladei wa na lomalagi weeinia na vuravura ena tamu hila na matanivola hewa he e siki na matanivola ena ladei mai i vo na lawa, yacovia hara ni tara vaosi ho na kwa taucoko. ¹⁹Ia o kua e haqavia e hila nai vavuvuli hewa tahila o kua a qei vavulicira tale ke e valu na ecola mera vasekucia ena holi muni vua e hila muni e siki hewa mai lomalagi. ²⁰Qi kwaya muni i vukemutou kodaki e tamu vina hara na lemuju i tovo vina mai vuwaru na Varisi keina vunivola miji na tamu rewasia na mataniju valomalagi²¹Kodaki muju bara rogo ho ni a lei kwau hara ma ina gauna i mata .'Muju ku ni laba,' ia o kua ena laba ena vilewaitaki. ²²Ia qj kwaya, muni wa o kua e ocasia o taciya ena vilewaitaki, ia o kua muni e kwaya vo taciya "E cola tamu yaga" ena lai lewai ina matabohe. Ia o kua e kaya lialia ena lewai ina bukawa mai Eli.²³Ia kodaki i kou na lemu i holiholi ina i cabocabo ni horo mo lai vacabonia o qai numia ma na lemuru tamu viyaloni ju e hila o wekamu. ²⁴biusia koto o kei honi na lemu i horo ina mata ni cabocabo ni horo mo la hara me muru lai vivinasi osi mo qai la tale ma o la mai vacabonia lemu i horo. ²⁵Me muru vivnai varerewa ina gauna miri na la ju ke i na vanua ni vileawai, ke qai meiko wa vua na juraga ni lewa? O juraganilewa a qei vamei iko wa vua na i valehilehi o qai hogo i wereni veivehu. ²⁶Qi kwaya hara ga vadodonu vuwako, ina tamu rewa ni ladei ma o kei honi e rewa ga niru haumia ma na i osiosi ni lavo o djinautakinia ju²⁷O iko o rogo ho ni laikwai ju. ' Kua ni dauyalewa,²⁸Ia qj kwaya vuwako , o kemutou taucoko miji tolavia na lewa muju vinasia e wili ho me muju dauyalewa ni nokoto vukemutou na yalo ni vinasia na lewa. ²⁹Kodaki e vacalaniko mu mata i matau , o cavusia dei me vuritaki deiwa. E vina cake vuwako me ladei e hila mu siki ni lala mai na la coko i Eli mu lala taucoko. ³⁰Kodaki e vacalaniko mu lima i matau , muhukia dei viritakinia deiwa e vina cake me ladei e hila mo siki ni lala, a bura ga ni biu wa i Eli mu lala taucoko. ³¹E lai kwai muni o kua eru vibiu ho lea yalewa, me holia vua nai vola ni here ni vamau. ³²Qi kwaya muni o kua e biusia lea yalewa ina vuku ni lea dauseigwane, ia o kua ena qei lei lea ena dauyalewa.³³Hila tale, muju rogo ni lai kwai muni ju mai mata " muju kua ni dau bubului qiriqri, muju dau bubului ga i vua na kalou. ³⁴Ia qj kwaya vukemutou muju kua ni bublui i lomalagi ni lea i nono vajuraga na kalou, ³⁵Me kua i vuravura ni lea i juju ni la, kua i Jerusalemi ni lea rara na juraga levu. ³⁶Mo kua ni bubului i mu ulu balesia e tamu rewa ni vakucia rewa e hila na rauni ulu bucobuco he lolo. ³⁷Ia me io ga na io me hukai ga na hukai ia lemuju voh, nakwa ena levu cake mai vo kuru okwe ena la ma ina kwa bura.³⁸" Muju rogo muni ni lai kwai " Hauni mata na mata, hauni basi na basi. ³⁹Ia oni qj kwaya vukemutou muju kua ni vaihohomitakinia na bura ia kodaki e tahila e rubicia muju kaliga i matau, muju holia tale wa i vua e hila tale.⁴⁰Kodaki e tahikla e mata beitakiniko ina mataveilewai na lawa, kodei na lemu i hitahita deinia me ladei muni na lemu i taboi. ⁴¹Kodaki e hila e mata tara vakaikainiko ina hila na maile, laqeia tale ina karua ni maile. ⁴²Dau holia na kwa vuwara era dau lamai kerekere vuwako, kua ni dau vuki dei vuwara na dau lamai kerekere vuwako.⁴³Muju rogo muni a lai kwai " Lomanira o kuru o wekamu o burasira kemu meca. ⁴⁴o au qj kwaya qj kwaya vukemutou, muju lomanira kemuju meca, dau mahulakinira o kura era dau burasikemutou, ⁴⁵Miji na qai wili ke muju leve ni kalou. O kua a bulia na matanihiga me balesia na e cola vina qeiniru na ecola yalovina qeiniru na yalobura.⁴⁶Kodaki miji lomanira ga o kuru na dau lomani kemutou na ca na kemuju i hau ke? E ra tamu dau tara munni o kura na dau kumunisia na holi?⁴⁷Kodaki i dau kidavaki siru ga o wekamu na ca miji na vina cake ke ma i vuwara tale e cola? Era tamu tara muni o kuru na koi vimataniju tale e valu na kwa okwe?⁴⁸Honi hara ga me muju vina hara , ni vina hara o tamamutou mai lomalagi.

⁶ ¹Mo qaraunia mo kua varaitakinia na lemu loloma iera mat ana ecola mo lei dani ma ike vuara, ena hukai ken a lemu I cocovi ma ivua o Tamamu e hino mai Lomalagi.

²Na gauna I holi loloma kua ni vataginia na biukila me kodaki era dau tar ana dauvarivariva ina were ni loju he ina basi ni calevu, me rewa ni ra dokai ke mai vuara nae cola.³Iya na gauna miji holi loloma ke, me kua ni kilasia mu lima I mawi na kwa e tara mu lima I matau.

⁴Honi me kua ni kila na lemuju holi loloma, o tamamutou o kua e tolavi kemutou lo koto ma ena haumi kemutou.

⁵Na gauna I mahu ke, mo kua ni kodaki na daunivarivariva, era loju qai mahu ju I wereniloju qeinia I basini calevu me rewa ni tolavira nae cola. Na kwadjina qi kwaya ivo kemutou, eri na qai taucia ga vua.

⁶Iya oiko, na gauna I mahu ke, hita ina lemu eloga ni rumu. Hogosia na mataniwere qei mahu ivo Tamamu okua e tamu laidani. O Tamamu okua e tolaviko lo koto ma ena qai haumiko.

⁷Na gauna I mahu ke, kua bulia na voha wale tamuyaga, me kodaki lerda i valavala na kai mataniju tani , Era numia ga nira na rogoci ena vuku erda tatawarawara.⁸Honi, me muju kua ni kodaki ni o kuru o tamamutou e kilasia vina ju na kwa I vinasia hibere ni o kerekere wa.

⁹Muju mahu kodaki okwe, tamamutou mai lomalagi, me varokorokotaki mu yaca.

¹⁰Me yaco ga lemu matani ju,me yaco lemu lewaia I vuravura me kodaki ga na lea yacokoto mai lomalagi .¹¹Holia ma na kemaju madrai ina hega nikau.

¹²Vohosia na lemaju I valavala ca, me kudaki ni maju vohosera okuru era tara cala ivo kemudou.

¹³Kua ni vatarai me maju temaki, iya mo vacola ni kematou ma ina driodrio.¹⁴Kodaki I vohosia na ledrai tovo mura na ecalao tamamu mai lomalagi ena vohosiko muni.

¹⁵Iya kodaki I tamu vohosia na,ledru tovo bura na ecalao, o tamamutou muni ena tamu vohosiko muni na lemu valavala bura¹⁶Na gauna I lolo ke kua ni valomalomania mumata me kodaki na ledra I valavala na dauvarivariva, Era dau valomalomanira nira mera rewa ni tolavia na ecola nira lolo koto . Na kwajina qi kwaya ivo kemutou, ara qulumia juho na ledra cocovi

¹⁷Iya oiko, na gauna I ni lolo ke walia mu ulu qinia mo havasia mu mata

¹⁸Mo rewa ni kua ni kelai ivuara na ecola ni oiko I lolo koto, iya o tamamu okua e no qeko lo koto e na haumia iko muni.¹⁹Kua ni vitoroki takinia vata I vuako na iyau ni vuravura okwe,ena kania na harahara qeinia muni na madrai ena varumania okuru muni na dau drive era na bahukia aru drivasia muni

²⁰Mo vitorarogitakinia na lemuju yau ma lomalagi e tamu rewa ni kania na harahara qeinia na marai, era tamu rewa muni ni bahukia muni na drive aru drivasia.

²¹Na vanua e nokoto ke mu yalo e no muni koto ke mu yalo.²²Na mata e nia hina ni yago, honi kodaki e vina mu mu mat ana yago taucoke e tawania ju ina higa cece.

²³Iya kodaki e bura mu mata, mu yago taucoke e hivisia ken a driodrio.

²⁴Hukai hila e rewa ni qwaravia e ru na lea liiliu ni na buransia e hila ena vinasia e hilatale, he ena holi colaiwo e hila ena vahehesia e hilatale, tamu rewa ni o qwaraviru vata na Kalou²⁵Honi qi kwaya ke no kemutou, kua ni leqwa takinia na lemu cola, naca ina kania, he naca ina homia; he balesia mu yago, naca mo uku . E tamu levu cake ma na cola main a cawa qeinia na yaco e levu cake I nai hulu?

²⁶Tolavira na manumanu cavu ni lomalagi. E ra tamu dau seisei he tatamuhuki, mera vitoroki takinia ba kedra, o tamamutou, ma lomalagi e vakana . I tamu levu cake ma o iko vuara?²⁷Na ca me muju lomaocaoca takinia e rewa ni muru vakurinia vahewa na higa ni lemuju cola?²⁸Na ca miji lomaocaoca takinia ke na lemuju i hulu? vakahamataki nia re na viavia ni vikaikai, era jubu vaca, era tamu cakacaka qeinia era tamu rewa ni talitali.²⁹O kwaya tale ivo kemutou , o Solomoni gare qeinia na lea i ukuuku e tamu vauhulutaki me kodaki o kuru okwe.

³⁰Kodaki e vauhulunia ho na kalou na qarasi ni vuravura okwe, kua e cola ga nikua, iqwata a barotaki ina vavi, e kodaki ho i vei na levu ni lea vauhulutaki ni kemutou.³¹Muju kua ni lomaocaoca takinia me muju kwaya naca me

maju kania? Naca me maju homia? nai hulu ca me maju uku?³²Ni ra vadania ju na vikwa okwe na kwai mataniju yali qeinia o tamamutou mai lomalagi e kilasia vina ju miji vinasia ju na vikwa okwe.³³iya , muju vadania re i mata na mataniju ni kalou qeinia na lea yalododonu ena qei holi me kea i kuri na vikwa coko ga okwe.³⁴Me muju kua ni lomaocaoca takinia na higa iqwata ena qai leqwatakinia ga . E noju ho na higa qeinia na kea bura.

⁷ ¹Kua ni dau vakalelewa ona sega ni lewai. Muru kua ni valelewa muru na tamu lewai.

²Balesia na lemu valelewa muru na lewai muni ke va tautauvata.³Na ca muru tolavia koto na siki nim au hewa e mata o tacimu, ia o tamu kwawai takinia na dol oni kai levu e no muru mata?

⁴E rewa va ca mo kwaya vo tacimu, mequ kou dei ma na sila ni ro ni kai e no mu yaloka ni mata, main a dolo ni kai levu e no muni tadar mu yaloka ni mata?

⁵Iko na dauriva koihi m,e muri liusia dei na dol oni kai mai muru mata muru na qe tolavia vina ken a siki ni r oni kai e no koto e mata o tacimu.⁶Kua n I holia na kwa e havahava vuara na tui, mo kua ni viritakinia na lemu mataniciva e ra mat ana vore. Balesia ni na rewa ni ra na bahu laki ni muru mun imo tata herehere bura haraga.

⁷Kerekere ena holi vo kemuru vadania matua vina hara muru na tolavia. Chukichuki ena tadola vo kemuru.

⁸Vo kura na dau kerekere ena holi mara ra hoqonia o kuruo kuru era vadini era na tolavia ia vo kua e chukichuki ena tadola vua.

⁹O cei vo kemutou kodaki o luvenu seigwane e kerevia e hila na I buli madrai, a qe holia e hila na vachu?

¹⁰He e kerevia e hila na ika, muchu qe holia ma e hila ma e hila na gwata?¹¹Mo kilasia viina o ikon a loma ca o kilasia mo holia nai loloma vina vo kuru o luvenu, ia ena totoka hara o tamamu mai lomalagi me holia na vi kwa vina vo kura era dau kerekere vua.

¹²O kua h oni eru no numiaa vina na kwa oiko vinasia mera tara na ecola vuako, oiko mod au numiaa vina mod au tara vuara, ni o koya ena ledra na parofita.¹³Muru hita via na matamata qiqo. Balesia ni raba levu hara na matamata ena vimei ia ruha e levu era dau sekucia.

¹⁴Dina ni qiqo na matamata a dredre na calevu ena sini e na cola, ia era geregere muni o kura na dania mera sekucia.¹⁵Qarau nira na parofita girigiri, o kura era nira ena hulu ni hivi ia ra oliva Matakana dau kata.

¹⁶O na kila sira vina ra vua. E rewa vuara nae cola mera besi vaini ma main a vuni kai gadrogadro he na vuni lolo me besi ma na kai gadrogadro?

¹⁷E tautauvata haraga na kai vina ena holia erua e vina ia na vuni kai bura e holia na vu ani kai bura.¹⁸Na vunikai vina ena tamurewa ni holia na vu ani kai bura, he na vunikai bura me holia na vuani kai vina.

¹⁹Na vuanikai e tamudau holia vua e rua e vina me lei taka dei a dei e mataravu.

²⁰Muru na kilasira ga ledra vua.²¹Tamu ni taucoko na co viau churaga, churaga mera na hita ina matanichu va lomalagi, ia o kura ga era tara koto ena loma ni Kalou e no I Lomalagi.

²²E levu era na kwaya nia ena higa honi, “churaga,churaga amchu parofisai e mu yaca, ena kaikai ni muru yaca muchu ro vira dei na yalo velavela ena vuku munini muru yaca e levu na cakacaka mana?

²³Qina kwaya vadodonu vina hara mara, qe tamu kilasi kemutou. Muchu la dei qu mata, o kemutou na dau bahukia na lawa.²⁴O kemutou na rogo na lequ voha muchu sekucia vina hova ena tautauvata qenia nae cola vuku e tara la were ena yataga ni vachu.

²⁵E ku ma na luvu, tacoka ma na vuto, a kaikai na cagi mera tonia na were, ia e tamu bale na were, balesia ni yavu taki ena yataga ni vachu.²⁶Ia o kura era rogo na lequ voha ara tamu sekucia era na kodaki nae cola lialia a tara la were ena yataga ni volivoli.

²⁷Ni ku na luvu levu, a tacoka na vuto, qe kaikai na cagi ra haqania na were, a bale a tataherehere a cebuyara na were²⁸Ia nimai sini koto la voha o Jisu, kura na varorogo koto va karacira hara la vavuvuli o Jisu,²⁹ni vi ra vulici o kua ena kaikai qe nia na vatulewa matau e tamu kodaki ni ledra vunivola.

¹Na gauna e la bale maike ina uluniyataga , levu na ecola era sekucia. ²Qaitolavia hila na vukavuka lama vua cuva bale hara a kwaya, " Juraga , kodaki iko vinasia, o iko rewa ni vahavahavataki niau. ³Dokia hara e lima o Jisu a dereia hara a kwaya. Au qi vinasia omo havahava a vahauri ga la havaha na vukavuka.⁴A kwaya vua o Jisu , tolavia mo kua hara ni kway vo e hila. Mo qai varaitaki nikoa ga vua na bete, qai vacabonia na i madrali kwa taucia o Moses me kedra i vadjinadjina vuara.⁵Na gauna e lakoto maike i Kapenaumi, qai kama vua hila na juraga ni valu mahulakinia hara. ⁶Qai kwaya lequ Juraga lequ e cola e daro koto i were e manasia na paralasi, e qai manasia valevu ga ho. ⁷Qai kwaya o jisu vua, " Qei na lama i vaocola nia⁸Na juraga ni valu, e haumia qei kwaya " Juraga c a qei tasi yaga mo hita ina lequ were kodaki e kwaya la voha lequ ecola ena vacolai. ⁹qei hila na Juraga hew o au, qei lewaia na sotia qei kwaya qei kwaya vua 'La'. A la hara qei hila tale lama la juma a kwaya vua lequ ecola tara okwe qei tara hara. ¹⁰Na gauna rogo ke o Jisu a kidacala hara a qei kwaya vo kuru na sitaku qei kwaya na kwadjina vokemutou qei tasi dolavia e hila na koi Isireli me kodaki na lea vabausia valevu koaki humo okwe.¹¹Qei kwaya vuako levu era lama ina vualiku keina yahayaha va ra, qei kuru no vata qeru ina teveli o Eparama, Aisake qeiniao Jekope ina matamiju valomalagi. ¹²Kodaki o kuru na luve ni mataniju er na biu ina rara, na vanua era na tagi juke qei vaqwuruqwuru basi. ¹³Jisu kwaya vua na Juraga ni valu "La! kodaki ina vabausia qei yaco hara vuako. Kodaki na ecola e vacola i na vei yauwa.¹⁴Na gauna a lamaike of Jisu na lea were o Pita , a tolavia lea lewa o Pita ni daro juke e baca, baca veitauvi. ¹⁵Jisu a dereia hara e lima a qei lavele vua na baca veitauvi. A qei jucake hara o kuwa a qwaravira hara.¹⁶Na gauna yavi maike, na ecola ra kouma vo Jisu qei levu ra hitavi niju. E roviru boto na niju o kuwa ina voha. ¹⁷O kuwa vayaconia hara na voha a kwaya o Aisea na Parofita kwaya , o kuwa ga e kou vua leju malumalumu, ena cola takinia leju mase.¹⁸Na gauna Jisu a tolavira na levu ni ecola ra wavokisira ju. A kwaya me la i hila tale yaha i Kalili. ¹⁹Qei lama hila na vinivola vua a kwaya, " Qahenivuli, yau qei na sekuciko ina veivanua ga i alke. ²⁰Jisu a kwaya vua, " Na vokisi va qwara, e vai roro na manumanu cava. Io na luve ni ecola, e hukai hila na vanua me vadaronia ke ulu.²¹Hila tale na jisaivel i a kwaya vua, " Juraga, vadonui yau boto i mata mequ bulusia lequnahuna. ²²Qei kwaya o Jisu vua, sekucia rama qei denia na mase mera bulusia ga ledra juku mase.²³Na gauna e hita ke na waqa o Jisu, eru sekucia howa na lea jisaivel. ²⁴Tolavia kodaki e jubu na ualoka i wahawaha, a qei cidromu na waqa vo na levu ni ua. Ia o jisu a moce koto. ²⁵Aru qei lama na jisaivel vua meru vamatania hara, vacola nikematou Juraga balesia ni maju mase koto ho ma. ²⁶A qei kwaya vuara o Jisu , balesia naca miji matakua ke e hewahewa lemuu vabausia? A qei ju cake o vunasia na cagi qei nia na wahawaha a qei malumu hara. ²⁷Ara karaciru kuru na ecola a kwaya, e kodaki ju ivei lai varau na ecola okwe me talairewarewa ju vua na cagi qei nia na wahawaha.²⁸Na gauna o jisu lamai uju hila tale yaha i na ledra vanua na koi Kerikesa, hota qeru hara rua na ecola aru hitavi niju. Meru lama nai bulubulu, aru yalo katakata hara . Me kuwa ni hila na ecola e lakodaki honi. ²⁹Dania kodaki eru ciqa, a kwaya na ca maju tara vuako , o iko na luve ni kalou iko kodaki lama i vararawataki ni kematou hibere na kea gauna.³⁰Kodaki e hila na vore levu la i vakana, tasi balavu hara vuara. ³¹Aru qei mahulaki nia o kuru na niju , a kwaya , kodaki i rovi kematou vatalasi kematou dei maju hitaviru na vore. ³²Jisu kwaya vuara, ladei na niju ladei hara vua qei hitaviru na vore qei tolavia nira druha bale i yataga me cadra i cawa, qei ra mase i ruwai.³³Io na gauna roviru dei ke na niju, a voha ma galu, ara karaciru hara e levu a kwaya e hulai na kwa kodaki okwe he cadra hila na gauna e isireli. ³⁴Ara kwaya na Farisi, gauan rovira ke na niju o kuwa ena kaikai na ledra juraga na niju.

⁹ ¹A vodo ho I na waqa o Jisu, takoho hara me cadra homa ina le atauni

²Dania ara meia hara ma e hila nae cola lokiloki e daro koto ina lea yo.

Niru tolavia nai tovo ni ledru vabausia, qei kwaya ho Jisu ivo nae cola

lokiloki, "Luvequ mo qwaqwa koto na lemu I valavala e vohosi juho"

³Tolavia e yavalu vuara na daunilawa ara kwaya lo era vuni yaloga nae
cola okwe e voha vaburaburatakinia na Kalou.

⁴Kilasia vina hara juga o jisu na ledru numia a qei kwaya vuaru, balesia
naca miji vakahama takinia vabura ke lemuju vuni yalo ca.

⁵I vei e rewarewa meju kwaya, lemuju I valavala ca he meju kwaya jucake
o yato?

⁶Ia miji na kilasia o kemutou ni na luve ni ecole e no vua na kaikai I
vuravura me vohosia nai valavala ca. Qei kwaya ivo nae cola lokiloki, jucake qulumia na lemui darodaro o la I
lemu were

⁷A qei jucake nae cola honi, a la ina lea were

⁸Na gauna ara tolavia ke okwe nae cola wara honi, ara matakura
vacerecereia na Kalou, o kua a holia na vajulewa vuara nae cola

⁹Lea takoho ma kio honi o Jisu, tolavia hara hila nae cola e yaca o Maciu
atadra koto ina lea were laca na dau kumuni vacavacava, a kwaya vua

sekicia yau ma qei jucake o Maciu me sekicia o Jisu

¹⁰A tandra ho o Jisu me ra kana, tolavia levu vuara na dau vitoroki
takinia nai vacavacava qeinira nae cola I valavala bura ara lama I kana
queru o Jisu qeiniru na lea I Jisaivel

¹¹Na gauna ara tolavia hoke na kwa okwe na Farisi ara kwaya I vuara
nai Jisaipeli balesia naca era kana qea ke o kura na dau vitorokinia nai
vacavacava qeinira nae cola I valavala bura o lemuju I vavuli>

¹²Na gauna e a rogo ken a vikwa okwe o Jisu a qei kwaya o kuru na
qwaqwa era yago era tamu vinasia na vuniwai o kura ga na baca.

¹³Dodonu me muju lai vulica naca na kea I balebale okwe, o yau qi

gadrevia na loloma tamu nia nai horo, niqu tamu lama o yau mequ

coviru nai valavala dodonu mera vivujunia o kua nai valavala ca.

¹⁴Qei lama o e hila vuara na lea Jisaiveli o Joni me kwaya vua balesia
naca e vu o kematou qeinira na Farisi me maju dau lolo valevu ke, ia o
kuru na lemu Jisaipeli eri tamu dau lolo?

¹⁵Qei kwaya I vuara o Jisu e rewa vaca mera rarawa na weka ni
saigwane vou? Ia ena yacoma na huga me na lei mei dei ken a saiwagne
vou vuara me ra qei lolo ke.

¹⁶Hukai hila na ecola e rewa ni culasiru vata na siki ni hulu vou vuana siki hulu makawa, ena cidrehu dei ma ivo
na vanua a botanisia naihulu vou mai nai hulu makawa, ena qai cidrehu valevu gaho.¹⁷Tamu rewa I vuara nae
cola mera tawania vat ana wainivou, natavaya ni waini makawa. Kodaki era na tara okwe, na tavaya ena
tabahu, ena tahova na waini qeinia na tavaya ena takwara. Kodaki, era tawaniana waini vou ina tavaya ni waini
vou ena maroroisiru ruarua.¹⁸) Na gauna a kwaya koto ke o Jisu vuara na kwa okwe, tolavia e hila
vuara nai liuliu a lahoma qei ere bale I vua me kwaya ‘Luvequ yalewa a

qei mase boto okwe, ia mo lama mo lama I dereia re me rewa ni cola.

¹⁹A jucake o jisu qei sekucia qei nira na lea I Jisaiveli²⁰Tolavia na lewa a yacovia j una juru ni dra balavu me rausia
e
jinikarua na yabaki, a lama e lobo o Jisu qei dereia boto na lea I bele ni
hulu.

²¹Ni a kwaya ia vuniyaloga kodaki boto qina dereia na lea I hulu, o
yau qi na vacolai

²²Ia qai vuki o Jisu me kwaya vua, Luvequ qulumia vaqwaqwa a
vacola nikoh ho na lemu vabausia, qei vacolai ho na lewa honi ina gauna
koto ga honi.

²³Na gauna a yaco homa I ke o jisu ina lea were nai liuliu a tolavira
hara na dau uvi biukila qei nira na lewe levu ara vitagicaki koto.

²⁴Kwaya o Jisu muju ladei, na vulau okwe e tamu mase, ia e moce
boto, ara qei malicakino o Jisu me ra varivarivacia.

²⁵Na gaua ara lai roro coko hoke I rara o kuru na ecola, a hita ma o Jisu

ina rumu qei qulu e lima, a jucake ma na vulau okwe

²⁶Qei rogovaki ho nai jukujuku okwe ina yaha ni vanua honi.²⁷Na lea takoho koto o Jisu I kiohoni, eru rua na matacewa aru

vasekicia vuka ma, meru mo rakinia koto meru kwaay “JISU LUVEA O

TEVITA lomani kemaru rama.

²⁸Na gauna a lahoma ike o Jisu ina were, aru lama vua na matacewa,
a kwaya vuaru o Jisu, miri vabausia o yau qi rewa ni tar ana kwa okwe?

Aru kwaya hara vua IOO JURAGA.

²⁹A dereia eru mata o Jisu qei kwaya, me yaco me kodaki na lemuru
vabausia.

³⁰O cei tadola eru mata. A varosia vuaru o Jisu me kwaya tolavia me
kua ni hila me kilasia na kwa okwe.

³¹Ia o kuru na rua na seigwane okwe aru l talanotaki nia a yaco me
dewan ai jukujuku ina yah ani vanua honi.

³²Na ledru lehu tale koto ho na rua na saigwane honi, tolavia e hila
na ecola e galu hitavi niju ju a lei mei ma ivo Jisu.

³³Ina gauna a lei roro hoke niju, a voha rewa ho na ecola galu honi.

Ara levu ara vakatacira ra qei kwaya, Tamu hi lai dani vahila I Isireli kwa
okwe.

³⁴Ia o kura na Farisi kwaya koto, ma ina lewaia ni loju oku a e roviko
ke na lodju

³⁵A cadra haravia hara ho o Jisu na vitamani na virara, a tomania
koto ke na lea vivavulici ina ledru wereniloju vunautakinia koto ke na
kosiveli ni mataniju qeinia na lea vivacolai koto ina vimataqwali taucocko
ga.

³⁶Na gauna a tolavira hoke ni ra levu a sekicia ju, a kawai valevu
hara o kua I vuara balesia nira ju leqwa qeinia na yalohewahewa.

³⁷A kwaya hara I vuara na lea Jisaipeli, era levu hara juga na kwa
meju tamu muhusia, ia nae cola cakacaka era hewahewa haraga.

³⁸Muju mahu hara vakaikai vua na Kalou me balesia na tatamuhuki,
me rewa ni vatalasira e levu na ecole cakacaka me ra laitatumuhuki ma.

10

¹A qei covira vata lea jinikarua na jisaiveli na viagwane, a holia vuara na kaikai mera rewasira ke na niju , me ra rovira, a ravacolanira na mase qei na malumalumu coko.²Okwe era yaca na jinikarua na jisaiveli. Nai matai o Saimoni e dau covia muni na viagwane me o Vita, o Adriu , o taciya, i Jemesa, o luvea o Sevete qeinia o Joni o taciya. ³O Vilive qeinia o Vacolomiu , o Tomasi qeinia o Maciu na dauni hoqoni vacavacava, o jemesa o luvea o Alifio qenia o Cateo. ⁴O Saimoni, e dau lai kwai ni dau gumahuna qenia o Jiutas Isikarioti, okua a kilahehesia o Jisu.⁷⁵A qei vatalasira na jinikarua okwe o jisu. A dresia, a kwaya muju kua ni la na vanua era no ke na koi mataniju yali, muju kua muni ni hita ina ledra rara na rara na koi Samaria. ⁶Muju la ga ina ledra were na koi Isireli e ra hi tamu kilasi au. 7 Ni muju la ho muju vunautakinia koto, " E voleka ho na mataniju valomalagi⁸Vacolanira na baca, vacolanira na mase, vahilinira na vukavukaeqenia mera lai roro na niju. Ni holi boto ho vo kemutou, muju la muni i holia boto. ⁹Muju kua ni kou na koula, siliva he varasa ina lemaju taga.

¹⁰Muju kua ni kou tabe ina i yatoyato okwe, na i rara, he nai toko me kodaki ke dau holi vua na ecola cakacakame kana. ¹¹I na virara miji hitavia, muju dania e hila na were e donu vina mo muju no ke me cadravia na gauna miji lehu ke. ¹²Na gauna ga miji hita ke , kidavakinia. ¹³kodaki e donu ho na were oho, muju holia ke lemuju vacegu. Kodaki e tamu donu donu, muju vahukania lehu vo kemutou lemuju vacegu.¹⁴Vuara e ra tamu hoqomia hera varorogo ina lequ voha ni muju deidei mei na were he na rara oho, kuresia na dada e no i mu ruku ni la. ¹⁵Qi kwaya vajina vo kemutou, ni na hisisia hara na kea bura na kwa ena yaco ina rara okwe mai vo Sotoma qeinia o Komora. ¹⁶Tolavia, qi vatalasi kemutou, me kodaki na hivi e no holasira ju na oliva, mo muju vuku me kodaki na gwata, muju yaloviana me kodaki na ruve. ¹⁷Muju qarauni kematou mai vuara na ecola. Kera na holi kemutou wa i na matavilewai, ara na qei rubilaki ni kematou ina were ni loju. ¹⁸Miji na qei mei vuara na Kovana qeinira na Jui me balesia au , mei vajinajina i vuara qeinira na koi mataniju hehe. ¹⁹Na gauna e ru na holi kemutou cake hoke,muju kua ni yalo heahewatakinia na kwa mo nuju kwaya ni na qei holi vo kemutou na kwa mo muju kwaya i na higa honi. ²⁰Miji na tamu voha o kemutou, lea yalotabu ga o Tamamutou ena qei voha ni muju yalo.²¹E ru na holira wa na veitacini segwane me ra mase qenia na tama , o luvea. Era na ju na kwahayewa mera vavunia ledra lai vamase o kura o tamadra qenia o hunadra. ²²Miji na lai burasi balesia qu yaca. O kua ga ena vocosia me yacovia nai vataosiosi, na ecola honi ena lai va cola. ²³Nira na vaburabura takini kemutou ina rara okwe, muju toki tale i na kea i karua, qi kwaya vajjina vo kemutou , e na bera ni muju hitavi na virara yalevu i Isireli a cadra homa na luve ni ecola. ²⁴Na jisaiveli e tamu rewa ni hisia lea qahenivuli he na dauniveiqwaravi i vua na lea juraga. ²⁵E donu vina kodaki e ri tautauvata na jisaiveli qeinia lea qahenivuli he na dauni veiqwaravi qenia lea juraga. Kodaki e ru na vayacania nai taukei ni were me o Pielusipupi, ena qei bura hera valevu ra yaca na vuniwere honi.²⁶Muju kua hara ni matakucira balesia ni hukai, na kwa e cuva me na cere ma he na kwa e bonosi me na lai ceka me. ²⁷Na kwa qi kwaya vo kemutou ina driodrio, kwaya wai ina cece. Na kwa i rogo vahewa i mu bebe, vunautakinia wa i yataga ni were.²⁸Muju kua ni matakucira e ru vamasenia na yago, e ra tamu rewa ni vamasenia na yalo. Muju matakucia ga o kuwa e rewa ni varuhania nago qei na yalo mei eli. ²⁹A tamu volitaki e rua na * Sparrows ina i hau hewa? A tamu kilasia o tamamutou ni a luju i ra e hila. ³⁰E lai kilai vina ju nai wiliwili ni muju rauniulu yahila. ³¹Muju kua ni matakku. Muju uahivi cake ma vuara na * Sparrow³²O kura coko e ra na jukuni au vuara na ecola, qi na jukunira vua o tamaqu e no ma i lomalagi. ³³O kura e ru na kila hehesia au vura na ecola, qi na kila heehsira muni vua o tamaqu e no ma i lomalagi³⁴Muju kua ni numia ni qu kou ma i vuravura na vivinasi. Qu tamu kou ma na vivnasi, na i hele i wau ga. ³⁵Qu lama, mequ mei wahei ra na viluvetu seigwane, na viluveni lewu qiniru na vivugani lewu. ³⁶E keya meca ga e hila na ecola, o kura ga o wekaya.³⁷O kua e lomania valevu cake o Tamaya qenia o hunaya, a lomania au ga vahewa, e atamu yaga vuau. O kua muni e lomania valevu cake o luvea seigwane he luvea lewu, o lomania au gi vahewa e tamu yaga vuau. ³⁸O kua e tamu dagia lea kauveilatai a sekuci au e tamu yaga vuau. ³⁹O kua e na maroroisnia lea cola, ena valavelenia. O kua e na valavelenia lea cola ena maroroisnia.⁴⁰O kua e hoqomiko e ciqomi au, o kua e hoqomi au, e oqomia muni ho o kua e vatalasia au ma. ⁴¹O kua e ciqomia na varovita ena holi vua na kea i hau, o kua e na ciqomia na ecola yalododonu en aholi vua na kea i hau⁴²O kua e na holia e hila na bilo wai vuara na kwaya hawa okwe mera homu e yaca na jisaiveli, qi kwaya vajjina ni na tamu valavelenia na kei hau.

11

¹A yacovia homa na gauna me osi hoke lea vadresira lea Jisaiveli, a deidei homa i keiho me la ho i vivavuli he vunacisara na virara yalevu. ²na gauna a rogo maike o joni i werenivivehu na kwa a tara koto na karisito, a qei vatalasiru ma lea jisaiveli. ³"O iko jina ho i la koto hima oqo, he maji vadania tale e hila?"⁴A qei kwaya vuaru o Jisu , " Muru lai kwaya vo joni na kwa muru dania qina kwa muru rogo. ⁵E ru tola ho na cewa, na malumalumu e ra yato ho, na vukavuka e ra vahahavataki ho, na juju e ra rogo ho, e ra cola tale ho na mase, na i vunau e vunautaki muni ho vuara na valoloma. ⁶Kalougata na e cola e na tamu vataucabe balesi au. ⁷A ru la ho na jisaiveli a qei talanoatakinia vuara na ecola o jisu balesia o Joni. " Na ca muju lai dania i vikaikai, na biju ni caginia i na cagi? ⁸Na ca muju lai dania i vikaikai, na ecola e vaihulu ina i hulu malumu? Na ecola era dau vaihulu ina i hulu maulu era no i na were NI Juraga.⁹Na ca muju dania, na varovita? Io, qj kwaya vajjina vo kemutou, e hivisia na varovita. ¹⁰O kua hookwe, me kodaki a volai, " Dania qj na vatalasia wa e hila i mu mata, ena varautakinia lemu calevu i vuako.¹¹Qu kwaya vajjina vo kemutou ni huka : hila e sucu ma, nae uahivisia o joni, na dau vivitaiso. ia o kua e hewahewa mei na mataviju valomagi e uahivi cake mai vua. ¹²Mei na lea gauan o Joni na dauvivavitaiso me cadravia okwe, na mataniju ni kalou e hota qea na vikwa bura qeinia ledra qulumia vakaikai na e cola bura. ¹³Ni dau vavuvulitakinia na Varovita me cadravia lea gauna o Joni. ¹⁴Kodaki miji juvarau mo muju hoqomia, o kua o ilaijia e dodonu me na qai cadra ma. ¹⁵O kua e no e bebe, me orogo me rogo hara. ¹⁶Na ca mequ avtautauvattakinia qei na taba ecola okwe? E kodaki na kwayahewa e ra no ju i na vanua e volivolitaki mera covira tale koto e valu na ecola. ¹⁷E ri kwaya , " Maji uvia na biju, muju tamu wehi, maju valoloku muju tamu tagi".¹⁸Lea la ma o Joni, a tamu dau kana madra he homu waini" Bara no qea na niju". ¹⁹Na luve ni ecola a kana, a homu, ara qei kwaya, dania o lkuwa e hilayali ho na mataqali ecola, e dau maseni aqei vitokani qera na da hoqonisia nai vacavacava qeinia e vitokani qera muni na e cola i valavala bura.²⁰A qei vadresira ho na virara yalevu o jisu, na vanua a tara ko meike lea cakacaja mena balesia nira tamu vivujuni. ²¹E bura vuako Koroseni, e bura vuako Veciseita kodaki a tara i Taia qeinia o Saitoni, na vikwa a tara vo kemutou, keru vivujuni makawa ho i nai hulu taga qeinina ravu. ²²Qi kwaya vajjina vo kemuru ni na hewahewa cake na raraci i Taia qeinia i Saitoni, a levu hara vo kumuru, i na higa ni lewa.²³O iko Kapenaumi ina lavesi cake i lomalagi o qei biu bale tale na Etesi kodaki tara i Sotoma na vikwa mana a tara vuako ina gauna honi ke bara hi no chuga me cadravia ma okwe. ²⁴Qi kwaya vuako ni na rewarewa cake i na vanua o Sotoma mai vuako ina higa ni lewa.²⁵Na gauna honi a qei kwaya o Jisu, " Qi lavesiko, Tamaqu valomalagi i vuravura mani, i chuvania na vikwa okwe ma vuara na vuku qeinia na yalomahuna o vasakea ga vuara na kwa yahewa. ²⁶Io, Tamaqu, me kodaki ga okwe na kea vina i vua mu mata. ²⁷Na kwa taucocko e holia ho vuau o tamaqu , e tamu kilasia o luvea, ia o tamaya ga e hukai hila e kilasia o tamaya, o luvea ga qenia o kuwa e djigitakinia o luvea me vaseka vua.²⁸Muchu lama vuau o kemutou yahila michi dagia chu lumuchu dagudagi, bibita, qj na holia vo kemutou na vacegu. ²⁹Dagia na lequ i dagidagi, o vuli ma vuau niqo yalovina, qu qei yalomalua, ena qei vacegu mu yalo. ³⁰E rewarewa na lequ i vua, na mama na lequ i dagidagi.

12

¹A hitavia wa e hila na naga ni hila o Jisu ina higatabu. A ru hewe ho na jisaivel , aru vurulakinia na hila, a ru kania. ²A ru daniru na Varisi aru qei kwaya vo Jisu " Dania re, e ru tara ju ho na kwa e tamu dodonu ina higatabu."³A qei kwaya vuaru o jisu, " Muju hi tamu wilikia na kwa a ru tara o Tevita qeinira na ecola a nmo qera koto ina gauna, aru mata kana ke? ⁴A hita lea were na Viagwane a kania kedra madrai na bete, etabu me kania, o kua qeinira era no qea ju, e rawa ga ni ra kania na bete.⁵Muju hi tamu wilikia ina vunau ni ra vaburabura i wereniloju na bete, ara tamu vadjinadjinatakinia? ⁶Qi kwaya vo kemutou, e hila e no koto okei e hivisia hara na were ni horo.⁷Kodaki miji kilasia nai balebale ni voha okwe, " Qi vinasia ba yalo loloma tamunia nai horo , muju kua ni bilitakinira e ra tamu cola. ⁸Na luve ni ecola e kalou ni higatabu.⁹A qei deidei ma i keiyoho o Jisu, a hita ina ledra wereniloju. ¹⁰A qei dania ni no koto ke e hila na seigwane lima malumalu, Me rewa ni ru beitakinia ni valavala bura.¹¹Aqei kwaya vuara o Jisu , Na seigwane ca e no viholasi ketatou, no e hila na lea hivi, kodaki e luju i na qwara ina higatabu, ena tamu hala e lima me resia coko ma? ¹²I vei vuaru e uahivi cake na ecola he na hivi. O kua ga honi e dodnu meju tara na kwa vina ina higatabu.¹³A qei kwaya o Jisu vua na ecola lima malumalumu, " Dokia mu lima," a qei vacolania, me kodaki vata muni ke, karua ni lima. ¹⁴A ra qei hita i rara na varisi , ara lai bohe. Ara vadania hona calevu me ru vamasenia ke.¹⁵A rogo ho o jisu na kwa okwe a deidei ma i kihi . A vacolanira coko na ecola a ra sekucia. ¹⁶A kwaya vuara mera kua ni kwaya tale vuara na ecola. ¹⁷Okwe ena qei yaco ke na kwa a kwaya na Varovita o Waisea, a kwaya¹⁸ⁿ Tolavira na lequ e cola , qu djigitakinia qu dau lomani, e dau ciqatakinia valevu qu yalo. Qi na holia vua na lequ volatabu ena qei kwaya na vikwa dodonu i vuara na vimataniju yali.¹⁹E na tam,u vivala he tagi , na tamu rogo muni e domo ina i buili ni rara. ²⁰Ena tamu muhukia na bichu he valonia na kobulu me cadravia lea seimatatakinia na dodonu qei na qwaqwa. ²¹E ru na qei vabausia e yaca na koi mataniju yali.²²A qei lai mei ma vo jisu e hila na ecola e galu, a cewa muni, a qei hitavi niju muni juma. A qei vacolania o jisu a qei voha a tola muni. ²³A kacira na noju honi a ra qei kwaya , " Na ecola okwe e tamu rovira dei na niju, o Pielisipupiga, no ledra juraga niju.²⁴Na gauna ara rogo ke na Varisi, ara qei kwaya, "Na ecola okwe e tamu rovira dei na niju, O Pielisipupi ga, na ledra Juraga niju. ²⁵A kilasia vina ju o jisu na ledra vakahama, a qei kwaya vuara, " Na vimataniju yahila e viburasui e ru na varuhai qeina virara he na viwerewere e ru na tawahe, era natamu chu tale.²⁶Kodaki e rovia koto o Setani, o setani, eru qei viburasi vainira. Eno qei judei vaca na lea mataniju. ²⁷kodaki qi rovira koto na niju e yaca o Pielisipupi, e yaca o cei ena qei vayagatakinia? Okwe miji na lai valewai ke.²⁸Kodaki qi rovira na niju i na yalotabu nikalou, ena qei lama vo kemutou na mataniju ni kalou. ²⁹Ena rewa me hitavia e hila na ecola lea were e hila na ecola qwaqwa ni hi bere ni vehukia i mata a qei drivasia lea i yaya maroroi. ³⁰O kua e tamu to qei au e haqavi au, o kua e tamu hoqonisnia vata vua e vatalaheyarania.³¹Okua honi qi kwaya koto vokemutou , nai valavala bura , na nene bura coko e rewa ni lai vohosi ke na ecola, o kua ga e nesia na yalotabu ena tamu lai vohosi. ³²O kua ena voha vaburaburatakinnia na luve ni Ecola ena rewa ni lai vohosi, o kua ga e voha vaburaburatakinnia na yalotabu e na tamu lai vohosi ina vuravura okwe qei na gauna e hi bere ma.³³Ni vina na vunakai ena vina muni e vua he tara me bura e hila na vunakai a bura muni e vua, ni lai kila na kai i evua. ³⁴O kemutou o luvea na gwata, e rewa vaca ni muju kwaya na kwa vina ni muju sa niju. Nina dau kwaya ma muju guhu na kwa e vuqa ju i muju yalo. ³⁵Na ecola vina ena kouma na kwa vina mei na yalovina . na ecola bura ena kouma na kwa bura mei eyalo bura.³⁶Qi kwaya vo kemutou , ni ra na lai lewai na ecola ina i nene coko e ru kwaya i na higa ni lewa. ³⁷I na lai lewai ina lemu voha he ina lai ocasi ina lemu voha.³⁸A ru qai vacugia tale o Jisu na vunivola qeinira na Varisi, " Qahenivuli maji mata dania e hila na i vamaholi. ³⁹A qei haumia o Jisu, a kwaya,era dau vadania ga na i vamaholi, nai taba ecola i bura ara qai valavala bura. Ena hukai hila na i vamaholi e na holi, kea i vamaholi ga o Jona na varovita. ⁴⁰Me kodaki lea higa tolu, a bogi tolu na luve ni ecola i qwele.⁴¹Eru na ju cake i na higa ni lewa o kura na koi Ninive neru vajinajinatakinia na ledra cala nai taba ecola okwe niru vivujunia ina lea i vunau o JOna, e hila e yawa i yata ma i vo Jona e qei la homa okwe.⁴²E na qei lama na Ranaji mai na Ceva ina higa ni lewa qeiniru na ecola ina taba gauna okwe me vajinajinatakinia na ledru cala. E lama ma i na hila tale na yaha ni vuravura me mei vajinajinatakinia lea vuku o Solomoni na jui me dania muni e hila e hivisia lea vuku o Solomoni e no o kei.⁴³Ni denia e hila na ecola na yalo cala, e na hitavia na vanua dravuihiga me vadani vasegu , ena tamu denia rewa.⁴⁴Ena qei kway, qj na lehu tale ina lequ were qu lomaike . Lea lehu okwe aqei dania ni gwalala ju ho na were e taviraki vina, a qei biu vavina jku na i yoyo. ⁴⁵Lea lehu okwe, a qei meia ma e viju tale na yalo cala o ni kaikai tale ma i vua, a ra qei lama ina i no ina were honi.⁴⁶Na gauna a hi voha koto ke o jisu vuara na ecola, a ni juju i rara o kuru o hunaya qeinia o taciya, a ru vadania koto e hila na calevu meru voha ke vua. ⁴⁷E hila na ecola a qei kwaya vua, " O kuru o hunamu qeinia o tacimu e ri vadania koto e hila na caelvu meru voha ke vuako.⁴⁸A qei haumia o Jisu a kwaya vua na ecola honi, " O cei a kwaya vuako? O cei o hunaqu, o cei o taciqu? ⁴⁹A juciri lea jisaivel , a

kwaya, " Okwe ga o hunaya qeiniru o taciqu.⁵⁰ O kua yahila e tara vina vua o tamaqu mei lomalagi, o kua ga na ecola honi, e nia o taciqu, gwanequ qeinira muni o hunaqu.

13 ¹I na higa honi o Jisu a hita ma I rara main a loga ni were me lai tadra in abasi ni matacawa.

²Nai lala ecola levu era lamai tadar wavokisia, a qei jucake a qei lai vodo ina bavelo me tadra ke ia nail ala ecola levu okwe era a jucake ju ga ma in abasi ni matacawa.³A qei tata vuwara ina tata vatautauvata. A kwaya “Muju rogo, na dau seisei ala mela I seiya e vica na leya wiri ni kai.

⁴Na gauna a seivaki hoke, a valu na wiri ni kai ara luju ina yaha ni calevu, era a qei cavu ma na manumanu ara qei kania.

⁵E valu tale na wiri ni kai era luju ina vivaju, na vanua e hukai ke valevu na qwele. E levu era jubu levu varewarewa ni tamu nubu ke na qwele.

⁶Ia na gauna e cadra mai ken a matanihiga, era malai ni hukai na kedra waka, ara qei macamaca ara mase hara.

⁷A valu na wiri ni kai era luju ina vanua era jubu ke na vimataqwali kai vavoto. Nira jubu cake na wiri ni kai honi era a drigi sir ana kai vavoto.

⁸E valu tale na wiri ni kai era luju ina qwele vina era qei jubu cake ke na wiri ni kai e vavua, e valu era vuataki nia valevu me yacovia e hila na drau e valu e onosagavulu, e valu e tolusagavulu

⁹O kua eno e bebe me mani rogo hara vavina.¹⁰Na Jisaivel era lama era kwaya ivo Jisu, “Balesia na ca I tata ke vuwara na ecola ina tata vatautauvata?”

¹¹O Jisu a qei haumia qei kwaya vuwara. “A holi ho vukemutou na dodonu me muju kilaia na vikwa holomaki ni mataniju ni Kalou, ia vua e valu tale e tamy holi vuwara.

¹²Ia vuara tale e valu ena holi valevu, ia valevu hara. Ia vua e hukai na lea kwa e noju vua ena caqu dei ma.¹³Na kwa ga okwe qu tata ke vuwara ina tata vatautauvata. E djina ni ra tolavira juho, ia era tamu tolavia ga, ia era rogo juho era tamu vabausia.

¹⁴Vuara na kea parofisaitaki ivo Waisea e va vojukanataki juho, ni lai kwai “Varorogo ina rogo, ia na tamu vabausia ga, tolavia ina qei tola ke, ia ina tamu kilasia zga.¹⁵Ia na yalo ni ecola la tamu taucoko, balesia era beeb era tamu rogo, era vakabulunia era mata. E dodoni mera dolavia era mata mera dania, he mera rogo era bebe, mera na qei vabausia ke era yalo mera qei haumaki ma, qii na qei vacola nira.¹⁶Ia me kalougata mu mata, ina tola ke, qei nia mu bebe, mo varorogo ke.

¹⁷Mequ kwaya na kwa djina vuwako era levu na Parofita qei nia na ecola dodonu era vinasia ju mera tolavia na kwa I tolavia ia era qei tamu rewa ni tolavia. Era gadrevia muni mera rogo na kwa I rogo ia era qei tamu rewa ni rogo.¹⁸Ia me muju rogo re na dau seisei e kaburaki nia na leya wiri ni kai.

¹⁹Ni na hila ena rogo na tata ni mataniju ni Kalou a qei tamu vabausia, ena lama na vuni bura ena kou dei nai sei a seivaki juho ina leya cola. Okwe na wiri ni kai a seivaki juho ina yaha ni calevu.²⁰Na kwa e seivaki ina yataga ni vaju honi nae cola e rogo na tata, rewarewa na leya qulumia a qei taleitaki nia.

²¹Ia e hukai e waka ina lea cola, ia ena vararawa nia ga vahewa, na gauna e lama I ke na vivaburaburataki he na vivararawataki balesia na tata ni Kalou, ena rewarewa hara na leya luju.²²Na wiri ni kai e seivaki ina vanua era jubu ken a kai vavoto, okwe o kura nae cola era rogo na tata, ia e no vuara na loma ocaoca ni vuravura okwe, qei nia ledra vivatogani nae cola vujuniyau era vavunia me tamu vua ke.

²³Na wiri ni kai e seivaki ina qwele vina, nae cola e rogo na tata a kialsia vina na keya I balebale. Ni vua na kai ena vuataki nia na drau, e valu tale e onosagavulu, e valu e tolusagavulu me kodaki na kea seivaki.²⁴O Jisu e wahekia tale na tata vatautauvata I vuara. A kwaya “Na mataniju ni Kalou e kodaki e hila na seigwane e seivaki nia n alai sei ina leya qwele”.

²⁵Ia na gauna eya moce ke, o kura na keya meca a ra qei lama ara qei seiya ina kedra maliwa na wiri ni kai vina na wiri ni kai bura osi ara qei juba.

²⁶Na gauna e jibu ke nai sei me cola na kai bura era jibu muni.²⁷Na lea dauniviqwaravi na viagwane honi a lama a qei tarogia vua, “Kemutou na viagwane, qu numiga me muju seivaki nia na kai vina ina lemuru I seisei, ia e jibu jure vaca na kai bura okwe”.

²⁸Na meca e tara ana cakacaka honi. Na dau ni viqwaravi e kwaya vua, “Tara vaca me maju lai cavaraki nia ma ina seisei na kai bura honi?”²⁹Nai taukei ni qwele qei kwaya “Hukai na gauna miji na cavusia ken a kai bura na ka vina ena tacavu muni”.

³⁰Dei nia ga mera jibu vata me yacovia na gauna ni cavu kai. Ia na gauna ni cavu kai qina qei kwya vu ana dau cavucavu, :Matai cavaraki nia re na kai bura vehu kia vata qai biusia ina quto me cece, osi qei cavusia ho na kai vina biusia ina lequ were ni seisei”.³¹Nai taukei ni qwele qei kwaya “Hukai na gauna miji na cavusia ken a kai bura na ka vina ena tacavu muni”.

³²Dei nia ga mera jibu vata me yacovia na gauna ni cavu kai. Ia na gauna ni cavu kai qina qei kwya vu ana dau cavucavu, :Matai cavaraki nia re na kai bura vehu kia vata qai biusia ina quto me cece, osi qei cavusia ho na kai vina biusia ina lequ were ni seisei”.³³O Jisu a kwaya tale e hila na tata ni vivatauvatataki, “Na mataniju ni Kalou e kodaki e hila nuia vajubu e kou ma e hila na lewa qai varautaki nia yaloga ni valawa, wakia vata me qei yaco me jibu”.³⁴Na vikwa taucoko e kwaya o Jisu e tata juga ina tata ni vatautauvatataki vuara nae cola. E hukaia hila tale na kwa e kwaya e tata ga ina tata ni vivatauvatataki. ³⁵Okwe e hila nai varo a hila I kwai vuara na Parofita me rewa ni lamai vivadeitaki ni lai kwai, “Qi na dolavia qu guhu ina tata ni vivatautauvatataki, Qina kwaya na vikwa e colomaki main a yavu ni kea tauyavutaki o vuravura”.³⁶A qei dei nira o Jisu nae cola wara a qei hita I were. O kura na lea Jisaiipeli ara lama vuwa ara kwaya, “Vamacalataki nia rama vukematou nai balebale ni tata ni vatautauvatataki honi me balesia na kai bura era jibu ina loga ni seisei?”

³⁷O Jisu a haumia a kwaya “O kua e seivaki nia na kai vina honi na luve ni Kalou”.

³⁸Na seisei honi na vuravura, qei nia nai sei vina, o kura na luve ni Kalou. ³⁹Na kai bura o kura na luve na ni vuni bura.

Na meca a seivaki nia na kai bura honi na niju. Na cavucavu ena yaco hara ina gauna mai taku era na vaitavi ken a agilosí.

⁴⁰Na gauna era na vitoroki ke nai sei bura mera vacece, ena donuwa nai vataosiosi ni gauna.

⁴¹Na luve ni Kalou ena vatalasira na agilosí, me na lai vitoroki nira ma o kura nai tatao qei nia era vataraiju ju nai valavala bura.

⁴²Era na qei viritaki ina quto mudre, ena qei yaco ken a tagi qei nia na vaquruquru basi. ⁴³Ia o kura na yalo dodonu era maroroi sia koto na leya havahava era na qei mudre me kodaki na matanihiga ina mataniju ni Kalou. O kua e va bebe me rogo me mani rogo hara.⁴⁴Na mataniju ni Kalou e kodaki nai yau e colomaki ju inai seisei. Ni hila na seigane a tolavia a qei colomaki nia. I na lea ciqa a la, volitaki nia na kwa taucoko e taukeni sia, a qei volia nai seisei honi

⁴⁵Hila tale na mataniju ni Kalou e kodaki na seigwane dau vivoli a vadania koto ina mata ni civa me volia.

⁴⁶Na gauna a dania ke na mataniciva totoka, a qei lai volitaki nia nai yau taucoko e taukeni sia, me rewa ni volia ken a mataniciva honi.⁴⁷Hila tale na mataniju ni Kalou e kodaki na lawa e viritaki I wahawaha, ena tagavira ma na vimataqwali ika.

⁴⁸Na gauna ena vuqa ken a lawa, na gonedau ena yarataki nia ma na lawa I cece. Era na qei vawilisia na ika vina me biu ina hova, ia na ika bura era na viritaki nia dei.⁴⁹Ena kodaki okwe na kwa ena yaco nai vataosiosi ni gauna. Na agilosí era na lama era ba wahekia na vina mai na bura.

⁵⁰Era na qei viritaki nira na ecola bura ina quto mudre vacece, era na qei tagi era na vaquruquru basi. ⁵¹E taro o Jisu “I qulumia ho nai vamacala taucoko okwe?” O kura na Jisaiipeli era kwaya I vua, “Io”.

⁵²A qei kwaya o Jisu vuara, “Ia na vunivola taucoko ga era vavulici ina kwa ni mataniju ni Kalou e kodaki e hila na seigwane o kua e taukenisia na were, e kou dei ma na kwa makawa qei nia muni na kwa vou mai na leya I yau.

⁵³A qei yaco ni kwaya osi ho na tata vatautautataki o Jisu a qei ladei ma ina vanua a nokoto ke honi.⁵⁴A la wa o Jisu ina lea tauni me lai vavuliciru ina ledra were ni hokalou. E ru taleitakinia haraga na lea vavavuli, osi aru kwaya "E lai kou ju rama i vei na lea vuku qenia na lea kaikai ni cakacakamana? .

⁵⁵o kua beka oho na luvea na matai ? he luvea o Meri? he bara lea veitacinini o Jemesa, Josefa, Saimoni , o Jiuta.

⁵⁶E tamu nokoto vuketatou o kura o gwaneya? E koyu ra mai vei na kwa e noju vua okwe?⁵⁷Ara yalo burasia. Ia o Jisu a qai kwaya vuara, "Na parofita ena tamu dokai he varokorokotaki ina lea vanua".

⁵⁸E a qei tamu tara e levu na cakacaka mana vuara balesia ni levu era tamu vabausia.

14

¹Ena gauna vata honi a rogo hoke o Eroti na Juraga nai rogorogo balesia o Jisu. ²A kwaya vuara lea ecola, " Okwe o Joni na dauvavitaisotaki, a jucake taleha mai na mase. Okua ga honi e no ke vua na kaikai okwe.³O Eroti a varosia me venu o jni me biu i were ni vvehu balsesia o Eretiasa, lea yalewa o Filipi o tacia o Eroti. ⁴Nio Joni a kwaya vua , " E tamu dodnu me lemu na lewa okwe." ⁵O Eroti a ke vamasenia o Joni, ia a qei matakucira na ecola, balesia ledra vabausia coko o kura nio Joni na parofita.⁶Na gauna ni lea higanisucu o Eroti, a qei danisi ina kedra maliwa a luvea lewa o Eretiasa na kwa okwe a ciqatakinia valevu o Eroti. ⁷A qei voha ni yalayala ke vua me na holia vua na ca ga e vinasia.⁸Mai na lea i vasala o hunaya , a kwaya ke, " Holia vuau o kei, ina hila na dare e ulu o Jonni, na dauvivavitaotaki." ⁹A yalobura haragake na Jui na kerekere okwe , ia me kodaki ga nia voha ri yalayala soihoke, vata qeinira muni na lewe levu ara nokoto ina vakiyavi honi, a mani holia ga hoke lea i varo me tara.¹⁰A vatala me lai waro domo ma o joni i yaloga ni wereni vevehu. Kua a qei kou hara vua o hunaya. ¹¹A ra biusia e ulu ina hila na dare ara holia vua na vulau okwe o kua a qei kou hara vua o hunaya. ¹²A ra lama lea jisaiveli ara kou e yago ara lai bulusia . A ra toso hara a ra lai kwaya vua o Jisu.¹³Na gauna a rogo ke o jisu , a valujulo ina waqa ina hila na vanua vajuju. Ia nira rogo na lewe levu ara deideima ina ledra tauni ara taubale sekucia. ¹⁴Tolavirama o Jisu na kedra levu na Sekuciawa, hitavia na yalo ni loloma a mani sekivu talewa me vivacolai vuara na baca.¹⁵Ni luju homa na yavi, ara lahoma vua lea jisaiveli ara kwaya, " Okwe na vaua gwalala, e toso watoto muni ho na gauna. Vahukanira na lewe levu okwe me ra rewa ni lai volia na kedra ina virara e voleka.¹⁶Kwaya lehu o jisu, " Hukai ka yaga me ra yaga me ra lehu. O kemutou me muju vakananira"¹⁷A ra kwaya vua, " Eno juga okwe e lima nai buli madurai qeinira e rua na ika."¹⁸Kwaya o Jisu, " Muju kou cokoma vuau."¹⁹Varosira o jisu na lewe ni vanu mera tadra ina viqaraqarasi. A qulu na lima nai buli madrai qei sa rua na ika . Tola cake i lomalagi, voha vakalouqatatakinia a ciqiciqisia na madrai a holia vuara lea jisaiveli, o kura a ra qei veitara na lewe nivanua.²⁰A ra kana coko ara bori, A ra tawania rewa tale e tinikarua na vehaveha nai vovo ni cawa a vo.²¹A ra lewe lima na udolu na seigwane ara kana, tamu wili ke na lewa qeinira na kwayahewa.²²Vavidira na lea jisaiveliu ina wa mera seimata ina tai ni ruwai hila tale, o kua a hi tolavira na ecola me ra vihukuyaki vavina.²³Ni ra vihukayaki coko ho, a qei vodocake tahila o kua i yataga lai mahu. A lujuhoma na yavi, ia a hi no tahila koto ga ma o kua.²⁴Toso koto na waqa a vaywa harahoma i matacawa ni hotaqea koto homa na ua voravora mai na kaikai ni cagi a liwavira ma.²⁵I nai ka va ni wahewahe ni bogi a cadravia howa o Jisu ni yato ju wa iyatga ni ruwai.²⁶A ra lomaleqwa hara valevu na jisaiveli ledra tolavia ni yato ju wa i yataga ni ruwai , a ra kwaya , ni sa niju na levu ni ledra docola.²⁷Vohawa vuara o jisu a kwaya, " Dei muju yalo! O au ga okwe , muju kua ni matak."²⁸Voha lehuwa o jisu a kwaya, " Juraga, kodki o iko djina oqo, varosiau ma mequ yato muni wa i yataga ni wai," ²⁹Covia o jisu , " Lama" Vilama o Pita mai na waqa a yatowa i tyataga ni wai me la vua o Jisu.³⁰Tolavia o Pita na kaikai ni cagi a vavunia me matak. Na gauna a sekivu hoke me dramu a qei kahivia tale o jisu, ' Juraga, vacalani au."³¹Dokia wa e lima o Jisu, a juberia o Pita a kwaya, " O iko oe hewahewa lemu vabausia , naca i lomaloma rua ke?"³²Mudju vahauri na liwa ni cagi na gauna ara vodo ho ke o Jisu qeinia o Pita i yaloga ni waqa.³³A ra vavinavinatakinia o jisu o kura lea jisaiveli ina yaloga ni waqa a ra kwaya, " Na kwadjina taucoko nio iko na luve ni kalou ."³⁴Ni ra takoho rewa ho a ra qei lai kele i Kenisareti.³⁵Na gauna a ra kilatokonia hoke o Jisu, ara qei vikou yakinia nai jukujuku ina vivanua taucoo e ra vivolekasi, a ra qei meira cokoma kura na baca mera lama i vua.³⁶A kahivia ke rewa mera dereia boto na lea dju ni hulu, a qei yaco o kura coko ga ara dereia a ra vacolai.

15 ¹A ra la me i vua o Jisu o kura na vunivola qeinira na Farisi mai Jerusalemi a ra kwaya

²Balesia naca era bahukia ke na lawa ara bulia o kuru leju qahe o kuru lemu tisaiveli? Era tamudrou vuluvulu ni hibere ni ra kana.

³Haumia o Jisu ledra vecucu a kwaya,”Ia na ca muni miji bahukia ke nai va r oni Kalou balesia lemuju vavuvuli?

⁴Ni kwaya na Kalou, “Vakarokoroko taki niru o Tamamu qei nia o hunamu, vataqenia o kua e voha va buraburataki niru o tamaya qeinira o hunaya me vamase dei”

⁵Ia o kemutou miji kwaya, o kua e kwaya vua o tamaya he o hunaya,”E vatabuiho me lea na Kalou na kwataucoko ni vivuke qeinia nai loloma coko e heli vukematou.”

⁶Na ecola honi e tamudodonu me rokoria o Tamaya,” Na kwa e yaco okwe miji vakawaletakia ho nai vunau ni Kalou balesia lemuju I vavuvuli.⁷Ra vuni yarivariva lemuju cola! Kodaki lea voha ni parofisai o Aisea balesi kemutou a kwaya,

⁸O kura okwe era vakarokorokotaki ni au boto era gahu, ia era yaloga era vayawa haraga ma vuau.

⁹“Era qwaravi au ju inaverala balesia e ra vavulitakinia me sa ledrai vavuvuli nai vavuli ga ni ecola.¹⁰A covira cokoma o kura na lewe levu a ra noju a kwaya vuara,” Muju rogo, muju vakahama”.

¹¹Hukai hila na kwa e hita ju gubhu ena vadjukadjuka ni ko. Ia na kwa ga e kwaya ma mu guhu ena vadjukadjukataki niko.¹²Ara lama lea tisaveli o Jisu a ra kwaya vua ” I kilasia ni o kura na Farisi a ra yalobura ledra rogo nai jukujuku?”

¹³Haumia o Jisu a kwaya,” Na kai taucoko a tamu seja o Tamaqu valomalagi era na cavulaki dei.”

¹⁴Deinira koto, o kura era vajube ga vacewa. Ke hila na cewa e juberia hilatale na cewa, e ra na carubi vataga I toloqi.¹⁵Voha lehu o Pita vua o Jisu a kwaya,” Vamacalataki nia ma vukematou na voha vatautauvata okwe.”

¹⁶Kwaya o Jisu,” O kemutou muni miji tamu qulumia toko kea I balebale?”

¹⁷Miji tamu kilasia ni kwa taucoko e hita ju guhu e la ju kese a la harawa me lai dei?¹⁸Ia na kwa taucoko e ladeima ju guhu e lama I ye ju ravata. O kwe na kw ana kwa era vadjukadjukania na ecola.

¹⁹Mai ju ravotou kotoga era sucu meike na vakahauma bura, na vivamase, na dauyalewa, na tokotokolo, na driva, na bubului girigiri qenia na voha ni vivaburataki.

²⁰Okwe haraga nai tovo e vadjukadjukania nae cola. Ia na tamu vuluvulu niju hibere ni kana e tamu vadjukadjukania nae cola.²¹A dedei homa o Jisu okei a toso howa ina yahayaha kodaki I Taia qenia I Saitoni.

²²Osi o kwe a macadra qea ma e hila na lew ani Kenani main a yahayaha honi. A docelama a kwaya,”Lemani au ma Juraga, Luvea o Tevita! O luvequ lewa a hitavi niju.”

²³Taumi haumia lea voha o Jisu. A ra lama lea tisaiveli ara kwaya vua, “Vaitatailisia dei balesia e lamai tagi sekuci ketatou kotoga o kua.”²⁴Haumia lehu o Jisu a kwaya,”Qu tamu lai vatalama vavitalia ia me balesira haraga o kura na hivi era lavele ju ina mataquvali I Isireli.

²⁵A lama na lewa okwe a sikijura e mata o Jisu a kwaya,”Juraga, kerevia mo vupei au.”

²⁶Haumia o Jisu, a kwaya,”E tamu dodonu me holi na kedra caw ana kwhaweha vuara na luve ni jui”.²⁷Kwaya hara na lewa,” Io Juraga, o kura muni na luveni jui era dreu kania na I vobvo ni cawa e luluma ledra teveli kedrai taukei.”

²⁸Haumia lehu o Jisu vua a kwaya, “Lewa, e yawa I yata lemu vabausia, mena yacoga vuako me kodaki na kwa I vinasia.” na siki ni gauna vataga honi a vacolaike o luvea lewa.²⁹Dedei o Jisu a la kodaki ina wahawaha o Kaleli, vodocake I yataga a lai tadra kotoke.

³⁰A ra lewe levu ara lama vua, a ra Meira ma na malumalumu, na cewa, na galu, na lokiloki qeinira cokoga na vimataqali baca. A ra biusura e ruku ni la e Jisu, a vacolanira coko.

³¹Era qoroqoro nia na lewe levu nira tolavia ledra voha ma na galu, ara yato rewa na lokiloki, ara tola rewa na cewa. Ara vavinavinatakinia gake na Kalou ni Isireli.³²Coviru cokoma o Jisu lea Tisaiveli a kwaya. “Qu numira na lewe levu okwe balesia e osi ho okwe e tolu na higa leju no vata koto ia e sikai na cawa mera kania. Qi tamu vinasia mequ vahukanira lehu a ra qei lai cibasira I calevu nira hewe ju.

³³A ra kwaya lehuma na tisaiveli,” I vei ji rewa ni volia meike na madrai ina vanua gwalala okwe me rausira na ecola wara okwe?”

³⁴“Vecugira o Jisu,” E vica nai buli e nokoto oqo?” A ra kwaya, “E viju vata qeinia e vica na ikou”.

³⁵A varosira o Jisu nae cola mera tadra ira.³⁶Quluma na viju nai buli qeinia na ika, vakavinavinakatakinia, a ciqiciqisia a holia vuara na lea tisaiveli, Na tisaiveli ara qei vatira nae cola.

³⁷Ara kana coko nae cola ara bor. A ra vitovokinia cokoma nav o ni cawa a vuqa taleke e viju na vehaveha.

³⁸Na levu coko ni ecola ara kana e va na udolu na sigwane, tamu wilike na lewa qeinira na kwahewa.

³⁹A vahukanira lehu nae cola o Jisu a vodo ina waqa a hoko kodaki ina yahayaha va Makitala.

16

¹A ra lama na Farisi qeinia leya kawa o Setoki ara vatovolia o Jisu ara qei kwaya me vatakea vuara e hila nai vatakilakila mai lomalagi. ²Haumia lehu vuara a kwaya, " Ni lujuma na yavi, muju kwaya, ' Ena higa vina, balesia e drasa na lomalagi.³Ni quwata ma muju kwaya, " Ena bura na draki balesia na lomalagi e drasa a qei vajulolo.' Miji kilasia hara na vamacalatakinia nai rairai ni lomalagi, ia miji tamurewa ni kilasia rewa kotore nai varaitaki ni gauna. ⁴Miji sa yacola bura miji dau qei yalewa miji vadania ju nai vatakilakila, ena tamu holi hila vukemutou nai vatakilakila ia lai vatakilakila ga o Jona na Parofita. Deinira dei ju o Jisu a toso hara. ⁵Ni ra cava ho i Siliva na jisaiveli, " Tolavia muju qarauni kemutou mai na leju yisi na Farisi qeinira lai tokani o Setoki. ⁶Kwaya vuara o Jisu , " Tolavia muju qarauni kemutou mau na ledra yisi na Farisi qeinira lai tokani o Setoki. ⁷A ra vikwai vainira na Jisaiveli a ra kwaya, " okwe bara bakesia leju a tamu kou hila na madrai." ⁸Kilasia osi juho o Jisu okwe a qei kwaya, "Ra vuni drole lemuju vabausia, balesia naca miji vidroasi vaini kemutou ke muju kwaya ni yaco okwe balesia a sikai hila na madrai muju kou?⁹Bara tamu cadravia rewa lemuju kilasia okwe? he miji tamu numia rewa na lima nai buli madrai ara kana ke na va na udolu, qeinia qea na vica na vehaveha a tawa rewa tale mai nai vovo ni cawa? ¹⁰He na viju nai buli madrai ara kana ke na va na udolu , a qei vica tale na vehaveha nuju tawania rewa tale ke?¹¹I vei kodakiu olemuju tamu kilasia rewa ni qu a tamu vohatakinia koti na madrai ia me muju qarauni kemutou ga mai na ledra yisi na Farisi qei nira lea i tokani o Setoki . ¹²Ara qei kila tokonia ni tamu kwaya koto vuara balesia na yisi ina madrai , ia mera qaraunira ga mai na ledra i vavuvuli na farisi qeinira lea i to o Setoki.¹³Na gauna cadra homa o Jisu ina vanua va Sisaria- Filipai, a vecugira na lea jisaiveli a kwaya, " O cei e ra kwaya na ecola ni o au, na luve ni kalou? ¹⁴E ra kwaya , " O Joni na Daunivipapitaisotaki, yavalu o Ilaija , yavalu tale era kwaya o Jeremaia he hila ga vuara na parofita." ¹⁵Ia o kemutou, " O cei miji kwaya ni niau?"¹⁶Haumia o Saimoni Pita a kwaya, " O iko na karisito, na luve ni kalou cola."¹⁷Haumia o Jisu a kwaya, " i kalougata o iko Saimoni o luvea o jona , ni tamu vatakea vuako na lewe qeinia na dra oqo, ia o tamaqu ga e no mai lomalagi." ¹⁸Qi kwaya muni vuako nio iko Pita , ina yataga ni vaju okwe qina vajunia ke Iq=equi hoqohoqo. Ena tamu rewasia na matamata mai Etesi¹⁹Qi na holia muni vuako nai dola ni mataniju valomalagi. Na kwa ga i na vehukia i vuravura ena vehuki mai lomalagi, ia na kwa i herekia i vuravura ena hereki muni i lomalagi. ²⁰A varosira o jisu na lea Jisaiveli mera kua ni kwaya vua hila nio kua na karisito. ²¹Mai na gauna honi a sekivu kwaya vuara hoke lea jisaiveli o jisu ni o kua me la i Jerusalemi, hotaqea e levu na kwa rarawa mai vuara na qahe qeinira ba bete levu , lai vamase a qei Jucake tale ina i katolu ni higa . ²²A meia vajuju o Pita a vunaucisia a kwaya. " Me ra vayawa ma vuako na kwacoko okwe, Juraga ! Me vua ni yaco vuako!" ²³Vuki o Jisu vua o Pita a kwaya, " Ladei qu lobo, Setani! Kua ni vavataucae taki ni au balesia o iko i tamu vanumia na kwa e vakalou ia n akwa ga e vaecola.²⁴Kwaya vuara lea jisaiveli o jisu, " Ke hila e mata sekuciau, me kua ni sekucia na kwa e nia e yalo, ia me dagia ga lea kauveilatai a sekuciau." ²⁵O kua e mata maroroisia lea cola ena valavelenia, ia o kua e valavelenia na lea cola e qu vuku ena maroroisia. ²⁶Naca na kea yaga vua e hila na ecola me rewasia taucoko o vuravura a qei valavelenia e yalo? he naca e rewa ni holia lehu na ecola me haumia ke e yalo?²⁷Ni na lehuma na luve ni ecola ina lea i ukuuku o Tamaya vata qeinira lea agilosi. Ena qei vihaumitaki nira na ecola yahila me kodaki ga ledra djuku i valavala.²⁸Qi kwaya vadodonu vukemutou, era na no yavalu e ra nokoto okwe e ra na tamu mase ia e ra na tolavia na luve ni cola ni na lehuma ina lea mataniju.

¹⁷ Ni osi e ono na higa .A qei meira o pita Jemesa qai nia o Joni la vitacini A
gei meru ina ulu ni yataga vainira.

²A gai vihau o jisu ieru mata e mata a qai herau me kodaki na mata ni higa
.A gei vihau ma lai hulu me bucobuco a gei cece valevu.

³Aru gei daia ni cadra mura hawa vuwara o mosese geina o ilaijia a ru
vivohaki qea koto o Jisu.

⁴A gei kwaya o Pita vo Jisu “juraga e vina meju noko toga o kei qodaki I
vinasia .maji na tara okei e tolu na were me hila me lea o Moses geinia e
hila melia o Ilaijia.

⁵Na gauna ga qei hila na olumusi qei varurugi siruma muju tolavia a qei hila
na voha a gei leikwama “Oqo oluvigu qidouvinasia valevu muju varorogo
vua.

⁶Na gauna aru rogo ke lai jisaivel Ara qei lujubale ara qai vacuva nia bale
era mata ina qwele ra qai matak.

⁷A qai lama o Jisu aqai dereira aqai kwaya vuwara “ muju kua ni matak.

⁸Ina gauna ara tolamake ara tamu dania e hila vavo ga na juraga (Jisu)⁹Ina gauna ara hiro bale koto ma I yataga o
Jisu a qai kwaya vuwara “muju
kua ni lai kwaya vua e hila na buibui okwe(he na tolu okwe)me yacovia
hara na gauna ena jucake tale mai ke I na mase na luvi ni ecala (Jisu)

¹⁰Ara qei vecugia na lea jisaivel ara qai kwaya vua na ca rea kwaya
koto ke okuru na vunilola ni dodoku me semata ma o Ilaijia.

¹¹“A qei haumia o Jisu A qai kwya “o Ilaijia ena lama ma me lama I
vavinatakinia na kwa tauokino?

¹²A qai kwaya vuara (Jisu) a lehu howa o ilaijia vuara a ra qei tamu bou
vakilasia ara qai tara ga na kwa ara matatara vua. Me qodaki ga na kwa ara
taramuni vua na lewe ni ecola (Jisu) alamai rarawa era lima.

¹³O kuru na jisaivel ara kilasia ni oku (Jisu) a waheia koto ga ka kwa e

balesia na dauvevavitaiso taki o joni.

¹⁴Na gauna ara lahomaki vuara na ecola wara ahila na seigne aqi lama

vua a qei sekijuru me kwaya

¹⁵Juraga mo lomania o lufequ seigwane ;ni manasia tadra na

manumanusoni e mamasia haraga valevu . E levu na gauna edru luju I na

quto qwaya he ina wai.

¹⁶Qu mea homa vuara na lemu jisaiveli ia ara taburewa ni vacolai nia.¹⁷A qai voha wa o jisu agei kwaya o kemuto na tamu vabausia muju qai

yalo hilanihila iivei ena qodaki ka balavu na lequ na no qekemutou koto? A

(qei kawa o Jisu) meia ma vuwau ; A kwaya o Jisu.

¹⁸A qai rovia na jiju o Jisu a ladei ma vua a qai cola hara na huravou

oho.

¹⁹Ara qei laloma ma jisaiveli ivo Jisu a ru qei kwaya vua balesia na ca

maji tamu rovia deike na niju?

²⁰A qai haumiavuara o jisu “balesia ni hewahewa na lemuju vabausia

me qodaki na werekai erewa mo kwaya vua na uluni yataga “mo toso dei o

kei mo la okei ho ena toso ga balesia e hukai na kwa ena dredre vuako

^{21²²}Ara qei no koto maikaleli o Jisu a qai kwaya vuara lajisaiveli na lufe ni yacola

ena holi ho vuara na ecala.

²³Era na vamaseni. Ia inaikatolu ni hila o kua ena jucake tale a ra qai tamu

marautaki nia la jisaiveli.

²⁴Ina gauna ara vuara homia ke I kadenaumi a qei laho ma o Pita qei nira na

kumunisea na holi ni were ni kalou .A qei leikwai vuara e drotara muni na holi ni

were ni loju me nia ivavunia

²⁵A qai kwaya o kua ni holi ho ia ni hita I were a qei voha o Jisu vua matai A

kwaya na ca I numia Saimoni? Iivei era drou kumuni sia mai ke na jui nai I

vacavaca? Mai vuara o luvedra seigane he mai vura na ecola?

²⁶Mai vuara na ecala ahaumia o Pita a qei kwaya o Jisu “o kura na kwaya hewa

seigwane era na vagwalalataki ho"

²⁷Ia me jukua ni valeqwanirana drau kuminisiru na I vacavacava meru laga I
waitaci mera ciritaki nia wa na hiwa na imatai ga ni ika ena kasia ma na hiwa

.Mokau mo lai holia vuwara na drou kumunisia nai vacavaca me nia na leju I

holiholi vuwara.

18

¹I na gauna honi ara qei la ma na jisaiveli ivo Jisu: " A ra qei vecugia: o cei e levu ina mataniju valomalagi? ²O Jisu a qei covia e hila ka kwhaweha geregere a qei vajunia ina kedra maliwa. ³A qei kwaya o Jisu vuara: E djina na kwa qu kwaya vukemutou: vavo kodaki miji, tamu vihauma me kodaki na kwhaweha okwe : miji na tamu hita i na mataniju valomalagi. ⁴Ia o kua ena vamalumalumu takinia me kodaki na kwhaweha okwe: O kua ena kwalevu ina mataniju valomalagi. ⁵Kodaki e hila e lomanivinasia e hila na kwhaweha kodaki okwe me balesia qu yaca o kuwa ena ciqomi au muni ho. ⁶Kodaki e hila ena vania la vacali vayalo e hila vuara nai holiholi okwe ena vina cake me venu e domonia hila na vaju: me qei valuju dromu taki wahawaha.⁷E na bura na vuravura balesia na levu ni vivaburaburataki e no ke: Io vuara na ecola era tara koto nai tovo okwe. ⁸Kodaki evavunia mu lima he mu la na vivacalai muhukia dei ciritakinia dei e vina mo rewasia na cola ni o lima hila hila he tahila ga mu la mu kua ni ona ciritaki ina quto e mudre ju vahila.⁹Kodaki e vavunia koto mu mata na lemu malumalu vayalo : lisia dei o qei ciritakinia. Evina mo rewasia na ecola ni tahila ga mu mata ena buravalevu ni rua mu mata o qei biu ina bukawaqa.¹⁰Mo kua ni meccataki nira o kura nai holiholi okwe: qmata kwoaya vuako mai lomalagi na ledra agilos e tolavia vahila juga na mata ni viagwane e no koto mai lomalagi¹¹¹²Naca numia - kodaki e hila eno koto vua e hila na drau na hivi : a qei lavele e tahila : ena bara deinia ju na lewe ciwasagavuku ka ciwa me qei la iva dania mai ina yaha ni taga . ¹³Ia kodaki ena dania ma: qmata kwaya vuako ; ena vaciqaciqa valevu ena vuku ni tahila a qei lei dani tale: ma i vuara na ciwasagavulu ka ciwa ara tamu lavele. ¹⁴E na kodaki muni ke la numia na leju i jubujubu eno koto mai lomalagi me kua ni hila vuara na kwaya hewa okwe me na na lavele.¹⁵Kodaki e tovo burasiko o tacimu: lavua muru lei vivohovohosi vaini kemuru: kodaki ena varorogo vuako ona qei vukeia ho o wekamu. ¹⁶Ia kodaki e tamu varorogo vuako; mo qei meia tale koto e tahila he rua meru na lai vadjinadjinatakinia na kwa e kwaya ma e guhu¹⁷Kodaki e tamu mata varorogo: me qei lei kwai vuara na mataloju. Ia kodaki e juu na varorogo vua na loju: ena kodaki na tamuloju ia me drou kumunisia ga nai vacavacava.¹⁸Qmata kwaya na djina na kwataucoko ena vadonui vuravura: ena yaco muni ke mai lomalagi : ia na kwa taucoko ena tamu vadonui e vuravura . Ena kodaki muni ke i lomalagi. ¹⁹E hila tale na kwa qmata kwaya: kodaki e leverua i vuravura eri tahila vata ke e hila ma kwa eri kerevia ena vayaconia vuaru na leju 'qahe' o kua e no koto mailomalagi. ²⁰Ina na vanua eru no ke e lewe rua he tolu me balesia . Qu yaca: O au qmata na noke ina kedru maliwa.²¹A qei la o Pita a qei kwaya ivo Jisu , " Juraga i vei e kodaki na kea balavu la itovo burasiao koto o taciqu me qu qei vohosia? - me va viju?²²A qei kwaya o Jisu : qmata kwaya vuako me vaviju- qmata kwaya koto me vavitusagavulu na viju?²³na mataniju ni kalou : e kodaki e hila na Jui a vinasia me vivohakitaki nia lai lavo cuara la ecola cakacaka. ²⁴A qei voleka ni vohaki koto: e hila la na ecola cakacaka a qei kouma e jini na udolu. ²⁵Me kodaki ni tamu no vua na kea i hau : A qei kwaya vua na li liuliu me volitakinia o kua la yalewa: O kura o lueva qei nia na kwa e taukenisia, me rewa ni haumi ke nai jina.²⁶A qei cuva bale na ecola okwe : a qei kerekere vua a qei kwaya mo vohosia; ni qu na haumia coko na kwa taucoko. ²⁷Na juraga ni ecola me kodaki na loloma a qei kwaya - qmata herekiko qmata vohosiko qmata nia na lemu i jinau²⁸Ia na ecola oke aqei la aru qei lai tolavia ma e hila lai tokani: o kua a jinausia ju vua e hila na drau na pene: aq ei qulumbia vakaikai a qei kwaya vua no haumia ma na lwmu i jinau.²⁹Ia na ecola daru veiqwaravi okwe na i tokani okwe a qei bale a qei kwaya " Mo vohosi au qmata na qmata haumia ga."³⁰Ia na i matai ni ecola: A juu na haumia : a qei biu ina were ni vivehu: me rewa ni qmata haumia ke lai jinau.³¹Na gauna ara tolavia ke na kwa a yaco o kura nai tokani: ara qei yalobibita takiania: ara qei lama mera vecugia na ledra juraga?³²Na ledra i liuliu a qei covia: a qei kwaya vua: " ni o ecola bura : Qi vohosiko: qina herekiko ma ina lemu i jinau levu okwebalesia nio mai kerekere vuau.³³I baratamu yalo vina koto vua na lemu i tokani ia o au qmata lomaniko³⁴A qei yalo bura na lea juraga : a qei holi wa vuara nai vatawa ni were ni vevehu me yacovia ni haumia coko na kwa e dodomu me haumia.³⁵Okwe o Nahuna valomalagi ena qei tara muni vuako : kodaki i tamu vivohosiu vua lemu vitacini mai vuni yalomu

19 ¹Ni osi la voha o Jisu: A qei deidei ma i Kaleli: A qei lama i na vanua o Jutia: voleka mai na Joritani. ²Era levu na ecola era sekucia : A qei vacolanira³Ara lama vua na Varisi : mera lama i vatovolia; e bara tara vua e hila na seigwane me vibiu qea la yalewa : ena vuku ga ni veikwa e vavunia? ⁴A qei haumia o Jisu :" Muju tamu bou wilikia o cei a buliru mai na i vasikivu? A buliru na lewa qeinia na seigwane? Io o kua vibuli a qei kwaya? Balesia okwe na seigwane ena deiniru o nahuna: o namu a lama i kabisia la yalewa: ena qei yaco me ru tahila ga : Ia eri na tamu rua ena tahila ga na yago.⁵O kua a buliru a kwaya muni: okwe evu na seigwane ena deinia o Nahuna qeinia o namu , a na yaco meru hila na yecola. ⁶Okuru na vuha eri na tamu ruua, ia eri na tahila ga ho. Na kwa e vaucia vata na kalou : me kua ni hila me waheia.⁷A ra qei kwaya vua: Balesia na ca o Mosese a holia la vivadonuitara na sijivikiji a qei vamei dei na lewa. ⁸A qei kwaya tale o kua vuara: "Balesia na kaikai ni yalomutou: o Moses a vataraiya me muju videi qei nira lemuju yalewa: Ia mai nai vasekivu a tamu drou kodaki ke. ⁹Qi mata varaitakinia wa: kodaki i deinia lemu yalewa: vavbo ni o kua e drou dauseigwane: A qei lai vamau qea tale e hila : ena vayacani me dauyalewa.¹⁰O kura na jisaivelu ara kwaya vo Jisu: ia qodaki e qodaki ho qo- e hika na seigwane eno qea koto la yalewa me ru kua ni vamau?¹¹A qei kwaya o Jisu : era na tamu qulumia coko na vakahawa okwe: Ia vuara ga a holi vuara ¹²Na vakahama ni vayalewa e vatu ga ina kwa ni cola ji juku hotacea: Ia e bibita na leju qulumia n aleju vajulewa me balesia na mataniju ni kalou.¹³A ra levu na kwhaweha ara lama vua me tabaki raa ie lima: a qei mahulaki nira: Ia o kura na jisaivelu ara qei vaohooho vua. ¹⁴A qei kwaya o Jisu vuara ; mujudeinira na kwa ya hewa mera lama vuau: muju kua ni tarovira balesia na mataniju valomalagi e ledra na kwayahewa. ¹⁵A qei tabakia e lima vuwara na kwa ya hewa a qei ladei ho ma vuara.¹⁶A qei lama e hila na seigwane vo Jisu . A qei kwaya vua na juraga : " Na ca e vina me mequ tara mequ rewasia ke na cola tawamuju."¹⁷A qei kwaya vua o Jisu : Na ca o vecugi au ke balesia na kwa vina? " E tahila ga e vina" Ia kodaki i mata hita i na cola: mo sekucia ga nai vunau.¹⁸A qei tarogia vua na ecola: " Nai vunau xa?" A qei haumia o Jisu " Mo kua ni laba: mo kua ni vidriva, mo kua ni drou drivadriva: mo kua ni beitakinira vagirigiri na e cola. ¹⁹Mo varokorokotaki niru o nahuna qei nia o namu: mo lomanira o wekamu: me qodaki ma lemu lomaniko.²⁰Na seigwane huravou/ hena huravou a qei kwaya vua:" na kwa taucoko oqo qi drou varokorokotakinia: naca tale mequ tara? ²¹A qei kwaya o Jisu: kodaki ivinasia mo totoka hara? " La mo volitakinia coko na lemu i yau: mo holia vuawara na dravudravuwa." ona qei vaiyau mai lomalagi: " Lama mo sekuci Au". ²²Na gauna a rogo ke na huravou na kwa a kwaya o jisu ; a qei ladei ina yalo rarawa: balesia ni koto na lea i yau.²³A qei kwaya o Jisu vuara la jisaivelu : " E jina me qu kwaya vuako: ni dredrei vua na e cola vujuniyau me hita ina mataniju vakalomalagi. ²⁴Qi ma kwaya tale: ni rewarewa vua na kameli me hita ina laqwa ni cula : ia e kwa dredrei vua na ecola vujuniyau me na hita ina mataniju ni kalou.²⁵Na gauna ara rogo ke na jisaivelu : a qei karacira me ra kwaya ; O cei qei rewa ni vacolai?²⁶O Jisu aqei tolavira me kwaya ;" Vua na ecola oke e dredrei" Ia vua na kalou na kwa taucoko e rewarewa. ²⁷O Pita a qei haumia la voha o Jisu : " Tolavia maju deinia ju homa na lemaju kwataucoko: maju lahoma me maju sekuciko." Ian na ca ena qeinia na lemaju i votavota?²⁸A qei kwaya tale o Jisu : " E jina qi kwaya vukemutou : " na gauna ena tadra ke na lufe ni kalou (ecola) ina lea i tadratadra lagilagi: O kemutou na drau sekuciau : miji na tadra muni ena i tadratadra lagilagi e tinikarua me balesia na yavuha o Isireli"²⁹O kemutou muju deinia homa na lemuju were: gwanemu seigwane :gwanemu lewa:nahuna: namu: na kwayahewa: na vanua ina vuku ni lequ yaca : ena na lemu na cola tawamudju. ³⁰Okura era simata era na sitaku qeinia o kura er sitaku era na simata.

20 ¹Na mataniju valomalagi e kodaki nai taukei ni qwele me la vaiqwata hewahewa me lai haumira ma na ecola cakacaka me ra qaravia na lea naga ni vaini.

²Osi na ledru vidjinadjinas i qeinira na ecola cakacaka ina tahila nai lavo siliva ina hila na higa me nia na kedrui hau me vatalasiru howa ina lea naga ni vaini.

³A qei la tale I rara o kua ena ka tolu ni yaua me tolaviru e yavalu vuaru nae cola cakacaka era ju vailoa boto juwa ina makete.

⁴A voha vuaru me kwaya o kemutou okwe muju la in ana naga ni vaini mequ na holia ivo kemutou na kwa e dodonu, aru qai laho I cakacaka.

⁵A qei la tale nai ka ono ni yaua qeinia nai ka ciwa ni yaua me tara tale na kwa vata ga honi.

⁶Vahila tale nai ka jinikadua ni yaua a lai tola tale I rara me tolavira ni ra baci ju vailoa ju, qei kwaya I vuaru, naca miji ju vailoa takinia ju higa taucoko nikua?

⁷Aru qei kwaya I vua balesia e hukai hila ena haumi⁸Ni qei lama na bogi a kwaya ho o taukei ni naga ni vaini ivo lea manijia,
coviru ma nae cola cakacaka qei hau miru ina kedru I hau, vasekicu ma
ina matai me cadravia na kea kai osiosi.

⁹Na gauna ara cadra ma I ke o kura na vasekivu cakacaka I nai kajinikadua ni yaua, ara qulumia rewa ga e hila na siki ni siliva.

¹⁰Na gauna ara cadra ma I ke nae cola cakacaka matai ni wahewahe vuara ara numia ga ni na levu cake na kwa era na qulu ia a holi muni vuara e hila na siki ni siliva hila nae cola.

¹¹Na ledra qulumia ho na kedra I hau, ara vohavoha me balesia nai taukei ni qwele.

¹²Ara kwaya o kuru nai osiosi ni wahewahe ni ecola cakacaka okwe

era cakacaka boto ina hila na yaua, ia e tautauvata ga na kwa maji qulu,
kemutou maju dagia na higa qeinia na kea katakata.

¹³Ia a haumia lehu me kwaya vuaru, Taciqui qi tamu tara ivo
kemutou hila na kwa e cala. Ju a tamu tahila vata ke ina hila na siki ni
siliva?

¹⁴Qulumia na ka e lemutou o lahowa, niqu djigitakinia ho mequ na
holia I vuara nai osiosi ni wahewahe ni ecole cakacaka okwe me
tautauvata ga qei ni kemutou.

¹⁵E tabu valawa mequ na tara na kwa qi lewaia ina vikwa qi
taukenisia na kwa e nino I vuau? He I yalobura balesia niqu sa rui
lomaholi?

¹⁶Nai osiosi o kuru honi era na seimata qeinia o kuru na seimata era
na kai osiosi.

¹⁷Na lea la cake koto o Jisu I Jerusalemi, a meiru vasikisiki na
jinikarua na Jisaipeli me qei kwaya I vuara

¹⁸Tolavia ji la cake koto ho I Jerusalemi okwe deinia ena holi dei na
luve ni ecole vuara na bete levu qeiniru na daunilawa era na lewaia me
mase.

¹⁹Era na holia vuara na kwai mataniju tani mera na varivarivacia me
ra rubilakinia qeinia mera na vamasenia. Ia nai katolu ena jucake tale o
kua.

²⁰O hunadru o luvea Sebede a lama ivo Jisu qeinira o luvea, me ere
bale e mata o Jisu me qei kerevia e hila na kwa mai vua.

²¹A kwaya I vua o Jisu naca I vinasia? A kwaya o kua ivo JISU, kwaya I
vuaru o luvequ okwe meru tadra hila mu yaha I matau, hila mu yaha
mawi, ina lemu mataniju.

²²Ia qai haumai o Jisu me kwaya, I tamu kilasia koto na kwa I kerevia

e rewa I vuako mo homu ma ina bilo qi varau homu ke okwe? A ru qei kwaya I vua, Io maji rewa.

²³A qei kwaya I vuaru o Jisu, na lequ bilo miji na homu coko ke ia na na lemuju tadra I qu lima I yaha matau qeinia qu lima I yaha I mawi e tamunia na lequ mequ holia, ia ena ledra ga o kura a varau takinia vuara o Tamaqu.

²⁴Na ledru rogo na vikwa okwe o kura na jini na Jisaipeli, ara ocasiru hara o kuru na rua vitacini.

²⁵Ia o Jisu a covira hara I vua me kwaya, miji kilasia o kura na viliutaki ina mataniju tani era lewaia qeinia muni na kea dredrei me ra vatovotovotakinia muni na ledra vajulewa I vuara.

²⁶Ia me kua ni kodaki okwe na kemuju maliwa, me muju vinasia o cei me levu tahila ma ivo kemutou me nia na dauniviqwaravi.

²⁷Qeinia o cei ga e vinasia me simata ivo kemutou me ecola dauniviqwaravi.

²⁸Me kodaki ga na luve ni ecola tamu lama, me lama I qwaravi ia me dauniviqwaravi me holia na lea cola me nia nai voli vuara na lewe vuqa.

²⁹Na ledru ladei koto ma I Jeriko, na hoqohogo levu ara vasekucia ques juho o Jisu.

³⁰Aru rua nae cola matacewa aru tadra koto ina basibasi ni calevu na gauna aru rogo ke ni na takoho ke o Jisu aru qainmorakinia wa,

Juraga, luvea o Tevita, lomani kemaru ma.

³¹Ara qei vohatakiniru nae cola wara honi, mera kwaya I vuaru meru nolo, ia aru qai mo gaho valevu I yata, Juraga, luvea o Tevita, lomani kemaru ma.

³²A qei ju vhila o Jisu me qei coviru me kwaya, naca miri vinasia

mequ tara ivo kemuru?

³³A ru qei kwaya I vua, Juraga maru mata me tadola.

³⁴O Jisu, a vivaueesi ina lea lomaniru, a dereia eru mata vahauri a
tola rewa ho eru mata . Aru sekucia hara o Jisu.

21

¹O Jisu qeinia na lea jisaiveli ara voleka wa i Jerusalemi ara qai lama i Pecifaki , ina uluniyataga ni Violive , o Jisu a vatalasiru, eru rua na lea tisaipeli. ²A kwaya vuarau , muru la ina rara voleka oqo, ina dania ke e hila na Asa e venu koto, qeinia o luveya, herekiru qai meiru ma vua. ³Kodaki e hila e tarogi iko me balesia na kwa oqo , mo kwaya wa, na kalou e gadrevia valevu me vagatakinia na e cola honi ena vatalasi kemuru harawa.⁴E yaco ho na kwa taucoko me rewani vayacoka ina tata a kwaya ho na Parofita a kwaya. ⁵Kwaya i vua o luveya na lewa o Saimoni, mo tolavia na lemu jui e la kotoma, e yalo malua , a qqe vodokia koto ma na Asa, qeinia na luve ni Asa. ⁶O kuru na tisaipeli aru qai la, aru tara ga na kwa vua o Jisu meru tara. ⁷Aru mea ma na Asa, qeinia o luveya ara tabaniya nai ubi, a qai vodo o Jisu ina yataga ni ubi honi. ⁸E levu na ecola ara sevukia na ledra i ubi ina calevu, e yavalu a ra takavia ma jla ni kai, me sevu ina calevu levu. ⁹O kura na ecola coko ga, o kura ra la ni hibere wa o Jisu qeinira okura sekucia ju ara muo vadomoilevu. " Osana na lveya o Tevita! era kalougata okua e lama ena yaca ni kalou! Ossana i yata hara! ¹⁰Ena gauna a lamai ke o Jisu mai Jerusalemi, ara no bura koto ara qai kwaya- o cei okwe? ¹¹Ara qai haumia ma, o Jisu na parofita mai Nasareci- Kaleli¹²A qai hita o Jisu ina were ni va caboihoro. A rovira deima o kura na volivolitaki ina wereni vacaboi horo, a vukicira bale na viteveli kwe tara koto na vimau i lavo qeinira na ledra i tadratadra okua era volitaki ruve. ¹³A qai kwaya vuara- o Jisu , E volai koto, na lequ were e were ga ni mahu, ia nikua muju vataraiia ho me nia na ledra were o kura na daudriva. ¹⁴Ara qai lama vua okura na mataboko qeinira na lokiloki, ara la vua ina were ni horo ara qai vacolai taucoko. ¹⁵Na gauna na Bete Levu qeinira navunivola na veikwa e veivakurabitaki ni kwa e tara , ena gauna ara rogo ke na kwayahewa era momo koto ina were ni horo- me ra tata qai kwaya, Osana- o luveya o Tevita, ara kodaki me ra ocaoca ma. ¹⁶A ra qai kwaya vua , i tabu rogo koto na kwa era kwaya koto? a qai kwaya vuaru o Jisu, io qi rogo koto, ia o iko o tabu wilikia mai era guhu na kwayahewaqeji nira na kwayahewa dramidrami, muju a varautakinia na vavinavina? ¹⁷A biusira ju o Jisu , a la ina hila na rara o Pecani, a qai la i moce ke. ¹⁸I qena qwata , a lehu tale koto ma a qai matakana. ¹⁹A tolavia hara e hila na vunilolo ina basi ga ni calevu, a la hara vana vunilolo, a qei tolavia ni hukai gare e rau , a qai tabu vua muni ia e varau ga. A qai kwaya vua - mo kua ni vua tale , ka tawa mudju. ²⁰Ni ra tolavia ga na jisaiveli, ara kurabuitakinia, na kwa e kwaya, a Kodaki iveni na kea sei malai vahauri na vunilolo. ²¹A haumia o Jisu , a qai kwaya vuara, Edjina qi tata vuako, kodaki i vabausia o qai tabu vaidjnatakinia ina tabu tara ga, na kwa a tara vunilolo, ia ina tata vua na uluniyataga mo cavruraki, o qai viritaki wa i wahawaha , ena yaco vaidjina. ²²Na kwa taucoko i kerevia ina mahu, vabausia, ina ciqomia ke. ²³Na gauna a lamai ke o Jisu ian werenihoro, na bete levu qeinira na qase, ara la coko ma vua , ena gauna a vavuvuli koto ke a qai tata, ina kaikai ca miji tara ke na cakacaka oho, ocei a holia ivo kemutou na kaikai? ²⁴O Jisu a qai haumia vuara, qi na tarogi kemutou muni ke e hila na taro. Kodaki i keaya ma vuau, o yau qina qai kwaya wa ivo kemutou na kaikai ca mequ tara ke na kwa honi²⁵Na lea vavitaiso o Joni- a la ma i vei o ko o? Mai lomalagi he ma vua na ecola? Ara vitalanoataki ni vainira, mera kwaya, kodaki ji kwaya, ji lama i lomalagi, o kua ena kwa ivo ketatou, balesia na ca muju tabu vabausia ke? ²⁶Kodaki ji kwaya, 'mai vuara na ecola', ji na matakucia na kwa era na kwaya na ecola, balesia o kura era na tolavia coko ga na kwa a tolavia vua na Parofita o Joni. ²⁷Ara qai haumia na lea tata o Jisu maji tabu kilasia . A kwaya muni o kua , a qina tabu kwaya muni ivo kemutou, na kaikai ea e no vuau mequ tara ke na kwa taucoko o. ²⁸Na ca lemuju numia? a hila na seigwane, arua o luveya na seigwane. A la ivua nai matai ni levuya a kwaya vua , luvequ, la lei cakacaka nikua ian lequ were ni vaini. ²⁹Luveya a qai kwaya ma- o yau qi na tabu tara- ia a qai la me lai cakacaka. ³⁰Aqai la na seigwane o , ivua na lea karua o luvea- a kwaya muni ga na kwa a kwaya ivo luveya e qase. A qai kwaya, o yau qina la, ia a qai tabu la. ³¹I vei vuaru na rua- a tara na kwa a kwaya o tamadru vuaru? Ara kwaya ma, o kua nai matai o luveya (qase). O Jisu a qai kwaya, edjina qi kwaya ivo kemutou, o kua na dau volitakinira, era na hita ina mataniju ni kalou, ni hibere re nihita ke o iko. ³²O Joni a lama ivo kemutou me kodaki ga calevu ni ecola yalododonu, ia o iko o tabu vabausia ga. Ia o kura na daunivakumuni vacavacava qeinira na dau volitaki nira era vabausia ga. Ia o iko, o tolavia juho, o tabu hi vabausia ga.³³Mo varorogo re ina hila na tata vatautauvata. A hila koto na seigwane a taukei ni qwele. A sei vaini, a tara a viribaisia wavoki a keli ke e hila nai keli-ni - waini, a tara hara na ledra were nai vatawa ni weere ni vaini, a lihitakinia i vuara nai vatawa ni werenivaini- a qai la, vanuatani. ³⁴Na gauna a voleka ho maike na gauna e mahuna , avatalisia e yavalu na lea e cola ni dau cakacaka vuara nai vatawa ni were mera kouhoma na ledra ivua ni ledrai votavota.³⁵Ia o kura nai vatawa ni were ni vaini ara qulumira na lea e cola cakacaka, ara rubilakinia, vamasenia e hila tale, ara qai va virikia e hila tale. ³⁶A qai vatalasira tale wa na eka e cola cakacaka, a levu cake tale ma i vuara a vatalasira ma ina matai ni gauna, ia o kura nai vatawa ni were ni vaini ara tale ga na kwa aru a tara vuaru na matai ni gauna. ³⁷A osi , honi nai taukei ni were ni vaini a vatalasia ho - o luveya na sigwane o kura era na varokorokotakinia ara qai vivohaki vainira, o kua o nai taukei ni were ni vaini ena gauna mai taku. Muju lama , meju vamasenia, meju qai qulu vatawa dodonu na lea vanua.³⁸Ara qai vivohaki vainira, o kua o ena nia nai

taukei ni were ni vaini ena gauna ma i taku . muju lama, meju vamasenia meju qai qulu vatawa dodonu na lea vanua.³⁹ A ra qai qulumia, viritakinia i rara na taudaku ni ba, ara qai vamasenia.⁴⁰ A qai lahoma nai taukei-ni - were ni vaini, na ca ena tara i vuara nai vatawa ni were-ni-vaini?⁴¹ Ara qai kwaya vua, ena vamasenira o kura era vararawatakinia o kura na ecola bura, o kua ena qai lihitakinia na were- ni-vaini ivo kura tale nai vatawa-ni-were ni vaini, o kua ga ena holia vua na lea wahewahe ni vua ena kea gauna donu.⁴² A kwaya o Jisu vuara, o tabu wilikia ni volai koto enai volatabu, na vaju ara burasia na matiniwera, ea yaco me nia na keya ivadei ni juju ni were. Okwe e mai vua na kalou- o na kwa e veivakurabuitaki ke ju mata?⁴³ Na kwa okwe qu a kwaya osi ho ive kemutou, na mataniju ni kalou, e na la dei ivo kemutou, ena ladei muni ivo kemutou na mataniju ni kalou, miji qai holia vua e hila na mataniju, era vuatakinia ga evua.⁴⁴ O kura coko era luju ina vaju okwe era na dajila tale ke, ia ivo kua e lujucia na vaju okwe ena vurumemea haraga o kua.⁴⁵ Na bete levu qeinira na Farisi ara rogo na tata vatautauvata . ara kilasia na kwa a lai kwai koto wa.⁴⁶ Ia niru a vadania koto mera vehukia, ara matakucia ga na ecola balesia na ecola raki ga honi era vatokai ju me hila na Parovita

22 ¹O Jisu a tata koto me balesia na tata vatutauvata a kwaya,

²Na mataniju ni Kalou e kodaki na Jui, okua a varautakinia e hila na lea vamau me balesia o luveya seigwane.

³A vatalasira na lea dau ni cakacaka, mera lai covira okura era djigitaki me ra lama ina hoqo ni vamau okwe, ia ara qai tabu lama.⁴Karua, na Jui, a vatalasira tale na lea dauniviqwaravi, a kwaya vuara, kwaya ivo kura sureji, Qu varautakinia hon a caw ani vayakavi.⁵Ia ara tabu varorogo, ara qai lahowa, e hila na lea vanua ni were, e hila tale leio taraga na lei bisnisi.

⁶O kura na kea vo, era qulumira ga ara vamasenira.

⁷A qai rarawa hara valevu na Jui a qai vatalasira na lea mataivalu, ara qai ravusira okura na vivamasei koto okwe, a qai vacecenia na rara taucoko mera kawa boko.⁸A qai kwaya vuara, na lea ecola cakacaka, e vara juho okwe na hoqo ni vamau, ia o kura era sureji era tabu yaga me balesia na hoqo okwe.

⁹Me muju lawa ina calevu levu, nai tatakoho, muju sureji sira ma nae cola coko ga muju dania, era bura hera vcina mera lama mera kania na magisi ni hoqo okwe.

¹⁰Aara qai la okura na lea ecola cakacaka mera lawa ina calevu levu, ara vahoqonitaki nira ma, okura era bura qeinira na vina, na werenihoko ara oho juhoke okura na sureji, mera vagatakinia vat ana cawa ni hoqo okwe.¹¹Na gauna a lamaike na jui me tolavira na kana koto, a tolavia e hila seigwane, a tabu huku koto nai hulu e tabu dodonu.

¹²Na jui a kwaya vua, I lequ I tau o lama vaca okei, oqe tabu huku ju na I hulu e dodonu mo huku ma? A tabu hila na kwa a kwaya.¹³A kway ana jui ivo kura na lea ecola cakacaka, muju viritakinia wa ina vanua e driodrio, mena dau tagi ke, qenia na vasequruquru basi ke.

¹⁴E levu hara era lai co, ia e hewa hewa ga era digitaki.¹⁵O kurana Farisi ara la ara qai tara e hila na I cori ivo Jisu main a lea tata ga.

¹⁶Ara qai vatalasia na lea tisaipeli vua, qenia na lea tokani o Eroti, ara kwaya ivo Jisu, mai kilasia koto ho ina lemu kwaya koto na kwadjina qenia na lemu vavuvilitakinia muni koto na djina me balesia na kwadjina I tabu kawaitakinia e hila na lea vakahama, qaid au tabu vaklaraitakinia na lea vakahama me balesia e ruan a ecola.

¹⁷Mo kwaya ma, na ca na lemu numia? E valawa na lemu haumia koto, na lemu vacacava ivo sisa he hukai.¹⁸Ia o Jisu e kabisia na lemu malumalumu, a qai kwaya, Na ca miji vav ere takini yau ke? Ena vuku ni ca, o kemutou na dau veivakwaihini?

¹⁹Mo vakaraitakinia ma vuau nai lavo ni vacavacava. Ara qai Kouma vua e hila na pene.²⁰Jisu a qai kwaya ma vuara, O cei oqo, qenia ocei e yaca raki oqo?

²¹Ara kwaya vua, Sisa a qai kwaya ma o Jisu vuara, muju holia ivo Sisa na kwa e lea o Sisa, vua na Kalou na kwa ga e lea me holi ga vua.

²²Na gauna ara rogoke, ara kurabui hara valevu. Ara deinia ju, ara qai lahowa.²³Ina higa honi, era lama vua e yavalu na lea tokani o Setoki, okura era dau kwaya e hukai na higa ni jucake tale ma ina mase, a ara qai lama vua. Ara tarogia.

²⁴A qai kwaya, vavuvuli, o Moses a kwaya, kodaki e hila nae cola ena mase hukai o luveya, o tacia e dodonu me lea na na lea yalewa, a qai hugisira na kwaya hewa me balesia na taciya.²⁵A hila koto na viju na vitacini seigwane. Matai a vayalewa a qai mase. A hukai o luveya, a deinia na lea yalewa ivo kuru o taciya.

²⁶Nai karua ni vitacini, a tara muni, okua e ka tolu, me cadravia ivo kua e ka osiosi(viju).

²⁷A osi honi, a qai mase na lewa honi-o kua a lamai ledru coko koto na vitacini seigwane viju honi.

²⁸Na gauna ni jucake tale ma ina mase ocei na lea yalewa ico kuru na viju na vitacini seigwane honi? Ni o kuru ara vamautaki nira coko²⁹O Jisu a qai haumia, a kwaya vuara oiko e cala balesia itabu kilasia na voha ni Kalou qenia na kaikai ni Kalou.

³⁰Ina gauna ni jucake ma ina mase, e tabu vakuwai ina lemu vamau he ina lemu holi ena gauna ni vamau e kodaki ga era agilosi ni lomalagi.³¹Ina kea vabibitaki ni jucake okura na mase o tabu wilikia na ca a tata ke vuako na Kalou, a kwaya

³²O yau na lea Kalou I Eparama, Kalou I Aisake, qeinia na Kalou I Jekope? Kalou e tabu sa Kalou ni mase ia na Kalou ni veikwa e cola.

³³A ra rogo, ara nae cola coko ga ara kurabuitakinia na lea mataqali vavuvuli.³⁴Ia na gauna arar ogo ken a Farisi me balesia o Jisu a va galunira na I tokani Setoki, ara hoqoni vata ma

³⁵A hila vuara, a dau nil awa, a tarogia e hila na taro, a vatovolia muni.

³⁶Vavuvuli, na ca nai varo levu tahila ina lawa?³⁷O Jisu a qai kwaya vua, Mo lomana na Kalou, mu yalo tauccoko qeinia na lemu vakahama tauccoko.

³⁸O tahila na lea matai ni vunau, ea vunautakinia ivo ketatou³⁹Qeinia nai karua ni vunau, mo lomania valevu na kwai lemu me kodaki ga na lemu lominiko vainiko.

⁴⁰Na vuni vunau tauccoko qeinira na Parofita tauccoko nav unau ruarua o.⁴¹Na gauna ara hoqoni vata coko koto ken a Farisi, o Jisu a taorgira e hila na taro.

⁴²A qai kwaya, na ca na lemu numia me balesia na Karisito? O cei o luveya? A ra qai kawa vua, Na Luvei Tevita⁴³O Jisu a qai kwaya vuara, a kodaki I vein a lea tokania okuwa me Juraga o Tevita vayalo, a kwaya,

⁴⁴A kwaya o Jiova vu ana lequ Juraga, mo nokoto ina liga matau o, me ra kitaki re na lemu meca mei juju ni la?

⁴⁵Kodaki o Tevita e covia na Karisito me Juraga, o luveya o Tevita?

⁴⁶A hukai hila a rewa ni haumia na taro a hukai hila muni e dodonu me tarogia ma ina higa honi.

23 ¹Jisu a voha vuara nae cala qeinira na lea tisaipeli.

²A kwaya, e nokoto ona lea nono o Moses okuru na vunivola qenira na farise ,nai tadratada.

³Na kwa tauoko ga , era kwa ivo kemutau me muju tara ga, muju kua ni vatovotovo takinia na ledra I valavala, ni ra vohatakinia ga ara qai tabu tara.

⁴Ni ra vai colacola, e dredre hara mera colatakinia, ara qai dau biusia ena ledra bekau ni ecala yahila .Ja okuru era tabu vacekujunia e hila na lea qaqalo ni lima.

⁵Na ledra cakacka taucockoga ara tara mera lai daniki ivuara na ecola, vai rabailevu taki nia naledra vinanumi tabu, ara qai valevutakinia na ledra I jukuju ni ledrai hulu.

⁶Era vinasia nai nono vajuraga ni ra kana vata ina cabocabo ni horo.

⁷Na kidavaki ena virara ni vivoli, me tokani sira muni na ecola ni vavuvuli.⁸O kemutou me muju kua ni vivatokai mei vavuvuli vuara nae cola me tokani ga vo kemutou na veiwekani taucocko.

⁹Muju kua muni ni kwaya e hila me tamamutou I vuravura, ni tahila juga o tamamutou e nokoto mai lomalagi.

¹⁰Muju kua muni ni vivatokani me juraga, he I vavuvuli, ni tahila koto ga na vavuvuli, oho na karisito.

¹¹Ia o kua ga e uahivi cake ivo kemutou me lemuju ecola o kua.

¹²O cei ena valavilavia qenia na yalo e varokoroko, qeinia o cei ena va malumalumutakinia ia ena qai valevulevucia.

¹³Ena bura ivo kemutou, na vunivola qeinia na Farisi, na dau veivakwai hini ! i hogosia na mataniju ni kalou vuara na ecola. Miji tabu hita rewa koto, qeinia na lemuju dau tabu vinasia na lake.

¹⁴¹⁵E bura koto ivo kemutou na vunivola qeni kemutou na Farisi, na vivakwaihini!ni ju la ena ruwai qeinia muni I na la I cece, ina tara vua e va ruataki- na ocaoca o eli vuako.

¹⁶E bura koto ivo kemutou, nai vavuvuli mataboko, muju kwaya o kua ena voha bubului ina were ni horo e kwa wale ju honin, ia o kua e voha bubului ina koula ni were ni horo, e vauci koto ke. ¹⁷Na lalia, vamatabokotaki, i vei vuaru e levu cake, na koula, he na were ni horo a vatabui ke na koula?¹⁸Ia, o kua e bubului oina cabnocabo ni madrali e kwa wale ju honi, ia o kua e bubului enai madrali e nokoto ke, e vauci muni o kua. ¹⁹Na mataboko lalia, i vei vuaru e levu cake nai madrali, he na cabocabo ni madrali vatabu niya na madrali?²⁰O kua e bubului ina

cabocabo ni madrali e bubului ke okua, qeinia na kwa taucoko ga e noke.²¹O kua e bubului, ina were ni horo, e bubului muni ke, qenia o kua e nokoto ke.²²Okua e bubului ina lomalagi , e bubului inai nono vajuraga ni kalou , i vua muni e noke²³E bura koto ivo kemutou, na vunivola qeinia na farisi, okura na dau veivakuinini, ni dou sasolia tiko nai katini ni bose boisekoro, qeinia na qarasi me kodaki o , ia muju biusia na veikwa e bibita ina i vunai, na i valavala dodonu, qeinia na loloma qeinia na vadjinasia, o kua honi me muju vadjinasia, e kilikili me muju tara, me kua muni ni na biusi kemutou.²⁴Na vavuli mataboko, muju tavuloni me biu dei na nana, ia na kameli muju qei hagasia me muju vodrogia qwaqwa.²⁵E bura kotio ivo kemutou, na vunivola qeinia na Farisi, na dau veivakwaihini ni muju vahavahavataki na bilo qeinia na velesi, ia i yaloga ni bilo e vuqa ju ke na dau driva qeinia na garogaro e bu bura.²⁶O kemutou na Farisi mataboko, o va havahavatakinia u yaloga bilo qeinia na velesi me qai vahavahavatakinia muni i taudaku.²⁷E bura koto ivo kemutou , na vuni vola qeinia o kumutou na Farisi , na dau veivakwaihini me kodaki ga na were bulubulu boro bucobuco e rairai vina i rara ia e yaloga e vuqa juke na jua ni mase, qeinia na cola burabura i hau.²⁸E kodaki muni ke o kemutou, muju rairai vina koto i rara i vo kura na ecola, ia o kura na ecola dodonu ia i yaloga miji vuqa juke na kwa e tamu dodonu.²⁹E bura koto ivo kemutou , na dau veivakwaihini, miji tara koto na ledra bulubulu na parofita, vaukuukutakinia na ledra were na ecola yalododonu.³⁰I kwaya, kodaki ji cola koto ena gauna i mata , ju a djua na lomavata qeinira na ledra vivamase vuara na parofita.³¹Muju jukuni kemutou vaini kemutou , ni o kemutou o luvedra o kura era a vamasenia na parofita.³²Me muju vavuqania muju yalo vina me kodaki ga na ledrai varau o kura ma leju qahe ina gauna honi.³³Na gwata, na luve nigwata lolo! miji na juba i vei, mai na ledra ocaoca ena gauna honi.³⁴Muju tola koto , o yau qina vameira wa na parofita , qeinia na e cola vuku, qeinira na vunivola , e yavalu vo kemutou na vamasenia, qai vakosia ena kauveilatai, e yavalu miji na vivakanakuitataki ina were ni horo, qai varovira ma ina hila na rara ina hila tale na rara.³⁵Me yaco ivo kemutou nai hau niledra dara na yacola yalododnu taucoko kwa vadaveu i vuravura, mai na lea dra o Epeli na yalododnu, a yacovia na lea dra o Sakaraia o luya o Parakaia o kua muju a vamasenia e na vimama ni were nihoro qeinia na cabocabo ni madrali.³⁶A qu a kwaya osi ho ivo kemutou na kwa djina ni kwa taucoko ga ena yaco ina tabaecola okwe.³⁷Isa Jesusalemi , isa Jerusalemi, o iko a vamaseni nira na parofita , dau variki ra o kura era lai vatala wa vuako, e balavu ho na gauna qu a numia mequ mei ira vatama o kura o luvemu, me kodaki ga na huna ni to e dau meira ma o kuvedra e ruku ni tabana, ia o iko o atabu vinasia.³⁸Tolavia, na lemujuwere e biu ju ivo kemutou , e gwalala ju.³⁹Na kwa qi kwaya koto vuako , ina tamu tolaviauo , miji na qai kwaya, E kalougata o kua e lama ena yaca ni juraga.

¹A hita wa o Jisu , a qei yato dei tale ma ina cabocano ni horo. O kura na lea jisaiveli ara lama vua, me ra varaitakinia vua na viwerewere ni cabocabo ni horo. ²Ahaumia wa vuara miji tamu tolavia koto na kwa taucoko o? Na ca nai vatakilakila, nin qu akwaya vaidina ivo lemoutou³A tadra koto i na yataga ni vei Olive o kura na jisaipeli ara lama i vua, ara qai kwaya, mo kwaya ma i vo kemutou na gauna ca ena yaco tale ke? Na ca na lemu vatakilakila ina lemu lehu tale ma qeinia na vataosiosi ni gauna i vuravura. ⁴O jisu qai haumia a qai kwaya vuara, muju qarauni kemutou , me kua ni hila me vacala ni kemutou va yahila. ⁵E levu era na lama me balesia qu yaca. Era kwaya , o yau na karisito ia era na levu era na vacalai.⁶Miji na rogo e levu na veivaluvalusi qeinia na rorogo ni valu. Tolavia hara, me muju kua ni cavu ke muju yalo ni dodonu ga me yaco nakwa taucoko o , ia na vataosiosi mi gauna e hibere koto ma. ⁷E rana vibolebolesi na vimataniju, qeinia na vivanua coko ga , ena yaco muni na dauhiga, qinia na cerevujuvuju ni vanua coko ga. ⁸Na kwa taucoko oqo ena nia boto nai sekisekivu ni vikwa rarawa jina varau hotaea ena gauna ni vasucu.⁹Muju na qi holi wa me muju va rarawataki miji na qai vamase hara miji na qai dau lai burasi ju i vuara ena vuku e yaca o Jisu Karisito. ¹⁰E levu era na luju, era na qai viburasi vainira. ¹¹E levu na varovita vakailasu era na jubu cake ma, e levu hara ena vacalai.¹²E na levu ma nai valavala ca, e na kakahali mu ni ma na ledra loloma na ecola taucoko ga. ¹³O kua ga ena vocosia me yacovia na vataosiosi, ena cola. ¹⁴Okwe e hila na jukujuku rogorogo vina me balesia na mataniju ni kalou na jukuniyalu ina vuravura, me kodaki na jukuniyalu ina vuravura taucoko.¹⁵Muju tolavia koto ho ina werenihoro na kwa e tabu dodonu, dauvaruhai, kwa voha koto ke o Taaniela na varofita. ¹⁶Okura coko era nokoto mai Jutia me ra juba ina veiuluniyataga. ¹⁷O kua e nokoto vana weretabarua me kua ni la i ra, me lai kouma na lea i yaya. ¹⁸O kua e nokoto ina were, me kua nilehu tale, me kou ga na lea i hulu.¹⁹E ra na bura hara o kura na bukese qeinira o kura ara vatolavira muni koto. ²⁰Mahulakinia koto na lemu cavu he na lemu gauna ni la vua, me na kua ni higa ni vula i kakahali he me nia na higa ni vavacegu. ²¹Ena qai levu hara na higa ni rarawa ena tabu kodaki na higa i mata me kodaki na sekiseki vu ni a buli na vuravura, me kodaki na gauna o ia ena hukai tale munin ga. ²²Kodaki ena tabu valekalekataki na gauna honi, ena tabu cola rewa e hila na ecola, ia ena valekalekataki ena vuku ni ecola, ia ena valekalekataki ena vuku ni ecola digitaki.²³E hila me na qai kwaya vuako, tolavia na karisito , he, tolavia re honi na karisito, mo kua ni vabausia. ²⁴Ni na kevu ma na karisito vakailasu , e yavalu na parofita vakailasu, era na varaitakinia e levu na veikwa veivakurabuitaki, me ra na vacalani ketatou, o kura muni na djjitaki. ²⁵Tolavia, a qu a kwaya ho ivo kemutou , ni hibere nihilu na kwa me yaco.²⁶Kodaki me ra kwaya ivo kemutou, mo talovia e nokoto ma i vikaikai, kua ni la ke he tolavia o kua e nokoto ma ina rumu i yata, kua ni vadjinasia. ²⁷Me kodaki nijibi na livaliva, mai na yatu i cake, me yacovia namua ira, ena kodaki muni na lea la muni ma na luve ni kalou. ²⁸Na vanua coko e no ke na manumanu mase, era no muni ke na manumanu cavu era dau kania na kwa mase.²⁹E na simata ma na higa ni rarawa ena vadriodriotaki vahauri na matani higa, na vula ena tabu tabu tale ho na kalokalo era na lujuluju ma, era na vitosoyaki muni na veikwa kaikai ina lomalagi.³⁰Na luve ni kalou ena vatakiakilayaki ma na gauna ena lamai ke mai lomalagi, eraa na qai tagi o kura na vimata ecola cokoga. E ra na qai tolavia na lea lama na luve ni karisito ena vi o ni lomalagi ena lea kaikai qeinia na lea ukuuku. ³¹E na vatalasira ma na lea agilos ena gauna e rogo ke na davui, ena vahoqonisira vata ma na lea djjitaki ma na mata ni cagi e va, na vuni lomalagi ina vuni lomalagi tale honi.³²Me muju vuli ina voha vataautauvata me balesia na vuni lolu. Ni la vovou mae rau e julajula, e jubu vou takle homa, me muju kilasia hara nivoleka ho na vula i katakata. ³³Na gauna ina tolavia ke na kwa taucoko, o , honi mo kilasia hara ni voleka nilama, ma ina mataniwere. ³⁴A qu a kwaya osi ivokemutou , ena tabu lavele na taba e cola okwe , ena yaco ma na gauna, ena yaco ke na kwa taucoko okwe. ³⁵Na lomalagi qeinia na vuravura ena lavele howa, ia na lequ voha ena tabu lavele rewa.³⁶Ena yaco ma na higa honi , ji na tabu kilasia na higa, na vanua, okura ga re na agilos ni lomalagi, he o luvuya ga re o tamaya tahila ena kilasia na lea lama.³⁷Me kodaki ga na higa i Noa, ena kodaki muni ga na lea na lama na luve ni kalou . ³⁸Me kodaki ga na higa o Noa, ena kodaki muni ga na lea na lama na luve ni kalou. ³⁹Me kodaki ga na higa ni hibere na nawa era na kana, era na homu, na vamau , me yacovia na lea bujukia na mataniwere ni waqa o Noa, ena bujukia na mataniwere ni waqa o Noa, ena kodaki muni ke, na lea na lama na karisito.⁴⁰Eri na noko e rua na seigwane i na were e hila ena la cake, tahila tale ena no-dei. ⁴¹Rua na lewa eri na qaqi hila koto- e hila ena la cake, tahila tale ena no-dei . ⁴²Muju, yadrayadra vaki koto, miji na tabu kilasia na higa ena lamai ke na karisito. ⁴³Mo kilasia koto, kodaki na vatawani were, e kilasia na ledru lama na dau driva i qena bogi, o kua ena yadrayadra vakinia na higa honi, me ru na kua ni hitavi he drivasi na were honi. ⁴⁴Modau varautaki ni ko koto ina veihiga, na luve ni kalou ena la ga ma ina lea gauna o kua- ena vahauri ga na lea na lama.⁴⁵O cei na ecola yalododonu, vuku muni ena lehia na juraga mena lewaia na lea matavuva mena holia ke na kedra cawa ena kea gauna dodonu?⁴⁶Ena kalougata na ecola, ni na lama na Juraga, ena tara koto vajjina na leacakacakaka. ⁴⁷A qu a kwaya vaidjina ivo kemutou ena lehia e hila me na lewaia na kwa taucoko ga.⁴⁸Kodaki e hila yalo bura jni hila e

cola o kua haraga okwe ena vabereberenia na lea lama ni Juraga.⁴⁹ O kua ena vatarai na lea i ytokani, me ra kana, homu, me yacovia na ledra maseni⁵⁰ Ena lama na lea Juraga niecola honi, ina higa e tabu namakisia me ia maike , qeinia na siki ni higa muni. ⁵¹Na lea juraga , ena qai muhumuhu kalinia vamata yahewa qai holia vuara okura na dauvivakwaihini, era na tagi juga, era na vasequruquru basi muni ke.

²⁵ ¹Na mataniju ni valomalagi e kodaki o kuru na lewa vuku qeiniru na lewa lalia, qru qulu ledru hina meru la I wacidru ledru seigwane, e lima eri vuku aru lima na lalia.

²E lima vuara eru riva qenia e lima eru vuku

³Ina gauna aru lahawaike na yalewa lalia meru lai ari kou ju ga wa ledru hina a hukai na Waiwai a kou ju.

⁴Ia o kuru na lewa vuku aru kai ju ledru tavaya na Waiwai qeinia ledru hina.⁵ Aru qai bere ma ledru la ma na o kuru na seigwane, ara qai mata moce aru moce.

⁶Ia ena qena bogi levu aru rogo e hila e cotakinia ju ma “muju tola okuru ho na seigwane!muju la muju la I dainiru”⁷ A ra qei jucake coko ma o kuru na lewa ara varautakinia ledru hina.

⁸Aru qei kwaya hara o kuru na lewa lalia vuaru na lewa vuku “muju holia ma e valu na Waiwai balesia e tamu hi mudre lemaju hina.

⁹A ru qei haumia wa ledru voha o kuru nav uku aru kwaya hara,”Kodaki ni na tamu rausi ketatou taucoko, o kemutou me muju la vuwaru na dau volivoltaki me muju lai volia me na lemutou.¹⁰ Ina gauna haraga aru laju ke I vivoli aru qei la ma na sigwane ia o kuru na varau aru la hara meru lai kana ina kana magisi ni vamau, a qei hogo wa na mataniwere.

¹¹Aru qei la tale ma eri valu tale na lewa aru coco mai yata,lequ Juraga, lequ juaraga, dolavia re vukematou”

¹²A qei haumia wa a kwaya,”Qi kwaya vadodonu hara ga vuwako ni kua niqo tamu kilasiko”

¹³Vatawa, balesia ji tamu kilasia na higa qeinia auwa.¹⁴ E tautauvata muni honi qeinia e hila nae cola a la ina hila tale na mataniju, a coviru lea dauviquaravi a holia vuara na lea I yau.

¹⁵A holia vua e hila vuwa e hila vuwara e lima na taledji, vua tale e hila tale a holia vua e tahila na taledji. Eri ciqomia na ledju I votavota me viraurau qea na bibita ni kwa eru rewa ni tara osi la howa re ecola honi

¹⁶Ia o kua e holia vua e lima na taledji a la hara cakacakatakinia a lai rewasia tale ma e lima na taledji.¹⁷ A kodaki muni ke o kua a holi vua e rua na taledji a lai rewasia tale ma e rua tale.

¹⁸Ia o kuru na dauviquaravi a holi vua e hila na qwara, a bulusia ke lea I lavo lea juaraga.¹⁹ A osi e hila na gauna balavu a qei lehu tale ma na itaukei ni cakacaka a qei la mai tolavia vat ana kwa eru djuku rewasia ho.

²⁰Nai matai ni ecola cakacaka o kua a holi vuwa e lima na taledji a la ma a kou tale ma e lima tale na taledji a kwaya,”lequ juraga o vabausi au ken a lima na taledji tolavia, qai kou tale ho ma e lima tale na taledji.²¹ A kwaya hara na lea juraga,”Vina valevu, dau cakacaka vina, dau cakacaka dododnu o djina ina vikwa e yavica ga, qina biusiko mo lewaia e lev una kwa. Hita ina marau ni juraga.²² A la muni ma na dauniviquaravi kwa, holi vua e ruwa na taledji a lama o kwaya vua, Lequ juraga o holia vuwau e rua na taledji, tolavia qai rewasia tale home e ruwa tale na taledji.

²³A qei kwaya vuwa ea juraga “Vina valevu ecola daucakacaka, daucakacaka vadodonu, I djina koto ina vica na kwa, qai na lehi iko mo lewaia e vica na kwa. Hita ina marau nil emu juaraga.²⁴ Ia na dauniviquaravi kwa holi vua e hila na taledji a lama a kwaya hara,”lequ juraga qai kilasia oiko I dau yalo dreidrei. I tatamuhuki main a kwa e tamu cuyara.

²⁵Qu matak, qu lawa I qu lai holomakinia lemu taledji ina qwele, tolavia, e noju ho okwe na lemu taledji.²⁶ A qei voha wa na lea juraga a kwaya hara wa vua “oiko I ecola bura o vucesa, I kilasia niqo tamuhukisia na kwa qai tamu seiki qai kumusia ma tamu vibiyakinia

²⁷Ia e vina me bi unai lavo ina baqe, na gauna qina lamai ke, kequ qulumia ken a lequ I votavota qeinia kea jubu.

²⁸Muju koudei ma vuwa na taledji muju holia wa ivo kua a holivua e jinni na taledji.

²⁹O kua e lavu na kwa e taukenisia ena holi tale wa vua e levu, ena qai vuabale hara , Ia o kua e hukai na kwa e taukenisia, ena caqu tale ma vuwa na kwa e taukenisia.

³⁰Muju biusia dewa I rara na dauniviqwaravi. Tamu yagfa okwe, ina vanua driodrio, na vanua ni tagi qeinia na viqwaravi basi.³¹Ena la ma na lufe ni ecola ina lea I ukuuku ena la qera ma na agilos, ena qai tadra ina kea I tadratadra vajuraga vakaiukuuku.

³²Era na qai hoqoni vata ma e mat ana vimataniju, ena qei djuku viahewahewa ira wa na excola kodaki nai vatawa ni hivi ni tawahei niru na hivi mai vu ana me.³³Era qai biusiru na hivi e yahii matau na me I yaha I mawi.

³⁴Ena qai kwaya ma na jui vuwara na no koto e yarai matau “muju la a miji vakalougatataki no ma vua o tamaqu, muju taukenisia ho na mataniju a varautaki me balesi kemutou mai na vasekivu ni vuravura

³⁵Na gauna qu Matakana ke muju holia vuwau na cawaa na gauna qu mata homu, ke muju holia ma na kwa mequ homia.

³⁶Qu luvaiwale muju vaihulunia, qu baca, muju qwaravi au, qu hita I were ni vivehu muju lawa I tolavi au.³⁷Aru qai voha ma o kuru na yalo dodonu aru kwaya hara I juraga, a ni gica o mata kana ke maju holia vuako ken a cawa? Heo matahomu ke maju vahomu ni iko ke?

³⁸Qu vunilagi, ke maju lomani ko? O luvawale maju vaihulusiko ke?³⁹A ni gica qu hita ke I werenivivehu muju sikovi au wa?

⁴⁰E na qai kway ana jui vuwatu “Qi kwaya vadodonu hara ga wa vukemutou ina kwa miji tara koto I vo kuru o awe miji tara koto ko vuwau.⁴¹E na qai kwaya wa vuwara wa na noktoo I yaha I mawi,”miji deiniau, miji ocasi ju ho ina qato tamu vaiyalayalasi avarautaki ga vuwara na niju qeinira na lea agilos.

⁴²Balesia na gauna qu Matakana ke, o tamu holia na kwa mequ kania, qu mata homu, o tamu vahomuni au.

⁴³Qi vunilagi o tamulomani ko, qi luvaiwale o tamu vaihuluniau, qu baca ina werenivivehu o tamu lomani au⁴⁴A qei kwaya wa vuwara, Qi kwaya hara ga vadodonu ivo kemutou ina kwa miji tamu tara i vo kuru oqo muju tamu tara muni vuwau.

⁴⁵“E qai haumia vuaru a qei kwaya, 'E djina qi kwaya ho vuako, na kwa i tamu tara mai na vei kwa yahila vuaru oho, oni e tamu tara koto vuau.

⁴⁶Era na qai la o kuru okwe ina vanua ni lai ocasi tmu vayalayala, ia o kuru na yalododonu era na la ina cola tawa mudju.

26 ¹Ni osi lea voha o Jisu, qei kwaya I vuaru lea jisaiveli

²Miji kilasia ho ni vo koto e ruan a higa me tara ken a magisi ni lako sivia ena qai hola howa me vamase ga ho na luveni ecola me lai vako ina kauvelatai.³Era qai hoqoni vata ma o kuru na bete levu, qeinira o kuru na kea juqwaqwa ina lea were o Kaiava, e hila vuaru na bete levu.

⁴Ara bohesia koto ke mera lawasia o Jisu osi mera qai vamasenia.

⁵Aru kwaya koto “me kua ni donumakinia na gauna ni kana vata, balesia me kua ni yaco e hila na veiba kedru maliwa nae cola.⁶Ia na gauna a la acake o Jisu I Pecani ina lea were hila na vukavuka e yaca o Saimoni,

⁷a ravi hara koto ina teveli, a la hara ma e hila na lewa a qulumia ju nae hila na tavaya Waiwai alapasita na waiawai garu vina, a qei dovacia e ulu,

⁸Ia na gauna eru tolavia ken a jisaiveli, aru ocaoca aru kwaya hara “Na ca miji vahabuhabu ke?

⁹Okwe e rewa ni volitaki in ahau levu hara a qei holi wa vuara na dravudravua.¹⁰Ia o Jisu ni qai kilasia honi, a qei kwaya vuara “Na ca miji vavu vivala ke vua na lewa okwe?

¹¹Miji no qeru valevu ju na dravudravua ia miji tabu no qi au valevu.¹²Ia ni walici au ho ina Waiwai qu lala tauoko, e tara koto ho okwe me balesia na lequ lai bulu.

¹³Qi kwaya haraga na kwa djina vukemutou, ina gauna tauoko e vunautaki ken ai jukujuku vina ina viyahai vuravura tauoko, e na lai kwai muni ke kea I talanoa na kwa e tar ana lewa okwe me kea I djiu.¹⁴E hila vuwaru na lewe jinikarua, e yaca o Jutasa Isikarioti a la vuaru na bete levu

¹⁵A kwaya “Na ca miji haumi au ke kodaki qi na holia wa vukemutou?” Aru varautakinia hara e tolusagavulu na siki siliva me lea.

¹⁶Ina gauna vata ga honi a vadani hara e hila na calevu rewarewa me holia wa ike vuwaru.¹⁷Ia na matai ni higa ni kana madrai tamu vajubu aru la hara ma ko jisaiveli ivo Jisu aru kwaya hara “I vein a vanua I vinasia me maju varautakinia vuwako me tara ken a kana ni lako sivia?

¹⁸A qei kwaya hara “Muju la ina rara muju kwaya hara I vua e hila na ecola muju kwaya vua “A kwaya na vavuvuli lequ gauna ni voleka ho, qi na vayagatakinia lemu were qeiniru na lequ jisaiveli ina gauna ni kana vata ni lako sivia.

¹⁹Aru tara hara na kwa e kwaya o kuru na jisaiveli, aru varau hara ina kana ni lako sivia.²⁰I ani qai yavi ho ma, a tadra bale hara ho meru kana qeiniru lea jinikarua na jisaiveli.

²¹Na gauna eru kana koto ke a kwaya hara “Qi kwaya hara ga wa okwe na kwa djina e hila vukemutouena holi au wa.

²²A bura haraga eru yalo na lea jisaiveli aru qai vatarogia va hila o Jisu “O au juraga?”²³A haumia wa na kwa aru kwaya “o kua ga mari tonia vata maru lima ina yaloga ni bilo okwe honi o kua ga ena holi au wa.

²⁴Na luve ni ecola ena la, kodaki ga e volai ju balesia. Ia e bura vua na ecola honi o kua e holia wa na Luve ni ecola. E vina cake vu ana ecola honi me akua ga ni sucu ma.

²⁵A qei voha o Jutasa a kwaya, qahenivuli bara ni au? A kwaya hara vua “I kwaya vainiko ga homa”²⁶Na gauna eru kana koto ke, a qulu hara na madrai o Jisu, a mahulakinia, a wahewaheia vayahewa, a holia hara vuwara na jisaiveli aru kwaya hara I muju qulu muju kania, oqo qu yago.²⁷A qulu hara n abilo a vavinavinatakinia, a holia hara vuwara a kwaya “muju homia, kemutou tauoko.

²⁸Oqo qu dra ni viyalayalasi e hovaraki wa balesini e ra levu me boko ken ai valavala ca.

²⁹Ia qi kwaya ni kemutou, o au qi na tamu homia na waini okwe, yacovia na higa qina homia vou ke qeini kemutou na mataniju o lequ qahe.³⁰A ru lagasia osi hila na here, aru la hara howa ina uluniyataga ni veiolive.³¹A

pei kwaya hara o Jisu vuwara o kemutou miji na luju taucoko qena bogi nikua balesi au, kodaki ni volai ju. "Qina ravusia nai vatawa ni hiu era na talabusese.

³²Ia na gauna qi na jucake ho mai ke, qina seimata howa I Kaleli.³³A kwaya hara wa o Vita vua, kodaki qi na mase qeko, qina tamu cakitaki nikoga. Aru kwaya muni na kwa honi lea jisaiveli.

³⁴A kwaya hara vuwa o Vita, "Kodaki qi na mase qeko vuwako nikua, qena bogi okwe ni hi bere ni tagin a to, o ikon a cakitaki ni au va tolu.

³⁵A kwaya hara vuwa o Vita, "Kodaki qi na mase qeko, qi na tamu cakitaki niko ga, aru kwaya muni na kwa honi ka jisaiveli.³⁶A la queru hara vuwa o Jisu ina hila na vanua e yaca ko Kecisemani a kwaya hara ivo kuru lea jisaiveli "muju tadra koto o kei qi na la e hila e yaha honi mequ lai mahu"³⁷a meiru o Vita qeiniru e ruwa o luvea o Sepete a vasekivu me racia a rarawa ma.³⁸A qei kwaya hara vuwaru 'E raraci haraga qu yaloyacovia na mase. Muju no koto ga okei muju yadra vata koto³⁹A toso vahewa tale wa I mata, a cuva bale a qei mahu "I lequ qahe kodaki e rewarewa vuako mo ladei ma vuwau n abilo okwe, Ia me kua ni lequ numia, me yaco ga lemu numia.

⁴⁰A la mai vuwara na jisaiveli a tolavia niru hi moce ga, a qei kwaya ahara ivo Vita "Na ca, miji tamurewa ni yadra qeau ke me hila na auwa?

⁴¹Muju yadra, muju mahu me kua nil awa I vukumutou na vitemaki. E gun a yalo, ia e malumalumu ho nay ago.

⁴²Ina I karua ni gauna a la ho ke a lai mahu a kwaya hara "I qahe kodaki e tamu ladei vuwau n abilo okwe vavo hara kodaki qi honia, me iyau ga lem lewaia.

⁴³A la tale ma a tolavia hara nira hi moce ga, e bibita haraga eru mata.

⁴⁴A deiniru koto a la tale I mahu ina ikatolu ni gauna a cavusia kotoga na kwa e dau kwaya koto.⁴⁵A qei lama o Jisu vuvara na jisaiveli a qei kwaya vuara, "Miji hi moce ga miji vacegu koto?" muju tola e voleka ho na gauna, me holi ho wa ike na "Luve ni ecola vuwara na ecola bura."⁴⁶Muju jucake meju la, muju tola e voleka homa o kua ena holi au wa.⁴⁷Ina gauna a hi voha koto ke honi a la hara homa o Jutasa, hila vuwara na jinikarua. E hila nai lala levu a la qera nia ma ina bete levu qeinira na juqwaqwa. Ara qulu juma na ho nai wau.

⁴⁸48. Ia o kua nae cola ena holia o Jisu a holia osi ho na sikinala vuwara, a kwaya "O kua ga qi na yabosia ho no o kuwa muju qulumia."⁴⁹Osi ga honi a la hara ma I vo Jisu a kwaya hara "Yalo loloma qahenivuli a yabosia hara

⁵⁰A qei kwaya hara o Jisu vuwa lequi tau tara ga na kwa o lama I tara"⁵¹Muju tola a hila vuwara na noqeakoto o Jisu a dokia e lima a ucunia ma na I hele a hisia dei ke e bebe e hila na lea dauviquaravi na bete levu.

⁵²A qei kwaya vua o Jisu "Biusia tale na hele ina kea taga nira na mase o kura era qulumia na I hele ena vamase nira ga nai hele.

⁵³I numia o iko niqo na tamu rewa ni covia lequ qahe me vatalasira ma e hivi ho na jinikarua na I vavakoho agilos. ⁵⁴Ena qai tar ava qo na kwa e volai ina I volatabu, ni dodonu me yaco?⁵⁵Ina gauna honi a voha hara o Jisu vuvara era levu nae cola "muju numia ni qu sad au sriva lemuju koujuma na I hele nai wau me muju lamai vehukiau ke? Ina viagwane tucoko qi tara vuli ke I wereni horo muju tamu nahiki au ke.

⁵⁶Ia ena yaco ga ena veikwa okwe me kodaki ga ni ra volia ju ho na parofita ni na na yaco. A ru qai dania ju wa o eki oho na jisaiveli aru juba wa.⁵⁷O kura na vehukia o Jisu ara mea ho wai vo Kavaia na bete levu ara hoqoni koto ke o kuru vunivola qeinira o kura na qase.

⁵⁸A sekucia vayawa juma o Vita. A hita hara wa I yaloga a tadra qeiniru wa na ovisa me tolavia wa na ca ena qai tara I taku.⁵⁹Ia o kuru na betelevu qeinira na matavilewai eru vadani valu nai vadjinadjina giritaki mera la mai beitaki nia ke o Jisu me rewa ni vamse ke.

⁶⁰E djina eru levu nai vadjinadjina aru lama ia qu tamu tolavia rewa e tahila. Osi aru qai la juma e rua⁶¹aru kwaya hara "Na ecola okwe e kwaya ju ni qina rewa ni varuhania na wereni horo a tara cake tale ina tolu ga na higa"⁶²A jucake hara e hila na bete levu a kwaya hara wa vua "I tamu rewa ni haumia?na ca honi eru haqauko koto ke?

⁶³A nolo koto ga o Jisu, a kwaya hara na bete levu vua “qi varosiko e yaca na Kalou levu mo kwaya ma ivo kematou o ikon a Karisito na luve ni Kalou.

⁶⁴A haumia wa o Jisu a kwaya “o iko I kwaya ho ma vainiko, ia qi waya vuwako, ena vasikivu okwe ina tolavia na luve ni ecola ni na tadra koto ina lima I matau kaikai ena qai vodo ma ina vei o ni lomalagi”⁶⁵A qai drehulakinia lea I hulu na bete levu a qei kwaya hara “o kua e voha vaburaburatakinia na Kalou

⁶⁶Na miji numia? A ni haumia wa aru kwaya “O kua e yaga me mase”⁶⁷Ani qei katahivisia e mata, qru robalakinia, a valu aru qoulakinia.

⁶⁸A ru kwaya, “Parofisai ma ivo kematou, oiko na Karisito, o cei a rubiciko?”⁶⁹A tadra koto I werenivivehu I rara o Vita, a la hara ma e hila na lewa dauviqwaravi a kwaya hara vua “Oiko muni o hoqea muni koto o Jisu na koi Kaleli?

⁷⁰A hava hara eru mata o Vita, a kwaya hara “qi tamu kilasia na kwa I kwaya koto”⁷¹A hita hara ma I rara, a tolavia hara ma e hila tale na lewa dauviqwaravi a kwaya hara wa I vuwara na noju ke honi “Na ecola okwe a noqea muni ju o Jisu na koi Nasereci

⁷²A baci haki tale a bubului, “Qi tamu kilasia nae cola oqo”⁷³Vahewa ga honi aru la hara ma e valu eru voleka ju okei honi a ru wa kwaya ivo Vita “I kwa djina oiko e hila vuwara, na lemu I vohavoha e jukuniko ma.

⁷⁴A qei vasikivu vohamuri a bubului. “Qi tamu kilasia nae cola okwe” vahauri ga a tagi hara ma na to.

⁷⁵A qei numia o Vita na kwa e kwaya o Jisu vua. Ni hi bere ni tagin a to ina hakitakini au va tolu, a qei hita wa I rara a lai tagi ke valevu hara.

²⁷ ¹A qena aru bohe ho o kuru na bete levu qeiniru qase meru bohesia ke balesia la vamase o Jisu.

²Aru vehukia aru meya howa, aru lai holia ho wa ivo Vailate na kovana.³Ia o Jiutasa, o kua a holia wa, a tolavia ho ledra vaburaburatakinia, a vivujuni a vahukania wa na tolusagavulu na siki ni siliva vuwaru na betelevu qeinira na qase

⁴qei kwaya, “Qi valavala ca ina lequ holia ju wa na dra tamu cala, aru kwaya hara,”na ca e balsei kematou ke? E balesiko ga”

⁵A lai biusia hara na siki ni siliva I werenihoro a qei lai kunasia.⁶A ru qulu hara na veisiki ni siliva okura na betelevu aru kwaya. E tamu rewa ni biu ina tabe ni holi balesia e vhau qea na dra.

⁷A ra qai bohesia vata me voli ke e hila na siki ni qweke na vanua dau buli ken a dare mera daub bulu ken a vunilagi.

⁸Honi ga e vatokoyaca ke na vanua ken a vanua honi me o sikinivanua ni dra me yacovia mai nikau.⁹A qei yaco ho ke na kwa a kwaya osi koto ho o Jeremaia na parofita a kwaya “Aru qulu e tolusagavulu na siki ni siliva me voli ke aru varautakinia na luedra na Isireli.

¹⁰Aru holia ina vanua ni dare, kodaki a voha he wawau na Kalou.¹¹A ju e mat ana kouvana o Jisu, a qei tarogia wa na kovana. “O iko ledra juraga na koi Jutia? A haumia wa o Jisu “I kwaya homa oqo”

¹²Ina gauna era beitakinia ho ma na bete levu qeinira na qase e tamu kwaya e hila na kwa.

¹³A qei kwaya ma o Vailate I rogo koto ho na levu ni kwa era batakiniko ke?

¹⁴E tamu bau haumia haraga ma ina hila na voha, a karacia hara na kovana.¹⁵Ina gauna ina kana vata ni la hivisia e dau kai valavala na kovana me herekia e hila na koihevua era digitakinia ma nae cola.

¹⁶Ina gauna honi a no koto he e hila na koiveli rogolevu e yaca o Parapa.¹⁷Ina gauna era hoqoni vata ke a kwaya hara o Pailato “o cei miji vinasia mequ herekia vukemutou? Parapa he o Jisu o Karisito?

¹⁸E kialsia vian ju o kua ni ru holia wa o Jisu ina vuku ni ra vunitakinia.

¹⁹A tadra hara ina tadratadra ni vilewai, vatalasia hila ma lea yalewa me lama I kwaya vua, “Kua ni tara e hila na kwa vu ana ecole havahava oqo. Qu hotaqea e levu na dredre nikau balesia qu buibuitakinia na kwa e balesia.²⁰Ia o kuru na bete levu qeinira na qase era vatonasi nae cola mera kwaya me hereki o Parapa me vamase o Jisu.

²¹A tarogi ni tale o kovana, “I vei vuwaru na ruwa miji vinasia me hereki wa vukemutou, aru kwaya hara wa “Parapa”.

²²A kwaya hara wa vuwara o Pailato “Na ca mequ tara ivo Jisu, Karisito? Ara haumia coko ma ara kwaya me lai vako ina kauvelatai”²³A kwaya hara wa o Pailato “Na bura ca e tara? Ara qei voha ma I yata ara cokatakinia me “vakosi”

²⁴Na gauna a tolavia hoke o Pailato ni na tamu rewasia ho e hila na kwa, ia e qai jubu cake ga ho kedra vajububura, a qulu hara ho na wai, a havasia e lima era mat ana ecole a qei kwaya “O au qj na tamu beitaki ina lea mase na ecole okwe.”²⁵Ara kwaya taucoko ma na ecole, me balesikematou qeinira o kuru o luvemutou na lea mase”

²⁶A qei herekia ho Parapa vuwaru, a qei vakankuitatakinia o Jisu ni hi bere ni holia howa me lai vako ina kauvelatai.²⁷Ara la ma lea sojia na kovana ara mea hara o Jisu ina ino nono seisimata ni mataniju ara qai vahoqoni vata ma o kura na sotia taucoko.

²⁸Aru qei livasia lea I hulu ani vaukunia vua e hila nai hulu.

²⁹Aru talia hila nai sala gatagata, aru vaisalania ke aru qulu hila na hihina aru holia vua e lima I matau me qulumia ju. Aru sekijuru e mata aru varivarivacia aru kwaya, “Me rokovi na ledra juraga na koi Jutia.³⁰Aru katahisivia, aru qulu na hihina aru taburiake e ulu valevu haraga na gauna

³¹Na gauna eru varivarivacia osi ke, aru luvasia lea I hulu, aru vaukunia e hila lea I huluga³²Ina gauna aru la koto waie, aru hotaqea hara e hila na koi Kirini e yaca o Saimoni, aru vahauraratakinia meru lavata ju me rewa ni dagia muni na kauvelatai.

³³Ara la hara ma ina hila na vanua e yaca o Kolikoca, kea I balebale na vanua ni qavokavoka.

³⁴A ru holia hara vu ana waini me homia ie homu gaga qei wiwimuni, ia na gauna a tolavia ke a djina na homia.

³⁵Na gauna qru vakosia ho ke, ara waheia lea hulu nira vawiri madjigitakinia

³⁶Ara tadra aru vatawania koto.

³⁷Aru vakosia donia e ulu I yata nai vola e volai j uke lea cala taucoko. A volai kodaki ju okwe “okwe o Jisu ledra juraga na koi Jutia.”³⁸A rua muni na daudriva aru rube muni koto hila a nokoto e yaha I matau, hila e yaha I mawi.

³⁹O kura na yato ju okei honi ara voha vaburaburatakinia ara kuresia era ulu

⁴⁰Ara kwaya “O ikon a vaburania na were ni horo ina tara cake tale ina tolu na higa, vacola niko, kodaki isa luve ni Kalou, Ia la bale ma ina kauvelatai.⁴¹Kodaki muni ke okura na bete levu ara varivarivacia, o kuru na vunivola o kuru na qase ara kwaya

⁴²E vacola nira ho e levuna ecola, ia e tamu rewa ni vacolania vainia. O kua na jui Isireli, deinia me bale ma ina kauvelatai, honi ji na qai vabausia ke.⁴³E vabausia na Kalou, deinia vuana Kalou me vacolania, kodaki e vinasia na Kalou me herekia kodaki a kwaya ju “O au na luve ni Kalou”

⁴⁴Kodaki muni ke voha vaburaburatakinia o kuru na rua na dau driva aru rubeqea ju ina Kauvelatai.⁴⁵Ina ika ono ni auwa a driodrio na vanua taucoko ika ciwa ni auwa.

⁴⁶Rausia koto na ika ciwa ni auwa, a tagi ma ina domolevuo Jisu a kwaya ma, “Ilai, Ilai, lama I Sapakacanai? Ho ni kea I balebale, “Lequ Kalou, lequ Kalou, na ca I biusi au hoke?

⁴⁷Aru vale era ju voleka ju okei honi aru kwaya hara, o kua e covia koto o Ilaijia”⁴⁸Osi ga honi a druha hara ma e tahila, qulu hara na siki ni Sivaji, a tonia hara na waini winiwini, vina wa ina hila na hihina a holia vahomiunia ke.

⁴⁹Aru kwaya hara ma eru valu na noju I kei ho “deinia re, ju tolavia re ena la mai vacola djina o Ilaijia.

⁵⁰A qai coco tale ina domo levu o Jisu a qei lavele howa e yalo.⁵¹Tolavia re, a wahetaki rua nai hulu ni were ni horo sekivu mai yata yako ira, a cecevujuvuju na qwele ara tatacinqiciqi na vaju.

⁵²Ara tadola na veibulubulu ara jucake ma o kuru nae cola yalododonu okura era moce ju ara jucake ma.

⁵³Ara jucake ma ina I ledru djakui bulubulu, aru hita wa ina rara tabu, aru vatakeru wa I vuvara nae cola.⁵⁴O kura na juraga ni valu qeinira na no ju okei honi, o kura na tolavia ju o Jisu qeinia na uneune qeinia na veikwa e yaco, aru matakua haraga valevu aru kwaya “Okwe djina na luve ni Kalou”

⁵⁵A ru levu haraga na lewa kwara vasekucia ju ma o Jisu mai Kaleli, o kuru na dau qwaravia ju ara tola ju ma vayawa.

⁵⁶E hila vuvara o Meri Makitala, o Meri o hunadru o hunadru o Jemesa qeinia o Joseva, qeinia muni o hunadru o luvea o Seveji.⁵⁷A qena yavi ho, a la hara ma e hila nae cola vujuniyau mai Arimacea, e yaca Josefa, o kua muni ga e hila lea Jisaivelu o jisu.

⁵⁸A la I vo Pailate me lai kerevia ma e yago o Jisu. A qei kwaya hara o Pailato me holi wa na yago vua.⁵⁹A qulumia hara o Joseva nay ago, a olonia hara ina hila nai hulu havahava

⁶⁰A lai vadaronia a hara ina I bulubulu vou a tara ga o kua e vaju koto. A qei vaqiqinia hara wa e hila na vaju levu ina matani were ni bulubulu a qai laho wa o kua.⁶¹Aru nomuni ke o Meri Makitala qeinia e hila tale na Meri, a tadra muni koto vibahai qea nai bulubulu.⁶²Ina higa taravia, na higa osi ni higa ni vavarau, aru hoqoni vata homa

o kuru na Varisi qeinia o Vailate ,⁶³ aru kwaya hara, “Aule, maji qei na numia ma okwe na kwa a kwaya na dau veivacalai okwe ina gauna a hi cola j uke.

⁶⁴Mo vadresia wa me hogo vakaikai na I bulubulu yacovia na ika tolu ni higa, ke ra qai lama o kuru na lea jisaiveli aru la mai drivasia aru qai lai kwaya ju vuwara nae cola “e jucake tale ho ma ina mase”, ena qai levu ga hoke na vivacalai mai vua nai matai.⁶⁵ A qei kwaya vuwara o Vailate “muju yadravia, muju vadeitakinia ni muju kilasiakea I taratara”.

⁶⁶Aru la hara aru la I hogosia vakaikai nai bulubulu, aru vakaikaitakinia na vaju

28 ¹Ni soi na higa ni vacecegu, ni cadra ma na matai ni higa ni hila na macawa, aru la hara ma o Meri meru lama I dania nai bulubulu.

²A qei yaco e hila na uneune levu ina gauna e la bale mai ken a agilos i mai lomalagi me la mai vaqiqinia dei na vaju me tadra ke.³Kea rairai e mata kodaki na jibi ni liva ia lai hulu e buco kodaki na waicevata.

⁴Aru haqanini na sojia ina levu ni ledru matak u, aru kodaki nae cola aru mase ho,⁵A qei voha na agilos i a qei kwaya vuara," Muju kua ni matak u, qu kilasia nio vadania o Jisu, o kua a vakosi.

⁶E tamu no hoke, a jucake tale hoke, a jucake tale ho okua

⁷Muju vatoto hara vuwara lea jisaivel i me muju lai kwaya vuaru, "O kua e jucake tale ho ma ina mase, e seimata ho I Kaleli. Miji re lai hota kei honi, tolavia q i kwaya ho o kwe vukematu.⁸Aru la dei vatotoma ina I bulubulu nia levu ni ledru matak u qeinia niru ciqa, a ru druha hara wa vuwara. ⁹"Muru cola vina" aru cuva bale e la o Jisu aru varokoroko vua.

¹⁰10. A qei kwaya vuaru o Jisu,"Muru kua ni matakumuni lai kwaya wa vuaru o taciqu meru laho I wai Kaleli, maji na qai hota ke."¹¹Ia na ledra yato kotow a lewa okwe, aru seimata kotow a vuwatu o kuru na sojia meru lai talanoatakinia vu ana bete lev una kwa aru hotaqea.

¹²Aru qai hoqoni vata ma na betelelevu qeinira na qase mera boheiasia ken a I jukujuku okwe, aru qei holia e hila na I uma I lavo levu vuwatu na sojia.

¹³Aru qai kwaya muni vuwatu, muju talanoatakinia niru la ma I qena bogi na lea jisaivel i Jisu aru la mai drivasia e yago ina gaunja maju moce koto ke?¹⁴Ia kodaki ena rogo na kovana nai jukujuku okura maji kerevia me lomani kemutou a maroroisikemutou".

¹⁵Aru qulu nai lavo na sojia okwe aru vasekucia vina hara na kwa a lai kwai vuwatu. A rogovaki howa nai talanoa okwe vuwatu na jiu main a gauna honi me yacovia ma nikau.¹⁶Aru yaco kedra howa I Kaleli kuru na jinikadua lea jisaivel i Jisu ina uluiyataga a kwaya vuwatu o Jisu mera hota ke.

¹⁷Na gauna aru dania ke o Jisu, aru varokoroko hara vua, a vica vuwatu aru tamu hi vabausia.¹⁸A toso voleka hara ma o Jisu vuwatu a qei kwaya vuwatu, "e holi ho ma vuwatu na lewaia qei nia kaikai mai lomalagi qeinia I vuravura.

¹⁹O kua ga ho ni me muju la kei vuravura taucoko muju la I vajisaivel i takinira nae cola. Vavita isotakinira e yaca o Tamaqu, o luvea qeinia na yalo tabu²⁰Vavulicira mera sekucia na kwa taucoko qu vakavulici kemutou ju ga me yacovia hara nai vataosiosi.

Marika

1 ¹O kwe kea i sisimata ni kospeli ni lea jukujuku vina o Jisu Karisito na luve ni Kalou.

²Me kodaki na lea volaia na parofita o Aisea, "Tolavia ni qu vatalasia howa na lequi vadewadewa I vo mu mata, o kua ena qai lamai varautakinia na lemu calevu.

³E kahi e domo e hila e coco koto ina vanua vikaikai. Vakarautakinia rewa na calevu ni viagwane. Vakadodonutakinia na kea Ca levu.⁴A lama o Joni, o kua a dau vi vavitaiso ina vanua Hegwaravu, a vunautakinia muni na Tabuluvuci ni Vivujuni ina kea vohosi nai valavala bura.

⁵A ra la coko ma vua na mataniju taucoko o Jiuta, qei nira na ecola taucoko era no koto i Jerusalemi. Ara la coko ma me ra la mai Tabuluvuci ina ruwai levu na Joritani mera la mai va Juhanakinira ina ledrai valavala bura.

⁶Nai hulu a huku o Joni na kote ni vulu ni Kameli qei nia nai kei vahuo ni Luvuka era vulu qei nia na lea kania vata na vodore qai nia muni na ta ni Oni ni vikaikai.⁷A kahi me vunautakinia, "E na qai lama e hila, o kua e kaikai cake hara, na lea wa gare ni vava, e tasi rewa ga re mequ yeve bale me qu hereka.

⁸O au qi vavitaositakiniko ina wai, Ia o kua e na vavitaositakiniko ina Yalo Tabu.⁹A qai yaco ina veihiga ho ni, ni a lama o Jisu mai Nasereci ina vanua Va- Kaleli me qai lamai Tabuluvuci I vo Joni.

¹⁰Na lea cabe mai ruwai o Jisu, a qai tolavia nia La bale ma na Yalotabu me kodaki na Ruve.

¹¹A qai rogo ma e hila na domo mai Lomalagi ni kwaya, “O iko o Luvequ Seigwane, na Lequ kwa Lomani. Qi la mai ciqa va levu haraga me balesiko.¹²A qai vujukia me ra meia na Yalotabu me la wa ina vanua vikaikai.

¹³E vasagavulu na higa na lea no koto ina vanua vikaikai mai na lea Temasikia ko o Setani. A no qera ju na manumanu hegwa. qei nia na lea Qwaravi juvuara na Agilos.¹⁴Hamokwe, a Osi na Lea Vehu o Joni, a qai lama o Jisu i Kaleli me qai la mai Co takinia na Kospeli ni Kalou.

¹⁵A qai kwaya, na kea gauna me cadra ho mai ke qei nia na lea voleka ho ma na mataniju ni Kalou. Vivujuni, Vabausia na Kospeli.¹⁶Ina lea taubale ju ina baravi i na wai o Kaleli, a daniru hara o Saimoni qei nia o Adriu, na lea vitacini o Saimoni na ledru vikitakinia koto na ledru lawa ni hiwa i ruwai, ni o kuru eru dau hiwa (Gonedau).

¹⁷A qai kwaya vua ni o Jisu, Muru lama, muru sekuci au mai, ni qu na va vunia mo muru dau hiwa vira na ecola.

¹⁸Aru biusia vahauri hara na ledru Lawa ni hiwa me ni sekucia.¹⁹Ina lea taubale vahewa wa i mata o Jisu, a tolaviru hara o Jemesa, o Luvea o Sevete qai nia o Joni, o kuru na vitacini, ni ru a herekia koto na Lawa ni hiwa.

²⁰Ina ledru Lei Co, a ru biusia hara na ledru Nahuna, o Sevete, ina waqa qei ni ra na ecola haumi, me ru lamai sekucia.²¹A ni cadra mai I Kapenaumi, I naika Viju ni Higa A Hitavia hara na Were ni Loju. O Jisu me la mai tara vuli.

²²A qai lamai karaciru ju na Lea Va-vuvuli, ni Vavuvuli ju o kua me kodaki e hila e taukeni sia ju na Lewaia, a tabu kodakie hila vu wara na kena Dau, inai Volatbu.²³Me kodaki ke, a tadra koto i were ni Loju e hila na e cola, a hitavijuina yalo e tasi havahava.

²⁴A kwaya ma, “na ca e no vo kematou, me maju tara vuako I Jisu, na Koi Nasereci. I La homa mo La mai Vaburani kematou? A qai kilasia o cei o iko? O iko tahila ga na havahava ni Kalou.

²⁵A qai ocasia o Jisu na Niju, a qai kwaya. “Mo no Lo, Ladei ma vua.”

²⁶A qai viritakinia bale ma na YaloDjuka honi me juba deima vua na tagi a qai mu O valevu hara.²⁷E hila na kwa e ledra Qoroqoro na ecola, a ra qai vitarogitakinia me ra kwaya. “Na ca okwe? E hila na vavuvuli vou, E La qea ma na kea lewaia. E ra rosira ga re na yalodjuka, era qai talairewarewa vua.

²⁸A ra qai kilasia coko ma na Lea rogo, na kea vitalanoataki ina yahana coko va-Kaleli.²⁹A osi ga na ledru biusia homa na were ni Loju, Aru La queru ma o Jemesa qei nia o Joni, a ru hita via na lea were o Saimoni qei nia o Adriu.

³⁰Ia, a ru qai Varogotakinia vo Jisu na lea qai mai baca vabibita hara o hugaya, na Lea Vilewa o Saimoni.

³¹A qai hita ma o kua me la mai qulumia e lima me vajunia cake. A biusia hara na baca bibita e no ju vua, a qai La mai va vunia hara ke me qwaravivu.³²Ina kea Qenayavi, ina gauna a La mai dromu ho ke na higa, a ra qai mea ma vua o kura coko a ra baca, era hitavi niju.

³³A ra ohovia ma na mataniwere, o kura coko na lewe ni Rara Vajuraga.

³⁴A qai La ma, me La mai vacola nira, e levu era baca, vei mataqwali baca cokoga, qei nia na ledra la me hereki o kora era hitavi niju. Ia o kua a qai tabu vatarai me ra tata na Niju balesiu ni ra kilasia vina.³⁵A mata va rewarewa ni hi driodrio ju. A biubiu me la vajuju ina hila na vuna vagwalala. Me Lei mahuke.

³⁶A ra qai vadania ma, o Saimoni qei nira o kuru na qea ju.

³⁷I na gauna a ru tolavia hoke, a ru qai kwaya hara I vua. “O kura coko na ecola era vadanikoju³⁸Ina gauna aru tolavia hoke, a ru qai kwaya hara I vua.“me ju La howa, meju hitavia howa na vi-tauni, era wavokisi ketatou ju, me rwa ni qu Lai muni ke. Oqo haraga e vu ni lequ La mai ke o kei.”

³⁹A qai hitavia na vanua taucoko o kaleli, me lai vunau ina ledra wereniloju, me rovira dei na niju.⁴⁰A yatovia ma e hila na vukavuka me lamai I kerevia. Me yerebale me kwaya vua, “Kodaki I vinasia, I rewa ni vahavahavataki au.”

⁴¹E dereia e yalo o jisu na lea lomania, me dokia ma ke e lima me dereia, a qai kwaya “Aqi vinaisia mo havahava.”

⁴²Ina gauna vata honi, a biusia ke na vukavuka, me qai lamai havahava.⁴³A lamai varosia vakaikai hara o Jisu ni hibere ni Vatalasia me la.

⁴⁴A kwaya vua “Mo qaraunia mo kua ni kwaya vua e hila, ia mo laga I varaitakiniko vua na Bete, qeinia muni na lemu horo ni vahavahavataki me kodaki na lea I varo o Mosese, mei vadjinadjina cola I vuwara.⁴⁵A qai la wa o kua me lawa I ceburakinia na kea I toko, meru killasia coko me balesia, nia qai lamai vavunia ke me tasi rewa na hitavia na vi-Tauni, ia okua a qai lai no tahila ju ina vanua vagwalala. Ia, okuru na ecola era la koto ga ma vua, mai na vei vanua coko ga.

¹A osi ho e bogi vica a qai la tale i Kapenaumi o Jisu. ²Ara lewe levu era hota vata wa era viohooho a lai hukai muni ke na tani were aqei vunau takinia kona Juraga o Jisu na voha niu kalou. ³Ara qei la muni ma e va na juraga ara mea koto ma hila na juraga lokiloki. ⁴Ni tabu rewa ni toro voleka vua (Jisu) balesia na kea hooahoo. Aru qei cake i hataga ni were bahukia na kava me donua o Jisu aru qei vahitania ma ke na lea i darodaro na juraga lokiloki⁵La tolavia na ledra vabausia na juraga o Jisu a qei kwaya vua na juraga lokiloki o Jisu luvequ qi vohosia ho na lemu i valavala bura. ⁶Ara tadra muni juke e yavalu na vunivola ara qei vinumoyakinia e yalodra ara qei kwaya. ⁷E rewa vaca me hila na sigwane me voha kodaki ju okwe na kalou ga e rewa ni bokocia nai valavala ca. ⁸E vahauri o Jisu e vakilasia e yalo na Yalotabu a qei vecugira na ca miji vanumia ke na kwa e kodaki okwe i muju yalo?. ⁹Na ca e rewarewewa mequ kwaya vua na juraga lokiloki? E bokoci ho na nlemui valavala ca he me kwaya na juraga o Jisu vua na juraga lokiloki "Mo jucake, qulu na lemu mocemoce mo yato"¹⁰Okwe meju qei kilasia na luve ni Kalou, e no vua na qwaqwa ina vuravura me bokocia nai valavala ca. A kwaya o Jisu vua na juraga lokiloki. ¹¹A qei kwaya o Jisu vua na juraga varalase, mo jucake, qulu na lemu yo, mo la hara i lemu were. A jucake vahauri, a qulu la yo, la hara i la were. ¹²Era mata na yacola, a karacira ara varokorokotaki nia na juraga. A ra kwaya ni ra tamu hi dania vahila e hila na kwa kodaki okwe. ¹³A la tale o kua ina tore ara qei la muni waike na ecola wara. A qei vavulicira. ¹⁴A yato vuka wa a qei tolavia hara o Livai e luvea o Alifo a nokoto i were ni holi vacavacava. A kwaya hara vua mo sekuci yau ma? a qei jucake o kua a qei sekucia. ¹⁵Ia nokoto ho kua ina lea were o Livai me kana, era levu na dau kumunisia nai vacavacava qei nira na ecola i valavala bura. Era kana qea koto, qei nira la Jisaipeli, era lewe levu era sekucia. ¹⁶Ni ra tolavia o kuru na "VUNIVOLA" qei nira na "VARISI" qei nira na kumunisia nai vacavacava qei nira nai valavala bura ni ra kana qea koto. ¹⁷Ni rogo o Jisu na kwa okwe, a qai kwaya vuara, "Na ecola qwaqwa vayago ena tamu vinasia na vuniwai, o kura ga na baca era na vinasia na vuniwai. Ia o yau qj tamu lama me balesira nai valavala dodonu. Qi lama me balesira nai valavala bura"¹⁸Ara dau lolo la Jisaipeli, o Joni qei nira na ledra Jisaipeli na Farisi. Ara lama vua ara qei kwaya vua, "balesia na ca era dau lolo ke o kura la Jisaipeli o Joni qei nira la Jisaipeli na Farisi? Ia na lemu Jisaipeli era tamu dau lolo?". ¹⁹A qei kwaya vuara o Jisu, e bara rewa vuara na lama ina vamau mera lolo ni ra hi noqeakoto na juraga a qei vamautaki rewa. A kwaya o Jisu na ka balavu na lea noqera koto na juraga a qei vamautaki era na tamu rewa ni lolo. ²⁰Ia ena qai no ma na higa ena qei vagwalaal ke o kua a vamautaki. Ia honi na gauna ni lolo. ²¹E hukai hila na ecola me na culasia vata na siki ni hulu vou vua na siki ni hulu makawa balesia ena rewa ni cidrehu. ²²Ena kodaki muni ke ni tamu rewa vua e hila na ecola me talocia na waini vou ina tavaya kuli ni manumanu makawa balesia e rewa ni kwacabose na tavaya makawa ena vuku ni wainivou. Osi oho ena qei bura na tavaya makawa a qei tadova na waini. Meju biusia ga na waini vou ina tavaya vou. ²³Na juraga o Jisu e a taubale ena loga ni ba ni hila; ia na lea Jisaipeli era vasikivu me ra kwahia na hila ena Higa Tabu . E ra kwaya ni cala. ²⁴A ra kwaya na Farisi vua Jisu, "Tolavia na ca era tara ho ina higa ni vacegu, ina kwa e tabu.²⁵A kwaya na Juraga (Jisu) vuara " Muju tabu wilikia na kwa a tara o Tevita na gauna a mata kana ke qei nira na juraga era no vata koto?". ²⁶Na lea rewa ni la O Tevita ina were ni kalou . Ena gauna a Bete levu koto ke o Epaiaca: A kania kena madrai ma ina i herau ni kalou: na madrai era kania ga na Bete. A holia muni vuaru na lea i lala. A lavata qeya wa.²⁷A qei kwaya o Jisu a buli na higa ni vacecegu me balesia na ecola e tabu buli na ecola me balesi na higa ni vacecegu. ²⁸Ia na luve ni kalou esa kalou, ena higa tabu muni.

3 ¹A hita tale o Jisu ena wereniloju, a hota qeya e hila e cola e malai ju e hila e lima.

²Ya valu era tola koto me ra va kawaia ni a va colania ena higa ni vececegu me rewa ni vu qe beitaki nia.³Jisu a kwaya vua na ecola e malai e lima “Jucake ena kedru maliwa o kuru o kwe”

⁴Osi gei kwaya o Jisu vo kuru na vica era nokoto. ‘Ena donu kodaki e tara na vi va colai ena higa ni vacecegu he me tara wa kwabura: me tara na viva cola he me tara na laba.’ E wajiwaji sikai hila e voha ma.⁵E tolavira o Jisu ena yalo e rarawa qei luvucia na ledra yalo kaikai qei kwaya o Jisu. A dokia e lima a vahauri na lavele ni malai a buli vou tale kodaki kai chuvaki I mata.

⁶A ra deidei nia Farisi tamu bere na ledra bohesia qei niru na I lawalawa I Eroti na calevu me ra na va mase nia ke o Jisu.⁷Osi o Jisu qei niru la Tisaipeli ra toki I matacawa e hila na wahe ni ecola e sekucia ma I Kaleli, Jiutia qeinia,

⁸Jersalemi mai Itomia qeinia vosaetomi, e levu ni ra rogo na vi kwa e tamu levu hara era lama vo Jisu.⁹O Jisu a va numira na Tisaipeli me varautakinia e hila na waqa hewa me na balesia ena vuku ni lewe ni vanua me ra kua ni qei hugisia.

¹⁰.Balesia ni va cola ni ra ena levu era dregesia me na dereia.¹¹.Ena gauna na yalo velavela ena va tola na koto wa o Jisu era luju bale ara qei muo ra kwaya “oiko na Luve ni Kalou”

¹²A vasala taki nira mera kua ni varaitakinia ke lala ru kilasia o Jisu.¹³.A cakesia na yataga qei co viru o kuru e vinasiru me ra sekucia howa.

¹⁴.A Lehiru na 12 (o kuru na opositolo) me rewa ni ra na tomania koto ni vatalasiru me ra waheia nai jukujuku vina qeinia,

¹⁵.Na kaikai mera na rewa ni ro viru deike na yalo velavela.

¹⁶.Tomania la lehiru na 12: Saimone va yacani me nia o Pita,¹⁷.Jemesa na Luvei, qeinia o Joni o tacia o Jemesa o kua a vayacania Poanaji honi na luvea kurukuru, qeinia o Adriu,

¹⁸. Filpe, Pacelomia, Maciu, Tomasi, Jemesa luvea o Alifio, o cateo o Saimoni e hila e kilai ke ni qumahuna qeinia o Jiutasia

¹⁹.Isikarioti o kua ena qei lai liumuri taki nia tale.²⁰.A lehu tale la were o Jisu vo kuru na vica na e cola ra lehu tale ma na tamu rewa ni ra kana madrai.

²¹.Na gauna la muni were o Jisu ni ra rogo ho, aru lai dresia ma ni ru kwaya “E tamu vina koto la vakahama”.

²².Io kuru na vunivola ra lehu koto mai Jerusalemi ra kwaya “o kua e hita via koto o Pelesipupi na ledru I seiseimata na yalo velavela ni na holia wa na kaikai me ra ro viru dei na yalo velavela.²³O Jisu a coviru me ra la vua qei kwaya vuaru ena voha va tautauvata “E rewa va ca vo setani me ra na ro vira dei o setani”.

²⁴Kodaki e hila na mataniju e tata wahewahe va I nia na mataniju oqo era tamu rewa ni va na chu dei.

²⁵Kodaki e hila na vu were e tamu hila vata vai niru na were ho ni ena tamu chudei ena luju bale kodaki²⁶.O Setani chubu cake qei tata wahewahe vai nia ena tamu chu dei ena mai leqwa boto.

²⁷.Ena tamu rewa me hila e hita via e hila na were e hila na qwaqwa me divasia nai yaya ni were kodaki e tamu va malumalumu taki nia nae cola qwaqwa I mata hibere ni driva ena yaloga ni were²⁸.Na kwa djina taucocho qu kwaya vuako nai valavala ca taucocho e cola ena lei vocosi qeinia na voha ni va burabura taucocho ena tahausia ken a yalo tabu ra cavusia,

²⁹.Ia o kua ga e voha me burasia na yalo tabu ena tamu lei vocosi tawamuudu.

³⁰.O Jisu a kwaya o kua e balesia ni ra kwaya koto E hitavia koto e hila na yalo tamu yavayava

Yalo droidroi

³¹.Qe lama o hunaya qeinia o tacia a aru lamai ju vata koto , kilikili ni were . Eru vatalEru vica na ledru tokani eru tadra wavokisia koto I rara /kilikili eru vadniko koto ,

³².Kwaya o jisu vuaru ,³³ Ocei na lequ lewa qenia o taciqu ?

³⁴. A tolaviru tauoko hara qai kwaya tola o lequ lewa qeinia o taciqu .

³⁵. O kuru honi o taciqu o kuru ga era tara nai ni Kalou , o kuru honi o taciqu gwanequ qeni ra sikucia lequ lewa.

⁴ ¹A sekivu Tara vuli koto I matacawa, aqai hila nai hoqohoqo levu ara lama vuwa, a vodo ho ina waqa kua aqai lai tadra kotoma ke I ruwai; Nai hoqohoqo ara no kotoga I matcawa.

² A levu ho na kwa a vavulicira ke okua ena voha vatatauvata, aqai kwaya vuara ena lea I vavuvuli.³ Muju rogo e hila na dauseiseivaki a laho I seisei.

⁴ A cadra homa na gauna me seisei ke, a valu na wiri ni kai ra luju I basi ni calevu, ara qai cavu ma na manumanu dau cavu ra qai kania.

⁵ A valu a luju na vivaju, a tasi levu hara ina qwele, ia a jubu cake vatoto hara ni tasikubakuba na kea qwele.⁶ Ia ni la cake ho na mata ni higa, eru malai ga na vunakai ju ra waka, ra qai mase haraga vabura.

⁷ A valu na wiri ni kai ra luju I na vivunikai gatagata, a qai jubu cake na vunikai gatagata me ubia na wiri honi, me tasi rewa ke ni jubu.⁸ A varu la luju na qwele vina a qai luju a qai jubu cake me wara 30 e valu qenia e 60 yavalu qai wara yawalu.

⁹ A kwaya vuaru okua, me kodaki e hila e no ho e bebe me rogo, me rogo hara.¹⁰ Na gauna a no tahila koto ho ke, a ra qai tarogia na voha vatatauvata okura na leww 12 qenira kuru na dau cola vata ju ga.

¹¹ A kwaya ho okua vuadru e holia ho na kwa e cuvataki ina mataniju ni veigwane. Ia vokura ga na ecola vailoa, a laikwai coko ho na okwe vatatauvata.

¹² Me kodaki ra tolavia koto era qai tabu kilasia, era rogo koto a ra qai ju vanadakusia koto ke hila na higa era na vihau ma me vinasia me vohosi ledra valavala bura¹³ A kwaya tale ho okua vuadru muju hibere ga ni kilasia na voha vatautauvata okwe? Na gauna ca miji na qai kilasia ke na voha vatautauvata.

¹⁴ A seja ho na dau seiseivaki la voha.

¹⁵ Ia okura okwe era kodaki ho na basi ni calevu me seivaki wa ju ho ru yaloga¹⁶ Okura muni ra seivaki na vanuavivaju: a rogo ho na voha, ara vabausia hara.

¹⁷ Ia e hukai ju ru waka ina ledra cola, a ra ru qai ciqa. No vahewa ga; ia ni jubu homa na raraci he na no balavu vivaburaburataki ena vuku ni ledra rogo na voha, a ra luju ho ke.¹⁸ Ia o kura okwe ra seivaki ho ina mau bura okuru okwe era rogo ho na voha;

¹⁹ Ia era tabuvacegu balesialedra vaoga nira ju ke na kwa ni vuravura okwe; qenia nai yau da veivakisini.

²⁰ Ia okura ra seivaki ho na qwele me ara rogo ho na voha, ara vua, ra vua 30 yavalu, 60 e valu qai wara.²¹ A qai kwaya vuaru o Jisu, muju kouma na hina I yaloga ni were me biu ena ruku ni basikete ke ena ruku ni darodaro. Muju kouma me biu na kea I juju.

²² E hukai hila na kwa e cilomaki mena tabu kilai ma qeinia na kwa miji tara lo ena tabu varaitaki ma.

²³ Vakemutou na vabebe muju rogo, iya muju rogo hara.²⁴ A qai kwaya vuaro muju qaraunia hara koto na kwa miji rogo, nai varau ga miji varautakinia ena varautaki tale vakemutou valevu hara.

²⁵ Balesia okua e no vua na kwa ena valevutaki tale vua qenia okua e hukai vua na kwa ena lai koudei ma vua na kwa ena rewa juho vua.²⁶ A kwaya tale okua, na mataniju ni Kalou e kodakina ecola e seivakinia lai sei ina qwele.

²⁷ E moce qena bogi e mata e na higa iya na isei ena sekivu me jubu koto ho, o kua gare e tabu kilasia koto re e jubu koto va ca.

²⁸ Na vuravura he na qwele e vuavuai ga vainiya, matai ga e jula qeinia e ulu a qenia hara me hila taucocko na vu ni kai.

²⁹ Na gauna ena drew ke, o kua ena qai muhukia balesia e gauna ho me tamuhuki hoke.³⁰ A qai kwaya tale vuaru, na ca dji rewa ni vatautauvata takinia ke na mataniju ni Kalou he naca na I talanoa me dju vagatakinia me rewa ni dju vamacalatakinia ke.³¹ Kodaki na kea i rairai hila na vuanikai hewa yataga ni vuravura.³² A wahekia na levu ni talanoa vatautauvata taki mera kilasia. A hukai hila na gauna me viwahei me tamu vagataki nia ke na voha

vatautauvata.³⁴ A hukai hila na gauna me viwahei ke vuara me tamu viwahei vatautauvata. Ia na gauna a no qeru tahila ke lea Jisaipeli a dau qai vamacalataki nia yahila.³⁵ Ina higa honi, me yavi homa, a cauria vuara "Meju laho rawa i siliva".³⁶ Ara dei nira ho na yecola, ara qai meia dei kodaki ledra dau no vata ia ina yaloga ni waqa. A vica tale na waqa a lavata qei niru koto.³⁷ A macadra ma hila na cagi kaikai, a vaburania na waqa mai na kaikai ni ua.³⁸ A nokoto o Jisu ina mua ni waqa ,a moce koto . Ra qai vamatania ma ,mera kwaya , "Qahenivuli , i tasi kwaitakinia ji na mase ?³⁹ A mata ma , a qai voha vena cagi , a qai kwaya vena wahawaha ." mo maravu ma mo dei . Aqai malumu ma na cagi , aqai vanomoji ho na vanua.⁴⁰⁴¹ A qai kwaya vuara, "Naca miji matakutaki nia? E hila na vabausia hewa oqo?". Ara hitavi ina yalo ni matak mera kwaya. 'Ocei re okwe, balesia era varorogo vua na cagi qei nia na waitui

⁵ ¹Ara cadra ho in abasi ruwai in avanua o katara.

²A vila ma o Jisu inaaqa, hota qea hara e hila nae cola, a cadra ma inai bulubulu, hitavia ju ma na niju.³ A cola ju ma inai bulubulu, sikai hila nae cola e rewa ni tokokia, tabu rewa ni vehu muni ina cheini.

⁴Levu na gauna e vehu hoke, ia e burulaki vua ga na wawa e vehuki ke, e tabu rewa hila e va manoataki nia.⁵ Higa na bogi e cola ke inai bulubulu, qeinia ina vi yayataga, e dau muomuo, e tavalaki nia e lala ina vaju.

⁶Na gauna e tolavia ke o Jisu ni hi yato kotowa vayawa, e druhavia wa lai sikijuru e mata.⁷ A coco ina domo levu, a kwaya vuketaru, I Jisu na luve ni kalou, qi kavihiko mo kua ni vararawa takiniau.

⁸A qei kwaya vu ana niju, mo vagwalala takinia nae cola oqo.⁹ A vecugia tale, O cei mu yaca, a kwaya o kua o vavakoho, kematomaj i levu.

¹⁰E kwaya, kwaya tale meru kua ni lai roro dei ma ina vanua honi.¹¹ E hila nail ala vore levu era kana ju ina yah ani yataga honi.

¹²Ara qei vamamahu na niju, me ra lai vatala me ra hitavira ga nai lala vore.

¹³A vadodonu wa o Jisu, na Ledra kerekere, me ra hitavira nai lala vore, era druha ma I yataga me cadra I waitaci, e yacovia na ruan a udolu na kedra levu, era dromu coko ga I waitaci.¹⁴ O kura na vagani vore era juba, era lai jukujuku I tauni, qei nia vi rara voleka, mera lamai dania na kwa e tara.

¹⁵Era cadra ma I vo Jisu, era dania o kua e hitavi ju, e tadra koto, vahuli juho, tauco vina hara jugaho na cola, era matakina kwa era dania.¹⁶ E ra qai vamacala takinia tauco na kwa a tara, o kuru na tolavia na kwa yaco vua na ecola hitavi qei nia na kwa e yaco vuara na vore.

¹⁷Era vasekivu mera va mamahu sia me gwalala takinia Ledra vanua.¹⁸ Na lea vodo ho I waqa, o kua a hitavi koto e va mamahu sia me laqea muni.

¹⁹E tamu varata ia o Jisu me la qea, me laga I ledru were, vuaru o wekaya, lai kwaya ke na kwa tara na kalou vua, qeinia na levu ni lea loloma.

²⁰Osi a mani lahoa I Tikapoli me varaitakinia na kwa levu e tara o Jisu vua, era qoroqoro ga.²¹ Na gauna e valele lehu hoke I siliva, era ohovia ma I matacawa.

²²Era tolavia e hila na viagwane e no I wereniloju e yaca o Jairo, na gauna e tolavia ke a sikijuru e la.

²³E kerevia vabibita o lequ vulau e voleka honi leqwa, Qi vinasia mo lama dereia gare mu lima ivua, ke lala mena cola tale ma.

²⁴Aru viseku wa, na hivisia ni ecolae ohooho ken a vanua meru lake.²⁵ E hila na lewa a manasia ju na bac ana juru ni dra balavu e yabaki jinikarua ho.

²⁶E hivisia ho na Kwa (silini) e valuhi nia vuara na vuniwai lea vinasia me cola qai hukai hila na cola e holia ivua, e toro bale koto ga ho ma na lea cola.

²⁷Na gauna e rogo e yaca o Jisu ni lai kwaima e sekucia ma e lobo me dereia boto na lea dju ni hulu me cola ke.

²⁸Na kwa e qwaya me qu dere ia boto ga re na lea dju ni hulu, me qu cola ke.

²⁹Na gauna e dere iya ke e holia vua na cola ena qai osi vahila na baca okwe³⁰ O Jisu e vakilasia ni hila na kwa e taluva dei ma vua, e vucugira na lea jisaivel, o cei e dere ia na lea I hulu.

³¹Aru kway ana ledru I tokani ni hukai hila e dere iya, ni hivisia haraga na vidregedregesi? Aru tabu tolavia rewa ke.

³²E vaboliga sir ana ecola o Jisu me ra tolavia ocei e dere ia.³³ Na levu ni lea matakina lewa honi e harivotoke na lea cola. E tamu kilasia na kwa e tara, e toso va voleka ga ho ma ivo Jisu qai sikjurume kwaya vua ni o kua,

haqanini ina matakua na lewa o kwe, ni kilasia na kwa a tara vua, a lamai I ere a qai kwaya coko vua na viagwane na kwa djina.

³⁴A qai kwaya ke vua, Luvequ, e va cola niko na lemu vabausia, mo la I na vacegu, mo cola ma ina kemu baca bura.³⁵Na gauna a voha koto ke, a ru qai la mae ru valu mai na lea were na juraga ni Were ni Loju, a ra kwaya, A mase ho o luvemu-na lewa, balesia na ca I la mai va walenia tale ken a vavuvuli?³⁶Na gauna a rogo ke o Jisu na kwa era kwaya, a qai kwaya ke vu ana Jurag ani Were ni loju, kua ni yalo hewahewa vadjinasia ga.

³⁷A tamu vinasia me ru sekucia, a vinasiru ga o Vita, o Jemesa qeinia o Joni o taciya o Jemesa.

³⁸A cadra ho o kua ina lea were na Juraga ni Were-ni loju, a tolavia hara ho na Ledra vitagicaki era tagi haraga va levu- tagi muomuo.³⁹A hita ga wa, a kwaya vuara, Na ca miji tagicakinia, e tamu mase na lewa hewa oqo, e moce ga.

⁴⁰A ra qai malicakinia. A qai kwaya vuara me ra la tau coko I rara, va vo ga o tamaya o hunaya na lewa hewa o kwe qei ni ra o ku ra a ra no coko koto, ara hit ana vanua a daro koto ken a lewa hewa.⁴¹A qulu e lima na lewa hewa, a qai kwaya vua Talica kumi na kea I balebale, lewa hewa, qi kwaya vuako mo jucake ma.

⁴²A qai jucake hara ma n lewa hewa o kwe, a viyato yaki ni o kua e yabaki jinikarua. E karacira hara ga valevu na kwa e crda o kwe.

⁴³A qai kwaya ke vuara, me kua ni hila na ecole me kilasia na kwa o kwe: Muju holia vu ana kea cawa me kania.

6 ¹Jisaiveli ara sekucia na viyagwane o Jisu na gauna a deidei ho ke la ila rara djina.

²Donu makina na higa na vacecgu, a sekivu ho me va vulicira ina were no horo: levu era rogo, era qorovia, a ra vecucu, I vei o kou mai ke la vavuvuli? O kou muni ma i vei na na Yalo mahuna e noju vua? qei nia na viva-colai e tara koto e lima.

³E tamu sa matai mani okwe, o luvea o Meri, o kura ra veitacini coko o Jemesa, Josesse, Juta, vata o Saimoni tamunia muni o gwanea a ju no vata koto? E ra ora na vikwa e tara, e kwaya.⁴A qai kwaya o Jisu vuwara, “Na parofita e vakarokorokotaki ina hila tale na vanua, vavo la rara, o kura n wakaya, vata la vuniwera.

⁵E levu na cakacaka mana ya levu tanu kuha takinia, ia a vica ga na baca a dreia e lima ara cola.

⁶E vi-karaci vua na hewahewa ni ledra vabausia. Osi a tauvolisia howa na vi rara, o Jisu me viva-vulici howa.⁷A coviru na jinakrua na vatalasira ya rua, holia vuwara na lewaia mera qwasira ke na yalobura.

⁸A mulocira me ra kua ni kou e hila na kwa, vavo ga ledrai toko, me kua na madrai, kua na tabe, me kua na taga ni ciriveni.

⁹Va I vava ga, me hukai na vihau ni hulu.¹⁰A tataki sira, na gauna I hita ke hila na were, no koto ke me yacovia lemu deidei ma ike.

¹¹Ke hila na vanua era tamu hoqomiko ma, he e ra tamu varorogo vuako, tavirakania na djuka mu qeseqese ni la me nia ledra jukuniyalo ni rogo ruhu.¹²A ra la howa ara vunau taki nia me ra takinia na ledrai valavla bura.

¹³Rovia dei na niju, lumu si ru na waiwai kura na baca a ra cola¹⁴Gauna a hekia ho ke e yaca o Jisu, A la i rogo kadrivisia ho na viagwane o Eroti. E valu era kwaya ni okwe o Joni okwe na da vivavitaisotaki.

¹⁵E ra valu a ra kwaya okwe o Ilaijia na Parofita, Io era valu era kwaya ni okwe e hila na parofita levu ma I mata.

¹⁶Ni rogo ho o Eroti a kawaya, o Joni, o kua mani qu muhukia e domo a cola tale ma.

¹⁷I na la varo o Eroti ia me la I mei vahevu ma o Joni I were ni vevehu e vuku o Erotiasa: la yalewa o Filipi e tacia o Eroti.¹⁸Ni kwaya o Joni vo Eroti, e cala va lawa me lemu tale la yalewa o tacimu.

¹⁹Ina la oca katakata o Erotiasa me vamasei nia o Joni; a tamu rewa vo Eroti.

²⁰O Eroti e matakua cia o Joni ni sa ecole dodonu, matakucia na Kalou, vata na lima ni Kalou e maroroi sia ju la cola. Na gauna a rogo ho ke e levu tale na kwa na tara qai rogo vina ga ho vua.²¹Ina gauna tavi donu, la higa ni sucu o Eroti. A varautaki ke hila na magisi I vuwara na lea ecole cakacaka, ka viagwane, kuru ka vuni chuqwqaqwa I Kaleli.

²²Gauna a hita oke o luvea o Erotiasa, a wehi e mata o Eroti, o kura muni la vunilagi, e ciqa ke e yalo a kwaya, na kwa ga ikerivia vuwau qi na holia.²³23)A tata bubului vua a kwaya na kwa ga I vinasia qi na holia, ke mani vimama hara ni lequ vanua.

²⁴A qai la vo hunaya, a vaceguia na ca mequ kerevia? A kwaya mai ke o hunaya, e taqwaciuluo Joni na dau ni veivavitaiso.

²⁵A vagugu lehu tale vo tui, a kwaya, qi vinaisa e ulu o Joni.²⁶26)E djina ni dereia vabibita na Jui, ia e tamu rewa ho ni vahuka nia na kerekere, balesia la tata ni yalayala ivo la vunilagi vata na vulau.

²⁷A qai vivatala ho na Jui vo la dau yadra me lailama e ulu o Joni, a ra ia na yadra i were ni vevehu me lai buru ma e domo.²⁸Ara qai kou ma e ulu o Joni kura na yadra, holia vo na lewa me holia vo hunaya.

²⁹Na gauna ara rogo ke na Tisaipeli na vikwa a lama I yaco, ara havuli ma me lama I la e yago me la ina bulubulu.³⁰Ra lehu tale vo Jisu nai apositolo me ra kwaya vuara na kwa ra tara qei nia nai vavuvuli ara vavuvulitakinia

³¹A kawaya vuara muju la dei vajuju ina hila na vanua gwalala me muju lai vacegu ke vahewa ara levu ara lama ara vukatale howa ni hukai na kwa mera vatavocegu ke.

³²A ra qei vodo I na waqa ara la vajuju ina hila na naua gwalala.³³Kura na ecola ara tolavira nira lawa, e levu vuara ara yakatokoniru ara druha ina rara coko ara hivisia.

³⁴Na gauna eru cadra mai ke I matacawa, a qei tolavia na uma e cola, a qei lama vua na yalo ni loloma, e vu kai baleblae nira kodaki na hivi e hukai na kedrai vatawa. A qei vasekivu me vavulicira ina levu na kwa.³⁵O kura na lea jisaivelu ara lama vua ni lai bale ho na higa ara kwaya okwe e hila na vanua gwalala.

³⁶Vatalasira howa I nai bili qenia na vi rara mera lai volia ke e valu na kwa mera vatavoicegu ke.³⁷A tata vuara, qai kwaya muchu holia vuara mera kana, ara qai kwaya ma me maju bara lai volia hila ma na madrai rua na drau na ciriveni me ra vatavoicegu ke.

³⁸A qei vecugiru e vica nai buli e bau no kotoho qo? Muju la muju lai dania, ia na ra dania ho ara qei kwaya e lima nai buli qei nia vata e rua na ika.³⁹A qai kwaya o kua vuara mera tadra vata vaivavakoho ina yataga ni mau colacola.

⁴⁰A ra qei no ho me ra wahetaki va ya hila na drau qeinia va ya limasagavulu.

⁴¹A qai qulumia e lima nai buli madrai qei nia e rua na ika, gadele I lomalagi me vacabonia qai holia vuara na jisaivelu mera votaia vuara na ecola coko⁴²A ra kana, a ra bori.

⁴³A ra vilia coko na vovo ni madrai qeinia muni na ika a rewa ke e jinikarua nai vehaveha.

⁴⁴E ru lima na udolu coko na seigwane ara kania na madrai.⁴⁵Tamu juwei, a vadresia na lea jisaivelu mera vodo I waqa, mera simata I siliva I Peciseita, me vahuka ni ra na uma ecola.

⁴⁶Ia na gauna e vatalasira, a ra qei lai yataga me lai mahu.

⁴⁷Ni luchu homa na yavi, wa si na waqa a lai nawa hava koto ho I e buto chu na ruwai, ia o kua a lai no tahila koto ho I vanua.⁴⁸E tolavia hara ju ga wa na ledru kacua qeinia aru lei wale ho na jisaivelu, balesia na ledru vala qea koto na mata ni cagi honi.

⁴⁹I na gauna a ru tolavia ke na lea yato chu wai kei yataga ni vuwai, eri numia ga o kuru ni o kua honi e hila na yalo. Hila ho na kwa na ledru docola.

⁵⁰E karacira ni ra tolavia coko. Osi ga honi a tata ni ra hava, “Muchu no havu! O yau okwe muchu kua ni matakua.

⁵¹A qei vodo qevu ho kua I na waqa, a qei lei malumu a mase qea ho na cagi honi e ri qorovia haraga.

⁵²Eri tamu qulumia rewa lderu vakahama balseia na I buli madrai.⁵³Ia na ledru takoho rewa okwe aru lai toni yava hara I Kenisareti.

⁵⁴Na gauna ga aru vila ke I na waqa, kura na ecola era vakawaia ni okwe o Jisu.

⁵⁵E ra lavesira ma na baca I na yao o kura na no i na yaha ni vanua a no koto ke ni ra rogo mai.⁵⁶I na vi vanua e la ke I rara, tauni he I yaloga ni vanua. Era memei ho ma na baca a ra qei lai va no nira ho ma na baca a ra qei la I va no nira ho ina vanua na basa. A ra qei kahivia me ra ke rewa ni dereia na lea chuchu nu hulu, ia o kura coko na dereia era qei lai vacolai.

¹E ra yavalu na Farisi qei nira na dau i volaijukujuku era lamai Jerusalemi a vasekivu mera hiki voleka ma vua na vigwane.²Ara dania ni valu vuara na lea tisaipeli ara kania na madraji ra qei tamu vuluvulu. ³Ia O kuri Farisi qei nira na jiu era tamurewa ni kana vavo ga kodaki era havasia era lima, Balesia ni ledra marorosisia ledrui varau na juqwaqwa ⁴Na gauna era dau lehu mai ke na farisi na vanua ni vivoli,Era tamu dau rewa ni kana vavo ga kedra vahili osi, Ni ra dau marorosisia e yavalu tale na ledra itovo me kodaki na kea na kea hava na bilo,kuro,yaya ni kana varasa qei nia ledra tadratadra ni kana.⁵O kura na farisi qei nira na dau ni vola ni jukujuku ara vecugia o jisu "Na ca era tamu vasekucia ke na ledra i varau na juqwaqwa, O kuru lemu tisaipeli mera havasia era lima hibere ni kana"⁶A haumia o jisu vuara, A kwaya o Aisea ina lea i vola, "O kemutou haraga na mataqwali okwe miji dau veivakoini. E volai muni koto, miji dau rokovi au boto juga va guhu muju yalo e yawa ma vuau. ⁷Miji qwaravi au ju va yago, muju qei vagatakinia muni nai vavuvuli vayago⁸Miji la dei homa ina leai vavuvuli djina na viagwane muju qei lamai marororisia koto nai tovo vayago. ⁹A qei kwaya o Jisu vuara, IVEI ea kodaki na kea qwaqwa na lemuju biliraki nia dei nai vavuvuli vayalo me rewa ni muju marororisia koto na i tovo makawa. ¹⁰A varosia muni o Mosese me muju rokoviru o kuru na lemuju i jubujubu qei nia meju kua ni dau viavialevu sira ni rewa ni yaco ke na ruha.¹¹Kodaki e hila na kwahewa e kwaya vurau na lea i Jubujubu, Na vivuke taucoko,Miri ciqomia e lama vuau e lea kotoga na viagwane. ¹²Io miji tamu holia na gwalala me vukeiru tale ke nai jubujubu. ¹³Kemutou muju koudei hara ga ho na lea i vunau na viagwane ina lemuju marororisia koto nai tovo makawa mai vuara na Juqwaqwa. E vavunia na lemuju vacala niru ke lemuju kwaya qeinia e levu tale ina vi kwa miji vayaconia¹⁴A covira tale na lewe levu a qei kwaya muju varorogo ma na vuau me muju kilasia ¹⁵E hukai hila na kwa e taudaku ni ecola e rewa ni vajukajukali nia na e cola. Na kwa ga e ladei ma vua ¹⁶Ia na gauna adenira ke a hita i were ara qei vecucu na tisaipeli ina voha vaibalebale honi¹⁷Ara qei vecucu na tisaipeli ina voha Vaibalebale honi ¹⁸A qai kwaya o Jisu na ca e drole ke lemuju kilasia? Na kwa taucoko e vahita nia na ecola e tamu Juka na kwa ga e ladei ma vua e juka ¹⁹juka balesia e hitavia ga e kese qei ladei ga ma ina kei deidei ga. nai jukujuku okwe e kwaya ke- O Jisu ni cawa pcoko e havahava. ²⁰A qai kwaya tale na kwa ga e ladei ma vua e vajukajukali nia e yaloga. ²¹E ladei ma vua e yaloga na ecola na yalo bura, numia bura, dau yalewa , tokotoko lo, varaubura coko. ²²Na driva,na laba, na dauseigwane, dau kocokoco. Na varau bura coko, Na tamu djina, na vohabura, na vakahama bura, na voha balesiru na ecola. Na viavialevu, na bavulu. ²³Na kwa bura coko okwe e hota dei mai vua na ecola me vajukajukania.²⁴A deinia ma na vanua honi o Jisu a la ina yahayaha va Taia qeinia o Saioni. A tamu vinasia me hila e kilasia. ²⁵A laharama vua e hila na lewa ni vinasia me vacilania o luvea na vulau. ²⁶E lewa vunilagi e lewa ni sairo,Guisia. A kere via me vagalatalakinia ma ina yalo e hitavia ju o Vulau.²⁷A kwaya o Jisu mera kana gare o kuru o luvea, Balesia e tamu rewa ni kania na jui na kedra. ²⁸A kwaya vua na yalewa, Na jui ena kana muni ga ma ena kwa e luju ma ena teveli.²⁹E donu vina lahowa ina gwalala, E hereki muni ho o Luvemu. ³⁰A lehutale wa o lewa i were a tolavia ni ru vitalatala ho qeinia na yalo a hita via ju.³¹A ra mea ma vua e hila na juju e mavere muni ju, ara kerevia me dokia e lima me vacolania.³²Ara ra mea ma vua e hila na djidju e mavere muni niru kerevia me dokia e lima me vacolania³³A meia va juju mai vuara na ecola mani dereia e bebe katahivisia qai dereia e ma. ³⁴E gadlevia cake na maliwa lala ina vujuri mani cavusia 'EFACA' ni dodonu me dola ho mu bebe. ³⁵Tadola ho e bebe ruarua osi ho na mavere, matata na voha.³⁶Tarovira na ecola me kua ni kwaya e hila na kwa nira dau voha. ³⁷E vikaraci vuara na kwa e tara mera vajinajinatakinia o kua okwe e vacola nira na djidju qei nia na galu mera voha.

⁸ ¹A hosi ho e vica na higa honi aru lehu hara homa na ecola ara la ma a qai hukai ju na kwa me lai kana.

²Qi lomaniru hara ga o kuru na ecola era ro qei au juma ni rausia ho ni tolu na higa, a qai hukai ju na cawa era kania.

³Kodaki qina vehuka nira I ledra djuku. Vi werewere ena rewa ni ra oba luju nira tambu kana ju, balesia era valu ara lavayawa ma.

⁴Aru qai haumia wa na lea voha o kuru na Jisaivel, “I vei maji na kou mai ke nai buli madrai ni vanua gwalala ji no ju ke okwe.⁵ A tarogiru tale, “E vica nai buli madrai e nokoto qoqo vo kemutou”, A ru kwaya hara, “e viju”.

⁶A kwaya hara vuwara na ecola mera tadra bale ira. A qulumia hara na viju nai buli madrai, vavinavina takinia. A qai ciqiciqi sia va ya hewa. A holia hara vuwaru na lea jisaivel meru vivotaya kinia vahewa na cawa.⁷ A nomu I koto e vice na ika yahewa ni osi lea vavinavinataki niro a qei kwaya muni ho wa ivo kuru na lea jisaivel meru waheia muni ho wa vuwara na ecola.

⁸A ru kana ara boori aru tawania tale e viju na hova yalevu nai vovo ni cawa.

⁹Ne kedru levu e rausia kotto ni ra va na udolu, a qei kwaya ho vuwara mera vihuka yaki howa.

¹⁰Ni osi kotoga ho ni a vodo ho wa ina waqa geiniru lea jisaivel aru la howa ina vanua va takatale ma na uca.¹¹ A ru qai lama na farisi meru mei viqwaqwai qea na viagwane. A ru vinasia e hila nai vamaholi mai lomalagi meru vatovolia ke.

¹²A qei voha vayalo o kuwa a kwaya, balesia na ca eri vinasia ke nai taba e cola okwe.

¹³A qai deniru ju, a vodo tale ina hila na waqa a la tale e hila e yaha.¹⁴ O kuru nai jisaivel a ru qei numi denia meru kou juna madrai. A vo chuga ho e tahila nai I buli madrai I yaloga ni waqa.

¹⁵A vadresiru na viagwane e kwaya vuaro, “muju yadravia, muju taqomakinia na ledra vajubu na farisi qei nia na lea vajubu o Eroti.¹⁶ A ru vivothaki takinia vainiru na jisaipeli ni hukai ho na madrai.

¹⁷A rogo na viagwanea qei kwaya vuaru, miji hi vaqaqaia ga ni hukai na madrai? Miji tamu vacegu; miji tamu vabausia? E buru koto muju yalo.¹⁸ E no ju muju mata ia miji tamu rogo re muju tamu numia ho?

¹⁹Lequ vivotayakinia na lima nai buli madrai I vuaru na lima na udolu na ecola, a vica na hova i muhumuhu ni mdrai muju kou cake vuara? A ru qei kwaya vua ni jinikarua²⁰ Ledru viwaheiyakinia na viju na I buli I vuaru na va na udolu a vica na hova muju kou cake? A ru qei kwaya, E viju, a qei kwaya vuaru na viyagwane “mini tamu kilasia ga?

²¹Miji tamu hi kilasia ga²² A ru yaco wa I Peciseita, o kura na lewe ni vanua honi a ru meia ma vua e hila ira matacea a ra va mamahu sia ke rewa ni dereia.

²³A qai qulumia e lima na matcewa o Jisu a meia wa I taudaku ni rara. A katahivi sia e mata ruarua a qa! Tabakia vua e lima, a qai vaceguia, I bau dania rewa e hila na kwa.²⁴ A tolu cake ma a qai kwaya qi dania rewa ho ira ecola era kodaki ju na vuna kai era toso ju.

²⁵A qai dereia tale e mata a qai kwaya vua mo tola rewa, a qai tola rewa a havahava kodaki muni ke ira vei kwa coko e dania.

²⁶A va huka nia ho o Jisu I na cola vina a kwaya vua, kua ni lehu tale I rara.²⁷ A deidei muni o Jisuqeiri niro la Jisaivel me yatovia wa na rara va Sisaria-Filipai, I na ledru yatoyato okwe a qai vaceguira o Jisu he na ca era kwaya na ecola, o cei re o au

²⁸Eru kwaya o Joni na dau ni veivavitaotaki, E valu eru kwayao Ilaijia, e valu tale eru kwaya ni o hila vuara na Parofita.²⁹ A qai vaceguiru mani, na ca miji kwaya o kemutou, he o cei o au? A qai haumia o Vita kwaya vua, O kemuru na Karisito.

³⁰A qai kwaya vuara muju kua ni kwaya tale vua e hila na kwa balesi au.³¹A qai sikivu me kwaya vuara ni na hota qe ya na Luve ni ecola na vei kwa dreidrei ena la I burasi muni na vuara na ledra vu ni juqwaqwa ledra bete levu qei nira na vu ni vola, era na va mase nia e osi e tolu na higa ena Jucake tale.

³²E cauraki nia va vina vuara na jukujuku honi. O Vita a qai me ia vajuju me voha vua.³³A qai haumaki ma o Jisu a tolavira wa la jisaiveli a qai tatakisia o Vita me kwaya vua, ladei qu lobo setani, ni o tasi va numia rewa na kwa va lomalagina kwa va e cola ga.

³⁴A qai covira nai vavakoho qei nira la jisaiveli a qai kwaya vuara, kodaki e hila e mata sekuci au me kua ni sekucia na kwa e nia e yalo, me dagia lea kauvelataia sekuci au.³⁵O kura va ya hila era mata maroroi sia na ledra cola era na va le vele ma iya o kura va ya hila era va la vele nia ledra cola me balesi au qi sai jukujuku vina ena maroroi sia.

³⁶Na ca ka yaga vua e cola me rewasia coko na vi kwa I vuravura a va la vele nia ke e yalo.

³⁷He na ca ena holia na e cola me nia kai hau e yalo.³⁸O kura va ya hila era vava me taki nia na lequ voha ina. Taba e cola bura okwe, ena veve me taki nia muni o luvea qei nia o Tamaya qei niru vata na lea agilosi yalo havahavaW

⁹ ¹A kwya vuara ; qi kwaya vo kemutou na kwajina valu vo kemutou miji na tamu kilasia o mase hibere ni yacoma na kaikai ni kalou qeinia lea mataniju.

². Osi e ono na higa ;A meuru ga o Pita , Joni ,Jemesa ina ulu ni yataga ,Qai dolavia ru mata

³.Meru dania ka rairai vina ,bucobuco vina tamu vamacalataki rewa ka havahava.⁴Aru qai cadra homa o Ilaijia Qai nia o Mosese aru vitalanoa qea kto o Jisu.

⁵.Kwaya o Pita vo Jisu vavuvuli,E vina ga muju nokoto gaho , tara gaho e tolu na were laca hila me lemu ,hila me lea o Mosese , hila o Ilaijia .

⁶.A tamu kilasia na kwa me kwaya ,nira matak. ⁷A qai labale ma na o me varugisiru ;Aqai rogo ma hila na domo .

⁸.Akaraciru niru qai tola wa, aru lavale na rua aru qai tolavia gaho Jisu.⁹Ni ru lehu tale homa ina uluni yataga ,a kwaya vuara, muju kua ni kawaya tale ve hila na kwa muju dania me cadravia na higa qi jucake tale make na mase.

¹⁰.Aru qai maroiroisia na voha honi ,a ra vitalanoa takinia naca nai balebale ni jucake tale ma na mase.¹¹Aru qai tarogia ,naca aru kwaya na vinivola ni simata mo o Ilaijia .

¹².Kwaya vuara Jisu ,a simata djina ma o Ilaijia me valehunia tale ma e levu na kwa . Na ca me qai volai ke ni na vararawataki na luve ni Juraga I na lev una kwa beci.

¹³. Ia qí kwaya vokemutou nio Ilaijia a laho ma, a lamaitara ho e kato me kodaki na kwa e kwaya nai vola tabu me balesia.¹⁴Gauna a ra lehu ho maike, ara dania nira viba koto o kuru navo ni tisaipeli qai ni ru na vunivola. Hila na kwa ka ohona vanua honi na levu ni ecola.

¹⁵. Gauna ga a ra dania ke o jisu, hila na kwa ledra ciqa. Ara druha wa vua me ra tavakisia.

¹⁶. A tarogiru la tisaipeli, na ca muju vi matakina koto?¹⁷Hila vuaru a haumia wa,qahenivuli. Qu mea ma o luveku vuako a no vu ana yalo ni galu.

¹⁸18. A dau vehukiya, a dau ravucakinia I ra a dau kekevuho e guhu, katabasi me cadravia hara ni cibasia. Qu kwaya vuaru lemu tisaipeli meru rovia na yalo ni nichu a qai tamu rewa sia.

¹⁹19. A qai voha o Jisu me kwaya. Ra vuni ecola sikai lemuju vabausia, I vei e kodaki ka balavu lequ no qei nikemutou koto, u voei kodaki e balavu lequ vohosi kemutou koto. Muju mea ma vuau na kwhaweha oqo.²⁰Awaqai mea na vua, gauna ga aru vitolavi ke a ravucaki nia na yalo honi ina qwele la vata la kekevuho e guhu.

²¹. A qai tarogia o tamaya o Jisu, I vei e kodaki na ka balavu ni gauna manasia juna kwa okwe? A qai kway ani a hi kwhaweha ga ma.

²². A dau vititakia ina cece, he inaw ai me rewa ni vamasenia. Kodaki mo rewa ni tara e hila na kwa, mo lomani kemaru mo vukei kemaru.²³ A kwaya o Jisu vua, kodaki I rewasia? Sikai hila na kwa e dredre I vuara era vabausia.

²⁴. Vahauri ga la tagi cake ho ma o tamaya na kwa hewa me kwaya “ qí vabausia! Vukeia na lequ tam vabausia.

²⁵. Na gauna a tolaviku ke o jisu nai hoqohoqo levu okwe ni ra druhavia ma, aqai varosia na, yalodrukadruka a qai kwaya, o iko na yalo ni galu qei nia na djudju qi varosiko mo ladei ma vua, kua tale ni qei hita tale vua.²⁶Aqai tagi cake ma a ravucakinia I qwele, vakaikai a qai ladei me koda e hila e mase ho.

²⁷. A qai qulumia e lima o Jisu, a vajunia, aqai jucake ma na kwhaweha.²⁸gauna e hita ho maike I were o Jisu. Aru taraoga lo o kuru la tisaipeli, na care e vu maji tamu rewa ni rovia ke o kematou?

²⁹. A qai kwaya vuaru o Jisu na kwa okwe e tamu rewa ni lai rua boto, e rewasia ga na mahu³⁰Ara ladei homa I kiohomeru hitavia o Kaleli a tamu vinasia e hila me kilasia na vanua e ri no ke.

³¹. Vavuliciru ho la Tisaipeli o jisu me kwaya, na luve ni e cola ena holi wa era lima ecola. E ri na qai vamasenia, ia na qai jucake ni osi e tolu na higa:

³². Ara tamu kilasia nai balebale ni kwa e kwaya ara qai matakni tarogia lehu.³³Osi a ru qai la ma I Kapenaumi, niru hita ho I Yaloga ni were, a qai tarogiru , na ca muju kwaya vukama I calevu?

³⁴. Sikai hila vuaru me voha; ara viba vainiru ina ledru I yatoyato balesia, o cei na tohiri tahila.

³⁵. Tadra bale o jisu, a coviru, a coviru vata ma la jinikarua, qai kwaya vuaru,kodaki e hila e mata simata me osiosi vuara taucoko me me viqwaravi vuara taucoko.³⁶Qulumia e hila na kwahewa vajunia I aloga donu qulumia e lima a qai kwaya vuara,

³⁷O kua e hoqomia na kwahewa okwe I e qu yaca, eri hoqomiau, o kuru e ri hoqomiau eri tamu hoqomiau boto, e ri hoqomia haraga o kua a vatalasiau ma.³⁸ . Kwaya o Joni vei Jisu vuara, vavavuvuli! Maju dolavia e hila a rovia dei na niju ie mu yaca maju qai rovia dei na niju I e nay aca maju qai tarovia balesia o kua e tamu hila vo ketatou.

³⁹. Kwaya o Jisu vuara, muju kua ni tarovia balesia e sikai hila me tara na cakacaka mana ie qu yaca osi me qai kwaya tale na kw abura balesiau.⁴⁰Ni o kura oqo, o ketatou vata tamunia keju meca.

⁴¹. O kua e holia vuako n abilo wai ie qu yaca ena tamu calasia nai votavota mai vuau.⁴²O kuru coko e ra vacalanira na kwa yahewa okwe ledra vabausiau, e vina cake me vehu ra domo na vaju qaqi a qai vadromu I wahahaha .

⁴³.Kodaki dauvacalaniko mu lima , mahulakinia dei , vinacake me mehila ga mu lima mo drewesia na cola ,bura ga ni rua mu lima qai qwaya ina quto tamu lo rewa .

⁴⁴.A tasi rewa ni mase ho na ledra baca , a qai tasi rewa ni boko juho na bukawaqa⁴⁵Kodaki dau vacala niko mu la , muhukia dei , vina cake me hila ga mu la mo rewasia kena cola tawamuju e bura me rua ju mu la mo qai sini I eli.

⁴⁶.A tasi rewa ni mase ho na ledra baca , a qai tasi rewa ni boko juho nah bukawaqa.⁴⁷Kodaki dau vacalaniko mu mata , liusia dei vinacake mo hita na mataniju ni kalou me hila ga mu mata , bura ga me rua mo qai sini I eli .

⁴⁸. I na vanua i na tamu mase ke, tamu lo rewa muni ke a quto.⁴⁹Ni na vamahimataki na yacola e na quto .

⁵⁰. Na kwa vina na mahima , ia kodaki na lavele ho vuako na mahima I na kai kanakana , ena qai vaikanakanataki tale vaca ? me noju ga muju yaloga nah mihima , muju vilomani muni vai nikem

10

¹Na kalou a deinia na vanua a la ina yavuha o Jiutia qeinia e hila tale na yaha ni ruwai o Joritani, nai vavakoho ara la tale ma i vua. O kua vavulicira tale, ni matau juho vua me tara. ²Ara lama na farisi i vua mera vatovolia, ara tarogi,³ E rewa me hila na seigwane me here ledru vamau qeinia la yalewa?. ³A haumia a kwaya", Naca a varosia o Mosese vokemutou. ⁴Ara kwaya,: O Mosese a vatarai na seigwane me volaia nai vola oqo, a kwaya na kalou vuara. ⁵Balesia boto lemuju yalokaikai a vavunia me volaia vokemutou nai vola oqo, a kwaya na kalou vuara. ⁶Ia ina sekisekivu ni veibuli, na kaloua bulia na lewa qeinia na seigwane. ⁷Me balesia okwe na seigwane ena deinia o tamaya qeinia o hunaya me lai hilavata qea ho lea yalewa. ⁸Ia o kuru na rua a yaco gaho meru hila ga. ⁹Ia na kwa e hemasiahna na kalou, hukai hila na ecola ena waheiru dei. ¹⁰Na gauna aru nokoto ke ina were, kuru na jiseveli ara tarogia me balesia okwe. ¹¹A kwaya vuara, 'O kura ga e vihere qeinia lea yalewa a vamau qea tale e hila tale na lewa, o kua e matamata lewa. ¹²Kodaki e hila na lewa e deinia lea seigwane a vamau qea hila tale na seigwane, o kua e matamata seigwane. ¹³Ara qai meia ma o luedra yahewa i vua, me rewa ni dereiru, ia na jiseveli a vunaucisira. ¹⁴Na gauna vakawaia ke o jisu, A qai ocasiru la tisaipeli a qai kwaya vuaru muju deniru na vero me ra lama vakeau, Muju kua ni tarovira balesia o kura e ledra na mataniju valomalagi. ¹⁵Qu kwaya osi ho vakematou, O kua e tasi vabausia na mataniju ni Kalou me kodaki na vero hewa ena tasi hita. ¹⁶A qai roqosiru na vero ve lima a qai vakalougata taki niru na gaunaa deiniru ke. ¹⁷¹⁸¹⁹Na gauna a sekivu ke na lai tosotoso, e hila na ecola a druha ma vua a qai sekijuru a qai kwaya, qahenivuli vina naca mequ tara mequ rewa ni rewasia ke na cola tawamuju. A qai kwaya vua o Jisu, naca e vu o covike na qahenivuli? Hukai hila tale e vina me kodaki na viagwane tahila ga. I kilasia koto ho nai vunau, kua na vidravasi, kua na laba, kua na vibbeitaki vailoa, me dau rokoviru na lejui jubujubu. ²⁰A qai kwaya na saigwane vua, qahenivuli na kwa coko okwe qina vabausia ho na lequ jubu cake ma me cadravia na gauna okwe. ²¹O Jisu a tolavia, a lomania, a qai kwaya vua e hila na kwa e hukai vuako, mo la, mo volitakinia na kwa coko e no vuako, mo holia vuaru na dravudravua. Ina qai vaiyau i lomalagi. Mo lama mo sekuci keau. ²²A qai matabura ho ina vuku voha honi, a qai ladei ho ina levi ni lea rarawa balesia ni ecola vujuniyau. ²³A qai tola o Jisu a qei kwaya vuara lea Jisaipeli e rewa vaca vua na ecola vujuniyau me rewasia na mataniju ni Kalou. ²⁴A karacidru na Jisaipeli na voha a kwaya o Jisu. A qai kwaya tale vuaru na vero e dredre vaca me muju rewasia na mataniju ni Kalou. ²⁵E rewarewa vua na kameli me hita ve na mata ni cula he na ecola vujuniyau me rewasia na mataniju ni Kalou. ²⁶A karacidru coko, a qai kwaya vuadru o cei ena vacolai rewa. ²⁷Na Kalou a tolavidru a qai kwaya, Na kwa e dredre vo na yacola e rewarewa veke au. ²⁸O Vita a sikivu ho me voha vua. Tolavia, maji denia ho na kwa coko me maju sekuciko. ²⁹Na Kalou a kwaya qi kwaya jina ho vuako e hukai hila e denia na were he veitacini, veigwaneni, veiluveni he na qwele qu vuku ga qenia na kosivel. ³⁰O kua ena tasi ciqomia va hilanadrau na gauna ni lea cola ina yataga ni vuravura okwe na were, veitacini, veigwaneni lewa, vero yahewa he na vanua, qeinia na veivaburataki, vata qeinia na gauna ehi bere ma ina cola tawa muju. ³¹Lewe levu era seimata eri na sitaku qeiniru na sitaku eri na seimata. ³²Ara yato ho i calevu mera lacake ho i Jerusalemi, na Kalou a simata taki niru, a qai karacidru niru seseku vuka. Na Kalou a qai qulumidru e lewe Jinikarua na Jiseipeli a qai sikivu voha vuadru a kwaya na kwa e varau yaco i vua. ³³Tolavia qina lacake i Jerusalemi, qeinia na luveni yacola me holi i vuaru na bete levu qeiniru na vunivola eri na lewaia me mase, aru holia i vuaru na mataniju hila yali. ³⁴A ra varivarivacia, katahivisia, rubicia, ara qai va mase nia, osi e tolu na higa a cola tale ma. ³⁵O Jemesa qeinia o Joni o luedru o Sepete a lacake ma vuadru a kwaya, vavuvuli maji vinasia mo tara na kwa miji vinasia mo tara. ³⁶A kwaya vuaru naca miji vinasia mequ tara vekemutou. ³⁷Ara kwaya vataraike matou me maju tadra ina lemu i ukuuku, e hila mu lima i matau e hila tale mu lima i mawi. ³⁸A voha lehu na Kalou i vuaru a kwaya miji tabu kilasia na kwa miji kerevia miji rewa ni homu ina bilo qi homu ke me muru vavitaiso ina vavitaiso qina vavitaiso ke. ³⁹Ara kwaya vua io e rewa. A kwaya na Kalou i vuaru na bilo qina homu ke miri na homu muni ke, na vavitaiso qina vavitaiso ke miri na na vavitaiso muni ke. ⁴⁰Ia o cei ena tadra i qu lima i matau he ocei qu lima i mawi, e tamu sa lequ mequ holia, ia vuaru ga era varau takinira⁴¹Na gauna aru rogo ke na jini na Jisaipeli me balesia na kwa okwe. A sikivu ho meru katakata sidru o Jemesa qenia o Joni. ⁴²A qai covidru Kalou a qai kwaya vuadru, miji kilasia koto ho niru lewaia na veimataniju kura era kilai menia ledra Juraga aru tamu mata kawaitakinia na levu ni kaikai a no vuaru.⁴³Ia honi me kua ni kodaki ke vekemutou. Ia o kua ga e vinasia me levu ma i vuako honi na yecola viavialevu. ⁴⁴Era na yecola tasi yaga boto kuru na yecola eru dau viavia Juraga. ⁴⁵A tasi lama na luve ni Kalou me qwaravi ia me dauniviqwaravi. A holia lea cola me balesikedatou.⁴⁶Aru qai cadra i Jeriko , i Jeriko a qai deidei tale o kua qeniru la tisaipeli , aru taubale kotoma i calevu aru hota qae o luvea Timeo , Pateo na mataboko . ⁴⁷Na gauna a rogo ke ni cadra ma na Kalou o kua a qai mio aqai kwaya na Kalou o luvea o Tevita kerekere lomani ke au. ⁴⁸Aru qai kwaya vua na yacola me nolo , okua a qai mio a qai kwaya na Kalou na levea o Tevita loma niko au ma.⁴⁹A qai ju vahila na Kalou ni rogo toko la coco aqai kwaya vuadru na yacola meru covia ma aru qai kwaya vua na mataboko jucake o yato vo na

Kalou oiko i lai covi .⁵⁰ A viritakinia vasikisiki la kote a sekivu yatovia ho.⁵¹ Aqai rogo toko la coco na Kalou aqai kwaya vua naca i vinasia mequ tara vuako aqai kwaya o kua kerekere aqi vinasia mequ tola.⁵² Aqai kwya vua na Kalou la ina vabausia oiko i tola ho , Na gauna ga a tola ke a mata sekivu ho me sekucia na Kalou.

11 ¹⁾E na gaunaaru voleka mai ke I Jerusalmi- aru voleka hara ena hila na uluniyataga o Pecifaki qenia o Pecani ena uluiyataga ni “Veiolive” o Jisu a vatalusiru, e rua na lea dauniveiqwaravi.

²A kwaya vuaru, muru la ina rara hewa evi donu qei ketatou, muru na lawa-muru na dania qei ketatou, muru na lawa- muru na dania e hia na luve ni asa hewa- mo herekia ma- mo qai meya ma vuau.

³Ke hila e tarogi kemuru muru kwaya, Na Kalou e vinasia me vagatakinia boto ena qai vahukania lehu tale ma ivo kemutou. ⁴⁾Aru lawa aru qai dania na luve ni asa hewa, e vehu koto ina mataniwere e donia na calevu, aru qai herekia ma.

⁵Yavalu na ecola aru ju kotoina basi ni calevu honi, aru tarogiru, Na ca miri tara koto? Mari herekia koto na luve ni asa okwe.

⁶A ru voha vuwaru, aru qai kawaya ga na tata(kerekere) koto ma o Jisu, vadeniru na ecola aru holia na gwalala.⁷⁾O kuru ruarua na tisaiplei aru mea home na luveni asa hewa o Jisu, na ledru ubi, aru sevukia e lobo ra luve ni asa me vodo ke.

⁸E levu na ecola ara sevukia na ledrai hulu nai calevu, e yavalu era tavakia na jula ni kai, era cola ju ina vidanudanu.

⁹O kura na seimata ma qeniru na sitaku muni ma, aru mua takinia Osana! E Kalougata o kuwa e lama ena yaca ni Kalou.

¹⁰E kalougata na mataniju na Qase o Tevita.¹¹⁾E na gauna e laho ki Jerusalemi, a lahara ina were ni vakacaboihoro, a vitolayaki koto a qai bogi ma, a koto howai Pecani qeniru na lewe tinikarua.

¹²Ena higa taravia, na lderu lehu kotoma I Pecani, a mata kana hara okua.¹³⁾Na gauna a tola vayawa koto maike, a tolavia na vuni lolo, e hukai ju e rau, aua tolavia na vunikai, a numia me vavua koto, na gauna a tolavia ke, vavina, a qei denia ni tabu vavua, a noju ga eru balesia a tabu nia ga na kea gauna me vavua ke.

¹⁴A qai vohatkinia ena hukai vhila tale ni hila me na kania na vua ni kai o-aru varorogo ju na lea tisapeli.¹⁵⁾Ena gauna a yaco ke i Jerusalemi, a hitavi e hila na werenivacaboihoro, a qai rovira okura na dau volivolitaki qei nira na dau vivoli, a vukici a cake na teveli ni vimau ilavo qei ni ra na dau Volitaki ruve.

¹⁶A tabu vadonuya me hila e lavelave ena yaloga ni were ni vacaboihoro, he hila na kwa me Volitaki ke.¹⁷⁾A va vulicira, a qai kwaya vuaru a volai he tabu volai, na lequ were ena niaga na were ni dau驱.

¹⁸A rogo o kura na dau vavuvuli qei nira na “betelevu” ara qai hagasia mera vamasenia balesia ara matakucia, valevu na lea vavuvuli vuara na ecola coko ga.

¹⁹Na gauna e bogi ke, aru qai deidei homa ina tauni honi.²⁰⁾Ena hila na qwata hewahewa aru tolavia na vunihenilolo e mase vahila.

²¹Pita hanumia boto, a qai kwaya vua “vavuvuli” tolaviare! Na vunilolo e mase vahila.²²⁾O Jisu a haumia vuaru muju vabausia na Kalou okwe.

²³Vakadinadinatakinia ni ju kwaya vua na uluniyataga okwe mo jucake mo vunitakiniko I ruwai mo tabu vabausia mu vuniyalo mena yaco honi na kwa ena rewa ni tara na Kalou okwe²⁴⁾Qu kwaya ke vuako, na gauna ina mahu ke mo kerevia, ena vabausia ena rewa ju vavina me lem.

²⁵Na gauna I ju cake ke mo mahu mo vavuliciko mo vohosiranokura era tara bura siko, balesia o Nahuna okjua e nokoto maiyata me na rewa muni ni vohosiko muni.

²⁶Io kodaki muju na ocasia ga ena tamu rewa ni bokocia na lemuju valavalava bura o leju Viagwane ma i Lomalagi.

²⁷A ra lehu tale ma I Jerusalemi na gauna a ra la koto ke I were ni vacaboihoro o kura na dauvunau na bete levu, na qase ni loju.

²⁸A ra qai kwaya vua o cei a holia vuako na dodonu mo tara na kwa tau coko qenia ocei a holia vuako na kaikai mo tara ke²⁹O Jisu a qai kwaya vuara mequ tarogi kemutou e hila na taro kwaya ma vuau qina qai kwaya muni vua ivo kemutou na kaikai ca e no vuako mequ tara ke na kwa tau coko.

³⁰Muju haumia ma vuau na lea vavita iso o Joni a vakalouhe vaecola.³¹A ra vivo haki vainira aru qai kwaya kodaki e vakalou o kua ena kwaya na ca muju tabu vabausia ke!

³²Kodaki maji kwaya e vaecola ara matakucia nira na kwaya ra ecola tau coko o Joni na parofita.

³³A ara haumai na lea taro o Jisu, “Maji tabu kilsia” a qai kwaya vuaru o Jisu io yau qina tabu kwaya ivo kemutou na kaikai ca e cakacaka

¹² ¹A sekivunia o Jisu na lea vivavuli ina voha vaibalebale,” a kwaya” A tahila nae cola a seia lea naga ni vaini, a vabania vavina, a kelia qea na lea I keli ni vaini. A tara e hila lea were na dau ni vatawa a qei lihitakinia lea naga ni vaini vuara o kura na sei vaini. A deidei o kua a yagwadji ina hila na vanua vayawa.

².Ina gauna donu a qei vatalasia hila lea ecola cakacaka o taukei ni naga ni vaini me lai kou hila ma nav aini vuara na seivakinia koto lea naga ni vaini.

³.A ra yakavia, a ra vadereia, a ra vatatailisia, a hukai hila na kwa a ra holia ma vua.⁴.A mei vatalasia tale e hila tale lea ecola, a ra mei vadereia vabura hara a yacovia ke hila na majila levu e ulu ji rewa ni kwaya ni sei tovo vamadjua haraga.

⁵A mei vatalasia tale e hila tale, ia o kua okwe a ra sini vamasenia.Nai tov ovata kotoga okwe a ra mei tara vuara o kura na mei lei vatalawa I taku ara sini vamasenia taucoko hara.⁶A qai vo ju gaho e hila me vatalasia honi o luvea vo gaho e drew vahamia. Lea numia o kua,”Era na rokopia o luvea vagaho.

⁷A ra qai kway ana seivakinia koto na naga ni vaini’o kua e luvea, na kea hohomi.Muju lama ni kua ji vamasenia ke me rewa ni letatou na lea I wahe ni yau.⁸A ra tobokia, vamasenia, a ra viritakinia I taudaku na naga ni vaini.

⁹Ian aca ena qei tara nai taukei ni naga ni vaini?Ena lama o kua ena vatatailisira na seivakinia koto na naga ni vaini a holia na naga ni vaini vuara nai vavetawa vou.¹⁰Muju bau wilikia ho nai vohavoha okwe?Na vaju ara bilia dei na dau ni tara were a qei yaco me sai vadei ni juju ni were.

¹¹O kwe nai jukujuku mai vu ana leju kalou, e sei rogorogo vina ho vo ketatou.

¹²A qai jubusira e hila na yalo ara mata vehukia o Jisu, a ra qei leqwataki nira nae cola ara vahoqonivata homa mera lamai rogo lea I vunau o jisu, Ni matata koto vuara na voha vaibalebale e li kwai koto okwe e balesira koto. A ra deinia dei juwa na viagwane ara lehu tale.¹³A ra qai vatalasirea e yavalu na farisi qeinira na kawa ni Eroti vua me ra lamai vihamei qera vavoha.

¹⁴.Na gauna ara lamaike ara qei kwaya vua,” Qahenivuli, Maji kilasia ni o iko I tasi dau kawaitakinia Ledra numia ecola. O iko muni I tasi dau vadjuidjui takinira nae cola. Lemui vavuvuli tahila ga e vakilai.E bara donu j uva lawa me maju haumia lemaju I vacavacava e vua Sisa he sikai?Me maju haumia he kua?

¹⁵.Ia o Jisu e bujutokonia juho Ledra drake ni cola ni vivukiyaki a qei kwaya vuara,”Balesia na ca miji vatovolei au ke? Muju Kouma vuau e hila na siki ni siliva mequ tolavia”.¹⁶Ara Kouma vua, A qei kwaya vuara,Ó cei kai yaloyalo, o cei e yaca okwe?”A ra kwaya,” O Sisa”.

¹⁷.A qei kwaya o Jisu’, Holia vua o Sisa na kwa e lea o Sisa, holia vu ana kalou.” A karacira valevu hara na kwa a kwaya.¹⁸A ra qai lama o kura na lea I To o setoki,o kura okwe era tamu vabausia na jucake tale main a mase inai ka tolui ni higa,A ra vecugia,

¹⁹“Na vaeveli, o Mosese a volaia vokematou,’Ke mani mase o tacimu seigwane a hi cola koto leya yalewa, ia eru tamu valuveni, lea vitacini o kua e cola koto me na vamautakinia lea yada lea vitacini a mase ho, me ru na vajubu kawa me ra volai e ruku lea vitacini a mase ho”.²⁰.A ru nokoto e viju na vitacini seigwane, na ulumajua a vayalewa a qei mase, a sikai luvedra.

²¹Lama nai karua ni ulumajua a lamai lea na yada a mei mase muniu ni hibere ni ru valuveni.A mei kodaki muni nai talanoa vata kotoga honi vua nai katolu ni ulumajua.

²²Na vitacini vujuvuju e kwe a sikai coko luvedru.A mani yaco me mase muni na lewa okwe.

²³.Ia ni na yavco ma na gauna ni jucake tale main a mase, o cei vuara na lewe ni viju nai vitacini seigwane o kwe e na wili vu ana yada o kwe me nia lea yalewa ni vamau “ kai balebale o kuru coko a Ledra osi homa na lewa okwe”.²⁴A qei kwaya o Jisu” o kua haraga o kwe lemuju vuni vileyayaki, balesia miji tamu kilasia nai balebale ni voha cala ni kalou qeinia na kaikai ni kalou.

²⁵.Na gauna era jucake maike main a mase,era na tamu vamau he mera vibuku, era na kodaki ju na agilos mai lomalagi.²⁶Ia me balesira o kura na mase ho ara qei jucake tale, e kwaya na lea I vola o Mosese na gauna a voha

ken a kalou main a yaloga ni vikaikai a mudre ju,”O au lea kalou o Eparama,lea kalou o Aisake,qeinia lea kalou o Jekope”

²⁷O kua na kalou o kwe Ledra kalou na cola, tamunia Ledra kalou na mase.E vacala ni kemutou valevu lemuju numia.²⁸Tahila na vunivola a rogo koto ledra viuqwa, a rogo muni koto lea I vamacala matata o Jisu vuara. A vacegunia hara”,Naca nai vunau bibita tahila?

²⁹.Qai haumia o Jisu a kwaya”Nai vunau bibita tahila okwe,”Muju varorogo ma na isireli,O jiova tahila ga leju kalou, o kua e tahila ga.

³⁰.Mo lomania o jiova na lemu I Kalou I yemu yalo taucoko, I lemu lewe ni yaloga taucoko, I na lemu vakahama taucoko qei nia lemu kaikai taucoko.

³¹Nai karua ga ni vunau okwe,”Lomania o kua miri vivolekasi vata me kodaki haraga na lemu lomaniko.”E sikai hila tale nai vunau bibita me kodaki o kuru nav unau ruarua okwe.³²A kwaya tale na vunivola,”Donu vina qahenivuli!” E djina taucoko na kwa I kwaya ni leju kalou e tahila ga e sikai hilatale eru lewe rua vata.

³³Meju lomania I leju yalo taucoko, ina leju kilasia taucoko qei nia leju kaikai taucoko,qeinia muju lomania o kura ji cola vivolekasi qera me kodaki haraga lemu lomaniko vai niko,o kwe nai vunau levu vatautauvata na kea bibita na vacabe horo.

³⁴Na gauna e tolavia ke o Jisu ni donu vina lea vamacala, a qei kwaya vua”O iko I voleka haraga ho vua na mataniju ni kalou.”Ni osio honi e sikai hilatale a dauvakinia ho na vecucu vua o Jisu.³⁵A voha o jisu na lea vivavulikoto ina yaloga ni ba ni were ni loju, a kwaya “I vei kodaki okwe na ledra kway ana vunivola ni nia o luvea o Tevita na karisito?”

³⁶A qei kwaya o Tevita ni uqesia homa na yalo ni kalou,”A kwaya o jiova vu ana lequ kalou,tadra dei koto I lequ yaha I matau yacovia na gauna qina hakwalaki nira ke nak emu meca me ni rta kai juju mun la.

³⁷O Tevita vainia e covia ke lequ kalou,e qei rewa vaca me nia tale o luvea o Tevita na karisito.A ra qei levu gaho nae cola ara qai uqesi gaho me ra lama I varorogo vua³⁸A qei kwaya vuara o Jisu ina lea I vivavuli,”Muju qarauni kemutou vina hara mai vuara na vunivoloa,e ra yato wavoki ju ina ledra I hulu yabalavu me ra covia juke ledra kidavaki mai vuara nae cola ina vanua ni vivoli.”

³⁹Era drau vinasia muni me ra tadra I yata ina viwerewere ni loju vata qeinia mera dau kana I mata ina hoqo.

⁴⁰Era dau vayakavia ledra I yau na yada,a ra yabalavu ledra mahu me ra qorovira ken a ecole.O kura okwe ena levu hara na ledra lai ocasi.⁴¹O jisu a tadra volekasia koto na vanua ni holi I were ni loju,a tolavira koto nae cola ledra lawa I holi.Levu hara nae cola vai caqe ara holia nai lavo yalevu.

⁴².A yabe harajuhowa e hila na yada a valujunia hara e ruan ai lavo yagere hara kea levu e sisiveni.⁴³A qei covira na lea dauniviwaravi o Jisu a kwaya vuara,”Hila nai jukujuku kwadjina qi mata vatakea vukemutou,na yada o kwe e levu tahila na kwa e holia mai vuara coko na holi kwa n ahiga nikau.

⁴⁴.O kura coko kea vo e taciqi botoma na kwa ara holia mai na kwa e koro ju vuara,ia na yada o kwe na lea I yau taucoko haraga a lama I holia e wili ken a kwa me cola ina veihiga.

13 ¹Na gauna e deidei ma'ke o Jisu ina were ni Loju, a qai kwaya vua e hila vuaru na leya Jisaiiveili, "Vavuvuli tolavia re nai juvaki vina ni vaju qeinia na juvaki vina ni were".

²A qai kwaya vuara, miji dania rewah ho nai ere levu okwe? Ena tambu va tale ehila na vju era vijujuvai okwe ni na vatala heyava taki.³Na lea lamai tadra koto ina uluniyataga ni violive vibahai qea koto na were ni ho Kalou o Vita, Jemesa, Joni qenia o Adriu, aru qai vaceguia va juju na viagwane.

⁴"Kwaya re I vo kematou na gauna vaca ena yaco ke na kwa okwe?" he nai vamaholi ca coka re ni varau yaco he?
⁵A qai kwaya ho vuara o Jisu, muju qaraunia me kuwa ni hila e vamei kematou dei ma inai va vuvuli.

⁶Eri na wara era na lama I qu yaca era na kwaya, O yau o kuwa, iya era levu ke na ecola era na vahehei.⁷Na gauna miji ni rogo ho ke nai valu qeinia nai rorogo ni valu, muju kuwa ni qai loma leqwa taki nia ni na yaco ga na vi kwa okwe; iya nai vataosiosi ena hibere ma

⁸Niru na bolesia na veivanua eso, kei na veimataniju eso; iya ena yaco tale juga na dausiga: oqo nai vakaeskivu ga ni kwa rarawa.⁹Ia muju qaroni kemutou vinakwa: ni muju dou na holiwa kina mataveilewai, muju na vakanaakuitataki ena veiwere ni loju; muju na kou muni kina matadru na kovana, kei na jui, ena vukuqu, me vadinadina vei kuru.

¹⁰Iya ena vunautaki djina mada i mata nai jukujuku vina ena veivanua kecega.¹¹Ia ni niji sa kou wa, ka holi me lewai, miji tam lomaocaoca se na ca me muju tam muni ni vanananu i mata; ia na kwa kecega ena holi ve kemutou ena Tikini higa koya, sai kuwa ga miji vohataka: ni miji sa tasi voha koi kemutou, a sa voha ga na Yalotabu.

¹²Iya eru na dau holi ira wa na veitacini me vamasei, kei kua na tamani vero ena holia na luvea; ia eru na udju cake na vero veikuru na ledru jujuwa ka vavunia na ledru mase.

¹³Iya eru na tasi vinas kemutou o kuru na ecola tauoko ena vuku ni la yaca iya o kuwa ena vohota me yacova na I vataosiosi, ena vakabulai kuwa.¹⁴Iya ni mutou sa dania ena yahana tabu ni ju kina na ka vakasisila sa dauveivakarusai, o kua sa voha kina ko Taniela na parofita (me kilasia o kua sa wilika) me qai druha kina ulunivanua o kuru eru sa no koto I Jutia.

¹⁵Iya me tasi laho ira ki were o kuwa sa no koto e delana, se curu kina, me kou dei e hila na kwa mai na lea were.

¹⁶Ia medjuwa ni lehu tale ho ko koya sa no koto mai na were me kouwa na lea I hulu¹⁷Ka na bura vo kuru, kei kuru eru sa bukete, kei kuru eru sa vakasumuma na verohewa. Ena gauna koya.

¹⁸18)Ia muju mahu me tasi ni yaco na lemoutou druha ena vula I kakahali.

¹⁹Ni na yaco na kwa na ka rewarewa ena gauna koya; sa hukai ni vakakina mai na veivakasekivu ni lea buli kwa, na Kalou e yacova na higa okwe, ka na hukai muni mai taku.

²⁰E kodaki e sa sikai sa hukai ni vakalekaleka takinia na gaunaa howa na Juraga, sa sikai na ecola me cola rewah: Iya ena vukudru ga na digitaki o kua sa vakalekalekatakinia o kuwa na gauna honi.²¹Kodaki e kwaya ivo kemutou e tahila, dania okwe na Kairisto he dania okuwa ho okwe, kua vahila vabausia.,

²²Ni na jubu ma na Karisito giritaki qeina varovita kiritaki epa na holia ma na vamaholi e wara me ra vacalai ke na lea ecola dgitakti.

²³Muju qarauni kemuto vina hara! Qu kwaya osi ho no kemutou na vikwa okwe ena gauna I hiberema.²⁴Na gauna honi, ni na osi na vivararawataki ena vadriodriotaki na mata ni higa, na vula munie na tamu holia hoam na cece,

²⁵Na kalokalo era na luluju mai lomalagi, qeina kaikai ni lomalagi era na vacevujutaki.

²⁶Era na tolavia na luveni ecola ni na lama ina vei kaikai levu qenia na ukuuku.

²⁷Ena qai vatalasia na lea agilosi, ena vitorokinira vata na lea dgitaki maai na mataa ni cagi e va, I na I yalayala I vuravura vata qea nai yalayala ni lomalagi.²⁸Vulicia ma na lesoni mai vua na vuni lolo na gaua e waqwa ho mai ke ke e jula, me jubu homa e rau me muju kilasia ni voleka ho na drake katakata.

²⁹Ia ni muju dania na vikwa okwe nina yaco mo kilasia hara koto ni voleka hara ga homa okua ina matamata.³⁰E djina qi kwaya zivo kemutou, nai taba ni ecola okwe era na tamu lavele ena yaco re mata na vikwa okwe.

³¹Ni na lavele wa o Lomalagi qeinia o vuravura, ia na lequ voha ena tamu lavele vahila.

³²Ia na higa tahila ga honi he ena yawa, hukai e hila e kilasia, tamunira gare na agilosi ni Lomalagi, he o lueva ia o Tamaya tahila ga.³³Muju qarauni kemutou vina, muju vatawa, muju mahu, ni muju tamu kilasia na lemuju vihiga.

³⁴Kodaki e hila na yecola e la vayawa, a lehi vuara na yecola me lewaira, me wahekia yahila na ledra cakacaka kodaki muni ke me me ra vatawa vavina.³⁵Ia me muju vatawania muju yalo ni muju tamu kilasia na lemuju sikinihiga ena lehu maike na taukei ni were ina bogi levu , he gauna e tagi ke na to he na qenaqwata.³⁶ke qai lehu madani kemudou ni muju hi moce ga.³⁷Na veikwa qu kwaya ho ivo kemutou, qu kwaya muni ho vuara taucoko. 'Muju Vatawa'.

14 ¹A osi ho rua na higa ni hebere ni tara na kana vata ni yato hivisia qei nia kana madrai e tasi valeveni. Kuru na Bete levu qeiniru na dau ina volatabu era era vadania na calavu meru nabasia ko Jisu meru qai rewa ni vamasenia . ²Aru kwaya me kua na gauna ni kana vata me kua ni vaburewenia hoqo ina kedra maliwa na ecola . ³Ena gauna a nokoto ke o Jisu mai Pecani na lea were o Saimoni (na vukavuka) , ea tadra welewele koto wa ina teveli , a qai lama hila na lewa a qulu koto ma a hila tavaya Alipasita kwe hau levu tahila hi hohoko na kea taucoko ju . A qwrawia na tavaya a qai lumusia ke o Jisu. ⁴Aru qai oca yavulu na yacola ara vitalanoa qenira ,naca kai balebale etabu hila ke yaga. ⁵Na tavaya waiwai garu vina honi a ke volitaki me rewa ke , e hila na lavo levu , meju qai holi vuaru na dravudravua .Aru qai vaocasia na lewa honi.⁶A qai kwaya o Jisu , muju deinia koto naca miji vaharaurausia kto ke ? okua tara hila na kwa rairai vina vuau. ⁷Na vakahama ni gavui (dravudravua) e dau no voketatou , miji tabu rewasia e hila na

kwa.

⁸Na lewa okwe a tara ho hila na kwa a rewa ni tara . Okua a lumusia qu yago ena gauna ni vibulu. ⁹E djina qu kwaya ivo kemutou me balesia na " Kospeli" mevunautaki ina vuravura taucoko , na kwa e tara na lewa okwe e jina e tabu rewa ni vamacalatakinia ina leju vanuamia koto balesia .¹⁰Jutaso Isikorioti , e hila ivo kuru na lewe jinakarua , a la vua e hila na Talatala Qase me rewa ni mahulakinia varosia ma ivua . ¹¹Na gauna a rogo ke Talatala me rewa ni mahu lakinia / varosia ma ivua .Na gauna a rogoke nai Talatala Qase a ciqa valevu genia a yalatakinia me holia muni vua lea sede . A vitalayaki me tolavia ke e hila na calevu doladola vua.¹²Na matai ni higa ni madrai tabu va leveni , ena gauna era vamasenia na lami na tisaipele a kwaya vua.Ivei na vanua i vinasia me maju varau takinia ke na vanua me tara ke na "kana ni lako siavia " . ¹³A vatalasiru eru rua na lea tisaipele a qai kwaya vuaru , " muju la ina rara va Juraga , e hila na yacola e dagia koto e hila na dare ni wai sikucia wa .

¹⁴Ina hita ena hila na yaloga ni were sekucia wa , qai tarogia vua na tokei ni were , evei na vanua e tara ke na kana ni lakosivia na lequ Tisaipele.¹⁵A varaitakinia homa e hila na rumu levu e nokoto i yata .. e varautaki osi juho kea i yaya maru varautakinia muni na kwa maru koua.¹⁶Aru lahowa na lea Tisaipele ina rara hewa honi , aru dania ho na kwa taucoko e noju ho , aru qai varaitakinia e hila na cawa ni kana .¹⁷A yavi koto homa , a laqueru ma na lewejinakarua. ¹⁸Na gauna ra kana vata koto ke o Jisu kwaya , vajinatakinia ivo kemutou , e hila vo kemutou na kana qei au koto ena liumuritakiniau. ¹⁹Aru rarawa valevu na Tisaipele aru qai vecugia yahila ivo Jisu . Aru kwaya baranai Juraga ??²⁰Aqai haumia o Jisu a qai kwaya vuara,"e hila vo kemutou na lewejinakarua , okua haraga e tonia koto na madrai qeinikeau ina boulu. ²¹Na luve ni yacola ena kwaya ga na kwa balesia na lea voha . Na yacola e "liumuri " (imata i taku) e e bara vina cake me kua ni sucu ma .²²Na gauna ra kana koto ke , o Jisu a qulu na madrai , a vohavakalougatatakinia , a ciqisia a qai kwaya , kania okwe , okwe haraga na hohomi ni lequ yago . ²³Qulu na bilo , a vavinavina a holia vuara , ara qai homu coko ma vena bila. ²⁴Kwaya vuaru , okwe na lequ dra ni veiyalayalasi na dra a tahova kto e vukui ketatou na yacola yahila . ²⁵E vajinajhinatakinia e kwaya ivo ketatou qina tamu homia tale hila na vua ni vaini me yacovia na higa mequ na humu ke nah mataniju ni Kalou.

²⁶Aru lagahere osi aru qai la ina uluni yataga ni Violive . ²⁷Jisu qai kwaya vuara kemutou coko miji na nabe coko ni volai koto , qina vamasenira na vatawa ni hivi , okuru na hivi ra na juba .²⁸Na gauna qina jucake tale mai ke na mase qina semata ho i Kaleli. ²⁹O Pita a qai kwaya vua kodaki era na luju coko o kuru okwe, o yau ena hukai.³⁰Jisu a kwaya ivo Pita, mequ kwaya vuako vadodonu, nikua - ioo, na bogi nikua, o iko ina hibere ni tagi na to ina hakitaki ni yau va tolu. ³¹A kwaya vayalokatakata ivo Pita, kodaki qi na mase, mequ mase qei niko, o yau qina tabu hakitaki niko. A ru kwaya coko muni ma.³²Ara nokoto ma i Kecisemania a qai kwaya o Jisu vuaru na lea Jisaipele, muju tadra koto okei- a qai lai mahu. ³³Pita, Jemesa qeinia o Joni aru laqea o Jisu meru lai lomaleqwa qeinia na lomaleqwa hara vabibita. ³⁴A kwaya hara vuara , e rarawa hara qu yalo, kodaki qi mase muju nokoto ga okei, muju mahu koto.³⁵Yato ga vahewa i mata, a luju o Jisu ira, a qei mahu;E dodonu ho na auwa e lahoma vua.

³⁶A kwaya o Jisu, Apa Nahuna, na kwa taucoko ena rewa ju vavina vuako. Mo kodei na bilo okwe ma vuau. Ena hukai na lequ kaikai, ia na lemu tahila ga.³⁷A lehu tale ma a qai danira, nira moce ju, a qai kwaya vio Pita, Saimoni o iko i moce koto?³⁸E tabu rewa ni vatawa koto me tahila boto na yaua. Mo vatawa koto, mahu koto balesia mo kua ni temaki. Na yalo ga e rewa ju vavina ia na yago ga e malumalumu haraga. ³⁹A lehu tale a qai mahu, a vaga takinia ga na voha honi.⁴⁰⁴²Ena gauna a lehu tale maike a danira ni ra moce coko ju. Balesia era mata a bibita ga homa me ra moce. ⁴¹Ka tolu na lea lawa, a kwaya vuara "Miji hi moce koto ga me rausia ho". Na yaua e la homa. Tolavia!Na luveni ecola e a liumuritaki mai vuara na ecola valavalava ca. Muju jucake, me ju latolavia o kua e liumuritaki niyau e no volekasiyau.⁴³Na gauna ahi voha koto, o Jutaso , o kua e hila vuara na jinikarua, a lahoma, a hila nai korokoro ecola ara qulu heleiwau, mai vuara na bete levu, o kura na vunivola qei nira na Qahe ni loju.⁴⁴O kua a liumuri takinia aru holia koto na sikinala, o kua ga qj yabosia honi o kua hara gaho. Muju tobokia muju meia wa.⁴⁵Na gauna a yaco waike o Jutaso a la hara ivo Jisu a qai kwaya vavuvuli,a qai

yabosia.⁴⁶ Aru tobokia aru qai meia ho.⁴⁷ A hila a ju koto kiho - a qulumia ga e hila nai hele a qai takavia e bebe.⁴⁸ Kwaya o Jisu vuara, muju lama meju wilikiau me hila na dau driva me muju vagatakinia ke nai hele qeinia nai wau - me muju lama i mei au ke?.⁴⁹ yau qu a noqe kemutou juga ena veihiga ina werenivacaboihoro- muju qai tabu tobokia au . E taro honi me rewa me vamanataki taucoko na voha ni Kalou .⁵⁰ O kuru taucoke a noqea o Jisu ara juku juba .⁵¹ A hila na sigwane , a huku koto nai hulu lineni a watavivi wavoki koto e luvuka , a sekucia koto o JIsu . Na gauna ara tobokia ke.⁵² A no dei mju nai hulu lineni honi a qai juba luvaiwale ju.⁵³ Aru meia o Jisu vua na bete levu. Ara hoqoni vata koto o kura na Qase ni loju, Talatala Qahe.⁵⁴ O Pita a sekucia koto ma o Jisu me yacovia na lea were na bete levu a tadra qeru hara o kura na ovisa - sojia, volekasia na quto katakata me vakatakata nira koto.⁵⁵ O kuru na bete levu, qeiniru na matavilewai ara vadania koto e hila me beitaki ke o Jisu me rewa ni vamase ke ia ara tabu dania rewa e hila.⁵⁶ Ara levu ara kou cake ma e levu "veibeitaki vakailasu" ara tabu lavata qea na kea i vola jukujuku.⁵⁷ Yavalu era ju mera beitakinia vagirigiri.⁵⁸ Ara kwaya na ecola ni ra rogo ni kwaya, Aqi na rewa ni vaburania na were qu lima ga kwa tara, e tolu na higa qina rewa ni tara tale ke hila tale na were me tara muni.⁵⁹ A tabu tautauvata na ledru jukuniyalo qenia na ledru i jukujuku.⁶⁰ Na bete levu a jucake ena kedru maliwa a qai tarogia o Jisu- a kwaya a hukai hila na kwa mo kwaya ma?⁶¹ Na ca aru bilitaki ni ko ke. A tabu tata vahila o kua- a hukai ga na kwa me kwaya. Na bete levu a tarogia vua o iko na Karisito, o luveya o kua e lea na varokoroko, he hukai?⁶² Haumia lehu o Jisu "Yau djina oqo ina dania na luve ni yecola me tadra ina lima i matau me qai labale ma ina yo"⁶³ Qai drehulakinia lai hulu na Bete levu a qai kwaya no tale yavalu na vajinajina?⁶⁴ Muju rogo ho na vitavoi naca lemuju vajulewa niru kwaya ho ni dodonu ga me vamasei.⁶⁵ Eri valu na yacola aru katahivisia , taluboisia e mata aru qai qoulakinia .Aru tarogia " ocei oiko?"⁶⁶ Na gauna a nokoto ke o Vita hila na yalogia ni rara a hila na lewa cakacaka vua na bete levu a lawa vua.⁶⁷ Gauna a dania hoke o Vita a qai vecia o iko haraga okwe o dau yatoqea koto na koi Nasareci honi.⁶⁸ A qai kila hehesia o Vita ni tasi kilasia na ca e kwaya koto wa.⁶⁹ Ia na gauna a dania tale ke o Vita na dauniviqwaravi a qai veciru kuru na no coko koto "Hila vuaru okwe".⁷⁰ A baci vahesia tale o Vita. Osi ga aru baci kwaya tale vua "Hila vuaru o iko" na koi Kaleli.⁷¹ Sikivu me yalayala o Pita ni tasi kilasia haraga na yacola eri kwaya koto ma vua .⁷²Osi lea tagi varua na to a qai vakahamatakinia lehu tale o Pita na lea tata na Kalou vua ni hebere ni tagi varua na to ina hesikeau eru mata na yacola vatolu . A qai sekijuru qai tagi.

15

¹Ena drio ni qwata ara qai hoqoni na bete yalevu vata qei nira na vunidjuqwaqwa, hoqohoqo ni Jiu, me ra vehukia o Jisu, ara meia dei ivo Pailato. ²A vecucu o Pailato "O iko djina na ledra viagwane na Jiu? he hukai?" Haumia lehu o Jisu "Na kwajina coko ho i kwaya homa oqo". ³E levu tale ho na kwa ara beitaki nia ke o Jisu na bete yalevu. ⁴A qai tarogia tale o Pailato, "E hukai tale ho na kwa i mata kwaya ni levu na kwa i lama i beitaki ho "ke?". A tamu haumia lehu lea vecucu o Vailato, vavunia ke me newa. ⁵E na veigauna ni magisi, e dau lea i valavala o Pailato me dau herekia e hila na koi venu era djigitaki nia na lewenivanua. ⁶A hila a nokoto e yaca o Parapa ina kedru maliwa na koi venu qei nira na daulaba qei nira na dau cariba dei. ⁷A ra qai muomuo na leweni vanua me ra vamamahusia me vayaconia na veikwa a dau sei taratara juho ma. ⁸A qai haumia lehu tale o Pailato me kwaya "Miji vinasia mequ herekia ivo kemutou na ledra Jui na Jiu?". ¹⁰Ia a kidavia koto ho na vu ni ledra holia wa varewarewa o Jisu balesia era dau yalo burasia. ¹¹A vauquesi nira na lewenivanua o kura na bete yalevu me hereki dei ma Parapa vuara. ¹²Voha lehu vuara o Pailato, me kwaya "Na ca re miji vinasia me tara vua na ledra Jui ni Jiu?". ¹³Ia ara momo lehu "VAKOSIA!"¹⁴Qai haumia lehu tale vuara o Pailato "Na bura ca re a tara?". A qai toso cake gaho na ledra momo, "VAKOSIA!". ¹⁵Kodaki lea vinasia me vacegunira na lewenivanua, a herekia Parapa me holia vuara me vakosi ina kauvelatai. ¹⁶Ara meiya dei na sojia ina yaha ni were ni vilewai, me hoqonira vata ma na sojia taucoko. ¹⁷A ra veihulunia Jisu ena hulu lokaloka, talia e hila nai wa horihori me nia lea uho. ¹⁸A ra sekivu me ra karavaki nia "Lavesi, ledra viagwane na Jiu". ¹⁹A ra ravusia e ulu ve hila na dolo ni kai levu, ara qai katahivisia, siki juru mera varokorokosia. ²⁰Na gauna aru varivarivacia ke, aru qai luvasia vua na hulu loakloka, ara qai veihulunia na ki hulu djina, ra qai meia wa me lai vako na kauvelatai. ²¹E hila na yecola, O Saimoni, Na kwai Kirini. (Na ledru Nahuna o Alekisida qei nia o Rufo) a la koto e hila na vanua ra qai vararawania me colasia muni na kauvelatai. ²²Ara meia ina hila na yahana, o Kolikoca, kea i balebale na vanua ni taqwaciulu. ²³Ara holia vua na waini e vihola qea na "MYRRH" me homia ia a tamu qai homia. ²⁴Ni ra vakosia ho ina kauvelatai, ara qai viwaheyaki nia lea i hulu. ²⁵I nai ka tolu ni yaua ledra vakosia ina kauvelatai. ²⁶A qai volai ho i yata, na kwa a beitaki vua "NA LEDRA JUI NA JIU". ²⁷Ara qai vakosia vata ina kauvelatai, eru lewe rua na daudriva. E hila e lima i matau, e hila tale e mawi. ²⁸Me kodaki lea vayaco ina i Vola Tabu, me ra wili qea na yecola i valavala bura. ²⁹A ra bau voha burasia muni kura na takoho dju i calevu me ra karavaki nia "A ra kwaya "O! O iko magi bahukia na werenihokalou o qai tara ina tolu na higa?", ³⁰vacolaniko re, o bale ma ina kauvelatai"³¹Kodaki muni ke kura na bete yalevu qei nira na vunivola na ledra vohaburaburasia me ra kwaya "O kua dau vacolanira na yecola hilayali; ia tamu rewa gare ni vacolania veinia". ³²Mo labale ma na kauvelatai na Karisito na ledra Jui na Isireli, me ra dania me rewa muni ke nira vabausia. Kodaki muni ke ledra varivarivaciru na vako qea ina kauvelatai.³³I nai ka ono ni yaua, macadra maike na driodrio ina vanua coko cadravia nai ka ciwa ni yaua. ³⁴Ia ina ka ciwa ni yaua a qai coco o na Juraga e domo levu me qai kwaya "Ilai Ilai, lama sapakicani?" kea i balebale lequ Juraga, lequ Juraga o biusi ke yau ho ena vuku ni ca?". ³⁵Aru lewe vica aru no voleka, aru rogo aru qai kwaya, tolavia, e covia ho o Laijia o kua. ³⁶A qai druha e hila, me qai tonia na sivaji ina waini, qai vehukia ve hila na kai, qai holia vua me homia. A qai tolavia e hila na saigwane, ju tolavia re kodaki o Ilaijia ena meia bale ma. ³⁷A qai tagi o Jisu, a qai mase. ³⁸A qai wahekia rua nai lajilaji ni wereniloju mai yata me cadra i ra. ³⁹Gauna a uju ke e hila na sojia a qai tolavia Jisu ni lamai mase ju kodaki okwe, a qai kwaya, "E kwajinataki ni luve ni Kalou jina okwe". ⁴⁰Aru levica na lewa aru harahara vayawa koto ma, Meri na lewa ni Makitala, qeinia o Meri hugaya o Jemesa e tacia o Joses, vata qea o Saimoni. ⁴¹O kuru na dau sekucia, na dau qwaravia la gauna ni no mai Kaleli qeiniras muni e levu hara na lewa ara lavata qeya i Jerusalemi, ⁴²Ia ni rausia ho na qenayavi a higa ho ni vavarau kea higa ni vavacegu na higa taravia. ⁴³A lama o Josefa na koi Amaracea e matanivanua, me warakisnia koto na mataniju ni Kalou, a doudou vo Vailato kerevia e yago o Jisu. ⁴⁴A kidacula o Pailato ni mase ho o kua, a covia na juraga ni valu me tarogia a balavu ho lea mase?⁴⁵Na gauna a rogo hoke o Pailato me balesia e yago o Jisu a holia ho na lewaia vo Joseva me kou. ⁴⁶A volia o kua e hila nai hulu luluju, meia bale ma olonia ke, vadaronia ina hila nai bulubulu vaju, me qai vaqiqinia e hila na vaju ina mataniwere ni bulubulu. ⁴⁷O Meri na lewa ni Makitala qeinia o Meri hugaya o Josega aru tolavia na vanua a lai bulu ke o Jisu.

16 ¹A osi na Higa Tabu aru lacake ho ina i bulubulu o Meri na lewa ni Makitala vata o Meri hugaya o Jemesa qei nia o Salomi, aru kou vuka e valu na kwa garu vina meru lai walilakinia ke e lala o Jisu. ²Ina drio ni qwata ina matai ni higa ni macawa honi aru la inai bulubulu donumakinia na gauna e cadra mai ke na matanihiga.³ Aru qai vivecucutakinia "O cei ena bilia vuara na vaju ina mata ni bulubulu". ⁴Na gauna aru tolacake ke, aru dania na vaju ni qiqi dei ho a qai vaju levu. ⁵Na gauna aru hita waike ina i bulubulu aru dania ni hila na ecola e vaihulu bucobuco e tadra koto ho ma aru qai matak. ⁶A qai veciru "Muju kua ni matak, mihi vadania ma o Jisu na Koi Nasareci a jucake tale ho ma ina mase e vele ho ina vanua muju vadaronia ke". ⁷Muju la muju la i veciru na Jisaipeli qeinia o Pita ni simatatakinikemutou ho i Kalili o Jisu me kodaki a vecira osi ho. ⁸Aru juba dei ma ina bulubulu, aru haqanini, aru tabu tata haraga vua e hila na levu ni ledru matak. ⁹Qwata hewahewa ni hila tale na macawa, osi leya jucake tale ma ina mase o Jisu matai ni ecola cadra o Meri na lewa ni Makitala. ¹⁰A qai la o Meri na lewa ni Makitala vuara na tagi koto me lai veciru. ¹¹Na gauna aru rogo ke ni jucake tale ho ma ina mase o Jisu aru tasi vabausia. ¹²Ni osi lea cere vuaru na rua aru yato koto ina yalogi ni tauni. ¹³Aru qai lai veciru na vo ni Jisaipeli ia aru tamu vabausia. ¹⁴Qai lai cere muni vuaru na lewe jinikarua aru kana koto me lai veciru na ca eri tasi vabausia koto ke ni jucaske tale homa ina mase, na ca eri oca koto ke. ¹⁵Tata o Jisu vuaru qai kwaya "Muju la ina veivanua ina veiyaha ni vuravura muju vunautakinia ke na lequ tata". ¹⁶O kuwa e vabausia me vavitaiso me cola ia o kua e tasi vabausia ena lai ocasi. ¹⁷Eri na tata takinia na djui tata, eri na roviru dei na niju, honi nai vatakilakila. ¹⁸Eri na qulu na gwata varu lima, eri na homia na waigaag ena tamu vacalakwa vuaru, eri na dereiru na baca eri na cola. ¹⁹Ni osi leya tata vuaru na Kalou, a lai mei cake ho i lomalagi va lai taddradratadra varautaki. ²⁰A holia vuaru na Kalou nai vatakilakila vuaru na leya Jisaipeli gauna aru la ho ke meru lai vunautakinia na lea tata.

Luke

1

¹E levu era na biusia vata ho na vikwa e yaco osi ho ena keju maliwa ²Me kodaki na ledra vadewataki balema me cadravi ketatou mai maru na tolavia haraga rumata qaravi koto na voha cola. ³E kodaki e vina muni vua balesia ni qu vadijkevia taucoke mai na i sekiseki vu, me volai e matau ka vamacala matata vua nai tokani o Ceofilio, ⁴Me rewa ni matata koto na vikwa o vavuliciosi ho ke. ⁵La gauna muni ni viqaravi o Eroti na Jui Jiutia a cola muni koto ke e hila nai vavuvuli e yaca o Sekaraia mai na yahana o ABIJAH* ;lea yalewa o Ilisapeci na lea kawa o Eroni. ⁶O kuru na vuha e ru yalo dina e mata na kalou, era dau talairewarewa, va sekivu vina na i vunau qenia na vayagataki ni yaragi taucoke va yalo ni kalou. ⁷Me balesia ni yara koto o Ilisapeci eru tamu va luveni ke ni ra juqwaqwa muni haragaho. ⁸E donumaki nnia muni koto la qwaravia o Sakaraia lai tavi ena yalo dina ni no hara koto ga ena i herau ni kalou kalou nai tavi va bete me kodaki la madjigi. ⁹Me kodaki na ledra i varau va-vanua ena ledra djigitaki o Sakaraia ni va sekuci vina na kea i varau i wereniloju me vamudrecia wa i horo garu vina ena i cabocabo ni horo. ¹⁰E levu na ecola ra mahumahu muni koto e daudaku ena gauna vata ga e dau cabori ke nai horo, ¹¹gauna vata honi a hila na agilohi ni juraga a cadra ma e siki ena yaha i matau nic abocabo ni horo. ¹²Ni tolavia o Sakaraia, a dereia na matak levu ¹³qeí kwaya ma na agilosí " kua ni matak Sakaraia, balesia na lemu mahu maju rogo ho. O Ilisapeci ena va sucuni e hila na lemu huravou , qe tokonia e yaca me nia o Joni. ¹⁴O na ciqa valevu qenira o wekamu , levu muni era vaciqaciqa ena higa ena sucu ke. ¹⁵Balesia o kua ena cecere ena ata ni juraga , me kua ni dau homu waini e yavalu tale na homu kaikai, ni na hita via na yalotabu mai na gauna a no bibita ke o hunaya. ¹⁶E levu na Isireli ena va lehu nira vua na ledra kalou cola. ¹⁷Ena takoho via e mata na kalou cola ena kaikai ni parofita Ilaijia, me va lehu ni ra yalo o tamadra vuara ledra kwhaweha qe niru na talaidredre/ vavaqwa ia na yalomatua - me na varautaki ju vuaru na kalou na kawa i cola ena varautaki me lea na kalou ¹⁸A vecia na agilosí o Sakaraia " Qi na kilasia va ca? Me kodaki ni maru juqwaqwa ruarua ho? ¹⁹Na agilosí qei haumia " o au ko Keperieli, qi dau no ena mata ni kalou cola qí lei va tala me qu la mai voha vuako, me mai biu vuako nai jukujuku vina okwe. ²⁰Numia vina koto iko ona galu tamu rewa ni o voha, me yacovia hara na gauna ena qai yaco taucoke na vikwa okwe. Ena vuku ni lemu tamu vabausia na lequ voha ena qe yaco ga kea gauna me na yaco ke. ²¹Na lewe ni mahumahu era warakisia koto o Warakisia koto o Sakaraia e karacidra ni balavu homa na gauna e no koto ke ena were ni horo. ²²Ni hita lehu i rara qe vakawaia ni galu ho. Ena vakamatakinia ni kodaki o kua a dolavia e hila na lai loju ena yalogi ni were ni horo. A qe tovolia me vayagataki nia e lima, e kakano si lima , e mata , eyaloka nimata , e yacu me tovolia ni vatachia ma kwa e hota qeya ena gauna honi, ina yalogi ni werenihoro ena vuku ni la galu koto ho. ²³Mai osi koto ho la mata nifika ni viqwaravi ena were nihoro a huka tale ho wai la were. ²⁴Ni osi koto e vica na higa o Ilisapeci , e lima na vula la no bibita koto a no kotoga i were sikai ni vi

yatoyakli ena vuku nanamaki vua na vunilagi vou he vua ni kese.²⁵" Isa o koya na kwa e rewa ni tara na Viagwane vuau ni tolaviau ena lea vina mequ kua ni vamadjuwataki era mata nai vavakoho/ lewevuqa.²⁶E na i ka ono ni vula a lei va tala ma o Keperieli na agilosia siti i Kaleli e yaca o Nasareci,²⁷Vua e hila na " vulau tabu seigwane" a ru vi buku e hila na huravou e yaca o Josefa , wili koto la were o Tevita e yaca o vulau o Meri,²⁸O Keperieli e taumia ma qe kwaya vua " Cola balavu e donu vina ho na madjigi na viagwane e vatawa ni kemuru koto ho".²⁹O Mere kodaki e vilecayaki la vakahama la vanumia takinia na voha he mataqali vi ciqataki va ca honi.³⁰Na agilosia kwaya tale vua " kua ni matakua Meri, e vadoniko ho wa kalou donu vina na lemuru madjigi".³¹Tolavia o na no bibita ina va sucunia e hila na huravou mo va yacania me o Jisu"³²Na lemuru huravou ena lumusi ena va yaca " o kua e vayawa hara i yata." Na kalou ena holia vua nai tadratadra ni viagwane la kawa o Tevita"³³E na seimata takinia la vuni were o Jekope me tawa mudju ia ena tamu mudju rewa la mataniju"³⁴A vecugia na agilosia o Meri a kwaya " Ena rewa va ca me kodaki nni qu tamu kilasia e hila na seigwane?"³⁵A haumia na agilosia qe kwaya " Na yalo tabu ena lumusiko ena la kaikai o kua e cecere hara ena va vuabale niko. O kua ena sucu ena nia ho na luve ni kalou.³⁶Me kodaki ga o wekamu o Ilisapeci e no bibita muni koto ho, dina ga ni qahe koto ho ia e yava muni.³⁷"Me vadeitaki ni sikai hila na kwa metamu me tamu rewasia ni tara na kalou"³⁸A kwaya o Meri " o au la dauniviqwaravi na juraga me yaco vuau me kodaki nai jukujuku o kwaya koto ho ma , qei dei niru na agilosia ni juraga.³⁹A ju ma o Meri me deidei muni ho me lehu tale na viyataga ina rara levu i Jutia."⁴⁰O Meri ala hara la were o Sakarai, ru vi ciqataki o Ilisapeci,⁴¹ena ledru hota na kwhaweha a rido, a vakilasia vina o Ilisapeci ni lumusiko koto ho na Yalo Tabu,⁴²A muo i yata qe kwaya " o muru kalougata hara ma vuara na yalewa , e kalougata e nia mu kese"⁴³" Na ca re me kodaki ke o koya? me la mai sikovi au na lequ juraga?⁴⁴Tola, na gauna qu rogo ke lemuru viciqataki na kwhaweha qu kese a rido cake la lewe ni ciqa.⁴⁵" Me kalougata o kua na vada e vabausia ni na yaco na vi kwa a yalatakime kodaki ni lei kwai ho vua me kodaki la kwaya osi ho vua nia juraga.⁴⁶O Meri qe cavusia la va caucau " Na yaloqu e laveta na kalou na turaga na " lequ i vacola"⁴⁷Qu yalo e vavinavina vua na kalou na lequ i vacola⁴⁸Kodaki ni tolavia ho na lujubale ni le a veiqwaravia na yalewa dauveiqwaravi.Ju na qai tolavia me vasekimai na gauna oho qenia na veitabana gauna muju na qei covia au kalougata.⁴⁹Me balesia o kua e cecere hara e levu na kwa vina e va yaco nia ho vuau me kodaki e yaca na havahava.⁵⁰La loloma e yacovia na vi taba e cola taucoko vo kura ga era matakicia.⁵¹He vatachia la kaikai e no e lima, ena cebuceburaki nira na viavialevu na yalodra.⁵²Ena talaraki ni ra na ravouvou mai na ledra i tadratadra ni veiseimataktaki.⁵³E va vuqa nira na matakana ena veikwa vina taucoko ia na vujuniyau e ra va talai ena lima gwalala.⁵⁴E vukeia o Isireli la dauviquaravi a va numia koto me lomania koto gwa.⁵⁵(Me kodaki a kwaya vo kura na qase) vo Eparama qe nira la kawa me tawa mudju.⁵⁶O Meri mai tomania koto o Ilisapeci me vula tolu hi bere ni lehu tale la were.⁵⁷Yaco ho na gauna me mama ke o Ilisapeci ni cadra ho ma na huravou yalataki.⁵⁸O kura na viwekani no voleka era rogo ho ni juraga e vatachia la loloma levu vo Ilisapeci va vu nia na ledra ciqa ra marautaki nia vata o hunaya na kwhaweha⁵⁹Ni cadra via ho ma nai ka walu ni higa na la coko ma me la mai no i bure na kwhaweha. A dodonu me ru vi yacani o Sakaraia la qahe ia⁶⁰o hunaya a kwaya me nia e yaca o Joni."⁶¹E ra kwaya vua ni yaca oqo e tamu no vo kura o wekamu.⁶²A ra tara ra lima , ra mata, ra vacu vakakamo silima vo tamaya he na ca e yaca o huravou?⁶³O tamaya a kerevia e hila na siki ni veva me volaia e yaca o Joni " era karacira taucoko na noto.⁶⁴vahauri ni tadola e guhu vagalalataki e ma me voha. A qe vacaucautakinia na kalou.⁶⁵A dere ira taucoko na matakua o kura era no wavokisia nai ni honi. E korusia taucokoi na vi yataga wavokisia na vanua o Jutia.⁶⁶O kura era rogo nai jukujuku era maroroisnia era yalo ra kwaya "Na ca re ena lei kilasi ke na kwhaweha o koya ina lea gauna ni cola mai taku? Me kodaki la lima na viagwane e vi maroroi koto.⁶⁷O la qahe o Sakaraia ni vuabale ho na Yalo Tabu qei parofisai " Me vacaucautaki na juraga ledra⁶⁸kalou na Isireli , ni bale homa me mai va osinia na ledra - vacolai ledra kawa ni ecola.⁶⁹Na viagwane e mai lavesia ho na " hivi ni vi vacolai vo kura la e cola ena la were o Tevita la dauni veiqwaravi.⁷⁰(Me kodaki e cavusia osi ho ena parofisai mai na makawa hara)

⁷¹Na ledra va colai mai vuara na ledra meca qenia dru lima o kura na dau vavu leqa vuaru.⁷²Na cakacaka ni Viagwane e tara koto e la vuku ni loloma levu vo kura na ledra qahe ena vuku muni ni vi yalayalasi havahava.⁷³Na bubului a tara vo Eparama qe nira na lemoutou qahe.⁷⁴Na viagwane e bubului takinia vo kematou ni maju na herekiru lima lemaju meca maji na qwaravia ena doudou.⁷⁵Ena yalo harahara qenia yalo dodonu ena lemaju vihiga coko hara.⁷⁶Io o iko na kwhaweha djigitaki ina lai covi mo parofita ni viagwane levu ni muru na seimata mo varautakinia la calevu. Ena vuku ni ledra varautaki na lewe ni vanua ena lea la ma na luve ni kalou.⁷⁷Me holi na kilasia ni ledra va colai na lea e cola ni vocosi ho na ledra i valavalala ca.⁷⁸E na yaco na vikwa o koya ena vuku ni la loloma na kalou me balesia na cadra ni matani higa ena la nai vukei kedadou.⁷⁹Ju va cece niru na no ena vanua driodrio ni yaloyalo ni mase. Na viagwane ena tara na cakacaka ni vi vadodonutaki nia ju la ena calevu ni hereki ni loloma.⁸⁰Ni jubu koto na kwhaweha la vta na jubu ni yalo me kodaki la no koto ena vanua lala darvuisiga me cadravia na higa mera na kidavakinia ho ke na Isireli me qwaravi ho ke me kodaki na kwa e yalataki.

²Ia ena gauna honi o sisa akosito a taucia la lewaia me tara e hila na wili lewe ni vanua vo kura taucoko na e cola I vuravura.

³O koye me matai wili ni vanua a tara enala gauna ni veiseimatataki o qoroniasi kovana koto I siria.

⁴Ra mai vitoso yaki na lewe ni vanua ina djuku ledra rara me ra lai volai ke na kedra wiliwili.⁴O Joseva a deidei muni me la I kaleli,I na tauni o nasareci I jutia na tauni o tevita e yaca o peceliema,balesia ni sa kawa o tevita.

⁵Ru la ke meru laivolai vata o meri,o kua ru vi vohaki koto ho I no bibi koto ho.⁶Ena gauna vata honi e donumaki nia muni koto ho na gauna me mama ke.

⁷O meri a vasucu nia e hila na seigwane la ulumajua olonia vina ena sikini hulu balavu qe va daro nia ena ledra I nono na manumanu balesia ni sikai hila rumu me ru noke ena bure.⁸Era no muni na dau vatawa hivi era yahayaha honi ara vatawa hivi koto e yataga maroiroi sia koto na ledra djuku hivi qe na bogi.

⁹A hila na agilohi juraga a macadra ma qe nia I sera uva kalou ia na dau vatawa hivi era matakua hara va levu.¹⁰A qe kwai ana agilohi muju kua ni matakua balesia ni qu kou koto ma nai jukujuku vina ena kou ma na marau levu vuara na yacola taucoko.

¹¹Ni kua nai va-cola e sucu ma me bale siko ena la siko o tevita o kua na karisito na juraga!

¹²O koye ka va jinajina vuako:muju na tolavia e hila na kura hewa sucu boto olo koto ena siki ni hulu.¹³E daro koto ena ledra siki na manumanu .”

¹⁴Me vcaucautaki na kalou ena yah ava yawa I yata me hauju na vuravura qe ni ra e cola e marautaki nira o kua.

¹⁵Nira lehu tale ho na agilohi i lomalagi,na dau vatawa hivi era kwaya vai nira”me ju la ho wa I peceliema.

¹⁶Ra la vatoto hara o kei honi ru qe tolavia o meri qe nia o joseva ara tolavia na vero hewa o jisu ni daro koto ena ledra siki na manumanu.¹⁷Ni osi na ledra tolavia,eru vamacala taki nia vina hara na vikwa a tatau naki ho vuaru me balesia na kwahewa.

¹⁸O kura coko era rogo nai jukujuku o koye era karacira ena vuku ni ledra i talanoa na dau vatawa hivi.

¹⁹Ia o meri e vakahama balavu taki nia ju balesia na vi kwa taucoko a rogo ho,maroroia vina hara e uto.

²⁰Ra tale ho na dau vatawa hivi,ra ra lagilagi r ava vinavina nia kalou me kodaki na vi kwa taucoko era rogo ho ra tola via muni ho me kodaki qe lei kwai osi ho vuara.²¹Ni mai cava koto na I ka walu ni higa nim ai osi la no i bure ara qe vakoto nia ho e yaca o jisu na yaca a holia vua na agilohi ni hi bere ni no bibita o hunaya.²²Ni mai osi koto ho na higa ni vi va havahava taki me kodaki na lawa I mosesere aru mea o joseva o meri I were ni loju I jerusalem loju taki von a viagwane me kodaki kai valavalava.

²³Me kodaki a volai ju nai vola ni lawa ni kalou okura kwahewa sigwane coko era hevu ma na kato ledra juku lewa mera bi uva sikisiki me ledra i votavota na Juraga.

²⁴Me na varau taki na vi kwa me cabori me kodaki e ra matata taki nia na I vola ni lawa ni Juraga”me ruan a ruve he ruwa na ‘pigeons’.²⁵E hila na seigwane I Jerusalemi e yaca o Simione e cola yalo dodonu qaid au nuitaki. O kua a nanamaki koto me kodaki qe vi va dei taki ke na Yalo Tabu.

²⁶E lamai varaitaki ho vua na Yalo Tabu ni hibere ni hota qera o mase ena dolavia ni hota I mat ana Jurag ana Karisito.²⁷Era vi va simata takin a Yalo Tabu o Simione a cabe i were ni horo.Ni ru mea o Jisu na kwahewa me kodaki na I tovo qeinia na lawa.

²⁸A kabesia e lima na kwahewa qai vacaucau takinia na Kalou qai kwaya;

²⁹O mequ lahowa na vacegu Juraga me kodaki lemu voha.³⁰Me kodaki ni ra va djinadjina taki nia ho qu mat ana lewu ni va Colai.

³¹Me kodaki o varau takinia ho na mat ana levu ecola:

³²Na hina me va cetakai vo kurac na kai matanitu tani qei nia na lagilagi vo kura na Isireli”³³O tamaya qe nia o hunaya e karaciru ena kwa a lei kwai me balesia

³⁴A qe voha vakalougata niru o Simione qe kwaya vo meri o hunaya.O meri tolavia na kwahewa o lei djigitaki me balesia la hiro bale qei nia la la cake e lemu na yacola i isireli na kaivarataki nit amu ciqomi.

³⁵Qei nia na heleiwau ena huakia mu yalo-me rewa ni levu na vanananu ni yalo me vatakea.”³⁶A hila na parofita yalewa o Ana a no muni koto. O kua la vulau o Fanueli mai na mataqwali o Aseri. E qase haraga ho, a cola qei la seiwane me viju na yabaki .

³⁷Qe vada me walusagavulu ka va na yabaki. E hi tabu biusia vahila na wereniloju ia e viqwaravi ena lolo qe nia la mahumahu ena higa qenia na bogi.

³⁸Ena gauna vata ga honi a toro ma a va vinavina koto vua na Kalou qe voha ni va caucau taki koto balesia na kwahewa vo kurea tauoko na waraki sia ju la va colai o Jerusalemi.³⁹Ni mai osi vina tauoko na vi kwa me tara me kodaki na lawa ni Kalou a ru lehu tale I Kaleli I na ledra tauni i Nasareci.

⁴⁰Na kwahewa a jubu koto ena kaikai, vuku, yalomahuna qe nia na loloma ni Kalou a lumusia koto ke.⁴¹Lai jukujuku e ru dau lai Jerusalemi e na vi yabaki me balesia na kana vata ni lako sivia.

⁴²Ni yabaki jinikarua a ru baci qai lehu tale wa ni kw ani kana vat ani lako sivia.

⁴³Ni osi na ledru no koto ena vica na higa era kana vata ni lako sivia ra lehu tale ho I ledra were. Ia na kwa hewa o Jisu e horo dei I Jerusalemi la’ki la I chauhuchahu eru tamu kilasia la vele koto.

⁴⁴Eru numia ga nio Jisu e neo qera koto nai lawalawa a ru a la vata koto ma ni osi e hila na higa na ledru lehu tale koto ho I ledru, ru qe kidana ni lavele o Jisu.⁴⁵Ni rut amu tolavia ho Jisu, a ru lehu tale I Jerusalemi, meru lai vada nia ke.

⁴⁶Ni osi e tolu na higa ni vavadani aru qe hota qea ina wereniloju, ni tadramali wa sir ana qahenivuli. Va rorogo koto mara qe taro gisira koto ena taro.

⁴⁷O kura nia varorogo koto ra qorovia la yalo mahuna ena lea hau ni taro tauoko..⁴⁸Nira dania era qorovia. A kwaya hara o hunaya”Luvequ na ca o tara ke vo maru nai tovo o koye? Va rogo vina o Tamamu maruleqwa taki nia na lemu lavele ena vuku ni lemaru vava daniko koto.

⁴⁹A qe haunica o Jisu “Balesia na ca meru va dani au kotoke?” Maru tamu kilasia ni dodonu mequ tara koto lacakacaka o Tamaqu?⁵⁰A lehu tamu kilasia nai balebale ni la voha. A lehu queru tale I Nasereci a⁵¹A lehu queru tale I Nasereci a tomania koto la talairewarewa vuaru. O hunaya maroroi sia nai jukujuku ceko koya eru ni yalo tauoko ,⁵²la o Jisu a ju cake koto ga ena vuku, kaikai qe nia taleitaki nia kotona Kalou kodaki moni kuru na veiwekani.

3 ¹E nai ka tinikalima ni yabaki la jui o Tiberiu Sisa en alea kovana koti o Ponitio Pailatoi Jutia. Eroti a juraga mai

Kaleli o taci Filipe e juraga mai Apilini kei Lisania a juraga i Apilini, donimakinia ²Betelevu o Anasa qenia o Kaiata- Na voha ni kalou a yaco ma vo Joni o luveya o Sakanaia mai na lomanivanua.³A yatovia na vanua wavokisia na Joritani vunau qe vi vavitaiso taki koto vo kura mera vivutuni me vohosi na ledrai valavalava bura.

⁴Me kodaki e volai la voha o Isaia na parofita" E hila e domo e coco koto ena lekuju.Varautakinia la calevu na kalou me donu vina la calevu.⁵Ena watawania na vei QAKILO na VEIDELANA kei na tokaitua ena vatautauvata takinia na calevu taucoko e tata kelokelo ena vadodonu takinia kei na vanua hukuhukura mera tatauvata na kea calevu.Qeinia nira rewa ni tolavia na cola taucoko nai vola ni Kalou.⁷O Joni qai kwaya vuaru na korokoro yecola ra la koto wa me ra lawa i vavitaiso"O kemutou na luve ni gwata.O cei a vasala takini kemutou me muchu dei ma na leqwa vamataku e la koto ma?⁸Me muchu nia takinia na vina me vi rausi qea na vivuchuni me muchu kua ni va ulubale koto na tamamutou me qu kwaya vo kemutou ni kalou e rewa ni lavesira na kwhaweha na kawa o Evarama mai na vaju ra koro ju okwe.⁹Ena gauna koya na matau e chu varau meru hota na waka ni vunikai na vunikai taucoko ena lai taka a viritaka na quto ena cece he mudre koto.¹⁰Na korokoro yecola era vegucia koto"naca me maju tara?.

¹¹O Joni a haumia ledra taro qei kwaya"kodaki e hila he rua koto la kote me holia ma e hila e sikai koto la kote,io vua o kua e nokoto na kea cawa me yaheia muni vuara na sikai na kedra cawa.¹²O kura na dau kumunisia nai va cavacava era toso muni ma mera vavitaiso era vecugia o joni"Qahenivuli naca me maju tara?.

¹³A kwaya vuaru"kua ni kumunisia valevu,kumunisia ga na kwa e dodonu mo kumunisia.¹⁴A valu muni na sojia era vecugi" Tara vaca o kematou?Naca me maju tara?a kwaya vuaru muju kua ni dau qulu vakaikai ma nai lavo,muju kua ni veibetaki,he girisira na yecola.yalo vasegu takinia na kemui hau i qulu koto.¹⁵Me kodaki ni ra nanamaki va levu koto na e cola mera tavakisia la lama o Jisu,e levu era na numia koto yalo o Joni,me kodaki ni rewa muni ni nia na karisito. ¹⁶A haumia o Joni ni ara taucoko " Io o cei qj vavitaiso taki ena wai , ia o kua e la koto ma oqo, e kaikai hara valevu ma vuau, o au qj tamu lewa ni wili me qu herekia la wa ni vava. O kua ena vipapitaiso ena Yalotabu qe nia na BUKA CACAUDREDUDRE.¹⁷Kumuni sia ke na hila. Ia ena tavunia na taba ni hila ia nia cece en tabu muju rewa.¹⁸Mai na levu ni la vasala ni ledra vavarau, a vunau takinia muni o Jonni nai jukujuku vina vo kura na e cola er a no. ¹⁹O Eroti na jui ni lei ocasi ena vuku ni la no qeya koto la yalewa o taciya Eraticesa qenira na vi kwa taucoko e dau taratara koto o Eroti. ²⁰Qe vai kuri nia na kwa bura taucoko o koya, la loka takinia o Joni e werenivivehu.²¹E na gauna honi ni ra papitaiso osi ho na e cola , o Jisu a mai papitaiso muni ena gauna a mahu koto ke a tadola na lomalagi. ²²A bale va ecols ns Yalotabu vo jisu me kodaki na ruve, qe voqa ma na domo mai lomalagi " O ho na luvequ au sa dau lomania va levu hara".²³Hi vasekivu takinia la lotu o jisu ni yabaki tolu sagavulu koto ho. O kua e luvea (Kodaki e rogo ju) ²⁴O Joseva , o luvea o Ili, a luvea o Macati, na luvei Livai na luvei Meliki na luvei Janai , na luvei Josefa²⁵Josefa na luvei Emosi na luvei Neumi, na luvei Esili, o koya na luvei Nake, na luvei Maaci , ²⁶26 na luvei mataceia, na luvei Semei, na luvei Josefa koya na luvei Juta.²⁷O Juta na luvei Joana, na luvei Risa na luvei Serupepeli, ²⁸na luvei Salacieli , na luvei Miri, na luvei Mliki, na luvei Ati, na luvei Kosami, na luvei Elimotama, o koya na ²⁹luvei Eri na luvei Sose, o koya na luvei Eliesa, na luvei Jorima, o koya na luvei Macat, o koya na luvei Livai.³⁰O Livai na luvei Simioni , na luvei Juta, na luvei Josefa na luvei JOniana, na luvei Eliakimi, ³¹na luvei Melea na luvei Menani o koya na luvei Mataca o koya na luvei Mecani o koya na luvei Tevita, ³²na luvei Jese, o koya na luvei Poasi na luvei Salimoni, o koya³³na luvei Nasoni , na luvei Apinatavi na luvei Erami na luvei Esiromi na luvei Feresi, na luvei Juta. ³⁴Na luvei Jekope, na luvei Aisake, na luvei Eparama, o koya na luvei Tera, o koya na luvei Neori, o koya ³⁵na luvei Sevuka o koya na luvei Rekau, o koya na luvei Peleki, na luvei Eperi, luvei Sela,³⁶O Sela na luvei Keiwawa na luvei Afakisafi , na luvei Semi, na luvei Wea, o koya n aluvei Lemeki , ³⁷o koya na luvei Mecusela, o koya na luvei Inoki, o koya na luvei Jereki, o koya na luvei Maleli, o koya na luvei Keinana, ³⁸o koya na luvei Inosi, na luvei Seca , na luvei Atama, na luveni kalou.

⁴ ¹Ena gauna a vavuqataki hoke o jisu ena yalotabu a qai lehu tale ma e joritani a qai mea na yalotabu i vikaikai.

²A dru vatolavia la cola na nichu me vasagavulu na bogi a qai hukai na cawa me kania ena veihigaosi oho a qai mata kana homa o jisu.³A qai kwya na niju i vo jisu-kodaki i luve ni kalou mo kwaya re vuara na vaju okwe mera vuki mera buli madrai.

⁴A qai kwaya o jisu vua na niju me kodaki e kwaya nai volatabu ena tabu cola ga na yecola ena madrai tahila gatio ena cola ga na yecola ena voha coko ga ni kalou.⁵Na niju a qai simata takinia cake o jisu me varaitakinia vu ana lagilagi ni vuravura ina gauna okwe.

⁶Na niju a qai kwaya vua o jisu-qina holia vuako na qwaqwa qeinia na kea rairai vina ni ra holi coko homa vuau.qina rewa ni holia vua ga e hila qi mata holia vua.

⁷Mo cuva bale mo varokoroko vuwau ena qei lemu.⁸O jisu a qei kwaya vua o setani e volai mo qwaravia na lemu juraga na lemu kalou,ia ina qwaravia tahila ga.⁹Na niju a qei liutakinia o jisu i jerusalem,a qai lai biusia ina hila na vanua yawa i yata ina wereniloju ,a qai kwaya vua o jisu,kodaki o ikon a luve ni kalou mo rido bale main a vanua okwe.

¹⁰Balesia ni volai -na kalou ena qai kwaya vuara na agilos i mera marorosia.

¹¹O kura era na qai lavesiko cake ena maliwa me kua ke ni dereia ke mu la na vaju.¹²A qai haumia o jisu a qai kwaya,mo kua ni vatovolia na luve ni kalou.

¹³Ni lahomai osi la vatovolia na niju o jisu,a qei deinia ho me la juho me yacovi e hila tale na gauna.¹⁴A qai lehu tale ho o jisu i kaleli me kodaki na lea qwaqwa na yalotabu,ia kea i jukujuku balesia a qai dereia coko hon a vanua taucoko.

¹⁵A qei vasekivu ho me vunau ina viwere ni loju a ra qei vavinavina coko na yecola.¹⁶A qai lahomai i jerusalem - okwe na vanua ara juba cake mai ke,me kodaki na kei varau,a qai hita i were ni loju ina higatabu a qai wili vola hara ju ga i yata.

¹⁷Lai vola ni varovita o waisea a holia vua a qai dolavia nai vola a qei dania na vanua a volai koto ke.¹⁸Na yalo tabu ni juraga e no hoqu yataga a lumusia na lequ cola mequ waheia na voha vuaru na yecola.

¹⁹Mequ waheia la yabaki vina o jiova.²⁰A qai vavicia nai vola-a qei holia tale vua nai talatala,a qei holia tale vua nai talatala,a qei tadra bale,a qei tadra bale a qei vatolavidra taucoko,era mat ana noju i wereniloju.

²¹A qei kwaya vua o jisu ina higa okwe ena vayaconia i muju bebe nai vola tabu okwe.

²²Ara qei vajinajina takinia vua,a karacira muni na vina ni veivoha a la i e guhu o jisu ara qei kwaya bara ni o luvea o joseva o kua okwe.²³A qei kwaya vuaru o jisu,e djina miji na kwaya vuau na voha ;vuniwai mo va cola niko re;me kodaki na kwa maju rogo o tara mai kapenalimi mo qei tara muni na kwa oqo il emu.

²⁴A qei kwaya o jisu vawara -e jina mequ na kwaya vakemutou ena hukai hila na varovita varokorokotaki main a lea vanua.²⁵²⁷ Qi mata kwaya na djina ni ra levu na yaya ina vanua o isireli ina lea vanua o ijipita a qei tahogo na lomalagi me tolu na yabaki ka ono na vula a qei yaco na dahuigaina vanua okwe.

²⁶O ilaijia a tamu lai vatala vuau e hila tale vua ga e hila na yaya e nokoto ma i sarepati ena vanua va saiton.

²⁷I na lea gauna o Ilaisa na varovita a hila na kwa na levu ni baca na vukavuka ena vanua o isireli: A qei tamu hila vuwara me vahavahavataki rewa- vavoga o Neman na koi Siria.²⁸O kura taucoko na ecole ara mo koto i were ni loju ena gauna oho ara oca valevu nira rogo na kwa e yaco.²⁹Ara jucake ara qei bilia ina bili ni rara: Ara qei meia na basi ni yataga : a atarju hoke na ledra rara: me ra rewa ni biliyawa ina batanihavu.³⁰A qei lama o kua ina kedra viwawa na ecole a qei laho wa³¹A qei labale e Kapenaumi na rara vaviyagwane, na vanua o Kaleli, a qei vasikivu me vunautakinia na kwa e balesia na higa tabu.³²E karacira na lea i Jukujuku ni voha ina qwaqwa³³Okwe i were ni loju: A me koto kwe e hila na seigwane e hitavia koto na yalobura na niju: A qei cocoju ma ie domo levu.³⁴Ai na ca me muju tara vuako o Jisu na koi Nasareci- o lama i varuhani kematau? O au q kilasiko vavina- Ni o iko i holiholitabu mi kalou.³⁵O Jisu a qei varovia na niju : A qei kwaya vua na nijuhogasia

mu guhu: mo ladei ma vuwa: Na niju a qei vadaronia na ecola a hitavia na niju ina kedra vimama: A aqei ladei ma na nmiju vua na ecola - ia a tamu vamajilania.³⁶ O kura na ecola a kodaki a qei karacira ara qei vivohakitakia: Ara qei kwaya ni mataqali voha vaca okwe? Ni vohataki ina voha ina kaikai qeinia na qwaqwa. Aru qei ladeima.³⁷ Nakea i jukujuku ni kwa atara o Jisu a qei vasikivu ho me raa vikwaitakima ena veisiki ni vanua okwe.³⁸ A qei denia na weni loju o Jisu - A lai hita i lawere o Saimoni. Na gauna a hita waike i were o Saimoni. Na gauna a hita waike i were a qei baca koto la gwanita o Saimoni: A manasiame balepsia na marama tauvimase³⁹ A qei ju ho o Jisu me qei kwaya vua na katakata me deinia: Na katakata a deinia vahauri a qei ju tale ho na yalewa ohe me viqwaravi.⁴⁰ Ia ni lai dromu koto ho na matanihiga: Na ecola ara qei mera homa i vo Jisuc na vimata qwali baca cokoga: A qei dokia ho e lima o Jisu ara qei colacoko ga.⁴¹ Na niju ara ladei muni vuara e yavalu: A ra tagi ara qei kwaya: "O jiko ga na luve ni kalou". O Jisu a qei varovira na niju mera kua ni voha balesia nira kilasia ho na niju ni o Jisu na luve ni kalou.⁴² Na gauna a kwacabose tale ho maike e hila na higa: A la o kua ina hila na vanua gwalla ara qe vadania howa na ecola me yacovia nira laidani na vanua a nokoto ke> Ara qei tovolia mera noqea koto ga me kua ni ladei vuara.⁴³ Aqei kwaya o jisu vuwara e dodonu mequn na vunautakinia menu na mataniju ni kalou: ina vivanua tale balesia oqo hara ga na vunilequ lai vatala ma.⁴⁴ A qei vasekivu ho me drovuwau ina viwere ni loju taucoko ena vanua o jutia.

⁵ ¹Ni ra viohooho na yacola me ra rogo na voha ni kalou. A jukoto o Jisu i na basi ni tore mai kinisareti.

²A ra qei tolavia erua na waqa niru kele koto e na basi ni tore. O kuru na gonedou ara vagwalalataki nia ho. Ara havasea koto ho na ledru lawa

³O Jisu a vodo ina hila vu waru na waqa na lea o Saimoni Pita "A qai kwaya vua me toro vahewa i ruwai me voleka boto koto mai cece. A qai tadra bale ena waqa o Jisu me vavuliciru na yacola." ⁴Ni hosi ho la voha vuara na ecala . a qai kwaya vo Simoni "mea na waqa ina nubu ;mo qai viritakenia na lawa me bau hila na ika.

⁵A qai hau mia la voha o Jisu o Saimoni "juraga maju hiwa koto ma I gena bogi maju tabu rewasia e hila na kwa.io balesia ga na lemu voha qi na biusia tale kena lawa

⁶Ia ni ru vasikucia la voha o Jisu.osi a levu ga ho na ika aru rewasia. A qai tabahu ke na leru lawa.

⁷Au qei yaloviru na ledru lawalawa aru no koto i na hilatale na waqa. Meru lama vukeiru."Aru lama aru qai vavvuqania na waqa ruarua . Aru vasekivu meru luju dromu.⁸O Saimoni Pita na gauna a tolaviake .a qai tolavia na kwa i yaco a qai va rokoroko bale sikituru vo Jisu "A qai kwaya vua mo vaqalala ma vuau Jisu ni qu ecala valvala ca.

⁹Balesia ni karacira o kura coko ara novata koto ina levu ni ika ara rewasia

¹⁰Okwe e wili ke o jemesa genia o joni e luvea Sepita ;O kuru ara cakacaka vata koto o saimoni. A qai kwaya o Jisu vua o Saimoi "mo mokua ni matakua balesia main a gauna okwe ena levu na seigne ina rewa ni na tacivira homa.

¹¹Ina gauna ara mea ho maike na ledra waqa i cece ara qei bisia juho na lerda kwacoko . ara qai sekucia.¹² A qai carda ma hila na gauna ni a vunau kota o Jisu ina hila na rara.A qei hila na segwane e manasiacoka e lala na vukavuka a no koto ke.a qei tolavia o Jisu a qai cuvabale va rokoroko vo Jisu a qei kerevia me vahavaha takinia kotaki e rewa.

¹³Ia na juraga o Jisu a dokia ma e lima ; a qai dereia -elima a kwaya vua "io qi venasia -;mo havahava ma a qai deinia vahauri na baca na vukavuka.¹⁴14.A qei kwaya o Jisu vua me kua ni kwaya vua e hila a kwaya ga o Jisu ;mo laga ina lemu I yatoyato mo qai lai varaitaki ni ko vu ana bete me qei vacabori na lemu juraniha ni vahavahava me qo daki na kwa e varosia o moses me i vajinajina vuwara.¹⁵Ia na kea I jukujuku ni la veivacolai na juraga e vei tosokyaho na kea I jukujuku o Jisu I na lea I numia qenia la vivacolai vuwara na ecla ina ledra baca.

¹⁶A qei la o Jisi ina vanua dravuhiga me mahu.¹⁷A qei yaca ma na higa vavuvuli koto . a qei nomia koto ke e tahila na farisi ;qei ni ra na qahenivoli ni lawa. A ra macavu mai ina vei rara I na vanua o Kalele ,Jutia, qei nia o Jerusalemi na qwaqwa ni juraga a no qea koto me veivacolai koto kwe.¹⁸8.A yavalu seigwane ara mea ma e hila na ecola lokiloki a daro juma ina yo. Ara qei vadania na calevu mera mea voleka mai ke iloga ni were me rewa ni toro voleka wa i vua na juraga. ¹⁹A ra tabu dania rewa e hila na calevu balesia na oho ni ecola: ara qei lavesia yataga ni were ara qei valujuluju baletakiniamna ecola varalase me donuya na vanua a jucake juke o Jisu.²⁰A tolavia hara ga o Jisu na ledra vabausia: a qei kwaya vua na tauvimease o Jisu : " E bokoci ho na lemu tovo bura.

²¹O kura na vunivola qei nira na Varisi era vasikivu mera vikwayakinia " A ra kwaya o cei a voha vaburaburatakinia ju na kalou? O cei e rewa ni bokocia dei nai valavalaca? na kalou tahila ga.²²A qei kilasia ho na juraga o Jisu na kwa era vanumia a qei kwaya vuara- na ca miji vakwaya ke e levu na kwa?²³I vei vuwatu e rewarewa mequ kwoaya (o Jisu) " E bokoci ho na lemu i tovobura " he mequ kwaya " mo jucake mo yato"²⁴Me muju kilasia ni luve ni ecola e no vua na qwaqwa i vuravura me bokocia nai tovo bura. A kwaya vua na seigwane varalase io qj kwaya vuako - mo jucake- qulu na lemu yo mo la hara ina lemu were.²⁵Vahauri a jucake i e ra mata a qulu na lea yo : o kua a daro koto mai ke: a yato ina lea were : a qei vavinavina vua na kalou.²⁶Na ecola e karacira ara lagisia na kalou : ara matakua ara qei kwoaya ni ra qei dania na kwa e vikaraci jina ina ledra cola.²⁷Ni osi oke a qei lahowa o jisu : A qei tolavia o Livai na drou kumunisia nai vacavacava a tadra koto ila vanua ni cakacaka - a qei covia na juraga me sekucia.²⁸A qei jucake o Livai - a jucake a denia ju na kwa taucoko a qei sekucia ho Jisu .²⁹A qei tara e hila na kanavata levu o Livai ina lea were: ara lewelevu na drau hoqonisnia nai vacavacava ara kana qera qeinira e lewe levu tale era drou no vata.³⁰O kura na varisi qeinira na vunivola era vajubu viba kotoga vuara na lea jisaivel: mera kwaya koto ga- balesia na ca meju kana qera kotoga na dau kumunisia nai vacavacava? qei nira na e cola tamu havahava na ledra cola?³¹A qei haumia ledra vatataro na juraga o Jisu a qei kwaya vuara- o kura na ecola era colacola vina era na tamu vinasia na vuniwai: Ia o kura ga na

baca.³²Qi tamu lama mequ lamai covira na ecola yalododonu mera na medra cola mera vihauma.³³A ra qei kwaya ma vua " O kura na lei Jisaivel o Joni era drau lolo ara drau mahu" me kodaki muni ke o kura na drau kumunisia nai vacavacava : Ia na lemu jisaivel era tabu dou tara.³⁴A qei kwaya o Jisu : e bara rewa vuara na la ina vamau ni hila na seigwane mera lolo ni hi noqera koto na seigwane aqei vamau?³⁵Ia ena qei noma na higa ni na qei deidei hoke na seigwane a qei vamau- me laho ho ni na higa era na qei lolo hokwe.³⁶A qei vohatakinia muni vuara e tahila na voha ni veivatauvatataki: e hukai hila e kosia ma e hila na siki ni hulu vou me qei culasia vata e hila na siki ni hulu makawa. Ia kodaki ena yaco ia na siki ni hulu vou ena tabahu mai na siki ni hulu makawa.³⁷E tamu rewa me hila me talocia na waini vou ina kea tavaya makawa- ia kodaki ena yaco na waini vou ena kwacabose ma ni tawa koto: i na tavaya madra ena qei bura ke.³⁸E vina ga me tawa na waini vou ina tavaya vou: ni na maroroi ruarua ke na waini weinia na tavaya.³⁹E hukai hila e rewa ni homia osi na waini makawa me qei vinasia me homia na waini vou: balesia ena kwaya ga o kua ni waini makawa e vina.

⁶ ¹Ina hila na higa tabu:ala okua ina loga ni ba ni hila:a ra kwahia era lima ara qei kania okura na jisaiveli.

²Era yavalu vuara na Varisi³Ni haumia koto o jisu aqei a qei kwaya vuara mu, ju bara tabu hi wilikia na kwa a tara o

Tevita na jui ena gauna a matakanaake o kua qei nira na ecola ara no vata koto.

⁴A qei la I na were ni kalou:a qulu na madrai ina lea I herau ,a qei kania:a qei holia muni vuwara e yavalu na seigwane ara no vata koto me ra kana muni: veitalia ni madrai honi e taraga vuara na bete mera kania.

⁵A qei kwaya vuara “Na luve ni kalou e juraga ina higatabu.⁶A qei yaco ina hila na higa tabu:a la okua(Jisu)a qei lai vavulicira na ecola a nomuni koto

ke e hila na seigwane a malumalu koto e lima I matau.

⁷O kura na vunivola qei nira na varisi ara vadania koto jisu:ena bara vayaconia e hila na higa tabu me rewa ni ra vadania me hila nai ulubale me ra beitakinia ke na juraga?

⁸A kilasia vavina koto o kua na kwa ara vakahamatakinia koto:a qei kwaya vuwara “ ocei a malumalumu e lima I matau mo jucake mo vilayaki ju ina kedra vimama :a qei jucake na seigwane o ho me tara na kwa a leikwai vua me tara?

⁹A qei kwaya vuwara o jisu- qi mata vecugi kemutou re? e bara dododnu mo tara na kwa vina he na kwa bura ina higatabu :He meju vivacolai he viva ruhai.

¹⁰A qei vitolayaki vuara taucoko-“a qei kwaya ma na seigwane mo dokia mulima a qei tara- ina gauna vata ga oho a vacolai ke e lima.

¹¹Ara qeirarawa valevuna ecola- ara vivohaki vainira – na ca era rewa ni tara vua (Jisu).¹²A qei yaco ina gauna oni na lea la cake i yataga ni ulunivanua me mahu: erau vacabo masu vua na kalou ena bogi taucoko.

¹³Ina gauna me qwata homaike a qei covira coko na lea jisaiveli o kura a djigitaki nira era jini karua.

¹⁴Na yaca ni lea avositolo o Saimoni (E yaca muni o Vita)qeinia o Tacia o Adriu, o Jemesa, o Joni, o Vilive qeinia o vacolomiu.

¹⁵O Maciu,o Tomasi, o Jemesa e luvea seigwane o Alivio, o Saimoni o kua na dau rewa kwa.

¹⁶O Jiutasa o luvea seigwane o Jemesa qeinia o Isikarioti o kua a holia na juraga vuara na kea meca.

¹⁷Á qei vila bale ma o Jisu main a yataga qei nira nae cola ara ju vata ju nae cola wara qeiniru la jisaiveli qeinira nae cola wara mai jiutia qei niru mai jerusalemi qeinia na baravi mai tala qenia o Saioni.

¹⁸Ara lama mera varorogo vo Jisu mera vacvolai muni main a ledra na ledra baca.Na ecola ara leqwā ju ena yalo tamu havahava.

¹⁹Na ecola era oho ju era vinasia me ra dereia na juraga balesia na qwaqwa ni vivacola e ladei koto ma vua. A qei yaco me vacolanira nae cola coko.

²⁰A qei tolavira na lea jisaiveli ara qei kwaya vuara ‘Miji kalougata nae cola miji tamu rewasia kw ani lemutou na mataniju ni kalou.

²¹Miji kalougata na mata kana ena gauna okwe ni muju na bori. Muju na kalougata muni na dau tagi ni muju na mali.

²²Miji na kalougata nae cola ni rat amu vinas i kemutou.Ara tawahei kemutou.A ra qei kwaya muju yaca era dau tar ana kw abura balesia na luve ni kalou.

²³Muju marau ina higa nikau muju rido ina marau balesia ni na holi vuako na kemu I hau mai Lomalagi.A qei nira na lemuju qase ara tara vina sir ana varovita.

²⁴Ena bura vo kemutou na vujuniyau balesia ni muju ciqomia koto ho na lemuju vacegiu.

²⁵Miji na bura vo kemutou na bori, balesia miji nah ewe miji n abura o kemutou na dau mali koto nikau.Balesia miji na rarawa miji na tagi muni ma I taku.

²⁶. E vina mera vohataki niko vavina nae cola balesia okwe na I hau ni veikwaara tar ana lemuju qase vuara na varovita girigiri (False Prophets)²⁷²⁸28.Mo vohavalougataki nira drau vihaqahaqa qeko mo mahulaki nira okura era tabu drou kwaitaki niko.²⁹Vua okua a qosia e hila mu kaliga mo qei holia tale vua keikarua.kodaki e hila e kou dei na lemu kote:mokua ni tara e hila na kwa.

³⁰Modrou holia vuara na dau kerekere.kodaki e hila e kou dei hila na kwa e lemu mo kuwa ni kwaya vua me vahukania ma.³¹Me kodaki na kwa I vinasia me ra tara vuako na ecola: mo qei tara muni vuara.

³²Qodaki I na lomanira ga na ecola era loma niko: na ca ena qeinia na kea I hau? Me kodaki okura nai valavalava bura era drou lomanira.

³³Qodaki I drou tara vinaga vuara era drau tara vina vuwako:na ca ina haumi ke? Ni o kura nai valavalava ca(Tawadodonu) o kuru na tamu havahava na ledra cola era drou va itovo taki nira munike.

³⁴Qodaki ina drou holia ga vuara na ecola jinumia mera haumia: na ca ji qei rewasia ke?o kura na I tovo bura era drou viholiga vainira me ra rewasia mai ke nai hau.³⁵Mo lomanira na kemu meca mo drou tara vina vuara:mo holia vuara mo kua ni namakinia e hila na kea I hau:na kemu ihau ena levu:ena qei yaco mo luvea seigwane na kalou levu:ni okua edru loma nira na ecola tovokaikai qei nira nae cola tabu cola dodonu.³⁶Mo dou dauloloma ni do loloma na leju viagwane na leju qahe vayalo.³⁷Kua ni drou valelewa: ena hukai hila mena valewa iko: muju kua ni dau voha vaburaburatakinia e hila ena hukai hila ena tara vuwako. Mo vohosira na ecola ina qei lei vohosi muni.³⁸Mo holia ena qei holi vuako: na kwa ni loloma ena tabaki bale: qei kuretaki vata ena qei tahigi bale vuako . Ia nai varau ga o tara : na varau talega honi tara vuako.³⁹A qei wahei muni vuwara e nai talanoa vaibalebale/ vatautauvata: E bara rewa vua e hila na mata cewa , e liutaki nia e hila tale na matacewa? Kodaki ena yaco : eru na luju ruarua ina qwara: ena bra rewa?⁴⁰Na Jisaiveli e tamu levu ma vua na lea qahenivilu: Ia na ecola cokoga ho na vivavulici era na kodaki ho na qahenivilu.⁴¹Balesia na ca o tolavia koto ke e hila na siki ni kai hewa (Malamala) iemata o ganemu. Ia o tamu dania koto na siki ni kai eno koto i mu mata?⁴²E rewa vaca mo kwaya vua o gwanemu : ganequ me qu koudei re na siki ni kai e no koto i mu mata? Ni o iko vainiko i tamu dania jure na kai eno ju i mumata? Dau varivarival! matai ni kwa mo koudei mai na kai mai mu mata : ona qai tola vavina: mo qei kou dei muni ma na siki ni kai mai emata gwanemu.⁴³Ena tamu rewa me hila na vunikai vina mena vuawatakinia mai na vua ni kai vina.⁴⁴Na vunikai ena lei kila ina mataqwali vua evuatakinia ma. Na ecola muni e tamu rewa ni kouma na *lolo* mai na *wabohucu* he na vuanivaini mai na *omoku*⁴⁵Na ecola vina kouma nakwa vina ma e yaloga ena kwa vina: Ia na ecola bura ena kouma nakwa bura ma e yaloga bura, ni na vohataki nia gae juguhu na kwa evuqa juma i e yaloga.⁴⁶Balesia na ca i covi au ke " Na Viagwane" o qei tamu varokorokotaki nia na kwa qi kwaya?⁴⁷Na ecola era lama vuau: era rogo na lequ voha ara talairewarewa ke: qe na qei kwaya o kura era kodaki o cei?⁴⁸Na ecola okwe e quyaki e mata tara la were: a qei keli bale na gele me bulia ke la yavu ni were ina yataga ni vaju. Gauana a vuto: a levu ma na wai: a tabu cevujunia na were okwe : balesia ni tara hara ga vavina.⁴⁹Ia na ecola e rogo na lequ voha: a qei tabu sekicia o kua e qoyaki ma ecola e tara la were ina yataga ni qwele: A qei hukai na kwa i vadei ni were ia na gauna e vuto maike: he levu ma na wai- na were: a qei bura vahila wa.

⁷ ¹Ni vamudjunia lea tata, vuwara, na rogo coco ju, A qai hita ho i Kapehaumi.²E hila na juraga ni valu ea baca e hila na ecola e dau lomania o kuwa, a vovolekasia ni leqwa.

³Na gauna a rogo ke kai jukujuku o Jisu , A vatalasiru hara e ru yavalu na vunijuqwaqwa, ni Jutia, me ra lai vamamahusia na viagwane o Jisu, me larama i vacolania, na la ecola.

⁴A ra la vo Jisu , a ra vamamahusia hara valevu, a ra kwaya , e ganisia hara ga na kwa oqo mo tara vua.

⁵A ra kwaya vua, a lomania o kuwa na leju mataniju, a tara muni na lemaju were ni loju.⁶A qai laqera ho o Jisu. Na gauna a voleka ho ke i were o kuwa, a qai vatalasira e yavalu o wekaya na juraga ni valu, me ra kwaya vua, kemutou na viagwane, kuwa ni va wale ni kemuru, nit amu yaga mo hita ma i lequ were.

⁷Qu tamu numia muni ga ni na tamu yaga vuwai mequ lawa vuwako, i cavusia ga na tata ena cola lequ ecola.

⁸Ni qu bau viagwane hewa muni o au, qi bau lewai ira ju e yavalu na mataivalu, ni qu kwaya vua okwe , mo lawa, ena lama, vu ana lequ ecola mo tara okwe a tara.

⁹Ni rogo o Jisu, na veikwa tauoko okwe a kurabui takinia , a vuki vuwara na sekucia koto ma, a kwaya, qi kwaya vukemutou qi tamu dania vuwaru na Isireli, e hila me levu na lea vabausia kodaki okwe.

¹⁰Na gauna era lehu hoke i were okura a ra lai vitala ma, a ra dania na ecola a baca ni cola vina ho.

¹¹A qena yavi, a la okuwa , e hila na rara e nia e yaca o Neini, a levu na la tisaiveli ara lavata qea, qeinira muni na yavalu tale.

¹²Na gauna a volekasia hoke na matamata ni rara, a tolavia e hila nae cola mase ni lai dagi in a bili, o luvea tahila e hila na yada. A ra wara na lewe ni rara a ra sekucia ju.

¹³Ni tolavia na viagwane, a lomania,a kaywa vua , kuwa ni tagi.

¹⁴A la o kuwa, a dereia na vatavata ara juvahila o kura na dadagi, a qai kwaya o kuwa, huravou qi kwaya vuako, mo udju ma.

¹⁵A qai udju ma na mase, A sekivu me tata a qai holia ho vo hunaya.¹⁶A ra matakutoko, a ra varokorokotakinia na Kalou, a ara kwaya, qai jubu cake ho vu kedatou e hila na parofita levu, e lahoma na Kalou vuawara na ecola.

¹⁷Na kai rogorogo na kwa okwe e hekia i Jutia coko qenia na yahayaha coko honi.¹⁸A kwaya vo Joni na kwa coko okwe o kuwa na leya tisaivel.

¹⁹A coviru e rua na lea tisaivel o Joni, a kwaya vu waru, me ru la vo Jisu , me ru kwaya vua o kemuru ho o kuwa me lama? He ji warakisia e hila tale.

²⁰Na gauna aru cadra hoke vua, aru kwaya, a vatalasikemaru ma o Joni, me maru lama vuako, a kwaya ma, o kemuru ho a dodonu me lama, he meju warakisia e hila tale?

²¹Na siki ni higa honi ea vacolania na lewe vuqa mai na mase qeinira na raraci, qeinira na yalo bura ,Ara levu ara mata lewa, ia la lewaia mera tola.

²²A qei kwaya vuaru o Jisu, Muru la , muru lai kwaya vo Joni, Na kwa muru dania, qenia na kwa muru rogo, Ni ra tola ho na matacewa,Ara yato hon a Qelo, Ra vahavahavataki na vukavuka,

Ara rogo na juju, ara jucake na mase, A vunaulaki nai jukujuku vina vuwara na dravudravua.

²³Ena kalougata o kua ena tamu vataucae me balesiau.²⁴Niru huka tale o kuru ara lai vatalama vo Joni, A qei kwaya coko vuwara me balesia o Joni, Na

ca muju lai dania i vikaikai? La vacevujutaki na vuni hihina ina cagi.

²⁵He na ca muju lai dania? N a ecole a huku j unai hulu malumu ? Tolavia okura era dau uku takinira ma na ledra i huluhulu, A rad au kana vina, era dau vainono ina were ni Jui.

²⁶Na ca muju lai dania na Parofita?Io qi kwaya vu kemutou, e hila e levu cake mai vu ana parofita.

²⁷Okwe ga o kua a volai, tolavia a vatalasia wa lai talatala mei seimata vuwako, Ena hamakisia lemu calevu i mu mata.

²⁸Qu kwaya osi ho vukemutou, ena hukai hila na Parofita me na cere ma vuara na lewa me na tautauvata o Joni na dau veivavitaiso, o kua e hewahewa ina la mataniju na kalou e uahivi vua.

²⁹O kura coko nae cola era rogo, qeinira na dai vitorokinia nai vacavacava, era lai vadjinadjina vua na kalou, Ni na vavitaotaki ina la vivavitaiso o Joni.

³⁰Ia o kura na Farisi qei nira na vuni vunau, era burasia na kwa a tar ana kalou me balesira, balesia ni rat amu vivataotaki vua.

³¹A kwaya na viagwane, na ca re mequ tautauvata taki ni ra ke o kura nae cola ina taba ecole okwe.He n ace era tautauvata qera?

³²Era tautauvata qera na kwhewa era nokoto ina vunau ni vivoli, Ara vico, Ara kwaya
kematu maju tara vukemutou,muju lama i wehi, maju tagi vukemutou,kemutou muju qei
tamu tagi lagalaga ma

³³A qai lama o Joni na dauniveivavitaotaki.A tamu kania na madrai, a tamu homia na waini.Ia
muju kway ani nokoto vu ana niju.

³⁴A lama na luve ni ecola a kana a homu, Muju qai kwaya, tolavia o kua na ecoladaukana, dau
homu waini, na leya gwadji e dau vitorokinia nai vacavacava qenia nae cola i valaval bura.

³⁵A vadonuya na vuku vuara coko o luvea.³⁶A qei kerevia e hila na Farisi me kana, a hita i la were na Farisi o kua,
A tadra bale me kana.

³⁷E hila na yalewa i rara honi e lewa i valaval bura, Na gauna a kilasia ke ni nokoto o kua la
were na Farisi me kana ke, A qai Kouma e hila na tavaya Alapasita, e vahaluwaki qea juma na
Waiwai.

³⁸A juma e lobolobo ni la a qai tagi, a dralia ke e la e wai ni mata, A qai holosia ke e rau ni ulu,
a yabosia e la, A qai Waliya ina Waiwai

³⁹Na gauna ea tolavia ke o kua na Farisi ea sureji sia, A qai vohavoha lo e yaloga, qai kaya
kodaki e parofita o kua okwe ena kilasia na yalewa okwe, o kua e dereia, qenia lai varau
muni ni sa yalewa i tovo burs.

⁴⁰A tata o jisu a kwaya vu ai Saimoni e hila na kwa qi vecugiko ra ke, A qai kwaya ma o
Saimoni, kwaya ma vuau

⁴¹E hila na seigwane aru djinau vua aru ruan a ecola. 500 na silini la djinau, E hila talee 50 na
silini

⁴²A hukai hon a kwa e no vuaru meru haumia maike, A qei herekia boto vuaru ruarua. Mo
kwaya ma vuau, o cei vuaru ena lomania valevu.

⁴³A qai kwaya o Saimoni qi numia⁴⁴A qai yamata i vu ana lewa o kua , A qai kwaya vo Saimoni, I dania hona lewa
okwe, Qu hita

ho ina lemu were.E hukai e hukai re na wai e holi mequ dralia ke qu lae wai ni mata a qai
quarakinia ke e rau ni ulu

⁴⁵O tabu yabosiau o kua kwe e tabu cegu na yabolakinia qu la ni qu nokoto o kei.⁴⁶O tamu walia re qu ulu na Waiwai,’ ia o kua okwe a walia qu la ina Waiwai.

⁴⁷O kua okwe qina kwaya ke vuako, lai valavala bura taucoko e bokoci, A loloma valevu, ke okua geregere la bokoci, a loloma ga vahewa.

⁴⁸A qei kwaya vua na yalewa, A bokoci hon a lemu tovo bura.

⁴⁹O kura ara noqea koto mera kana, Ara djuku kwaya vai nira, O cei okwe e bokocia muni nai valavala ca.

⁵⁰Qai kwaya vu ana lewa,A vacola ni ko hon a lemu vabausia,Mo la in a vacegu

⁸ ¹Ni osi honi, ea vila yaki wavoki o Jisu ina virara coko qai nia na nirara yahewa me vunau a jukunia nai jukujuku vina ni mataniju ni Kalou qai nia lea Jisaiveli e Jinikarua;

²Qai nia muni e valu na lewa ara vacolai osi ho ma ina valu na yaloburaburairhau. E valu muni na baca: honi o Meri na lew ani Makitala, a la dei ma vua e viju na yalo ni niju.

³Qai nia o Joana na yalewa o kus la mata o Eroti, Susana muni qai nia na wahe ni ecolalevu era qwaravia na ledrai yau⁴Hila na wahe levu ni ecola era oho vata ma era lama ina virara, e vadewatakinia o Jisu vuara e hila na voha vatautauvata

⁵E hila na daulovolovo e ceburakinia e valu lai sei ni hila; ina lea cebuceburaki e valu e luju I yah ani calevu, e bujulaki bale, ra lamai kania e valu na manumanu cavu,

⁶Valu e luju I yataga ni vaju, ni ra jubucake e watoto na ledra macamaca ni rat amu valulu⁷Valu e luju ina viwawa horihori, era jubu vata I yata me va wawalosia na wahorihori

⁸Valu e ina qwele vina, era jubu ra vuatakinia vua I daru. Ni jukunia osi na vikwa taucocko e a qai coco taki nia, o kua e va bebe me rogo hara vavina nai jukujuku.⁹¹⁰9.Kura la Jisaipeli era vecugia na ca re nai balebale ni voha vatautauvata o kwaya vukematou.10. E kwaya vuara, qì holia vu kemutou me muju kilasia na kwa holomaki ni mataniju ni Kalou; I vuara na vulagi e jukuni vuara na voha vatautauvata me ra tola ara tamu dania rewa, mera rogo ara tamu kilasia.¹¹O kua hokwe nai balebale ni voha vatuatauvata: na

sei ni hila honi na tata ni Kalou.

¹²Nai sei yah ani calevu, o kura era rogo na tata, e
lama na vunibura e kodei vuara na tata ni Kalou mera
kua ni vabausia.

¹³Kura ina yataga ni vaju. Honi o kura era rogo ra
vabausia na tata ina ciqa e sikai ju era waka, era
vabausia botoga vahewa ni lama na vivatovolei era

carubi coko.

¹⁴Kura e luju ina wawahorihroi o kura era rogo na
tata ni ra yatro na ledra djuku calevu e vamawalosira ju
na vikwa ra lomawaletakinia ju, yau qai nia na kw ani
laha ina cola okwe e yamu mahuna rewa era vila.

¹⁵Nai sei a luju ina qwela vina o kura ara rogo na tata
ara qulu vamahuna hara ina yalodjina qai laidani era vila
na dauhovohovo.

¹⁶Tamu hila nae cola me vamudre nia na hina qai

tabonia ina hila kwa he biusia ina ruku ni darodaro, me
bisia ga ina kea I juju me ra dania na cece o kura na hita
ma.

¹⁷E hukai hila na kwa me holomaki me na tamu
varaitaki ina mata ni lewelevu he mo botanisia e hila na
kwa ena laidani coko ga.

¹⁸Rogo hara vavina, o kua e no vu ana kwa, e rewa ni
holi valevu tale vua, okua e hukai na kwa e no ma, e
rewa ni ladei tale ma vu ana kwa taucoko e no ju vua.

¹⁹A qai lama o hunaya qai nia o kuru o taciya vua; e
tamu rewa ni ra la voleka ma vua ma nira levu haraga
nae cola.

²⁰Era kwaya vua, o hunamu qai niru o tacimu era
udju tui rara, era mata daniko.

²¹A kwaya vuara o Jisu, “O hunaqu qai nia o taciqu o
kura era rogo na tata ni Kalou a tara.

²²Hila na higa era vodo ina waqa o Jisu qainira la
jisaiipeli, a kwaya vuara meju la re ina tai ni tore. A ra
hoko wa.

²³Gauna era hoko juke a qai moce o Jisu. E vikaraci na
kaikai ni cagi a vacekujunia na tore, vuqa na wai ina
yaloga ni waqa, era hotaqea leqwa.

²⁴Era lama ma la jisaiveli ra vogonia, ra lawaya vua
juraga, ji voleka h oni mase, e mata ma a varosia na cagi
qai nia na wai, a malumu vhauri.

²⁵A qai kwaya vuara, I vein a lemuju vabausia? Era

mataku tauoko; ara vitataki vainiru o cei na ecola o

lawe me varorogo? Vua na cagi qai nia na wai.

²⁶A ra cadra wa ledra vanua na koi katara e vidonui
qea Kalili.

²⁷E vila wa o Jisu e cece e hotoqe a hila nae cola e
hitavia ju na niju e juweli hon a lea tamu vahulu, e tamu
vinasia muni na no I yaloga ni were, e no juga ina

bulubulu.

²⁸Na gauna e daniake o Jisu o muo a erebale e mata,
a kwaya ina domo rogolevu, na ca I mata tara vuau, Jisu
na luve ni Kalou. Qi vamamahu vuako mo kua ni
vararawa ni au.

²⁹E tata o Jisu me varosia na yalo buraburaihau mo
ladei ma vu ana ecola oqo. E levu hon a gauna I varara
nia koto nae cola oqo, era yadravia koto ara vehukia ina
jeini qai nia na wawa kaikai, e dau drehudrehulaki nia
kea I vehu e dau meia na niju ina vanua gwalala.

³⁰Vecugia o Jisu o cei mu yaca? E qai kwaya qu yaca o
vavakoso ni ra hitavia e levu na niju.

³¹E vamamahusia mera kua ni ladei bulu.³²Ara kana la ina yah ani yataga hila nail ala levu na
vore, ra vamamahu ga ho vua mera citavira gaho rai lala
vore, a qai vadonuya.

³³Ra ladei ma vu ana ecola nail ala niju ara qai lai
hitavira nav ore. Ra qai druhavia bale na balebale nav
ore ara lai cidromu ina hila na tore.

³⁴Vatawa ni vore ni ra dania na kwa tara, era druha

irara ara lai jukunia na kwa ara dania qai mai tauni.

³⁵Ra lama nae cola mera dania na kwa a tara, ra
cadra ivo Jisu, ra dania nae cola ni ladei ho vu ana niju e
tadra koto e yah ani la o Jisu e vahulu ju ho vavina la
vakahama; e cadra ma vuara na mataku.

³⁶O kura na dania na kwa a cadra ina lea vacolai nae
cola a hitavi niju era jukuni mara na law ana vikwa a
hotaqea nae cola honi.

³⁷O kura coko nae cola ina vanua coko va katara era
kwaya vo Jisu, me laho ni cadra homa vuara e hila na
mataku levu; a vodo ena waqa o Jisu a lehu tale ho.

³⁸Na ecola e ladei ma vu ana niju a kerevina na
juraga, meu la vata qai kwaya o Jisu mo la ina lemuju
were mo lai jukunia na levu ni kwa a tara vuako na
Kalou. A qai la o kua ina virara taucoko,a jukunia ken a
vikwa a tara vua o Jisu.

³⁹" Mo lehu tale i were mo lai wahekia na kwa e tara ho vuako na kalou." A qei la na seigwane , a qei tukunia e
loma ni taoni na kwa coko a tara ho vua o Jisu.⁴⁰Ni lehu tale ho ma o Jisu, era tavakisnia nai wahe
levu ni ecola ni ra hamakisnia koto.

⁴¹Qai lama vua e hila na ecola e yaca o Jairo e hila na
sisimata ni hila na were ni loju, e ere a vamahu vo Jisu
me la rawa ina lea were ni hilaga o luvea na lewa e
yabaki jinikarua e voleka h oni mase.

⁴²Balesia e hila ga na luvea yalewa , na yalewa e rausia e yabaki jinikarua , e mase koto ho. Lea la koto wa o Jisu ,
eru hoqoni vata ma na e cola vo Jisu.⁴³Nomuni koto ina kedra maliwa hila na lewa e
manasia na jurudra balavu e yabaki jinikarua ho; e

vayagatakinia lea, lavo coko e tamu rewa ga ni vacola
nia.

⁴⁴E lama e lobo o Jisu a dereia la dju ni kote, vahauri
ga a osi tamu rewa ga ni vacola nia.

⁴⁵Kwaya o Jisu, O cei a derei au? Ara kwaya coko e
hukai hila a derei iko. A qai kwaya o Vita, juraga na levu
ni ecola okwe era dregesiko.

⁴⁶Kwaya o Jisu, o cei e derei au qi vakilasia e lavele
vuau na kaikai.

⁴⁷Ni kilasia hon a lew ani tamurewa ni jubarewa, e
yatoga homa ina haqanini a ere bale vua a kwaya era
matacoko nae cola na ca e vula dereia me rewa ni
vacolai.

⁴⁸Kwaya na juraga vua; vulau lemu vabausia e vacola
niko. Mo la ina vacegu.

⁴⁹Na gauna ehi tata koto ke, hila na e cola e lama I la
were na sisimata ni were ni loju a kwaya a mase ho o
luvemu kua ni va ohooho nia na vavuvuli.

⁵⁰Ni rogo o Jisu, e kwaya o Jairo kua ni
yalohewahewa. Mo vabausia ena vacolai o kua.

⁵¹Ni cadra howa I were, e tamu vadonia me hila me
hila I were o Vita, Joni qai n ia o tamaya na lewa hewa
qai nia muni o hunaya.

⁵²Kura na tagi lagalaga qai kwaya o Jisu muju kua ni
tagi, o kua e tamu mase e moce boto koto.

⁵³Ra malicakinia nira kilasia o vulau e mase ho. ⁵⁴E qulumia e lima na lewa hewa o Jisu qai covia
jucake ma

⁵⁵E hukai tale e yalo a jucake vahauri ma na lewa
hewa; kwaya o Jisu me holi vu ana cawa me kania.

⁵⁶Kuru la qahe e karacia na kwa e dania, e varosira
me kua ni jukunia na kwa tara.

⁹ ¹²A qai covira vata ma na lewe jinikarua, a holia vuara na lewaia qeinia na kaikai mera lewaira coko ke na niju, mera vacola nira muni na baca. 2A vatalasira mera vunautakinia na mataniju ni kalou, a ra vacolanira muni na baca. 3A kwaya vuaru, muju kua ni kouma e hila na kwa i calevu, me kua nai toko, he na taga ni cawa, he na madrai, he nai lavo, he yarua na lemuju i hitahita. 4Ia na were coko ga me muju hita ke, muju tadra, muju ju ga³A kwaya vuaru, muju kua ni kouma e hila na kwa i calevu, me kua nai toko, he na taga ni cawa, he na madrai, he nai lavo, he yarua na lemuju i hitahita. ⁴Ia na were coko ga me muju hita ke, muju tadra, muju ju ga⁵Ia o kura era tamu vacegu ni kemutou, ni muju ladei ma na rara honi , kuretakinia hara na kavukavu (djuka) ma i mu la, me i vatakilakila vuara. ⁶A ra la ho wa i na veirara hahewa, a ra vunautakinia ho wa wa i ke nai jukujuku vina, a ra vivacolai muni ho wai ke.⁷rogo o Eroti na kwa coko era tara, a karacia, ni ra kway e valu , ni jucake tale ho na mase o Joni ⁸E valu era kwaya ni a lama o Ilaijia, e valu tale, e ju cake tale ho ma e hila na parofita mai mata. ⁹A qai kwaya o Eroti, o au qu burukia e ulu o Joni, ia bara nia o cei okwe qi la mai rogo ke na veikwaraki okwe, qi mata tolavia haraga.¹⁰Ia o kura lea avositolo, na gauna a ra lehu ho mai ke, a ra qai kwaya vua na kwa coko a ra tara, a qai meira vajuju i na hila na vanua gwalala voleka i Peciseita. ¹¹Na gauna ara rogo hoke na lewe ni vanua, a ra qai sekicia a racegunira, a qai kwaya vuaru na kwa balesia na mataniju ni kalou, a vacola nira muni o kura era tamu cola¹²Ni voleka ho na drio, ara la ho ma na lewe jinikarua ara kwaya vua, kwaya vuaru me ra la ra wa ina veirara voleka me ra lare i moce, ara vadani cawa, ni ju no ju okwe ina vanua gwalala. ¹³A qai kwaya vuaru na lea Jisaiveli, muju holia vuara na cawa me ra kana, ara qai kwaya, e hukai vokematou na kwa, e lima ga nai buli madrai, e rua na ika, maji tamu rewa ni lai voli cawa ma me kedra nai lala okwe ¹⁴Ni ra bara lewe lima na udolu na sigwane, a qai kwaya vuara na lea jisaiveli, muju kwaya vuara me ra tadra mera yayalima sagavulu. ¹⁵15A ra qai tara me kodaki na kwa a lai kwai vuara, me ra tadra me ra yayalimasagavulu. ¹⁶A qai qulu na lima nai buli madrai vata qea na rua na ika a tola cake oi lomalagi, a lojutakinia a wahei a holia vujara na Jisaiveli me ra holia vuara. ¹⁷Ara kana ara bori taucoko, ara lugia tale na vovo ni cawa a tawa rewa tale ke e jinikarua na vehaveha. ¹⁸A no taihila koto ara qai lama na lea Jisaiveli, a vecugura o kua, e ra na kwaya, o cei barania honi. ¹⁹A ra voha, ara kwaya, o Joni na dauniveivavaitaisotaki, e valu, o Ilaijia , e valu tale, a jucake tale ho ma e hila na varovita i mata.²⁰O A qai kwaya v-vuara, na ca muju qai kwaya, he o cei o au? a kwaya o pita, Na karisito na kalou. ²¹A vanumira tale mera numia vina hara me ra kua ni kwaya tale vua e hila.

²²E dodnu vua na luve ni ecole me vohosia na veikwa e hotaqea, me ra deinia o kura na qahe, o kura bete levu, o kura na vunivola, me vamase o kua a qai jucake tale ma ina katolu ni

higa.

²³A qai kwaya coko vuara , kodaki e hila e mata sekuci au, me kua ni sekicia na kwa e nia e yalo, me dagia ga lea kauveilatai ena veihiga a sekuci au. ²⁴Ia o kua e mata maroroisia lea cola, ena valavelenia, o kua ena valavelenia lea cola ena vuku ni lequ mataniju o kua honi ena maroroi. ²⁵Ia na ca na kea yaga vua na ecole me rewasia coko o vuravura, a valavelenia vainia ga , he me biu dei²⁶O kua yahila ena madjuatakiniau qeinia na lequ voha qi na madjuatakinia muni na luve ni ecole, ni na la ina lea i ukuuku qeinia lea ukuuku o Tamaya, qeinia ledra i ukuuku na agilosy yalo havahava. ²⁷Ia qai kwaya kwa djina vukemutou , Nira no ju ga e valu , era na tamu hi mase e ra na tolavia re i mata na mataniju ni kalou.²⁸A osi ho na vola okwe, bara bogi waluh, a qei meira o Pita, Joni qeinia o Jemesa, a la cake ina ulu ni yataga me mahu. ²⁹Na gauna a mahu koto ke, a qei cece ma e mata, a bucobuco, a carivariva na lea i hulu³⁰E rua na ecole a qei la ma i vovohaki queru o Mosese qeinia o ilaijia. ³¹A ru cadra ma ina ukuuku, a ru vamacaltaki nia ma na lea na laho i Jesalemi³²A bitanira ho o Pita qeinira ara no vata koto na mata moce, na gauna ara mata ke ara tolavia ga ho na lea i ukuuku qeniru na rua ara no vata koto. ³³Na gauna ara ladei ke ho mai ke vua na viyagwane o Pita a qai kwaya ke vua, Na viyagwane, e vina meju nokoto ga o kei, me maju na tara e tolu na covacova, e hila me lemu, e hila o Mosese, me qai hila o Ilaijia, me tamu kilasia na kwa me kwaya.³⁴Na gauna a kwaya honi, e hila na o a qai varurusira ma, a ru matakni ru hita ina o. ³⁵A hila na domo a qei rogo ma ina O, a kway okwe na lequ kwahewa qi drau veitokaia , muju varorogo vua. ³⁶Na gauna a rogo a rogo hosi ho kwe na domo honi, aru dania tahila ga ho na Viyagwane, a ru tabu kwaya vua hila na kwa aru dania.³⁷I qena qwata, na ledru lehu bale koto homa i ulu ni yataga ara levu hara ho na lamai waciru. ³⁸E hila vuara na wawa ju honi a qei coco ma, Vavuvuli me muru tolavia re o luvequ na sigwane tahila ga ³⁹E hila na yalo cala e hotaqea, e vavuni me muomuo a qai ravucaki ira a kekevuo mai e guhu dridrivocivoci e lala, a qai tabu rewa ni ladei. ⁴⁰Qu kereviru lemu jisaiveli meru rovia dei, ia e tabu rewa.⁴¹A haumia ma na viagwane a kwaya, o kemutou na taba yacola tamu dau vabausia, yalo vailoa, na ca kea balavu na gauna ju novata ke ia ke , mequ vohosi kemutou? mea mai o luvemu o kei. ⁴²Na gauna a la ho ma ke, na yalo cala a valujunia tale, aravucaki ira. A vunaucisia na yalo cala o jisu, a vacolania a lehu tale i vo tamaya.⁴³A kereveivujuni takinia coko ga na kaikai levu

ni kalou. Nira tolavia ho na kwa levu e tara o jisu, a kwaya vuaru na Jisaiveli.⁴⁴ Me luju hara muju bebe na voha okwe, i na holia wa na lufe ni yacola, era lima na yacola.⁴⁵ Ara tabu kilasia na voha honi nia holi ma ke vuara, a varuhania dei nia, ara qai matakua vecugia ke na voha oni.⁴⁶ A qai cadra ke na veiba , he o cei e vinacake hara ma vua.⁴⁷ N dania ho na viyagwane na ledra vakahama, a meiha wa ehila na kwahewa a vaudjunia e siki.⁴⁸ A kwa vuara, o kua e vinasia na kwahewa okwe me balesia qu yaca e vinasi au na yaca o koya e vinasian . Ia o kua e vinasi au, evinasia o kua a vatalasi au, ena yawa i yata hara o kua vei kemutou coko. A qai voha ma o joni a kwaya, Juraga,⁴⁹ A qai voha ma o Joni a kwaya, Juraga, maju tolavia e hila e rovia dei na Niju, i mu yaca, maju tarovisia balesia o kua e tabu sekuci ketatou.⁵⁰ Muju kua ni tarovia, a kway o Jisu o kua ga e tabu vaqavi kemutou honi o kua e toma qe ni kemutou.⁵¹ A cadra ho ma na gauna me la cake ho ke, a varautakinia ho me la cake i Jerusalemi.⁵² A vatalasira ho e yavalu mera simata, ara lai hita hara i Samaria mera varautakinia na kea.⁵³ Ara tabu hoqomia na lea lawa, balesia o kua a tola kotowa ho i Jesusalemi.⁵⁴ A gauna aru vakawaia oke o Jemesa, o Joni a vuki covia na buluwaqa mai lomalagi me luju ma me vacecenira .⁵⁵ A vuki, a qai vunausiru⁵⁶ A ra qei la hila tale na rara.⁵⁷ Ni ra la kotoho i calevu e hila a qai kwaya vua na viagwane , o au qai na sekuciko koto ina veivanua coko i la ke.⁵⁸ 58 A qai kwaya na via gwane vua, e va vaqwara na vokosi, e no na vanua me toko ke na manumanu ca vakakave, ia na lufe ni yacola e hukai na vanua me vadaronia ke e ulu.⁵⁹ A kwaya vua e hila tale, sekuciau ma , a qai kway tale ma. Na viagwane mequ lare i bulusia o tamaqu.⁶⁰ Aqai kwaya vua, denira na mase mera bulusia ledra mase, ia o iko mo lai vunautakinia na mataniju ni kalou.⁶¹ A kwaya tale ma e hila, na viagwane o au qi na sekuciko, ia mequ la gare i tatau niru ra ma i were⁶² 62A qai kwaya vua na viagwane, e hukai hila na e cola e na qulu nai siviyara a tola i taku, mena yaga i na mataniju ni kalou

10 ¹A osi ho na veikwa o kwe, na viyagwane a qai djigitakinia ho eru vijusagavulu me ra lala yarua, me ra simata vuka I na veivanua e no la ke o kua.

²E djina vahuna na yabaki, era hewahewa ga nai Taukei ni vanua, me ra lai kerevi re nai Taukei ni vanua me meira ra ma na dauseisei I vanua.

³Me muju la, qi vatalasi kemutou ho me kodaki na la mi ena kedra maliwa na olive.

⁴Kua ni kou na taga ni lavo, he na taga ni kawa , he na i vava, mo kua ni vacalasia hila I calevu.⁵Ia, na were yahila miji lake ,kwaya re I mata, me cadra na vacegu I na yaloga ni were o kwe.

⁶Kodaki e no koto ke e hila e vinasia na vacegu ,me holi koto vua na lemeju veivacegui ke hukai ena lehu tale wa vukemutou

⁷Muju no vahewa Ina were oqo , muju kana ,muju holia na kwa a ra holia ma,ni dodonu me holi vuwa na ena cola dau cakacaka na kea I hau kua na veitokiyaki I veiwerewre

⁸Na veirara coko miji hita ke, a ra vaceguni kemutou, muju vayagatakinia na veikwa era holi vo kemutoucoko

⁹Muju vacola nira na baca era no ke, kwaya vuara, e volekasi kemutou na mataniju ni kalou.¹⁰Ia na veirara coko era tamu vaceguni kemutou muju lai kwaya vuara.

¹¹Na kavukavu ma I lemuju rara, e ravacia maju la, maji kuhia tale ho vo kemutou, me muju kilasia vina hara, Na mataniju ni kalou e voleka ho vo kemutou.

¹²Ia me qu kwaya vo kemutou, ena bura vahewa o Sotoma ena higa o ho, ena bura valevu hara na vanua okwe.

¹³E bura vuako Koresini, e bura vuako Pecista, ke tara ma I Taia qenia I Saitoni ina veilewai, o kemuru ena bura valevu.

¹⁴Ena bura vahewa o Taia qeinia o Saitoni ina veilewai, o kemuru ena bura hara valevu.

¹⁵O iko Kapenumi, I lavesi cake I Lomalagi, hukai ina biu bale tale I Etesi.¹⁶O kua e varorogo vukemutou e varorogo vuau, ia o kua e beci kemutou, e beci au, e becia o kuaa vatalasiau ma.¹⁷Ara lehu ho ma I na vaciqaciqa o kuru na lewe vitusagavulu."Na viagwane ,era malumalumu vo

kematou o kura na niju balesia ga mu yaca

¹⁸A qai kwaya o Jisu vuara ,qu tolavia o setani nia luju mai I Lomalagi me kodaki I na yaseyase

¹⁹Muju tolavia, qi holia ho wa vukemutou na kaikai, memuju bujukira ke na gwata qeinira na basibahaha, me muju rewasia na kaikai tauokino ni meca, ena hukai hila na kwa ena bura vo

kemutou.

²⁰Me muju kua ni ciqatakinia na kwa oqo, ni ra na²¹Na siki I higa honi e ciqatakinia ke kalou levu na yalo tabu, Qi vavinavina vo kemuru na kalou, nakalou ni Lomalagi qeinia na vuravura ni muru holomakinia vuara na vuku qenia na yalomahuna, o qaivatakea ga vuara na kwayahewa.²²A holia ma vuau o Tamaqu na kwa coko, hukai hila tale e kilasia, e hukai o luvea o Tamaqu tahilaga, qeinia o kua e vinasia.²³A qai vuki vuara na jisaiveli a kwaya lo vuara, e kalouga na mata e tolavia na kwa miji tolavia.

²⁴Qi kwaya vo kemutou, era levu na varovita, qeinira na jiu era mata dania muni na kwa muju dania, ia era tamu rogo takinia.

²⁵E hila na vunivunau a qai jucake ma a vecugia, vavuvuli na ca mequ tara mequ rewasia ke na cola tawa mudju.

²⁶A qai kwaya ma vua, na ca e volai e nai vunau, na ca o wilikia.

²⁷Mo lomania o Jiova na lemu kalou,I mu yalo coko, lemu kaikai coko, na lemu numia coko, qeinia na koi lemu me kodaki o iko.

²⁸A qai kwaya o Jisu,o kua ho oqo, tara, I na cola ke.²⁹A voha o Jisu a kwaya, e hila na ecola a la bale ma I Jerusalemi, I Jeriko, a ra tobokia na dau

driva,a ra livasia dei ba lea i hulu, a ra vamadjilania a ra denia ju, a voleka hara ni mase.

³⁰A sekucia ma na calevu honi e hila na bete, na gauna a tolavia ke a yato juju hara.³¹A kodaki muni ke e hila na luve ni Livai, a la kodaki muni ma I calevu honi, a tolavia ga a yato juju hara.

³²A qei hila na koi samaria a lama, a tolavia ga, a lomania haraga.³³Ia o kua ni mata vadonuya ga vainia, a vecugia ke o Jisu, he o cei na koi lea.

³⁴A lama a vadrejisia na madjila a hovasia ke na waiwai qeinia na waini a vavodonia ina lea manumanu a meia hara ina bure ni vunilagi me lai maroroi ke.

³⁵A qena qwata a lawa I dania , a holia hara erua na veni rua nai Taukei ni bure,a kerevia vina me tolavia koto, na kwa I vayagatakinia vua, qi na qai haumia na gauna qi lehu tale mai ke lewaia ra ma he o cei vuaru na tolu o kwe , e koi lea na cola honi.

³⁶Mo lewaia ma, o cei vuara na lewe tolu oqo

³⁷A qai kwaya ke, O kua ga a lomania, a qai kwaya vua o Jisu mo la o iko mo lai tara muni.³⁸Na gauna a ra lakoto homa ike , a ra cadra ina hila na rara e hila na e yaca o Marica a qai lama I meia, me la ina were.

³⁹Na lea vitacini e yaca o Meri, a la ma I tadra e yaha o Jisu me varorogo vua.⁴⁰O Marica e ogaoga hara valevu na lea varautakinia na kea na viyagwane, a qai lama I vo Jisu a

kwaya vua, Na viyaagwane, o au qi varau tahila koto. O meri me la rama I vupei au.

⁴¹A voha ma o Jisu a kwaya vua, I Marica, I Marica, kua ni leqwatakinia e levu na kwa.

⁴²E hila ga na kwa e yaga e djigitakinia o Meri,nai votavota vina ena tamu ladei rewa ma vua.

11 ¹A mahu koto o Jisu ina hila na vanua, a hila vuara lea Jisaiipeli a kwaya waivo Jisu, Juraga mo vavulici kematou muni ina mahu, me kodaki o Joni leavavulicira muni koto lea Jisaiipeli. ²A qei kwaya o Jisu, na gauna miji mahu ke me muju kwaya, Tamamatou Ilomalagi, me varokorokotaki tahila ga mu yaca. ³Me holi ma vukematou na vihiga yahila na kwa leikana e rausia kematou.

⁴Ia Juraga I kua ni ocasikematou ina lemaju I valavala bura vuako, mo kua ni meikematou in abura mo qei vacolani kematou ina lemaju bura.

⁵A qei kwaya o kua vuara, o cei vukemutou kodaki e hila wekaya, ena lama vua ina qena bogi levu, me kwaya ma, qi kerekere e rewa ni holi

hila rama vuau e tolu nai buli na madrai.

⁶E hila o wekaqu, a lama I vacegu, nia taubale koto, e hukai hila haraga nakwa e noju me vataveicegu ke.

⁷A qei voha ma o kuwa mai loga ni were a kwaya, kua ni qei vawale niyau, ni hogo juho na mataniwere, maji daro juho qei niru o lufequ inai darodaro, qi tamu rewa ho ni jucake wa, mequ holia wa vuako.

⁸Qi kwaya howa vu kemutou, kodaki djua ho na, jucake me holia vua o wekaya, nakwa e vinasia. Ia, ena jucake a holia nakwa e rausia vina.

⁹Qi kwaya howa vukemutou, miji kerekere ena holi vukemutou, miji vadania miji na tolavia, miji jukijuki ena dola vukemutou na mataniwere.

¹⁰Ena rewasia okwe yahila e kerekere, a tolavia rewa ho o kua a vadania, ena dolavi vua o kua a jukijuki.

¹¹E hila re vukemutou na tama ni kwahewa, me lama I kere madrai o luvemu, ina holia vua e hila na vaju, ia kodaki e lama I kere ika ina bara holia vua e hila na gwata mei hohomi ni ika.

¹²Kodaki e kerevia na yaloka, ena bara holi vua na “basibasaga”

¹³Me kodaki, miji kilasia o kemutou na e cola bura, me muju holia nakwa vina vuara o luvemutou ena qai jina valevu hara, ni na holia na

Yalo Tabu, o kua o Tamadatou valomalagi, vuara era kerekere vua.

¹⁴O Jisu a rovia yali dei ho na niju e galu, a ladei ho na niju a voha qea ho galu, e karacira na lewe levu ni rogo ho e domo.

¹⁵Ara kwaya ho, ena valu, a rovira ho na niju ina kaikai I vua o
Pielisipupi.

¹⁶A valu tale era va tovolia, ara tarogia, e hila nai vatakarakara e lai
dani I lomalagi.

¹⁷Ia, o Jisu e kilasia vina ju ledra vakahama a kwaya vuara, na
mataniju yahila era viocasi era na vakawabokotaki, ia na were era viocasi
vainira era na luju.

¹⁸Kodaki e viocasi vainia ho o Setani, ena judei vaca lea mataniju, ni
muju kwaya ni muju roviradei na niju, ina lea kaikai o Pielisepupi

¹⁹Ia kodaki qi rovira ho na niju ina kaikai ivo Pielisepupi, era na
rovira vaca ina kaikai ivo cei mai vuketatou, o kua honi jina qei vilewai o
ketatou mai vuara.

²⁰Ia kodaki qi rovira na niju ina lima ni Kalou, ena qei vayacori jina
vukemutou na mataniju ni Kalou.

²¹Ni a hila na kaikai, a vaiyaragi ju, a vatawania j una were, a no vina
ju ga na kea I yaya.

²²Ni hila yali ho e torocake vuaru, ena kaikai qei nia na qwaqwa, a
rewasia me caquvia nai yaragi ni valu tauokino, a vararavi hoke. A rewa
hoke ni votaia nai _____ ni valu e lama vua.

²³O kua e tamu ju iqu yaha, vailala hilayali. Ia, o kua e tamu kou
coko ma vuau, a juku biubiudira.

²⁴Ni ladei ho mai vu ana ecole na niju a dau no valevu ina vanua
dravuihiga me vadania na vanua me vacegu ke. I ni tamu tolavia e hila na
vanua me no ke. A qai kwaya, qina lehu tale ina lequ were qu
wawainono koto ke.

²⁵Ia ni cadra wa, a dania ni hamakai vina ju , a va rairai ina taki ju.

²⁶A qai lawa o kua, a qai meiru talewa e viju tale na niju eru

torocake tale vua, a qai torocake gaho lea bura na yecola honi, ahi bura

vahewa I mata.

²⁷Ia ni voha kodaki koto honi, e hila na lewa vuara na lewe levu, a
voha ho I yata a kwaya. E kalougata na kese e rogona voha ni Kalou

²⁸Ia e kalougata valevu o kura era rogo na voha ni Vabausia.²⁹Era hoqoni vata ma nae cola, viohoohovi, a sekivu
ho me kwaya, , o kora nai taba ecola bura

okwe era dau tarogia nai vatakarakara ia e hukai hila na kwa e lai dani, Nai vatakarakara ga o Jona na

Parofita.

³⁰Me kodaki nai vatakarakara o Jona vuara na koi Ninive, Ena kodaki muni ken a luve ni ecola inai
taba okwe.

³¹Ena jucake na lewa honi, ena vadjinadjinatakinia na ledra cala na taba ecola, ina vilewai, nilahoma o kua ina
vanua vayawa hara, me vavarogo na lea vuku o Solomoni, a qei tolavia ni hila tale ekila kwa levu hara ivo
Solomoni.³²Era jucake na koi Ninive, mera vadjinadjina takinia na ledra cala nae cola ina vilewai, ara vivujuniina
vikwa a tara o Jona, ara tolavia, ni hila e uahivi harama ivo Jona.³³E hukai hila e rewa ni vamudre nia na hina me
qei vacuvalonia, he ina tabe, ena biusia ga in ai

juju ga ni hina, o kora era hita ma mera tolavia na cece ni hina.

³⁴Mu yaloka ni mata e hina cece imu yago, Ni vina lemu tola, mu yalo taucoko e hita via na cece, Ia
ni buru lemu tola taucoko e hitavia na driodrio.

³⁵Kodaki ho imo qaraunia, na cece e nokoto vuako me kua ni driodrio.

³⁶Ia me kodaki mu yago taucoko e dereia na cece e hukai hila tale e siki me driodrio, mu yago coko
ena hina cece me kodaki na mudremudre ni hina vina valevu hara.

³⁷Ia ni voha koto o kua, a huresi sia hara e hila na farisi, me kana qea, Ina vahigalevu, A qei lahowa
o kua, a tadra, meru kana.

³⁸I ani tolavia , a karacia, ni vahigalevu o kua tamu dralia e lima ni hibere ni kana.³⁹A qei kwaya vu ana juraga, O
kemutou na Farisi, muju vahavahavataki nia hon a bilo qei nia na
dare e lobo, Ia muju yalo e vuqa ho ina drivadriva qeinia na tovo burabura i hau.

⁴⁰Miji yallowai o kemutou, a bara tamu tara e yaloga o kuia, a tara ga i taudaku.

⁴¹Ia muju holi nakwa ni loloma kodaki miji rewasia, muju tolavia me havahava vukemutou nakwa
taucoko.

⁴²Ia e bura vukemutou na Farisi ni muju holia n ai katini ni boteboterkoro, qeinia na mau taucokoera tautauvata,
ia na vajulewa e dodonu, qeinia na loloma ni Kalou, muju deinia ho, okwe e bara vinavo kemutou me muju

vayaconia, me kua muni ni dei na vikwa honi.⁴³E buru vukemutou na Farisi, ni muju dau vinasia nai tadratadra ni juqwaqwa ina viwera ni loju

qeinia na voha ni vivuraki ina virara ni vivoli

⁴⁴E buru vo kemutou ni muju kodaki nai bulubulu, e tamu laidani era yato ju na ecola e yataga nai bulubulu era tamu kilasia ju.

⁴⁵A qei voha vua ehila nai vavuvuli, a kwaya , ni kodak ii voha kodaki ma oqo, i beitaki ni kematou muni,

⁴⁶A qei kwaya o kua, e buru muni vukemutou nai vavuvuli ni muju vawalenira hon a ecola, enai tavi e dredre hara ni laidagi, ia ni muju tamu qulu hon ai tavi honi, ina tahila ga muju sisinilima.

⁴⁷E buru vukemutou ni muju junia hon a viwerewere ni ledra i bulubulu na parofita, ara vamase nira okora na lemuju juqwaqwa.

⁴⁸E kwadjina ni muju jukuni kemutou, ni muju vinasia na ledra i varau na lemuju juqwaqwa ara vamase nira, muju tara hon a viwerewere ni ledra i bulubulu.

⁴⁹O kua okwe a kwaya ken a vuku ni kalou, Qi na vatalasira vuara e valu na parofita, qeinira nai Apositolo, Ia e valu vuara era na vamase, ara vaburaburataki.

⁵⁰Me ra lai vecucu ken ai taba ecola, ina kedra dra na Parofita tauokino me sekivu na lea buli na vuravura.

⁵¹E dra o Epeli , me yacovia e dra o sakaraia, o kua a vamase ina vimama ni vacabo i madrali, qei na were ni horo, qi mata kwaya vadodonu vo kemutou, Ena tarogi ken ai taba ecola okwe.

⁵²Ena buru vo kemutou nai vavuvuli, Ni muju kou dei ho nai tola ni vuku, miji tamu hita hoke okemutou, ia miji tarovira muni o kora era hita koto oke.⁵³A kwaya koto vuara na vikwa okwe, a sekivu me hagasia valevu me kere voha na vunivola, qeinira

na Farisi, me levu na kwa me kwaya.

⁵⁴Ara lawakitakinia, ara vinasia mera rogo e hila na kwa mai vua e guhu, mera vacaucautaki nia ke.

12 ¹Ina gauna honi, e udolu va udolu na ecola era vahoqoni vatama, na levu ho ni ecola e vavunia taleho na vidregedrege navicabe I la, a voha o Jisu vuara lea jisaiveli a kwaya “ mujuqaraunia hara koto na lea I to o Seteki, ledra I valavala ni colana vivakwaihi.²Hukai hila na kwa e rewa ni holomaki rewa he me lai vavani me tamurewa ni lai telavi rewa.

³Honi ga e kua na kwa e lai kwai lo ina driodrio ena ceburaki ma I na cece, na vihauvene coko e tara lo e na kacivaki ma I yataga ni were.

⁴Honi ga qi kwaya ke vukemutou o wekaqu, “ muju kua ni matakucira o kura e ra vamasenia na yago, e siga honi e sikai hilatale na kwa e ra rewa tale ni tara”.

⁵Ia qina kwaya vukemutou o cei me muju matakucia. Matakucia ga o kua e no vua na kaikai me vivamase osi a rewa muni ni warocaki niko bale I Eli, io matakucia o huma okwe.

⁶Bara kwadjina ni volitaki e lima na separo ina rua ga na sisivenu, Ia na kwa taucoko o okwe e asi numideisia vahila na Kalou.

⁷Kilasia koto e lai kila vinaju na kwa I wiliwili mu rau ni ulu. Kua ni matakau. O iko I hau levu mai vuara na separo coko okwe.

⁸Qi mata kwaya vukemutou ni kua, o kura coko hara e ra jukuni au vuara na ecola wina jukunira muni I ye ra mata na agilos i mai lomalagi.

⁹Ia o kua rr vahakitaki ni ai vuara na ecola o au qina vahakitaki ni ra era mata na agilos i mai lomalagi.

¹⁰Ena rewa ni vohosi o kua e voha vaburaburataki nia na luve ni ecola, ia o kua e voha vaburaburatakinia na yalotabu ni Kalou e na tamurewa vahila ni vohosi.

¹¹Mo kua ni leqwatakinia naca me muju kwaya ina gauna ni vilewai e ra mata na Juraga ina yaloga ni viwerewere ni loju.

¹²Balesia na yalotabu ni Kalou ena biusia vuako na kwa me
kwaya ina gauna haraga honi.

¹³Hila na ecola e awei kwaya ma vua, vavuvuli kwaya re vua o
jukaqu ne holia ma na lequi wahe ni yau mai na lea I yau o
tamamuru.

¹⁴Haumia lehu o Jisu lea voha a kwaya, “ o vei re a dgitaki ni
au mewwu juraga ni lewa he dau ni vivatahilavatataki ina kemuru
maliwa?

¹⁵Kwaya tale o Jisu vuara,” muju qarauni kemutou vina. Me kua
ni no vukemutou na yalo ni kocokoco, tamu sa ecola ga e levu vua
na kwa e lai qorovi ina cola okwe.

¹⁶A qai kwaya vuara na voha vatautauvta okwe. “ Hila na ecola
vailavo levu a seisei a qei mahuna vina na lea I sei.”

¹⁷A qei vakahama,” naca mequ tara? E sikai na vanua mequ na
maroroisia ke na lequ vua ni sei.”

¹⁸A qei vananau koto a kwaya, qina bahulakiniara dei lequ were
raki ni mamaroi cawa e ra noju o okwe mequ na tara o kura e ra
kwayalevu hara me rewa ni rausia coko na lea vua ni ei levu a
tamuhukisia devu ho.

¹⁹Qi na wei kwaya vuau vaini ai “ naca tale mo qei leqwatakinia,
kemu cawa ni veicasagavulu na yabaki e no rewa juho okwe.

Vahavu ga o kana, o homu o ciqatakinia lemu cola.

²⁰A qwei haumaki na Kaloi a kwaya vua, “ ulu gwalala! Na bogi
kotoga nikua e na tokitaki dei ke vuako nai cegu ni cola e nokoto
vuako oqo. Ji na qei haravia o cei ena qei vayagatakinia na kwa
taucoko I mamaroisia juho oqo.”

²¹Okwe nai yaloyalo ni cola jina haravia vuara na ecola era
mamaroi kawa balesia na cola okwe ia ara qei hegeravoci va yalo.

²²A qei kwaya o Jisu vuara lea jisaiveli:" muju rogo hara
vavina, kua ni a muju leqwatakinia lemuju cola, na kwa me muju
kania, balesia muu lala he naca me muju uku."

²³Ni bibita cake na cola mai na cawa, kodaki muni ke ju lala
mai na hulu.

²⁴Muu tolavira re na reveni. Era tamu seiseivaki he
tatamuhuki, e sikai ledra were ni mamaroroi kwa he ledra yatau,
ia na Kalou ga e vakananira ju. O kemutou miji yaga hara valevu
mai vuara na manumanu.

²⁵Ia o cei vukemutou mai na lea tamu vacegu e yalo e na rewa
ni vaikuritakinia tale ke lea yabaki ni cola.

²⁶Me kodakii miji tamu rewasia na kwa hewa boto okwe, naca
e qai ocaoca tadra ke muju yalo ina I vi kwa e vo.

²⁷Muu vanumia re na vihenihenikai e ra cola vaca. Era tamu
drou cakaca he drau talitali. Ia qai kwaya vukemuou, na jui re o
Solomoni na lea I ukuuku va jui cokoga e ukuma e tamu
volekasira vahila o kura okwe.

²⁸Kodaki e vaihulunira kodaki okwe na Kalou na vinaunau e ra
cola ju, ina viyayataga, o kura e ra colaa ga ni kua I qwata a ra
vacecedei howa, me qei tamurewa vaca me vaihuluni kemutou o
kua- ra vuni drole lemuju vabausia?

²⁹Kua ni muju vanumia na kwa me muju kania he na kwa me
muju homia; muju kua muni ni vakahamatakinia valevu.

³⁰Ni ra drou druhavia na kwa kodaki okwe o kuraa na ecola e
ra va- vuravura ledra cola, ia na Kalou e kilasia vina ju niju

gadreva na kwa okwe.

³¹Ia me maju vadania ga na lea mataniju, ia ena qei holi me kea

I kuri vukemuou na kwa cokoga okwe.

³²Kua ni matakua, kemutou na qwele ni hivi yahewa, o

tamamutou a ciqatanikia hara ju ga e yalo me holia vukemutou

na mataniju.

³³Muju volitakini alemuju kavuluvulu coco muju holikwa vuara

na dravudravua. Muju varautakinia lemuju baosi o kua e na tamu

madra, ni yau mai lomalagi e na tamu osi rewa, nira na tamu

toroviya rewa na daudruva he na yavato me na kania.

³⁴Ni vanua ga e noke ha I yau, e no muni ke mu yalo. ³⁵Vaihulu me kodaki e hilaa e varau ni lai viqwaravi, ia me

mudre muni koto na lemu hina.

³⁶Kodaki na ecola e ra wacia ju ledra juraga me lehuma I na

kana ni vamau, na gauna ga e jukijuki maike me kua ni bere ledra

dolavia na mataniwere.

³⁷Ena vina hara vuara na ecola cakackaka okwe ni lehuma ledra

juraga e ra mata ju. O kua honi qi kwaya ke vukemutou, ledra

juraga e na vaihulu ni viqwaravi, kwaya vuara me ra tadra ina

teveli a qwaravira.

³⁸Na gauna vaca ga e lehu meike ledra juraga ke mani bogilevu

he drio ni qwata, era na kalougata hara valevu ni na lehuma a

tolavia ni ra vavarauju.

³⁹Ia me muju kilaasia vina hra okwe, kodaki e kilasia nai taukei

ni were na gauna e na la meike na daudriva, o kua e ra vavetawa

a tama na yaco qea na driva.

⁴⁰O kemutou muni me muju vavarau, balesia na luve ni ecola e

na lama ina siki ni yauwa miji tamu namakisia.

⁴¹A vecucu o Pita vua na viagwane, “ Juraga, na voha vatautauvata I kwaya koto okwe I vokematou he vuara na ecola taucoko.

⁴²A haumia na Juraga a kwaya,” o cei na ecola yalododonu a vuku, me na lehia na Juraga me lewaira na lewe ni were coko a holia muni kedra I votavota ina gauna donu.

⁴³Ena kalougata na ecola honi o kua e na lehuma na Juraga o tolavia ni tara koto na lea I tavi.

⁴⁴Qi kwaya vadodonu hargaa vukemutou, o kua haraga okwe e na djigitaki me lewaia na lea kwa taucoko.

⁴⁵Ia kodaki me na kwaya e vuni yalo na ecola okwe, “ E sei vaberebere ho lea lama lequ Juraga, esi a varubicira howa na lewe ni vuwere, na seigwane qeinira muni na lewa, a kana a homu yacovia hara lea maseni.

⁴⁶Lea Juraga na ecola honi e na qai lama I na higa qei sa aua haraga e tamu namakisia. Ena qei mujumujuakinia vayahewa a biusia qera o kura na tamu vabausia.

⁴⁷Ia na ecola honi e kilasia vina e yalo lea Juraga a qei varautakinia he tami tara na kwa e vinasia lea Juraga, o kua e na lai vabolo hara valevu.

⁴⁸Ia o kua e tamu kilasia ia a qei tara nai tovo e dodonu me na totogi ke na geregere ga na I totogi e hotaqea. O kura coko, a holi valevu vuara o kura a ra vatawania valevu me ra na holiaa muni ma valevu.

⁴⁹Qu lama mequ biusia na bukawaqa I vuravura, qi djivia

haraga me ke mudre rewa ju ho.

⁵⁰O au mequ na vavitaiso, ia ena tamu hi tau coko lequ cola
yaccovia ni tara ho.

⁵¹Muju numia o au qu kouma na vivinasi in avuravura okwe?
Sikai, qi kwaya vuako na tawahe ga.

⁵²Mai na gauna okwe me lawa me lewe lima ga na ecola hila na
vuwere era na vileqwaqwai, e lewe tolu vata qeinia na rua, kodaki
muni ke na rua qeisalewetolu.

⁵³E ra wahewahe, lea qahe qeinia lea huravou, lea huavou
qeinia lea qahe, hunaya qeinia lea vulau, vulau qeinia o hunaya,
gwanita qeinia o vugaya vataqenia o vugaya qeinia lea qwanita.

⁵⁴A kwaya vuara na viwekani, “Na vigauna cko miji tolavia ke
na lolo e cadra kodaki ma ina vualiku, watoto hara muju guhu
lemuju kwaya, “ ena kua na luvu; osi na ku djina hara na luvu.

⁵⁵Ni liwa ma na mata ni cagi mai na sauca muju kwaya hara ni
na kouma na katakata, osi a mani yaco djina hara.

⁵⁶Ra vuni ecola dauvivukiyaki. Miji rewasia na wilikia na
djukudjuku roka ni vuravura qeisa lomalagi. Naca e vu miji
tamurewa ke ni vamacalatakinia na vivihau ni gauna ji donia koto
owkwe?

⁵⁷“ Naca e vu miji tamurewa ni vajulewatakinia ke vaini
kemutou na kwa e donu?

⁵⁸Nio yato qea koto o kua a beitaki niko I na matavilewai,
hagasia hara me muru walia rewa lemuru leqwa, kalala a qei lai
bilitakiniko vabura I vua na juraga ni lewa, me na qei lai holiko o
juraga nu lewa vua na daunivibetaki mo sini qea ke I wereni

vevehu.

⁵⁹Qi kwaya vuako, ina tamu vagwalalataki vahilama yacovia
hara lemu I osiosi ni lavo.

13 ¹A yavalu na ecola a ra a cola kto ina gauna a ra kwaya vua o
Jisu balesira na kkoi Kaleli o kua a wakia vata o Pailato e ra dra
qei sa dra ni vacaboi horo.

²Kwaya hara o Jisu, “ Naca lemuju numia balesira na koi Kaleli
raki okwe o kura bara sa ecola bura haraga mera lamai hotaqea
ju na I tovo ni vivararawataki kodaki okwe.

³Qi kwaya vuako, e sikai ! kodaki ga I tamu vivujuni, o kemutou
coko miji na vaqeyavutaki.

⁴He o kuru na lewe jinikawalu a ra mase na gauna a lujucira ke
na were tabawara mai Silomi- naca lemuju tola o kura e ra ecola
tovo bura valevu hara mai vuara coko e ra cola koto I
Jerusalemu?

⁵Qi kwaya vuako, e sikai! Kodaki ga I tamu vivujuni, o kemutou
coko miji na vaqeyavutaki.

⁶Aqei kwaya hila na voha vatuatuavta, “ Hila na ecola a cola
koto hila na vunilolo ina lea na ga ni vaini, a lai vatolavia ke bou
hila ju e vua a qei sikai.”

⁷A qei kwaya vua o kua e dauqwaravia oto na naga ni vaini, “
osiho okwe e tolu na yabaki lequ lama I vatolavia koto na vunilolo
okwe me ke bau hila e vua, ia e qei sikai. Muhukia dei! Me kua ni
vaoho vanua boto ju.

⁸A qei voha a kwaya, lequ juraga deinia re me colatale re na
loma ni yabaki okwe, qina kelivakinia vavaina qu biusia vua nai
vacolacola ni qwele.

⁹Ke na yaco ho me vua na yabaki vou, io vina! Ke na sikai talega
muju takalakinia dei.

¹⁰Vivavuli koto o Jisu ina hia na wereniloju ina higa ni
vacecegu.

¹¹A nomuni kotoke e hilla na lewa valokilokinia ju na yalo
velavela ina loma ni jinikawalu na yabaki. E kekeju e lobo e
tamurewa ni ju vadodonu.

¹²A qei tolatokonia o Jisu na lewa okwe a covia harama I mata
a qei kwaya vua , “ lewa I colaho mai na lemu I vehu cokoga.”

¹³Na gauna ga a dokia ke e lima o Jisu a dereia, vahauri ga na
kea dodonu e lobo a sekivu qea muni haragho lea vacaucautakinia
na Kalou.

¹⁴Hitavia ju na yalobura na ea vivacolai o Jisu ina Higatabu, a
qei kwaya nai liiliu ni wereniloju vuara na veiwekani,” e ono na
higa meju cakacaka ke. Kodaki miji vinasia ne vivacolai muju
lama ina hila na higa honi ia me kua ga ni sa Higatabu.

¹⁵A qei haumia o Jisu ledra voha a kwaya, Ra vuni basi ni toro!
O kemuou cokoga okwe miji drou herekirama lemuju manumanu
muju lai vahomunira ina higa ni vacecegu.

¹⁶Nacca e vu me tamurewa ke ni vacolai na lewa okwe ina higa
ni vacecegu, o luvea o Eparama, o kua a vehukia ju lea cola o
setani ina loma ni jinikawalu na yabaki.

¹⁷Na gauna a kwaya ke okwe, o kura cokoga na hilayali nai to era dranudranu tauoko haraga, ia o kura coko na
viwekani e raciqatakinia na cakacaka mana a tara vukama.¹⁸ A qei vecucu o Jisu a kwaya, I vei e kodaki na
mataniju ni

Kalou? Naca re qina rewai vatautauvatatakinia vua.”

¹⁹O kua e kodaki na wiri ni mosita, a kou hila na ecola a lai seia
ina lea I seisei. A jubuma me hila na vunikai levu ara lama I
cacake juke na manumanu e julajula.

²⁰A mei vecucutale o Jisu.” Naca qi rewai ni

vatautauvatatakinia vua na mataniju ni Kalou?

²¹O kua e kodaku nai vajubu e kou hila na lewa lai wakia vata e onosagavulu na vaodji na valawa, yacovia hara na gauna e jubu coko hoke na valawa honi.

²²A yatovia a hitavia na vitauni, na virara o Jisu me vivavuli ke ina lea I yatoyato lehutale I Jerusalemi.

²³Tahila na ecola a qei vecugia o Jisu,” Juraga e ra na vica boto na ecola e ra na vacolai?”. A qei kwaya vuara.

²⁴Muju vakaikai hara me muju hita ina mataniwere oqi, balesia era levu, qi kwaya vukemutou, era na hagasia mera hita e na tamurewa.

²⁵Na guna ena hogosia hoke na mataniwere o taukei ni were, ina ju botojuho I rara o jukijuki o kerevia” yalovina, dolavia vukematou na mataniwere.” Ia, ena qei vuki ma o taukei ni were a kwwaya,” o au qi tamu kilasiko he ivei o macavu meike.”

²⁶Ina vuki oiko a kaya vua,” o ketatou ju drau kana homu vata, drau yatovia muni lemaju calevu mo vivavuli.

²⁷Ia e na qei haumia ma lemu voha a kwya,” o au qi tamu he ivei o macavu maike. Muu ladei qu mata, o kemutou cokoga na drautara nai valavala bura.

²⁸Ena yaco na vitagicaki levu, na vaquruquru basi, ni muju na taolavia ho I Eparama ,Aisake qeinia o Jekope vata qei nira na parogita coko Ina mataniju ni Kalou, ia iko o qai ciritaki deima.

²⁹Na ecola e ra na djuku lama mai na matanicagi e va, e ra na tadra ina ledra djuku I tadratadra na gauna ni kanavata ni mataniju ni Kalou,

³⁰O kua ga honi e ra na seimata ke o kura na seitaku wa, a ra
na seitaku o kura na seimata ma.

³¹A ra lama e yavalu na Farisi ara lama I kawaya vua o Jisu, “
dedei o kei o latale hitale na vanua. O Eroti e mata vamenisiko,

³²A haumia ledra voh a kwaya, muju lai kwaya vua na vokisi, qai
tomania kotoga lequ vatavtailisira na niju qeisa vivacola vuara na
ecola na higa qeinia na higa I qeata , mequ na yacovi na lequi
takete I na I katolu ni higa.

³³Qi naa vakiaki na higa nikua, higa I qwata qeisa higa e
taravia, na kwadji taucockoni sikai hila na paarofita e na maselka
taudaku o Jerusalemi.

³⁴Jerusalemi, Jerusalemi o iko vamaseira na parofita o
vacirikira muni o kura ara lai vatalawa vuako, hilaho na kwa lequ
vatavira vatama o kuru o luvemu me kodaki e hila na huna ni to e
ovicisira vata na luveni e rukuruku ni kakava, ia o iko o qai tasi
vinasia.

³⁵Tolavia ho, lemu were e deijuho vuako ni gwalala ju. Qi
kwaya vuako, ina tamu tolavia tale yacovia na gauna I kwaya ke.
“ e kalougata o kua lama ina yaca ni Juraga.”

14

¹Na gauna a la koto ho o Jisu i na lea were na ledra liuliu na Farisi me lai kana donumakisia koto na higa tabu, ara qei vatolavia hara vahewa. ²I e mata e daro koto ke na sigwane e viri vucevuce ju e lala tauokino. ³A qei vecunira na Farisi vata qenira na dau ni lawa yalevu o Jisu a kwaya, " E donu valawa medju vivacolai ena higa tabu e sikai? " ⁴Hukai e hila vuara a haumia lea vecucu. A qulumia cake na baca o Jisu, a vacolania, a vatalasia me vacava nia lea i yatoyato. ⁵Baci vecucu tale o Jisu, " Ke hila vo kemutou e hila o luvea e lea manumanu me luju i na tobu i na higa tabu, miji na denia kotoga me cidromu he miji na vuesia cake ma? " ⁶A ra tola karakara ju a sikai e hila na kwa era kwaya. ⁷A kway vuara e hila na voha vakatautauvata o kura na sureji i tolavia ledra veiguguhu takinia nai tadratadra ni juraga ina hoqo honi. ⁸Kodaki e hila sureti siko ina hoqo ni vamau, kua hara nio tadracakecake niko ke lala e qai lai sureti muni e hila vayawa i yata valevu hara lea i juju mai vuako. ⁹Ke mani kodaki muni djina honi, e na la ma nai taukei ni qili o kua a sei sureji sikemuru ruarua a kwaya, " holia vua na lemu i tadratadra. " Ina yataga ni madjua ina ju cake ga ho ina tadra vajuju wa. ¹⁰Ni o sureti, tadra hara ina tadratadra tahila i ra, ni na tolaviko o kua a sureti siko e na qai kwaya, " Kabani ju o lai tadra i yata ". O iko ina lai tolavi cake na kedra maliwa na sureji. ¹¹O kura era dau valavelavesira cake e ra ravucaki bale, ia o kura era dau bisara ju ga i ra era na qai lavesi cake. ¹²Kwaya tale o Jisu vua a sureji sia , " Ni o tara e hila na cawa ni vahigalevu he i vakiyavi, kua ni sureji sira lemu kabani, kuro o tacimu he jukamu he o gwanemu lemu viwekani he o kura na veilavo. Kei tara o kura a sureji siko muni me sai yau ni lemu veisureji. ¹³Io nio tara oqo , sureji sira na dravudravua, na lokiloki, na dara vahila, qenira na mata cewa. ¹⁴Ina qei vakalougatataki. E djina era na tamurewa nira yaumiko lehu, ia ena qai haumi na gauna e jucake tale ma na mase na yalo havahava. ¹⁵Ia ni rogo na kwa okwe e hila vuara na tadra koto ina teveli ni kana a qai kwaya vua , " e kalougata o kua e kana magisi ena mataniju ni kalou ". ¹⁶16 A qei kwaya o jisu, " e hila na ecola e varautakinia e hila na magisi levu a qei sureji sia e levu la vunilagi." ¹⁷17 A vatalasira lea cola cakacaka mera lai danira o kura na sureji mera lai kwaya vuara " muju laho ma e varau juho na kwa tauokino. ¹⁸A ra holi ulubale coko ma A kwaya ma na i matai " Q qai volia boto na vanua ni seisei qu vinasia mequ lare i tolavia. " ¹⁹Kere veivohosi muni ma na kea i karua ni qei volia osi boto e lima lea i he na bulumakau e vinasia me leivavulicira . ²⁰Hila tale a kwaya ma me qei vamau osiboto e vinasia me no i were ena tabu rewa ni lama. ²¹A lehu homa na ecola cakacaka a kwaya vua na lea liuliu na kwa coko a yaco, a yalo bura hara valevu na taukei ni were a mani varosia na lea cola cakacaka, la " ina loma ni tau tauokino o meira ma na dravudravua , na lokiloki, na cewa qenira na malumalu." ²²Lequ juraga, a kwaya ma na ecola cakacaka,na kwa tauokino o vinasia me tara a tara coko ho, ia e hi vo ga nai tadratadra. ²³A vatasia tale lea cola cakacaka a kwaya, " Sekucia na calevu coko oqo nisa calevu e siva i yaloga ni vanua o covira ma veiwakan mera lama me rewa ni oho na lequ were. ²⁴Qi na kwaya vadodonu vuako e sikai hila o kura na sureji e tolavia na kanakana ni lequ vakiyavi. ²⁵A vuki o jisu a qei kway vuara na cola wara a horo qera ju ²⁶Ke hila e lama vuau a tabu burasiru o tamaya qenia o hunaya, lea yalewa qenia o luvea, lea karua qenia o gwanea, qenia lea cola vainia okura na mataqwali okwe era tabu rewa ni lequ tisaiipeli. ²⁷O kua muni e taburewa ni dagia lea i kauveilatai a sekuciau e na tabu rewa muni ni nia lequ tisaiipeli. ²⁸Kodaki e hila e vinasia me vajunia hila lea were balavu. Matai ni kwa ena tara e tadra a vikatakinia nai lavo ena lai vinasia me vaosi ke vahila. ²⁹Kei na magi kelivakinia o vadaronia ho na keya yavu o qai taburewa ni vaosinia o iko na veiwalitaki mai vuara na ecola. ³⁰E ra na kwaya o kua okwe a sekivunia ho na tara were a qei taburewa ni vaosinia. ³¹Hila tale kei varaitaki okwe e hila na Jui e lai valusia e hila na Jui. o kua na tadra re a vanananutakinia e rewa na lea jininaudolu na lewe ni mataivalu mera na qwasia na kedra meca o kua e meira kotoma na le ruasagavulu na udolu na lea lewe ni mataivalu ³²Ke tabu rewa o kua e na vatalasira lea mata mera simata mera lai voyaki qera me balesia ledra veihorohorovi. ³³O kua vata koto oqo o kemutou coko hara miji tabu rewa ni veiholiyakinia na lemuju i yau miji taukenisia, ena tabu rewa meni kemutou lequ tisaiipeli. ³⁴E vina na mahima, ia kodaki na lavele na kea gwacagwaca e na qei vakamica tale vaca? ³⁵E na tabu qei yaga tale i qwele he i na vanua era maroroi ke naivacolacola ni qwele me ciritaki dei ga ho. " O kua vayahila e no e bebe me rogo ia me mani rogo hara."

15 ¹Ara lavata ma na dau hoqonisnia na lavo ni vacavacava qei nira na yacola
valavala Bura me ra varorogo ivo Jisu .

²Ara qai voha kudrukudru vainira na Farisi na yacola okwe a dau no qera ga valevu
na cola lavalava bura.

³Aqai voha o Jisu ina voha vatautauvata , a qai kwaya vuara.

⁴Ocei vu kemutou , kodaki e tahila na drau lea hivi , aqai lavele e tahila vuara, ena
Tamu dania ju na ciwasagavuluka ciwa, ena lai vadania ma na tahila e lavele kto?

⁵Ia na gauna ga e dania ke , ena dagia cake hara i e bekau ina levu nia lea
ciqaciqa

⁶Ni na yaco gama I were , ena covira vat ana lea I tokani , me kwaya vuara “ muju
lama meju ciqa vata niqo dania ho lequ hivi lavele koto .

⁷Qi mata kwaya ga vu kemutou nina levu hara na ciqa mai lomalagi me balesia e
hila nae cola I tovo bura e vivujuni , mai vuara na ciwasagavulu kaciwa e tamu
gadrevi me ra vivujuni.

⁸E hila na lewa , e no vua e jini nai lavo siliva , ni kodaki ni lavele e tahila , ena
tamu vamudrenia na hina , tataviraki I yaloga ni were qei vavadani vina hara me
yacovia hara ni dania na lea I lavo.

⁹I na gauna ga e dania ke , ena coviru vat ana lea in tokani qei niri o wekaya me
kwaya vuara. Muju lavata ma , me ciqa vata , qu dania ho lequ sede mani na lavele
koto .

¹⁰Qi mata kwaya ke vu kemutou ni levu hara na ciqaciqa era matana yagilosni ni
Kalou me balasia e hila na e cola I tovo bura e vivujuni.

¹¹Aqai talanoa takinia muni o Jisu vua nai talanoa okwe “ e hila na saigwane levu ,
e rua muni e luvea saigwane . O kua e vero , a kwaya ivo tamaya “ Nahuna , holia
ma voau na lequ votavota ni yau o maroisnia ju vua au.

¹²A waheia hara na ledru I yau ruarua vuaru o luvea sigwane.¹³Ni osi ga e vica na higa , a vahoqonisnia ho leya I
yaya taucoko o kuwa e vero , a
yagaji hara wa hila na vanua vayawa. A lai vayagatakinia ke vahabuhabu nai lea yau

taucoko.

¹⁴Ia, ni vagatakinia coko hara juga , a qai yaco ho hila na dravuhiga levu ina vanua honi. A yaco ho me mata kana he hewe valevu hara .

¹⁵Aqai lai cakacaka ju vua e hila nai taukei ni vanua honi . A cakacaka in b ani vore

¹⁶A vasekivu me kania muni ho kedra cawa na vore ni sikai ho e hila me a vakanaania.¹⁷Aqai yaco me vakilasia homa e yalo a qai kwaya “ E vica na e yacola cakacaka

ina lea were o tamaqu e vuqa juga na kedra cawa , ia o au o kei qi voleka juho niqus mase ina levu ni hewe.

¹⁸Qina deidei okei , vadodonu hara I vu ana lequ nahuna , qi na kwaya vua “

Nahuna , qi vajinajina takinai ho niqus e cola I tovo bura I vuako qei nia muni I

lomalagi.

¹⁹Qi tamu ganisia ho mequ wli tale koto me luvemu, wilikiau mequ sa yacola cakacaka .

²⁰A deidei hara ho ma I vanua honi na huravou okwe a lehu tale ho I vo tamaya

Niju vayawa ju ma o tamaya , a dani tokonia howa tamaya . Na levu ni lea lomania o

tamaya a druhabia wa me okovia a qei yabosia .

²¹A vajujuha hara o luvea ivo tamaya , Nahuna qi sa yacola valavala bura vuako qei nia I lomalagi . E tamu ganisiau mequ wili tale mequ lemu kwahewa .

²²A qei kwaya tamaya vuara nae cola cakacaka: “Muju kou hara ga ma nai hulu rairai vina tahila me vaihulu ke, vamama e lima, muju vaivavania e la .

²³Vamasenia ma ina bulumakau uro tahila, me ju kana vata ke.

²⁴Ni a mase ho o luvequ okwe, a qei cola tale. E lavele ju ho, ju qei dania tale. Ara vasikivu me ra kana vata ena levu ni ledra ciqaciqa.

²⁵Ia, o luveya ulumajua, a nokoto ma I nai seisei. Ni lehu koto ma, vovoleka ma I ledru were a rogo ho na domo ni vatagi qei nia na taralala.

²⁶A covia hara e hila nae cola cakacaka me vecugia na ca e tara koto ledru were.

²⁷A kwaya hara wa vua nae cola cakacaka “O tacimu e lehu tale homa. A vamase ho ken a bulumakau urouro tahila me ju kana vata.

²⁸A juburia o jukaya na yalo bura, a juu hara gake na hita I yalogia ni were. A vamamahuusia o tamaya me hita I yalogia, a hukai ga.

²⁹A qei voha ocaoca o huravou ivo Tamaya. Dania re na vicasagavulu na yabaki qu cakacaka j uke vabobula vuako, qi tamu bahukai vahila na lawa I biusia ma. O qei tamu rewa boto ga re ni holia vuaue hila na luve ni me mequ kana queru ken a lequ I lala.

³⁰Ia, la ga ma o luvemu dauyalewa okwe, I vamasenia haraga na bulumakau urouro tahila.

³¹A qei kwaya vua o tamadru “Luvequ, o iko tari no vata vahila ju ga okei. Na kwa taucoko e lequ, e lemu taucoko.

³²Ia, lequ numia ni dodonu meju kana vata, ciqa vata ni mase juho o tacimu okwe, a qei cola tale ma, a lavele juho, ju qei dania tale.

16 ¹A qei kwaya o jisu vuaru na lea jisaipeli, " E hila na ecola vujuniyau, e nokoto e hila na lea dauniyau, a lai kwai ni dau vahabuhabutakini na le ai yau, ²A lai covi ma na dauniyau, a ali vecucu " Vajinajiantakina ra ma na kwa i beitaki ke, ni levu na lequ i yau i vahabuhabutakinia.³ A qei vinumiyakinia ho o dauniya na ca me tara . A qei kwaya " isa na ca qì tara ni qu na sake ho ma i na lequ cakacaka. Qi tamu rewa ni seisei he mequ kerekere. ⁴Qi kilasia na kwa mequ na tara , me rewa ke ni ra lomani au na ecola, ara vahitani au muni i ledra viwerewere. ⁵A qei covira yahila na ecola ara djinau ju me vecugira yahila. Evica na lemu djinau o tara ju?" ⁶A kwaya hara nai matai ni ecola, " E tahila na darau nai varau waiwai" ⁷A lai vecucu nai karua ni ecola , E vica na lemu i djinau o iko? E ahila na drau nai varau hila". "Tadra bale, vola boto me walusagavulu, " a kwaya na dauniyau⁸A valehisia na lea cakacaka na driodrio na dauniyau na ecola vujuniyau. A qei kwaya ke o jisu " Era mai hara na cakacaka vailawaki na ecola vavuravura mai vuara na ecola ni cece. ⁹Vayagatakinia na lemu i yau ena cakacaka ni kalou , me qei rewa nihila na lemu i votavota mai lomalagi.¹⁰O kuwa e yalojina ina i tavvi yahewa, ena yalo jina ina i tavi yalevu. Ni o tamu cakacaka vadodonu muni i nai tavi yalevu. ¹¹Kodaki i tamu yalojina ina keya vayagatki nai yau e tamu dodonu, o cei ena qei rewa ni vabausiko i na i yau e jina?¹²Lemu tamu dau jina ina keya vayagatki nai yau ni ecola hila yali, o cei ena rewa ni qei holia nai yau me lemu?¹³E tamu rewa ni o qaravia e rua na juraga ina becia e hila , o dakai e hila, he i na vabibitakinia e hila, o tamu kawaitakinia e hila tale. E tamu rewa ni ju qwaravia vata na kalou qeinia nai lavo .¹⁴Ia na Farisi , era dau lomania nai lavo , a ra rogo coko ju na kwa a lai kwai . Ara qei varivarivacia o Jisu. ¹⁵A qei kwaya o jisu vuara " Miji vadonusia kemutou era mata na ecola, ia na kalou e kilasia nia ju na kwa e noju i muju yaloga na kwa e lavesia na cake na e cola , e buraburaihau e mata na kalou.¹⁶A kaikai ju na lawa qei ni ra na Parofita me yacovia na lea cadra cake ma o jni- a vunautajia ke na Mataniju ni kalou, a vasikivu muni ho ke me ra haumaki ho wai ke na ecola yahila. ¹⁷E rewarewa me heyavu wa i lavele e hla ma matanivola¹⁸Kodaki e hila na seigwane, e deinia na lea yalewa ni vamau a lai vamautakinia tale e hila, ena wili me dau yalewa. Ia o kuwa e lai vamautakinia e hila e videi ho ma , e wili muni me dauenalewa.¹⁹A hila na seigwane vujuniyau, e dau vaihiulu lokaloka, e dau ciqatakinia ju i na vihiga yahila na lea i yau. ²⁰E hila tale na ecola valolom,a, o lasarusa e yaca. E dau daro ju ga i leya mata ni were na ecola vujuniyau ni robosia ju e lala ni vijikoho. ²¹E dau garovia ju me kania na sisiki ni cawa e luju mai na teveli.²²A qei mase o Lasarusa, ara qei meia na agilosi i e siki hara ga o Evarama. ²³A mase muni na ecola vujuniyau, tacake i eli , qei vararawataki ke. Ni gauna e tola cake ma ke, a dania hara o Lasarusa ni tadra ju ho i e sii o Evarama.²⁴A muo i na leya tagi" I Nahuna Evarama, bau lomani au ma. Vatalasia ra ma o Lasarusa me tonia re e hila e kaukaunisilima i na wai, me vakakhali ke qu ma. Qi tamu resia ko na katakata okei.²⁵A qei kwaya ma o Evarama. " Seigwane, i numia na lemu gauna ni cola ju i vuravura, o hotaqeya ju na vikwa vina. " Ia o Lasarusa, e kuya ju na vikwa rarawa coko ga. ²⁶E no ju kwe e hila nai keli hara , e tamu rewa ho me ra takoho wa o kura okei vuako, o kura muni o kei oqo era tamu rewa ho ni la ma o kei.²⁷A kwaya tale ma na ecola vujuniyau. " Qi vamahusiko Qahe Evarama, ke rewa mo vatalasia ga homa o Lasarusa i lemaju were. ²⁸Eri no ke eri lima tale maji vitacini, me bau lai varaitakinia vuaru na kwa qì hotaqeya koto wa okei, me ru kua ni qei la ma o kei.²⁹³⁰³¹E qei haumia tale wa o Evarama vua " E ra no ju ma o Moses qei nira na Parofita, me ra varorogo ho ke." 30 E qei haumia na ecola vujuniyau " Isa Nahuna Evarama, e vina e hila e mase ho me lai kwaya vuaru, eri qei vuvujuni ke. Aqeí kwaya o Evarama " Kodki era tamu varorogo rewa ho vuara na Parofita, ena tamu rewa muni me ra vauqesi me ra varorogo vua e hila e cola tale ma i na mase."

¹A qei kwaya o Jisu vuaru na lea jisaipeli " E jina taucoko ni no o kura era dau vivacalai, ia ena bura hara vua na ecola e vavunia na vivacali. ²Ke a vina cake hara me vehu e domo e hila na vaju levu tahila, a qei viritaki wa i wahawaha, mai na lea vivacali koto vuara na ecola. ³Dou qarauniko vina. Kodaki e valavala bura o wekamu, vunaucisia; kodaki e vivujuni, kua ni ocasia. ⁴Kodaki e valavala bura vauako va-viju ina hila na higa, a qei huka tale ma i vuakao me kwaya " Qi vivujuni ho, yalovina vocosia au" ⁵A ru qei kwaya na avositolo i vo Jisu " Valevutakinia na lemaju vabausia." ⁶A qei kwaya vuaru o Jisu, " Kodaki boto ga re e kodaki na wiri ni mosita na lemuju vabausia, o qei kwaya vua na vunikau " Mo tacavu dei, o lai sereeki wa i wahaliwa , ena talairewarewa i vuako." ⁷O cei vu kemutou, e dau seisei ka vaaknanira na menu manu na lea ecola cakacaka, ni cadra ma i were i qei kwaya wa vua, " La wawatoto ma tadra mo kana. ⁸He , ena bara kwaya vua " Varautakinia ma e hila na kwa mequ kani, vabeleji vina hara, qaraviau re me yacovia qi kana qu homu osi hara osi honi o qei kana o iko. ⁹E tamu vavinavinatakinia re na lea e cola cakacaka nida vayaconia na vika e lai kwai me tara, he kuca? ¹⁰Me kodaki muni o iko, nio tara coko na ka lai vinaso mo tara, mo kwaya " Maji sa ecola tawa yaga . Maji tara boto ju ho kwe na kwa e lai vinaso ,me tara. ¹¹A yaco homa na higa , a la ke i Jerusalemi o Jisu, a hitavia na kedru maliwa o Samaria qeinia o Kaleli. ¹²Mihitavia wa e hila na rara, a hotaqeru hara eri jini na ecola vukavuka. A ru jucake ju ga ma vayawa. ¹³Aru qei coc hara i yata i vo Jisu " Jisu , na viagwane lomani kematou ma. ¹⁴E na gauna a daniru ke o Jisu , a kwaya hara vuara, "Muju lai varaitakini kemutou vua na bete" . Ledru qei yato koto hni, a vasikuvu ho me havahava ma eru lala. ¹⁵E hila vuaru, lea dania ho ni havahava ho e lala, a qei lehu tale, a vacaucautakinia hara valevu na kalou. ¹⁶A sikijuru i vo Jisu na koi Samaria okwe, a vavinavian wa i vua. ¹⁷A qei kwaya o Jisu ' A tamu jiji na ecola ara vahavahavataki? I vei o kuru na ciwa? ¹⁸E tamu hila tale me lehu ma i vavinavina vua na kalou, na koi hehe tahila ga okwe? ¹⁹A qei kwaya o jisu, vua na koi hehe okwe " Jucake, Mo la ho wa. E vacolaniko ho na lemu vabausia" ²⁰A ra qei vecugia na Farisi he nigica ena yaco ma ke na mataniju ni kalou . A qei haumia vuara o jisu " Na mataniju ni kalou e tamu yaco ma kodaki ma lemuju vaharavia ju na vikwea e yaco. ²¹E na tamu la kwai muni, Dania o kuwa okwe, he dania honi. Na mataniju ni kalou e no hara koto ga i muju yaloga" ²²A qei kwaya vuaru na lea jisaipeli, " E na yaco mai na higa, i na gadrevia ke mo dania e hila na lea higa na luve ni ecola, miji na tamu dania ho." ²³Era na qei kwaya i vuako " Tolavia o kioho! Tola okei ! Kua hara ni lama mo sekucira. ²⁴Me kodaki ga na cece ni jibi ni liva , ni jbi ma e hila e yaha i lomalagi ki na hila tale e yaha ena kodaki muni honi na lea higa n aluve ni ecola. ²⁵Ia, ena hotaqeya re i mata e levu na vikwa rarawa, a na biliraki ma vuara nai taba ecola okwe. ²⁶Me kodaki ga na kwa e yaco ina lea higa o Noa, ena kodaki muni ke na lea higa na Luve ni Ecola. ²⁷Ara kana, homu, vamau, ara vimuhumuhuki me ra vamau, me yacovia na lea vodo i waqao Noa- a yaco ma na ualuvu levu, hukai hila na kwa e vo. ²⁸Ena kodaki muni na lea higa o Loti - a ra kana, ra homu ara basa, seisei qeinia na tara were. ²⁹Ia, mai na higa a ladei ho mai ke i Sotoma o Loti, a luju ma i lomalagi na bukawaqa qei nia na sulifure, a vamasenra taucoko. ³⁰Ena kodaki muni okwe na higa ena la bale mai ke na luve ni ecola. ³¹Ia na higa okwe, ena tamu rewa ho ni qei la bale i ra na ecola e cake ju i yataga ni were, me lai koudei ma na lea i yaya he melehu tale o kuwa e no mai nai seisei. ³²Dau numia na lea yalewa o Loti. ³³Na ecola yahila e vadania me maroroisia na lea cola ena valavelenia, ia o kuwa e valavelenia na lea cola, ena maroroisia. ³⁴Qi kwaya vuako, eri na rua eri daro i na i darodaro meru moce i qena bogi. Ena hila e lai mei, a hila a nodei koto. ³⁵Eri na rua na lewa eri qaqi hila vata. Ehila e lai mei, a hila a nodei koto ³⁶Eri na rua muni na seigwane eri nokoto ina seisei, ena lai mei e tahila, a dei koto ma nai karua . Ara qei vecucu " I vei honi lemaju viagwane? ³⁷A qei kwaya i vuara " Na vanua ga ena no ke na yago, era na hoqoni vata muni ke na i keli."

18

¹A qei vohatakia vuwara e hila na voha vatutauvata ho ni mera dau mahu koto ga me ra kua ni dau mudju a kwaya. ²A qei koto ke e hila na juraganilewa ina hila na rara, o kua e tamu dau matakucia na kalou a tamu dau dokai ira muni na ecola. ³E no muni koto ina rara honi e hila na yada na yada o okwe e dau la dodo ma vua na Juraganilewa a kwaya hara " Vukei au re mequ holia hila nai vadjinadjina kaikai balesia o kuru na kequ meca. ⁴Hila na gauna balavu e tamu vukea ju ke na yada na juraganilewa okwe, osi e hila na gauna a qai vakahamatakinia ho ma vainia , a kwaya " djina qi tamu matakucia na kalou qu tamu dokai ira na ecola" ⁵Kodaki na la dodo koto ma na yada okwe ena kouma vu wau na leqwa, qidna vuvei ia ho na kwa e gadrevia koto. ⁶A qei kwaya na juraga " Muju varogo re na kwa e kwaya na juraganilewa tamu dau loloma okwe. ⁷Ena tamu lewanira na kalou o kura lea djigitaki kura tagi koto vua qena higa qena bogi? Ena vaberebere ni ya lea vuvei ira? ⁸Qu kwaya vo kemutou ni o kua ena varewarewatakinia na e cola ni vilomani vuwara. Kodaki muni ni na lama na luve ni ecola ena tolavia muni na vabausia i vuravura? ⁹A qei kwaya muni o kua e hila tale na voha vatautauvata vu wara er valu era vabausira ga vainira ni ecola dodonu era becira e valu tale. ¹⁰E rua na ecola er la i werenihoro meru lai mahu, e hila na Varisi, e hila e daukumunisia na vacavacava¹¹A jucake na Varisi a qei mahulakinia balesia lea cola, " Juraga qidna vavinavinataki ni ko ni qu kodaki e valu tale na ecola- drivadriva, yalobura, dauyalewa kodaki na dau kumunisia na vacavacava ¹²Qi dau lolo varua ina vimacawa, qidna holia na i ka jini taucoko ni kwa qidna rewasia¹³Ia na dau kumuni vacavacava a ju vayawa koto ma vahewa a tamu lavesia ho e lima a tavia ga e haro a kwaya" Turaga lomani au ma qidna e cola i valavalabura". ¹⁴Qi kwaya a vukemutou a qei lai la wer o kua honi ni vadonui mai vua e hila tale. O kua yahila e dau valavelvelasia cake ena vamalumalutaki, o kua no koto ira ena lavesi cake¹⁵Ia o kuru na ecola era meidru muni ma o kuru na lvedra vua mera dereira a mahulaki nira muni. Ia o kuru lea tisaivel aru tamu vinasia. ¹⁶A qei covira na kwayahewa okwe mera lama vuwau muju kua ni tarovi siru balesia ledra na mataniju ni kalou. ¹⁷Qi kwaya hara ga vadodonu vukemutouni kua o kua ena kua ena tamu ciqomi na mataniju ni kalou me kodaki na kwa yahewa o kwe ena tamu hita ke. ¹⁸A qei la tale ma vua e hila nai liuliu ni vanua honi a kwaya" qahenivuli vina, na ca mequ tara mequ rewasia ke na cola tawamudju? ¹⁹A qei kwaya vua o Jisu. " Na ca i kwaya ke niq vina? " E hukai hila e vina, na kalou ga e vina tahila. ²⁰I kilasia nai varo - Kua ni dau vidriva, kua ni vivamase, kua ni driva, kua ni dau veibeitaki vavitalia, doka iru o tamamu o hunamu. ²¹A qei kwaya na sigwane o kwe. " Na kwa coko o kwe qu vasekucia ju ma ina gauna qu hi huravou ke". ²²Ina gauna a rogo ke o jisu a qei kwaya vua, " E hila na kwa e hi vo vuako. Mo volitakinia na kwa taucoko e noju vuwakooqo qai vivotayakinia vuara na dravudravua ina vai yau ke mai lomalagi-lama o sekuci au". ²³Na gauna a rogo ke honi a bura haraga e yalo balesia ni levu ju lea vi vujunia. ²⁴A tolavia ju wa o Jisu ni rarawa ju a qei kwaya. E dredre haraga vuwara na ecola vujuniyu mera rewasia na mataniju kalou. ²⁵E rewarewa vua na kameli me hilavia e hila na mata ni cula e drede vua na vujuni yau me rewasia na cola twamudju. ²⁶Ara qei kwaya o kuru na varorogo ju" ocei ena rewa ni vacolai? ²⁷Ahaumia o Jisu " Na kwa e tamu rewasia na ecola e rewasia na kalou²⁸ A kwaya hara ma o Vita "kematou maju biusia coko ju ma he kwa taucoko me maju sekiciko ga ho. ²⁹A qei kwaya vuaru o Jisu " Qi kwayadjina hara vukemutou ni hukai hila e biusialea were, lea yalewa, he o kuru lai jubujubu he o luvea balesia na mataniju ni kalou ³⁰Me tamu rewasia valevu ina cola okwe, kodaki muni ke na cola tawa mudju e hibere ma. ³¹A qai vahoqonisini lea tisaivel e jinikarua, a kwaya vuaru" tolavia jina la cake ho i Jerusalemi me lai vaosi ho ke na kwa taucoko hara a ru volaia ju varovita balesia na luve ni ecola. ³²Eru tamu kilasia vuwara na ki hehe, era na varivariva, vadjuatakinia, katahivisa. ³³E ri na rubilakinia aru vamasenia ena qai ju cake tale ina ka tolu ni higa. ³⁴E ru tamu kilasia haraga e hila na kwa n alea tisaivel balesia ni holomaki hara ga vuadru aru tamu kilasia muni na kwa e lai kwai koto³⁵Avoleka hara wa voleka i Jeriko o Jisu, a donumakinia e hila na ecola matacewa a tadra koto e basi ni calevu ni kerekere koto. ³⁶A rogo hara ledra vitosoyawa koto ecola a vaqaqaia hara na ca e tara koto. ³⁷Ara kwaya hara vua ni o Jisu mai Nasareci e la ma. ³⁸A qei coco i yata na matacewa a okwe. " Jisu, luvea o Tevita bau lomani au ra ma". ³⁹A ru qei ocasia ma o kuru na seimata koto aru kwaya vua me no lo re. Aqei coco koto ga valevu " Luvea o Tevita lomani au ma. ⁴⁰A qei juvahila o Jisu a qei kwaya vuwara mera meia me vuwa, na gauna a voleka sia mai ke o Jisu na matacawa a qei tarogia o Jisu⁴¹" Na ca i vinasia mequ tara vuawako " a qei haumia a kwaya " Juraga qidna mata tola. ⁴²A qei kwaya vua o jisu. " Motola tale, Ena cola niko n alemu vabausia". ⁴³Vahauri ga ho ni a tola qea ho a sekucia muni howa, a yaco ara vavivinatakinia na kalou.

19 ¹A lahara o Jisu i Jeriko.

²E nokoto mai o kei honi e hila nae cola e yaca o Sakiusa e dau kumunisia
nai vacavacava, e vujuniyau muni o kua.

³E mata tolavia haraga he rairai va ca o Jisu era levu nae cola era tamu
rewa ni tolavia vina balesia ni ecola lekaleka.

⁴A druhha hivisia hara nae cola, me lai cake ina vunikai me rewa ni tolavia
re vavina balesia o Jisu voleka ni vasi ho.

⁵Na gauna a druhha ke o Jisu na vanua a cake koto ke e qai tolacake a
kwaya vua” Sakiusa vila bale ma qi na la lemu were ni rua.

⁶A vila varewarewa hara i ra o Sakiusa a li tavakisia ina ciqa.

⁷Na gauna era tolavia ken a ecola na kwa e tara ara qai voha kudrukudru
a ra kwaya “o kua e lei likovia ju hila na ecola i tovo bura.

⁸A qai jucake o Sakiusa a qei kwaya “Juraga tolavia qi holia vimama na
lequ i yau vuaru na dravudravua kodaki beitakinia girigiri e hila na ecola
ina hila na kwa.Qi na va vatakinia nai hau qi na holia lehu vua”

⁹Aqei kwaya vua o jisu” Ni kua era vacolai ho ken a were o kua balesia o
kua luvea muni o Eparama .

¹⁰A lama na luve ni ecola me lamai vadania a vacolania na kwa e lavele ho¹¹I ani ra varogo koto na lea voha o
kuru nae cola, a qei kwaya tale vuara
na voha vatautauvata balesia ni ra voleka ho i Jersusalemi a ra numia ho
na ecola ni varau cadra vahauri ma na mataniju ni kalou.

¹²A qei kwaya tale “E la vayawa ma e hila na juraga ni vanua vanua me
lama i buli ke me juraga me qei lehu tale.

¹³A coviru hara e jinni lea ecola cakacaka, a holia vuwara e jinni na vaoidji
a qei kwaya vuara. Muju vayagatakinia nai lavo okwe ina lemuju tara
bisinisi me yacovia na lequ lehu tale ma.

¹⁴Ia o kuru na lea lewe ni rara era burasia era vatalasia e hila Ledra mata
me sekucia me lei kwaya vua” Maju tamu vinasia nae cola okwe me

seimata takini kematou.

¹⁵I na gauna a buli osi ho ke a qei lehu ma ia qei varo sira ho mera lai co
yahila ma vokuru nae cola holi vuara nai lavo me lai tolavia ken a jubu

era bau rewasia ho.

¹⁶A la hara ma nai matai ni ecola a kwaya hara " Juraga o au qu
vajubutakinia ho vajini na lavo a holi vuwau.

¹⁷A qei kwaya hara wa na juraga" Vinaka na gumahuna,ecola vina, Balesia
nimu djina ina kwa hewa, ina lewaia ho e Jini na tauni

¹⁸A lama nai karua ni ecola a kwaya, Juraga o au qu rewasia tale homa e
lima tale na paudji okwe.

¹⁹A kwaya hara na juraga " O iko ina lewaia e lima na tauni".²⁰A latale ma e hila a kwaya " Juraga okwe na lemu i
lavo nokoto ina hulu.

²¹Qu matakuciko balesia iko dau yalo dredre, I qulumia cake na kwa o
tamu biusia bale o qei tamu sakinia na kwa o tamu seivakinia.

²²Na ca re tamu biusia ken ai lavo na baqe, balesia mequ qulu ka jubu ina
gauna i lehu maike.

²³a kodaki ho i vei ni ko tamu rewa ni holia lequ sed eina baqe, mequ
tarogia tale niqus na tasi lehu tale ma.

²⁴A qei kwaya vuwara nae cola ara no voleka ju o kei ho" Muju caquvia
dei ma vua nai lavo muju lei holia i vua kwa qulu e jini na vaoidiji

²⁵Ara kwaya vua " Juraga o kua e nokoto vua e jinni na Vaudji.²⁶Qi kway ani kemutou o kua e no vu ana kwa ena
holia tale ma valevu
vua, ia o kua e hukai vua, ena ladei ma vu ana kwa enokoto vua.

²⁷O kuru na kequ meca kwa va burasia mequ seimata taki nira muju
Meira ma o kei muju qei vaseseniru qu mata"

²⁸A osi ga lea voha honi, a simata hara howa a la cake how aiJerusalemi.²⁹A qai yaco ina gauna a la voleka
howaike i Pecifaki qeinia i Pecani a
vatalasia e rua la jisaivel ina ulu ni yataga o olive.

³⁰Muru la ina rara voleka oqo, Na gauna miri na lake miri na dania e
hila na luve ni asa e hibere hara ni lai vodoki vahila muru herekia

muru meia ma vuau.

³¹Kodaki e hila e tarogi kemuru “ Na ca miri herekia ke? Kwaya.,” E yaga vu ana juraga.

³²Aru hara kuru na li vatala, aru li tolavia hara na luve ni asa kodaki ga na kwa a kwaya vuaru o Jisu.

³³Aru herekia na luve ni asa a qei kwaya vuaru na kea i taukei “ Balesia na ca miri herekia ke na Asa.

³⁴Aru kwaya hara e yaga vu ana juraga.

³⁵Aru meia ma iv o Jisu aru ubia vina na asa ina ledru i ubi aru qai vatadrancia howaike o Jisu.

³⁶I ani la koto how ai calevu era qai sevukia ledrai hulu i calevu.³⁷Na gauna eru voleka howa ina yataga ni veiolive a sekivu meru ciqaciqa o kuru lea jisaiveli aru lavesia, va vinavina takinia na kalou

ina domo levu ina vuku ni cakacaka mana taucoke eru tolavia

³⁸Aru kwaya “Kalougata na jui e lama e yaca na juraga. Me yaco hauju i Lomalagi qei nia na varokoroko ina viyahana i yata.

³⁹E valu na Varisi ina kedra maliwa na ecola honi ara kwaya vua :” Qahenivuli, ocasiru lemui jisaiveli

⁴⁰A qei haumia ma o Jisu a qei kwaya “ Qi kwaya vu kemutou kodaki eri na na nolo o kuru okwe eri na qai tagi ma vivajuvaju.

⁴¹Ina gauna e toro voleka homaike o Jisu, a qai tagicaki nia.

⁴²A kwaya “ Isa kemu kilasia boto gare na higa okwe ivo kua e Kouma na vacegu. Ia okwe e holomaki mo tamu tolavia rewa.

⁴³Ina higa honi era na ju ma o kuru nak emu meca era na valasilasi vuako ara ju qiliqili siko meru va malumalu takiniko na viyaha

taucoko.

⁴⁴Eri na biusiko bale ira o iko qei nira o luvemu. Eri na tamu biusia ga na vaju me ra vidaroci wa, balesia era tamu kilasia ni kalou e mata yukei

iko.

⁴⁵A qei Hita o Jisu i were ni Horo, a qei sekivu varoviru na volivolitakiju.

⁴⁶A qei kwaya vuwara " E volai na lequ were e were ni mahu io
kemutou muju tara me Ledra qwara na daudriva.

⁴⁷E dau tara vuli koto o Jisu i were ni Horo ina veihiga. Ara hagasia hara
koto o kuru na bete levu, vunivola qeinia o kuru na juraga mera

vamasenia

⁴⁸aru qai tamu rewa ni tara rewa e hila na kwa, balesia ni ra
vinasia me ra varorogo vua kura na ecola

¹Ina hila na higa a vunau koto o Jisu i vuara na ecola ina were ni horo, a ri qei la wa vua na i talatala yalevu, na bete, qeiniru na qaque ni loju. ²A ru qai kwaya vua " Na dodonu ca a holi vuako mo vunau koto ke he o cei e holia vuako na dodonu okwe." ³A qei haumia o kua a kwaya , " Qi na tarogi kemutou muni e hila na taro , muju ohaumia ma. ⁴Na lea vavitaiso o Joni: A lama i lomalagi he a lama vuara na ecola na i varo? ⁵A ra qei vivohakitakinia vainira , a ra kwaya , " kodaki ji kwaya mai lomalagi, ena qei kwaya o Jisu, " Na ca muju qei tamu vabausia ke o Joni?" ⁶Kodaki ji kwaya Mai vuarea na ecola era na cirilakini ketatou na ecola coko, balesia ni ra kilasia ni o Joni na varovita." ⁷A ri haumia, a ru kwaya ni ru tamu kilasia i vei a lama i ke. ⁸A qei kwaya vuara o jisu, " Qi tamu kwaya muni vo kemutou he o cei e holia vuau na vivadonui mequ tara na vikwa okwe. ⁹Aqei kwaya vuara na ecola e hila na voha vatautauvata, " A hila na ecola a seia e hila na naga ni vaini, a qei lihitakinia i vuara na dau sei vaini, a qei la i na hila tale na mataniju a lai nojuhila na gauna balavu. ¹⁰I na gauna yalataki a qei vatalasia e hila lea ecola cakacaka i vuara na dau sei vaini me ra holia mavua na vuani vaini mai na naga ni vaini. ¹¹A vatalasia tale na i karua ni lea ecola cakacaka , ara rubilakina tale ma, a ru vamajuatakinia, a ru rovia dei tale ma. ¹²A vatasia na kea i katolu ni lea ecola cakacaka, a ru baci vamajilania, aru rovia lehu ma. ¹³A qei kwaya ho nai taukei ni veivaini, "Na ca qi na tara mequ vatalasia ga hore o luvequ seigwane , era na bara varokorokotakinia." ¹⁴Na gauna e ra dania ke o kura na dau sei vaini o luvea, ara qai vei vivohakitakinia ni okwe na * HEIR*. Ju vamasenia me letatou nai ledru i yau. ¹⁵A ru qe ciritakinia dei ma i na veivaini, a ru vamasenia . Na ca ena tara nai taukei ni vivaini vuara? ¹⁶E na lama , a varuhanira na dau sei vaini a hilia dei na vivaini vuara tale e valu na ecola. " Ni ra rogo ho, ara qei kwaya, " Me kua ni yaco".¹⁷A tolavira o jisu a qei waya , Na ca na kea i balebale na kwa e volai: " Na vaju e lai burasi i mata ni were, ena yaco mei vadeini juju ni were." ¹⁸O kua e luju in vaju honi ena cacamuhumu. I a o cei ena lujucia e na tataherehere vamataiyahewa.¹⁹A ru hagasia ho na bete yalevu qei na vunivola me ru qulumia na siki ni higa honi . Aru kilasia ho ni vunautakinia koto na voha vatautauvata honi e basiru. A ru matakucira na ecola. ²⁰A ra vaharavia vina, a ru qei vatalasiru na yamata vuni mera lai valecalecatakinia ju ni ra ecola vina, mera vadania e hila na cala ina lea jukujuku, qei na kea holi nai varo qei na veivadonui mai vua na kovana.²¹A ra qei tarogia, " Maji kilasia ni o dau vivavuli vadodonu, i tamu dau vivajuijuitakinia nai juju, i vavulitakinia ga na calevu dodonu vua na Viagwane. ²²E dodnu valawa meju haumi vacavacava vo Sisa, he hukai?²³A kilasia vina ju o jisu ledra i lawaki a qei kwaya vuara, ²⁴" Muju varaitakinia ma vuau e hila na *PENE E mata o cei qeinia e yaca o cei e volai ke. Ara qei kwaya, "O Sisa".²⁵A qei kwaya vuara, Muju holia vo Sisa na kwa e lea o Sisa, Muju holi vua na Viagwane na kwa e lea a Viagwane. ²⁶E hukai hila na cala e ru dania ina vikwa e vunautakinia koto vuara na ecola a karacira na lea i hau ni taro a ra nolo ga.²⁷E valu na lea i tokani o Setoki e ra lama i vuau, o kura na kwaya ni hukai a jucake tale. ²⁸A ru kwaya, " Qahenivuli, Mosese volia vo kematou mi kodaki e mase o jukaya ehila na seigwane, a vayalewa a ru tamu valuvni o taciya me valuvenisia lea yalewa o jukaya na kwhaweha me wili koto ga vo jukaya.²⁹E ru viju na veitacini seigwane , nai matai e vayalewa a qei mase , a hukai o luvedru. ³⁰Nai karau a qei lea tale lea yalewa o jukaya.

³¹Nai katolu ni seigwane a qei lea tale na lea yalewa nai karua , o a osi a hukai muni o levea, a mase muni.

³²Chuwei vahewa, a qei mase muni na yalewa. ³³I na kaikai ni jucake tale o cei vuarau ena lea o kua na lewa honi? Ni ru lea coko koto ma na viju na veitacini seigwane.³⁴A qei kwaya vuara o Jisu, " O kura o luvea o vuravura okwe, era vamau , E holi muni vuara me ra vamau. ³⁵Ia o kura e ra vabausia me yaga ledra cola ara ciqomia ho na na lea jucake tale ma i na mase era na tamu vamau , he veihalalahasi me ra vamau. ³⁶E ra tamu rewa ni qei mase tale ni ra na kodaki na agilos i he na luve ni kalou , ara luve muni jucake tale mai na mase.³⁷Na ledra vacola tale na mase me kodaki lea varaitakinia o Mosese mai na veikaikai, lea covia me kalou na lea viagwane o Evarama, lea viagwane o Waisake qei na lea viagwane o Sekove. ³⁸E na tabu ledra veigwane ho na mase , ena ledra viagwane ho na cola ni ra cola ju ho i vua³⁹A valu na vunivola a ra kwaya, " Qahenivuli , i haumia vavina haraga lemaju taro. ⁴⁰A ru tamu vecugia tale e hila na taro.⁴¹A qei kwaya vuaru o jisu, " E ra kwaya koto vaka ni karisito e nia o luvea o Tevita?" ⁴²N o Tevita vainia e kwaya ina same, E kwaya na viagwane i vuja lequ viagwane, " Tadra i qu lima i matau." ⁴³Me cadravia na gauna qina tara ke, me ra i juju ni ma la o kura na kemu meca. ⁴⁴O Tevita muni e covia ke karisito , Viagwane, me qei lai nia vaca o tamaya.⁴⁵Aqei voha ho o kua vuara na jisaivel, me ra rogo coko ju na ecola. ⁴⁶" Muju qaraunira na vunivola, e ra uku ju na kote yabalavu, e ra vinasia me ra kidavaki ina vanua ni vivoli, ara vinasia me ra tadra ledrai tadratadra na qaque ni loju qei na no ina kana vata i na i nono vajuraga. ⁴⁷Era dau visiko muni i na ledra were na yada, a ra qei mahu balavu me ra varivarivacira juke. O kura okwe era na lai ocasi valevu hara.

21 ¹A qai tola cake o Jisu me tolavira na yecola vuchuniyau ni ra biusia koto na ledra holi ina tabe ni lavo.

²A dania muni o kua e hila na yada,a biusia muni e ruan a sede yahewa.

³A qei kwaya “Qi kwaya djina vo kemutou ,na yada okwe e levu cake na kwa e biusia ma vakemutou coko.

⁴O kura okwe,era holia ma na kwa yalevu e no vuara,na yada okwe,e holi ma ina yataga ni lea dravudravua,a biusia coko ma na kwa muni me cola ke.⁵E valu vuara na ecola okwe,e ra kwaya ga balesia na werenihoko na kea juku taki chu ina vachu vina raki qeinia nai holiholi.

⁶Mei na vikwa michi dania ju okwe e na higa na higa e na tamu vo hila na vaju me ra na vijuuvajuvai chu kodaki oqo, ni ra na vataleheyara dei coko.⁷A qai tarogia”Qahenivili na gauna ca e na yaco ken a vikwa okwe?ena hila na keai vamaholi ni na varau yaco ho?

⁸A qei haumia o jisu,muchu qaraunia vina ,mo muchu kua ni va calai,eru na levu era vayagatakinia qu yaca,era na kwaya o au ga o kua na viagwane qeinia ni voleka ho na gauna.muju kua ni sekucira.

⁹Na gauna michi na rogo ke,nai yaluqe na no bura me kua ni vikaraci ni vikwa okwe ena yaco I mata,ehi bere hara na gauna.¹⁰A qai kwaya vuara”E ra na vivalusi na vimatanichu”.

¹¹E na yaco e valu na uneune yalevu qeinia na dahuiga.E valu na kwa yalevu e na yaco,na kea I vamaholi e na varaitakinia ma na lomalagi.¹²Ni hibere ni yavo coko na kwa okwe,e run a vehuki kemutou a ra vaburaburataki ni kemutou,a ru holi kemutou I na viwere ni lochu qeinia na vi were ni vivehu,e ri na qei mei kemutou vuara na jui qeina kovana I qu yaca.

¹³E na qei yaco ma na lemuchiui vadjinadjina.¹⁴Muchu qai vadeitakinia muchu yalo,mo muju varaitakini kemutou ni hibere na gauna.

¹⁵Qina holia vakemutou na tata qeinia nav uku,ena hukai hila na kemuchu meca.E na hukai hila na kemuju meca e na vivale he vorasi kemutou.¹⁶E ra na holi kemutou,o kura lemuju jubujubu,tacimutou koi lemutou qeinira lemuju I tokan,e ra na vavunia na lemuju mase.

¹⁷E run a burasi kemutou balesia qu yaca.

¹⁸E na tamu lavele ke,e hila mu rau ni ulu.

¹⁹Michi na marorosi kemutou,ni muju dau vocosia.²⁰Ni muchu dania ni ra no ho I Jerusalemi na mataivalu muchu kisavia ni voleka ho na vaburabura levu.

²¹Mera chuba ima viyataga o kuru ma I Jutia, me ra me ra deinia na vivanua yalevu o kura na no ke,O kura na no I yaloga ni vanua me r akua ni qei la I na vivanua yalevu.

²²Okwe ho na gauna dredrei,e na yaco ken a vikwa a volai osi chu ho.²³E ra na valoloma na bukese qeinira na va sucu yahewa.E na bura valevu hara na vanua,e ra na lai ocasi vakaikai o kura na yecola bura.

²⁴A ra na li vamase I nai helewau,a ra na lai mei vakaikai ina vimataniju,e na buju bale o Jerusalemi mai vuara na Isireli me yacovia hara ni lamai cava na lea gauna.²⁵E na qei no kea I vamaholi I na matanihiga,na vula,na kalokalo qeinia na vuravura.E na matakua na mataniju ni rogo na vajugu ni ua I wahawaha.

²⁶E ra na cibasira o kura na yecola,I na ledra matakacia na vikwa e na yaco I vuravura.²⁷E ra na qai dania na luve ni ecola ni bale ma I na o,I na kaikai qei nai ukuuku.

²⁸Ni na sekivu yaco ho na vikwa okwe,mo chu cake o vachunia cake mu ulu,ni voleka ho mo lai vacola²⁹A qai kwaya vuaru o Jisu e hila na voha vatautauvata,”Tolavia na vuni lololo qeinia e valu tale na vunikai.

³⁰Ni jubu koto me varau he,I kilasia ni voleka ho nav ula I katakata.

³¹E na kodaki muni ke ni na yaci na veikwa coko okwe,I na kilasia ni voleka ho na mataniju ni kalou.³²Qina kwaya vadina vo kemutou,e na tamu takwali na I tab ani yecola okwe,e na yaco re I mat ana veikwa okwe.

³³E na takwali o lomalagi qeinia o vuravura,lequ tata ena tamu takwali.³⁴Qarauniko vina hara,me kua ni bibita mu yalo ina dau maseni qei na dau kana,qei na dau loma ocaoca takinia nae cola ina vuravura okwe,a qei lama vhauri na higa ni lewa.

³⁵E na yaco ma I vo kedatou na noju ina yataga ni vuravura okwe.³⁶Mata koto ina vigauna tau coko.Mahu valevu,mo kaikai koto,mo rewa ni cola main a vikwa tau coko e na yaco,mo qei ju ena mat ani luve ni ecola.³⁷Qena higa a vivavulici koto I na werenihoko,qena bogi a lai no ina violiva.

³⁸Ara qei lama vaiqwata me ra mei varorogo vua I na werenihoro.

22 ¹Ni voleka ho na gauna ni kana madrai tamu vajubu e dau vatokaia me sa kana vat ani la hivisia.

²E dau numia ho na bete levu qeiniru na vunivola mera vamasenia vaca o Jisu, niru matakucira ho na e cola.

³A qei hitavia o Jiutasa Isikarioji o Setani, O kua e hila vuaru na lewe jinikarua.

⁴A la o jiuitasa I vuaru na betelevu qeiniru na kavetani ni mataivalu mera vitalanoa takinia vata he na calevu ca e rewa ni liumurisia ke o Jisu.

⁵Ara ciqa valevu hara, qeinia ara hilavata hoke mera holia vua nai lavo.

⁶Qai vadonuya o kua (JIUTA ISIKARIOTI) qei vadania e hila na calevu me lavele dei ma vuara nae cola era wara.

⁷A qai yaco homa na higa ni kana madrai e tamu vajubu, e , dodonu me na vamase e hila na luve ni hivi me nia nai horo.

⁸A vatalasira ho o Jisu o Vita qeinia o Joni, me kwaya ‘Muru lai varautakinia e hila keju I lava ni kana vata la hivisia me rewa niju vayagatakinia vata”

⁹Aru qai tarogia,’I vei na vanua I vinasia me tara ke na vavarau?¹⁰Qei haumia vuaru me kwaya’Muru rogo ,Gauna miri hita hoke ina matamata

ni taoni, e hila nae cola ena dagia koto e hila na dramu/qaloni na wai ena tavakisia kemuru maike.Muru sekucia ina were e hita ke.

¹¹Qai kwaya ivo taukei ni were, a kwaya vuako o vavuvuli ,I vei na siki ni were ledra na vulagi na vanua na kana vata ke na la hivisia qeiniru na ledru

jisaiveli?”

¹²Ena varaitakinia ivo kemuru na yalogi ni were e rairai vina e nokoto I yuata. I kioho muru varautakinia meju kana ke.

¹³Aru la aru qei dania na kwa coko a kwaya vuaru o kua (Jisu). Aru varautakinia na vanua me kana vata ke ni la hivisia.

¹⁴Iya ni yaco homa na kea gauna, a tadra bale ho qeiniru na lea o Avositolo.

¹⁵A qei kwaya I vuaru,”Hinia hara qu yalo meju kana vat ani la hivisia hibere niqu na vararawataki”.

¹⁶Mequ na kwaya ivo kemutou, Qi na tamu kwaya vahila tale,me yacovia ni

vayacori osi na matanioju ni kalou.

¹⁷A qei qulumia cake o Jisu n abilo,ena gauna a va vinavina takinia hoke,qei kwaya,'Muju qulumia okwe memuju votaia ivo kemutou.

¹⁸Mequ na kwaya ivo kemutou,Qi na tamu homu ina vuanikai ni vaini me cadravia na lea lehu tale ma na mataniju valomalagi'.

¹⁹A qei qulumia cake na madrai,'Na gauna a vavinavina osi hoke,qei drehukia me holia vuara me kwaya,'Okwe ho qu lala e holi ho ivo kemutou me balesi kemutou, muju tara okwe me nia ju kequi vananumi.

²⁰A qei qulumia cake n abilo ina kodaki vata gahoni, me kwaya 'Na bilo okwe na viyalayalasi vou ni lequ dra,a tarovia me balesi kemutou.

²¹Iyo muju rogo vina hara,huma na ecola ena liumuri taki ni yau mari tadra vata koto okwe ina tataga ni teveli.

²²Na luve ni ecola ena laho me kodaki a navuci osi juhoma io ena bura valevu hara vu ana ecola e vi liumuri taki.

²³A vasekivu mera vicucu takinia vainiru o cei tar ana kwa okwe.²⁴A qai yaco me jubu e hila na viha voha ina kedru maliwa me blesia o cei vuaru e levu tahila.

²⁵A qai kwaya vuaru, na ledra jui na kwai ni mataniju hehe era juraga yalevu mai vuaru, o kuru e no vuaru na vajulewa qwaqwa vuara tauoko era vayacani, o kuru mera dau tara vina siru na ledru ecola.

²⁶Iya me n akua ni yaco okwe ivo kemutou, kodaki okwe, qeinia kua e qase tahila ivo kemutou me kodaki o kua e kwahewa tahila, qeinia e denia o kua na ecola e bibita tahila me kodaki e hila na dauviquaravi.

²⁷O cei e bibita vuaru o kua e tadra na teveli he o kua na dauniviwaravi?Tamu ni o kua e tadra koto ina teveli?Iya o yau qo maliwai kemutou koto me kodaki na dauniveiqwaravi.

²⁸Iya o kemutou ga muju tomani yau koto ina lequ vitemaki.

²⁹Qi holia ho I vo kemutou na mataniju, me kodaki na lea holia I vuau o tamaqu

na mataniju.

³⁰Me muju kana qai homu ina teveli ni lequ mataniju, miji na tadra ina tadratadra yawa I yata me muju lewe ira na yavuha e jinikarua I Isireli.

³¹I Saimoni, I Saimoni qaqarauni a kerevia o Setani me na vayagataki niko, me vadawa ni kemutou me kodaki na witi.

³²Iya qi mahulaki ni kemutou osi ho, kua ni kuju na lemuju vabausia.Osi na lemuju vuki tale homa vayaloqwaqwa taki niru o kuru lemu I tokani.

³³Qei kwaya I vua o Vita,viagwane o yau qi ju varau ho mequ na laqeko,I vei ga vuaru I were ni vevehu he yacovia hara na mase.

³⁴Qei haumia o Jisu me kwaya, I Vita ni hibere ni tagi na To qena qwata o iko ina hakitaki ni yau va tolu ni o iko tamukilasiau.

³⁵Qei kwaya vuaru o Jisu,'Na gauna qu a vatalasia kemutou ke, hukai ju I vo kemutou na tabe ni sede he na tabe ni varautaki he naii vava, bau hila na kwa.

³⁶Qei kwaya vuaru o Jisu, iya na gauna okwe, o kua e no vua nai tabe ni sede, deinia me qulu qeinia na tabe ni vivarautaki. O kua e hukai na lea I hele dodonu me volitakinia na lea kote me volia ke hila na lea I hele.

³⁷Mequ kwaya ivo kemutou na kwa taucoke e volai ju balesi au e dodonu me na vayacori,o kua a wili queru ju na dau bahu lawa. Na kwa taucoke e a volai balesi yau e yaco koto ho okwe.

³⁸Ara qei kway ana Jisaiveli, tolavia okwe na viagwane e ruan ai hele okwe"Qei kwaya vuaru o Jisu, rausia ho oqo.

³⁹Qei la o Jisu me kodaki ga e dau tara ina viyataga ni veiolive ara qei sekucia wa o kuru lea jisaiveli.

⁴⁰Na gauna ara cadra hoke, a qei kwaya, vuara muju mahu me kua ni rewasi kemutou na vitemaki.

⁴¹A ladei ma vuara o Jisu, kodaki kea viyawaki I rewa ni viritaki ken a vaju, qei sikijuru bale a qei mahu.

⁴²Voha koto me kwaya'Tamaqu kodaki I nakisia ho me koudei na bilo okwe I vuau. E hukai na leqwa, tamu nia lequ lewaia iya me yaco ga na kwa I numia.

⁴³A qei cadra ma vua e hila na agilosi mai lomalagi, me varaitakinia.

⁴⁴Ena levu ni lea tagi, qei mahu ga ho vayalo qwaqwa e maroha e kodaki na sikisiki ni dra yalevu nira jurujuru koto ina yataga ni qwele.

⁴⁵Na gauna me jucake mai ke I na lea mahu osi, a lama vuara na lea I Jisaiveli qei dainiru niru moce ju ena levu ni ledra wale.

⁴⁶A qei vecugiru o Jisui," Naca miji moce takinia koto? Muju jucake muju mahu, me muju kua ni hitavia na vitemaki.

⁴⁷Na gauna hi voha koto ke, tolavia ara levu a cadra qea ju homa qeinia o Jiutasa, hila vuaru na jini karua e liu takinira juma. A toso voleka mai vo Jisu me yabosia.

⁴⁸A qei kwaya I vua o Jisu,"I Jiutasa o iko I liumuri takinia na luve ni ecola I nai yabo?

⁴⁹49. Na gauna ara tolavia ke o kuru na no wavokisia ju o Jisu na kwa e yaco koto ara kwaya hara wa juraga,me maju vayagatakinia na lemaju I hele?

⁵⁰Hila vuara a qei takavia e hila vuara na lea dauniviqwaravi na bete levu, a muhuka e bebe I yaha I matau.

⁵¹A qei kwaya o Jisu, rausia ho oqo, a qei dresia e bebe, me vacolania.⁵²A kwaya o Jisu ivo na bete levu, vuara na juraga ni were ni loju qeiniru na qase o kuru aru lamai meia o Jisu, miji lamai meia na dau驱, me muju kou juma na lemuju I yaragi nai mhele qeinia nai wau?

⁵³Na gauna qu nokoto ke I were ni loju na higa, muju tamu bau derei yau vahila ia okwe na lemuju yaua qeinia na kaikai ni driodrio.

⁵⁴Ara vehukia ara meia dei hara ivo na lea were na lemuju aua qeinia na kaikai ni driodrio.

⁵⁵Osi na ledru vitakinia na quto ina ebuto ju ni were ni vilewai, ara tadra vata ho, o Vita a tadra maliwai qera koto.

⁵⁶E hila na lewa dauniviqwaravi a qei tolavia, na cece ni quto qei vatolavia

vahila koto me kwaya, nae cola muni okwe noqea koto o huma honi.

⁵⁷A qei hakitakinia o Vita me kwaya, lewa, o yau qi tamu kilasia nae cola oqo.

⁵⁸Juwei vhewa ho hila tale a tolavia o Vita qei kwaya, o iko e hila muni vuara o kuru honi.A qei kwaya o Vita,seigwane tamu niau oqo.

⁵⁹Osi tale e hila nay auhila tale na seigwane me vecugia me kwaya, io kwadjia huma okwe a dau no qea koto na kwai kaleli honi.

⁶⁰Iya a qai kwaya o Vita, seigwane, qi tamu kilasia koto na kwa I kwaya koto.

Gauna vata haraga e voha koto ke a qei rogo ni tagin a to.

⁶¹Me vuki haraga na viagwane me tolavia o Vita.Qei numia ma o Vita na lea voha na viagwane, na kwa a kwaya vua,'Ni hibere ni tagi vatolu na to qena

qwata nikau o iko ina haki taki ni au va tolu.

⁶²Qei hita I rara o Vita me tagi ena yalodjina.⁶³O Kuru na seigwane aru yadravia koto o Jisu aru varivarivacia qeinia aru

rabilakinia muni.

⁶⁴Aru taboinia hila nai taboi aru qei kwaya I vua varovisai ma o cei ivo kemutou e rubiciko koto?

⁶⁵Aru vohaburabura takinia o Jisu.⁶⁶Ena gauna a cadra homa ike na matanihiga a vitoroki vata homa o kura na qase ni ecola, ruarua na bete yalevu qeiniru na daunilawa, mera meia ho ina matavilewai.

⁶⁷Mera kwaya I vua,'Ke niko na karisito kwaya re ivo kematou. Iya a qei kwaya I vuara o Jisu, kodaki qi na kwaya ivo kemutou miji na tamu vabausi yau.

⁶⁸Qeinia kodaki qi na vecugi kemutou miji na tamu haumia rewa na lequ vecucu.

⁶⁹Iya vasekivu okwe me law ana lufe ni ecola ena tadra ho e lima matau na kaikai ni kalou.

⁷⁰Ara qei kwaya coko ivua,io o ikon a lufe ni kalou?Qei kwaya vuara o Jisu, Oqo ho na miji kwaya me nai yau.

⁷¹Ara qai kwaya , balesia naca me noke nai vadjinadjina ? Ni o kematou maju

rogo homa ivua e guhu.

23 ¹Ara qai jucake nai hoqohoqo coko oho mera meia o Jisu vo vailato. ²Ara sekivu ho mera bilitakinia, Maju dania nae cola okwe ni va Meira vailoa koto na leju lewe

ni vanua, E kwaya muni me kua h oni holi na vacavacava vu ana sisa, e kwaya muni ni o kuwa na Karisito na Juraga.

³Qai unu o vailato a vecugia,” O iko ikon a ledra jui na Jiu, E haumia vua o Jisu a kwaya,” i kwaya homa oqo.”

⁴Qai kwaya o Vailato vu ana bete levu qei ni ra na hoqohoqo levu o ho, Qi tamu dania e hila na kw abura vua ecola okwe

⁵A ra qai vaqwaulu koto ga ara kwaya,” E va cekujunia hon a vanua coko o Jutia na lea i vavuvuli, sekivu ma i Kalili me yacovia ma na vanua okwe.

⁶La rogo Vailato na kwa ra kwaya a qai vegucira,” E kwai Kalili nae cola oqo?

⁷Ina Gauna a tolavia ke o Jisu o Eroti hila na kwa la ciqa balesia ni hila na gauna balavu a vinasia ju me hotaqea. A dau rogo ju na kea i Jukujuku, E mata tolavia haraga me tara e valu

na kwa vivakurabuitaki.

⁸Ina gauna a tolavia ke o Jisu o Eroti hila na kwa la ciqa balesia ni hila na gauna balavu a vinasia ju me hotaqea. A dau rogo ju ga na kea i Jukujuku, E mata tolavia haraga me tara e

valu na kwa vivakurabuitaki.

⁹Na kea hivisia ni vikwa e vecugia o Eroti i vo Jisu, e tasi haumia va hila na lea vohā.

¹⁰O kura na bete levu qei nira na vunivola a ra qai ju me ra bilitakinia. ¹¹O Eroti qei nira la sojia aru qai varivariva cia, vohā va-buraburataki nia a ru tokonia vua e hila

nai hulu cacarivariva, A ru qei vameya lehu tale vo Vailato.

¹²Aru qei vivinasi tale o Vailato qeinia o Vailato na higa okwe ni ru a viburasi ju. ¹³A qei coviru coko na bete levu na keya Juraga qei nira o Vailato.

¹⁴A qei kwaya vuara,” Muju meia ma vuau nae cola okwe, Me kodaki e hila e vihautaki nira ecola mera tar ana kw abura, Muju tolavia, qu vecugia ho ke muju mata. Qu tamu tolavia e hila na kwa bura vua ecola okwe me kodaki na kwa miji mata bilitakinia ke.

¹⁵O Eroti kwa qu vatalasi kemutou vua e tasi tolavia vua rewa e hila lea bura na ecola okwe e vavunia me na mase ke.

¹⁶Qi na varubilaki nia ga ho qi na herekia.

¹⁷A lai varosi o Vailate mai vuara na Jiu me herekia e hila vuara na koi vehu i na gauna ni kanavata¹⁸Ara qei co taki nia coko wa, Meya dei vo kematou e cola okwe, Herekia muni

¹⁹O Parapa okwe a dei ke i were ni vivehu nia vajubu nia na burai ledra yaloga ni rara, qei nia qea muni a laba. A voha tale vahila vuara o Vailato niya numia ho me a herekia o Jisu.

²⁰A voha tale vahila vuara o Vailato niya numia ho me a herekia o Jisu.

²¹A ra cokitakinia wa ara kwaya vakosia ga re ina kauveilatai, vakosia gare in a kauveilatai.

²²E kwaya va tolu vuara, balesia na ca, n abura ca e tar ana ecola okwe me totogi mase ke, ena osi okwe qi na rubilaki nia ga , qu na qei herekia.

²³Ara qai gumahuna ga hon a coco, ni ra kerevia me vakosi ina kauveilatai, ledra domo ni coco e rewasi ke o Vailato.

²⁴A qai lewaia ho o Vailato me dei ga ho vuara me kodaki ni ledra vaqwaulu.

²⁵A qei herekia ho vuara o kua ara vinasia o Huma a vajubu bur ai ledra no va rara, a laba muni. A holia wa o Jisu me kodaki ni ra vinasia.

²⁶I na gauna a ra meya ho ke, Ara qei tobokia hila na ka ni kirini o Saimoni e yaca,A lama yaloga i vanua a ru vaidagidagi taki nia vua na kauveilatai lai kwai vua me sekucia o Jisu.

²⁷E hila nai hoqohoqo levu na ecola aru sekucia vuka, na lewa eru tagi eru tagicakinia.

²⁸A qai haumaki ma o Jisu a qei kwaya vuara, o kemutou na lewa ni Jerusalemi , muju kua ni tagicaki ni au. Muju tagicaki ni kemutou ga qei ni ra o luvemutou.

²⁹Muju tolavia , e voleka ho na higa era na kwaya ke , e kalougata ho na yava, qei sa kese e tamu sene mai ke e hila kwa hewa, qei sa cucu e tamu vacugia e hila na kwa hewa.

³⁰A ra na qei kwaya, na ulu ni yataga , lutuci kematou i na ka harehare hovo ci kematou.

³¹Kodaki era tara na kwa okwe ni hi drokadroka ju na kai na ca e qei tar ani bobo hon a kai.

³²E ru rua muni na ecola, e ru e cola bura ara lai mei vata me ru la i vamase.³³I na gauna eru cadra ho ke i na vanua a lai kwai ju me nia o “QWAVOTA” honi na vanua meru lama i rube mase ke o kuwa qei niru na huna rua. E ru ecola bura, hila e yaha matau ,hila e yaha mawi.

³⁴A qei voha o Jisu a kwaya, “I KULA I LEQU “ vohosira nira tasi kilasia na kwa e ra tara. A ru qei votaia na leya i hulu meru va wiri madjigi.

³⁵Ara jucake ju e cola meru va tolavia, okuru muni ka juraga a r uva rivariva cia aru kwaya, idau vacolania na hehe va cola niko ga re kodaki isa Karisito djigi taki ni ko na Kalou.³⁶O kuru muni na sojia aru va rivariva cia aru holia vu ana wai winiwini.

³⁷A ru qai kwaya, kodaki o iko ledra jui na Jiu mo va cola niko. ³⁸E hila muni na kwa a volai ju e yaulu, “okwe na ledra jui na kwai Jutia”. ³⁹E hila vuaru nae cola bura a ra vakosi vata a kwaya cake ma, “tamu niko na karisito? Vacola

niko qei kemaru.

⁴⁰E qai kwaya ma na kea karua , it amu matakucia na Kalou, “ni dodonu mo mase me kodaki ke.

⁴¹Na kwa dodonu vo ketaru me kodaki ke, ni haumi vo ketaru me kodaki letaru varau. Na ecola okwe e sikai la cala.

⁴²A qei kahi, “Jisu muru qei numi au ni muru laho ma i na lemuru mataniju”.

⁴³A qei kwaya vua o Jisu, “nikua ga dari na no vata vaidjina mai varataisi”. ⁴⁴Cadravia ju okwe nai ka ono ni yauwa na drio e ukusia ju hon a vanua coko oho me yacovia nai ka ciwa ni yauwa.

⁴⁵A diodrio na matanihiga, a tabahu taki rua nai lasi ni were ni horo. ⁴⁶E qai coco i na domo levu o Jisu a kwaya, “KULA I LEQU” mu qeseqe ni lima qi holia ho ke qu yalo.

⁴⁷I na gauna e tolavia kena juraga ni valu na kwa honi a qei kwaya, “kwadjina e dodonu na ecola okwe”.

⁴⁸O kuru coko na ecola ara lama me ra tolavia na kwa e yaco e ra tavia coko ga era haro.

⁴⁹O kura coko na kilasia, o kuru na lewa aru dau sekucia ju mai Kalili, a ru ju va yawa ju ga ma, a ru tolavia ju na vikwa e yaco.

⁵⁰E hila na ecola o Joseva e yaca e hila vuara na mataveilewai, E cola vina e dau djina.

⁵¹Na ecola okwe a tamu tahila vata qera ledra mataveilewai qei nia na kwa ara tara.O kua e kwai Arimacea mai Jutia, e dania muni ju na mataniju ni Kalou.

⁵²A qai la na ecola okwe vo Vailato me lai kerevia mai ke e lala o Jisu.

⁵³A jukucia bale ma, a ru olonia vina ina hila nai hulu lineni a ru qei lai va daro nia ina hila na davuke e taka ina vaju e tamu hila a hi daro ke.

⁵⁴E higa varaubalavu koto okwe e voleka ho na higa ni vacecegu.

⁵⁵A ru la ho i vadaro nia e lala i nai bulubulu.

⁵⁶A ru lehu tale meru la i varautaki nia ma e valu na kwa garu vina qei sa waiwai. A ru a vacegu ina higa ni vacecegu me kodaki e kwaya nai vunau.

24 ¹I na qwata hewahewa ni matai ni higa ni wiki aru lawa ina bulubulu meru kouwa na vikwa garuvina aru varautaki nia koto.

²Eru tolavia na vaju ni kea I hogo nai bulubulu e vaqiqi dei juho.

³Aru hita wa I yaloga, aru tamu dania rewa e lala na juraga o Jisu.⁴E karaciru aru kurabui muni ke valevu.A ru qai tolavia ni rua nae cola eru vaihului cacarivariva eru jucake ju o kei ho.

⁵A jubu ciru na lewa na yalo ni matakua, a ru ere bale I na qwele, aru qei rogo na domo ni lei kwai ma vuaru,” na ca miji lavadania ke o kua e cola I na kedra maliwa na maswe.⁶E tamui no kei o kua, a jucake tale ho, Miiji hi numia koto na kwa kwaya vo kemutou muju hi no mai kaleli.

⁷Ena holi wa na luve ni ecola era lima nae cola bura. Er una vakosia I na kauveilatai, e osi ena jucake tale nai katolu ni higa.⁸Aru qei numia ma la voha o kuru na lewa.

⁹A ru deidei ma I nai bulubulu aru lai kwaya na kwa taucocko aru dania vuaru na jinikadua qei ni ra kea vo.

¹⁰O kuru na lama I jukujuku vuaru na avositolo o Meri na lewa ni Makitala, Joana o Meri hunaya o Jemesa qei niru eri valu tale na lewa.¹¹Nai jukujuku okwe e kodaki e kwa heheraurau vuaru na avositolo aru tamu vabausiru na lewa.

¹²A qei jucake o Vita a druha wa I nai bulubulu, ina gauna a tola waike I yaloga qei dania nai hulu lineni ni daro boto koto ho, A deidei ho. A deidei a huka lehu tale, E kurabui e yaloga ina vuku ni vikwa e yaco.¹³Eru rua muni vuara aru deidei meru la ina hila na rara hewaq I Emeo e yaca, E bara viju na maile havu na kedru viyawaki o Jerusalemi.

¹⁴Eru cauria vuka na vikwa a hi qai yaco osi I Jerusalemi.¹⁵Ina gauna hara ga eri vivecucu aru vivohaki vuka ke okwe a cadra vuaru o Jisu a yato qeru.

¹⁶A vabuwawataki ledru tola vavunia ledru tasi kilasia.¹⁷A qei kwaya vuaru o Jisu nai jukujuku ca miri kwaya koto oqo ni muru la vuku. Aru qei ju va hila aru va wahowaho nia eru mata.

¹⁸E hila vuaru e yaca o Kaliovasa a qei voha ma a kwaya vua, bara niko tahila ga I ecola vuniagi I Jerusalemi I tamu kilasia na vikwa a yaco ke.¹⁹A qei vecugiru o Jisu,’ Na ca honi, aru qei kway ana kwa balesia o Jisu na kwai Nasareici, e parofita a tar ana vikwa ya levu era mata na ecola qei sa mat ani kalou.

²⁰Aru holia o kuru na bete levu qei nira lemaju juraga me lawai me mase aru vakosia I na kauveilatai.²¹Maju a nuitakinia taucocko nio kua ga okwe ena vacola nira na Isireli, Ni kua muni nai katolu ni higa ni kea lama I yaco osi na vikwa okwe.²²Eri valu lemaju vu ni yalewa eruv a karaci kematou I nai jukujuku ni ledra qwata I nai bulubulu.

²³Aru tamu dania rewa e lala, aru qei kwaya ni voha vuara na agilosi a kwaya,”E cola tale ho kua”.²⁴E ru yavalu muni lemaju seigwane a ru la I tola muni I na I bulubul, me kodaki na kwa a ru kwaya na lewa, a ru tasi dania.²⁵A qei kwaya vuaru o jisu miri bavulu haraga na ca miri tamu vabausia rewa ke na kwa a ra kwaya na varovita.

²⁶Ni a kilikili vua na karisito me vohosia na vikwa coko oqo me qai hitavia wa na lea I ukuuku herau.

²⁷Me vasikivu ma vo mosese a cadra vira cokowa na varovita na leya waheia vuara na I volatabu I na vikwa coko e lai kwai me balesia.²⁸I na gauna e ru voleka ho wai ke I na rara a ru la koto ke a kodaki me tohiri va hewa ho I mata o jisu.

²⁹A ru qei kerevia vua ke rewa me noqueru koto me kodaki ni yavi ho ma e kala bale ho na mata ni higa. A qei la I noqueru koto.³⁰I na gauna me ru tadra ho ke me ru kana a qei qulumia na madrai o kuwa a mahulaka nia a muhukia a qei holia wa vuaru.

³¹A kodaki me qei tola ho eru mata, meru qei kilasia ma, a vele va hauri e ru mata.

³²A ru qei vivothaki, “a tamu katakata taru yaloga I na gauna ju vivothaki vuka mai ke I calevu.” I na gauna a wahehia mai ke na I vola tabu.³³A ru qei unu a ru lehu tale I Jerusalemi na auwa vata koto ga honi. A ru tolaviru na jinika dua qei ni ra na no vata koto.

³⁴A ra kwaya, “ E ju cake djina ho na Juraga , a varaitaki nia ma vo Saimoni.”

³⁵A ru qei kwaya muni na vikwa a cadra viru I calevu, qei nia qea la muhulaki na madrai.³⁶I na gauna haraga e ra droa sia koto ke a cadra kedra maliwa o Jisu a qei kwaya vuara, “Muju vacegu.”

³⁷E karacira haraga ra qei matakua a ra niumia ga ni ra dania e hila na yalo.³⁸A qei kwaya vuara o Jisu, “ balesia na ca e karaci kemutou ke a jubuyaki lemuju vakahama.”

³⁹Muju tolavia qu lima qei nia qu la, o au ga okwe muju derei au me muju kilasia, na yalo e tamu va viciko a va juu me kodaki lemuju tolavia au ju oqo.

⁴⁰I na gauna e vohaka koto ke okwe vuara a vatakea vuara e lima qei nia e la.⁴¹E ru tamu hi vabausia ga I na levu ni ledra ciqa e karacira ni kwaya wa o Jisu, “ e no hila ju na kwa lai kana vo kemutou.”

⁴²A ru qei holia vua e hila na siki ni ika lese.

⁴³A qulumia a qei kania era mata mera tolavia.⁴⁴A qei kwaya vuara, “ I na gauna qu no qei kemutou ju ke qu dau kwaya vo kemutou na vikwa coko e volai ju I lea I vola ni lawa o Mosese qei ni ra na varovita qei nia muni na same ena tara me kodaki ke.⁴⁵A qei dolavia ledra vakahama me rewa ni kaha era qwavota na I vola tabu.

⁴⁶A qei kwaya vuara, me kodaki na kwa a volai, ni dodonu vua na Karisito me vocosia, me jucake ma I na mase na I ka tolu ni higa.

⁴⁷Na vivujuni, na vivothosi ina vuku ni valavala ca, me vunautaki wa e yaca I na vi gauna coko ga me sekivu ma I Jerusalemi.⁴⁸Kemutou nai va djinadjina ni vikwa coko okwe.

⁴⁹Muju tolavia, qe vatalasi kemutou me kodaki na vi kwa a kwaya o Tamaqu, muju no koto ga I Jerusalemi me la ra ma vo kemutou nai kaikai ma I yata.⁵⁰A qei simata taki ni ra wa o Jisu kodaki Pecani, a qei dokia e lima, a qei vohaka vakalougatataki ni ra.

⁵¹I na gauna a vohaka vivakalougatataki ni ra koto ke a qei yaco me deinira ju ho ma a lai mei cake ho wa I lomalagi.

⁵²A ru varokoroko taki nia a osi aru lehu tale ho wa I Jerusalemi I na dolo ni ciqa levu.

⁵³A ru tamu cegu ni la I were ni horo me ru la I va-rokorokotaki nia ke na Kalou.

Joni

1 ¹I nai vasekivu a cola na vohaka no vata qea na kalou na lea vohaka na kalou na vohaka

²Ena vasekivu aru cola vat ana kalou qeinia na lea vohaka.

³A tara na kwa coko na kalou,hukai hila na kwa a tara,me tabu tara o kua.⁴E no vua na cola,io na cece ni hila na cola.

⁵A va cece nia na driodrio,me tabu lai dani rewa ke.⁶E hila na yecola a qai lai vatalasia ma na kalou, e yaca o joni.

⁷O kua okwe na dau ni jukujuku,me kwaya na cece mera vabausia kena yecola coko ga.

⁸E tabu sa cece o joni,na lea i tavi ga me vunautakinia na cece.⁹O kua ga okwe na cece djina, a lama i vuravura me lamai va cecetakinia na yecola coko.¹⁰A nokoto i vuravura o kua,o kua ga a tara ken a vuravura ia ara tabukilasia na koi vuravura.

¹¹A lama i kua vuara na koi lea,aru tabu qei vabausia.¹²Ia o kuru coko ara vabausia,ara vabaisia e yaca ara volaia,mera luve ni kalou,

¹³O kuru na sucu mai na dra, tabu nia me va yago he na yecola mani vua ga na kalou.¹⁴A cadra ke me sa yecola na lea voha,a cola vata qei kedadou ji haravia na lea i ukuuku,ni kodaki nai ukuuku ni lewe hila ga a cadra mai vua,e vujuniyau na loloma qeinia na djina.

¹⁵A qei kacivakinia ho ke i joni,a kwaya,o kua ho okwe okwe e yaw ai yata hara vakemaru ni simata vakemaru o kua.¹⁶Ia ji rewasia coko ma na kwa e vuqa ju ho vua na loloma e vai kuritaki.

¹⁷A qai holi vua o mosesi nai vunau,o jisu karisito a cadra ken a loloma qeinia na djina.

¹⁸E hukai hila na yecola a tolavia hon a kalou ena hila na gauna,o luvea tahila ga,a vajubunia o kua e yase lo o tamaya, qai vunaitakinia.¹⁹Okwe na lea i jukijuki o joni,o kuru na jui ni ra vatalasia na bete qeinia na livai,o kuru na koi jutia mai jerusalem mera vecugia he o cei kua.

²⁰A qai kwaya vuara,qi tabu vahakitakinia,e tabu ni au na karisito.

²¹A wavecugia tale, o cei ga o iko,bara niko o ilaijia,a kwaya vuara ma hukai,bara niko varovita honi?a kwaya tale,hukai.²²Ara qai vecugia tale o cei ga o iko me maju rewa ni lai kwaya vuara na vatalasia kematou ma.

²³A kwaya vuara,o au e hila na domo,qi coco ju ma i yaloga ni vikaikai,vadodonu takinia lea calevu o jiova me kodaki a kwaya o jisu.²⁴O kuru na farisi aru vatalasia ma.

²⁵Ara qai vecugia o qai vavitaotaki vaca,nio tamu sa karisito heo ilaijia heo na varovita honi.²⁶A qai kwaya vuara o joni,o au qi veivavitaiso ena wai,ia e noju kemuju maliwa e hila maji tamu tolatokonia.

²⁷O kua ho okwe e sitaku ma, e yawa i yata hara mai vu ana lea wawa ni vava e tabu rewa niqu herekia.

²⁸Na veikwa okwe, e tara koto ma i peceliema,nay aha i joritani na vanua e veivavitaiso taki ke o joni.²⁹Ina kea qwata a tola tokonia hara o jisu o joni,ni la koto ma vua,a kwaya,tolavia na lami ni kalou o kua ena bokocia na ledrai valavala ca na koi vuravura.

³⁰O kua ho okwe o kua qu kwaya ena sitaku ma,e yaw ai yata hara ma vakemaru.³¹Qi tabu kilasia,ia mera kilasia o kuru na isireli o kua ga okwe qu lama ii ke mequ vavitaotaki ena wai.³²A qai kwaya o joni,qu tolavia na yalotabu ni la bale ma i lomalagi me kodaki na ruve,a lamai toko vua.

³³Qu tamu kila tokonia,o kua ga a vatalasiau ma mequ lama i veivavitaotaki ena wai, a kwaya ma vua,o kua ga i tolavia ni la bale maike na yalotabu,a lamai toko vua,o kua ho oqo na veivavitaotaki ina yalotabu.

³⁴O kua ho oqo na luve ni kalou.³⁵Na kea qwata na higa taravia, aru ju koto o joni qeina e ruan a tisaivel.

³⁶Aru tolavia o jisu ni yato koto ma,a kwaya hara, o kua ho oqo na luve ni kalou³⁷Aru rogo na lea voha o kuru na jisaivel,aru sekicia howa o jisu.

³⁸A vuki ma o jisu a tolaviru na jisaivel,a vecu giru hara ma,naca miri vadania?a kuru kwaya hara wa,ravai(keai bale,vavuvuli)muru nokoto mai ivei?.

³⁹Aqai kwaya vuaru muru lama i tolavia,aru tolavia hara na vanua a nokoto ke,aru no qea koto howa ike me yacovi ni voleka na kai jini yauwa.⁴⁰A hila vuaru a rogo la voha o joni,a sekucia ,o adriu o jukaya o saimoni pita.

⁴¹A tolavia i mata o jukaya o saimoni,a kwaya vua,maji tolavia na mesaia(na keai balebale na karisito).⁴²A mea mai vua o jisu,a vatolavia o jisu a kwaya hara vua,o iko o saimoni o luvea o jona,ena nia mu yaca o kifa(na keai balebale o pita).⁴³Na higa taravia a lakoto howa o jisu i Kalili,aru hota hara o filipe a kwaya hara vua ,sekuci au ma.

⁴⁴Na koi peciseita o filipi,a Ledra rara muni o adriu qeinia o pita.

⁴⁵A tolaviau o nacanieli o filipe,a kwaya vua maji tolavia ho o kua a volavola ke o mosesi in ai vunau,o kuru muni na varovita,o jisu na koi nasareci o luvea o joseva⁴⁶A qai kwaya vua o nacanieli e jubu rewa mai nasareci e hila na kwa vina?a kwaya vua o filipi lama mo tolavia.

⁴⁷A tolavia ho o nacanieli o jisu ni lahoma vua,a kwaya hara,tolavia okwe ehila nakoi isireli na kwa djina,e hukai vua na vivakwaihi.

⁴⁸A kwaya o nacanieli,o kilasi au mai ivei a qai kwaya vua o jisu a hibere ni coviko o filipi ena ruku ni lolo,qu tolaviko osi ho.⁴⁹A voha o nacanieli a kwaya vua,vavuvuli o kemuru na luve ni kalou,o kemuru na Ledra jui na isireli.

⁵⁰A kwaya vua o jisu,niqu kwaya ho vuako,niqu tolaviko ena ruku ni lolo,o vabausia ho ina qei dania na veikwa vina oqo.

⁵¹A kwaya vuara,e djina,e djina,qi kwaya ho vuakemutou ena gauna mai taku miji na tolavia ni tawahe na lomagi miji na qai tolavia na agilosni kalou nira la cake ara la bale vua na luve ni yecola.

²Ni osi e tolu na bogi a qai tar ana vamau mai kena e Kalili,a no muni ke o
hugaya o jisu.

³O jisu qeiniru na jisaivelu aru sureji muni ke.³Na gauna a osi ho ken a waini,a kwaya hara o hugaya o jisu vu ani
osi hon a
waini vuaru.

⁴A kwaya o jisu yalewa naca vuako qeini au?ehi bere ma na lequ gauna.

⁵A qei kwaya o hugaya vuara na dau ni veiqwaravi,na kwa ga e kwaya muju
tara?muju tara!.

⁶A noju homai ke e ono na haqa vaju ni wai era da uva havahava takinira ken
a jui,e ya rua he ya tolu nai varau.

⁷A qai kwaya vuaru o jisu,muju vavuqania na haqa ni wai i na wai.a ra
vavuqania me vuqa vavina hara.a qei kwaya o jisu vuaru.

⁸Muju lakovia ma me muju kou vua e lewaia na magisi,ara kou hara vua.⁹A tolavia na wai e vuki ju ho me waini a
tamu kilasia he a lama ivei(o kuru ga
na kalovia ma na wai).o kua e lewaia na magisi a qei covia na lea seigwane
na lewaa vamau.

¹⁰A kwaya vu ana yecola yahila e dau talocia i mat ana waini vina,me rad au
homia na yecola e dau qai sitaku na waini e vina vahewa gaia o iko mo
marorosia na waini viname yacovia ma nikua.

¹¹Okwe nai sekisekivu honi cakcaka mana a tara o jisu mai kena e Kalili avaraitakinia tale ga ho kena lea i ukuuku
ara vabausia ho ke o kura ho leajisaivelu.¹²A osi okwe o jisu o hugaya o kuru o taciya lea jisaivelu ara la bale i
kapenaumi aru lai bogi vica ke.¹³A voleka ho na Ledra kana vata ni lako sivia na koi Jutia a la cake i jerusalem o
Jisu.

¹⁴A tolavia i were ni horo ni ra volitaki bulumakau,na hivi,na ruve,qeinia na veihau ni lavo era no muni j uke.¹⁵A
qai qulu ma e hila na kuita wawa kaikai a rovira dei mai ke i were ni horo, a vukicia Ledra teveli.

¹⁶A kwaya vuara na volitaki ruve muju koudei taucoko na kwa okwe.muju kua ni tar ana lea were o tamaqu me
were ni volivoltaki.¹⁷Ara qai numia ma na jisaiveki ni volai,ena kani au na loloma katakata ina lemu were.

¹⁸Ara qai voha maike na koi jutia ara kwaya vua,naca na keai vata kilakila i varaitakinia vakematou nio tar ana
veikwa okwe.

¹⁹A voha vuaru o jisu a kwaya muju talarakinia na were okwe,qina qai tra vaosi ina tolu na bogi.²⁰A qai kway ana
koi jutia na were ni hoqo okwe e vasagavulu ka ono na yabaki a tara koto keina rewa ni tara tale ina tolu boto na
higa.

²¹Ia na were ga akwaya honi e gwalala.

²²Na gauna a jucake tale mai k eina mase,o kuru na lea jisaiveli ara qau numia na kwa a kwaya ara qai vadjinasia ho kenai Volatabu qeinia la voha o jisu.²³Ni nokoto ma o kua i jerusalem ina kana vat ani lako sivia era levu ho era vabausia ho e yaca,ni ra tolavia hon a veikwa mana a tara.

²⁴E tamu vararavi vuaru o jisu ni kilasira vina taucoko.

²⁵E tamu yaga ho ke me hila me vaveikila takinira na yecola ni kilasia vina koto na ca e nia era yalo na yecola.

3 ¹E hila na farisi e yaca o Nikotimo,na ledra turaga na koi Jiuta.

²A lama I vo Jisu I qena bogi a lama I kwya vua,nai vavuvuli maji kilasia ni o lama vua na Kalou,mei vavuvuli,ni hukai hila nae cola e tara rewa na veikwa mana i tara kodaki eri tamu noqea na Kalou.³A qai kwaya qea vua o Jisu,e djina,e djina mequ kwaya vuako kodaki e tamu sucu tale e hila nae cola ena tamu tolavia na mataniju ni Kalou.

⁴A qai kwaya o Nikotimo,ena sucu vaca nae cola ni qase ho?ena hita rewa vua e kese o hugaya me qai sucu ma?⁵A qai kwaya vua o Jisu,e djina,e djina mequ kwaya vuako,kodaki e hila e tamu sucu inaw ai qeinia na yalotabu ena tamu hita rewa ina mataniju ni Kalou.

⁶E vayago o kua e sucu e nay ago,ia e vayalo o kua e sucu ena yalo.⁷Me kua ni karaciko,niqo kwaya vuako,e dodonu mo sucu tale.

⁸E liwa na cagi ie yaha a lama I ke,he e yaha a lawa I ke,e kodaki tale ga ke o kua e sucu ena yalotabu.⁹A qai kwaya o Nikotimo,ena rewa vaca na kwa okwe.

¹⁰A kwaya vua o Jisu,o iko na ledra vavuvuli na Isireli,mo qai tamu kilasia ju na veikwa okwe?.

¹¹E djina,e djina qi kwaya vuako,maji na kwaya ga na kwa maji kilasia,na kwa maju tolavia,ia miji tamu vabausia na lemaju I jukujuku.¹²Kodaki qi na kwaya vakemutou na veikwa va vuravura,muju tamu vabausia miji na qai vabausia vaca niqo kwaya vakemutou na veikwa valomalagi?.

¹³E hukai hila na ecola e la cake I lomalagi,o kua ga a la bale mai lomalagi,na luve ni ecola,o kua ga e nokoto mai lomalagi.¹⁴Me kodaki ga na lavesi cake na qwata o Mosese ma I vikaikai,e dodonu me lavesi muni ke na luve ni ecola.

¹⁵Me kua ke ni ruha o kura na vabausia,me ra rewasia na cola tawamuju.¹⁶Ni lomanira ho na koi vuravura kodaki okwe na Kalou,me holia ke o luvea e tahila ga,mera kua ni ruha o kura na vabausia me ra rewasia ga na cola tawamuju.

¹⁷Ni tamu vatalasia ma o luvea I vuravura na Kalou me ocasira,mera cola ga na koi vuravura ie vuku ga.

¹⁸O kua ga e vabausia e tamu lai ocasi,ia o kua e tamu vabausia e na lai ocasi balesia ni tamu vabausia na yaca ni luve ni Kalou e tahila ga.¹⁹Ia, na kua ho o kwe a ra qai lai ocasi ke, hi la ho ma na cece I vuravura , a ra vinasia na driodrio o kura nae cola, a ra burasia na cece balesia ni bura na ledra I varau.

²⁰Ni ra burasia na cece o kura na I valavalava bura, a gtamu la ma I na cece ke lai dani na lea I varau.

²¹O kua e sekucia na I valavalava vina e na la ma I na cece vara I takin a lea I varau ni vina vua na Kalou.²²Ni osi ho na veikwa o kwe a la ho o Jisu qeinira lea jisaivelu I na vanua o Jiuta, a e ra lai I no ke, a lai veivavaitaisotaki hara ke.

²³A veivavaitaisotaki o Joni mai Inoni voleka I selimi, ni levu ke na wai a ra la muni wa e e valu a ra vavitaotaki.

²⁴Ni bere ni biu I were ni veivehu o Joni²⁵A ra qai veileji o kura na lea jisaivelu o Joni qeinia e hila na koi Jiuta e nav uku ni veihavahavataki.

²⁶A ra la I vo Joni a ra la I kwaya vua, vavuvuli o kua muru no vata Jutia e nav uku ni veihavahavataki.²⁷A qai kwaya osi ho ni qu kwaya, qi tamu sa Karisito o au, qu laí vatala ga ma mequ simata ma.

²⁸Muju kwaya osi ho ni qu kwaya, qi tamu sa Karisito o au, qu laí vatala ga ma mequ simata ma.²⁹E lea ho na sigwane na lea yalewa ni vamau, ia o wekaya na sigwane a ru ju vata a rogo lea vohoa a ciqatakinia valevu e domo na sigwane a qai vamau.

³⁰E dodonu me levu koto ga o kua, mequ hewahewa kotoga o au.³¹O kua e lamai yata, e na yawa I yata kotoga o koya o kua, o kua e jubu ga ma I vuravura e na vavuravura koto ga, o kua e na vohatakinia koto ga na vohoa vuravura. O kya a la ma I lomalagi e na yawa yata kotoga o kua vuara coko.

³²A kwaya ho honi n akwa a tolavia qeinia na kwa a rogo ia e hukai hila ecola e vabausia na lea I jukujuku.

³³O kua a rogo na lea I jukujuku a vabausia a vadjinadjina takinia ho ni kwa djina na voha ni Kalou.³⁴O kua a vatalasia ma na Kalou,e vohatakinia na voha ni Kalou,ni holia valevu na yalotabu ni Kalou.

³⁵35. E lomania o luvea o tamaya,a holia na kwa coko I e lima.

³⁶36. O kua e lomania o luvea e rewasia na cola mudju,o kua e tamu vabausia o luvea e na tamu tolavia o luvea,e na no koto ga vu ana oca ni Kalou.

¹A qei kilasia ho jisu ni rogo ho na Farisi ni ra lewe levu e valojutakinira a vavitaositakinira o mua mai vo Joni.
²(Ia a tamu vivavitaositaki o Jisu e kura ga lea tisaivel). ³A deideimai Jutia e lehutale i Kaleli.⁴Na calevu me sekucia ena takohovisia e yaloga i Samaria. ⁵A cadra harahowa ina hila na tauni i Samaria eyaca i Saika, Volekasia na siki niqwele e holia o Jekope vua o Josefa.⁶Lea tobu ni wai o Jekope e nokoto o kei oho. Wele valevu o jisu na taubale a mani vacegu koto i yaha ni tobu. Okwe rausia koto nai ka ono ni aua. ⁷Tahila na lewa ni Samaria a lama me lamai taki wai, a kwaya hara o Jisu vua, " Holia lima vuau na wai mequ homu". ⁸O kura lea tisaivel a ra hi la i tauni mera voli cawa.⁹A qei kway na lewa ni Samaria o vua, " E rewa vaca vuako, nio sa jiu, mo qei kerevia ma, na lewa ni Samaria, na wai mo homia". Ni o kura na Jiu qeinira na koi Smaaria era tamu viriti. ¹⁰A haumia lehu o jisu lea voha a kwaya, " Mo ke a kilasia botoga nai holiholi ni kalou, qeinia a kua ekwaya kotowa vuako, " Holia ma vuau mequ homu , " O iko ena kerevia ho vua, kua a ke na holia ho vuako na wai cola.¹¹A kwaya hara na lewa vua " Lequ juraga na tobu okwe e nubu haraga, o iko a qai sikai lemu vokese." I vei e no kodaki na wai ni cola o kwaya koto oqo. ¹²O iko bara yawa i yata cake hara mai vua lemaju qahe o Jekope, o kua a holia vokematou na tobu, a homu muni ke o kua, kuru o kuru luvea vateqei niru ledru manumanu.¹³Haumia o Jisu lea voha a kwaya, " O kura coko era homia na wai okwe era na mata homu tale." ¹⁴Ia o kura na homia na wai qi holia o au era na tamu mata homu tale. Na kea i kuri na wai qi holia o au ena nia na matani wai tovure ina lea cola, ena ena tovure kotoga ina cola tawamudju.¹⁵A kway na lewa, " Lequ Juraga, holia ma vuau na wai okwe mequ kua ni mata homu tale mequ kua muni latalema o kei mequ lama itakiwai. ¹⁶A kwaya vua o Jisu , " La o lai covia ma lemu Seigwane, muru lavata talema o kei. ¹⁷A haumia lehu la voha o Jisu na lewa a kwaya, " E hukai na lequ Seigwane " kwayatale ma o Jisu " O iko i kwadjina ina lemu kwaya, e hukai lemu sigwane. ¹⁸Ni lima osiho lemu seigwane, ia o kua i noqea koto okwe tamunia lemu Seigwane. Na kwa o iko kwaya e kwadjina.¹⁹A kwaya tale na lewa vua, " lepqu Juraga, o au qi tolavia nio iko djina na parofita. ²⁰O kura lemaju qahe ara qwaravia kalou ina ulu ni yataga okwe, ia o iko i kwaya ni qwaravi kalou e dodnu me tara vahila ma i Jerusalemi .²¹A kwaya tale o Jisu vua, " Lewa vabausia lequ voha ena yaco na gauna miji na tamu ljudia ke na kalou ina uluni yataga okwe he mai Jersalemi"²²Miji lehu vua o kua miji tamu kilasia. O kemutou maji loju vua o kua maji kilasia , nia jubuma vuara na kai Jutia nai vacolo.²³Ena yaco ma na gauna, ia ji donia juho okwe, era loju ke vayalo ka vaidjina vua o tamadatou o kura na loju djina , ni vadaniraju o Tamadatou o kura kodakui okwe mera qwaravia. ²⁴E kalou yalo na ledju kalou, o kura era loju vua e dodonu mera loju vayalo ka vaidjina.²⁵A kwaya na lewa vua, " Qi na kilasia kotoho ni na lama na Mesaia (O kua e nia e yaca na karisito) nagauna ena la maike, ena qei macalatakinia voketatou na kwa tauccoko. ²⁶A qei haumia lehu vua o Jisu , " O au ga okwe, o kua e voha kotowa vuako."²⁷Ara lehuhoma o kura lea tisaivel. Ara vaqaqaia koto era yalo naca lea vuni vivothaki qea koto e hila na lewa ia e sikai hilaga a vecugia, " Naca i vinasia? " he naca i voha kotoke vua na lewa okwe?"²⁸28 A denia dei juma lea kaloklao ni wai na lewa okwee, alehutale ina lea rara a kway vuara na ecola. ²⁹Muju lama, muju tolavira re e tahiila na seigwane o kura a kwaya coko haragama vuau na kwa tauccoko balesiau. Bara nia okwe na karisito he sikai?³⁰Ara denia ho ledru djuku nono ara lama vua.³¹Na gauna vataga okwe, ara vatomasia kotoke o Jisu o kura lea tisaivel me kana. ³²Ia a kway vuara, " E noju vuau na cawa mequ kania, ia o kemutou miji tamukilasia." ³³A ra vivothaki lo ho na tisaivel, " a sikai hila a bau kou hilama vua na cawa me kani, ji kwadjina he sikai?"³⁴Kwaya vuara o Jisu, " Na kequ cawa mequ tara na kwa a vatalasiau maike o tamaqu ia mequ vaosinia hara. "³⁵Muju a tamu kwaya o kemutou vai nikemutou, " E vo ha ho e va na vula me ju cadravia na gaun ni tattamuhukusia.³⁶Ia au qai kway vo kemutou , muju tolavia na yaga ni seisei coko. era mahuna juho wacia ju ho me ju tamahuki sira.³⁷O kua e dau lai kai ke na voha honi, " e hila ni hila e seja, a hilayali tale na lai tatamuhukusia."³⁸Qu vatalasiko me lai tamuhukusia a kwa o iko a tamu ogatakinia. Yavalu ara cakacaka takinia o iko oqei lai hita ma kedra maliwa.³⁹Ara levu hara na kai Samaria ina taunihoni ara vabausia balesia na lea i vamacal na lewa e kwa a jukuniyalo koto, " O kua a kwaya cake vuau na kwacoko qu tara."⁴⁰Ara lama vua na kai Samaria a ra kerevia me noqera re vahewa, a mani no tale me rua tale nahiga.⁴¹A ra lewe levu tale ara vabulai balesia lea voha. ⁴²A ra kway vua na lewa, " maji tamu vacolai ga me balesia lemu voha, ni o kemutou maji rogo ho lea voha,maji vabausia djina nio ku na ledra i vacola na kwai vuravura.⁴³Ni lama i osi na rua na higa , a dedei ho a yamata ho i Kaleli ⁴⁴Ni o jisu vainia a kwaya osi ho nia Parofita e tamu dokai i na lea vanua. ⁴⁵Lea cadra mai Kaleli, o kura na kai Kaleli ara ciqa takinia. Nira tolavia tauccoko muni ho na kwa a tara mai Jesusalemi ina hoqonio o kura muni ara lamuni ma ena hoqo honi.⁴⁶A lehu tale ma o Jisu i Kaleli , na vanua a vukucia ke na wai me waini. A hila na juraga vaijuju a baca a luvea sigwane mai Kapanaumi. ⁴⁷Na gauna a rogo ke o jisu a deidei ma i Jutia me la koto ho i Kaleli, a yato via hara o Jisu a lai kerevia me lamai vacolania o luvea a baca bibita koto.⁴⁸A kway o Jisu vua," Vavo hara kodaki muju tolavia e yavalu na cakacaka mana qenia na kwa e veivakurabuitaki, o kemutou miji na tabu vabausia."⁴⁹A kwaya vo Jisu na juraga vaijuju okwe, yalo vina o lama ke mase o luvemu. ⁵⁰A kwaya tale wa o Jisu, " Lehu tale, o luvemu e cola

ho. " A vabausia coko na voha a kwaya vua o jisu a mani huka tale.⁵¹Lea huka lehu koto a hotaqera lea cola cakacaka ara lama i kwaya ni cola vina ho o luvea. ⁵²A vecunira na gauna vaca a cola vina hoke. A ra kwaya ni higa niyavi nai kaviju ni yauawa a osi koke na baca.⁵³A vakanananu lehu o tamaya ni honi ga na gauna a kwaya ke vua o Jisu, " O levumu e cola ho." O kua qenira coko na lewe ni matavuwere ara sekivu haraga ho mera vabausia. ⁵⁴Okwe na karua ni cakacaka mana a tara o Jisu na lea lehu tale koto ma o jisu i Jutia me lai Kaleli.

⁵ ¹Ni osi coko na kwa o kura a qai tara hila na ledra hoqo levu na koi Jiutia,a mani deidei o Jisu a la cake I Jerusalemi.

²I jerusalemi e noke hila na tobu ni hili e voleka ina matamata ni koro ni hivi,ina voha va Iperiu e yaca I Peciseita,e lima na kea bewa ni were.

³E levu na mbaca era daro ke,na cewa,na lokiloki,malumalumu qeinira na yavalu tale.

⁴E hila na baca e nomuni koto ke e osi ho e tolusagavulu ka walu na yabaki lea baca ju.

⁵E hila na baca e nomuni koto e osi ho e tolusagavulu ka walu na yabaki lea baca ju.

⁶O jisu a tolavia ga a kilasia ni balavu ho na gauna lea baca ju a mani vecugia hara ,I mata cola he sikai?.

⁷Haumia lehu na baca a kwaya,”lequ juraga”e sikai na lequ yecola mei au ina tobu ni hihili na gauna e vacekujutaki ken a wai.Na gauna qi hahaga koto ke mequ la e tahila e simata tale ho vuau.

⁸A voha o jisu vua a kwaya”jucake,qulu lemui yaya ni moce o la”.⁹Gauna vata honi a vacolai vahauri ken a baca honi,qulu coko lea I yaya nimoce a deidei ho.ia na kwa taucoko okwe a yaco koto na higatabu.¹⁰Ara kway ana koi Jiutia vua o kua a vacolai”nikau na higatabu e tamu dodonu mo dadagi ju ina higa nikau.

¹¹Haumia lehu ledra voha a kwaya”o kua a vacolani au a kwaya vuau,qulu lemui yaya ni moce o la”.

¹²O cei na yecola oqo a kwaya vuako”qulu lemui yaya o la”.

¹³Ia o kua e vacolai e tamu kilasia ju re o cei a vacolania balesia o jisu a valuju lo ho ni ra sekivu ho mera cadracadra homa valewe levu na yecola.

¹⁴Ara qei lai hota tale o jisu ina were ni horo a qai kwaya ke o jisu vua” tolavia I colacola vina ho!kua nio valavala ca tale ke qai cadraviko e hila na kwa ena bura cake na kwa o hota qea osi ho.

¹⁵Lehutale o kua a lai kwaya vuaru na kwai I jiutia ni o jisu a vacola nia.¹⁶Ina vuku ni kwa okwe ara voha vaburaburatakinia ke o jisu o kuru na koi jiutia

nia a tara koto na kwa coko okwe ina higatabu.

¹⁷A qai kwaya o jisu vuara”e cakacaka vahila koto o tamaqu,o au muni qi cakcaka koto.

¹⁸Ina vuku ni kwa coko okwe ara qei vinasia gaho ke na koi jiutia me ra vamasenia,nit amu vaburaburatakinia ga na higatabu ai e a kwaya muni nia o tamaya na kalou,a kodaki me wilikia ho meru totouvata na kalou.

¹⁹A haumia ledra voha o jisu a kwaya”e djina e djina o luvea o tamurewa nintara vainia e hila na kwa,va vo hara ke tolavia ni tara o tamaya,o luvea ena vasekusekucia muni ga.

²⁰Ni lomania o luvea o tamaya ena varaitakinia taucoko vu ana kwa e tara,ia ena varaitakinia vua na kwa e levu cake hara me muju na mata harahara ke.

²¹Me kodaki ga o tamaya e vajunira na mse a holia vuara nai cegu ni cola,ia e kodaki muni ke o luvea ena holia ga nai cegu ni cola vua ga e vinasia.

²²Ni tamu na lewaia hila na yecola o tamaya,ia na lewaia coko a holia vua ho o luvea me tara.

²³oni ga era na varokorokotakinia ke o luvea me kodaki ga ledra varokorokotakiniao tamaya.o kua e tamu varokorokotakinia o luvea e tamu varokorokotakinia muni o tamaya o kua ga e vivatala ma.

²⁴E djina ,e djina qi kwaya vakemutou,o kua e rogo na lequ voha a vabausia okua e vatalasi au ma,ena rewasia na cola tawamuju,ena tamu tau muni vuana oca,ni vasitakinia homa na mase a toki ho ina cola.²⁵E djina,e djina,qi kwaya vukemutou,e lahomna na gauna ,ji donia hara ju ga hookwe,era na rogo na domo ni luve ni kalou o kura na mse,ia o kura era narogo era na cola.²⁶Me kodaki e cola vainia ga o tamaya a holia muni ga vua o luveya me cola muni ga vainia.

²⁷O tamaya a holia vua o luvea na kaikai ni vajulewa balesia ni sa luve ni yecola.

²⁸Me kua ni karaci kemutou na kwa okwe,ni na cadra ma na gauna o kura coko era daro ju ho inai bulubulu era na rogo e domo.

²⁹Era na mata cake ma.o kura na valavala dodonuera na ju cake tale ma ra na cola,vata qeinira na valavala bura era na ju ina matavilewai.

³⁰O au qi tamurewa ni tara vaini au e hila na kwa.lequ vajulewa e vatau ina kwa
qi rogo,na lequ lewaia e dodonu balesia e tamu vatau ina kwa qi vinasia ia na
kwa ga e vinasia o kua a vatalasiau ma.

³¹Ke qina jukuniyalo takini au ga,lequ jukuniyalo ena tamu djina.

³²Ke hila yali e jukunia kequi jukujuki,o au vaini au qi kilasoa ena djina nai
jukujuku e holia.

³³Muju vakou ho vo joni,ia o kua a kwaya ho na kwadjina.

³⁴Ia nai jukujuku balesi au era tamu kwaya na yecola ia qi kwaya ga na kwa
okwe balesia me muju cola ke.

³⁵O Joni a nia na hina o kua a mudre a cece ma,o kua muju a vinasia me muju
ciqatakinia muni na kea cece.

³⁶Na lequ jukuniyalo e kwalevu hara main a kea I kujukuju o Joni,ni cakacaka a
holia ma vua o tamaqu mequ vaosinia,o kua na cakacaka haraga qi tara honi
e jukuni au ni vatalasiau ma o Tamaqu.

³⁷O tamaqu o kua a vatalasia au ma, e drau jukunia na kequi jukujuku.miji tamu
hi rogo vahila e domo he tolavia na keai bulibuli.

³⁸E tamu no I muju yalo lea voha balesia miji tamu vabausia o kua a vatalasia ma³⁹Miji vadadani I nai volatabu ni
muju numia miji na rewasia ken a cola
tawamuju,ia nai vola ga oqo e kway ana kwa balesi au.

⁴⁰Muju qei vadjuwadjuwa hara na lama vuau me muchu rewasia ken a cola.⁴¹E tamu yaga vuau mera va
lavelavesiau na yecola.

⁴²Ia qi kilasia kemutou ni sikai kemutou na yalo ni lomania na kalou.⁴³O au qi lako ma ina yaca o tamaqu,ia muju
qai tamu ciqoma au.kodaki e hila
tale e lagama ie yaca vainia,o kemutou miji na hoqomia.

⁴⁴Ena qai rewa vac ana vabausia, o kemutou miji vivarokorokotaki ga vaini
kemutou muju tamu vinasia na varokoroko e lama vu ana kalou tahila ga.

⁴⁵Kua hara ni muju numia niqu na beitaki ni kemutou vua o tamaqu,o kua ga
ena beitaki ni kemutou o moseso,o kua miji holia vua lemuju vivabausi.

⁴⁶Ke miji vabausia o moseso ia na ka dodonu me muju vabausia muni balesia o

kua ga a volai na kequi jukujuku.

⁴⁷Kodaki miji tamu vabausia na kwa volaia o mosese,miji na qai vabausia vac ana lequ voha.

⁶ ¹Ni osi na kwa raki okwe, a qei tahoko o Jisu ina tai ni wahawaha o Kaleli e yaca i Taiperia. ²A ra levu ara sekucia ni tolavia ho na cakacaka mana ni vivacelai a tara vuara na baca. ³A vodocake ina uluniyataga o Jisu a lai tadre qera meike i kura kea tisaipelu.⁴Okwe e voleka koto na ledra hoqo levu na koi Jutia na Kanavata ni Lakosivia. ⁵A tola o jisu a tolavira na ecola wara ara yamata kotohowa ina vanua a nokotoke, a vecugia hara o Vilive, " I vei ji rewa ni volia meike na madrai mera kania o kura okwe?" ⁶Lea vecucu okwe me vatovolia boto , a kilasia osi juho o kua naca mena tara.⁷Haumia o Vilive lea voha o jisu a kway, " Okwe na madrai me voli me rausira na ecola okwe ena qulumia na kejui hau ni vimama ni yabaki". ⁸A voha cake muni ma o Adriu lea vitacini o Saimoni Pita a kwaya ⁹okwe e hila na huravou hewa e nokoto vua e lima nai buli madrai qeinia e rua na ika , ia ena rausira vaca na ecola wara era noju o kwe?¹⁰A kwaya o Jisu , " muju kwaya vuara na ecola mera tadra. " E colavina na qarasi na vanua honi ara mani tara vina coko ke na ecola. E rausia ni lima na udolu na seigwane gare ara no na higa honi. ¹¹Qulu o Jisu nai buli madrai, vavinavinatakinnia a mani votai vuara coko hara na tadra ju honi lea wahewahe ia na ika. ¹²Ni osi ho na kana ra berivina coko ho, qei kwaya o jisu vuara lea jisaivel, " Cugi cokoma na meremere ni cawa e vo. Kua ni hila na kwa me dei."¹³A ra mani tawania rewa tara e jinikarua na vehaveha nai vovo ni cawa a lai kana na higa honi.

¹⁴Ni ra tolavia ho na ecola na cakacaka mana a tara o jisu, ara qai kwaya,"o kua ga okwe na parofita a lai kwai ni lama I vuravura.

¹⁵Kilatokonia o Jisu na ledrai juvajuva me ra meia vakaikai ara bulia me nia ledra Jui,a valujulo a lehutale I viyayataga a lai noju meike.¹⁶Luju homa na yavi,ara vulivuli lea tisaivel,ara la bale I matacawa.

¹⁷O kei ara vodo ken a waqa mera takohovisia na wahawaha me rai Kapenaumi.Drio homa na vuravura ia o Jisu a hibere ga ma.

¹⁸Kaikai homa na liwa ni cagi a sekivu me cecekukuju homa na wahawaha.¹⁹Osi e tolu ina va na maile ledra voce koto,ara qai tolavia toko o jisu ni yato ju mai yataga ni wai e yamatavira kotoma,ia mani cavu haraga valevu era yalo na kwa ara tolavia.

²⁰Kwaya vuara o jisu"muju kua ni matak,o au ga okwe".

²¹A ra vinasia mera vavodonia ian waqa,e vahauri ga ledra cadrai siliva ni wahawaha ara lakoto ke.²²Na higa taravia,o kura na ecola ara udju ju ma ina tai ni wahawaha I siliva ara tolavia ni sikai hila tale na waqa e kele ju,o kua tahila ga na waqa ara vodoke na lea jisaivel ia o jisu a tamu vodo vata qei nira.

²³Ia e yavalu na waqa ara macavu ma I Taiperia voleka ina vanua tara kena kana madrai ni osi lea vavinavina takinia o jisu.²⁴Nira tolavia ho na ecola ni ra lavele o jisu vata qeinira lea jisaivel,ara vodo gaho o kura ina waqa ara lai vadania o jisu I Kapenaumi. ²⁵A ra qai lai danitokonia ina hilatale na siliva ni wahawaha,ara mani vecugia,"vavuvuli nigica o lamaike o kei?.²⁶Haumia o jisu ledra vecucu a kwaya"e djina ,e djina qi kwaya vakemutou miji tamu vadania maike o kua balesia ni muju a tolavia na cakacaka mana qu tara ia balesia ga ni muju a kania nai buli madrai muju a bori ke.

²⁷Muju kua ni cakacaka takinia valevu na cawa ena lai kana ga a osiia muju kuhatakinia ga valevu na cawa vayalo o kua jina cava rewake ina cola tawamudju ia honi e holia tahila na luve ni ecola,ni kalou levu o jiova a biusia osi ho lai vatakilakila vua.²⁸A ra vecugia"naca me maju tara me rewa ni maju tara ken a cakacaka e vina ke vua na juraga.

²⁹Haumia o jisu vuara a kwaya."o kua haraga okwe na cakacaka e va kalou,me maju vabausia o kua e vatalasia ma.³⁰A ra kwaya 'nai vatakilakila ca ina tara me maju rewa ni tolavia maju vabausia?Naca ina tara?.

³¹O kura o tamamutou ara kania na mana I yaloga ni vilkaikai me kodaki e volai,"a holia vuara na madrai mai lomalagi me ra kania".³²Haumia o jisu a kwaya,e djina e djina qi kwaya vukemutou a tamunia o mosese a kua a holia vukemutou na madrai I lomalagi,o tamadru ga o kua e holia na madrai djina I lomalagi.

³³Ni madrai vakalou o kua e labale ma I lomalagi a holia na cola vuara na koi vuravura. ³⁴A ra kwaya vua"Juraga holia koto gama vukematou na madrai okwe.³⁵Kwaya vuara o jisu"o au na madrai ni cola,o kua e lama vuwau ena tamu hewe,qeinia o kua e vabausia au ena tamu karamaca vahila.

³⁶Qi kwaya vadodonu vukemutou ni muju a tolaviau ho ia muju a qei tamu vabausia.

³⁷O kura coko na holi rewa o tamaqu vuwau era lawa vuwau,ia o kuracoko era lawa vuwau qina tamu deiniru vahila.³⁸Niqu a lai vatala bale ma mai lomalagi,tamunia mequ tar ana kwa e nia qu yalo ia na kwa ga e nia e yalo o kua a vatalasia ma.

³⁹O kua okwe e yalo e kua a vatalaisau ma,mequ kua ni qulu cewarusia hila o kuru a holirama vuau,mequ na vajunira cake tale ma ina ,vataosiosi ni gauna.

⁴⁰O kura coko era tolavia o luvea ara vabausia ena ledra na cola tawamudju honi na kwa e nia e yalo o tamaqu o au qina qei vajunira cake tale I nai vataosiosi ni gauna.⁴¹A ra vadjudia na jiu balesia ni o kua a kwaya”o au na madrai a luju mai lomalagi”.

⁴²Ara mei kwaya tale,”tamunia okwe na jisu o luvea o joseva,o hunaya o tamaya ji kilasira vina?me qai rewa vaca me lama I kwaya tale vaketatou,”o au qu la bale mai lomalagi.”⁴³Haumia lehu vuaru o jisu,”muju kua ni velegudrugudru koto”.

⁴⁴Ena sikai hila e rewa ni lama vuau vavo hara ke vadaniau o tamaqu,o aua qina qei vajunia cake tale inai vataosiosi ni gauna.

⁴⁵A ra volaia na parovita,”ecola coko ena vavulicira na kalou,”o kura coko ra rogo ara vulima vua o tamaqu era na lama vuau.⁴⁶E sikai hila e hi tolavia o tamaqu,vavo hara o kua e lama vua na kalou a tolavia ho o tamaqu.

⁴⁷E djina,e djina qi kwaya vukemutou o kua e vabausia ena lea na cola tawamudju.⁴⁸O au na madrai ni cola.

⁴⁹O kura na tamamutou ara kania na mana ina vanua liwalala,ara sini mase takinia.⁵⁰Okwe na madrai a lujuma I lomalagi,me na kania e hil;a nae cola me kua ni mase.

⁵¹O au haraga okwe na madrai ni cola a ligama I lomalagi.ke hila e kania hila e siki na madrai okwe ena cola tawamudju.Na madrai qi holia o au honi qu yago me balesira na cola ina vuravura ókwe.⁵²Ara yalobura ho na jiu a sekivu ho mera viba, a ra kwaya “e rewa vaca vua na ecola okwe me holia vaketatou e lala medju kania”.

⁵³Kwaya vua o jisu”e djina,e djina qi kwaya vakemutou,vavo hara ke kania e lala na luve ni ecola o homia e dra,ina qei rewasia vainiko na cola.⁵⁴O kura coko era kania qu lala ara homia qu dra era na rewasia na cola tawamudju,qina qei vajunira cake tale inai vata osiosi ni gauna.

⁵⁵Ni sa kwaleikana ni cola qu lala,qu dra e nia na homu djina ni cola.

⁵⁶O kua e kania qu lala a homia qu dra ena no qata qeinia au,o au muni i vua.⁵⁷Me kodaki ga ni vatalasiau ma na kalou cola,o au niqun na cola koto balesia op tamaqu,o kua ena kani au,e na cola muni balesi au.

⁵⁸Okwe na madri I kua a luju ma I lomalagi,tamunia o kua ara kania leju qahe ara mase.o kua e kania na madrai okwe ena cola tawamudju.

⁵⁹O jisu a kway ana kwa coko okwe I yaloga ni wereniloju lea vivavuli koto mai Kapenaumi.⁶⁰Levu o kura lea tisaiveli arar ogo na lea I jukujuku ara kwaya,”okwe e hila nai vavuvuli vicalasi,o cei ena rewa ni ciqomia?

⁶¹O jisu,ni kilasia osi kotoho nio kura lea tisaiveli era velegudrugudru koto,a kwaya tale vuara,”e levaci kemutou nai jukujuku okwe?”.⁶²Ia tara vaca kodaki me maju tolavia na luveni ecola me lehu cake tale ina vanua a sei no mai ke I mata.

⁶³Na yalo e vavunia na cola,nay ago e sikaI e bese.Na voha coko qi vohatakinia koto vakemutou e ra yalo,e ra cola.

⁶⁴Ia e hi yavalu ga vakemutou e rat amu vabausia.Ni o jisu main a vasekivu a kilasira osi ju ho o cei era na tamu vabausia o cei muni ena voli takinia o jisu.

⁶⁵A kwaya vuaru”o kua ga okwe qi kwaya ke vuakemutou, ena sikai hila ena rewa ni lama vuau vavo hara ke holia vua o tamaqu lea vivadonui”.⁶⁶Honi ga ledra vuni deidei e yavalu lea jisaivelia ara tamu vinasia ho mera yalo vata qeinia.

⁶⁷A qai kwaya vuara na lewe jini karua o jisu”tara vaca o kemutou miji tamu vinasia muni na deidei?.

⁶⁸Haumia ma o Saimoni Pita lea vecucu a kwaya”juraga me maju qai la tale I vei?ni noju ga ho vuako na voha ni cola”./

⁶⁹Ni maju vabausia maju qei vakilasia muni ho okwe nio iko o karisito na luve ni kalou cola.⁷⁰Kwaya tale vuara o jisu,”bara tamu ni au qu djigitakinia ni kemutou na lewe jinikarua,e tahila vukemutou na niju?.

⁷¹Lea voha okwe vaibalebaletakinia koto vua o Jutasa o luvea o Saimoni Isikarioti,ni nia o kua mai vuaru na lewe jinikarua,o kua a qei volitakinia o jisu.

⁷ ¹Ni osi ho na veikwa tauoko,a yato koto o Jisu I Kaleli,a tabu vinasia o kua me lai Jiutai,a ra vinasia koto na kwai Jiutia me ra vamasenia o Jisu.

²A roro voleka hara kotoma e hila na higa ni holeholevaki o kura na kwai Jiutia,ni na holevutaki na were vacevaceva.³O kuru muni o tacimu aru kwaya vua -mo deidei o kei o lai I Jiutia,balesia o kuru na lemu tisaipeli meru tolavia muni na cakacaka o tara muni koto.

⁴E hukai hila na yecola e tara kotona kwa me kilai kodaki o kua na vaini me vinasia me kilai.kodaki I tara koto e yavalu na kwa,mo varaitakiniko I vuravura me ra rewa ni kilasia.⁵Aru tabu vabausia muni o kuru o taciya.

⁶A qai kwaya o Jisu vuaru,"E hibere ni nia lequ gauna okwe,ia na lemu gauna e noju gaho.

⁷O vuravura e tabu rewa ni burasiko.Ia e burasiau o au qi vunautakinia he jukuniyato na lea cakacaka e tabu vina.⁸Mo la ina vanua ni holeholevaki-o yau qina tabu la ke balesia na lequ gauna e hibere koto.

⁹Na gauna a kwaya osi ke vuaru nai jukujuku honi,o kua a nokoto ga I Kaleli.¹⁰Ena gauna era la coko ke,o kuru o taciya mera la ina vanua ni holeholevaki,a laqeru muni,ia a la cuvacuva-me kua hila e kilasia na lea la muni.

¹¹O kuru .na kwai Jiutia ara vadani muni koto-ara qai kwaya-Ivei o kua okwe?¹²A a levu hara na kea vivo hakitakime balesia o Jisu.E yavalu era kwaya-o kua e hila na yecola vina yavalu era kwaya,hukai!o kua e dau mei ira na yecola vabura.

¹³E hukaihila me jukunia e hila na kwa balesia, nira matakicia na Jiu.¹⁴A tara koto ho na holeholevaki me volaka koto na kea vimamao Jisu a qai la cake ina kea were horo,a qao sekivu vavuvuli.

¹⁵A ra kurabui valevu hara o kura na Jiu."E kilasia vaca na yecola vaca na yecola okwe.O kua e tabu vuli vina me kodaki o kematou.

¹⁶O Jisu a qai kwaya vuaru,na lequi vavuvuli e tabu sa lequ,ia e lea o kua e vatalasiau ma.¹⁷Kodaki e hila e mata tara na lea cakacaka,o kua vainia ena kilasia vainia na lea vavuvuli,e tabu vakuwai na vanua e lamai ke-e lama vua na Kalou,he I kwaya koto ga lemu cola vainiko.

¹⁸O kua e tata ena balesia ga,o kua ga e vadania ga na lea dokai,ia o kua e vadania la dokai,o kua ga e vatalasia ma,na yecola honi e kwadjina,o kua e hukai vua e hila na cala e no vua.¹⁹O Mosese a tabu holia vuako na lawalnia ivo kemutou taucokoe hukai hila me maroisia na lawa.Ia naca muju vadani au ke?me muju mata vamaseni au?.

²⁰A ra tata ma,ara kwaya vua,E nokoto vuako e hila na niju?o cei e mata vamase niko?²¹Jisu a haumia vuaru,o yau qu tara ga e hila na cakacaka ni muju tabu vabausiau.

²²O Mosese a holia ivo kematou e hila na vavuvuli ni tabi nisi,a vatabunia na lea

vavuvuli o Mosese ia na I vavuvuli mai vuaru na qase ena gauna I matai a muju qai pisi na keto na seigwane ena gauna ni vacecegu.

²³Kodaki e hila na seigwane e nisi koto ena higa ni vacecegu balesia ni vaburania na lewa lawa o Mosese,naca miji ocasi au ke balesia ke bulia na yecola me rairai vina ena higa ni vacecegu?.

²⁴Kua ni muju valewaia e hila nakwa,ia muju valewaia ga vadodonu.²⁵25. A qai kwaya ma e yavalu mai Jerusalami,a tabunia na yecola eru vadania koto meru vamasenia?.

²⁶26. Tolavia,e tata doudou,aru qai tabu kwaya vua e hila na kwa.Era kilasia ni sa Juraga djina o kua.

²⁷27. Na yecola oqo miji kilasia na vanua a lamai ke.Ia na gauna ena lamai ken a karisito ena hukai hila evo ketatou ji na kilasia na vanua a lamai ke.²⁸A qai covira o Jisu I rara na vanua na were ni Kalou,vavuvuli koto a qai kwaya,kemutou taucoko,mijikilasi au koto vavina,miji kilasia muni na vanua qu lamai ke.Qu tabu lama me balesi keau ga,o kua ga a vatalasi au ma e djina,o qei kwaya nio tabu kilasi au.

²⁹O au qi kilasi au vavina balesia o yau qu a laga vua o kua e vatalasiau ma.³⁰Aru mata lamai meia vakaikai,a qai hukai hila e rewa ni dereia,he vehukia rewa balesia lea gauna e hibere koto ni yaco lea gauna.

³¹Ia e levu,era vabausia koto,era kwaya,na gauna ena lamai ken a karisito o kua ena tara e levu na vatakilakila ma vua?.

³²Na varisi arar ogo ni ra tata koto ho na yecola me balesia o Jisu,o kura muni na varisi qeinira na bete levuera vatalasira na ovisa mera lai mea ma.³³A qai kwaya o Jisu,o yau qi noqei kemutou vahewa boto a qina qai lai vua , vatalasiau ma.

³⁴Ina vadaniau,ina tabu daniau,ina vanua qi lake,miji na tabu rewa ni lamuni ma vuau.³⁵Ara qai vivohaki vainira o kura na Jiu,ivei na vanua e kway ana ecola me lake,meju na taburewa ni tolavia rewa ke?o kua ena la ivuara na kwai Kirisi ena qai vatakulici sira ke.

³⁶Na tata ca re e kwaya koto?.ina vadaniau,ina tabu daniau,ina vanua qina lake,ina tabu rewa ni lama ina qi noke.

³⁷Ina osiosi ni higa ni holeholevaki o Jisu a ju cake,a kwaya,me kodaki e hila me mata homu wai,me lama vuau,me honmu na wai.

³⁸O kua e vabausi au,ni kwaya na lea tata ena dave ma e yalo na mataniwai cola.³⁹A tata takinia valevu me balesia na yalotabu ni kalou,o kua ena vabausia qai ciqomia,ia na yalotabu e hibere niholi koto balesia o Jisu e hibere koto ni vacerecerei.⁴⁰Yavalu na ecola ,ara rogo balesia na tata honi,era kwaya,o kua hara ga hi okwe na Parovita.

⁴¹Yavalu era kwaya,o kua na karisito,ia yavalu era kwaya ,na karisito e rewa ni lama i Kaleli.

⁴²A tabu kway ana lea tata,na karisito ena lama ina kawa o Tevita mai Peceliema,ina rara hewa o Peceliemaina vanua a nokoto ke o Tevita?⁴³Ara qai voha balesia , o kura na yecola me balesia.

⁴⁴Yavalu ara tobokia ho me na qai mea howa,ai e hukai hila a tobokia rewa.⁴⁵Ara qai lahoma na ovisavuara na betelevu,qeinia na varisi a qai kwaya vuara,naca muju tabu meia maike vo kematou.

⁴⁶Aru qai kway ana ovisa,a hukai hila medau tata kodaki honi.⁴⁷Ara qai kwaya ma na Varisi,ara tabu burasi kemutou muni o kura oqo.

⁴⁸Ena vabausia e yavalu na Juraga,he o kura yavalu na Varisi?

⁴⁹Ia na ecola era tabu kilasia na lawa era na ruha.⁵⁰O Nikotimo e hila vuaru na varisi,o kua a lama I mata hara a qai lama I kwaya vuara.

⁵¹Na leju lawa e dau vajulewa ke e hila na yecola,ni hibere ni tar ana matavilewai qeinia e kilasia koto na kwa e tara?.

⁵²Ara qai kwaya vua,o iko muni o lama I Kaleli?mo qai vatolavira me kua hila na parofita me lama I Kaleli.⁵³Ara qei la coko na yacola i na lea were

¹A la o Jisu ena yataga ni violive. ²Qwata hewahewa a la ina werenicaboihoro, ara qai coko ma na e cola taucoko, a tadra qera , a qei vavulicira na ecola ena tata ni Kalou. ³O kura na dau - ni- vola qei ni ra na Varisi, ara mea ma vua e hila na lewa " Dauseigwane" muni ga. Aru va juvakenia ju ena kedru maliwa i yaloga donu.⁴Ar u qai kwaya vua, Qahenivuli, na lewa e "dauseigwane" (ara tobokia ni vica vata ju na lea seigwane.) ⁵Na lawa e na gauna honi, Mosese a vajulewatakinia ivo ketatou meju na dau vavirikira na ecola e tara na i varau o, na ca ina kwaya me balesia na lewa o? ⁶E ra tata ke kodaki honi, me balesia me ra rewa ni beitakinia ni hila na kwa he tara, ia o Jisu a kaere bale a qai volavola ina qwele me vagatakinia ke e sisinilima.⁷Ara qai vatarogia valevu na ecola e levu na taro, a qei jucake, a qai kwaya vuara, okua e nokoto oqo okua e tabu valavalala ca, o kua haraga oqo me qulu na vaju, me qai virikia ke na lewa honi. ⁸A kaere bale o Jisu, a qai volai ina qwele.⁹Na ara rogo ke, na kwa a kwaya o Jisu, ara lavele vayahila, me sekivu ma ivua qase tahila me yacovia o kua e kwa hewa tahila. A sinisini aru qai vokoto gaho, o Jisu, qeinia na lewa honi- okua a jucake tahila ju ena kedra vimama.¹⁰A jucake ma o Jisu, a qai kwaya lewa ivei o kura na tata burasiko koto a hukai hila e lama me lamai lewa iko?¹¹A qai kwaya na lewa, a hukai hila, Juraga a qai kwaya o Jisu, o yau qi tabu lamuni ma mequ valewaiko - mo na lai ocasi mo la okei- mo kua ni valavalala ca tale.¹²A qai kwaya tale vuara o Jisu,o yau okwe na hina ina vuravura, o kua ena sekuciau ena tabu yato ina vanua e driadrio, ia ena no na cece ina lea cola.¹³O kura na Varisi, ara qai kwaya ivo Jisu, o vadjinadjinataki nikovainiko na lemu vadjinadjina e na tabu vawili, e tabu kwaya djina.¹⁴O Jisu a kwaya vuara, kodaki qidadjina takiniau vainiau, na lequ vadjinadjina, ena vabau ga he kwa djina ga. Aqai kilasia na vanua qidlamaike qeinia qidkilasia muni na vanua qidlakoto ke, ia o iko re i tabukilasia na vanua qidlamaike, qeinia na vanua na lake.¹⁵O iko i vajulewa va ecola oyau qidtabuvajulewa takinia e hila na ecola.¹⁶Kodaki mequ vajulewa, me qu dau vajulewa dodonu, balesia oyau e tabunia yau ga e hila tale koto e nokoto, ia o yau muni qidnoqea muni kotoma o Nahuna o kua ga a vatalasi yau ma.¹⁷Io, e kwa djia, ina lemuju lawa e volai ni kodaki eru holi vadjinadjina e rua na ecola- honi e kwa djina nai jukujuku e lai kwai he holi.¹⁸O yau qidtahila ga, qid dau vadjinadjinataki ni yau vainiyau, ia o kua ga a vatalasi yau ma, o Nahuna o kua ga ena dau i vadjinadjina me balesia yau.¹⁹Ari qai kwaya vua, i vei na lemu Nahuna? a qai haumia ma o Jisu, kemutou miji tabu kilasia yau he na lequ Nahuna, kodaki o kilasia yau - oiko mo na kilasia muni na lequ Nahuna.²⁰A kwaya na tata okwe ina vanua e maroroi ke nai yau, me kodaki na lea dau vivavulici ena were ni cabocabonihoro, a qai hukai hila a tobokia balesai e tabu hi ni ya a lea gauna mena lahawaike.²¹A qai kwata tale vahila tale vua ra, o yau qidna laho, ina vadaniyau qidna mase ena vukuni lemuju i valavalala ca. Ina vanua qidlake, ena hukai hila ena rewa ni lamuni²²ke.O kura na Jiu ara kwaya, okua ena vamasenia ga vainia?- ina vanua qidlake, o iko i taburewa ni lawaike?²³A qai kwaya o Jisu vuara , o kemutou o muju lama ira okei i vuravura, ia oyau qidlama i lomalagi.²⁴Aqu kwaya ivo kemutou, ni muju na mase ena lemuju valavalala bura. kodaki me muju vabausia yau, ni o yau - o yau ga, ina mase vuku ni lemu i valavalala bura.²⁵Ara kwaya vua, o cei oiko? a qai kwaya o Jisu, vuwara, na ca qua kwaya osi homa ina sekisekivu.²⁶O yau e levu na kwa mequ kwaya qeinia, o kua me vadjinadjina me balesia na lemu cola, qeinia na levu ni kwa, qua togo mai vua na lequ Nahuna na kwa taucoko- o qidau wahea i vuara coko na ecola cokoga.²⁷Ara tabu kilasia ni a kwaya koto me balesia na lea Nahuna.²⁸O Jisu a qai kwaya, ina gauna i valevulevusia ke na Luve ni Kalou, o, honi ina qai kilasia ke, ni oyau, o yau ga hukai tale e hila- niqo na qai tabu tara tale e tahila na kwa vaini yau, Ian kwa ga a vatakulici yau ke Nahuna me qu tara, qidna qai tara.²⁹O kua ga a vatalasi yau ma e noqei yau koto, o kua e tabu biusiau me qu no tahila, balesia qidtara na kwa e dau gadrevia ju me na tara me balesia.³⁰E na gauna a kwaya koto ke o Jisu- a levu na ecola ara vabausia haraga.³¹O Jisu a qei kwaya vuara na Jiu a ra vabausia koto ho, kodaki miji sekucia na lequ tata, ia oiko ina lequ jisaipeli djina.³²Ina qai kilasia muni ke naca na djina, ia na djina ena qai hereki ko.³³Ara qai haumi avua na taro, o kemutou maji kawa ma ivo Eparama qeinia maji tabu bobula ivua hila, na ca i kwaya ke na tata oqo, o iko vainiko i na qai kereki?³⁴A qai kwaya o Jisu vuara, na kwadjina qio kwaya vuako, o kura taucko era vatarai nai valavalala ca era bobula ju i na i valavalala ca.³⁵Okura na bobula, era tabu noju dei ena hila na yaloga ni were, vahila, ia o luveya ga ena noju dei.³⁶Kodaki o luveya e herekiko, o iko i kereki vai djina.³⁷O yau qidkilasia koto ni muju lama na lea kawa o Eparama, o iko mo vadania yau qai maseni yau balesai na lequ tata e hukai vuako.³⁸Aqi tata ga ina kwa qidtolavia qeinia o Nahuna, qeinia o iko ina tara na kwa o rogo mai vo Nahuna.³⁹Ara qai kwaya vua, lemaju Nahuna o Eparama. A qai kwaya o Jisu vuara kodaki ni o kwaya ni o iko o luveya ma o Eparama, o iko mona tara koto na cakacaka me balesia o Eparama.⁴⁰Ia okwe, muju vadani yau me muju vamase ni yau, e hila na ecola a tata ni kemutou me balesia na kwadjina, ni oyau qidvarorogo ga vua na Kalou. Eparama a tabu tara na kwa taucoko okwe.⁴¹I tara ga na kwa he na lea cakacaka na lemu Nahuna. Ara qai kwaya vua, kemutou maju tabu sucu ma ivuara na "dauyalewa" o kemutou e tahila ga na lemuju Nahuna na Kalou.⁴²A qai kwaya o Jisu vuara, kodaki na Kalou, a ni ya na lemuju Nahuna o iko a dodonu mo lomani yau hara qu noju okwe i vuravura, oyau qua tabu

lama me balesia yau ga, ia o kua a vatalasi yau muni ga.⁴³ Na ca i taburewa koto ke ni kilasia na lequ tata? Me balesia ga, o iko i tabu rewa ni rogo koto na lea tata.⁴⁴ O iko i kodaki lemu Nahuna, o setani/ na niju, o iko mo qai djigitaki ni mo tara na kwa e vinasia na lemu Nahuna. o kua re a dauni vivamase koto mai ina gauna ni sekisekivu, qai dau yabu vinasia me dau jutakinia na djina balesai ni hukai ga na djina ena lama vua. Na gauna e tata ni giri, e voha kotoga ma ina lea cola vainia balesia okua na girigiri, o kua na dau ni girigiri.⁴⁵ O yau qi tata ga vadodonu, ina tabu vabausia yau ke.⁴⁶ Ocei ivo kemutou miji vadjinadjina takinia ni qu valavala ca?⁴⁷ Oyau qi na voha takinia ga na kwa e djina, ia na ca miji vabausikayau koto ke? Okua ga e vakalou- e rogo valevu na tata ni Kalou, o iko i tabu rogo koto balesia o iko tabu sa Kalou.⁴⁸ O kura na kwai Jiutia a ra qai haumia, ara qai tata vua, maji tabu kwaya koto na kwadjina, nio iko na kwai Samaria e no vuako na setani?⁴⁹ Jisu qai haumia ma a qai kwaya, o yau e hukai vuau o setani, ia o yau qi dau varokoroko takinia o Nahuna, o iko qai varivariva ci yau.

⁵⁰ Oyau qi tabu vadania mequ varokorokotaki ia e hila e tola koto qei nia na dau vajulewa dodonu.⁵¹ Na kwadjina qai varau kwaya wa i vokemutou, kodaki e hila me na maroisia na lea tata, o kua e na tabu tolavia na mas.⁵² O kura na kwai Jiutia , ara qai kwaya vau, o kwe maji qai kilasi ni dau hitaviko koto e hila na niju. O kura na parofita qei nia o Eparama a ra mase howa, ia oiko i kwaya, o kua e moroisia na lea tata o kua tabu mase.⁵³ O iko i tabu levu cake ma ivua o tamaya o Eparama, o kua a mase ho, he ca? O kura na parofita muni ara mase muni ho o cei miji varivarivacia koto ma?⁵⁴ O Jisu a qa haumia kodaki o yau mequ varokoroko takini ni yau, ena kwa wale he na tabu yaga na lequ dau vivarokoroko taki mo dau tata mo kwaya ni lemu Kalou o kua ga.⁵⁵ O iko i tabu kilasia, ia o yau qi kilasia ju vavina hara kodaki mequ kwaya, o yau qi tabu kilasia, o yau qi na kodaki o iko, mo giri ma. Ia o yau, a qai kilasia ju vavina qeinika o yau qi na marorosia na lea tata.⁵⁶ Lemu Nahuna o Eparama e dau ciqa me dau levu na lequ gauna.⁵⁷ O kura na kwai Jiutia a ra qai kwaya vua, o iko e hi tabu 50 na le,u yabaki ni cola, o qai tolavi ho o Eparama?⁵⁸ A qai kwaya o Jisu vuara, kwadjina kwadjina, qai kwaya ivo kemutou, a hibere ma o Eparama, o yau qu noju ho.⁵⁹ Ara qai tomia ma na vaju mera vacirikia- o Jisu a cuvacuva lo si ra a qai la i rara vana vanua ni cabocabonihoro me lahowa.

9¹E na gauna lakoto maike o Jisu, a tolavia e hila na ecola mataboko mai na gauna a hi sucu mai ke.

²Okuru na lea jisaipeli aru tarogia vavuvuli ,ocei valavalala ca, na siqwane okwa he kuru na lea jubujubu, ,balesia e sucu mata boko maike.³O Jisu a haUmia na ledra taro, a tabu valavalala ca na sigwane o,arу tabui valavalala ca muni o kuru na lea, jubuju,mena qai tolavia na lea cakacaka na kalou me na qai tolavi vua

⁴Meju cakacak-cakacaka takinia na lea cakacakao kua a vatalasi yau ma-ni he higa kota. Na bogi e lakotoma-ni tabu hila edau cakacaka e na gauna e bogi ke.

⁵Ni qu he nokoto i vuravura -o yau na hina/cece nini vuravura o.⁶Na gauna a kwaya osi ke o Jisu a katavisia na qwele,a ulia vata na qwele qenia na katahivi ,a qai borosia vemata

⁷.A kwa vua. O Jisu,la lei varau ina wainivahili mai sailoama veivatala a qai laho na seigwane okwe,a havasia e mata , a qai lehu tale ma a tola juhoma.⁸Okura na lewe ni lea rara na seigwane mataboko honi -ara kwaya ni seigwane okwe e dau kerekere ju I mata , a tabuniya na seigwane okwe ,dau tadra koto qai kerekere kotama?

⁹Yavalu era kwaya , okuru haraga ogone , yavalu ara kwaya ,hukai, ia e kodaki haraga okua .Ia okua vainia aqai kwaya ma, ia oyau ga oqo.¹⁰Aru qai kwaya vua, o tola re vaca?¹¹A qai kwaya o kua, Na yaca o Jisu a tara na dada aqai borosia ke qu mata, a qai borosia ke qu mata, a qai kwaya vuau, la i Sailoama- la lei verau ke mu mata oyau qu qai la, mequ lai verau- na vanua haraga honi qu lai verau- na vanua haraga honi qu ciqomia ke na lequ rewa ni tola ke.¹²Aru qai kwaya vua, i vei o kua? o kua a qai kwaya ma, o yau qi tabukilasia na vanua a lake.¹³Ara qai meia na seigwane mata boko honi vuara na varisi.¹⁴Ena gauna ni vacecegu honi o Jisu - a tara na dada avavunia ke me rewa ni tola rewa ke.¹⁵Aru tarogia tale na Varisi, o tola re vaca? A qai kwaya vuara, okua a borosia qu mata ena dada, qu lai verau, ia o qi rewa ho ni tola.¹⁶E yavalu na Varisi ara kwaya, Na ecola o etabu lama mai vua na kalou balesia o kua e vivacolai ena gauna ni vacecegu. E yavalu era kwaya- E rewa vaca na ecola o kua gare e valavalala ca koto re, aqai tara na valavalala ca okwe? ara qai tawahe ma ikiho.¹⁷Aru qai tarogia tale na seigwane mataboko, Na ca i mata kwaya me balesia ni o kua ga vatola niko? A qai kwaya na seigwane mata boko honi- okua na parovita.¹⁸O kura na kwai Jiuta era hi tabu vabausia, okua na mataboko a ciqomia na lea vivacolai a tola rewake me yacovia na ledru a covia ma na lea Nahuna qenia na lea Namu o kua na seigwane a holi vua me tola tale.¹⁹Aru tarogia na lea Nahuna qenia na lea namu, okwe o luvemuru maji a kilasia ju a sucu mataboko ma.²⁰O kurulea Nahuna qenia na lea Namu aru kwaya- maru a kilasia koto ho ni leivei kemaru oqo, ni a sucu mataboko ga ma, a qai holi tale vua me tola rewa tale ho.²¹A tara vaca honi- na lea rewa tale ni tola,mari tabu kilasia, ocei avatolania tale e mata, kemaru mari tabu kilasia. Muju tarogia ga vua balesia o kua e qase ho - o kua e rewa ni tataga me balesia na ecola.²²Na lea Nahuna aru kwaya na kwa eru kilasia balesia eru matakucira na kwai Jiuta. Ni o kura ra kwai Jiuta- ara vajulewa takinia- kodaki e hila e vadjinadjinatakinia nisa karisito okua ena viritaki mai rara ina were ni horo.²³Me balesia na kwa e yaco, lea Nahuna qenia na lea Namu aru kwaya, o kua e qahe ho, erewa ni tata ga me balesia.²⁴A varua na ledra covia, na seigwane o kua a mataboko- ara qai kwaya vua , mo vacerecereria na kalou okwe. Maju a kilasia ni seigwane okwe a valavalala ca ga.²⁵A qai kwaya ma na seigwane o a qua a tabukilasia ni siegwane o valavalala ca. Na kwa ga qu kilasia ni o yau qu mataboko juna, ia o qi tola tale ho.²⁶Ara qai kwaya vua, na ca a tara vuako a dolavia vaca mu mata?²⁷A qai haumia, ma na seigwane o a qua kwaya osi ho vo kemutou- muju qai tabu rogo na kwa qu kwaya! muju qai mata rogo tale? miji tabu vinasia jure me muju lewe ni lea Jisaipeli²⁸A ra qai varivarivacia me ra qai kwaya, o iko na lea jisaiveli , ia o kematou na lea jisaiveli , ia o kematou na lea jisaiveli o Mosese.²⁹Maji kilasia koto ni kalou a tata ga ivo Mosese,ia maji tabukilasia na vanua a lamai ke- oko o.³⁰A qai haumi ma na seigwane vuarao, e hila na kwa veivakarubuitaki, ni muju tabukilasia ivei a lama i ke, ia o kua ava tola ni qu mata³¹Ji kilasia koto na kalou e tabu varorogo vuara na ecola valavalalca, ia e kodaki e hila me yalodina takinia n alea qwaravia, a qai tara koto na kwa e lewaia koto ma, okua ena varorogo ma.³²Ia na lea vasikivu na lea buli ma na vuravura a tabu dau lai kwai, he rogo e hila me laju ga ma , a dolavia wa e mata na ecola o kua a sucu juhoma a mataboko koto ga ho.³³Ke kodaki e tabu lama vua na kalou na ecola okwe, ia o kuwa ena tabu rewa ni tara e hila na kwa.³⁴Ara haumia, ara qai kwaya vua, o iko o sucuma ina i valavalaca, o qai vatauvuvuli koto ma ivo kematou? Ara qai viritakinia irara.³⁵O Jisu a qai rogo na ledra a rovia he viritakinia irara mai na werenivacaboihoro. A la a lai vatolavia, a qai kwaya vua, oiko i vabausia na levu ni Kalou?³⁶A qai kwaya ma o kua, ocei o kua, Juraga oyau ,mequ vabausia ke?³⁷A qai kwaya o Jisu, oiko a tolavia ho o kua ga na ecola e vohakisiko koto kwe.³⁸A qai kwaya na seigwane okwe, Juraga, oyau qi vabausiko, a qai kaere bale e mata na Juraga.³⁹A qai kwaya o Jisu, me kodaki ga na lequ lama ena vuku ni lequ vajulewa vainiyau ena vuravura okwe, me balesia koto ga okura na tabu tolavia rewa me ra na tolavia, qeinia okura na mataboko vayalo.⁴⁰Yavalu na Varisi era noqea koto o Jisu, ara rogo, ara qai tarogia, kematou muni mijimataboko

muni? ⁴¹O Jisu a kwaya vuara, kodaki miji kwaya miji mataboko kemutou muju taburewa ni valavala ca, ia, miji kwaya, miji tola muni ho, kai balebale okemutou miji valavala ca muni ho.

10 ¹E djina...e djina qu kwaya ivo kemutou okua e tabu hita rewa ina matamata ni mata ni were ni ba ni hivi .Ia ena cake ma ina hila tale na matamata,na ecola honi e nia ho nae cola dau driva.

²O kua ga e hita ma ina matamata nai vatawa ni hivi.³Na itaukei ni matamata ena dolavia ga na matamata I vua.

⁴E na gauna e Meira homa na lea okua ena la I mata I vuara taucoko, na lewe ni hivi taucoko era qei sekucia ju okura era kilasia ju e domo.⁵E ra na tabu rewa ni sekucira ju e hila e vunilag,ia okura era na yato dei ma I vua, okura e tabu kilasia na domo ni vunilagi.

⁶O Jisu a kwaya me balesia na I talanoa vakatautauvata I vuara, ia ni ra tabu kilasia na ca a vitalanoa taki koto,na kwa a kwaya koto vuara.⁷Jisu a qei kwaya tale vuara, edjina, edjina na ko qu kwaya-o yau na matamata ni hivi honi..

⁸Okura taucoko ara lama I mata vuawau ara dau driva, dau kovekove, ia na hivi ara tabu varorogo vuara.⁹O yau na matamata,kodaki e hila ena mata hita ma,okua me na hita ma e vuku okua,ena vacelai, ena rewa ni hita ma hita wa e na qei dania na vanua vina hara.

¹⁰Na dau driva ena tabu lama me driva ga, okua e lamuni ma ravuravu, vivamase haraga.o yau qu lama me rewa na cola mo rewa ni rewasia vavina.¹¹Oyau nai vatawa vina e holia na lea cola nai vatawa vina ena vuku ni sipi.

¹²Okura na dau cakacaka okura era tabu vatawa qeinia e tabu lewaia na lea sipi, okua ena tolavia ga na oliva ena biusia ju na hivi a qei juba: na oliva ena qai meira vavunia mera cebuyara na lewe ni hivi.

¹³E na juba ga balesia okua e haumi qeinia e tabu kilasia na tolavira ho na loma ni ra na lewe ni hivi.¹⁴O yau na vatawa vina, oyau qi kilasira vina lequ lewe ni hivi qeinia okura na lequ, era kilasi yau vavina,

¹⁵O nahuna e kilasi yau vavina,qeinia o yau qi kilasia muni, oyau qi vasikisiki takinia na lequ cola me balesia na lequ lewe ni hivi.

¹⁶E ra no tale ju e yavalu na hivi, okura era tabu lewenia na ba ni hivi. Oyau mequ mei ira muni ma, o yau muni mequ meira muni ma, ena gauna era rogo ke qu domo era na kilasi yau muni, balesia mera tahila ga na lewe ni hivi qeinia me tahila ga na kea vatawa.¹⁷Balesia o nahuna e lomani yau ke valevu, qu holia ken a lequ cola.

¹⁸Ena hukai hila ena kodei ma I vuau, ia oyau ga qu holia ke lequ cola.E no vuau na kaikai mequ holia, e no muni vuau mequ koudei ma nai vunau okwe a holia ma o nahuna.¹⁹Ara qai no vaviburasi okura na kwai jutia me balesia na tata.

²⁰E levu era kwaya, okua e hitavia ju na niju,a qei riva. Naca miji hi varorogo koto ke ivua?

²¹E yavalu era kwaya, e tabu kodaki ho nae cola e tata me kodaki e hitavia ju na niju.E rewa ni hila na niju me dolavia e mat ani hila na ecola mataboko?²²A qai yaco homa e hila na gauna ni holevu ni vihavahavataki I jeruisalemi. ²³A qei gauna muni ni vula I kakahali Jisu e yato koto ena were ni horo, ena Varada o solomoni.

²⁴Ara qei wavolivolisia o kura na kwai jutia, ra kwaya vua naca na kea balavu ke lemu tabu vataudeitakinia na ledra vatata kodaki oiko na karisito, mo qei vamacala takinia ma vuara.²⁵Jisu qai haumia ma vuara, qu a kwaya osi ivo kemutou, miji hi tabu vabausi yau. Na cakacaka coko qi tara koto ena yaca, Nahuna, okua haraga e vadjinadjinakoto me balesi yau. ²⁶Miji hi tabu vabausi yau ga balesia miji tabunia na lequ hivi.²⁷Lequ hivi rogo na lequ tata, aqi kilasira, era sekuci yau ²⁸E holi vuara na cola tawa mudju, era na rewa ni qulu dei ma I vequ lima.

²⁹O nahuna a holia ga ma I vuwau, e levu tale ma vuara taucoko, ena tabu hila ena qulu vakaikai ma ivua e lima o nahuna ³⁰O yau qeinia o nahuna, mari tahila ga.

³¹O kura na kwai Jutia ara tomia tale ma na vaju mera vavirikia.³²A qei haumia o Jisu, vuara oyau qu a varaitakinia ho e levu na cakacaka vina, mai ivo nahuna. Ina cakacaka gare qu tara , me muju va viriki yau ike?

³³O kura na kwai jutia ara qai haumia vua, maji tabu na vaviri kiko me balesia na lemu cakacaka vina,ia na lemu tatabura me balesia na kalou okwe balesia oiko na ecola,o kwaya mo kalou ga vai niko.³⁴A qai tata o Jisu, a tabu volai ju ina lemuju I vola ni vunau, oyau na lemuju kalou. ³⁵Kodaki mera va tokania ho me kalou okua,ni yaco ho vuara na tata ni kalou.(ena tabu rewa ni wahewahei na lea tata ni vola tabu).

³⁶Muju kwaya vua, na lea nahuna, a mea ma vasikisiki-mena lama I vuravura o tata burasia na kalou, me balesia oyau qu kwaya-oyau na luveni kalou?³⁷Kodaki qi tabu tara koto na lea cakacaka, na lequ nahuna,mo kua ni vabausi yau. ³⁸Kodaki qi tara koto, kodaki I tabu vabausi yau, mo vabausia ga na lea cakacaka,balesia mo kilasia qeinia mo djinasia ni noqei yau koto na lequ nahuna,okua muni e noqei yau qeinia oyau vua .

³⁹Ara mata tobokia tale, ia a ra qei tabu rewasia me ra tobokia e lima.⁴⁰40. A qei la okua ina vanua o Joritani ina vanua a vavitaisotaki koto ke o Joni,a lai nokoto ke. ⁴¹A levu na ecola ara lama vua, a ra kwaya, o Joni a tabu varaitakinia e hila na vatakilakila, ia na kwa taucoko a kwaya o Joni me balesia e kwa djina taucoko.

⁴²41. Ara qei levu na ecola ara qei vabausia I kihō.

11

¹A hila na seigwane e yaca o Lasarusa a bac koto. Okua na kwai Pecani, na rara vata qea o meri qenia o Maca o jukadra. ²O Meri a lumenia na Juraga ena waiwai garu vina a qai hobosia ke e la qenia e rauni ulu muni, o kua a gwanedru o Lasarua o kua a baca koto. ³A qai vatalasiru o gwanea ivo Jisu meru kwaya vua, Juraga tolavia re o kua i dau lomania valevu e baca bibita koto okwe. ⁴A rogo o Jisu , a kwaya, Na baca ena tabu mase ke, ia ena varokorokotaki ga ke na luve ni kalou. ⁵O Jisu, e lomaniru hara valevu o kuru o Maca, Meri qeinia o Lasarusa. ⁶Na gauna a rogo ke o Jisu nia baca koto ma o Lasarusa, O Jisu a qei no tale kotoma me rausia tale e rua tale na higa, ina vanua a nokoto ke o Lasarusa. ⁷A osi honi, a qei tata vuara na lea tisaipeli, me jula tale re i Jutia. ⁸Na tisaipeli ara qai tata vua, vavuvuli, ena gauna haraga okwe okura na kwai Jutia era mata vavirikiko koto, ia o iko i mata lehu tale koto ikioho? ⁹Kwaya o Jisu , a tabu jinikarua na yaua ni higa ena tahila na higa? Kodaki e hila me yato i qenahiga, o kua ena tabu vataucae, balesia o kua e tolavia na cece ni higa ena vuravura. ¹⁰Ia, kodaki me yato iqenabogi o kua ena vatacae balesia na cece e hukai vua. ¹¹A kwaya, a qai kwaya tale, vuara, na leju tokani o Lasarusa e moce boto koto oqo, ia o yau mequ la mequ lai vamatania ma ina moce. ¹²Na tisaipeli ara qai tata vua, Na lemaju Juraga, kodaki e moce boto koto okua ena rewa ni cola tale ma. ¹³Jisu, a tata koto ho me balesia na lea maseia ara numia me kwaya boto me balesia na moce he na vacegu. ¹⁴Tata o Jisu me vamacal, takinia " Lasarusa e mase juho, " ¹⁵Qi marautakinia, e muju vuku , a qutabu nokoto ke, me muju vabausi yau. " Me ju laga vua. "

¹⁶Tomasi, o kua a dau kilai ju me o Titimoa kwaya ivo kuru na lea tisaipeli, meju la muni balesia meju mase qea o Jisu. ¹⁷Na gauna a lamai ke o Jisu, a qai tolavia o Lasarusa, a noju o kua ina yaloga ni qwara vaju me rausia e va na higa. ¹⁸O Pecani e voleka hara i Jerusalemi me rausia koto e jinikalima na maile. ¹⁹E levu vuara na kwai Jitia, era lama ivo Meri qeinia o Maca, meru vacegu niru me balesia o gwanedru o Laasarusa. ²⁰Maca, na gauna a rogo ke ni na lamao Jisu, a la hara aru lai hota hara o jisu, ia o Meri a nokoto ga i yaloga ni were. ²¹Maca a qai tata vo Jisu lequ Juraga kodaki mo koto okei i were, o gwanemu ena tabu mase. ²²Ia o qi kilasia, kodaki i kerevia e hila na kwa mai vua na kalou , o kua ena holia vuako. ²³Jisu a qai kwaya i vua, o Maca, o gwanemu ena jucake tale. ²⁴Maca a qei kwaya ivo Jisu, a qi kilasia o kua ena jucake tale ma ena higa mai taku. ²⁵A qai kwaya o Jisu vua, o yau na vu ni jucake tale ma ina mase qeinia na cola, o kua e vabausi yau, vitalia e mase o kua ena cola ga. ²⁶Ia o kua e cola koto, a qei vabausi yau ena tabu mase, I vabausia na kwa taucoko o ? ²⁷A qai kwaya vua, Io na lequ Juraga qi vabausiko ni o iko na karisito, Na luve ni kalou, o kua a lama i vuravura. ²⁸Na gauna a tata ke, a qai la , a covia o Meri. A kwaya vua , Na vavuvuli e nokoto ho- e covi ko koto. ²⁹A rogo o Meri, a jucake hara vawatoto a lahara vua o Jisu. ³⁰Hibere ni lawaa ina rara honi, o kua a ni nokotoma ina vanua o Maca a hota qea ke ojisu. ³¹Ena gauna, o ukra na kwai Jutia o kura ga na vacegunia koto, ara tolavia na lea ju vahauri o Meri a qai yato i rara, ara sekucia hara, ara numia ni na la ina bulubulu me qai tagi ma. ³²Na gauna o Meri a lama ina vanua o koto ke o Jisu , a tolavia a qai cuva bale ira ve la a qai tata me kwaya vua, lequ Juraga, kodaki oa ke nokoto o kei, o gwanequ e ke tabu mase. ³³Na gauna a tolavia ke o Jisu na lea tagi koto, o kura na kwai Jutia ara lamuni ma me ra tagi vataqeia a vujugutakinia, a qai rarawa e yalo. ³⁴A tata o Jisu, i vei na vanua muju vadaronia ke? A ra qai tatania ma, lemaju Juraga, mo lama, lama i tolavia. ³⁵A tagi o Jisu, ³⁶Ara qai tata ma na kwai Jutia, muju tolavia re na levu ni la lomania o Lasarusa! ³⁷Yavalu vuara ara tata muni ma,e tabu rewa i vana ecola okwe, okua a va tolania na mataboko, a tara muni me kua ni mase o Lasarusa. ³⁸O Jisu a qai vujugu tale, a qai la ina bulubulu vaju honi. Ina qwara vaju a hila na vaju a hogo koto ke na mata ni bulubulu vaju honi. ³⁹A kwaya o Jisu, muju kodei na vaju o Maca o gwanea o Lasarusa, okua ga a mase, a tata ivo Jisu , lequ Juraga mai na gauna okwe , e yago ena vuca ho , ni mase koto ho, e rausia e va na higa. ⁴⁰Jisu qai tata vua, a qu tabu kata vuako, kodaki i vabausia, ina tiolavia ke na lea kaikai na kalou? ⁴¹A ru vaqiqicia dei na vaju, Jisu a qai tola cake i lomalagi a qai tata me kwaya, I Nahuna, a qi vavinavinatakinia na lemu dau varorogo ju vuau. ⁴²A qai dau kilasia ni o iko i dau varorogo juga vuau, ia balesia nira noju na lewe vuqa era jucake, wavokisiau ju o ni qu tata okwe, balesia me ra kilasia, mera vabausiko muni, ni o iko ga o vatalasiau ma. ⁴³Tata osi ga honi, a tagi i yata, tata "Lasarusa, mo jucake ma! yato ma! ⁴⁴Na ecola e mase ju ,e lima ehi vehu ju ina i hulu, e mata muni ehi olowavoki ju ke nai hulu, a kway o Jisu " Muju herekia-muju deinia me la. ⁴⁵E levu vuara na kwai Jutia ara lama ivo Meri, ara tolavia muni na kwa a tara o Jisu- ara qai vabausia ho! ⁴⁶Yavalu ara lai vo kura na Varisi ara qai tata vuara me ra kwaya ke na kwa taucoko a tara o jisu. ⁴⁷Kodaki ke ju a biusia koto, elevu era na vabausia, o kura na kwai Roma era na kodei ma i vuara na vanua, qeinia na leju yahana. ⁴⁸A hila na seigwane e yaca o Kaiava, o kua na bete levu ena yabaki honi, a kwaya vuara, tabu kilasia e hila na kwa. ⁴⁹Me vananumi ivo ketatou me kodaki ni tahila na ecola e mase me bale sira na ecola mai na mataniju taucoko me vuha. ⁵⁰A tabu vohatakinia e tahila na kwa okwe , a parofisaitaki ni o Jisu a dodonu me mase me balesia na mataniju. ⁵¹E tabu niya ena vuku ni mataniju tahila ga, me vahoqoni vata muni ma okura na luve ni kalou- meju tahila vata ga. ⁵²Mai na higa honi ara vitalanoatakinia - me vamase ke o Jisu. ⁵³O Jisu a tamu yato ho

me kodaki i mata, yato cuvacuva, vuara na kwai Jiutia, ia o kua a la ina vanua e voleka ke na vikaikai ina tauni o Ifereimi a noqeru koto ke na tisaiveli.⁵⁵ A voleka koto ma na huga ni lako sivia- holevu - e voleka vuara na kwai Jiutia, e levu hara ara lai Jerusalemi mai na vanua e hibere na holeu ni lai kwai na ecola coko me vahavataki niya.⁵⁶ Ara vatolavia ma o Jisu , ara vivo hakinira vainira ena gauna ara ju koto ina were ni horo. Na ca lemuju numia? Ena lama na gauna ni holevutaki?⁵⁷ Na Bete Levu qeinia na Varisi ara holia o na ota kodaki e hila e tolavia ke o jisu, me vevotetaki me ru rewa nirea tobokia.

12 ¹A vo e ono na higa me tara ken a kana vat ani lako sivia, o Lasarusa, okua Jisu a vacola nia ma ina mase.

²Ara tara e hila na kea I vakayakavi a veiqwaravi o Marica, ia o Lasarusa ea hila vuara na kana qea koto o Jisu iana teveli ni kana.

³O Meri a qai Kouma e hila na lit ana Waiwai garu vina, e hila na narita djina a qai lumusia ke a la o Jisu, a qai qulu a Rauni ulu aqai kuhuia ke a la. Ina yaloga ni were ena higa honi, hila na kwa na kea garu vina, mai vana Waiwai honi (Narita).⁴Jutasa Isikarioti, a hila vuwara na lea Tisaipeli, okua ga a cakitakinia o Jisu a qai kwaya ma

⁵Na ca a tabu volitaki k eina tolu na drau na dola me qai voli vuara na dravudravua?

⁶A qai tata, atabu kodaki me lomani ra na dravudravua, balesia ni okua ga na dau drive. A nokoto vu ana tagai lavo, edau drivasia koto ma ina kwa e dau biu koto I yaloga.⁷O Jisu a tata, deinia wa, me maroisia na kwa ogo okua, me yacovia ga na gauna qi na bulu ke.

⁸Ina dau noqera juga na dravudravua Ia na tabu rewa ni noqei yau.⁹Hila nai wiliwili ni kwai Jutia, a ra kil ani o Jisu a nomuni koto, a ra lama, tabuniya tahila ga o Jisu ara mata lamuni mai toavia o Lasarusa, okua ga a vajucake takinia ma ina mase.

¹⁰Na bete levu ara bohesia vata mera na vamasenia muni o Lasarusa.

¹¹Ni balesia koto okua , a levu vuara na kwai Jutia ara lehu tale ma me ra vabausia o Jisu Karisito.¹²Ina higa taravia a levu hara nae cola ara lehu tale ma ina holevu. Ara rog oni o Jisu a lakoto ma i Jerusalemi,

¹³Ara quluqulu na julajula ni kai, ara qai lawa ,mera lai hotaqea o Jisu I era cokatakinia I yata, Osana! E Kalougata okua e lama ina yaca ni Kalou, na ledra jiu na kwai Isireli.¹⁴O Jisu a tolavia e hila na asa, a qai vodokia, me balesia nia volai

¹⁵Mo kua ni matak, oiko Saioni, mo tolavia na lemu Jui e la kotoma, e vodokia koto na asa, a qai laqeia muni koto ma o Luveya.¹⁶O kura na lea Jisaipeli ara tabu kilasia na kwa e yaco koto ina gauna e vakarokorokotaki ke o Jisu, a ra qai numia, ni kawa taucoko e volai ju mebalesia, qenia na kwa eri dau tara vua.¹⁷Okura na lewe vuqa ara vohai nai bubului ara noqea koto, main a bulubulu vaju- a vacola nia ma na mase.

¹⁸Me balesia na lewe vuqa ara lai tavakisia balesia arar ogo nia tar ana cakacakamana honi.

¹⁹O kura na Varisi ara tala vainira koto Tolavia re, oiko I tabu rewa ni tara e hila na kwa, tolavia na vuravura era vaharavia muni.²⁰E yavalu era loma maina veimataniju tale, era a loma mera la mai vacacabo ina gauna ni holevu okwe.

²¹O kura okwe ara lama ivo Filipi, okua a lama mai Peciseita I Kaleli, ara tarogia, kemutou maji mata tolavia o Jisu.

²²A la o Filipi, a tata ivo Adriu-Adriu a la qea o Filipi, aru Tata vo Jisu.²³Jisu qai haumia ma vuara, e yaco homa na gauna me vakarokorokotaki ken a Luveni Kalou.

²⁴Edjina, e djina, a qai tala ivo kemutou kodaki e tabu mase na vu ani hila okwe ni luju ina qwele, okua tahila ga, ia kodakie mase, okua ena cola a qai vuatakinia e levu e vuavina.²⁵Okua ena lomania valevu na lea cola, aqai vaweleweletakinia ena valavele nia, ia kua e tabu vinasia na leacola ena vuravura okwe, ena maroroisia na lea cola tawa mudju.

²⁶Kodaki e hilae qwaravi yau, denia me sekuci au, qenia na vanua I noke, ena no muni okura era qwaravi yau, kodaki e hila me qwaravi yau ena varokorokotakinia na lequ Nahuna.²⁷A qai rarawa qu yalo qeinia na kwa mequ kwaya? Nahuna, mo vacolani yau ma ina gauna okwe.

²⁸Nahuna, me varokorokotaki mu yaca, a qai rogo ma e hila na domo,a tata, me varokorokotaki qina varokorokotakinia tale.

²⁹O kuru na le vuqa ara Jucake ju ki honi, arar ogo ara kawaya ni kurukuru haraga valevu. Yavalu ara kwaya “na agilosi a vohai koto vua”.³⁰O Jisu a qai haumia a kwaya, “E tabu lama vu ana tata ogo, ia e lama vuako

³¹A qai hila na matavilewai ina vuravura okwe, a qai biou ho I rara na Turaga ni vuravura okwe.³²Na gauna qì lavesia cake maike I vuravura, qì na qai vayarayara nira ma vu ana ecola coko ga.

³³A tata ke okua, me varaitakinia ra mataqwali mase vaca ena mase ke³⁴A ra qai kawaya vu ana ecola coko vua, kematou maju rogo ma ina i na vunauna Karisito ena judei juga. E rewa re e dodonu ga me lavesi cake/ O cei na Luveni Kalou o?

³⁵Jisu qai kwaya vuara, ena noqei kemutou vahewa- na cece honi, muju yato kotoga ni hi nokoto na cece oqo, me kua hivisi kemutou na driodrio ena tabu kilasia na vanua e yato koto ke.

³⁶Ni hi no koto na cece, vabausia na cece me rewa ke me muju Luveni cece, o Jisu kwaya ka kwa taucoko a qai laho okua ina hila na vanua me kua ni kilasia nae cola.³⁷O Jisu e tara ho e levu na cakacaka mana era mata, ia era hitabu vabausia ga.

³⁸Me balesia na lea tata o Aisea na parofita me kodaki, a kwaya ga okua “Juraga o cei e vabausia na lemaju revote, a vakatakilai ho vocei e lima o Jiova?³⁹Na kwa haraga o aratabu vabausia ke, nia kwaya osi ho o Aisea.

⁴⁰A ra vamatabokotaki ena mataqai vakikaitaki era yalo, me kua ni tola era mata he mera kilasia me yalo mera haumaki ma, mera vacolai hara era yalo, mera tolavia muni era kilasia muni era vuniyalo, mera vuki-okua qai vacola nira.⁴¹Aisea a kwaya ke balesia okua a tolavia na cecere o Jisu a qai kwaya me balesia.

⁴²Ena levu vuara na Juraga era vabausia muni ho o Jisu, ia okura ga ho na varisi, era tabu jukunia na djina me balesia, k era qai vatabui na hita era ledra werenivacoboihoro.

⁴³E ra vinasia valevu mera varokorokotaki nira ga, okura nae cola, a hewahewa na keya varokorokotaki e lama mai vua na Kalou.⁴⁴O Jisu a tagi a qai tata, okua e vabausi yau, e tabu vabausi yau ga, ia mai vua okua a vatalasi yau ma.

⁴⁵Qenia okua e vatomasi yau koto, e tolavia muni okua a vatalasi yau muni ga.⁴⁶O you qu lama mequ hina he cece I vuravura, balesia okua e vabausi yau. Me na kua nina nokoto ina vanua e driodrio.

⁴⁷Kodaki e hila e rogo na lequ tata ena tabu maroisia, oyau qina tabu vadjinadjina ivua, o yau qu tabu lama mequ vadjinadjina ina vuravura, ia qu lama mera cola na vuravura.⁴⁸Ia okua e tabu ciqomi yau qenia e tabu ciqomia na lea tata, okua e tabu ciqomia na lea tata, Okua ena no ga okua ena qai vadjinadjinataki nia ke. Na tata qu kwaya ena qai vadjinadjinataki niko ena higa honi.

⁴⁹A qu tabu tata me balesi yau ga, ia, o Nahun ana lea vemei ma, okua a Holiya vuau na kaikai mequ tata ke qenia na gauna ca mequ tata muni ke.

⁵⁰A qai kilasia na kaikai honi me balesia na lequ cola tawa mudju, honi ga na kwa qai tata koto ke, me kodaki ga na lea tata vuau na Nahuna-kodaki ga honi na lequ tata.

13

¹Na gauna e voleka ho mai ke na kea ciqataki na hoqoni kana ni la hivisia. A kilasia ho Jidu na yaua okwe e cadra homa me ladei ho i vuravura okwe me laho ivo tamaya na lea lomanira o kura lea ecole ara nokoto i vuravura me yacovia nai vata osios. ²Na niju a biusia ho i yase/ravota o Jiutasa Isikarioti o luvea o Saimoni mena liumurisia o Jisu. ³A kilasia osi ju ho o kua o tamaya a holia osi ju ho e qeseqese ni lima na kwa taucoko qeinia na kwa taucoko e lama ivua na kalou ena tamu lehu tale vua na kalou. ⁴Qei jucake o jisu ena gauna vakiyavi me luvasia lea i hulu i rara qei qulumia na tauwelu me olonia i e luvuka ⁵A qei tawania na wai ina hila na beseni me dralia eru qeseqese ni la na jisaiveli qei vamacamacania ina i tauwelu a olonia ke e luvuka⁶A cadra homa ivo Saimoni Pita qei kwaya i vua o Pita, " Juraga o iko ina dralia muni qu qeseqese ni la?" ⁷A qei haumia o Jisu me kwaya , " Na kwa qi tara koto i vuwako okwe i tamu hi yakatokonia okwe , iya ina qei yakatokonia ma i taku" ⁸Qei kwaya o Pita vua , " I na tamu dralia vahila qu qeseqese ni la." Qei haumia o Jisu vua, " Kodaki qj tamu dralia mu qeseqese ni la hama boto okwe, o iko hukai hila na kwa i waheia vuau." ⁹A kwaya o Saimoni Pita vua, " Juraga kua boto ni dralia qu qeseqese ni la , iya mo dralia muni qu lima qeinia qu ulu."¹⁰A kwaya o Jisu i vua, " o kua e hihili e hukai hila na kwa e vinasia, vavo ke dralia e qeseqese ni la, iya o kua e havahava taucoko, o iko i havahava taucoko juho iya tamu ni kutou taucoko." ¹¹A kilasia osi juho o jisu o cei ena liumuritakinia; honi evu na lea kwaya ke, " Tamuni kemutou taucoko miji havahava, ¹²Na gauna a dralia coko osi hoke eru qeseqese ni la o jisu a qei tokonia tale ho na lea i hulu i rara qei tadra ho me kwaya i vuara, " Muju kilasia ho na kwa qu tara ivo kemutou? ¹³Miji covi yau ke 'qahenivuli' qeinia 'Juraga' e donu koto ho na kwa miji kwaya koto, balesiya o yau ga oqo. ¹⁴Kodaki o yau honi, na juraga qeinia na qahe ni vuli , a dralia muju qeseqese ni la , o kemutou muni dodonu me muju dralia muju djuku qeseqese ni la yahila hara vainikumtou. ¹⁵Qu a holia osi ho i vo kemutou hila na kea i taratara o kemutou e dodonu me muju tara me kodaki lequ tara i vo kemutou.¹⁶Kwadjina , kwadjina, qj kwaya ivo kemutou, na dauniveiqaravi ena tamu levu ma ivo na lea i seiseimata, he na dau ni vatala e levu cake ma i vua o kua a vatalasia ma. ¹⁷Kodaki miji kilasia na vikwa okwe, miji na kalougata valev hara kodaki miji na tara . ¹⁸Qi tamu voha koto okwe balesi kemutou taucoko, qj kilasira o kura qu djigitaki nira ho , iya na yaco na kwa okwe mena rewa ni djina ke ena lequ voha o kua e na kana na kequ madrai e nia tale ho na lequ meca.¹⁹Qi kwaya i vo kemutou hibere ni yaco na gauna ena yaco ke, miji na vabausia ke o cei o yau. ²⁰E kwadjina, e kwadjina , qj kwaya i vo kemutou, o kua e na hoqoma o kua qj vatalasia wa, e hoqomi yau muni ho qeinia o kua e hoqomi yau, e hoqomia muni ho kua a vatalasia yau ma.²¹Na gauna e kwaya ke o Jisu na voha okwe, qei tamu vacegu e yalo, qei vajuvania me kwaya, " e kwadjina qj kwaya ivo kemutou e hila ivo kemutou okwe ena liumurisi yau. ²²Aru vitolavi hara na jisaiveli, ara vakahamatakinia he ocei e kwaya koto o Jisu.²³E hila vuara na lea i jisaiveli o Jisu o kua e dau lomania, e daro koto ina teveli vibahai i vo Jisu. ²⁴Vajujutakinia hara o Saimoni Pita i vuara na jisaiveli me kwaya " Vecugia rawa o cei e talanoatakinia koto? ²⁵E qai vakalala hara i taku i e siki o Jisu a qei kwaya i vua " Juraga o cei o kua ?"²⁶Qei kwaya vua o Jisu " O kua qj na holia vua na siki ni madrai toni. " Na gauna a tonia ho ke na madrai, a qei holia ivo Jiutasa luvea o Saimoni Isikarioti. ²⁷Na gauna a osi hoke na madrai qai hitavia lea cola o Setani, a kwaya i vua o Jisu, " Naca i tara koto, tara hara vawatoto."²⁸Gauna okwe e hukai hila na tadra koto ina teveli e kilasia na kwa a kwaya koto o Jisu i vua. ²⁹E yavalu vuara ara numia , me kodaki ni nokoto vo Jiutasa na tabe na sede, me kwaya vua o Jisu, " Volia ma na kwa ji vinasia me balesia na leju kanavata. " He me holia e yavalu na kwa i vuaru na dravudravua. ³⁰Ni osi ga na lea qulumia na madrai o Jiutasa, a hita hara i rara ina qena bogi.³¹Na gauna a laho ke o Jiutasa, kwaya hara o Jisu " Na gauna okwe me valagilagi taki ke na luve ni ecole qeinia na kalou me valagilagi ina lea cola. ³²Na kalou e valagilagi nia i vua qeinia e na valagilaginia i vua e na gauna hara ga okwe. ³³Ra kasihewa qj nodei kemutou koto na gauna lekaleka okwe miji na vadani yau me kodaki lequ kwaya i vuara. Na vanua qj lake okwe, miji na tamu rewa ni la muni ke qj kwaya muni okwe ivo kemutou. ³⁴Qi holia ho okwe ivo kemutou nai vunau vou , me muju vilomani hara valevu vaini kemutou, me kodaki na lequ lomani kemutou. ³⁵Okwe eri na kilasia ke na ecole ni o kemutou na lequ i jisaiveli, kodaki miji vilomani hara valevu vainikemutou. ³⁶Qei kwaya o Saimoni Pita ivo Jisu, juraga, i vei i lake? " Haumia o Jisu me kwaya " Na vanua qj la koto okwe e tamurewa ni o sekuci yau ma, iya ina qei seitaku vahewa wa." ³⁷A kwaya vua o Pita, "Juraga, balesia naca qj tamu rewa ni sekuciko wa i ke? Qi holia na lequ cola me balesiko." ³⁸Haumia o jisu me kwaya, " Ina holia na lemu cola me balesi yau? E kwadjina, e kwadjina, mequ kwaya i vuako ni hebere ni tagi na to ina kwa i tamu kilasi yau va tolu."

14

¹Me kua ni rarawa muju yalo , muju vabausia na kalou , muju vabausikeyau muni. ²E levu na rumu luya were o Tamaqu. Kodaki e hukai , me kodaki qu kwaya osi ho vakemutou ni qu na la mequ lai varautakinia na rumu me lemoutou. ³Kodaki qi la qai lai varautakinia na vanua me lemoutou qi na lehu tale mai meikemutou me muju lai no muni na vanua qi noke.⁴Miji kilasia na vanua qi na lake, ia miji kilasia muni na keya calevu. ⁵A qai kwaya o Tomasi vo Jisu, a la kodaki ma me maju qai kilasia vaca na keya calevu. ⁶Haumia o Jisu " O yau na calevu, na djina qeinia na cola, e sikai hila e tarovi tamaqu me balesikeyau. ⁷Kodaki miji kilasikeyau, miji na kilasia muni o tamaqu. ia nikua miji na dania me muju kilasia muni ke o cei o tamaqu.⁸A qei kwaya o Filipi vua, na viyagwane vasa keya re o tamamu vakematou me maju vacugu. ⁹Kwaya tale o Jisu vo Filipi, E balavu ho na lequ no qeke mutou koto, ia tamu hi kilasikeyau ga o Filipi, o kuwa ga e danikeyau honi e tolavia ho o tamaqu. ¹⁰I tamu vabausia ga ni maru hila vata ho o tamaqu. na voha qi kwaya koto vakemutou e tabu lequ voha ga maru hilavata hoke o tamaqu me tara leya cakacaka. ¹¹Muju vabausia ni marau hila vata ho o tamaqu miji na qei vabausia ke na leya cakacaka. ¹²Edjina, edjina me kodaki qu kwaya osi ho vakmutou , o kuwa e vabausikeyau ena tara muni na cakacaka qu tara . Ia ena uahivi hara mai na kwa qu tara me balesia qi na huka tale ho vol tamaqu. ¹³Na kwa taucoko miji na kerevia vaqu yaca qi na tara , ia me varokorokotaki koto ga ke o tamaqu e vuku o luvuya. ¹⁴Na kwa taucoko miji na kerevia vaqu yaca qi na tara.¹⁵kodaki miji lomani ke yau miji na tairewareewa ina lequ i vunau. ¹⁶Ia qina mahusia o tamaqu me na holia vakemutou e hila na dauni veiqwaravi me muju no qeya koto me tawa mudju. ¹⁷Na yalo tabu na vuni kwadjina, honi ga na vuni ledru tabu vabausia na koi vuravura ni ru tabu dania he kiladis e noqekemutou koto ena hitavikomutou.¹⁸Qi tabu deni kemutou me muju no valuveniyali, qi na lehu vikemutou tale ma. ¹⁹Vo vahewa boto era na tabu danikeyau no na koi vuravura, ia miji na danikeyau niquna cola miji na cola muni. ²⁰Na higa honi miji na kilasia ke ni maru hila vata ho o Tamaqu, ia dji hila vata ho.²¹O kuwa e numia rewa lequ i vunau a qei talairerewa ke o kua honi e lomanikeyau; Ia ena lomania muni o tamaqu qi na lomania qu vaseke keyau vua. ²²A qei kwaya o Jutaso (tasinia o Isikarioti) , Juraga na ca e vu lemu vasekeko ma vakemmatou e hukai vuarau na koi vuravura.²³Haumia o Jisu a qai kwaya vuara kodaki e hla e lomani keyau ena talairewarewa ina lequ voha; Ia ena lomania o tamaqu mari na qai lama i no vata qeya. ²⁴Ia o kua e tabu vabausikeyau e tasi talairewarewa ina lequ voha ia na voha miji rogo koto okwe e tabu sa lequ tahila e leya o tamaqu o kua a vatalasikeyau ma.²⁵Qi kwaya koto na kwa okwe vakemutou, balesia qi no qekemutou koto. ²⁶E dau veivatalasia ma o Tamaqu e vuku qu yaca. E na vavulici kemutou ina kwa taucoko ga qu kwaya vakemutou. ²⁷Qu holia ho vakemutou na vacegu, na vacegu ma vakewa e tabu holia o vuravura. Ia me kua ni rarawa muju yalo he me muju matakua.²⁸Muju rogo ho ni qu kwaya osi vakemutou opqi na la , ia qai na huka tale ma kodaki miji lomanikeyau miji na ciqa ni qu la ho vo tamaqu o kua e cecere tale ma vakeyau. ²⁹me kodaki qu kwaya osi ho hibere ni yaco me muju vabausikeyau.³⁰Ia qai na tabu voha tale ho vakemutou mi na la homa o kua e lewaiya na vuravura e sikai ho vakayau na kaikai ³¹Ni okwe meru kilasia ke na koi vuravura ni qu lomania o tamaqu me kodaki a voha osi ho ke o kuwa . Ia qai na tara me kodaki leya i vunau. Jucake me dju sekicia.

15

¹O yau na vaini djina, ia e a vatawa ni were o tamaqu. ²Qu djula coko eri tabu vua a kodei coko na kua; Ia qu djula ga e vua a hamakisia vina me rewa ni vua valevu. ³Muju hamaki ina lequ voha qu vohatakinia vakemutou. ⁴Me muju nokoto ga vakeyau me kodaki qi noqekemutou koto. Me kodaki e tabu vua rewa vainia e djula ina vu ni vaini ena kodaki muni ke o kemutou miji tabu noqe keyau. ⁵O yau na vaini, o mutou qu djuladjula. O kua e nmo vata qeke yau qi na no qeya; ena vua valevu kodaki qi vele ena hukai hila na kwa e rewa vua. ⁶Kodaki e hila e tabu vabausikeyau, ena biu dei me kodaki na taba ni vaini e malai ho eri na tomia me ara biusia me cece. ⁷Ia kodaki e noqeiyau a no vua na lequ voha na kwa coko ga e kerevia ena yaco taucoko. ⁸Ena varokorokotaki ke e yaca a tamaqu ia miji na vua valevu miji na qai lequ i jisaiveli. ⁹Me kodaki leya lomanikeyau o tamaqu ena kodaki muni ke na lequ na lomani kemutou miji na nokoto ga ina lequ loloma. ¹⁰Kodaki mani miji talairewarewa ina lequ i vunau, miji na nokoto ga ina lequ loloma me kodaki lequ talairewarewa leya vunau o Tamaqu. ¹¹Me kodaki qu kwaya osi ho vakemutou , mequ na marau koto ga me balesikomutou ka me vavuqania vokumutou na marau. ¹²¹³Okwe na lequi vunau vakemutou ; muju vilomania me kodaki lequ dau lomani kemutou. 13 E sikai na loloma ni ecola e hivisia na loloma okwe me holia na leya cola me balesikemutou o wekaqu. ¹⁴Kodaki miji tara na veikwa tacoko qi varosikemutou koto waikeni okwe miji na qai qili me nikemutou o wekaqu. ¹⁵Qi na tabu wiliki kemutou tale ho me ni kemutou lequ ecola. Kodaki miji tabu kilasia na vikwa a tara o tamaqu. Ia, miji wekaqu ho balesia qu vasekeya vakemutou na kwa taucoko qu rogo ma vua o tamaqu. ¹⁶Muju tabu djigitakickeyau, ia o yau qu djigitakini kemutou qu lehi kemutou me muju na la muju vua ia me nomuni muju vua ia me nomuni muju vua ena qai holi vakemutou ona kwa taucoko ga miji kerevia vaqu yaca. ¹⁷Na kwa taucoko okwe qu vadrekemutou ke me muju dau volomani. ¹⁸Ia, kodaki mani eri burasi kemutou na koi vuravura me kodaki ni ra burasikeyau muni i mata. ¹⁹Kodaki mani miji koi vuravura ena vavuravura lemuju loloma. Ia kodaki e tabu vavuravura na lemuju loloma qii na qai djigitakini kemutou dei mai vuravura. ²⁰Muju numia vina na veikwa qii dau vecikemutou koto; E tabu hila e cecere ma vua o tamaqu. ²¹Na veikwa taucoko oqo era na tara vakemutou me balesia koto ga qu yaca, Ia era tabu kilasia koto ocei a vatalasikeyau ma. ²²Kodaki qu ke tabu lamai voha vuaru ena hukai ledrai valavalca ²³O kua e burasikeyau ena burasia muni o Tamaqu. ²⁴Ia, kodaki qu ke tabu tara vuaru na cakacaka e tabu rewa ni hila na ecola e tara. E hukai leya nai valavalca honi erina burasikeyau qeinia o Tamaqu. ²⁵Me tara kodaki e volai koto ina i vunau; eri na burasikeyau. ²⁶Ena qai lama na dau ni veivacegui, o kua qu vatalasia ma vakemutou. Na Yalo Tabu na vuni kwajina o kuwa a lama vo Tamaqu ia ena dau jukunikeyau vuaru na ecola o kua. ²⁷Miji na dau vunautakinikekeyau vuaru na koi vuravura balesia muju cola vata qekeyau ma ina sekisekiu.

¹⁶ ¹Qi kwaya koto ke vekemutou na veikwa okwe balesia me muju kua ni vataucae ke. ²Eri na vatabuni kemutou mai ina veiwereniloju; ia ena yaco hila na gauna eri na qai numia o kuru na vamase ni kemutou honi na gauna eri na qwaravi hoke na viagwane.³Na veikwa taucoko ara na tara vakemutou balesia ni ra tabu kilasikemaru na viluveni. ⁴kodaki qu kwaya osi ho ena yaco hila na gauna miji na qai kilasia na ca qu dau veci kemutou koto ho ma.⁵Ia qi na la vua o kuwa a vatalasike yau mai. E sikai hila vo kemutou e bau tarogi keyau ma . ivei qi la ke?⁶I na vuku ni veikwa qu vecikemutou ena vavu rarawa va muju yalo. ⁷E kwadjina , qi kwaya okwe vu kemutou , e na vina cake hara vu kemutou mequ la. Balesia, kodaki ma ki na tamu la, na Daunivivacegui, ena tamu lama vu kemutou, ia ni qu la, qi na vatalasia ma vu kemutou.⁸Na gauna e lama I ke , na Daunivivacegui ena kwaya I vo vuravura na cala me balesia nai valavala ca, na yalododonu qeinia na vilewai.

⁹Balesia nai valavala ca ni rat amu vabausi au

¹⁰Balesia na yalo dodonu , ni qu la ho I vo Tamaqu, ni muju na tamu tolavi au tale ho,

¹¹balesia na vilewai, ni na lami lewai ho o kua na daunilewa ina vuravura okwe.¹²E levu hara ga na kwa e no ju mequ kwaya, ia miji na tamu rewa ni na kilasia na kei I balebaleokwe.

¹³I ani la ho ma na yalo djina okwe, ena qai nei kemutou ina kwa taucoko ga e djina. Nina tamu voha ga ma I vua. Ia ena kwaya ga na kwa e rogo, ena kwaya muni o kua na kwa era, na qai cadrama.

¹⁴Ena varokorokotaki ni au , ni na qulumia ma na vuau ma kwa e lequ , ena qai kwaya vuwako.¹⁵Na kwa taucoko e lea o Tamaqu e lequ. Na yalo okwe ena qulumia ma vuwau na kwa e lequ ena qai varaitakinia I vuwa kemutou.

¹⁶I na hila na gauna lekaleka ga okwe miji na tamu dania au ke. Ena osi vahewa honi miji na qaid ani au tale balesia ni qu la I vo Tamaqu.¹⁷E yavalu na jisaivelu aru qai kwaya vainiru, " Na ca e kwaya koto o kua vo ketatou, ' E hila na gauna lekaleka boto okwe ina tamu dani keau qenia e hila tale na gauna lekaleka mai oho o qai dani keau.' balesia o au mequ na la vo Tamaqu?"¹⁸Osi o kuru qai kwaya, "Na ca oho e ru kwaya , ' i na gauna lekaleka boto oho? Maju tamu kilasia na kwa e kwaya koto."¹⁹A tolavia o Jisu ni ra vinasia mera tarogia, a qei kwaya vuara, ' Na kwa okwe miji vitarogi taki nia koto , na ca kea I balebale na lequ kwaya, I na hila na gauna lekaleka, miji na tamu dani au ke, osi muju na qai tolavi au tale.²⁰E kwadjina , E kwadjina, miji na rarawa, muju tagi, io o vuravura ena ciqa. Miji na cadravia me muju na vuqa I na rarawa, ia na lemuju rarawa ena vukime ciqa.

²¹Na gauna me vasucu ke e hila na lewa ena rarawa, ni cadreria ho ma na lea aua, ia ni vasuncunia ho ma o lueva, e tamu qai numia tale ho na lea racia, balesia na lea ciqa takinia mi sucu ho ma I vuravura e hila nae cola.²²Miji na rarawa na gauna okwe, ia qai na tolavi kemutou tale na qai ciqa muju yalo, e na hukai hila muni me na kou dei rewa vo kemutou na lemuju ciqa.

²³Ia na higa honi miji na tamu kerevia vuwau e hila na kwa. E kwadjina e kwadjina, qai kwaya vu kemutou, kodaki miji kerevia vo Tamaqu ehila na kwa qu yaca, e na holia vu kemutou o kua.

²⁴Me cadravia ma okwe miji tamu hi kerevia e hila na kwa I qu yaca. Kerevia ina qai hoqonia me na qai vuqa ken a lemu ciqa.²⁵Na vikwa okwe qai kwaya vu kemutou ina voha vatautauvata , ena cadravia ma na gauna qai na tamu kwaya ni qu na mahulaki niko vo tamaqu.²⁶Ina higa honi ina kerekere I qu yaca, ia qai tamu kwaya ni qu na mahulaki niko vo tamaqu.²⁷Ni o tamaqu e lomaniko balesia ni mu lomani au, balesia muni ni mu vadjiniasia ni qu lama i vo Tamaqu. Qu lama i vo Tamaqu.²⁸Ia qu cadreria ho ma i vuravura. Qai denia tale ho o vuravura qai la muni ho i vo Tamaqu.²⁹A ra kwaya na lea tisaipeli , " Tolavia, i qai voha matat ho okwe i tamu voha vatautauvata ho.

³⁰Maji kilasia ho okwe ni mu kilasia na kwa taucoko. I na tamu vinasia muni me hila me qai vecugiko tale. Balesia na kwa okwe maji vadjiniasia ho ni o cadreria ma vua na kalou.³¹Haumia o Jisu , " Miji qai vabausia ho okwe?³²Dania e cadreria ho ma okwe na gauna, io e cadreria djina ho ma, me muju vitalatala, o kemutou yahila ina lemuju vi werewere, miji na qai deini au tahila ju.³³Qai kwaya koto vu kemutou na kwa raki okwe me noqeji kemutou ju ke na vacegu ma vuwau. I vuravura miji na hotaqera ke na dredre, ia muju qwaqwa koto. Qu vamalumalumu takinia osi ho o vuravura.

¹⁷ ¹Ni voha osi ga o Jisu ,I tolacake hara I lomalagi a qai kwaya hara “ i qahe e yaco homa na gauna me valagilagi ho ke o luvemu , me ra qai valagilagi ni ko muni ke o luvemu .

²Kodaki ga na kaikai o holia vua me lewa ira ken a ecola taucoke me na holia muni okua na cola tawamuju vuara era holia vua .³Honi haraga na cola tawamuju .Mera kilasia ke nio iko ga na Kalou kwajina , o vatalasia ma ke o Jisu Karisito .

⁴Mera lamai valagilagi siko muni I vuravura .

⁵Ia okwe qahe , valagilagi niau muni qei niko na valagilagi a noqekemuru ni hibere ni buli na vuravura .⁶Qina varaitakinia mu yaca vuara na yacula taucoke o holira ma vuau .Era lemu , ia

⁷Okwe era qai kilasia ni kwa taucoke o holia ma vuau e la ma vuwako .

⁸Okwe qu holia coko vuwara na voha o holia ma . Aru ciqomi aru vajinajinatakinia niqu la jina ma vuawako na voha o holia ma .⁹Qu mahulaki nira qu tamu mahulaki nia vuravura o kura ga o hiloia juma o kura na lemu .

¹⁰Na kwa taucoke e lequ e lemu ia qi varokoroko taki ke balesira .

¹¹Qi tamu nokoto I vuravura o kura taucoke I vuravura era lakoto ma vuako.¹²Ina gauna qu noqera ke , qu maroroi sira ju balesia mu yaca , o ke taru .¹³Okwe qina la tale howa vuwako,ia mequ na kwaya ivo vuravura me no muni vuwara na ciqa balesiru .

¹⁴Qu holia ho vuwara na lemu voha ,a burasira o vuravura balesia nit amu vuravura , me kodaki oau qi tamu vuvavura muni.¹⁵Qu tamu kwaya vo kemuru me muru meiru dei I vuravura ,mo maroisira gama vuwara na vuni bura.

¹⁶Era tamu va vuravura me kodaki muni oau qi tam uva vuravura koto.

¹⁷Biu sira vasikisiki main a kwa jina , lemuru voha e kwa jina .¹⁸Kodaki ga lemuru vatalasiau ma I vuravura ,honi ga qu vatalasiru muni howa ke I vuravura .

¹⁹Qu vasikisiki ni au ho balesirumeru vasikisiki taki niru muni vena na jina .²⁰Qu tamu mahulaki nira ga okura okwe , kuru muni na vabausiau vbuku ni lemuru voha .

²¹Mera tahila vata , qahe , kodaki hoke vuau, oau vokemuru, O kuru muni mera noqe ketaru me qai vabausia ke o vuravura ni kemuru a vatalasiau ma.²²Na varokoroko holia muni ma vuau qu holia ho vuwara mera hila ga , kodaki ni taru hila ga .

²³Oau vuwara , o kemuru vuau ena Kouma e hila na taucoke ken a hilavata , me kilasia ka o vuravura ni muru vatalasia mai au ma , muru lomaniru muni kodaki lemuru lomani au .²⁴Qahe qi vinasia , kuru o holiru ma muru noqiau ,meru tolavia muni lequ lagilagi , na lagilagi ga o holia vuau balesia o kemuru miri lomaniau va levu ni hibere ni buli na vuravura .²⁵I qahe yalododonu , eri tamu kilasiko o vuravura , ia oau qi kilasiko muru vina , qi kilasia ni o muru muru vatalasiau ma .

²⁶Qu vatakia vuwara muru yaca , qi na tara mera kilasia koto , meno vuwara he loloma o lomani au juke , mequ no koto muni vuwara.

18

¹Ni osi ga lea voha o jisu , a la qeru howa lea jisaiveli ina tai ni vanua o kitirani a no koto ke hila nai seisei. ²Ia o Julasa, o kua a qei holia wa, e kilasia muni koto na vanua honi balesia eri dau la valevu ke o jisu, qeiniru lea jisaiveli. ³A seimata takiniru wa o Jutasa e yavalu na sojia, bete levu, Varisi aru kou juwa na hila tabucaghina bo qei nia nai yaragi. ⁴Ia o Jisu e kilasia coko ju na kwaya ena yaco vua, a qei toso wa i mata me tarogiru " O cei miji vadania koto?" A ra haumia ma aru kwaya ⁵A qi haumia ma aru kwaya " O Jisu mai Nasareci " A qei kwaya wa vuwaru o Jisu " O au" A no qeru koto o Jutasa na sojia o kua a qai holia wa. ⁶A qei kwaya tale vuwara " O au " aruv huka i taku ara luju bale i qwele. ⁷A qei tarogiru tale " O cei muju vadania koto? A ru kwaya tale ma o " Jisu mai Nasareci" ⁸A haumia tale wa o Jisu a kwaya " Qu kwaya ho vukemutou ni honi o au. ⁹Kodaki miji vadani au muju kwaya mera la o kuru oke. " Okwe ena vayacori ke na voha i lai kwai ju. " Qitamu valavelenia e hila o holia" ¹⁰A qei ucunia ma lei hele i wau o Saimoni Vita a burukia ke e bebe i matau e hila ka e cola dauviqwaravi ni bete levu, e yaco o Malivo. ¹¹A qei kwaya i vo Vita o jisu " Biusia tale na i hele i wau oqo ina kea taga. Na bilo e holia me lequ qahe qi na tamurewa ni homia" ¹²i o kuru na sojia , kuru na kavetani qei nira o kura na va lehilehi ni Jiu a ri qei dresia vakaikai o jisu a ri nahukia. ¹³A ru mea hara i vo Ananaiasa , o vugaya o Kaiova, o kua na bete levu ina yabaki honi. ¹⁴O Karara ga okwe a vavulicini na Jiu mase ehila ga na ecola balesi na voni ecola. ¹⁵A sekucia ho o Jisu o Saimoni vita qei nira e hila na jisaiveli. Na jisaiveli honi eri kilasia koto na bete levu ni a laqeia wa o Jisu ina lea were na bete levu. ¹⁶A ju koto ga i mataniwere i rara o Vita . A la na jisaiveli o kua eri kilasia na betelevu a lai voha vua na lewa a yadra koto i mataniwere, a vahitania ma o Vita i yaloga. ¹⁷A qei kwaya hara na lewa na lewa i vatawa ni mataniwere ivo Vita " O iko e hila muni lea jisaiveli na ecola okwe? A kwaya hara " Hukai". ¹⁸A ra qai la ma o kuru na dauniveiqraravi qeinira na vailehilehi a ru vamudrecia na quto meru katakata ke ni kakahali hara ga. A no qeru koto o Vita a vakatakata muni koto. ¹⁹A lamai vatarogia o Jisu balesia lea jisaiveli qeinia lea vavuli na bete levu. ²⁰A qei haumia wa o Jisu ledra voha. " Qi voha hara ga ho okwe i vuara coko, o au qi dau tara vuli ina veiwereniloju i viweree ni horo era dau la coko mai ke na Jiu. Hukai hila na kwa qi dau holomaki nia. ²¹" Na ca miji tarogi au ke" Muju tarogia ga na dau varogo ho na kwa qi kwaya. Tolavia na ecola okwe ena kilasia na ca qi kwaya. ²²Ni kwaya osi ga o Jisu , a qei rubicia o Jisu, a kwaya hara. " Honi hara ga lemu i varau ni haumi taro i vua na bete levu? ²³A haumira wa o Jisu a kwoaya " Kodaki qi voha cala vadjinadjinatakinia ma vuwau ni cala, io e kwa djina, balesia na ca o rubici au ke? ²⁴A qei vamea ho o Jisu o Ananaise ivo Kaiava ni venu ju ho. ²⁵A no koto o Saimoni Pita a taliku koto. Ara qei kwaya vuwa na ecola. " O iko muni e hila lea jisaiveli, a qei haki o kua a kwaya. " Hukai" tamu ni au" ²⁶E hila na dauniviqwaravi vua na bete levu, o wekaya na seigwane kwa buruka e bebe o Vita a kwaya hara, Aqu tamu tolavi kemuru vata inai seisei qeinia?" ²⁷Ia a qai hakitale o Vita, a qei tagi, a qei tagi hara ma na to. ²⁸A ru qei meya ho o Jisu ma ivo Koniava ina were ni vilewai. A qei na qwata hewa aru tamu vahitania balesia me ru kua ni vadjukadjukania me kania na cawa ni 'LAHUSIA' ²⁹A qei lama o Vailate a kwaya vuwara " Na bura ca miji tolavia vua ecola okwe". ³⁰Aru qei kwaya vua " Kodaki e tamu ecola bura ke maju tamu meya ma vuwako." ³¹A qei kwaya tale vuwara o Vailate " Muju mea wa o kmutou, muju vilewaitakinia me kodaki lemuju lawa" Aru qei kwaya ma na Jiu " E tabu ivo kematou me maju tara me mase e hila na ecola. ³²Aru kwaya na kwa honi balesia me vayoicovi ke na kwa era kwaya o Jisu me vatakea ke nai masemase ena tara vua. ³³A hita i werenivilewai o Vailate a covia ma o Jisu a qei kwaya vua. " O iko na ledrajuraga na Jiu? ³⁴Aqei haumia wa o Jisu . " Oqo na kwa i kwaya ga mo iko hera varogo ma na kwa era kwaya na ecolabalesia". ³⁵A haumia o Vailate a kwaya hara" O au qai tamu sa Jiu, he? o kuru ga na koi lemu qeiniru na bete levu eru meiko ma vuwau. Na ca re o tara? ³⁶A haumia wa o Jisu , " Na lequ mataniju e tamu va vuravura. Kodaki e vuravura na lequ mataniju era vivaleo kimi na lequ ecola era na tamu holi au muni wa i vuara na Jiu. Honi ga lequ mataniju e tamu vuravura. ³⁷Aqei kwaya o Vailate me " o iko ma jui? a qei kwaya wa o Jisu " Kodaki i kwaya ni qu la mai jhukunia muni ke na kwa djina. O kura coko era vabausia na kwa djina era rogo na lequ voha. ³⁸Aqei kwaya ma o Vailate. " Na ca na kwa djina" A voha osi ga a la hita hara i rara me lai tolaviru na jiu a kwaya hara vuwara " Qi tamu tolavia e hila na cala vua. ³⁹Ia na lemuju i valavala mani me dau hereki e hila na ecola ina gauna ni here vatani *LAHIVISIA* E rua miji vinasia me hu herekia na jui ni jiu vu kemutou? ⁴⁰A ru qai miomio ma i yata aru kwaya. " Me kua na ecola okwe, o Parapa ga o Parapa e hila re dau driva.

19 ¹A qei lama meia mea o Jisu o vailato, a qa lai rubirubilakinia.

²A ru qai talia hila lai sala tojitoji okuru na sotia, a ru vauku nia i ve ulu o Jisu aru vaihulusia muni ni na hulu lokaloka .

³A ru qai kwaya ‘ me lavesi ledra juraga na koi jutia , aru qai rubicia⁴A qei hita tale I rara o vailate a qei kwaya vuwaru;muju tolavia qi mea ho ma I vo kemutou I rara o kwe me muju kilasia ke ni qu tamu tolavia vuwa e hila lea cala.

⁵A qei hita ma I rara o jisu , a ukuju na i sala gatagata ulu a huku muni ju na I hulu lokaloka. A qa kwaya hara o vailate ‘muju tola ma ,o kua ho o kwe ‘

⁶Ina gauna aru tolavia keo Jisu o kuru na bete levu qeinira na ovisa aru co takinia wa ina domo levu; vakasia wa, vakosia wa, a qei kwa o vailate muju mea hara ga wa o kemutoumuju vakosia, li tamu tolavia vua e hila na cola?

⁷A ru qai haumia wa ne koi jutia'e no koto lemaju lawa na lawa honi e lai kwaya ke me mase o kua e kwaya ju ni sa luve ni kalou ,

⁸A matakua hara ga valevu o vailate ni rogo na kwa era kwaya koto.

⁹A hila hara ho wai wereni vilewaime lai voha tale e vo Jisu “o lama I vei? A tamu hamia lea voha o Jisu¹⁰A qei voha tale o vailate ivua a kwaya “I tamu vohosea ho? I tamu kilasia ni no vuwau na kaikai mequ here ki ko ke, qu vakosiko muni ke? A qei kwayaao Jisu vuwa.

¹¹“e tamu no vuwaka e hila na kaikai balesia vavuga na kaikai e holi mai yata .Ia o kua qa e na holi au wa vuako ena valavalala ca levu .¹²A hagasia hara ga o vailate me herekia, ia o kuru na koi jutia era co takinia koto ga “kodaki I herekia na ecalia o kwe o iko I tamu to qeao sisa . Okua e tara me ju e voha vaburabura taki nia o sisa

¹³Ni rogo osi ne kwa a ru kwaya o vailate, a mea hara ma o Jisu a la hara mai vatadrancia I na tadratadra ni vilewai e yaca “Na Raravaju “ ina vona valuveru e yaca o K avaca¹⁴Ina higa ni varau ni kana vata “kua hivisia raunisia na I ka ononauwa A kwaya hara o vailate vu wara na kai jutia

¹⁵Aru cotakinia wa “mea dei, mea dei wa o vakosia ina kauvelatai ?Aqei kwaya wa o violate vuwau “me qu vakosia ina kauvelatai lemuju jui?A kwaya hara wa na bete levu .E hukai lemaju jui o sisa tahila ga.

¹⁶A qei mea ho wa o Jisu vailate vuwara mere vokosia ina kauvelatai.¹⁷A ra mea ho wa o Jisu ,a la ho o kuwa ,a dogia lea kauvelatai ina vanua e yau o vanua ni taquwaciulu, e yaca, e yaca va ipiriu o KOLIKOCA

¹⁸A ru vakosia kei honi o Jisu, qeniae rua tale na qeigware, aru yahila e yaha , o Jisu a no e yaloga donu¹⁹A volaia hara o vailate e hila na I vatakilakila a biusia cake ina kauvelatai , o Jisu mai Nasareci,ledra jui na koi jutia”

²⁰A ni levu hara ga na koi I jutia a ruwelikia nai vatakilakila honi balesia ni ra no voleka okei honu ledra rara . A volai ju ina vola va -Ipiriu, Latina,va kiriki²¹A qei kwaya ivo vailate na ledra bete levu na koi Jutia “kua ni volaia ,ledra jui na koi Jutia a haumia a kwaya ni o au na ledra jui na Jiu .²²A qai haumia ma o Vailate, Na kwa qi volaia qu volai ho. wa²³O kuru na sotia a ru vakosia osi o Jisu , a ru qulu ho lea I hulu , aru waheia va-va e siki, me ru yahila qeinia na I lea I taboi a tamu cula , a tali ga mai yata yacoi ra .²⁴A ri vivohaki vai niru aru kwaya “Ju kua ni drehukia ju meju vawiri madjigi me lei kilasia ke o cei me lea.o kua e vayaco nia kodaki me vayaco nia ke na voha ni kalou “Era votaia nalequ I hulu aru vawiri medjigi me balesia na lequ, taboi. O kwa ho kwaya era tara na sojia.

²⁵A ju volikasia ju lea kauvelatai o Jisu o hunaya qinia o tamaiya o meri lea yalewa o kolopasi geia mekitalene.

²⁶Ina gauna a tolavia ke o hunaya qenia la jisaivelia o Jisu a qai kwaya I vo hunaya

Lewa tolavia o luvemu?

²⁷Aqei kwaya vuwara na jisaivelia tolavia o hunamua osi ho ni aru mea ho I lea were.²⁸Ni osi honi a, ni kilasia ni osi ho kodaki e kwaya na vona ni kalou .A kwaya o Jisu “Qi mata honi”²⁹A no koto honi e hila na bila tawa ju ke na wai wiriwiri aru vaciqinia e guhu³⁰Ina gauna a homia osi ke na wai winiwini o Jisu, akwaya .A osi ho . E cuva bale e ulu a la cake ho e yalo.³¹Ia o kuru na koi jutia , ina higa ni vavarau , a ru tamu tewa ni ra rube ju ina

kauvilatai me hasia na liga ni vacegu .(Na leqa ni vacegu e dau bibita)aru kwaya ivo vailati me vacamuhuia e ru la , aru vamei dei wa

³²A ru qai lama na sojia a vacamuhunia eru la nai matai qai nia na I karua o kuru a vako vata o Jisu.

³³A ru la ma a ru tolavia hara ni moce ju ho o JIsu aru tamu vacamuniae la.³⁴Ia e hila na sojia a lama a taburia e hanihianio Jisu ina ha vahauri ga a ru kwacabose ma na dra qeina na wai

³⁵O kua e tolavia ena vajuhania ia lea vajujuha e kwa jina e kilasia ni kwa e kwaya jina ia ra vabausia.³⁶Yaco ju na vei kwa o kwe me vayacoria ke na kwa e kwaya na I vola tabu “Etamu bau camuhu ga re e hila e juwa.”³⁷E kwaya tale na voha ni kalou Eri na qai tolavia o kuni na taruria”³⁸Osi ho ni o Joseva e hila na lea jisaivel o Jisu ala ivo Vilate a lai kerekere ke rewa ni mea deI e yago o Jisu .³⁹A la muni ma o Nikotimo , ma ni o kua a la mai tolavia o Jisu I qenabogi . A kou juma na mira , na yahi e garu vina hara , varausia ni hila na drau na vaoji kenia na hau⁴⁰

A ru qulumia e yago o Jisu,a ru oloia ina hila nai hulu qeinia na kwa . ganu ina kodaki na ledra I vola na koi jutia ni ra dau vibulu.

⁴¹E no muni koto ina vanua e vakosi ke e hila na I seisei no koto ke e hila na I bulubulu tamu hi vayagataki vahila ,

⁴²Adonua koto ina higa varau vuwaru na jiutia,a ra la ho wai na I bulubulu ano la I vadaro nia ho wa ke o Jisu.

20 ¹Ia na matai ni higa ni hila na macawa, a driodrio ju. A la mai na i bulubulu o Meri Makitalena a tolavia hara ni vaqiqi dei ju na vaju mai na i bulubulu. ²A druha i vuwaru o Saimoni Vita qenia vua e hila tale na Jisaiveli e dau lomania vina o Jisu, a kwaya vuwaru. " A ru mea dei ho o Jisu mai nai bulubulu tamu kilasia na vanua eri mea ke"³ A ru laho wa o Vitav qeinia na Jisaiveli ina i bulubulu. ⁴A ru vidruhadruha wa a druha i mata hivisia o Vita na jisaiveli honi, a seimata wa ina bulubulu. ⁵A ru va berebere vahewa, a tolavia hara na i hulu ni luju ju ia tamu hita wa.⁶ A sitaku wa ma o Saimoni Vita a la hara i na bulubulu. A tolavia muni na i hulu ni luju ju o ki honi ⁷qeinia muni na i hulu e vehu ju ke e ulu. E lobi vina ju etamu, no qera ju na i hulu ia e lobi ju.⁸ A la muni ho ma o kura na jisaiveli a seimate wa i nai bulubulu a tolavia muni a vabausia muni. ⁹A ru tamu kilasia na kwa kilasia na kwa e kwaya nai vola tabu ni na jucake tale mai na mase. ¹⁰A ru qai lehu tale ho i were o kuru ns jisaiveli. ¹¹Ia o Meri e no koto i rara, a tagi koto i rara, a tagi koto. Na gauna a tagi koto ke a tola i rara , a tagi koto. Na gauna a tagi koto ke a tola wa i yaloga ni bulubulu. ¹²A tolavia hara e rua na agilos , a hila a tadra koto donua e ulu , e hila donua e la ina vanua a davo koto ke o Jisu. ¹³A kwaya vua " lewa na ca i tagicakinia A kwaya vuwaru" O kuru a ri mea dea na viagwane a tamu kilasi ani mea ho i vei.¹⁴ A osi ga lea voha honi a vuki wa a tolavia ji jucake ju mai o Jisu , ia a tamu kilasia ni o Jisu hara ga honi. ¹⁵A kwaya wa o Jisu . " Lewa na ca i tagicakinia? O cei i vadania? A numia o kuwa nihila na dau viqwaravi ina i seisei, osi a qei kwaya wa vuwa. " Kodaki i mea ho , kwaya ga na vuwau na vanua o lai biusia ke mequ na lawai mea dei wa.¹⁶ A qei voha wa o Jisu 'Meri' a vuki wa o Meri a kway vuwa. " Ravanai (kea i balebale qahennivuli). ¹⁷A qei voha wa o Jisu , Kua ni dereia, qì hi jberre ni la cake i vo lequ qase, la o lai kwaya i vuwaru o taciqu , qì na la cake i vo lequ qahe, lemuju qahe muni, lequ kalou lemuju kalou muni. ¹⁸A la mai o Meri Makitalena a qei kali kwaya vuwaru a jisaiveli " Qu tolavia ho na Viagwane honi ni kwa a kwaya vua me kwaya.¹⁹ Ina qena yavi honi, ina matai nihiga ni hila na macawa i na mataniwer a ru no koto ke na jisaiveli, a la muni o Jisu a qei kwaya vuwaru " Muju ni vacegu". ²⁰Ni kwaya o si ga honi, A vatakea vuwara o lima qeinia e hanihani. A ru ciqa na jisaiveli ni ru tolavia na viagwane " Muju Vacegu".²¹ A kwaya tale vuwara o Jisu . " Muju Vacegu" Kodaki lea vatalasia au ma o lequ qahe, qì na vatalasia kemutou muni. ²²Ia ni qai voha koto o Jisu a qei ceguviru a qei kwaya vuwara" Muju ciqomia na yalotabu. ²³Na ledra i valaval coko o kuru na tovo burasiko era na hereki , era tamu hereki.²⁴ E hila lea i jisaiveli o Jisu e yaca o Tomasi e yaca muni o Titimo a tamu no qea koto ina gauna a la mai ke o Jisu. ²⁵A ru qai kwaya vuwa o kuru na lea jisaiveli " Muju tolavia ho qì tamu tolavia e lima qeinia na maka e no koto e lima qu derei muni e hanihani, qì na tabu vabausia.²⁶ Ni osi e koto naika walu ni higa, a ru no koto i were o kuru na jisaiveli, a no qeru muni koto o Tomasi. A hita ma o Jisu ni hogo ju na mataniwere a no ju ina kedru maliwa a qei kwaya, " Vacegu Koto"²⁷ A qei kwaya ivo Tomasi. " Dokia mu lima mo dereia qu ima o dereia muni me qu hanihani. Kua i tamu vabausia io m vabausia.²⁸ A qei kwaya wa vua o Tomasi. " Lequ Juraga lequ kalou"²⁹ A qei kwaya o Jisu vua " Balesia numu tolavia au ho o vabausiaho.³⁰ Alevu tale na cakacak mana a tara o jisu eru mata lea Jisaiveli ia e tamu volai ga ina i vola. ³¹Ia o kuru era volai ju okwe me muju vabausia ke o Jisu Karisito , luveni kalou ikodaki i vabausia ina vacolai ia e yaca.

21 ¹Ni osi koto ga ho ni a la tale o Jisu a lai varaitakinia i vuwara lea Jisaiveli ina wahahaha o Taiperia. E kodaki okwe na lea varaitakinia wa. ²A ru no koto o Saimoni Vita, o Tomasi, he o Titimo, qeinia o Nacanieli mai Kara, Kaleli, o kuru o luvea Sepete qeinia e rua tale lea jisaiveli o Jisu. ³A qei kwaya hara wa o Saimoni Vita " Qi lare i taci" A ru kwaya hara vua kematou muni, maji na la qeko" A ri vodo hara ina hila na waqa, ia e hukai na kwa eri bau rewasia ina bogi coko honi.⁴Ia ina kea qena qwata hewa, a la mai matacawa o Jisu , ia aru tamu kilasia lea jisaiveli ni honi o Jisu. ⁵A qei kwaya vuaru o Jisu, " Ra huravou , e noju na kemuju cawa?" A ri qai kwaya wa vua "hukai"

⁶A qei kwaya vu wara, " Muju viritakinia lemuju lawa inai matau ni waqa, miji na qei dania ke e valu. A ru viritakinia hara ledru lawa aru tamu rewa ni qai dresia ma i balesia ni levu hara ga na ika.⁷A qei kwaya na jisaiveli kwe dau lomani o Jisu ivo Vita " Honi na viagwane" Na gauna a qei kilasiak o Vitani sa viagwane djina honi, a qei rido wa i ruwai. ⁸A ra qei lama eri valu tale na jisaiveli ina waqa hewa (tamu vayawa mai vanua rausia ni kaju rua na drau) a ru qai dresia wa na lawa vuqa ju ke na ika. ⁹Ina gauna aru la ho wai ke i cece aru tolavia hara na quto ni mudre ju, no muni ju ke na ika qeinia na madrai.¹⁰A qei kwaya wa vuaru o Jisu . " Muju kouma me e valu na ika muju rewasia ma. ¹¹A qei la o Saimoni Vita a dresia hara me na lawa i cece, e levu hara ga ke na ika yalevu e hila na drau lima sagavulu ka tolu. E levu hara ga , ia e tamu cidrehu na lawa.¹²A qai kwaya vuwara o Jisu. "Muju la mai homuji. E hukai hila vuwara lea jisaiveli e doudou me tarogia " O cei o iko". A ru kilasia o kua na viagwane. ¹³A la ma o Jisu, a qulumia na madrai, a holiholi ho wa vuwara, qeinia muni na ika.¹⁴Okwe nai katolu ni gauna me varaitakinia ke o Jisu vuwaru lea jisaiveli ni osi lea jucake tale mai na mase.¹⁵A osi ledru homu ji a qei kwaya o Jisu i vo Vita." Saimoni, luvea o Joni, i lomani au valevu he hukai?" A qei kwaya o Vita " Io na viagwane i kilasia niqo dau lomaniko. A kwaya o Jisu vuwa " Vaganiru lequ lami".¹⁶A baci kwaya tale vuwara vua " Saimoni, luvea o Joni, lomani au. A kwaya wa o Vita vuwa " Io juraga i kilasia koto ni qu lomani niko. A kwaya hara vuwa o Jisu " Vatawani ra lequ hivi"¹⁷A kwaya tale vua ina i ka tolu ni gauna. " Saimonio luvea o Joni, i lomani au ? A oca o Vita balesia ni kwaya ho va tolu o Jisu vuwa. " Ilomani au " A kwaya tale vua. Na viagwane o iko i kilasia vina ju niqo dau lomani niko " Vaganiru lequ hivi.¹⁸E djina , e djina mequ kwaya i vuako, i na gauna i kwa hewa ke, o iko i dau vaihulukiniko vai niko o dau yato wa ina vanua i mata lake, ia na gauna o qase koto mai ke, o iko i dokia ga mu lima , a hila tale e vaihulu niko a roqosiko ina vanua i mata lake.¹⁹E kwaya na kwa okwe o Jisu me rewa ni varaitakinia ke i vo Vita na mataqwali mase ena varokorokotaki ke na kalou. Ia ni voha osi ga honi a kwaya hara i vo Vita na mataqwali mase ena varokorokotaki ke na kalou . Ia ni voha osi ga honi a kwaya hara i vo Vita. " Sekucia au ma".²⁰A vuki o Vita a tolavia hara na jisaiveli o kua e dau lomania o Jisu ina gauna ni kana a qei kwaya, " Na viagwane o cei ena holi kowa.²¹A tola hara wa o Vita a qei kwaya ivo Jisu. " Na viagwane ena ca e rawa ni tara o kua okwe?²²A qei kwaya o Jisu " Kodaki qi na vinasia mo no koyo me yacovia lequ lehu ma, ena qai tara vaca o iko?²³A qei rogo howa na voha honi vuwara viwekani, ni na tamu mase na jisaiveli, ia " kodaki qi vinasia me no koto yacovia lequ lehu ma, ho ina tara ke o iko". O kua hara ga okwe na jisaiveli a kwaya na kwa okwe, a volaia muni, ji kilasia ni donu lea i jukujuku²⁴O kua hara ga okwe na jisaiveli a kwaya na kwa okwe, a volaia muni, ji kilasia ni donu lea i jukujuku.²⁵E levu hara ga na kwa a tara o Jisu . Ia kodaki a ke volai , qei vabausia na vuravura ena tamu rewa ni qulumia nai vola e volai.

Cakacaka

1 ¹I ceofilo o au qu volai osi ho ma qeinia na kwa taucocko: la cakacaka qeinia lai vavuli o Jisu.

²Me yacovia ma na gauna e lacake ni osi la holi vua nai varo mai vua na Kalou na Yalotabu.

³Ni osi la vararawatki a qei holi la cola qeinia na levu ni vadjinadjina ni lea cola ho ma: ni osi e vasagavulu na higa na lea lehuviru ma: a qei kwaya ho na balesia na mataniju ni Kalou.

⁴Ia na ledra hota okwe a qei vorosia mera kua ni denia o Jerusalemi: ia mera warakisia na veiyalayalasi qeinia o tamaya me balesia na kwa muju rogo homa vua.

⁵Me balesia o Joni qei na lea vavitaiso o Joni na wai ia na osi ga okwe qi na veitaba luvuci (papitaiso) ina Yalotabu.

⁶Na guana era hoqoni vata koto ke: a ra vaceguya na juraga (Jisu). Okwe bara nia na gauna I na vadeitakinia ke na lemu mataniju vuara na Isireli.

⁷A qei kwaya vuara o kwe e tamu dodonu me muju kilasia na gauna he na yabaki: ena vajulewa tahila ga ke o tamaya.

⁸Io ina rewasia na qwaqwa ni na la ho ma na yalotabu: ena qei rewa me muju kwaya I Jerusalemi, I Jutia taucoko qenia na I yalayala I vuravura.

⁹Na gauna a kwaya osi ke o Jisu na kwataucoko a ra na tola cake kotoke: a qei leimei cake ho ia a hila na ‘o’ a tabonia ma era mata.

¹⁰Ia na gauna era tola cake koto ke I lomalagi: ina gauna a la cake hoke vahauri, a rua na ecole e ru ju voleka vuara, a ru vaihulu bucobuco ju.

¹¹A ru qei kwaya “ O kemuru na koi Kaleli balesia na ca miri tola cake koto ko I lomalagi? Ia o Jisu ga a lacake I lomalagi ena lehu tale ma me kodaki ga na kwa muru tolavia koto.

¹²A ru qei lehu tale I Jerusalemi ina higa ga ni vacegu.

¹³Ni ra cadra hokwe a ru hita I na taba were era drou noke o kuru o Vita qenia o Joni, Jemesa, Adriu, Vilive, Tomasi, Pacolomiu: o Maciu qeinia Jemesa na luvedru o Alifio: qei nia o Samisoni na dau rewakwa: qeinia o Jutasa na luvea o Jemesa.

¹⁴Era talairewarewa o kuru oke ina lomavata ina dau kerekere qeinia na dau mahu; qeiniru e vica na marama qei nia o Meri o hunaya o Jisu qei niru o taciya.

¹⁵Ena gauna honia jucake ke o Vita ina kedra maliwa. O kuru o tacia me rousia e hila na drau ruwasagavulu na yaca a qei kwaya:

¹⁶O kemutou e taciqu e dodonu me muju sekucia koto ga na yalotabu: o kua a kwaya ni kwa me balesia o Jutasa. Maieguhu o Tevita. O kua a meira ma na mera lamaivehukia o Jisu.

¹⁷O kua e kilasia muni ga vukemutou a qei ciqomia na leai votavota ina I tavi okwe.

¹⁸Na ecola okwe e volia e hila la sikiniqwele: enai lavo a rewasia ma ina lea cakacaka driodrio: a qei luju ina qwele kwacabose e kese: a qei kwahura ma e gwacagwaca.

¹⁹O kura coko na vainono koto I Jerusalemi era rogo nakwa e balesia na kwa a yaco a ra qei vayacania na lea sikiniqwele ho ni o “Akelitama” (na qwele ni dra).

²⁰E volai koto ina vola ni dau ni same me gwalala na lea qwele me kua ni hila na ecola menoke; denia me hila tale me la mai hohomitaka nia.²¹E dodonu me hila tale n ecola o kua a noqekatatou koto ina gauna edru lameike o Jisu: a
dau lehu tale.

²²E na gauna e vivatisotaki koto ke o Joni me yacovia na gauna: a lei mei cakeho tale okwe. Okwe na i vaginagina hokwe na lea jucake tale.

²³A ru biusia ma e rua na ecola o Joseva (Parisapa + Jusitu qeinia o mataiyasi²⁴Ara mahu aru qei kwaya, " O i kemuni, na kalou, i kilasia na varau ni yalo ni ecola yahila ,moni qei varaitakinia ma he o cei vuaru na rua oho e djigitaki. ²⁵Mena qulumia nai juju ena mataniju ni Kalou qei nia na cakacaka ni veivalojutaki me kodaki o Jutasa: a vukitani me la ho ina kea vanua.

²⁶A ru wirimajigi takinia a qei donuya ho Tataiyasa .Aru wilivata qea ho eru lewe tijinikadua nai Apositolo.

² ¹Ena gauna a yaco ho mai ke na higa a hovaraki ke na yalo tabu a ra no yalovata ina hila na vanua.

²E vahauri hara na kea rorogo mai a rorogo ni domo ni cagi kaikai e liwa mai lomalagi, e robosia taucoko na yaloga ni were a ru no koto ke.

³A cadra ma vuaru na yameyame kodaki na mudre ni quto ka luju vavolivolisiru ka tadraciru yahil.

⁴A vavuqaniya haraga eru yalo na yalo tabu ka ru vasikivu me ra vohatakinia na vimataqwali voha me kodaki ga na kwa e holia na yalo tabu vuaru yahila.⁵Arū vainono koto I Jerusalemi o kuru na Jiu, o kuru na yacola dau loju hara e ruku o lomalagi.

⁶I na gauna a rogo ho ma ken a rorogo okwe, ara hoqoni vata hara ga ma valevu, ka hitavira na veilecayaki ni ra voha ju ho na ecola ina ledra jukujuku voha.

⁷Eri kidroa ka veilecayaki ka ru cavusia ken a voha okwe- qu numia ga ni o kura coko okwe era voha vakoi Kalili.

⁸Ia na ca re ji rogo ju ho okwe ni ra juku vohatakinia ju ho na ledra juku voha main a vanua a ra juku la mai ke?

⁹O kura na koi Parisia, qeinia o Mitia, Ilama, qei nira era no ma I Mesopotemia qeinia o Jutia, Kapatosia, I Ponito qeinia I Esia

¹⁰Mai Firijia qeinia Pamifilia mai Ijipita qeinia na yahayaha va-Lipia, e voleka I Kirini, qei nira na vulagi mai Roma, o kura na koi Jutia, qei nira na vuki ho me ra lotu va-jiu

¹¹O kura na koi Kiriti qeinia I Arapea, ji rogo era kwaya ena ledra tata na lea cakacaka vivakurabuitaki na Kalou.

¹²Arū kidrowa hara ka vilecayaki arū qei kwaya vainiru “Ae! Na ca re keya I balebale nakwa ji rogo ju ho okwe?

¹³Ia, e yavalu na ecola, a kodaki me ra varivariva ho. Ara kwaya ho- “Era vuqa hara ju ga o qo ina waini vou. A qei ju cake o Vita vata queru na queru na lewe jinni ka dua, a voha hara I yata me vamatatatakinia vuara yahila “O kemutou yahila na viagwane ni Jutia¹⁴Qei kemutou na nokoto I Jerusalemi muju kilasia hara ni kua, muju rogo hara vavina na kwa qi na vadewatakinia wa okwe I vo kemutou.

¹⁵Na ecola ji danira koto okwe era tamu maseni, me kodaki lemuju numia balesia ji qei yacovia ga re okwe na I ka tolu ni auwa I na hila na higa¹⁶Okwe haraga na kwa a varaitakinia osi ju ho na Parofita o Joel

¹⁷Ina vataosiosi ni gauna ji no ju ke, na Kalou a kwaya “Qi na hovarakinia qu yalo vu ana ecola coko ga. Era na Parofisai o kura o luvedatou seigwane qeinira o luvedatou yalewa era na raivoju na huravou, ia okura na qase hara era na dau tadravia e levu na tadra¹⁸E djina okura taucoko na lequ dau ni viqwaravi, wili muni ke o kura na dauniviqwaravi seigwane ina gauna ma okwe, qei na hovarakinia wa vuara qu yalo, ara na qei Parofisai.

¹⁹Qi na varaitakinia muni e levu na cakacaka vivakurabuitakii lomalagi I yata qeinia muni I vuravuraira na dra, na cece na cagi ni Kobulu.²⁰Ena vihau na matanihiga me driodrio, na vula me dra, ni hi bere koto ma na higa vamataku tahila a qei vikaraci vo ketatou nae cola me yaco ma.

²¹Okuwa yahila ga e mahusia koto e yaca na leju kalou ena cola.²²Muju varororgo ma na koi Isireli, o Jisu na turaga ni Nasareci, na vuagwane a holi ma I vu kemutou, mai vu ana Kalou , a tara e levu na cakacaka vivakurabuitaki jut amu vamacalatakinia rewa i na kemuju maliwa, me kodaki hara ga miji kilasia ju oqo.

²³Na Turaga okwe a holi ma vu ana kalou me kodaki ga na kwa a juvania osi juho okuwa, qei nia na kwa a juvania osi juho. Io, okemutou, era lima haraga na ecola bura, a ra vamasenia kena viagwane okwe, ho ni na ledra vakosia na kauveilatai.

²⁴Ia na kalou a qei vacolania tale ma vagalalatakinia mai na kaikai coko ni mase a hotaqeya, balesia „ a dredre hara i vo mase me tobokia koto.²⁵Ni a kwaya o Tevita, “O au qu tolavia na turaga ni no ju ga qu mata, ni dau no ju ga okua i qu yaha I matau, okuwa qei tamu dau cecekujuku ke.

²⁶Okuwa ga ho ni e ciqa ju ke qu yalo, a vavinavina ju ga ke qu guhu. Qenia muni qu lala taucoko e cola ju i na i nuinui.²⁷Balesia na lequ kalou ena tamu deinia ju ma qu yalo i Etesi, i na tamu vatarai muni na leya kwa havahava tahila me vuca wa.

²⁸Lequ Kalou,muju varaitakinia muni hovu au na i valavala ni cola me qu cola ke, i na vavuqania muni vuau na ciqa ni lequ dau noju i mu mata.²⁹O kemutou o jukaqu , e dodonu vuau me qu voha doudou me balesia na juraga vina o Tevita ni a mase a bulu, ia e hi nokoto ga nikau na kea i bulubulu.

³⁰E djina taucoke ni okuwa na Parofita, a kilasia vina ju okuwa ni Kalou a voha bubului vua, ni na vatadrancia e hila na lea kawa i na tadratadra ni viliutaki.

³¹A dania juho okuwa na kwa e na yaco ma i taku, a jukunia juho na lea jucake tale ma ina mase o Karisito, okuwa ena tamu biu i Etesi he me vuca wa e lala.³²O Jisu okwe, o kuwa a vajurinia cake tale ma na Kalou ma I na mase, me kodaki ji kea i vadjinadjina taucoke.

³³Me kodaki ni lai vacerecerei juho ina lima i matau ni Kalou, ka ciqomia juho na yalotabu okuwa a yalatakinia o tamaya, a hovarakinia homa voketatou me kodaki na kwa o rogo ka dania muni .³⁴Ni a tamu lai mei cake i lomalagi o Tevita ia a kwaya ga okuwa “Na juraga,a kwaya vua ina lequ Juraga mo tadra i qu yaha matau,,

³⁵Me yacovia na lequ na vamalumalumu takiniru na meca e rukuruku ni mu la”

³⁶Ia mera kilasia vavina taucoke na kwahewa ni Isireli ni kalou a holia vo Jisu me Juraga ka me Karisito muni, na Jisu koto ga a ra vakosia.³⁷Ia, ni ra rogo na voha okwe e uqesi ra yalo, aru qei kwaya hara i vo Vita vuara qeniru navo ni Tisaiveli, “Na ca me maju tara?”

³⁸A kwaya hara o Vita vuara “Muju vivujuni ka vavitaotaki, o kemutou yahila , i e yaca o Jisu Karisito e me rewa ni boko dei ke na lemaju i valavala bura , me rewa muni ni muju na hoqomia na I holiholi ni Yalotabu.

³⁹Balesia na voha ni yalayala ni Kalou e balesi kemutou qei nira o luvemutou qei ni ra era no vayawa, qei nira muni e levu na e cola e na covira ma na Kalou.⁴⁰A levu tale na voha a jubarakinia vuara ka vadresia hara ke , aqei kwaya, Qarauni kemutou mai vuara na i taba ecola yalo buraburaihau okwe.

⁴¹Era ciqomia vina hara nae cola na lea voha o Vita, ara vavitaiso hara. Ina higa honi ara vacolai ke e rausia e tolu na drau nae cola.

⁴²Ara holira haraga ho ina ledra vavuvuli na Apositolo qei ma ledra vahoqoni vata, i na dovi madrai qenia na mahumahu.⁴³A kodaki a hitavira na ecola na yalo ni matakua, nira tara ho na Apositolo e levu na cakacaka mana vivakurabuitaki.

⁴⁴Okura taucoke a ra vabausia, a ra la vata ma, ka no vuara e levu na vikwa e tautauvata.

⁴⁵Era volitakinia nai yaya e djuku ledra, he ra djuku taukenisia ka waheia vata na kea i lavo, me kodaki na vijukujuku leqwa e ra hotaqea me haumi.⁴⁶Okuwa honi ara holira juho ina vihiga yahila me ra vaoganira ina itavi a gadrevi ma I were ni loju. Era kana madrai vata madrai vata vuniwera, ka ra wahekia vat ana kedra cawa ina yago e ciqatakinia ka dau holiholi.⁴⁷Ni ra tara j uke na Kalou ka ra viyaloni ju vau nira. Ara tolavia muni ni vihiga yahila e jubu cake koto ga na kedra I wiliwili na ecola era vacolai wa.

3 ¹Ia aru qai la cake ina i cabocabo ni horo o Jone qenia o Pita ina auwa ni mahumahu, na kaciwa ni auwa ni mahumahu, na kaciwa ni auwa. ²A qai tahila na e cola sucu lokiloki ma vo hunaya a roqo wavoki ju ga ho na vi higa ina matamata ni cabocabo ni horo, me rewa ni kere i lavo vuaru na la koto i na cabocabo ni horo. ³Na gauna a tolaviru ke o Jone qenia o Pita aru varau hita yaloga ni cabocabo ni horo, a kere ilavo hara vuaru⁴Pita, aru vatolavia hara, qenia o Jone, a qai kwaya, "Tolavi kemaru ma". ⁵Na e cola lokiloki a vatolaviru hara, namakisia ju me na hoqomia e valu na kwa mai vuaru. ⁶A qai kwaya o Pita, siliva na koula e hukai vuau, io na kwa e no vuau, qi na holia vuako. Na yaca ga nei leju viagwane o Jisu Karisito na koi Nasareci, yato. ⁷A lavesia ma vo e lima matau, a vajunia o Pita, a qai kaikai vahauri ho e la na e cola lokiloki. ⁸A rido cake, a jucake ho na e cola lokiloki me yato rewa ho, a qai hita qeru o Pita qenia o Jone ina cabocabo ni horo, a yato, rido qai vacerecereia koto na Kalou. ⁹Ara tola ma na e cola ra tolavia ho me yato juhowa me vacerecereia koto na Kalou. ¹⁰Ara vakawaia ni okua ga na e cola dau kere i lavo koto ina matamata, a hitavira ho na lomatarotaro qenia na ciqa balesia na kwa a yaco ho vua. ¹¹A vatatani koto vo Pita qenia o Joni, ara druha coko vuaru na e cola ina varada lai kwai koto me lea o Solomoni ara ciqa haraga valevu. ¹²Na gauna o tolavia ke o Pita, a qai haumia vuaru na e cola kemutou na e cola na Isireli, na ca miji ciqa takinia ho, na ca miji vatolavi kemaru vamajua ho ke, me kodaki lemaru vayatonia ho ina lemaru kaikai qenia lemaru yalodina? ¹³La Kalou o Eparama, qenia o Aisake, qenia o Jekope, na ledra Kalou na leju qahe, ra varokorokotakinia na luvea o Jisu. O kua muju holia wa, qenia a cakitaki e mata o Pailato. Ni lewaia ho me herekia. ¹⁴Muju cakitakinira na yalo harahara qenia na yalo dodonu, muju qei mahulakinia me holi vo kemutou e hila na dau laba. ¹⁵Muju vamasenia na vu ni cola, o kua a vatumia cake tale ina mase na Kalou, ia ji vadjinadjina sia na kwa okwe. ¹⁶Ia e yaca, e vuku ji vabausia e yaca, ra vakaikaitaki ho ke o huma okwe, o kua muju tolavia qai kilasia, io ni vabausia ho, na holi vua na cola vina hara i muju mata vayahila hara. ¹⁷Io okwe, o kemutou na viwekani, qi kilasia ni muju tara muju tasi kilasia ju, me kodaki muni o kuru lemuju viseimatataki. ¹⁸Ia na veikwa okwe e vatakilasia i mata na Kalou, era guhu coko na parofita, ni na mase na lea Karisito, a qai vayaconia o kua. ¹⁹Vivujuni mo haumaki vua na Kalou ena qai boko ke na lemuju valavalava bura, ena qei cadra ma na gauna ni vacegu na Kalou. ²⁰E na qei vatalasia na Karisito o kua, o kua a vunautakinia no o Jisu vo kemutou. ²¹O kua me na no kotoga i lomalagi me cadravia na gauna me na tara vina coko tale na vikwa coko na Kalou, o kua hi tatautakinia hara ma vuaru na parofita yalohavahaava, i na gauna makawa.

²²Ni kwaya o Moses, "E na vajubunia cake vo kemutou ko Jiova na lemuju Kalou mai vo kuru o wekamutou, mo na varogo vina hara na vikwa coko e kwaya vuako. ²³O kua ena tasi varorogo vua ena varuhai dei ma vuaru na e cola. ²⁴Io o kura muni na parofita coko, kea i vasekivu o Samuela qenira ra taravia, okura coko ra voha, e kwaya ho i mata na gauna okwe. ²⁵O kemutou taucocko na luvedra na parofita, qenia na voha ni viyalayalasi a tara na Kalou qenira na lemuju qahe. A kwaya vo Eparama, "Ena qei kalougata na vimataqwalli coko ga i vuravura e vuku na lemuju kawa. ²⁶Na gauna a vatalasia ho o luvea o Jisu na Kalou, a vatalasia matai haraga wa vuako me vakalougatataki ni ko me haumakisi kemutou vayahila ni lemuju i valavalava bura.

⁴ ¹Aru voha koto vuaru o Pita qeinia o Joni, ara qai lama vuaru na bete qeiniru na i vatawa ni wereniloju he wereni horo, qeinia lai tokani o setoki.

²A ra oca ni ra vavulicira na ecola, a vunautakinia na kwa e balesia na ju cake tale ma na masee vuku o Jisu.

³Aru vehu aqu qai biu ina wereni veivehu me qwata takinia balesia ni yavi koto ho na vanua.

⁴E lewe levu na ecola ara rogo na i vunau ara vabausia qeinia nai wiliwili ni ecola ara vabausia e lima na udolu.

⁵Ena qwata ni higa taravia okuru na Juraga, kuru na qahé ara hoqoni vata ma i Jerusalemi.

⁶Anasa na Bete levu qeinia o Kaiava, Joni qeinia o Alekisada qeinira coko na mataqwali ni bete levu.

⁷Ara qai meiru ma o Pita qeinia o Joni, ara qai tarogiru la kaikai o cei? E yaca o cei? Muru tara ke na kwa raki okwe.

⁸A qai vuqa ena Yalo Tabu o Pita, a qai kwaya vuaru. O kemutou na Juraga qeini kemutou na qahé.

⁹Kodaki dji tarogi ena higa nikua vena cakacaka vina vua na ecola lokiloki,A qai cola vaca?

¹⁰Me kilai vo kemutou qeiniru na ecola i Isireli ni vacolai ho na ecola.¹¹Jisu Karisito na vaju muni juarakinia djuarakinia iyo a cadra hara me nia nai juju ni were.

¹²E hukai na cola vua e vuku tale e hila, e hukai hila tale na yaca e ruku i lomalagi me holi vuara na ecola me ra cola ke.

¹³Na gauna aru tolavia ho ke na ledru doudou o Pita qeinia o Joni, ara qai kilasia ke niru tasi vuku he meru ecola vuli vina, ara qai karaciru nio Pita o Joni aru dau noqea juga o Jisu.

¹⁴Balesia ni ra tolavia na ecola a ju queru koto, a qai hukai na kwa mera tara rewa ke.¹⁵Na gauna aru kwaya ke vuaru me ru ladei ina vanua tara koto ke na bohe, arae qai bohe vainiru.

¹⁶A ra qai kwaya, na ca meju tara vuaru na rua o kwe? Ni ra kilasia e hila na kwa e tara vuara qeinia na i vadjinadjina vuaru na no i Jerusalemi.

¹⁷Ena lai kwai valevu me kua ni qai kwaya he meru vavuliciru me balesia o Jisu.

¹⁸A ru lai covi a qai lai kwai vuaru meru kua tale ni qai voha he waheia e hila na kwa me balesia o Jisu.

¹⁹A qai voha o Pita qeinia o Joni aru kwaya vuaru me muju lewai gama e dodonu e hukai e mata na kalou me maru varorogo vo kemutou me kua vua na kalou.

²⁰E tabu rewa ni maru kua ni vohatakinia na kwa maru tolavia he rogo.²¹Na gauna e hukai ho ke na kwa meru lai ocasi keo Pita qeinia o Joni, aru qai vadeiniru
meru la. E hukai hila na kwa meru totogi taki ke balesia na ecola era vavinavina takinia
ke na kalou na kwa tara.

²²Na ecola o kua a vacolai a yalaki vasagavulu koto ho.²³Na gauna aru here ho ke, aru qai la o Pita o Joni vuara ga
na ledra ecola vata aru qia
kwaya vuaru na qahe ni loju nai talatala na kwa a tara ma vuaru.

²⁴Na gauna ara rogo ke, ara qai voha me balesia e hila nai naki vua na kalou ara kwaya,
Jhuraga oiko o bulia na lomalagi qeinia na vuravura, na waitaci, qeinia na kwa taukoko e
cola ke.

²⁵Voha ena Yalo Tabu mu guhu na lemu ecola o Tevita, balesia na ca ara oca ke na vi
mataniju qeinia na ecola na kwa e tasi yaga me ra tara.

²⁶A qai kwaya, ara ju ho vaivalu na vi Juraga i vuravura, ara hoqoni vata o kura na juraga, me ra vala qea na kalou
qeinia na karisito.²⁷E djina o kuru ruarua o Eroti genia Ponio Pailato qeinira na vei mataniju qeinira na ecola
i Isireli, ara lavata ma ina tauni me ra vala vala qea nai talai o Jisu.

²⁸Ara lavata ma mera na kwa mu lima qeinia na kwa me varau yaco.²⁹Na kalou a tola me sikinala vuara na la
ecola mera voha mera doudou koto.

³⁰Me dokia e lima me rewa ni vacolanira, me no muni na kwa me varautakinia na kwa e
vikaraci ina yaca na lea ecola o Jisu.

³¹Osi na ledra mahu, na vanua ara novata koto ma ke a qai hakure, a rai hitavi ena Yalo
Tabu ara qai hota takinia na voha ni kalou me ra doudou.

³²Nai wiliwili ni ecola era vabausia era tahila vata ar yalovata coko ma. Hukai hila kwaya
ni kwa taukoko era taukeni sia e no ga vuara, ia e no coko ga i vuara.

³³E levu naledra kaikai o kura na Apositolo a ra qai jukuniyalo takinia na lea jucake tale o Jisu, qeinia ara qa vivinasi na ecola coko.

³⁴E hukai hila vuara e tabu rewa kwa, o kura na ecola ena ledra qwele he na ledra were ara volitakinia ara qai kou na sede.

³⁵A qai taucia vedra la na Avositolo: a qai votaia vuara coko me kodaki na ledra jui dravudravua.

³⁶Josese, o kua an Apositolo a lai cavusi Vanavasa (Na kea i balebale na vero ni vacegu) o luvea o livai na koi Kipori.

³⁷O kua ea taukenisia e hila na siki-ni-vanua, a volitakinia na kwa e lea vatabuki hila a qai kouma na ilavo vua na Apositolo.

5¹E hila na seigwane e yaca o Ananaisa, qeinia lea o
Savaira aru qai holomakinia, e valu kwaihe

²Ia o lea lewa ea vadoni kua me maroroisia e valu nai lavo
o kua a qai holia eso vo kuru na avositolo.

³A qai kwaya o Pita, “Ananaisa na ca e hitaviko ke e yalo
o setani o giri i vua na yalotabu mo holomakinia ke e valu
kai wahe ni qwele.

⁴Na gauna I hibere ke ni volitaki e tam lemu muni ga, ina
gauna muni e volitaki osi ke e tamu lemu muni ga? Na ca
a vavunia mo tara na kwa oke? I tamu girisira na ecola, I
girisia hara kotoga na Kalou.

⁵Na gauna a rogo ke honi o Ananaisa, a qei ubaluju a
kaburakinia ma lea I osiosi ni cegu, ara qei matakua valevu
hara o kua na rogo na kwa a yaco.

⁶Aru qai lama na seigwane aru olonia, aru dagia wa irara
meru lai bulusia.

⁷Ni osi kotoga e tolu na auwa, a la hara ma na lea yalewa,
a tamu kilasia na kwa e yaco,

⁸a kwaya hara o vita vua
“lawaya ra ma I vuwau, a levu haraga nai hau ni qwele

muru volitakinia? A kwaya hara ma o kua “Io a levu”

⁹A qei kwaya wa o Pita “na ca muru hilavata ke me muru vatovolia na yalo ni juraga? Tolavia, eru hi nokoto qo
ira ra e ru la na lai bulusia lemu seigwane, eri na dagikomuni I
rara.

¹⁰A qei wa bale wa ira vua e la a qei kaburakinia lea I
osiosi ni cegu. Na gauna a rua na seigwane, aru tolavia ni
mase ho, aru dagia howa me lai bulu volekasi ga lea

seigwane.

¹¹A hila na matakaulevu ea yaco vuwara nai
hoqohoqo loju qeinia muni okura na rogo na kwa e yaco.

¹²A levu hara na cakacaka mana yalevu a yaco vuwaru nae cola aru vayacolania o kuru na apositolo. Ara no coko
vata
ju ga ina Varada ni were o Solomoni.

¹³E hukai hila vuwara
ina vo koto honi a doudou me hemu qeru wa aru dokaniru
valevu wa nae cola.

¹⁴A levu hara ga nae cola era lama I
vabausia ho na juraga, levu na seigwane na lewa.

¹⁵Aru lawasiru wa na baca I calevu aru vadaronira wa ina I
darodaro yalevu, darodaro yahewa, me lama o Pita na kea
mawalo ga la ma vuwara.

¹⁶A ra la ma e levu hara na ecola main a veitauni voleka I
Jerusalem, a rua meiru ma na baca I qeiniru muni a hitavia
ju na yalo velavela ani vacolai muni.

¹⁷Aru qei juma betelevu, qeinira o kuru na noqueru ju (o
kuru na lea I to o Setoki),

¹⁸a ru oca, aru vehukiru na apositolo a ru biusiau wa I
werenivivehu.

¹⁹I qena bogi, a lama e hila na agilosi ni juraga a dolavia na mataniwere ni werenivivehu a qei seimatataki niru
ma I
rara a qei kwaya.

²⁰Muju lai ju I mataniwere ni loju muju kwaya wa vuwara
nae cola na voha ni cola.

²¹Na gauna eru rogo ke aru hita wa I wereniloju a qei la na qwata aru vavuliciru wa. A ru qai lama na bete levu,
qeiniru na noqueru ju, ara hoqoni vata wa ina matavilewai, qeiniru na qase ni isireli aru vatalasiru eru valu meru
maini ma.²²O kura na ovisa aru la I tola viru ma aru tamu tolaviru
ma I na werenivivehu, aru huka me aru la hera I kwaya.

²³“maju tolavia ni rogo qata ju re werenivivehu, aru no muni

ju o kuru nai vatawa ni werenivivehu, ia na gauna meju
dolavia maike, e gwalala ju, hukai hila e no koto ke”

²⁴Ina gauna aru qei rogo ke o kua na juraga ni wereniloju.
Qeiniru na betelevu a karacira vakahamatakinia he a yaco

vaca me kwa honi.
²⁵A qei lama e tahila a lamei kwaya hara vuwaru o kuru
muni muju biusiru I werenivivehu eru no koto ma I wereniloju,

eru vivavuli koto vuwara nae cola.

²⁶A qai la na juraga qeiniru na ovisa maeru lai mei iru me I
hukai na viocasi, aru matakuciru na ecola, keru qai vavirilaki.

²⁷A ni lai ho ma, aru vatadra hara I na mata vilewai, a tarogiru hara wa na bete levu. ²⁸A kwaya “maju tamu hi
kwaya I vukemutou me muju kua ni vavuvulitakinia koto e yaca, ia e robosia ju ho o Jerusalemina lemuju I
vavuvuli, muju nakisia muni me maju na tarogi kedr ana ecola okwe.”²⁹Aru qai voha wa o Pita qeiniru na
apositolo aru kwaya

“ketatou meju varokorokotakinia na Kalou tamu ecola

³⁰Na ledra Kalou lequ qase o kuru aru vajucakenia ma o
Jisu, o kua muju vamasenia muju vayalinia ina vuniakai.

³¹E varokorokotakinia na Kalou e lima I matau me juraga,
me I vacolai me holia ken a vivujuni vuwara na Isireli I qenia
na ka bokoci ni valavala bura.

³²“O kematou na I vadjinadjina
ni kwa okwe, kodaki muni ken a yalo tabu, o kua e holia na

Kalou vuwara eru varorogo vua.

³³Na gauna eru rogo ke ara oca valevu ara bohe ho meru
vamase ni ru ho.

³⁴A jucake ena kedru maliwa na mataveilewai he la na
Farisi, e yaca o Kamelieli e vanua rogorogo me ru lei mei
vahewa irara.

³⁵A qai kwaya vuwara ecola ni Isireli muju

vakahamatakinia vina na kwa muju mata tara vuwara nae
cola kwe.

³⁶Ni juba cake mai mata o cuta, a vajukujukuni sia me hila
na kwa levu, ara miji lea na evica nae cola, a vanadrau coko
na kedru I wiliwili. A qai vamase ho okua qei nira coko ara
talairewarewa vua, ara vaheihei ara osiwa.

³⁷Osi ho qai juba cake ma o Jutasa ia rara o Kalili na gauna
volai ke nae cola, ara lewe vuqa ara me yadei vajuju mera
vasekucia, a ruha muni okua qei nira coko era talairewarewa
vua ara vaheihei.

³⁸Okwe qu kwaya vukemutou, muju kua ni tara vuara nae
cola kwe hila na kwa, muju deniru ga. Kodaki e lama vu ana
ecola na kwa okwe he cakacaka okwe ena ruha ga.

³⁹Kodaki e lama vu ana Kalou, muju na tamu rewa ni
varuhaniya rewa, ke muju veivala qe ya na Kalou.

⁴⁰A ra yalo vata ho ara coviru ho ma apositolo, ara
kuitataki alei kwai ho vuara meru kuwa ni kwaya tale e yaca
o Jisu, a ra here ho ma.

⁴¹A ra ladei ho ma era mat ana dauveilewai, ara ciqa nira
kilasia ho nira vohavaburaburataki koto ie yaca.

⁴²Ia na gauna tauokino, I wereniloju I viwerewere aru
vavuvulitakinia aru vunautakinia muru nai jukujuku vina ni o
Jisu na Karisito.

6 ¹I na gauna honi, na lewe ni Jiseveli a qai toso cake koto gaho, sekivu na voha kudru I vuwaru naIperiu me balesia era tabu lai numi ho na yada e na kea wahe na kwa ni veivuke na veihiga.²Na lewe Jinikarua a ra lai covi ke na Jiseveli I vuara a qai kwaya “ e tabu dodonu vo ketatou me

ju horo va rewarewa I na voha ni kalou ju qai viqwaravi ina teveli.

³Ia oqo e dodonu me muju djigitakinia o gwanemutou, me lewe viju na seigwane ma vo kemutou, ia me rogorogo vina me tawani vina ina yalotabu qeinia na vuku, okua me ra lehi I na cakacaka okwe.

⁴Ia vo kedadou me ju vitomani koto ga I na mahu qeinia na vunautakinia na voha ni kalou.⁵Na ledra voha a vamarequesi I vuwara na lewe vuqa a ra djigitakinia ke o Sijiveni, na siga e vuqa vuwa na vabausia qeinia na yalotabu, qeinia o Filipe, Pinikoro, Nikanori, Taimoni, parimina qeinia o Nikola e ra ecola loju va Jiu mai Anitioki.

⁶Kuru na vivabausi a ra meia ma na sigwane hibere na Apositolo, okua a mahu a dodo e lima vuwara.

⁷Ia na voha ni kalou a qai watoto koto gaho na kea vadewataki, qeinia na wiliwili njiseveli I Jerusalemi a qai toso cake muni koto gaho, a ra lewe levu na bete atalairewarewa I na vabausia.⁸Na gauna honi o Sijiveni a vuqa ju vuwa ina vabausia qeinia na kaikai, a tara ke na veivakurabuitaki qeinia na cakacaka mana I vuwara na ecola.

⁹A ra va ju yavalu na ecola okuru e ra taukenisia na wereniloju e ra lai covi ke na wereniloju ni veiherek, okuru na kirini, Alekisadria qeinia e yavalu na kwai Sisilia qeinia I Esia. Okuru na ecola okwe a ra vilehi qea o Sitiveni.

¹⁰Ia ara tabu rewa ni ju takinia na vuku qeinia na yalo qeinia na kwa a vohatakinia o Sitiveni.

¹¹Ia a ra vivaisini yavalu na seigwane me ra kwaya “Muju rogo o Sitiveni a voha vaburaburatakinia o Moses qeinia na kalou.

¹²A ra qai vauqesidra na ecola, na Qahe, qenia na vunivola, a ra la vo Sitiveni a ra qulumia a ra qai meia I vuwara na Mata vilewai.

¹³A ra kouma vuwa na vibbeitaki vailoa, ocei a kwaya na ecola okwe e tasi tarovia na vohatakinia na vanua tabu okwe qeinia na kea I Vunau.

¹⁴Maju rogo ni kwaya na kalou ni Nasareci ena varuhania na vanua okwe, maji na

vihautakinia nai valavala a vasitakinia bale ma o Mosese vo ketatou.

¹⁵Okuru tauoko a ra tadra koto I na were ni vilewai a ra tolavia vina, a ra tolavia e mata e kodaki na mata ni Agilosi.

⁷¹A qai kwaya na bete levu, e kodaki oqo he hukai?

²A qai kwaya o kua, o kemutou na veiwekani qeinia na qase, muju varorogo re miau, na Kalou vaiukuuku e tola hio I mata vokuru na qase ko Eparama ni nokoto ma o Mesopetenia. E nokoto ma I Kararia.

³A kwaya ho vua, ladei ma ina lemu vanua, mai vuaru na wekamu a qai la ina vanua qina varaitakinia vuako.⁴A qei ladei ho o kuru ina vanua o Kalatia, a laho I nokoto I Arana, a mase o Tamaya a juberisia dei mai kena Kalou, a qai vakatikora na vanua oke, muju qai lama I nokoto ke

⁵A qai tasi holi vua e hila e siki me taukeinisia, a hageia me bujukia e la, a qei yalasia ga vua me holia vua me taukenisia I vuaru muni na kea kwa, ni hukai hila ju e luvea.⁶A kwaya kodaki okwe na Kalou ni ra ma nokoto na vulagi na lea kwa ina vanua e tasi ledra eru na qai vabobulatakinia, va raraawatalenira me va na drau na yabaki.

⁷[“]A qei kway ana Kalou, na mataniju era bobula juke, qi na lewaia, osi, eru na qei ladei ma meru qwaravi au ina vanua okwe.

⁸A holia ho vua na veiyalayalasi ina cili, o tamaya o Aisake okua, a bogi wahe ho a qai cilavisia okua, a bogi walu ho a qai cilavisia o kua, a qei tamaya o Jekope o Aisake, tamadru na qase eru le jinikarua o Jekope.⁹Ara vuvutaki o Josefa o kuru na qase okwe, aru qai volitakinia I Ijipita iaena noqeia koto ho na Kalou.

¹⁰[“]A qei vacolania o kua ma ina rarawa coko ga, qei holia vua me vuku e mata o Fero an jui ni Ijipita, qeinira coko ga na lea lewe ni were.¹¹A qei yaco na dahuiga qeinia na rarawa levu ina vanua taucoko o Ijipita qeinia o Kenani, ara tasi tolavia na cawa o kuru leju qase

¹²[“]Ni rogo ho o Jekope ni noju ho ma I Ijipita na hila, a qei vatalasira vahila ken a leju qase.

¹³Na lea la vahila a qei vakilakilasia o Jekope vuara o jukaya, a vakatakilai na mataqali o Josefa ivo Fero¹⁴A qei vatalasia o Josefa me lavia o Jekope o tamaya qeiniva coko la mataqali,era lewe vijisagavulu kalima

¹⁵A qai labale I Ijipita o Jekope,a mase juho o kua qenira leju qase

¹⁶A ra limei ho I Sikemi,a ra bulusia ina bulubulu qei volia o Eparama ina siki ni siliva yavalu vuaru o luveya o Emori I Sikemi¹⁷Ni voleka na gauna ni veiyacovi ken a voha ni yalayala, a qei bubului von a Kalou vo Eparama

¹⁸A yacovia na gauna me buli ke e hilayali na Jui, tasi kilasia o Josefa

¹⁹A lawaki sikutatou o wekaya o kua, a qei vaburaburataki nira na qase me biusira o luvedra I ra me ra kua ni vacola²⁰Ina gauna hara ga honi a sucu mai ke o Mosese a rairai vina djina e mata na Kalou a huhugi koto ina lea were o tamaya me tolu na vula

²¹Na gauna e biu ho waike I rara, a qei hugia a qaravia o luvea yalewa o Vero me kodaki o luvea djina²²A vavulici hara I vo Mosese ledra vuku taucoko na koi Ijipita, a kaikai na lea voha qenia lea cakacaka

²³Ina gauna a yabaki vasagavulu ke a jubu hara me vua e yalo me lai sikoviru o kuru o wekaya kuru na Isireli

²⁴A tolavia hara na lea vakararawatakie hila na koi Isireli. A qei vukeiya o Mosese a tovakinia a vamalumalutakinia na koi Ijipita honi

²⁵A vakahamatakinia,ni ra na kilasia o kuru o wekaya ni e limei haraga ena vacolanira ken a Kalou,ia era na tamu kilasia²⁶Ina higa taravia a la hara I tolaviru eru rua aru vivala kotoa hagasia me taroviru a kwaya hara “o kemuru miri vitacini, na ca miri viburasike vainikemuru

²⁷A qei bilia dei o kua a vavu vivala koto ivo wekaya a kwaya hara “o cei a lewa ia ho nio la mai lewai kematou?

²⁸I mata vamaseni au kodaki lemu vamasenia e hila na koi Ijipita ni yavi?²⁹A qei juba o Mosese balesia na kwa a lai kwaia ma vuwa, alai nokoto va vunilagi ina vanua o Mitiani, alai sucu ke e rua o luvea seigwane.

³⁰Ni osi e vasagavulu na yabaki a qei la tolavi vua e hila na agilos i na uluniyataga o Saimea, ina mudremudre ni quto.³¹Na gauna a tolavia ke o Mosese na mudre , a karacia hara ga na kwa a tolavia, ina gauna a toso waike me tolavia i a qei rogo na domo ni juraga a kwaya

³²“ O au na ledrau kalou o kuru o tamamu, lea kalou o Evarama, o Aisake, qenia o Jekope” A qei haqanini a djua na tolavia.³³A qei kwaya vuwa na juraga, “ Luvasia dei na lemu I vava, ni vanua tabu I bujukia ju oqo.

³⁴Qu tolaviaho ledru vararawatakiju o kuru na lequ ecole mai Ijipita , qu rogo ledra tagilo ju, qu la bale homa okwe mequ la ma I vacolanira, mo la ma mequ vatalasiko ho I Ijipita.³⁵O Mosese okwe o kua aru burasia, aru kwaya ke “ocei a lehiko ho mo la mai lewai kematou? O kua ga okwe a vatalasia ho ma na kalou me la mai juraga ai vacola. A vatalasia ma na kalou lima na agilos i kua a tolavia ma o Mosese I vikaikai.

³⁶A qei meira dei ho ma I Ijipita o Mosese, ni osi lea tara e valu na cakacaka e vikaraci qeinia e valu nai vatakilakila ina vanua o ijipita qeinia na Waitaci Dradra, qeinia muni ina vikaikai rausia ni yabaki vasagavulu.

³⁷O Mosese ga okwe a kwaya vuwara na Isireli, “ Ena vajunia ma e hila ma vo kemutou o Jiova na lemuju kalou, ma I vo kuru o wekamutou, e hila na parofita, me kodaki o au.³⁸O kua okwe a hoqoni vata juga na agilos i mai vikaikai a qei voha vua ma i na uluniyataga o Saineai, a noqera muni ju ma kuru lequ qase, o kua muni a holi vua na voha cola me holi vuketatou.³⁹Ia o kuru leju qase aru djuwa na varorogo vua, aru bilia dei , eru yalo e lehu tale i Ijivita .⁴⁰Ina gauna honi aru kwaya ivo ERONI, ” Tara e valu na matakau meru seimatataki ni ketatou. O Mosese , o kua meiketatou dei i Ijivita , ji tamukilasia na ca e yaco ho vuwa.⁴¹A ru qei tara e hila na lufe ni bulumakau ina gauna honi, aru vacabonia hara meru vacabonia me i horo, aru ciqatakinia na ledra cakacaka ni liga.⁴²A qei vukidei na kalou, a qei deinira oju me ra qwaravia na kalokalo in lomalagi, kodaki e volai ina ledra i vola na parofita. ' O kemutou na Isireli, muju vacaborinia ma vuwau na manumanu me vamase qeinia nai madrali ina vasagavulu na yabaki muju noju mai ke i vikaikai.⁴³Muju vadonua lea were o Moleka qeinia lea kalokalo na lemuju kalou o Revani qeinia nai vatakarakara muju tara meru qwaraviru qi na meikemutou dei ma me hivi ma o Papiloni.⁴⁴E noju ga ho ivo kuru leju qase i vikaikai na lea were ni kalou , kai vadjinadjina, kodaki ga lea coha i vpo Mosese na kalou, me tara kodaki ga na kwa a tolavia.⁴⁵I takuho, o kuru leju qase ina lea gauan o Josua, ao ru ciqomia na were a ru kouma ina vanua eru taukenisia. A qulumia na vanua na kalou qeinia na vimataniju a varoviru dei eru mata na qase. A nokoto ga o kei honi na were, yacovia lea gauna o Tevita⁴⁶A lomania na kalou, a kwaya vua, kodaki e rewa ni tolavia e hila na were ma lea na kalou o Jekope⁴⁷O Solomon i ga a qei tara e hila lea were ni kalou.⁴⁸Ia e tamu dau no na kalou ina were e tara ina liga kodaki lea voha na parofita.⁴⁹Na lequ i nono tabu o lomalagi, o vuravura qu juju ni la. Na were ca muju tara me lequ? a kwaya na juraga, he na vanua ca qi na vacegu ke?⁵⁰A tamu tara coko qu lima na kwa taucoko okwe?⁵¹O kemutou na yalo kaikai, e tamu havahava muju yalo qeinia muju bebe, miji dau vivorasi qea na yalotabu, miji tara ga na kwa eri dau tara o kuru na lemuju qase.⁵²O cei vuwaru na parofita okwe aru tamu va raramataki niru o kuru lemuju qase? Aru va maseniru aru kwaya muni juho i mata ni na lama o kua na yalo dodonu, o kua muju qai tara ni lawaki takinia muju vamesinia muni.⁵³O kemutou okwe aru holia ho i vukemutou na agilos i na lawa me muju sekucia , muju qai tamu maroroisia.⁵⁴Ia ni ra rogo , na kwa coko okwe o kuru na lewe ni matabohe, e buebue me eru yalo, aru katabasi sia o Sijiveni .⁵⁵Ia o kua ni noqea ju na yalotabu, a tola cake ga i lomalagi, a tolavia lea i ukuuku na kalou, a tolavia muni o Jisu ni ju cake ju e lima i matau na kalou.⁵⁶A qei kwaya ma o Sijiveni, muju tola, qi tolavia ni tadola na lomalagi, a no koto na lufe ni Ecola e lima i matau na kalou.⁵⁷A ru qai vohavoha ma i yata o kuru na matabohe aru hoghosia eru bebe aru muo ina domo levu, aru druhavia wa .⁵⁸A ru dresia dei ma ina i bili ni rara honi, aru qai vavirilakinia. A ru qei sekivua na ecole e yaca o Saula.⁵⁹na gauna eru vavirilakinia koto ke o Sijiveni, a qei coco i yata o kua " Juraga Jisu , mea howa qu yalo ".⁶⁰Aqei sikkijini a qei tagi wa ina domo levu " Juraga kua ni ocasira balesia ledru i valavalala bura okwe," A voha osi ga honi a qei moce.

⁸ ¹A donu vina ju vo Saula na lea vamase. A sekivutaki muni na higa honi na vivaburaburataki levu vuara na hoqohoqo loju a ra nokoto ma I Jerusalemi, a ra talaheyara na ecola vabausia ina yaloga ni vanua o Jutia qei nia o Samaria, ia aru tamu wili ke na Avositolo.

²A valu vuara na ecola yalodjina a ra tagicakinia a ra qei bulusia o Sitiveni.

³Ia a vaburania valevu na I hooqhoqo loju o Saula, a hitavia na ledra viwerewere coko, a yaratakinira ma na seigwane, na yalewa, a biusira I werenivivehu.

⁴Ia o kora na vabausia ara talaheyara ma honi, a ra qei lai vunautakinia nai Jukujuku Vina.

⁵O Filipi a qei labale I Samaria, me lai jukunia vuara o Jisu Karisito.⁶Na gauna ara rogo ke, a ra tolavia muni na cakacaka mana a tara o Filipe I vuara na ecola, ara varorogo vavina hara ina kwa e kwaya.

⁷E ra lairovi na niju a hitavira ju yavalu na ecola, a ra qei tagi me rogolevu, a ra vacolai muni a ra levu na Paralasi na lokiloki.

⁸Hila na kwa na ledra levu ni ciqa na rara honi.⁹A no muni koto ina rara honi e hila na seigwane e yaca o Saimoni, o kua e dau drodrosi, e dau vikaraci na vikwa e ratra I vuara na ecola I Samaria, e dau jukujukunia muni ho me hila na ecola bibita o kua.

¹⁰Na ecola coko I Samaria, mai vo kua e kasihewa tahila yaco vo kua e qase tahila e ra varorogo vua; a ra kwaya " Na seigwane okwe e no vua na kaikai haraga ni Kalou, kua e kaikailevu tahila".

¹¹Era varorogo vua balesia ni a dau vayacokwa n alea cakacaka I vuara mai na gauna balavu hara.¹²Ia na gauna a ra vabausia ho ke o Filipi na lea vunautakinia na I Jukujuku Viname balesia na mataniju ni Kalou, qei nia e yaca o Jisu Karisito, a ra papitaiso coko, na seigwane qei nira na yalewa.

¹³A vabausia muni ga re o Saimoni, o kua a qei noqea vahila ju o Filipi gauna a papitaiso osi ho ke. E vikaraci vua na gauna a tolavia ho ke na cakacaka mana yalevu a tara koto o Filipi.

¹⁴Na gauna ara rogo ke na Avositolo era nokoto I Jerusalemi ni hoqomia ho na Voha ni Kalou o Samaria, aru qei vatalasiru o Pita qei nia o Joni vuara.

¹⁵Na ledru labale ho, a ra qei mahulakiniru me ru rewa ni hitavi ina YaloTabu,

¹⁶Balesia ni hibere ni hila vuara a hi hitavia na Yalotabu na gauna honi, a ra hi papitaiso ga ina yaca ni Viagwane o Jisu Karisito.

¹⁷A ra qei hoqomia na YaloTabu na gauna O Pita O Joni aru dereidra ke dru lima.¹⁸O Saimoni a qei mata holi sede vuaru na gauna a tolavia ke na kea holi na Yalotabu ina gauna e vitabaki ke dru lima.

¹⁹A qei kwaya " Muru holia muni vuau na kaikai oqo, me rewa ni hita muni na Yalotabu I vuara na ecola qì na dereira".

²⁰A qe kwaya o Pita vua "Mo ruha vataqea lemu sede oqo, balesia I numia mo rewa ni volia nai holiholi ni Kalou ina sede!

²¹E na hukai na lemu I tavi, he na lemu I votavota ina cakacaka okwe, balesia mu yalo e tamu dodonu vua na Viagwane.

²²Mo vivujunitakinia na lemu malumalumu, o mahulakinia vua na Kalou, kodaki e rewa me vohosiko ina lemu vajulewa o tara.

²³Balesia a qì tolavia, o iko e hi vuqa vina ju vuako na yalo bura a vehukiko ju ke nai valavala bura".²⁴A haumia wa o Saimoni a kwaya, "muru mahulakiniau re, me kua ni hila na kwa muru kwayahoni me yaco vuau".²⁵Ni osi ho na ledru juku ni yalo qei nia na wahekia na Voha ni Kalou, aru lehu tale I Jerusalemi aruvunautakinia nai Jukujuku Vina ina ledra virara na koi Samaria,O pita qei nia o Joni, ledruyatoyato lehu ma.²⁶Na Agilosi ni Kalou a qei voha vo Filipi, a kwaya "mo yadra mo lakodaki I na Ceva, mo sekucia na calevu e labale mai Jerusalemi yaco I Qasa". (na calevu honi e tamu sekuci ju ho)

²⁷A yadra hara a la, aru qei hota e hila na seigwane ni Eciopeci, na Enuki, o kua e hila vuara na vailehilehi levu ni wereniyau lea o Kadasi, na ranadji ni vanua o Eciopea. A la i Jerusalemi me lai qwaravia ke na Kalou.

²⁸A lehutale koto ho honi lea tadra koto ina lea kareji, a wilikia koto lea o Aisea na Parofita.²⁹A qei voha na Kalou vo Filipi, " mo toso wa vua vo na kareji, o no volekasia koto ".

³⁰A druha hara vua o Filipi, a rogo hara ni wilikia koto lea I vola o Aisea na Parofita, a kwaya hara, "I kilasia koto na kwa I wilikia koto oqo?"

³¹Kwaya hara ma na valehilehi okwe " e rewa vaca mequ kilasia , vavo me hila me vupei au?" a kerevia hara o Filipi me lacake wa ina kareji me tadra qea.

³²Okwe na sikini Volatabu a wilikia koto o kua, "A juberi o kua kodaki na hivi me vamase, me kodaki muni ke na lami e varorogo ie mata o kua ena kosia, kodaki muni ke o kua ni tamu voha.

³³Na lea madjua vavunia na vajulewa me lai caqu dei mai ke vua . O cei ena vamacalatakinia ma na lea I jubujubu? Ni a lai caqu dei ho vua na cola I vuravura."

³⁴Nai valehilehi a qei tarogia o Filipi, a kwaya “Qi tarogiko re hila na kwa, o cei re e talanoataki koto okwe, na Parofita, o kua ga, he hila tale na ecola?”

³⁵Ni qei sekivu voha o Filipi, a sekivu ma ina Volatabu, me vunautakinia na Jukujuku Vina me balesia o Jisu vua.

³⁶Ledru lakoto ho I calevu, aru cadra hara ma vo hila na wai, kwaya hara nai valehillehi “dania e no na wai okei.Na ca e tamu rewa ke mequ papitaisotaki?”

³⁷& ³⁸“A qei tarovia na kareji nai valehilehi me kele. Aru labale ina wai, o kuru ruarua o Filipi qei nia nai valehilehi, a qei papitaisotakinia o Filipi.

³⁹Gauna aru lehu ma ina wai, na Yalotabu ni Juraga a qei meia dei o Filipi, nai valehilehi a tamu qei tolavia tale, ia a tomania ga lea I yatoyato, lavata ju na levu ni ciqa.

⁴⁰A qei lai tolavi o Filipii Asoto, a la na virara coko ga, me vunautakinia ke nai Jukujuku Vina me yaco hara I Sisaria.

⁹ ¹Ia o Saula e voха koto ni viva matamatalau qenia ni vimase vuara na tisaipeli ni turaga, e la vu ana bete levu

²Etarogia vua nai vola ina vi were ni loju I Tamasiko, me kodaki e dania e valu era wili ina calevu honi, era seigwane he ra lewa ena meira ma va vehu I

Jerusalemi.

³Ina lai lala, ni voleka hoa I Tomasiko , e vahauri e hina via wavoki e hila na cece e lama i lomalagi.

⁴E luju ira ina qwele, e rogo e hila na domo e kwaya vua “ Saula, Saula i vaburabura taki ni au, ina vuku ni ca?”

⁵Haumia o Saula “O cei o iko Juraga?” kway ana Juraga “ O au o Jisu, o kua I vaburaburataki nia koto,

⁶Mata cake o lai tauni ena lai kwai vuako mai ke, na kwa e dodonu mo tara.

⁷O kura na e cola era la vata qea koto o Saula, era ju vahila era tamu voha , era rogoca na domo , ia era tamu dania e hila.

⁸E mata ma ina qwele o Saula a dolavia e mata , e tamu dania e hila na kwa, era juberia e lima, me ra meia I Tamasiko.

⁹Ina tolu na higa e tamu tola rewa ke, tamu kana,tama homu.¹⁰E hila na tisaipeli e yaca o Ananaisa e no I Tamasiko e voha vu ana Juraga
ina raivoju “ Ananaisa “ kwaya o kua “ tolavia o au okwe Juraga.”

¹¹Kwaya ana Juraga vua “Jucake o la ina calevu, e yaca o Dodonu, na lea were o Jiutasa, tarogia o Saula na koi Tarisu e mahhu koto o kua.

¹²E dania ina raivoju e hila na seigwane o Ananaisa e yaca e lama a tabakia e lima me tola tale.

¹³Ia e haumia o Ananaisa “ Juraga qu rogo na kea I jukujuku nae cola okwe, na lea vaburaburataki nira no lemu ecola yalo havahava mai Jerusalemi

¹⁴E holi muni vua na kaikai mai vuara na bete levu, me vehukira nae cola era mahusia me yaco.

¹⁵E kwaya vua na juraga “ La, o kua na lequ djigitaki me kou qu yaca vuara

na kea kwahewa o isireli.

¹⁶Qi na varaitakinia vu ana levu ni kwa ena hotaqea me balesia qu yaca.¹⁷A laho o Ananaiasa, hita I yaloga ni were, tabakia I e lima a kwaya taciqu

Saula, na juraga o Jisu, o kua muru hota mai I calevu ina lemu la kotoma, e

vatalasiau ma, mo tola tale, o vavuqai muni ena yalo tabu.

¹⁸Vahauri e hila na kwa e kodaki na vavi ni ika e luju dei ma ie mata o Saula, a tola hara ho, jucake a vavitaiso.

¹⁹A kana a kaikai tale ma , a noqera koto na tisaipeli mai Tamasiko me vica tale na higa.

²⁰E vasikivu me vunau takinia o Jisu ina vi were ni loju, e kway ni o kua na luve ni kalou.

²¹O kura coko era rogo, era kurabui era kwaya, e tamunia li nae cola okwe, vaburaburataki nira mai Jerusalemi, nira mahusia nay aca okwe? a lama

okwe me lama I vehu kira, meira vu ana bete levu.

²²E qai kaikai cake ga homa o Saula, e va taqwaya taki nira na Jiu, era no i Tomasiko ina lea vadjinadjinatakinia ni o Jisu na Karisito.

²³Ni lama I osi e vica vat ana higa era bucini sia ho na Jiu mera vamasenia.

²⁴Kilasia ho o Saula na kwa era businisia, era vatawania na vimatamata ina higa qeinia na bogi ina ledra hagasia mera vamasenia.

²⁵Era meia na lea tisaipeli I qena bogi, era vayagatakinia nah ova me jukuci bale mai ke iyaha ni ba.

²⁶Na gauna a cadra hoke I Jerusalemi o Saula, a vinasia ho me lai noqera ho na tisaipeli , ia era matakucia taucoko era tamu vabausia nio kua e hila

muni ho na tisaipeli

²⁷A qei meia ho o Vanavasa, vuara nai apositolo, e kwaya vuara na lea dania o Saula na Juraga I calevu qeinia la voha muni vua. E kwaya muni la voha

doudou mai Tamasiko ie yaca o Jisu

²⁸lai no vata qera ho lai yato vata qera I Jerusalemi e lai voha doudou ho ina

yaca ni Juraga o Jisu

²⁹E viba vata qera era vunilagi ma ina vi mataniju tani, nira hagasia mera va masenia.

³⁰Ni ra kilasia ho na viwekani na kwa era mata tara vua , era meia hara ho I Tarisu.

³¹Era cegu nai hoqohoqo loju I Jutia taucoko, I Kaleli, I Samaria , e tarai cake na cola , era la ina ledra matakucia na Juraga qeinia na vivacegui ni Yalo-

Tabu, Na loju e jubu na kea I wiliwili.

³²Ni la via nai wahewahe coko o Vita, e la bale muni vuara nae cola ni kalou era no ina tauni o Lita.

³³O kei ho e dania ke e hila na e cola e yaca o Inia , e yabaki walu na lea daro ju e paralase

³⁴Kwaya o Vita, “Inia”, o Jisu Karisito ena vacola niko, mata cake o qulu na lemu I darodaro” a mata cake hara o kua.

³⁵O kura coko era no I Lita qenia I Sarona era tolavia na kwa e yaco, era vuki taucoko vua na Juraga.

³⁶E hila na jisaipeli e noma I Jopa e yaca o Tapaica, na kea I balebale “Toakasa” , na lewa okwe e dau ogoga ina cakacaka vina, cakacaka ni loloma vuara na dravudravua.

³⁷E yaco na gauna e baca ke, a mani mase hara, era mani va raharaha takinia , era va daronia ina taba were I yata.

³⁸Me kodaki niru vi volekasi o Lita qenia o Jopa o kura na tisaipeli era rogo ni o Vita e no muni koto okei ho, a ru mani lai vatala e ru ru vua, me ru lai vamamahusia, me la vatoto rawa vuara.

³⁹E ju ara Vita a la qeru ma, ni cadra wa, era meia hara ina vumu I yata. Era ju coko juke na yada era tagi , era varaitakinia vua nai curucuru qenia nai hulu e culasia o Tokasa ina gauna era cola vata juke.

⁴⁰E vatala sira coko ma I rara o Vita , a sikijuru a mahu, a vuki vua e yago a kwaya “ Tapaica jucake”, e mata ma a tolavia o Vita , a tadra cake hara.

⁴¹E dokia wa e lima o Vita , a juberia cake , a covira na e cola ni kalou qei nira na yada varaitakinia vuara ni cola ho okua.

⁴²Na kwa okwe e kilai I Jopa tauokino, era levu era vabausia ken a Juraga.

⁴³E lama I yaco me no tale I Jopa o Vita me vica vata tale na higa , qeinia o Saimoni na matai ni kuli ni manumanu.

10

¹E hila na ecola mai Sisavia e yaca o Kolinio na ledra juraga na kabani ni Sojia mai Itali. ²E cola dau loju , e matakicia na kalou qei ni va na leya ni were, e dau holi kwa ni loloma e dau mahu vua na kalou ina vi higa³Ina i ka ciwa ni aua e dania ina vaivoju ni hila na Agilosni ni kalou e lama vua , " I Kolinio". ⁴O Kolinio e va tolavia vahila na agilosni e matakicia e kwaya " E kuca ho na lequ Juraga" e kwaya vua na agilosni; na lemu mahhu qeinia na lemu kwa ni loloma e la cake mei vananumi ni holi ina mata ni kalou. ⁵Ia mo vatalasiru e valu i Jopa , meru meia ma o Saimoni e yaca muni o Vita . ⁶Eri no vata koto na matau ni kuli ni manumanu e yaca o Saimoni e no lea were i baravi.⁷Na gauna a laho ke na agilosni a voha vua o Kolinio a qei coviru e rua na lea dauniviqwaravi qeinia e hila na sojia dau loju mai vuara era dau qwaravia. ⁸E kwaya coko o Kolinio na kwa e yaco, a qei vatalasiru i Jopa⁹Ina higa e taravia nai ka ono ni aua ina ledra i yatoyato, voleka sia wa na tauni, o Vita e cabe cake i yataga ni were me mahu. ¹⁰A matakana , vinasia hila na kwa me kania, e valu era vahala koto na cawa e lama vua na raivoju. ¹¹E dania ni tawahe rua na lomalagi, e hila na kwa e kodaki na siji levu, e venu eju vava e la bale ma i vuravura. ¹²Era no ke na kea vi mataqwalni manumanu, kua e va e la, kua e qani, qei nia na manumanu era cavu i maliwa lala.¹³Na domo e voha vua, "Jucake , Vita , vamasenia o kania . ¹⁴Kwaya o Vita, " e hukai Juraga; q tamu kania na kwa e tabu , tamu havahava. ¹⁵E roho tale ma vua na domo, i nai karua ni gauan , " Na kwa era havahava takinia ho na kalou, mo kua ni kwaya ni tawa havahava, " ¹⁶E tara va tolu a, a qei huka tale i lomalagi. ¹⁷E taqwaya o Vita ina raivoju e dania,na ca na ke i balebale, dania o kuru a vatalasiru ma o Kolinio no ho ina matamata iri tarogia ho i vei na were. ¹⁸E ru coco, a tarogia , e taravaca o Saimoni o kua e lai co muni ke Vita, e no kei.¹⁹Ni hi vakahamatakinia koyto o Vita na raivoju , na yalotabu a kwaya vua, " Dania eru tolu na ecola eru na vadaniro." ²⁰Jucake o la bale , o la queru , kua ni viba mu yalo, ni qu vatalasiru wa". ²¹21 A la bale o Vita vuaru , a kwaya, " Dania o au ga o kua muju vadania ma, na ca muju lama i kou?"²²Aru kwaya , " e hila na juraga ni valu e yaca o Kolinio na ecola yalododonu, matakicia na kalou , e vohavoha vina mai vuara coko na koi Jutia, e vraitakinia vua e hila na Agilosni yalo havahava, mo lama i la, mo lawa ina lea were, me rewa ni lai rogo nai jukujuku mai vuako." ²³E surejisiru o Vita me ru lawa i cegu. Ina qwata e taravia, era mata a la queru qeinira e valu na viwekani mai Jopa era vitomani qea.²⁴Nai karua ni higa era cadra howa i Sisavia, e waraki sira koto homa ike o Kolinio, e covira coko o wekaya qei nira na lai tokani voleka.²⁵A la hara howa o Vita me hita wa, a tavakisia ma o Kolinio, a ra bale i ra me varokoroko vua. ²⁶E vukeia cake o Vita, kwaya vua " Jucake , o au qi ecola muni ga."²⁷Ina ledru vivohaki o Vkta, a hita wa i yaloga, a danira nira levu na ecola era hoqoni vata wa. ²⁸E kwaya vuara " o kemutou miji kilasia ni o kura na Jiu mera no vata qera he sikovira na koi mataniju tani, ia na kalou e varaitakinia vuau, mequ kua ni vatokaia e hila na ecola ni tabu he tawa havahava. ²⁹O kua honi, qu lama qu tamu viba, ina gauna qu lama ike, he tarogia na ca qu lai mei mai ke.³⁰Kwaya o Kolinio, osihon e va na higga ina aua okwe, qu mahu koto ina i ka ciwa ni aua ina lequ were, qu dania e hila na ecola e jucake ju e qu mata e vahulu lumilumisa. ³¹E kwaya i Kolinio na lemu mahu e rogo na kalou, lemu kwa ni loloma e vavunia na kalou me balesiko. ³²Mo vatalasia e hila i Jopa, me lai dani ma o Saimoni e yaca muni o Vita , e no koto o kua ivo Saimoni na matai ni kuli ni manumanu i baravi. ³³O kua qa okwe qu vatala weike, o yalo vina o lama, ia okwe maji no coko juho, ina matae varosiko ke na Juraga mo kwaua.³⁴E dolavia e guhu o Vita, a kwaya, E djina qi kilasia ni tamu djigitakinia vailoa na ecola na kalou. ³⁵na vi vanua era matakicia, ara tara na kwa dodonu, era na vadonui mai vua. ³⁶Nai vavuvuli e la vuara na Isireli e varaitakinia nai jukujuku vina ni vacegu e vuku o Jisu Karisito, o kua ga Juraga vuara coko. ³⁷37 O iko i kilasia na kwa yavo ma i Jutia taucoko, sekivu mai Kaleli, ni osi na vavitaiso a varaitakinia o Joni. ³⁸Nai jukujuku me balesia o Jisu na koi Nasereci, na lea lumusia na kalou ina Yalo Tabu qeinia na kaikai, e la wavoki ke , tara vina, vacola nira na hitavi niju, ni no vata vina qea koto na kalou.³⁹Ia maju ivadjinadjina ina vikwa coko e tara o Jisu ina ledra vanua na Jiu qeinia i Jerusalemi ina ledra vamasenia era rubenia ina kai. ⁴⁰na kalou e vajucaketakinia tale ma i na i katolu ni higa, me varaitaria me lai dani ⁴¹Tamunia vuara coko na ecola, vuara ga era djigitaki ma i mata vua na kalou , vukematu na kana, homu vata qea ni osi la jucake tale ma ina mase.⁴²E varosi kematou me maju vunautakinia vuara na ecola vadjinadjina takinia ni o kua a djigitaki mai vua na kalou me lewaira na cola qeinira na mase.⁴³era dau vabausia ena parofita na lea i valvala ca i e yaca.⁴⁴Ni hi kwaya koto ga o Vita na voha okwe a luju na yalotabu vuara coko era varorogo koto vua. ⁴⁵O kura coko era cili era vabausia era laqeia ma o Vita, era kurabui balesia nai holiholi ni Yalotabu e hovaraki muni vuara era mataniju tani.⁴⁶E ra rogo nira voha takinia ho na djuku vohavoha ara varokoroko takinia na kalou a qei haumia o Vita. ⁴⁷E rewa ni hila e maroroi sia na wai mai vuara na ecola okwe, mera tamu vavitaiso ke, o kura era ciqomia' muni ho na Yalo Tabu kodaki o ketatou?" ⁴⁸E varosira mera Vavitaositaki i e yaca o Jisu Karisito . Era kerevia me noqera tale re vica tale na higa.

11 ¹Era rogo na avositolo qei nira na veiwakai mai jutia nira vabausia ho na voha ni kalou na vi mat ani ecal.

²Na gauna vodo cake ke Jerusalemi o vita a vigwaravi qera ho na koi haha.

³Ara kwaya in no qera o kana vata qera na yacala okwe⁴A qai sekivu me vamacalatakinia ho vita vuara na kiva buibuitakinia.

⁵Qu mahumahu koto maina rara vaviagwane o jopa qu buibuitakinia ni hila nai taboi levu e vajujutaki bale mai yata aju vava me cadrama vua

⁶Qu qei tolavia vavina ina lequ jikevia na manumanu ni vanua o kura e va era la, na manumanu hewa o kuru era qani ju qie nia o kura era cavu.⁷Qu qai rogo e hila na voha e kwaya ma jucake vita, vamasenia o kania

⁸Qu qei kwaya he kua lequ viagivane ni tamurewa me hila na kwa e tamu vakalou he tamu havahava me hita qu guhu e hila na higa

⁹Qei rogo tale e hila na voha mai yata, na kwa e vahavahava taki nia ho na viakwene mo kua ni vatabunia.

¹⁰E cadra vadolu na vi kwa okwe a qei varau caka tale.¹¹Aru cadra ma vuau e tolu na ecola aru lai vatala hara ma na vanua o sisarea.

¹²Kwaya vuau na yalotabu mequ kua ni viba mequ iaqueru vata qei niru e ono nail ala maju qei hita lea were na ecola honi.

¹³A kwaya vukematou ni tilavia hila na agilosni uju ju lea yalogna were kwaya me lai vatala hila ecola I jope me lai mea ma o sai moni pita.

¹⁴O kua ena kway na jukujuku mona cola ke qei nia lemu mata vuwere.¹⁵Na gauna qei vohake ke a dereire ho na yalotabu me kodaki a cadra inai matai ni gauna

¹⁶Qu vanumia na kiva e kway na juraga nia kwaya o joni e vivataiso ina wai o kemudou miji na vavataiso ina yalotabu.¹⁷E taravakuca kodaki e holia vuara na kalou nai holiholi e holia vuketatou niju vabausia na juraga o jisu karisito ocei o au mequ vihaqahaqa qea na kalou.

¹⁸Nira rogo na voho e kwaya tamu qei hila me rewa era va rokorokotakinia ga na kalou ara kwaya, e holia na kalou na kwa vina vuara na vimataniju me caravia na veivujuni mera rewasia na cola.¹⁹Ni lama I vamase osi o sijiveni ara talaheara e yavalu na ecalalou ara la kodaki finiasi yavalu i saiporusi yavalu I anitaioki era vunautakinia na voho ni kalou vuara na jiu.

²⁰E yavalu vuara na lai anitoke era koi saipurusy yavalu era koi kirini nira cadra, anitioki era vunautakinia haraga na juraga o Jisu karisito vuara na vimata ecal.

²¹A dereira ju na qwaqwa ni kalou levu vuara ara vabausia a vihautakinira na kalou.²²Dere ira howa I jerusalemi na kedra i jukujukuna lewe ni loju a lai vatala hoiva ovanavasa I anitioki.

²³A cadra hawa o kuwa tolavia ho na cakacaka loloma ni kalou e ciqa mani kwaya varosia taucoko mere volekasia na juraga ina yalo e gumahuna.

²⁴Ni ecola vina o kuwa e vugacedrecdre ju vu ana yalotabu qeinia na vabausia levu nae cola e vihau ma vu ana juraga²⁵Qei laho vanavasa I tasiru me vadania o saula

²⁶Ina ni deinia ho a meia I anitioki me hila coko na yabaki mera loju vata koto ke o kuwa. ona loju ara vayacani ho mera jisaivel.²⁷Ina gauna honi ara lama e yavalu na varovita nai jerusalemi I anitioki.

²⁸Ina gauna honi jucake e hila e yaca akafo me vamacalatakinia ho na yalotabu ni na cadra ma na dravuihiga levu ina vanua taucoko ina gauna ni lea jui o kilotui.²⁹Ara vajulewa ho kura na loju mera holia na ledra kwa ni loloma ya hila vuara o wekaya era nomai jutia.

³⁰Ara vayaconia mani vatalasia vanavasa qeinia o saula meru kou vuara na juqivaqiva.

12 ¹Na vajulewa e tara i vuaraa na Jui o Eroti me ra vaburabura taki nai hoqohoqo lotu. ²A vamasenia ke ina i helewau o Jemesa o kua e vitacini qeya o Joni³Na gauna e vaciqa niru ke na Jiu, a qai vehukia muni ke o Vita. ⁴Na gauna era vehukia ke, aru mea hara i were ni vivehu, a ra lewe va na sotia ara yadra via me yaco hara i yaloga. Ara nakisia mera meya dei vua na ecola ina gauna nikana magisi varautaki (lakosivia)⁵O Pita a biu ho i were ni vevehu, ara qai mahu lakinia vakikai o kura na lewe ni hoqohoqo ni loju. ⁶Na gauna a mata mea dei ho mai ke o Eroti i rara o Vita , eru moce dei qea ju e rua na sotia, a vehuju e rua na jeini ivua, o kua nai vatawa ni mataniwere e tamu moce ena mata koto me vatola viru koto na koi vehu.⁷Mo kua ni matak," a cadra ma e hila na cece e kwaya mai vua na Agilosni Juraga , na cece honi e vacece nia na yaloga ni were ni vivehu. Qai toso voleka i vo Vita me vamatania, e taluva ga vainia na jeiri na vanuae vehu juke. ⁸Na agilosni Juraga e kwaya i vua, " mo varataki niko, mo uju, mo tokonia na lemu i vava," me rara la. E talai rewarewa o Vita aru visekuci homa i rara.⁹A sekucia na Agilosni Vita . E tamu kilasia nisa Agilosni djina haraga honi. E tamu vabausia haraga ni kwadjina na kwa e yato qeya ma. ¹⁰na gauna eri hivisia hoke na matai ni ba qai la na keya i karua, aru yaco i rara e tadola ga ma vainia na hitahita kaukamea honi, aru yato dei homa me yaco i rara. Na gauna e yaco ho mai ke i rara. Na gauna e yaco ho mai ke i rara na Agilosni aqai deiniru meru la.¹¹Na gauna e lamai ke o Vita a kwaya," Ni kua qei kilasia ni kwadjina na Agilosni viagwane e me iau dei ma e lima o Eroti, qei mira na Jutia. ¹²A lahara ivo Meri o hunaya o Joni e hila muni e yaca o marika, ara mahumahu koto qei nira era valu tale.¹³Na gauna e jukijuki koto mai ke i matani were, e hila na dauni viqwaravi e yaca o Rota a rogo e domo. ¹⁴Na gauna e kilasia ke na rorogo ni domo honi ni domo o Vita , e juburiama e hila na ciqa levu, e tamu dolavia ga re na mata ni were , a druha hara i yaloga ni wwrere me lai kwaya vuara na nokoto i yaloga ni were nio Vita ho e jukijuki koto mai na mataniwere. ¹⁵Ara qai kwaya vua, " e bara bura mu ulu," i kwaya torotoro. Ara kwaya vua barania na lea Agilosni oqo."¹⁶O Vita e tamu wale na jukijuki koto mai mataniwere, na gauna ara dolavia ke na mataiwere, ara qai tolavia ni uju koto o Vita i mataniwere, na keya i rairai e rairai vina. ¹⁷E kwaya o Vita mera hogosia e ra guhu, a kwaya muni i vuara na kwa a tara na viagwane me mea dei mai ke were ni vivehu. E kwaya vuara, " Muju kwaya i vo Jemesa qei nia o kuru o tacia." Aru qai la deidei tale ina hila na vanua.¹⁸Na gauna e cadra ho mai ke na cece, a hukai vahila mera vivohaki takinia me balesia o Vita o kora na sotia. ¹⁹Na gauna a rogo ke o Eroti a vavadani a tamu tolavia rewa, qai vamase ni ra na sojia balesia nira tamu kwaya vua vadodonu.²⁰E hivisia haraga na lea oca o Eroti i vuara na ecole mai Taia qeinia mai Saitoni. Ara kerevia ivo Pilasito me vuke ira, me ra holi na vacegu balesia na vanua e holi koto mai ke na veivuke ni cawa na lea na Jui. ²¹Hila na higa vina vo Eroti a uku mai ke na lea hulu ni va Jui me tadra koto ina lea i tadratadra; a kwaya hara me hila na lea voha.²²O kuru na ecole ara muo, " Okwe na domo ni viagwane, tabu sa ecole!" ²³E vahauri ga ma e hila na agilosni viagwane e vamase nia, balesia e tamu vavinavinataki nia na viagwane; na jumu era kaniya e lala qei mase.²⁴Na cola cola ni viagwane e jubu qai vabailevu ²⁵Na gauna e osi ho maike ke na ledru kou loju o Vanavasa qeinia o Vaula, a ru lehu tale homa i Jerusalemi, aru laqea koto ho ma i ke o Joni, e hilamuni e yaca o Marika.

13 ¹Ni osi vina e lima na higa. Aru qai la bale o Ananaiasa na bete levu.O kura na qase qei nia muni e hila na e cola vuku I na voha o tereitulu e yaca, me ru mata bilitakinia o vaula e mat ana kovana.

²Na gauna e ju ho ke o vaula e mata na kovana, A sekivu me voha o teritulu me bilitaki nia.Maji va cegu ni o no rewa, E Kouma na vina I na matanijku okwe na mahoko nil emu vajulewa.

³Maji va vinavina ke I na vi higa coko ga I na vi yahana coko ga,I vilikesa na juraga.⁴Ia,e hukai tale ho na kwa mequ kwaya ke balavu boto lequ voha, Maji kerevia boto ke rewa ni mujru varogo boto re vahea lemaju voha.

⁵Maji tolavioa rewa vu ana ecola okwe ni o kua e hila e vi va hehei, A va jubu bura muni vuara na jiu coko hara I vuravura.E nia muni na ledra seisei mat ana vitokani e nasareci.⁶A ru talevia osi ho na yanuyanu taucocko cadra hara i Pato, a ru qwi hotagea i hila limalima bura, na Jiu e drau varaunikai e yaca o Pari-Jisu.

⁷Na ecola limalima bura o kwe a ru dra no vata koto ledra Juraga ni Vanua e yaca o Serikiu Paula, o kua e hila na ecola e yalomahuna hara valevu. Ledra Juraga ni yavuha o kwe a qai covira ma o Vanavasa qeinia o Saula balesia ni vinasia me rogo na voha ni kalou.

⁸Ia o Elima na ecola limalima bura (honi djina na kea i balebale e yaca) a qei haqavia balesia ni tamu vinasia me kilasia na djina ledra Juraga ni vanua.⁹Ia o Saula, o kua e nia koto ho e yaca o Vaula na gauna o kwe, a vuqa harajuga vua na Yalotabu a vaharavia vavoleka ju na kwa taucocko e yaco koto honi.

¹⁰A qei kwaya, “ra luve ni niju, e sei vuqa cerecere ho vuako na i tovo lawaki bura cokoga. Lemu cola e vimecaki qea na vina. I na deinira rewa na lemu hahaga koto mo vukicia na i naki vina ni kalou?”¹¹Tolavi au ma, Na lima ni kalou e dereiko ju ma oqo ena vamata cewaniko. I na tamu tolavia na matanihiga i na hila na gauna, “Na gauna vataga honi a lujucia maike o Elima e hila na driodrio vahauri, a sekucia qea ho me viyatoyaki vailoa a vakerevia na ecola me ra vukeia.

¹²Lea tolavia ho na ledra Juraga ni vanu na kwacoko a yaco a vuvunia ke me vihau a vabausia na i vavuvuli ni kalou.¹³O Vaula qeinira lea i lala ara deidei qea homa i Pato, a ra yamata kodaki i Pareki i Pamifilia, o kei a ra lamai deinira hoke o Joni a lehutale ho i Jerusalemi.

¹⁴Ledra deidei koto ma i Perika ho ni a ra cadra i Anitioki mai pisitia, a ra lai hita hara i were ni loju a ra lai tadra ni donia koto na higatabu.

¹⁵Ni wili osi ho na voha ni kalou, a ra qai kereviru ho na juqwaqwa ni wereniloju honi a ara kwaya, o kemuru o wekamatou kodaki e na hila koto oqo vukumuru na lemaju i jukujuku ni vivavuli he na vivayalo qwaqwataki ia muru kwaya ma.¹⁶A jucake o Vaula a vahobohobo a kwaya, o kemutou na koi Isireli qei ni kemutou na ecola miji matakucia na kalou, muju varorogo ma.

¹⁷Na kalou o kwe na kedra na Isireli a djigitaki nira leju qase a qei valavelavesira ju na gauna a ra nojuke vavunilagi i na vanua o Ijipita, osi a qei meira dei meike.

¹⁸A rausia e vasagavulu na yabaki na lea molecia ju ma i na loma ni vanua qwalala a meira dei meike.¹⁹A valusiraa vakawaboko takinira e viju na mataniju na vanua o kenani, a qei votaia ho vuara na ledra qwele.

²⁰Na kwa taucocko o kwe e qulumia e varousia e 450 na yabaki. Na kalou a holia vuara na Juraga nilewa me ra seimata takinira a lai yacovia hara na gauna Varofita o Samuela.²¹Ia na ecola e tamu hi cegu ga a ra yalo a ra mei kwaya ho e ra vinasia me hila na ledra jui me seimata taki nira, holia vuara na kalou o saula o luvea o Kisi mai na yavuha va Venijamini me seimata taki ni ra na vasagavulu na yabaki.

²²Vacegunia na kalou o Saula a vajunia cake ma o Tevita me nia ledra Jui. A qei voha na kalou balesia o Tevita a kwaya “lequ ecola o Tevita e hila na ecola e drau vadania valevu na kwa e nia qu yalo qi vinasia, ecola djina e vasekucia a tara na kwa qi vinasia.”²³Mai na lea kawa me kodaki na lea voha ni yalayala a vajunia cake meike na kalou o Jisu me ni a na ledra i vacola na koi Isireli.

²⁴A hiberema o Jisu o Joni na dauni vivavitaiso taki a seimata homa a lamai vunau takinia na vivujuni vuara na Isireli me ra vacolai ara vavitasotaki.

²⁵Na gauna a vaosinia kotohoke lea cakacaka o Joni a qai vecucu, “O cei miji numia me niau? O au tamu nia au o kua, o kua e seitaku kotoma o kwe na lea wawa botogare ni vava qi tamu doicia rewa mequ herekia.”²⁶O kemutou o wekaqu, lea kawa o Evarama qei ni kemutou taucoko miji matakucia na kalou, o kwe na lejui jukujuku mi ecola meju rogo.

²⁷O kura na no ma i Jerusalemi qei ni ra na ledra Juraga a ra tamu kila tokonia, a ra vakwadjina takinia ke na kwa e ra kwaya vuara na varovita e dau wiliki vuara na higa tabu me balesia lea voha vaburaburataki na viagwane.

²⁸E hukai hila na cala a tara na viagwane me gwanisia ke nai totogi mase e tau vua, a ra kwaya qwaqwa gaho i vo vailato ma lai vamase.

²⁹A ra tara osi cokoho na kwa taucoko a volai balesia, a ra qei meia bale homa e lala o Jisu na vanua a rube kotoke a ra lai bulusia i na i bulubulu.³⁰Na kalou a qai vajunia cake talema ina mase.

³¹A vica vata na higa a ara vakawakawaia la ke na lea i lala a ra deidei qeama mai kaleli me ra lamai Jerusalemu. O kura haraga o kwe lai vadjinadjina e ra jukinia na djina vuara na ecola.³²O kua o kwe maji kwaya hoke vukemutou na i jukujuku vina ni yalayala o kua a hi tau vuara leju i vava.

³³Na kalou a taraho ju tolavia ho o ketatou o luvea na lea vajunia caka talema o Jisu ma i na mase. Me kodaki e volai nai ka rua ni same “O iko o luvequ, nikua o au e niau hoke na lemu qahe.”

³⁴Me kodaki lea vajunia ma ina mase a tamu cadra ke vua na drakwa ni lala, a qei voha ke a kwaya “Qi na holia vokemutou na kwa vina taucoko e yalataki vua o Tevita.”³⁵O kua ga o kwe a voha taleke i na hila tale nai vola o Same, “I na tamu vatarai na lemu kwahewa viagwane me tolavia na drakwa ni lala.”

³⁶Ia o Tevita na gauna a tara osi cokohoke lea i tavi vua na kalou ina i lea taba gauna a qei daro a mase a mani bulu vata qea o kuru lea qahe ia e lala e mani hota qea muni na drakwa.

³⁷Ia okua a vajunia cake tale na kalou mai na mase a tamu drakwa e lala.³⁸O kua ga o kwe me muju rogo muju kilasia na viwekani taucoko ni jukujuku cola ni vivohosi me havai ke leju i valavala ca a vu ma o kei.³⁹Lea lawa o Mosese e tamu rewa ni vacolaniko.

O kua muni ga a vavunia ledra vadonui o kura coko e ra vabausia.

⁴⁰Me muju qei qaqarauni me kua ni yacovi kemutou na vei kwa a ra voha osi hoke na Varejita.

⁴¹Muju tolama o kemotou na drau vibeci, miji na haravia ga muju lavele wa, ni o au qi tara koto e hila na cakacaka levu i na lemuju i taba gauna miji na tamu vabausia vahila, vitalia hara ke hila e kwaya vukemutou miji na hi vahakihaki ga.⁴²Na gauna a ru deidei ho ke o Vaula qeinia o Vanavasa, a ra qei kahiviru na ecola me ru vunautakinia nai jukujuku kotoga o kwe ina higa ni vacecegu e tarovia.

⁴³E levu na Jiu qeinira na vabausia va-Jiu a ra sekiciru o Vaula einia o Sailasa ni mosi na ledra vahoqoni vata, a ru qai vuki aru vadresia vuara mera maroroisia hara vavina na loloma ni kalou.⁴⁴Na macawa a taravia e voleka ni sa lewe ni vanua coko i na tauni honi ara horocoko ma me ra lamai rogo nai jukujuku vina balesia na leju viagwane.

⁴⁵Na gauna a ra tolavia hoke na Jiu n alevu ni ecola ara lama, a qei hitavira na yalobura ara vacalania nai jukujuku a vunautakinia o Vaula a ra qai voha vaburaburatakinia.⁴⁶A ra qai voha doudou o Vaula qeinia o Vanavasa a ra kwaya, “A dodonu ga me vunautaki vukemutou na voha ni kalou i mata ia muju qei bulia vajuju balesia mi muju kwaya e tamu yaga vukemutou na cola tawamudju, o kwe ga a vavunia na lemaju qei yamataviru na kei mataniju hehe.

⁴⁷Me kodaki na lea i varo na kalou, Qua djigitaki niko mo vacecenira na koi mataniju hehe, mo yato takinia wa ina cece me dereira coko nai yalayala i vuravura taucoko.⁴⁸Ni ra rogo na koi mataniju hehe nai jukujuku o kwe, a ra ciqa hara valevu ara vavinavintakinia ga ke na voha ni kalou, ni holia ho vuara na vivadonui ina cola tawamuju.

⁴⁹A vadewataki na voha ni kalou ina viyahana taucoko hara.⁵⁰A ra qai vajuqueria na voga ni kalou ina viyahana taucoko hara.

⁵¹A ra qei kureiatakinia na qwele mai eru la i ye ra mata. A ru toso hara howa i Ikoniona.

⁵²A ra ciqa hara valevu na ecola vacolai balesia ni ra vuqa cedrecedre juho ina Yalotabu ni kalou.

14 ¹1. Aru cadra ho ma I Ikonia o Paula qeinia Panapasa , aru la vata hara ina ledra wereniloju na Jiu, a ru lai voha ke,ara levu hara na Jiu qeiniru na koi Mataniju tani a ra vabausia.

²2. Ia okura na JJiu era tamu vabausiruara qai vakabekabe iru na koi Mataniju tani me ra kua ni vinasiru.

³Aru la ma I noqera vabalavu ho, aru la ma I voha kaikai muni ho me balesia na viyagwane,ni kwadjina na voha ni lea lolom,aru holia me tara eru lima e valu na i vatakilakila qeinia e yavalu na kwa e veivakurabuitaki.

⁴A ra la mai wahe rua ho na lewe ni rara,e valu era toma qera na Jiu, e valu era toma queru na Avositolo.

⁵Ni ra valadei ho na kwai mataniju tani qeiniru na Jiu,qeinia na ledra Juraga, ara qai vaburaura ara vavirikiru ma ina vaju

⁶Na gauna aru kilasia ke,a ru qai juba hara I Lisitira qeinia i tapi okuru na rara va Likeonia I na yahayaha e voleka ke.

⁷Aru lai vunautakinia muni ho okeiho nai Jukujuku vina.⁸ A nokoto ma I Lisitira e hila ecola malumalumu e la,a sucu lokiloki ma.a tamu e rewa ni yato.

⁹9. A rogo ho o Paula ni voha koto, na gauna a vatolvia vavina ho ke,a qai dania ni no koto vuwa na vabausia me rrewa ni cola ke.

¹⁰10. A voha ma I na domo levu ju cake vadodonu, a rido ma, a la mai yato hara.¹¹Na gauna a ra tolavia ho ke na ecola na kwa a tara o Paula, ara cotakinia hara ii yata I na voha va Likeonia, Na kaloue yato homa va ecola,e la ho ma veketatou okwe.

¹²A ra vatomonia ho e yaha o Panapasame nia o Jupita, o Paula me nia o Makuri, balesia okua haraga ni dau voha.

¹³O kua muni na lea bete o jupita,a no hara kotoga ina mata ni rara na lea were ni qwaravi Kalou. A meia ma I na matamata ni rara e yavalu na bulumakau vata na haluhalu, a ra vinasia me ra vacabo i horo.

¹⁴Na gauna a ru rogo ho ke o Panapasa qeinia o Paula, aru qai drehulakinia ledrui hulu,a ru docolasira wa na ecola.

¹⁵A ru kwaya vuwara, naca miji tara ke na kwa okwe, ji sa ecola vata ga, ju tovo vata ga, maru

vunau vukemutou me rewa ni muju ladei ma I na veikwa e tamu yaga okwe, me muju la ga vua
na kalou cola, a bulia na vuravura qeinia na na lomalagi, na wahawaha qeinia na kwa cola ke.

¹⁶Ena veybaki a osi ho wa, a holi ju na gwalala vuara na lewe ni vanua me ra djigitakinia ga na
calevu me ra sekucia.

¹⁷A tamu hila na kea I vadjinadjina na veikwa vina coko a tara, a va ku nia ma na luvu ina na yabaki
e levu ke na vuata, a valevu nia ma na kwa e laikana qeinia na marau.

¹⁸Mai na voha okwe, he nai vamacala okwe a qai vavunia ho ke me ra tamu la mai vacabo I horo
vuaru

¹⁹19. A ra qai la ma e yavalu na Jiu ma I Anitioki qeinia Ikoniniona, a ra kwaya vuaru na ecola,ni ra
vavirikia o Paula I na vaju, ara yaratakinia I na I bili ni rara,ni ra numia ga ni mase ho.

²⁰20. A ra qai la ma I ju tauvolisia okura na loju, a ju cake ma a la hara ho I rara.²¹A ru qai vunautakinia nai
jukujuku i na rara honi, a ru valojutakinia ni ra na lewe ni vanua, a ru
qai lehu ho I Lisitira i Ikoniniona qeinia hara I Anitioki.

²²A ru vadeitakinia e ra yalo a okura na loju, ni kwaya vuara me ra judei ina vabausia,ji na
hootaqea na veikwa rarawa ji na qai hita ina mataniju ni kalou.

²³A ru qai lehia e yavalu ledra qase na I hoqohoqo lewe ni loju, a ru mahu muni a ru lolo, a ru
tatautaki ni ra vua na viyagwane era vabausia.

²⁴A ru lai Pisita a ru cadra hara i Pamifilia. ²⁵A ru vunautakinia na voha mai Perika, a ru qai la I Atalia.

²⁶A ru hoko dei ho ma I Anitioki, aru hotaqea ho mai ke na loloma levu ni kalou e na vuku ni
cakacaka a ru qai la ma I vaosinia ke.

²⁷A ru cadra ho ma, a ru varaitakinia vuwara na kwa a tara na kalou vuwara, lea dolavia na
mataniwere ni vabausia vuwara na veimataniju tani.

²⁸A ru la ma I no qera vabalavu o kura na lewe ni Loju.

15

¹Eru valu na ecola eru la bale mai i Jiutia cadra i Anitioki era vavuli takinia vuara na vabausia , ni ra na tamu vacolai kodaki era tamu nisi, me kodaki e kwaya na lea lawa o Moses. ²Era viocasi , era vi hai voha qeru o Vaula qenia o Vanavasa, eva lehiru qei niru tale e valu, me ra la cake i Jesusalemi vuara na apositolo qeinira na qahe ni loju ina vuku ni vikwa e lai kwai koto.³E ra talaci mai ina hoqohoqo loju mera la i Finaisi qenia I Samaria, ara talanoa takinia na ledra laho o kura na koi mataniju hehe vua na kalou era ciqa valevu na veiwekani ina i jukujuku honi. ⁴Ni ra cadra howa i Jerusalemi era kidavaki ma vuara nai hoqohoqo loju, mai vuara nai apositolo, qeinira na qahe ni loju, ara qei varaitakinia taucoko na vina ni kwa e tara na kalou vuara.⁵E ra jucake e valu , ledra i tokani na Farisi era vabausia, era kwaya ni dodonu mera nisi, me ra varosi mera sekucia na lea i vunau o Moses. ⁶Era qai hoqoni vata ma kutu na avositolo qei nira na qahe ni loju me ra bohesia na kwa honi.⁷Ni osi e hila na viba levu , e jucake o Pita a kwaya o kemutou na viwekani e juwei ho na gauna ea djihitaki ni au ke na kalou ina keju maliwa, mequ vunautakinia nai jukujuku vina vuara na koi mataniju hehe, me rewa ni ra rogo ara vabausia. ⁸Na kalou , o kua e kilasia vina jyalo a va djinadjinataki nia holia vo ketatou. ⁹E tamu va djuidjuitaki ni ketatou mai vuara, ni bokocia na ledra i valavala bura ina vabausia.¹⁰Na ca re miji vatovolia ke na kalou, na kwa i tabu rewasia he o kura na leju qahe, m eholia wa vuara na dauniviqwaravi ina loju era na vivuke mai ke. ¹¹Ia ji vadjinasia ni ju cola ina loloma ni leju juraga o Jisu Karisito, a kodaki muni ke o kuru okwe.¹²E ra galu e hila nai lala levu, ara varorogo ivo Vanavasa qeinia o Vaula ni ru kwaya nai vatakilakila qei nia na kwa e vikaraci e tara na kalou e ru lima , ina kedra maliwa na koi mataniju hehe.¹³Ni ru lama i sinia na ledru i jukujuku, a voha cake ma o Jemesa, e kwaya muju va rorogo rama. ¹⁴O saimonai qei vamacala takinia na lea takoho na aklou me djigitaki nia ke lea e cola mai vuara na koi mataniju hehe.¹⁵Me kodaki ni volai , ledra voha na Variovita e vidonui qea vavina na kalou okwe. ¹⁶Ni osi coko okwe qina qei lehu tale ma, qina vajunia cake tale lea were o Tevita okua bura juho, qina taravinasia me taucoko tale. ¹⁷Me ra na vadania na kalou na ecola taucoko wili muni ke o kura na koi mataniju hehe era vayacani muni i ye yaca. ¹⁸A kwaya na kalou ni a lai kila homa ina gauna makawa.¹⁹A vajulewa takinia hoke me kua ni vadredreitaki na kwa vuara na koi vimataniju hehe era vinasia na cola. ²⁰Na kwa ga me tara meju na volavola vuara, a vamatatataki vuara me ra kua ni kania na cawa vacabo vuara na matakau , me ra ladeima ina cola ni vihamei, kua ni kania na viciko ni manumanu era dra ju qei sa manumanu era lai kunasi. ²¹Me kodaki lea lawa o Moses na kea drau nunautaki ina vitauni cokoga mai mata hara a drou qei wiliki muni i viwerewere ni loju ina higatabu.²²Ara lewaiia ho na apositolo qeinira na qase ni loju mera djigitaki nira e yavalu ledra ecola mera laqera o Vaula qeinia o Vanavasa i Enitioki. Aru djigitaki ke o Jutaso (drau lai kila munike o Parisapa) qeinia o Sailasa o kura okwe eri darau viseimatataki vuara na viwekani. ²³A volai nai vola mera kouvata qera vuka ; o kematou na apositolo qeini kematou na qase ni loju , maji loloma valevu wa vukematau na viwekani ina vanua o Anitioki, Siria qeinia i Silicia.²⁴Maju lama i rogo ho ni yavalu o kematou ara seimata howa a ra lai vadewatakinia e yavalu nai jukujuku vailoa lama i vamadgilania boto muju yalo. ²⁵Maju hilavata hoke me maju djigitaki nira e yavalu na ecola mera laqera wa o Vanavasa qeinia o Vaula. ²⁶O kura na ecola okwe me ra sa ecola yaodjina me ra ju varauju mera na mase e vuku na kosivel²⁷Aru lai vatala muni o Jiutasa qeinia o Sailasa aru kwaya vata muni nai jukujuku a rogo mai yata. ²⁸E vina na yalotabu , vokematou muni maju kua ni vai dagidagitakini kemutou , ni dodonu ga. ²⁹Mo muju vatabu ni kematou mai na vikwa e vacabari vua na mtakau na dra, na vikwa e kunasi, qei niru na tokotoko lo, kodaki i vakuwai nikoo mai na vikwaa okwe, o na qei vina.³⁰Osi era lai vatala ho i Anitioki , rea lai vahoqonisira na ecola mera holia nai vola. ³¹Ia nira wilikia osi nai vola, era ciqatakinia na voha ni vivacegi. . ³²O Jiutasa , Sailasa eru i vavavuli muni, eru va yaloqwaqwa takinira na viwekani aru va taudeitaki nira. 33 Ia ni osi e vica na bogi, era lehu tale howa vuara nai apositolo ina vacegu.³³33 Ia ni osi e vica na bogi, era lehu tale howa vuara nai apositolo ina vacegu. ³⁴Ia o Sailasa , e vinasia me nokoto ga homa. ³⁵O vaula qenia o Vanavasa , aru no koto ma i Anitioki qei nira e yavalu tale, na kea vavulitaki , vunautaki koto na voha ni kalou.³⁶Ni osi e vica na higa, kwaya o Paula ivo Vanavasa me tamu huka vira tale rawa na viwekani , ina vi rara tavu a vunautakinia ke na voha ni kalou, era kuca koto ho. ³⁷A numia ho o Vanavasa me meia muni o Joni e dau lai co muni ke o Marika. ³⁸A tamu vinasia o Vaula me ru meia o Marika , ni a lai deniru ju i Pamifilia o kua, a tamu la vata queru ina cakacaka .³⁹Lai cadra e hila na viocasia, a ru lai vitalatala hoke na rua, O Vanavasa a mani meia o o Marika, aru lai lavata ko i Kipiro. ⁴⁰A djigitakinia ho o Vaula o Sailasa meru la vata, ara lamai vitalaci ho ina loloma ni kalou. ⁴¹Taleviru na vanua o Siria qenia o Silisia, a vataudeitakinira nai hoqohoqo loju.

¹⁶Na gauna cadra ke o Paula I Tapi qeinia i Lisisira; e nokoto ke hila na tisaipeli e yaca o Timoci, o lueva na lew ani Jutia e vabausia muni, ia o Tamaya na mataniju tani.

²A taleitaki hara mai vuara o wekaya e Lisisira qeinia I Ikoniora.

³Vinasia ho o Paula me ru lavata, meia me nisi balesia ni ra no vata koto na Jiu na vanua honi, ni ra kilasia coko koto ni sa koi mataniju tani o tamaya.⁴Na gauna eri hitavia ken a veirara, eri kwaya koto ke mera vabausia nai voro era kwaya hon ai apositolo qeinira na qase era no mai Jerusalemi.

⁵Vadeitaki hon ai hoqohoqo leju ena vabausia, qeinia na kena jubu muni koto ga nai hoqohoqo loju ena veihiga.

⁶Paula qeinia lai tokani aru la na vanua o Firisia qeinia o Kalatia, a torovisiru na Yalo Tabu me ru kua ni vunautakinia na voha ni Kalou ena vanua o Esia.

⁷Na gauna eri cadra ke I Misia, aru hagasia meru sekucia I picinia, ia na yalo I Jisu a tamu vatarai.

⁸Aru hivisia nai Misia, meru labale I Tiroa.⁹Hila nai raivoju a tolavia o Paula ena qena bogi: me balesia e hit ana koi Masitonnia, e cikevia koto e kwaya, "Lama I Masitonnia mo yukei kemutou".

¹⁰Na gauna a tolavia osi ken a raivoju o Paula, maju hahaga hara ho me maju la I Masitonnia balesia maji vabausia na Kalou e covi kematou me maju ko unai jukujuku vina vuara.¹¹Maju deidei ma I Tiroa, vadodonu hara wa I Samoceresa, na higa taravia maju cdra ho I Niapoli.

¹²Maju toso hara na I Filipai, na taoni ena yahayaha va Masitonnia, ena vanua va Roma, maju no koto ke me vica na higa.

¹³Na higa ni vacecegu maju la hon ai bili ni rara ena basi ni ruwai, na yaha ni vanua maju numia ni dau tara ken a mahumahu. Maju tadra, maju vivohaki qera na lewa era hoqoni koto na vanua honi.¹⁴Hila na lewa e yaca o Litia na koi Ceataira, e dau valitakinia na kwa lokaloka, e qwaravia na Kalou. Na kalou a qai dolavia e yalo me vabausia na kwa e kwaya o Paula.

¹⁵Na gauna a vavitaositaki ke o kua qeinia la matavuwere, a vamamahu e kwaya,"kodaki miji kwaya ni qu yalodjina koto vu ana Kalou, muju lamai no I na lequ were.¹⁶Maju no ina vanua ni mahumahu, maju lai hotaqea ke hita na vada e no vua e yalo o Paiconi a kua vavujuniyautakinira na juraga ina lea parofisai girigiri.

¹⁷A qei sekuci kemutoui qeinia o Paula na vada qei muorakinia koto,"Eri yacola djina ni Kalou kuru okwe, eri na vatakia ivo kemutou na calevu ni cola".

¹⁸E tara koto, me vica na higa. Rarawa ho o Paula qai kwaya vu ana yalo, qai varosiko e yaca o Jisu Karisito me ladei mai vua. Na gauna vata ga honi a deinia vahila ke.¹⁹Na gauna eri tolavia ken a juraga ni vele hon a kwa era dau vanuinui k eina ledrai yau, aru qei yarataki niru o Paula qeinia o Sailasa ina vanua ni veivoli.

²⁰Aru veilewaitaki, ara kwaya,"kuru ojwe eri koi Jutia, eri vavuni koto bura.

²¹Eri tara valu nai tovo e tamu dodonu ivo ketatou na kai Roma meju sekucia le vabausia.²²Era ju vata coko na lewenivanua, drehulakinia ledrui hulu ara qai rubulakiniru.

²³Na gauna eri warolaki osi ke, ara qai biusiru ina wereniveivehu, varosiru nai vatawa me tolaviru.

²⁴Aru viritaki hara wa I yaloga ni wereniveivehu,nahukia aru la.²⁵Ena lomaloma ni bogi aru mahu ho o Paula qeinia o Sailasa aru here vua na Kalou, era varorogo koto na vo ni ecole era venu vata koto.

²⁶Vahauri la yaco na uneune levu, cecekujukuju na yavu ni were ni veivehu, a tadola na mataniwere tahere muni na kedrai venu.²⁷Gauna qei mata mai ken ai vatawa ni were ni veivehu, e tolavia ni tadola juho na matani were, cequivia hon a lea sele I wau me vamasenia balesia e numia me ra juba hon a koi venu

²⁸Muorakinia hila o Paula,"Kua nio vamadjilaniko maji no coko ju okwe".²⁹Sa covia e cola me lama na hina, a sa rido yaloga sa huquanini ma a sa kahere bale vo Vaula vata Sailasa.

³⁰Meru la dei ma, juraga na ca mequ tara mequ rewa ni cola ke?

³¹Mo vabausia na juaraga na ca mequ tara mequ rewa ni cola ke o iko qei nia kuru lemu vuniwere.³²Aru voha takinia na voha n Kalou, I vua kuru muni na no I yaloga ni were.

³³Na gauna me r uke I were varau takinia na cawa eru mata, aru ciqa niru vabausia na juaraga qeiniru na ledru matavuwere.

³⁴Na gauna me ru meike o Vaula, qeinia Sailasa I yaloga ni were a qai vakau takinia hila na cawa eru mata; a ru qai ciqa takinia ni curu va colai ho vua na Kalou.³⁵Ina qea quwata kuru na mataveilewai a ru dolavia ho na matamata me ru hita ho I rara.

³⁶Kwaya mataveilewai v Vaula kwaya ho ma na mata veilewai me muru hereki ho a ru qai yato dei I rara.³⁷Qi kwaya o Vaula maru tam ladei I rara kemutou miji tam rewaa ni deni keimaru I rara balesia mari sa koi Roma biji keimaru I yaloga ni wre ni vehu, okwe maru ladei ho I rara o kemutou sa me muju la ma I mei keimaru dei.

³⁸Nai vatawa ni matamata a kwaya I vuwaru na mataveilewai, ara qai matakni ru rogo o Vaula qeinia o Sailasa niru sa koi Roma.

³⁹O kuira na mataveilewai aru kere veivohosi I vuara a qei meiru dei mai rara.⁴⁰O Vaula qeinia o Sailasa aru la dei ma irara mai na were ni veivehu, aru la hara ilea were o Lijia na gauna aru

17 ¹Vasekivu ho o Paula qeiniru lai tokani Ainifipeli qenia o Apolonia ara cadra howa I Cesalonaika e no koto ehila na ledra were ni loju na koi Jutia.

²A hita vira wa o Paula, me kodaki ga na lea I varau ni a tolu ho n ahiga ni loju, a vavulicira ina I Vola tabu.

³A varaitakinia, vadjinadjina, ni dodonu na Karisito, me vohosia na mase, a jucake tale ma ina mase me kodaki ni nia na Kairisito, o Jisu ga okwe a vunautakinia koto ivuara.

⁴Ara vabausiaho era valu, ra lai tahila vata qeru o Paula qenia o Sailasa, qei nira e levu na kai Kirisi era leju va jiu, qei nira na lewa viea botoga.

⁵Era yalobura kora na jiu, ara vayaconia e valu nai narau burabura i hau, vajubu bura ina rara ara druha vakaikai I lea were o Jesoni, ara hagasia mera meira vata ma.

⁶A tamu yaco ho ledra numia, ara yarateia ma o Jesoni qeinira o wekaya vuara na Juraga ni Koro, ara coco, o kuru ho okwe eri vukicia ho na vuravura me bura, aru cadra muni homa okei.

⁷A meiru ho o Jesoni ina lea were, ara tamu varorogo okora tauoko ina voha vo Sisa, ara kwaya, e hila tale na turaga o Jisu.

⁸Era karacira na lewe ni rara, qeinira na kea viagwane nira rogo na vikwa e yaco ho.

⁹Ara vabausia ho na lea voha o Jesoni, qeinira era valu na ecola, ara herekia ho mera la.¹⁰Ia o kora na viwekani, era varewarewa mera vatalasiru o Paula, o Sailasa I Peria I qena bogi kotoga honi, aru cadra hara ina were ni loj, ni koi Jutia.

¹¹Era torocake vuara na koi Cesolonaika, o kora okwe ina yalo vavigwane, ni ra varorogo ina voha ina vihiga, ena kodaki honi he hukai.

¹²O kua ga houi era levu hoke era no ho vuara na vabausia jina, qeinira muni na Lewa ni Kirisi qeinira na seigwwane era tamu hewahewa hara.

¹³Ara kilasi ho okora I Cesalonaika, ni vunautaki ho na voha ni Kalou, o Paula i Peria, er yato kemera vacekuju nira na yecola.

¹⁴Ena varewarewa na ecola, mera vatsalsia o Paula me lakodaki, ina wahawaha, aru no dei ho maike o Sailasa o Timoci.

¹⁵O kura ara vatolavia o Paula, ara meia i Iceni, a biu ho vuara na vajulewa ivo Sailasa, o

Timoci, meru varewarewa ma vua, era na qai laho.

¹⁶E viwaraki koto homa I Aceni o Paula, e katakata valevu e yaloga, ni tolavia hho na oho ni rara ina levu ni matakau.

¹⁷E viocasi qera ho na Jutia, ina ledra were ni loju, qeinira muni na koi hehe, era dau lawa I vivoli ina vihiga.

¹⁸A viocasikeru, kuru na vuku na lai lala o Epikuro qeinira na SItioke, ara kwaya e valu arukwaya ohuma okwe, e kodaki me qei vata kea ma e valu na Kalou vou, e vunataki nia hoo Jisu vuara qenia na jucake tale mai na mse.

¹⁹Ara tobokia, ara meia na kea vanua yawaiata o Airisi ara qei kwaya vua e bara rewa ni maju kilasia muni na ca nai vavuvuli vou oqo I mata lama I kwaya.

²⁰Ni o kou homa e valu na kwa e vou e maju bebe, maji mata kilasia ke na ca nai balebeleni vikwa okwe.

²¹Ni hukai e hila na kwa era dau tara o kura na koi Aceni, qeinira na vunilagi era no maike mera kwaya ga he rogo e hilana kwa vou.

²²A qei yato ju ho o Vaula ina lea yaloga ni vanua yawaiata o Arisi, aqei rwaya, kemutou na koi Aceni qiqei lama I darua okwe ni o kemutou miji daro ho.

²³Qu lavuka hama qu qei tolavia na vanua miji drau loju re, ni volai koto re vua na Kalou e tamu mai kila, miji tamu kilasia na Kalou niji qwaravia.

²⁴Na Kalou a bulia na vuravura qenia na vikwa coko e noke, E juraga okwa mai lomalagi qenia I vuravura, e tamu cola ina viwere ni horo, e tara ina lima.

²⁵E tamu qravi ina lima ni ecola, me kodaki nie bau yaga vua ehuila nakwa, ni holia ga vuketatou tauccoko na ecola, lai cegu qeinia na vikwa coko.

²⁶A bulira, era dra vata, na lewa ni vivanua tauccoko, mera no ina yataga ni vuravura, a lehia na vigauna jigitaki I mata qeinia nai yalayala ni ledra viayahana.

²⁷Me ra vadania na Kalou, mera vakawaia ara dania ni tamu vayawa o kua I vuketatou.²⁸ Ni ju cola mai vua, ju rewasia mai vua na cola, era dau kwaya n dau bulihere, oketatou ji kwaya mai vua.

²⁹Okwe ni ju sa kwa ni Kalou e tamu dodonu meju numia, ni tautauvata na Kalou, qenia na Koula, he na siliva he na vaju ara ceusia na matai he na ecola vuru.

³⁰Na Kalou a vohosia osi ho na gauna ni lialia, a vanumira ke na ecola coko mera vihau.

³¹A lokucia osiho, okua ni na hila na higa ni veiwali, vuara na koi vuravura, na kai vajinajina

na leya jucake tale ma ina mase.

³²Na gauna era rogo hoke na jucake tale mai na mase, ara varivariva cia o Vaula, ara kwaya vua maji na varorogo tale vuako ina kwaowe

³³Osi haraga honi a deinira o Vaula.

³⁴E valu na seigwane ara vabausia, e hila vuara o Tai-Onisio, mai veilewai mai Arisi, qeinia e hila na lewa e yaca o Tamarisi qeinira valutale.

18 ¹Osi na kwa coko, e deidei o Vaula I Aceni me la I Koronica.

²A hotaqea e hila na Jiu e yaca o Akuila, na koi Ponito e ru qai la haraga wa I Itali la yalewa o Virisila, I na lea vivarosi Kilotui me ra ladei ma I Roma okura coko na koi Jiutia, a lawa o Vaula me la I daniru.

³Balesia e ra dau qwaravi vata e hila na cakacaka ni kea tara na were laca.⁴E dau vunau I were ni loju I na veihiga ni vacecegu coko, e rewasi okua na koi Jiutia qeinira na koi Kirisi.

⁵Ni ru la ma I Masitonia o Sailasa qeinia o jimoci, e uqesi o vaula me jukunia vuwaru na koi Jiutia ni karisito ga o Jisu.

⁶E ra vorasia ra taucia na tata ni vaburaburataki e kuresia lea I hulu qai kwaya vuwara, ena balesi kemutou ga ho lemuju ruha, e hukai ke na lequ cala: qu qai lahowa I vuwara na mataniju yali.

⁷E deiniru o Vaula a la I va nono I la were e hila na koi mataniju yali e yaca o Taito Jusitu, ecole dau loju na lea were e volekasia ledra were ni loju na Jiu.

⁸E vabausia na Juraga O kirisipo, e sa Viyagwane ni were ni loju qeiniru lea lewe ni matavuwere, e ra levu na koi Koronica e ra rogo, ra vabausia, a ra vavitaisotaki.

⁹E a kwaya vo Vaula na Juraga ina buibui hla na bogi, kua ni matak! Tata koto ga, kua ni nolo.

¹⁰Ni qu na no qe ko tabu rewa ni hila me vamadjila niko, e levu na lequ ecole e ra nokoto I na rara okwe.

¹¹Hila vimama vina na yabaki lea nokoto o vaula I na vanua honi la jukunia koto natata cola ni kalou.

¹²Na gauna a visimatataki o Kalio I na lea yahayaha na Akaia, ra tahila vata na Jiu me ra qulumia vakaikai o Vaula a ra meia I na mata vilewai ra kwaya.

¹³Na ecole okwe e dau hagasira na ecole me ra qwaravia na kalou I na hila na I tovo e tamu dodonu va lawa.

¹⁴Ni varau voha O Paula, e qai kwaya o kalio vuwara na Jiu, o kemutou na Jiu kodaki me balesia e hila na kwa e cala he hila na va burabura levu e dodonu me qu qai kawaitaki ni

kemutou ke.

¹⁵Kodaki me balesia boto e hila na voha he yavalu na yaca qeinia na lemuju lawa, okemutou ga me muju vajulewa ke. Qi tabu vinasia mequ vajulewa I na vi kwa oqo.

¹⁶Osi a qai vatatayalisidra dei ma I na vanua ni vilewai.

¹⁷A ra qulumia o Sosiceni, nai sisimata ni were ni Loju, a ra qousia I na mataniwere ni vilewai, tabu kawai haraga ke o Kalio I na vei kwa e ra tara.

¹⁸Vica ma na higa la nokoto o Vaula ina vanua honi, e tatau ho me hoko howa ina ledra vanua na koi Siria, Hoko vata queru o Akuila qai nia o Virisila. Ni hi bere nira denia ho Kenikiria, a kosimodri e ronihulu o Vaula ina vuku ni tata ni bulubului e tara ma o Kioho.

¹⁹Ni cadra ho na rara I Efeso, a biusiru ju o Akuila qai nia na ledra weke ni loju na Jiu me vivavulici ke.

²⁰Ra kereivia o Vaula me ra no tale re vahewa, e tamu vakadonuya

²¹na ledra kerekere e tatau ga ho me la, ena qai lehu tale ma ke kodaki na loma ni Kalou. Osi a deidei howa I Efeso.

²²Ni cadra wa I Sisaria e la cake hara ina vanua o Jerusalemi me karivaki sira nai hoqohoqo lewe ni loju. Osi honi a bale wa ina matacawa ina rara Anitioki.

²³Ni osi ga e vica na gauna la nokoto o Kioho e deidei tale ho me va yaloqwaqwataki nira okura na loju.

²⁴E hila na Jui e yaca o Apolosa a sene ma I Alekisadria, e cola dau tata va vuku, e rewasia me waheia nai Volatabu a cadrawa i Efeso.

²⁵E vivavulici ina I vavuvuli ni Juraga, e katakata e yalo me jukunia a vunautakinia vagumahuna na vikwa ni Juraga, e kilasia ga na vavitaiso o Joni.

²⁶E sikivu me tata va dodonu i were ni loju: ni ru rogo o Akuila qai nia o Virisilaeri mea ma vurau meri jukuniavadodonu vua na vavuvuli ni Kalou.

27

loju mera vacegunia: Ni cadra howa e vukeira valevu na ecola vabausia na loloma havu ni Kalou.

²⁸Ina kea matata na lea vamacala qai nia na tokotoko ni lea vunau, a valuhi nira na JUi ina vitataki ina vanua rabalevu kea vadjinadjinataki nai Vola Tabu o Jisu djina na Mesaia.

19 ¹Na gauna a lamai nokoto ke o Apolosa I koronica o Paula a tavali ma ivi yayataga a cadra ma ina tauni o Efeso, a dauniru ke yavalu na tisaipele

²A qei kwaya Paula vuaru, E tara vaca mo hoqomiya na Yalo Tabu ina lemuju vabosia? Ara qai kwaya vua , E hukai, maji hi tamu rago ga ra hila na kwa balesiya na Yalo Tabu.³A qai kwaya vuaru o Paula ,Ia muju vavitaiso jure va ca? Ara kwaya vua na leya vavitaiso o Joni .

⁴Ea haumia vuara o vaula , A vei vavitaotaki o Joni me balesia na ledra vevujunitakiniya na ledra valavala ca, A kwaya vuara na ecola o kemutou e dodonu me muju vabausia o kuwa na hila e sitaku ma vua ,honi, o Jisu.⁵Na gauna ara rogo ke na yacola ,yaco mera vavitaiso ina yaca ni viyagwane o Jisu.

⁶Na leya tabakira o Paula e lima ,ara va vuqa ena YaloTabu yaco ke mera juku vohavoha ara parofisai.

⁷Ara jinikarua na seigwane ra nokoto ke.⁸A la o vaula ena were ni horo a tata doudou me tolu na vula ,a veivavuli,a vivauqisi vuara na yacola balesia na mataniju ni kalou.

⁹Ia e yavalu na jiu e kaikai era yalo, e yavalu era vavaugawa ara sekivu mera tata vaburaburataki nia na calevu viyagwane A mani bisira jua o vaula , a Meira va juju na tisepeli, a vavulici ena veihiga ina were ni hogo e Trano.

¹⁰Ea tabonia koto ga o vaula me rua na yabaki ,me rewa ni ra rogo coko na tata ni kalou o kuru na no Esia qeinira na mataniju hilayali.¹¹E a tara na kalou na kwa e vikaraci e lima o vaula.¹²Nai tavou qenia yavalu nai hulu e derei ho e yago ara qai kou vuara na baca mera va colai, ara ladei ke na niju.¹³A ra tovolia muni na virovi niju e yavalu na Jiu era veilayaki ju ara cavusia e yaca na viagwane o Jisu me ra rewasia ke na kaikai vuara na niju. E yaca o Jisu o kua a vunautakinia ma o Paula, varosiko mo ladei ma .¹⁴Ara taravuka na cakacaka okwe o kuru na luve ni sgwane o Sikeva, e hila ledra bete na Jiu.¹⁵A qai haumia na niju a kwaya vuara o jisu maji kilasia, o Paula muni , ia o cei o kemutou?¹⁶A qai va rido viru o kua a hitavi niju a vamalumalumutakinira. A ru juba dei mai i were honi: eru druha vatevoro , aru madjila.¹⁷Yaco mera kilasia coko na kwa e yaco vo kuru na Jiu qenira na mataniju tani ara vainono koto mai Efeso. A dereira na matakua , ia na yaca ni viagwane o jisu a qei varokorokotaki ga ho.¹⁸Ara qai laho ma era levu na yacola vabausia ara vajujuha, ara varaitakinia na kwa era dau tara mai mata.¹⁹Era levu na valuveni wai ara kou vata ma na ledra i vola me lamai tavu ho era mata na ecola , Era cakacaka takinia na kea i hau vai lavo, e rausia e limasagavulu na udolu na siki ni siliva.²⁰A probosia e levuna vanua a tata ni Viagwane ina calevu kaikai.²¹Ni lamai osi na kwa coko honi, vajulewatakinia e yalo o Paula me la hivisiru o Masitonua qenia o Akaia, ina lai yatoyato i Jerusalemi. Akwaya muni ke, ni osi lequ taleviru ma, e dodonu mequ taleviru muni i Roma.²²A vatalasiru e rua eru dau veivuke vua, O Jimoci qenia o Erasito, o kua e hi no vahewa tale ma i Esia²³Ena gauna vata okwe e hila na cekuju hewa mai Efeso balesia na calevu ni viagwane.²⁴E hila na mata ni kaukaumea , o Timitirio e yaca, e dau tara nai vakatakarakara siliva ni ledra kalou, lewa o Atemisa, e kouma nai lavo levu vuara na matai.²⁵Aqai coria vata na sigwane e tara na cakacak o honi , aqai kwaya vuara ,ra sigwane muju kilasia na cakacaka okwe ji na rewa i lavo valevu ke.²⁶O iko tolavia o rogo muni, tabunia ga i Efeso, e vo vahewa boto ho i Esia , o Paula okwe e rewasira a vihautakinira e levu na ecola. A kwaya vuara na kalou e bulia na lima tabu sa kalou.²⁷Tabunia ka vamataku na ledju veivoli ia na lai tolavi bale muni ke, qenia muni na were ni horo na ledra kalou lewu o Atemisa era vakawaletakinia ho, qenia muni na lea yawa i yata ena tara me hukai, o kua ara qaravia o Esia taucoko vata qenia na vuravura.²⁸Na gauna ara rogo ke, a jubu na oca vuara ara qai ole ara kwaya" Kwalevu o Atemisa mai Efeso.²⁹Ara yaco me ra tavayaya ina yaloga ni tauni , a hila vata hoke na numia na ledra vagugu wa i were ni hoqo.A ra vahaurarataki niru o kuru na dau yato queru o Vaula, o Keio qeinira o Arisitako o kuru na lami Masitonua³⁰A vinasia o Vaula me hita vira wana e cola, ara qai tarovia o kuru na tisaipeli.³¹Ia me kodaki muni ke e yavalu nai vailehilehi ni veiyahana o Esia o okuru na lai lala ara vakou i jukujuku me kua ni hita ina were ni hoqo.³²Era tavaiyaya na ecola ni yavalu era muotaki nia e hila na kwa e yavalu e hila tale na kwa. E levu vuara e hehe sira ju na ca na vuni ledra la vara ma.³³E yavalu ara numia ni vavunia na ledra hoqo vata ma o Alekisada, o kuw ra vahagasia na Jiu me ra vajunia i mata. Aqei hala wa e lima me varaitaki nia ke vuara e hila nai jukujuku me taqomaki nia ke.³⁴Ni ra kilasia ho ni nia na Jiu, ara qai ole vata me rausiae rua na auwa ina hila na rrerogo me ra kwaya koto , " E kwalevu ga o Atemisa vuara na koi Efeso.³⁵Na leya vaholo ni ra na vunivola ni tauni, a kwaya ke vuara , o kemutou na seigwane ni Efeso, na segwane ca e tamu kilasia ni tauni o Efeso e vatawa ni leya were ni horo o Atemisa qenia nai vatakarakara a luju mai lomalagi.³⁶Tolavia koto ho na kwa okwee hukai hila en vacala nia, muju no vahewa, muju kua ni cekujuke variva.³⁷Ni muju mei ira homa na seigwane okwe ina matavilewaio kura ara tamu driva ina were ni horo he tata vaburataki nia na kalou lewu.³⁸Ia keru na bilitaki nia ho e hila o Timitirio qeiniru na matai eru e yaha, ena tara na vilewai, ena e no ni ni Juraga ni

lewa, me lai vibilitaki ke.³⁹ Ke hila tale ma kwa miji vadania, e rewga ho ni lai drosi ina no levu.⁴⁰ E lamai vamataku ho ni ju bilitaki ina cekuju ni kuwa, o hukai na kai drosi meju rewga ni holia me rewga ni lai va tau dodonutaki ma ni cekuju. Lamai tata osi vuara, a qei va huka nia ho.

20 ¹Ni osi ho na muomuo a covira hara ho o kuru na Tisaipepli o Paula, A va yalo qwaqwa ni ra, a tatau ni ra a qai yato ho me ra lai Masitonia.

²I na gauna a yatovia osi ho ke na yahayahahoni, a vavulici valevu a qai lahowa I Kirisi.

³A nokoto mai ke me vula tolu. Ia ni ra bukusia ho na kea vere o kura na Jiu ni varau me hoko ho I Esia, A qai nakisia okua me la I Masitonia ena gauna e lehutale ke.⁴A laqerea I Esia o Sopatero na koi Peria; Arisitako qeinia o Sekupu o kuru na koi Cesalonaika, qeinia o keio na koi Tapi qeinia o Timoci; qeinia o Tikiko o Tirofimo o kuru na koi Esia.

⁵O kura okwe a ra yato ho I mata me ra lai warakisi kematou I Tiroa

⁶Ni osi ho na gauna ni kana madrai tamu vajubu maju qai hoko dei ho I Filipai, osi e bogi lima maju qai hemasiru na nokotoma I Tiroa maju lamai noju ke e viju na bogi.⁷Ni ra hoqoni vata ho o kura na loju ena sekisekivu ni hila na higa ni hila na macawa me ra viciqi madrai, a vunau vuwara o Paula ni varau laho ka qena qwata, a vunau koto me cadravia na bogilevu.

⁸A wara na hina ea noju ina tab ani were I yata maju hoqo koto ke.⁹A hila na huravou e yaca o Utiko, a no volekasia koto na mataniwere I yata, a Luju a qai segelakinia mai ra ina ka tolu nit aba were, a leqwa ju ho ina gauna ara vamatania cake ke.

¹⁰A la bale o Paula a qai Darocia wa e yataga, a kovia, a kwaya, muju kuwa ni domocola e no qea koto e yalo.¹¹A Lehutale I yata o kua I na taba were honi, a votaia na madrai, a kana, ara vitataki vabalavu me cadravia ni kwacabose na qwata, a qai la dei ho o kua.

¹²A ra qai qai meia na huravou ni cola ho, a ra vacegui valevu.¹³Maju seimata ina waqa, maju vodo me maju ho I Aso, lemaju numia ga me maju vavodonnia o Paula me kodaki okwe la lewaia, ni mata yato ga o kuwa.

¹⁴Maju qai hotoa ma I Aso, maju qai vavodonnia me cadra I Militini¹⁵Maju hoko dei ho okei, me yacovia lemaju donumakinia o kio ena higa a taravia; bogi hila maju yaco I Samo; bogi hila tale maju yaco I Milito.

¹⁶La lewaia ho o Paula me hoko hivisia o Efeso, me kua ni no vabalavu ma I Esia; ni vagugusia me no mai Jerusalemi me qai yaco na higa ni Pemitiko.¹⁷A vavatala ma o Paula I Milito, I Efeso, me lawa I dani o kura na qahe ni loju

¹⁸Na gauna ara lamai ke vua, a qai kwaya vuara, kemutou miji juku kilasia vina nai matai ni gauna qu bujukia ke o Esia, ivei a kodaki na lequ holia ju na lequ gauna vokematu.

¹⁹Qu qwaravia na lequ juraga na lequ juragaina lequ yalo malumalumu coko, qu wai ni mata, qeinia na cakacakani virewasi a ra hagasia koto vuwau o kura nai lala na Jiu

²⁰Qu tamu maatku meu tabu jukunia e hila na kwa e yaga vukemutou. Qu vavulici kemutou ni muju hoqoni vata, ina viwerewere muni.

²¹Qu va ro sir ana koi Kiriki qei nira na jiu e dodonu mera vivujuni vu ana kalou qeinia mera vabausia na viagwane o Jisu Karisito.²²A vauqesia qu yalo mequ la I jerusalemia ia qu tasi kilasia ga na ca ena yaco vuwau.

²³O kuwa ga okwe e varaitakinia koto ke vuwau na yalo tabu ina vei rara coko na vehu qeinia na vuvatorocaki.

²⁴Qu numudeisia na lequ cola me hila na kwa vu wau, ia mequ va mujunia ga na drawe e holia vuwau na viagwane o Jisu, mequ jukunia nai jukujukuvina ni la loloma na kalou.²⁵Muju tolavia o au qi kilasia ni muju na tamu dania tale qu mata, o kemutou taucoko qu yalo nuju siki qu vunautakinia na mataniju ni kalou.

²⁶O kuwa ga vajinajina vukemutou Ena hila nikau niq a tamu cala kodaki e hila e lai ocasi.

²⁷Qu tamu mataku mequ jukunia taucoko vokematu e yaloga na Kalou²⁸Me muju vadani kemutou, qei nira o kura na lemuju naga ni hivi, a lehi kemutou ke na yalo tabu me muju ledra I vataya me muju vaganira nai hoqohoqo loju ni Kalou o kura a volia o kura ena leya dra.

²⁹Qi kilasia koto na gauna qu na la dei ke okei era na hita ma e yavalu na oliva dau kata hara era na tamu lomanira lemuju naga ni hivi.

³⁰Era na jubu cake ma vo kemutou e yavalu na ecola, era na tata takinia na tata ni vivacalai mera marisirake o kura era loju me ra sekucira.³¹Me muju vatawa, muju numia ni tolu na yabaki na lequ tamu muju ni vunauci kemutou taucoko ena higa qei nia na bogi la vata na wai ni mata.

³²Kemutou na veiwekani qi na tata taki ni kemutou vuwa na Kalou qei nia na tata ni loloma honi me muju I votavota qera o kura taucoko era vahavahavataki.³³Oau qi na tamu kocovia na koula, he na siliva he e hila nai hulu ni ecola.

³⁴Miji kilasia vina e yavalu na kwa e cakacaka ke qu lima me rewa kena kwa e yaga vuwau qei nira mo no qera koto.

³⁵Qu Jucimakinia ho na kwa coko vo kemutou, e dodonu me muju kodakinia okwe me muju vukei ira na malumalumu, me muju numia muni la tata na viagwane o Jisu, e kwaya okua, ni na vakalouugatataki valevu okua e holia na kwa mai vuara era qulumia na kwa.³⁶Na gauna a osi ke leya tata vuara a qai sekijuru a qai mahu vata qera ya hila.

³⁷A ra juku tagi taucoko, ara okovia o Paula, ara yabosia.

³⁸Ara rarawatakinia na vuku ni tata a kwaya vuara, ni ra na tamu dania tale ho. A ra qei vimei ina waqa me ra talacia.

21 ¹Na gauna maju la dei mai ke vuwara me maju hoko howa, maju qulumia na mua dodonu ina tauni o kosa, na higa taravia na tauni o Roti, I Patara hara.

²Gauna maju daniya ke na waqa me hoko wa I Finaisi, maju vodo maju hoko wa.³Voju ma o Kipiro, yaha mawi ni waqa, maju hoko dodonu koto ga I Siria me maju vila I Taia, vanua me vavila I yaya ken a waqa.

⁴Ina lemaju hota osi na Tisaipeli, maju no tale ju me viju na higa. La vivadresi na yalo tabu vo Paula me kwani la I Jerusalemi.

⁵Osi na vica na higa lemaju nokoto, maju deidei maju la, kura coko ledra yalewa, ledra kasikasi, hila coko nai yatoyato dei ma I tauni. Maju kahi coko I basi ni cawa me maju mahu,

⁶Maju vivamoce. Osi maju va vodo tale how ana waqa, ara vihukayaki wa ledra viwerewere.

⁷Ina lemaju vura ga mai Taia, maju la hara I Toleme. Maju vitavakiqera hara kura na viwekani, maju no tale me hila na higa.

⁸Na higa taravia maju deidei me maju la I Sisara. Hitavia la were o Filipi, na daunivivalojutaki, hila vuwara na viju, me maju no tale juke.

⁹E va e luvea na luvea na lewa, era vulau dau Parofisai.¹⁰Lemaju nokoto me vica na higa, e hila na Parofita o Akapo a labale koto ma I Jutia.

¹¹E lama a borokia la vehu-ni-hulu o Paula, a vehukia hara e la ququ, vata e lima a kwaya, “okwe e kwaya na yalo tabu, ‘o kura na koi Jerusalemi era na vehukia na taukei ni vehu-ni-hulu okwe ara meia vo kura na koi-mataniju tani”

¹²Ina lemaju rogo na vikwa okwe, kematou o kura maju no vata koto maju kahi e mata o Paula me kwani la I Jerusalemi.

¹³Qai tata lehu o Paula, “na ca miji tara koto, me muju tagi koto me madjilake qu yalo? O au qi varau ju ho, tamu va vehu ga, ia me qu mase muni I Jerusalemi e vuku na viyagwane o Jisu Karisito”

¹⁴Ni tamu vatonasia o Paula na kwa maju kwaya vua, maju qamu guhu ga ho maju kwaya, “me yaco ga howa la lewaia na viyagwane”

¹⁵Osi ho e vica na higa, jube na kato, maju yato cake howa I Jerusalemi.

¹⁶E yavalu muni ara dau vitokoni ju ma sisadra maju la vata. Ara meia vuka ma o Nasoni, na koi Kipiro, hila a loju makawa homa, me maju vaicili la were.

¹⁷Ina lemaju vura gawa I Jerusalemi, ara vitavaki main a ciqa o kura na vitacini va-yalo.

¹⁸Na qwata ni higa taravia, o Paula maju la coko wav o Jemesa; kura coko na chuqwaqwa ara noju ho.

¹⁹A kidavaki sira, a kwaya vuwara na vikwa yahila tara na Kalou ina la vunau wavoki I vo kura na mataniju-tani.

²⁰Ina ledra rogo, ara vavinavina vua na Kalou, ara kwaya vua, oiko o wekamatou, e vica coko na udolu na Jiu era vabausia. Era gusia me ra marosia nai vunau

²¹. A lai kwai ho vuwara me balesiko, ni o Juberira na Jiu ara no viwaraki qe ra ju na mataniju-tani me biu dei o Moseso, o tata muni o kwaya me ra kwani nisi ledra

kwayahewa, me ra kwani yato muni na valavala makawa.

²²Na ca meju tara? Era na rogo kadrimisia ni o Lahoma.

²³Mo qai tara na kwa maji kwaya vuwako. E va maji no vata koto okweara bubului.

²⁴Meira, muju vahavahava taki ni kemutou. Qai holia hila ledra Silini, me rewa ni tasi ke e ra ulu. E levu era na qai kilasia na kwa ara rogo me balesiko a giritaki. Era na qei kilasia na kwa arar ogo me balesiko a giritaki. Era na qai kilasia ni o iko o yato dodonu, o sekucia muni na I vunau.

²⁵E vuku okura na mataniju-tani era vabausia ho, maju volaia na kemaju vajulewa me ra maroroi sira ma na kwa cabon a matakau, na dra, ma von a kwa a kuna, vata na daudara.

²⁶O Paula a meiru na seigwane, na higa taravia vahavahava takinia, vata okura na seigwane. Ara tayabe wa I na were ni horo, me lai kwai na higa ena osi ken a vi-vahavahavataki, me qai cabon muni kedra I madrali horo ya hila.

²⁷Ni voleka ho me lamai mudju na viju na higa, e valu na Jiu mai Esia, gauna ara tolavia ke o Paula I were ni horo, era toso ni ra lewe vuqa me ra dereia.

²⁸Ara mo takinia, “kemutou na Isireli, muju vupei kematou okwe na ecola a va-vulicira e levu, na ecola ina vi-vanua coko, me ra tamu no vihiri qe ru vina kura o ketatou, na vanua muni okwe: meiruma na koi Kiriki, ara vadjuka nia muni nai nono tabu.

²⁹Ni ra tolavia ho o Tirofimo na koi efeso, ara numia ke ni o Paula a meiru ma I were ni horo.

³⁰Kura coko na noju I tauni ara ciqa, a ra druhavia o Paula, qulumia e lima, I were ni horo, a hogo hara ka mata-ni-were.

³¹Ni ra hagahaga sia ma ra vamasenia, lama na I jukujuku vo na Jurag ani valu vo kura na sojia, o Jerusalemi taucoko e droadroa ju.

³²A ra vidruhadruha bale na sotia, na qase ni valu vo kura na lewe ni rara. Na gauna o kura nae cola a ru tolavia ken a Jurag ani valu, na sojia ara mudjukia ledra va rubicia koto o Paula.

³³A yato voleka vo Paula na Jurag ani valu, tabeia cake e lima, a varosira me ra bukusia e lima ina Jeini. A qai tarogira ocei oiko, naca o tara

³⁴Ia e valu vo kura na ecola era mo takinia koto ma e hila na kwa, e valu e hila tale na kwa. Ni tamu kilasia rewa na Juraga ni valu na kwa me tara, a holia nai varo me la I na lokamu.

³⁵Na gauna a labale mai ken a cakecake, era tabeia bale o kura na sojia na qwaqwa nil ewe ni vanua.

³⁶Ra levu na lewenivanua sekucia a ra mo takinia, “muju meia dei!³⁷Ni voleka ho vo Vaula me hit ana lokamu, atarogia na juraga ni valu, “a kilasia na tata va Kiriki?

³⁸I tamu sa koi Ijipita mani o sekivu takinia hila na no cevuju, o seimata takinia muni e va na udolu na Daulaba?

³⁹A qai tata o Paula, “ o au na Jiu, na koi Tarisu I Silisia, qai volai kawacola ina vanua e tamu bibita me kilai. Qi kahi, me muju holia mequ tata vo kura na Ecola.

⁴⁰Na gauna a holia ho ke na Jurag ani valu me tata, udju o Paula na I cakecake, a lavesia e lima, na gauna a vawadjiwadji ho ke, a qai sekivu ho me tata va Iperiu. A kaya,

¹Kemutou na huravou qei ni kemutou na nahuna, muju rogo re ina kwa qi mata wahekia vu kemutou. ²Gauna a rogo ho ke la tata va Iperiu vuara o Paula, ara va wadjiwadji . A kwaya.³O au na Jiu , qu a sene ma i Tarisu i Silisia , qu a ena tauni okwe, a nia lequ qahenivuli o Kamelieli. Qu a lai varo mequ sekucia va dodonu na lawa ara biusia ma na vuni juqwaqwa. Qi dau qwaravia ena yalo djina na kalou, me kodaki ga o kemutouena gauna okwe.

⁴A qidaubeitaki nira me yacovia ledra mase, vehukira, qu me ira i were ni vivehu o kura na seigwane na lewa.

⁵Kura na bete levu vata kura ka vuni juqwaqwa era rewa ni vadjinadjinatakinia. A ama vu au e hila nai vola me balesira o tacimutou i Tamasiko, me qu la i me ira ma va venu i Jerusalemi mera totogi taki.⁶Lequ a ia koto i calevu voleka howa i Tamasiko, qena higa levu, e vahauri e hila na higa cecee luju ma i lomalagi aqai sekivu me hina tauvoli si au. ⁷Qu luju ina qele qu qai rogo e hila na domo a kwaya, Saula, Saula na ca evu iva burabura taki au ke? ⁸Qu tama, " O cei o iko Juraga"? a haumia ma lequ vecucu, a kwaya " O au o Jisu mai Nasareci, o kua o va kou bura takinia. Kuru lequ i kadjuma aru tolavia na higa cece, ia aru tamu qulu tokonia na domo a taesiau. ¹⁰Qu kwaya, na ca mequ tara Juraga? A kwaya vu au na Juraga mequ ju qu la i Tamasiko. Keioho ena lai kwai vuako na vikwa mo na tara. ¹¹Qu tamu rewa ho i tola ena vu ni hivisia na higa cece, a lai haveri vuka qu lima me yacovia lemaju cadra wa i Tamasiko¹²Qu hota hila na seigwane e yaca o Ananaiasa, e hila na seigwane dau sekucia dodonu na lawa e qai kilai levu vuara na Jiu era vai nono ke. ¹³A lama vu au, a ju qu yaha, a kwaya, ' Taciqu Saula, mo tola tale '. Gauna vata ga honi a tola tale ho ke.¹⁴Osi a kwaya, "Na lequ kaloulo lemaju Nahuna a djigitaki niko mo kilasia na ca gagadre ke , tolavia okua w dodonu tahila , mo rogo hara ga ma e guhu e domo ni tae siko. ¹⁵O iko ina va djinadjina cola vujara na ecole ina vikwa o dania vata o rogo. ¹⁶Na ca i va wacia? Ju mo vavitaiso, me va havahavataki dei lemu i varau bura, ina gauna i covia ke e yaca.¹⁷Gauna qu lehu tale ho ke i Jerusalemi, ina lequ mahu lai were ni horo, e hila nai yaloyalo qu haravia. ¹⁸Qu tolavia ju la tae si au, vaigu o ia valavaladei ma i Jerusalemi, e vukai balebale nira tamu ciqomia na tata mebalesia au.¹⁹A haumia lehu o Paula a kwaya, Juraga o kura ga re vai nira era kilasia ni o au qidauvehu kira qu dau rubi laki nira o kura era vabausiko ina vei were ni horo. ²⁰gauna a tahigi ke e dra o Sitiveni lemui vadjinadjina, o au qu a ju muni ju qu vadounia me tara, o au hara ga qu qarauni ledra i sulu o kura o ra vamase nia. ²¹A vohu vu au a kwaya, "La, e vukaibalebale niqunatalasikovayawa vuara na ecole era tamu sa jiu.²²Ara rogo ho nai vadjinadjina. A ra tata ocaoca ara kwaya , " Me valayadi dei mai vuravura me kua ni holi vua na qwalala ni cola. ²³Nira varaitakinia ho na ledra oca, era muomuo, ara viritakinia ledra i hulu, ara viceburakinia na ravuravu ni djuka i yata . ²⁴A varosira na ledra Juraga nivalu mera meia ina ledra i cuvacuva ni valu. E tau na lewa me vaqaqai a rubilaki vaqwaqwa, me rewa ni qulumia na qwaqwa ni ledra tabbu vinasia na kwa e tara.²⁵Nira vehukia ho , e tata o Vaula vua na juraga ni valu a jukoto e yaha, " Na dodonu ca me vehuki e hila e koi Roma, a tamu tau re na lewaia ni mataniju? ²⁶Ni rogo ho na turaga okwe e lai jukujuku vua na juraga ni mtaivalu, a kwaya, " na ca re imata tara? O kua okwe e koi Roma?²⁷A qei lama na Turaga ni valu vua, a lamai tataki sia a kwaya, o iko i koi Roma djina? A tata o vaula a qei vadjinasia. ²⁸E atta o juraga ni valu a kwaya , " O au qu doleia ina i lavo mequ rewa ni volai mequ lewe ni vanuja va Roma. ²⁹O kura na ke lamai vatarogia era huka lehu vaigugu. E matakuna juraga ni valu, ni lahomai rogo na djina ni koi Roma djina o Vaula, balesia o kua a holia na lewaia me vehuki.³⁰Na h ahiga e taravia, na jujraga ni mtaivalu e uquesi me kilasia na djina balesia na ledra vibbeitakoi na Jiu me balesia o Vaula. E hereekia na kai venu a taucia la lewaia mera lama na bete lkevu qei nira na matabohe mera lama vua. A hereekia o Vaula era mata.

23 ¹A qei vatomavira vamahuna o Paula o kuru na vunilawa a qei kwaya, kemudou na veiweki ,O au q i sekuciya ju ma ina gauna qu jubucake ma me yacaveya nikua na kwa e dodonu I na mat ani kalou.

²A qei kwaya ho Ananaisa na bete levu vuara na ju voleka koto vua meru rubicia e guhu.

³A kwaya o Paula vua, na kalou e qei kuita siko, o ikon a hanihani boro bucobuco. O iko valewai a koto lequ cola me kodaki na I vunau.⁴Aru qei tarogia o kuru na juvolekasea; o iko o vohavaburaburatakinia na bete levu ni kalou.

⁵Kwaya o Paula ,o au q i tamu kilasia , o kemutou na viwekani ni sa bete levu o kua e lewe ira na koi lemu.⁶A qei dania ho Paula, ni valu vuaru era I tokani I setoki qei hila kedru I wahe eru Farisi , a qai ju me covira ho na matavelawai,o kemutou na viwekani o au na Farisi, na luveni Farisi e nav uku ni lequ vadjinasia na ju cake mai na mase o kua honi qu a tarogi ke.

⁷A qei voha osi kodaki o kwe o kua a qei jubu na veleji vuara na Farisi qei niru nai tokani Setoki, aru sekivu meru tawahe rua kena veiweki lewe vuqa.

⁸Ni ra dau kwaya nai tokani Setoki ni hukai na ju cake tale main a mase, he agilos, he yalo aru dau kwaya muni na Farise ni djina ruarua⁹A qei levu ma na domo ni mamaue aru qei ju cake na Farisi aru qei kway ava gumahuna ni o kematou e na cala maji dania vu ana ecola okwe ; ia tar ava kuca kodaki me voha vua e hila na agilos he na yalo.

¹⁰A qei jubu e hila na no buru levu ,ara matakna juraga ni valu yalewa ,ke lala me ru n a qei bahurakinia o Paula,a vuaru na sojia , me ru kwallia dei ma aru qei lai biusia I na bure ni va¹¹Ia na bogi e taravia a ju voleka koto vu ana viagwane a qei kwaya vua mo vasegu ga,paula; ni kilikili mo jukunia au mai roma , me kodaki lemu jukunia au mai jerusalem¹²Ni higa levu ma,aru bucinisia e hila nav ere o kuru e valu naiju,ara vivadre e na bubului,me r akua ni kana qei nai na homu me yacovi na lea vamase rewa o Paula

¹³Aru lewe vasagavulu vacaca e ra nakisia na vere okwe¹⁴Ara la ho ma na bete levu qei ni ra na qase ,Ara qei kwaya ,kematou maju vivadresi ho I na bubului levu,me mai kua re ni kania e hila na kwa,me yacovia na lemaju vamasenia rewa o Paula

¹⁵Ia o kemutou qei nira na matavilewai,muju kwaya vu ana juraga ni valu levu me meiabale ra ma,vukemutou,me kodaki na lemu ju na mata vatarogia vadodonu vua e vuku.¹⁶A qei rogo ho nav ere oqo o luvea o gwanea o Paula,a qei la ho me lai hita ina bure ni valu,me kwaya ho I vo Paula.

¹⁷A qei covia ho e hila na juraga ni valu o Paula qei kwaya,meia na huravou okwe vu ana juraga ni valu levu ,balesia ni no koto vua e hila na kwa me kwaya vua¹⁸Aru qei meia ho vu ana juraga ni valu levu,a qei kwaya ho,a covia au o Paula nae cola a vehuju.a kwaya me qu meia ma vuako na huravou okwe e no koto vua e hila na I jukujuku me kwaya vuako

¹⁹A qei qulu ho e lima aru la vajuju,a qei tarogia ho,na ca re oqo I mata kwaya vuau.²⁰A qei kwaya ho o kua,Ara lomavata ho kuru jiu,me va mamahu siko mo meia bale o Paula I na matamata vuru na matavilewai,me kodaki na kwa I mata tarogia vadodonu ke e vuku.

²¹Ia mo kua ni varogo na ledra na lawa I vamamahu ,ni ra lewe vasagavulu va caca e ru bohebohe takinia koto.e vivadresi koto vainira e na bubui me r akua ni kana he homia e hilab na kwa me yaco re ledrai naki me r ava ruase hila rewa re era waciab ju o kura mo yalatakinia e hila na kwa²²A qei biusia ho na huravou me la na juraga nav alu levu,Mo kua ni kwaya tale vua e hila na kwa o lama I,varaitakinia vuau na kwa okwe

²³A qei coviru e ruan a juraga ni valu o kua ,qei kwaya .varautakinia e lewe ruan a drau na sojia ,qenia e vijusagavulu nae cola vodo ohe qenia eru lewe ruan a drau nae cola vaiyaragi eru gulu ha , me ra lai sisaria ina I ka tolu ni siki ni bogi

²⁴A varautaki talega e valu na ohe , vodo ke o Paula,me lai mei vavina ke I sisaria I vua o Filikesa na kovana²⁵A qei volai ho nai vola kodaki okwe

²⁶Oyau o kilotiu laisasa vu ana juraga vina hara o Filikesa ,a loloma ju

²⁷Na ecolo okwe a ra vehukia ju na jiu,a voleka ha ra me ra vamasenia ,qu qei meira ma na sojia me ra vacola nia,na higa honi qu qei kilasia ke ni sa koi Roma o kua²⁸Ni qu mata kilasia balesia na ca ara beitakinia ke qu qei meia ho I na ledra matavilewai;

²⁹Ia qu qei kilasia ni beitaki o kua ina kea vivohakitaki ni ledra I vanua.qu qei dania ho ni hukai na e dodonu me vamase ke he vehu ke.

³⁰Ia ni lai kwai ho ma vuau ni lewai ho o kua mai vuara na jiu,e vu honi qu vagugu waike mequ meia dei wa vuako qu kwaya muni ho vuara na beitakinia me ra lai kwaya vuako na vikwa a beitaki ke okua³¹Ara qei meia ho o Paula na sojia,me kodaki nai varo a holi vuara,ara qei meia ho vaibogi I Adipatiri

³²Ni qwata ho mia ara deinira ho na sojia o kura e ra vodo ohe me ra lavata qea ,ara qei lehu tale I na ledra bure ni valu

³³Ia ni ra cadra ho I sisaria o kura honi ara holia ho na kea I vola jukujuku vu na kovana ara qei varaitakinia Paula vua.³⁴Ni wilikia osi na kovana na I vola ,a qei tarogia vein a vanua a lamai ke o Paula,A qei kilasia ho o kua ni sa koi silisia

³⁵A qei kwaya o kua ni qu na wacira mequ rogo,o kuru na beitaki niko;A qei vataucia ho na lewaia me maroroi koto I na lea were ni vilewai o Eroti

24 ¹Ni osi vina e lima na higa. Aru qai la bale o Ananaiasa na bete levu.O kura na qase qei nia muni e hila na e cola vuku I na voha o tereitulu e yaca, me ru mata bilitakinia o vaula e mat ana kovana.

²Na gauna e ju ho ke o vaula e mata na kovana, A sekivu me voha o teritulu me bilitaki nia.Maji va cegu ni o no rewa, E Kouma na vina I na matanijku okwe na mahoko nil emu vajulewa.

³Maji va vinavina ke I na vi higa coko ga I na vi yahana coko ga,I vilikesa na juraga.⁴Ia,e hukai tale ho na kwa mequ kwaya ke balavu boto lequ voha, Maji kerevia boto ke rewa ni mujru varogo boto re vahea lemaju voha.

⁵Maji tolavioa rewa vu ana ecole okwe ni o kua e hila e vi va hehei, A va jubu bura muni vuara na jiu coko hara I vuravura.E nia muni na ledra seisei mat ana vitokani e nasareci.

⁶Majiu tolavia muni ni mat ava burabura ni a na were ni Horo vavunia lemaju vehukia ma me kodaki lemaju I vunau.⁷Ina gauna miri na vaqaqaia vina ke o Vaula miri na qai qulu tokonia na ca e vavunia lemaju meia ma I na mata veilewai. ⁹O kura muni na Jiu era tahila vata ina ledra kwaya ni djina na vikwa era bilitakinia ke.¹⁰Na Juraga ni lewa a qai holia na gwalala i vo Vaula me voha, a qai holia na gwalala i vo Vaula me voha, qai voha o Vaula a kwaya qi kilasia vina ni levu ho na yabaki muru qwaravia ho mai ke muru kato va juraga ni lewa ina vanua okwe, qi bau vinasia muni mequ jukuni au.¹¹Miri kilasia vina ni qei osi ga okwe e jinikaua na higa na lequ la cake i Jerusalemi mequ la i loju.¹²Aru qai tolavi au ke i were ni loju qu tasi vileji qea e hila na ecole, he qu vajubu vi ba vuara nai kotokoto e cola oqo i yaloga ni were ni loju he i yaloga ni rara muni.¹³Me qai djina vaca na vika era milkitaki ni au ke.¹⁴Qividjinadjina taki ni muru mata, ina kea i varau ga ni viqwaravi, qu qwaravia ke na kalou ni leju qahe, qu vabausia muni na veikwa coko hara e lai kwai ina lawa me kodaki a ru taqahori sia osi ju ho na varovita.¹⁵Qi nuitakinia na kalou kodaki muni ke o kura, nira na jucake tale mai ina mae na e coko ga, I sai varau vina he bura.¹⁶I na vikwa okwe qi dau gumahuna ke mequ hagasia me kua ni bura la va ju lewa yaloga ina mata ni kalou i vuara muni na ecole¹⁷E osi ho okwe e vica na yabaki qu numia mequ kou kwa ni loloma mai i lequ vanua, qeinia muni e valu nai madrali.¹⁸Ina gauna qu tara ke okwe e ru levu tale na Jiu mai Esia aru dani au niqu tara koto na cakacaka havahava ni va cabo i hoto e hukai ke na vitataki he na viocasi.¹⁹Ka dodonu muni meru la mai ju okei kodaki eru dania ni hila na kwa bura qu tara.²⁰E hila tale,kodaki e hila tale na kwa bura qi tara eru no ju oqo e rewa me ru sa i va djinadjina ke hila na kwa bura qi tara i na matabohe yawa i yata va Jiu.²¹I na vuku ni voha okwe qu ju ke kedra vimama qu qai kwaya, ina vuku ni ledra jucake tale ma na mase miji vecugui au ke nikua.²²Ina gauna e rogo ho ke o Vilikesa na vijukujuku okwe, me kodaki ni kilasia vina na vika va loju. A qei vahuku nira coko na ecole a qai kwaya vuara ina gauna la bale mai ke o Laisiasa na juraga ni valu qei vajulewataki kemu kih.²³A osi oho a qei vohaki sira na matanivilewaio Vaula me hoga koto ga i were ni vivehu, iya me holi vua na gwalala ni ledru la ma vua na lea i tokanni ina vuku ni vikwa e vinasia.²⁴Osi tale e vica na higa , a ru qai lehu tale ma o Vilikesa qei nia o Tarusila lea yalewa me kodaki ni Jiuc muni o kua , A qei vatala wa me lama o Vaula a qei rogo ke na kea vabausia o karisito Jisu.²⁵I na gauna e voha ho ke vua o Vaula me balesia nai varau e vina, yalo na hewa qei sa veilewai e hi bere ma. A qai hitaviya e hila na matakau levu o Vilikesa, a qei kwaya vo Vaula, yalo vina mo la re qi na qei vatala tale wa na gauna qi gwalala ke.²⁶A numia qa o kua me na holi lavo vua o Vaula, a osi oho o tamu va tala tale ho wa me lama o Vaula.²⁷Osi vina e rua na yabaki a la howa o Porisiu Fesito me hohomitakinia o Vilikesa i nai juju va kovana, O Vilikesa lea levu ni va yaloga vinataki nira na Jiu a deinia me vehuki ju ga o Vaula

25 ¹Ni osi e tolu na higa mai na gauna e yaco waike o vesito, a qei deidei homa i Sisaria me la cake ho i Jerusalemi.

²cA ru qai beitaki nia ho o Vaula o kuru na bete levu qeinia na ledru i seiseimata na Jiu aru qai vamahusia o vesito.

³A ru kerevia me tara e hila na kwa me beitaki ke i Vaula i Jerusalemi, honi niru nakisia koto meru vamasenia i calevu.

⁴A qai kwaya vuaru o vesito ni hi nokoto mai Sisaria o Vaula, o kua muni era la bale ke.

⁵“E rewa,” a kwaya, me maju qei lavata me ru qai tolavia kodaki i hila na cala meru beitakinia ke.

⁶A nokoto o Vesito me rausia e walu kina jini na higa a qei labale ho i Sisaria. Na higa taravia a qei la homa o Vaula meru vilewai taki ho.

⁷Ina gauna e la ho maike o Vaula aru qai levu na cala yalevu eri beitakinia ke hukai ju ke ai vadjinadjina vina.

⁸A qai taqomaki nia o Vaula a kwaya “Qi tamu bau tara e hila na kwa cala ni balesia na ledru i lawa na Jiu, wereniloju he vua o kua o sisa.

⁹O visita e mata va yalovinataaki niru na Jiu a qei voha i vo Vaula a kwaya vua “ i vinasia mo na lacake i vilewaitaki niko ke, balesia e ri valu na kwa.

¹⁰A qai kwaya ma o Vaula a kwaya “qi ju hara juga okwe ina lea matavilewai o Sisa, ni dodonu mequ lewai ke, qi tamu tara haraga e hila na kwa cala vuaru na Jiu, me kodaki miji kilasia vina ju.

¹¹Kodaki qi tara e valu na kwa, e dodonu mequ totogi mase ke, qi na tamu djua na mase.Kodaki e cala na ledru vibetaki ena tamu rewa ni hila e holi au wa. Qi kerevia me rogo lequ kihi i Sisa.

¹²Ni osi na ledru vitalanoa o vesito qeinira na daunivasala a qei kwaya, “Nimuru vinasia ho me lai rogoci i vo Sisa lemu kihi mo la hara ga wa i vua.”

¹³Ni osi e vica na higa aru qai lama o Sisaria o Akariva qeinia o Verenaisi meru lai sikovia o vesito.

¹⁴Ni osi e vica na higa na ledru nokoto a qei varaitakinia ho na lea koihi o Vaula vua. “E

nokoto o wke e hila na koi vehu a biusia ju ma o Vilikesa, i ra.

¹⁵Ina lequ lai Jerusalemi aru qei varautakinia mai ke o kuru vuau na bete levu qeinia na ledra qahe na Jiu, aru kerevia vuau mequ vataucia wa na lequ lewa balesia na ecola o kwe ni cla koto valawa.

¹⁶Qu qai kwaya vuaru e tamu sai varau na va Roma me dau holi wa me vamase e hila na ecola niju hi bere ni ju vitolavi mata, qeiniru ma vibbeitaki koto ma.

¹⁷Kodaki honi qu tamu wawa tale, aru lavata ga ma ina higa taravia qu kwaya hara vuaru meru meia ma na ecola e beitaki koto.

¹⁸Ina gauna aru jucake ke o kuru na vibbeitaki koto aru tamu tolavia haraga vua e hila na cala me beitaki ke.

¹⁹Na leqwa ga o kwe e balesia koto na ledra loju honi qeinia e hila muni na ecola e yaca o Jisu, o kua a mase ho. Ia o Vaula e kwaya koto ga ni hi cola.

²⁰A leqwa haraga qu yalo qu tamu kilasia haraga mequ vaqaqaia vaca na kihi okwe qu qei tarogia o Vaula he mata la i Jerusalemi me lai vilewai ke.²¹Ia na gauna e la ho maike o Vaula me lai vehu i were ni vevehu, warisia hoke na vajulewa e la homa vuara na daunilawa, o au qu vajulewatakinia o kua e no koto e yaloga ni were vevehu me cadravia na gauna qu rewa ke niqo meia me laho i CAESAR.²²A qei kwaya o Akariva ivo Vilikesa " O au qi mata varorogo hara ga i vo na seigwane okwe. I qwata jina varogo ke na kwa e kwaya.²³A qe na qwata aru vailulu ho ma o Vilikesa qeinia o Verenaisi, a ru laqeru ma o kuru na juraganivalu yalevu qeinira na vijuraga yalevu ina tauni honi.²⁴A qei kwaya ma o Vesito " Na viagwane Jui Akariva o kemuru qeinira taucoko miji no koto okwe . Muju tolavia koto ho ma, o kuru na Jiu mai Jerusalemi, qeinia o kemuni aru vinasia hara ga me kua ni vacola me vamasei.²⁵25 Qi tamu tolavia hara ga e hila na kwa me beitaki ke me tauke vua na i totogi mase kodaki nia kerevia ju me vilewaitakinia o juraga ni lewa levu, qu vajulewatakinia ga ho me vamei i Roma.²⁶26 E hukai haraga na kwa qi rewa ni volaia wa vei kemuru na Viagwani Jui Akariva, ho ni ga ho na kwa qu vamea wa i ke vukemuru na jui, e hila tale na kwa balesia na kihi okwe.²⁷27 E hila na kwa bura muni okwe meju beitakinia ju e hila na koivehu a qei hukai ju kea i vadjinadjina.

26 ¹A qei kwaya o Akariva vo Vaula " Mo vamacalataki niko ma" A qei dokia e lima o Vaula, a vamacalatakinia ma. ²Qi ciqatakinia , i Jui Akariva , mequ vajuhanio au ina vikwa e ri beitakini au ke na jiu. ³Balesia o iko e hila na kea dau ina voh a qei na i valavala vajiu. Qi kerevia mo varorogo hara ma vavina.⁴Era kilasia vina na Jui na I valavala ni lequ cola vavero ina lequ mataniju qeinia muni o Jerusalemi.

⁵Eri kilasi au vavina mai na I sekisekivu kodaki ga, eri mata vajinajinatakinia, ni qu a cola ju va farisi, na I hoqohoqo e ri au vasekucia vamataiyahewa na lawa ni loju.⁶Qi baci chu ho okwe, mequ mequ mei lewai, balesia na yalayala a tara na viagwane vuaru o tamamutou.

⁷Na viyalayalasi okwe, e vavunia meru vabausia, aru hoqomia ina ledru gauna ni vavinavina ena bogi qeina higa.

⁸Na ca miji vaqaqaia ke lea dau vacolanira na mase na viagwane?⁹Okwe gare, o au vainiau qie dodonu mequ tara e levu ma kwa e tamu varokorokotaki ke e yaca o Jisu na koi Nasereci.

¹⁰Qu tara muni ma okwe, Jerusalmi, qu hogosira e levu na lea I talai na viagwane ina ledru vivadonui na I takotako yalevu;

¹¹Qu ocasira I na viwere ni horo, qu vahauraratkinia mera deinia na lochu. I na levu muni lequ occasira, qu vaburaburania muni na virara yali.¹²Na lequ tara la nai tovo okwe, qu la hara I Tamasiko I na ledru vivadonui nai talatala yalevu;

¹³Ian ai yatoyato honi, a higa levu chuchu qu qei dania e hila na cece mai lomalagi e hivisia na cece ni higa, a qei hinavi au qei nini ne seigwane aru la qei au koto. ¹⁴Ni machu luchu ho ira, qu qei rogo e hila re domo e voh a ma va Iveriu, Saula, Saula, na ca I beitaki ni au ke. E dredrei vuako mo caqesia na¹⁵Qu kwaya, "O cei o iko re viagwane. A qei haumia ma re viagwane. A kwaya. "o au Jisu mani o beitakinia".

¹⁶Jucake vadododnu, nai naki okwe qu cadra waike vuako, mequ I kilaisa balesi au ina gauna okwe qei na kwa q i na vasakea vuwako mai taku

¹⁷Qi ne vacolaniko mai I vuara na Isireli q i na meira vuako;

¹⁸Mera dolavia era mata, a ru vuki dei ma, ina cola e vacecetaki qei na lea viliutaki na viagwane, me rawa niru ciqomia mai vua na viagwane he vivohosni ledru I valavala bura.¹⁹O kua ga honi, Jui Akariva, q i na tamu becia ken a tola valomalagi.

²⁰Ia eri na seimata o kuru mai Tamasiko, a qei niru I Jerusalmi, o kuru muni na Jutia.

²¹O kua okwe eru mata vehuki au ken a jiu ina were ni horo aru hagasia meru vamasei au.²²Qi na hoqomia me cadravia na higa nikau, q i chu cake, mequ I vajinajina vuara na kwayahewa qeinira na qase balesia na kwa eri kwaya o Mosese qeinira varovita.

²³E ni qei mase he viagwane, a ju cake tale main a mase me vasakea na cece I vuara na koi Isireli.²⁴Ia o Vaula, Vaula e rewa ni varivaniko na levu nil emu vuku. A kwaya vua o Vesito.

²⁵Ia, a qei kwaya o Vaula, I vesito e tamu bura qu ulu, q i cavusia ga na voh a jina, a matau.

²⁶E kilaisa na juaraga balesia na vikwa okwe, q i tata vadoudou ke vua, niqu lai kerevia me kua ni tar a vachuchu hila na kwa.²⁷I vabausia na varovita o Akariva? Q i kilasia ni o vabausia

²⁸A qei kwaya o Akariva vo Vaula, "I na hila na gauna lekaleka okwe, e rewa ni o vihautakini au mequ lochu vakarisito.

²⁹A qei voh a o Vaula, a kwaya, "Q i mahusia na Kalou ina gauna okwe qei se gauna e hi bere nia, tamunia o kemutou ga, o kura muni na rogo na kwa q i kwaya nikau, me ra moki au, ia me na hukai vuara na cheini kodaki q i vehuki chuke.³⁰A jucake ledra juraga, na kovana qeinia o Verenaisi qeinira muni ara tadra vata koto.

³¹I na gauna era deidei mai k eina were ni bohe ara vivohaki vainira, nae cola okwe, e tamu dodonu me venu me mase balesia e hukai hila na cala e lai dani vua.

³²A kwaya o Vesito vo Akariva,”Na ecola okwe, kea tamu cavusia e yaca o Sisa me herekia, ke a hereki haraga ho okwe.

¹Na gauna a lai numi hoke me ra hoko ho i Itali, Ara holia muni ho o Vaula qeinira era yavalu tale mera venu vua na juraga ni mata ni sojia lea o Akusito e yaca o Juliase. ²Na gauna ara vodokia ho e hila na waqa ni Atiramitio, maju nakisia me varewa nia me maju qai hoko volekasia na baravi o Esia: a hila na koi Masitonnia mai Cesalonaika, o Arisitako a la qera muni.³Ia na qena qwata maju cadra ho i Saitoni. Aru lomavina o Vaula o Juliase aru herekia me la ivo kuru o wekaya mer cegu ke. ⁴Maju qai hoko dei mai ke ,qai hoko ravisia o Kipiro ni bura ho na ca. ⁵Ia ni maju hokovia nawahawaha o Silisia qeinia o Pamifilia qai yaco hara i Maira mai Lisia. ⁶A qai dania e hila na waqa na juraga ni valu i Alekisadria; a hoko i Itali a va vodo nikematomou ke⁷Ia ni maju hoko vahewa ju me vica na bogi, ara yaco va dredre me donu makinnia o Nito, Ni tarovisi kemutou ho na cagi , maju hoko ravisia o Kiriti me donumakisia o Salimoni. ⁸A vo vahewa me dredre ni hivisia , maju yaco ina hila na yahan e yaca na toba vina, a voleka ke e hila na rara o Lasea e yaca⁹A osi ho e vica na bogi a dredre na hoko ni qai osi ga na gauna ni lolo a vacalevutaki nira o Vaula. ¹⁰A qai kwaya vuwara, o kemutou na viagwane aqil kilasia vina ju ho na kwa bura qeinia na kwa ena dau biu dei na gauna ni hoko okwe, ena tasi bura boto muni uhana he na waqa, o kedatou muni haraga. ¹¹Ia na juraga ni valu a vabausiru na juraga ni waqa qeinia na kea i taukei, a hukai hila na kwa me kwaya o Vaula.¹²Ia ni hukai hila na toba me kele ke ina vula ni kakahali, era vuqa era lewaia mera hoko dei ina toba o Kiriti, e donumakinia a ceva ena tokalau vualiku. ¹³Ni qai cagi nia koto vahewa na ceva, era qai vakahamatakinia nira rewasia na kwa ara nakisia ara cavu kelekele mera hooravi sia o Kiriti.¹⁴A tasi balavu boto a qai ravuravu homa na cagi levu e yaca o Urokilitoni. ¹⁵Na gauna a hota qea ho ma draki bura na waqa tasi qulumia rewa hjo na na mata ni cagi, maju vadeu nia ga me havu ju ga ho wa. ¹⁶A havu ju ga me voleka sia e hila na yannuyanu e yaca o Kilotia, a vo vahewa haraga meru tabu e rewa sia na velovel¹⁷Na gauna ara varewa takinia cake ho ke oqo, ara talacia ho nai kelekele ni waqa, nira matakura qai kaha ina volivoli, ara here kia me ciri ga wa. ¹⁸Na gauna a huwai gelegele ho ke valevu na waqa na bura ni cai ina qena qwata hewahewa ara biusia ho nai uhana.¹⁹Na ka tolu ni higa aru biusia ho vera lima na gacagaca ni waqa. ²⁰Osi ho e vica vata na bogi , a tabu cere na matanihiga he na kalokalo, a ravu valevu na cagi, a vele muni ho vo kemutou na nuitaki na cola.²¹A juwei vahewa ho a hukai ho na cawa. A jucake ho o Vaula ina kedra maliwa, a kwaya , " muju ke qulumia na lequi varo , me muju kuwa ni ke hoko i Kiriti, ni noke na bura qeinia na biu. ²²Ia okwe, qai vamahumahu si kemutou muju kuwa ni yalo hewahewa, ni na tasi lavele e hila na cola ; ena buraga na waqa.²³A no qei au ju a bogi e hila na agilosni kalou , o kuwa e lequ o kuwa munin qi qwaravia . ²⁴A kwaya , kuwa ni ra matakura, Vaula; ina laga ivo Sisa: mo tolavia , nira holia taucoko ma na kalou o kura muju a hoko vata. ²⁵O kuwa okwe o kemutou na juraga , muju vacegu niqo vadjina sia na kalou, mi na yaco ga me kodaki alai kwai ho vuwau. ²⁶Iya jina biu gaho ina hila na yanuyanu²⁷Iya ni yaco homa nai ka jinikava ni bogi mi maju takohoko koto ina wahawaha o Atiria, ina loma ni bogi ara numia ho na lewe ni waqa nira voleka ho ina hia na vanua. ²⁸Ara qulumia ho nai varau ni wai, ara kilasia ni kaju ruasagavulu: ia nira toso ga vahewa tale ; ara varautakinia tale na wai , ara qai kilasia ni kaju jinikalima ho. ²⁹Ia ara matakura ho ke maju kaha ina vivaju, ara biusia nai kelekele e va mai na mua ni juraga, ara qai wacia ju me cece ma na vanua.³⁰Nira varau juba ho na koi mua ni waqa, mera vodo ho na velovel³¹Iya ni voha osi ga a qulu mia na madrai, a vavinavinatakinia vua na kalou era matacoko; iya a qai dovia ho ara qai Sekivu ho mera kana³²Ara va yalo qwaqwa taucoko ara qai kana . ³³Iya o kuru taucoko era nmo i waqa era ruwa na drau ka vijusagavulu ka ono.³⁴Ara kana osi ara bori ara qai vamamania na waqa nira biusia na hila i ruwai.³⁵A cadra homa na higa ara tabu kilasia na vanua ara dania ho e hila na toba matacawa, ara bohe sia mera va kaha nia hoke na waqa. ³⁶Ara burukia dei nai kelekele ni waqa i ruwai, ara herekia dei nai noka ni uli, ara varewa takinia na laca levu ina cagi ara qai hoko kodaki ho i vanua. ³⁷Ara ciri ho ina yaha ni vanua a hota ke na rua na drodro ara vakaha nia na waqa, coqataki nia e mua i mata na waqa na levu ni biau³⁸Ara bohe ho o kura na sojia mera lai va mase o kura na venu ju, kalala mera na quau mera juba . ³⁹Iya na juraga ni valu a vinasia me va colania o Vaula, ara tarovi sira ke ina kwa era numia, a ra kwaya mera rido i mata o kura mera simata i cece.⁴⁰O kura na kea vo, era yavalu

28 ¹Iya ni maju vuesi cola, maju qai kilasia ni nia na yaca ni yanuyanu o Melita.

²O kuru nai taukei ni vanua ara tamu holia ho ivo kemutou na loloma boto wa, aru vitakinia muni na quto genia muni aru kidavakisi kemutou muni ena vuku ni luvu bibita vata qea na

kakahali.

³Gauna a vitorokinia hoke o Vaula na quto me biusia ina mudre, a qai dolo mai e ilma hila na qwata me balesia na katakata ni cece a qai vavivicia qata hara e lima. ⁴Gauna ara dania ke kuru nai taukei ni vanua na gwata a yali koto ma i e lima, a ru kwaya vainiru, " Huma na ecola okwe bara dau laba okua ju vacolania i ruwai; lewaia vina botoga e tamu vataraiia me cola.⁵A qai kuresia na gwata e nokoto ie lima ina cece qai huka hila na kwa a manasia. ⁶Aru warakisia koto me vuce ma e lima he me luju bale me mase vahauri gauna ara kawakawaia osi ho e hila na gauna juwei hukai ila na kwa a maasia, a qai vihau ledra vakahama me ru kwaya ke o huma okwe na kalou.⁷Ina hila na vanua voleka na qwele na ledru na juraga ni yanuyanu honi, hila na Juraga e yaca o Pupliliu. A kidavaki si kematou me maju nokoto ina lea were me tolu na bogi. ⁸A qai yaco o tamaya o Pupliliu a daro bibita koto ena vuku ni katakata qeinia na veketaki dra na gauna a mahulakinia ke o Vaula, me tabakia i e lima me vacovania. ⁹Ni yaco osi na vikwa okwe nai vo ni e cola ina yanuyanu honi era baca ara la muni homa mera lamai vacolai. ¹⁰Era levu na ecola era lama i varokorokotaki kematou,maju varau ho na hoko a ra qai holia vokematou na vikwa maji vinasia. ¹¹Ni osi e tolu na vula maju hoko ho ina waqa o Alekisadria a kele ju ina yanuyanu honi ina gauna ni kakahali , na kea matakau na drua seigwane. ¹²Ni maju kele ho ina tauni o Sairakuse maju nokoto ke me tolu na higa.¹³Mai kioho maju hoko hara me maju cadravia na tauni o Rijio. Osi hila na higa a cagittaki ma na matanicagi na ceva osi e rua na higa maju cadra ho ina tauni o Putioli. ¹⁴14 Maju qai lama i hota qeru e vica lemaju i tokani, a ru sureji kematou me maju lai noqera koto i ledru were me rausia e viju na higa ina calevu okwe maju cadra naike i Roma . ¹⁵15 Mai kio honi kuru lemaju i tokani ara rogo ho ni maju nokoto lamai hota ina makete o Apio qeinia e tolu na kea were; Na gauna a tolaviru ke o Vaula nai tokani a vavinavina vua na kalou qai qulumia na qwaqwa levu.¹⁶Na gauna maju hita hoke i Roma, a vataraiia o Vaula ivua qainia na sojia o kua a yadravia koto. ¹⁷Ni osi e tolu na higa o Vaula a qai covira vata ma e tolu , e lewe tolu nai liuliu kedra maliwa na Jiu, na gauna aru lavata homa ike a qei kwaya vuara o kua, kemutou nai tokani e djina niqu tamu tara e hila na kwa cala vuara na ecola, he na ledrai valalava na leju qase, a qu a vehuki me nia na kwaivehu mai Jerusalemi i era qeseqese ni lima na kwai Roma. ¹⁸O si na ledru vecugi yau, ra vinasia ho me hereki yau, balesia e hukai hila kai balebale mequ totogi mase ina lequ kihi.¹⁹Iya na gauna ara qai vohacake ke na Jiu me balesia na kwa e numia, au a qai vohacake ke na Jiu me balesia na kwa e numia, qu a qai vakaikai takiniau mequ cavusia o Sisa me lewaiyau. ²⁰Ena vuku ni kwa okwe, qu coviko ke mequ daniko ke me maru vitalanoa re, me balesia lea i nuinui o Isireli gauna okwe me kodaki niqu tokonia koto na keahaluhalu kaukamea.²¹A ra qai kwaya i vua , " Maju tamu hoqomia e hila nai jukujuku mai Jutia me balesiko, he hila vuara nai tokani mera lamai rivote he kwaya hila na kwa bura balesiko. ²²Iya maji mata rogo hara gama vuako naca na lemu numia,balesia ni kilai ho ivo kematou ni a talanoataki ho ina vivanua tauoko.²³Na gauna ara lehia hoke e hila na higa me balesia, era levu na ecola ara lama vua ina vaua a no vawawa koto ke qai varaitakinia vuara o kua na leqwa e nokoto qai jukuniyalotakinia i vuara na kwa me balesia na mataniju ni kalou, buarua mai na i vunau i Mosese qei niru na varovita, mai na geni qwata me cadravia na qena yavi. ²⁴E ra levu vuara era vauqesi me balesia na vikwa alai cavusi ho i vuara , iyo e yavalu ara tamu vabausia.²⁵Na gauna ara tamu tahila vata hoke vainiru, ara deidei ho osi na lea cavusi o Vaula na voha okwe: " na yalotabu ni kalou a voha osi ho ena vuku i Aisea na varovita vuaru na lemuju qase. ²⁶A qei kwaya vuara, la i vuara na e cola qai kwaya, "Muju rogo na vikwa miji rogo, iyo miji na tam kilasia rewia; muju tolavia na kwa niji tolivia iyo miji na tamu kilasia rewia.²⁷Na yalo ni ecola ere gadregia ho na kwa uroouro qainia era bebe. E dredrei ni ra rogo era hogosia muni ho era mata kodaki era tola ho i era mata, qai rogo ho i era bebe, qai vabausia era vni yaloga mera vihau ma, qai na rewia ni vacola nira.²⁸Honi me muju kilasia ke na vivacolai ni kalou a lai vatala vuara na kwai mataniju tani, eri na varorogo."²⁹Na gauna a kwaya osi hoke vuaru na vikwa okwe, o kura na jiu ara deinia ju a vitalatala a ra qai lai viqwaqwai ju vainira.³⁰Vaula a nokoto lea were haumi me rausia e rua na yabaki. A ciqomira tauoko o kuru na lama i vua. ³¹E a qai vunautakinia na mataniju ni kalou, a qei vavuvulitakinia koto na kwa me balesia na juraga o jisu karisito ina qwaqwa hukai hila na ecola e tarovia rewia.

Roma

1

¹O yau o Vaula, lai Talatala o Jisu Karisito, qu lai co mequ wavositolo, qu lehi muni mequ kwaya nai jukujuku vina ni Kalou. ²O kua a yalataki chu i mata, era vohatakinia homa la varofita ina i Vola Tabu. ³E vu o luvequ o Jisu Karisito na lechu viyagwane, o kua a sucu ma e kawa o Tevita me kodaki e yago.⁴O kua a varaitaki vakaikai ina jucake tale ma ina mase, ni sa luve ni Kalou, me kodaki e yalo ka havahava. ⁵O kuwa maji rewasia muni hoke na loloma qeinia na cakacaka va avositolo me ra vabausia, mera talairewarewa o kura na lewe ni vi vanua taucoko e vuku muni e yaca. ⁶O kemutou muni miji lai co me muju lea muni o Jisu Karisito.⁷O kemutou taucoko na no ma i Roma, o kemutou miji dau lomania na Kalou, kemutou na lai co me yalo havahava; me lemuto na loloma qeinia na vacegu mai vua na Kalou o Tamadatou qei nia O Jisu Karisito n viagwane.⁸Mequ sekivu, o Jisu Karisito, qì va vinavina ke vua na lequ Kalou, me balesia kemutou taucoko, ni likwai ho i vuravura coko lemaju vabausia.⁹Na lequ i vajinajina ho na na Kalou, o kua qì qwaravia ma i qua vu ni yaloga ina jukujuku vina me balesia o luvea, niqù tamu cegu rewa ni cavusi kemutou ina lequ mahu ina vihiga.¹⁰Ni qu dau mahu me hila na gauna na lewaia ni Kalou, mequ cadra vu kemutou.¹¹Ni qu gadreva valevu mequ tolavi kemutou, mequ holia vu kemutou nai holiholi va yalo e yavala, muju na vadeitaki ke.¹²Meju jiko vacegu ina vuku ni vabausia, ia me kodaki muni vu au.¹³Ia kemutou na viwekani qì tamu vinasia me muju tamu kilasia, niqù nakisia valevu mequ cadra wa vukemutou, mebau hila na kequ yaga ina kemuju maliwa, me kodaki muni vuaru na mataniju hehe.¹⁴A dodonu vuau mequ sai talatala vuara na koi Kirisi, kodaki muni na tamu vuku.¹⁵Me kodaki honi e rewasia qu yalo me vunautakinia na jukujuku vina vukemutou muni mai Roma.¹⁶Ni qu tamu majuatakinia nai jukujuku vina balesia o Karisito balesia o kua okwe na kaikai ni Kalou me vacolanira o kura yahila era vabausia, simata vuara na Jiu, vuara muni na mataniju hehe.¹⁷Me varaitaki ke ni vadonira na Kalou ina vabausia me kodaki na kwa e volai “Ena cola ena vabausia o kua e yaloodonu”.¹⁸Ni vakaraitaki homa I lomalagi na oca ni Kalou ina ledra varau bura taucoko qeinia ledra tamudodonu na ecola tarivisia nai vavuvuli jina ina valavala tamudodonu.¹⁹Nira rairai ina ledra nona kwa ni Kalou, chi kilasia ju ho, nina varaitakinia vuara na Kalou.²⁰Ni lai tolavi ho kwa ni ka ni Kalou e cuva chu, io la Kalou e lai kilasi ho ina veikwa a buli mai na gauna a buli ke o vuravura, o kua okwe e hukai ke na ledra I ulubale.²¹Ia nira kilasia koto na Kalou, era tamu varokorokotakinia me kodaki e Kalou, he vavinavina, ia na ledra numi e kwa lialia homa, e driodrio homa era yalo nira buraburaihau.²²Era kwaya koto era vuku, ia era riva ga ho.²³Era vai hohomitakinia nai herau ni Kalou, e tamu mase rewa, ina matakau, me kodaki na ecola era mase chu, qeinia na manumanu cavu, he o kua e yato he dolo.²⁴O kua e deinira ke na Kalou mera buraburaihau ina kwa e vinasia era yalo mera tara ko na kwa bura era lala ga vainira.²⁵Ia era vaihohomitakinia ina vauvuli jina ni Kalou ina kwa e giritaki boto, era horo ho, era qwaravia na kwa a buli boto, tamunia o kua a vibuli, o kua e lea na varokoroko e tamu muju rewa. Emeni.²⁶O kua e deinira ke na Kalou mera sekucia na dodomo vahihila nira vaihohomitakinia na ledra yalewa na varau e hila tale ia e tamu sa ledra.²⁷E kodaki muni na ledra seigwane nira deinira muni nai vrou a holi vuara maroroisnia ke na lewa, era sekucia ho nai varau hila yali ni vidomoni vai nira ga, ena cadra ke vuara nai hau ni ledra vidomoni cala²⁸Nira tamu kilasia mera kilasia koto na Kalou, a deinira muni na Kalou mera lomanhilayali, mera tara na kwa e tamu vina muni vuara.²⁹Me hivisa vuara na kwa coko ga e bura na yalo bura, na daukocokoco na dau vivaburaburataki, me hivisia muni na tokotokolo, na vivamase, na dau viba, na dau vivaburaburataki ina dau voha lo.³⁰Mera dau kweikwei, mera dau buresia na Kalou, mera vohalevu, mera viavialevu, era dau doka ira ga vainira mera vajububura ke, mera vajujukwa vuara ledra juqwaqwa.³¹Mera tamu yalo mahuna mera yalayala ra qai giritale, era vaburania na viwekani, era tamu yalo loloma.³²Ia era kilasia koto na lewaia ni Kalou ni dodonu me mase, o kura era tara na veika okwe. Era tamu tara boto, era vinasira muni okura era tara na veikwa okwe.

² ¹O kua okwe e hukai ke na lemu I ulubale, o iko na ecola e dau vajulewa, nio valewaira I beitaki niko muni, nio tara muni koto. ²Ia ji kilasia na lewa ni Kalou e jina vuara era tara koto na kwa okwe. ³Ia mo dani okwe, o iko na ecola vajulewa koto, ina tamy rewa ni juba cola ma na lewai ni Kalou. ⁴O numia ni hewahewa na leya loloma levu, berefere ni oca, qeinia la vivohosi. Tabu kilasia ni lea loloma e juberiko ina calevu ni vivujuni. ⁵Ia o iko me kodaki lemu yalo kaikai, tamu vivujuni rewa, I koronia koto gaho wa na oca vuako, me yacovia na higa ni lewa, me varaitaki ke na lewai ni Kalou. ⁶Ena haumia na ecola e hila me kodaki lai valavala. ⁷O kura era cola vadodonu, gugumahuna, era varokorko, era vadania na lea I herau, era na rewasia na cola tawa muju. ⁸Ia vuara na dau vileji, na vavauqwa era tamu sekucia nai vavavuli djina, na oca ena sekucira. ⁹Na Kalou ena meia ma na oca qei nia na rarawa vuara na cola I valavala bura, ena seimata vuara na Jiu qei nira na koi mataniju tani. ¹⁰Na vavinavina, na varokoroko qei nia na vacegu ena la sekucira na cola vadodonuu ia ena seimata vuara na Jiu, a qeinia vuara na mataniju tani. ¹¹E hukai na vivajuijuitaki vua na Kalou. ¹²Ni na ruha o kura taucoko e ra I valavala bura e hukai vuara nai vunau, ia era na vilewai o kura taucoko era I valavala bura ia eno vuara nai vunau.

¹³Tamu nira ga na rogo boto nai vunau mera dodonu ina mata ni Kalou, o kura ga era tara, sekucia nai vunau era vadonui. ¹⁴O kura na koi mataniju tani e hukai vuara nai vunau, ia era tara ga vainira nai vunau me nia ga na ledra, ia e hukai jina na ledra vunau. ¹⁵Okwe e varaitakinia na cakacaka e lai vinasinai vunau e volai osi juho I era yalo, e I vajinajina ni ledra lewaia e yaloga era juku lewaia e cala he dodonu na ledra cola. ¹⁶Ia vua na Kalou ena yaco me vilewaitaki nira ina kwa era holomakinia,

me lavata qea nai jukujuku vina balesia o Jisu Karisito.

¹⁷Ia kodaki kwaya o iko nio sa Jiu, vacegu koto ina vunau, o dokadoka o iko ina vuku ni Kalou. ¹⁸O kilasia na lawa e nia e yalo, o vinasia na kwa e vina hara, nio vavulici ma inai vunau. ¹⁹O nuitaki niko ni ona juberiri na matacea, o cece vuara na no ina

driodrio.

²⁰Vadodonutaki nira na yallowai, qahenivuli vuara na lewayahewa, me kodaki e no inai vunau, ina vuku ni jina e lavata qea na calevu I cola ke. ²¹O iko o dau vavuliciru na ecola, o tamu vavuliciko re, o iko o dau vunau takinia me kua na driva, o bau driva ho. ²²O iko o dau kwaya me kua na dauyalewa, o dauyalewa ho, dau burasia na matakau, o bau driva muni ho I wereniloju. ²³O iko o dau dokadoka iko ina vunau, tamu rokoria ho na Kalou, ina lemu bahukia nai vunau. ²⁴Era buraburataki na yaca ni Kalou vuara na vimataniju balesiko me kodaki e volai. ²⁵E jina e yaga na vicilivi, nio talairewarewa inai vunau, nio vavawacike na lemu cili ena yaco ke me tamu cili. ²⁶Ia kodaki e hila e tamu cili, a sekucia vina vadodonu nai vunau, na leya cili ena wili me cili. ²⁷Ia o kua e tamu cili vayago, ke sekucia koto nai vunau, ena tamu lewai, o iko I djuwakara koto ina I vunau, eno vuako nai vola genia na vicili. ²⁸E tamu sa Jiu o kua e varairai takinia ga, ia e tamu vicili muni ni vayago ju ga. ²⁹Ia e Jiu o kua eno I yaloga, ni kwa vayalo na vicili, e kwa ni yalo, e

tamu kwa ni tata boto, e tamu dokaia na ecola, e dokaia ga na Kalou.

3

¹Naca era uahivi ke na Jiu, he naca e bese na "cili"(nisi). ²E uahivi ina kwa coko ga na kea maroroi na voha ni Kalou.³Tara va ca kodaki eri valu na Jiu e hukai vuara na vabausia, ena vatawa yagataki nia lea loloma na Kalou. ⁴E hukai hara me jina ga na Kalou, vitalia ke ra giri coko na ecola, me kodaki na kwa e volai, mo vadonui ni o voha, mo gumahuna muni ina va ha voha.⁵Kodaki e vajinajinataki na yalo dodonu ni Kalou ina leju tawa dodonu na ca meju qai kwaya e tamu yalo dodonu na Kalou me haumia (aqi voha me kodaki na ecola). ⁶E hukai hara, ena qei vajulewataki nia vaca na vuravura na Kalou.⁷Kodaki na lequ giri e uahivi cake ke lea jina na Kalou me lagoraki ga ke o kua. He na ca qj hi lai ocasi ke me kodaki na ecola bura? ⁸Na ca re ji tamu kwaya ke me kodaki ledra bilitaki ni ketatou ni ju kwaya ,me ju tara na vi kwa bura me ju na rewasia ke na kwa vina,erj na lai ocasi vadododonu o kuru okwe.⁹Tara va ca era vina na Jiu, e hukai, e matata vina ju ni ra vehuki ju na Jiu qei nira na kwai Kirisi ina venu ni vi kwa e bura¹⁰Kodaki me kodaki na kwa e tahahori, e hukai na ecola yalo dodonu, e hukai haraga.¹¹E tamu hila e yalo mahuna, e tamu hila e vadania na Kalou. ¹²Era vuki dei coko, era cadra coko mera tamu hila na kwa, tamu hila e tara na kwa vina e tamu hila haraga.¹³E vuqa eru guhu na va burabura qei sa voha gaga. ¹⁴E watoto eru la ni va dave dra.¹⁵E watoto eru la ni va dave dra. ¹⁶Ledra calevu na rarawa qei sa ruha. ¹⁷Eri tamu kilasia na calevu ni vacegu. ¹⁸E tamu lai dani era mata na matakucia na Kalou.¹⁹Okwe ji qei kilasia na kwa coko e kwaya na lawa, i vuara era cola i Rukunilawa mera hogosia ke era guhu me ra biliraki ke ina mata ni Kalou na kwai vuravura coko ga. ²⁰E tamu okasi me yalo dodonu i na mata ni Kalou o kura yahila era sekucia na lawa, e yaga na lawa meju kialsia ke nai varau bura.²¹Okwe ji qei kilasia ni vivadonui na Kalou tamunia na sekucia na lawa qei sa kwa era taqahorisia na varovita. ²²Na vivadonui ni Kalou e vatautaki i na leju vabausia o Jisu Karisito vuara coko era vabausia, niju tautauvata coko ga.²³Ni ra i varau bura taucoko ga o kura na ecola era tamu cadravia rewa na vikwa e lagoraki ke na Kalou. ²⁴Eri vadonui boto ga ina lea loloma holi boto na Kalou me kodaki nia volia na cola o Jisu Karisito.²⁵Ni a varautaki nia na Kalou o Jisu Karisito me nia nai bulubulu ni bura, vuara ga era vabausia lea dra, nia vatakia lea yalo vina ni na tamu haumia nai valavala bura a tara osi ho, e vohosia coko ho na Kalou. ²⁶Ina lea vohosia, e vatakia ina gauna okwe na lea yalo dodonu me dodonu o kura va yahila era vadonui e vuku o Karisito.²⁷I vei ke na vi lagoraki, e hukai ho ina calevu ca, i na vuku ni vikwa e tara e hukai, ina vuku ga ni cakacaka ni vabausia. ²⁸Ji vadonui na ecola ina vuku ni vabausia e hukai ina vuku ni cakacaka ni vunau.²⁹E ledra Kalou ga na Jiu? He ledra Kalou muni na kwai mataniju yali? Io e Kalou ni vi mata ecola coko ga.³⁰Ia, kodaki e tahila ga na kalou, a vadonui ni ra na "CILI" ina vuku ni vabausia qei ni ra na tamu cili ina vuku ni ledra vabausia.³¹Maji va tawayagataki nia lawa ina vuku ni vabusia he hukai? E hukai e va taudeitaki ga na lawa.

4 ¹Na ca meju qai kwaya ni a rewasia o tamadatou o Evarama ina i valavala va yago. ²Kodaki e vadonui o

Evarama ina vuku ni vikwa e tara, e hila na kwa me na dokaia ke ia e hukai ga ina mata ni Kalou. ³Na ca e kwaya nai Vola Tabu, e vabausia na Kalou o Evarama, e okasi ke vua me ecola valavala dodonu. ⁴Na ecola yahila e drawe ena haumi. Na kea i hau tamu rewa ni ju okasia me kwa ni loloma balesia e rewasia ga mai na lea drawe. ⁵O kua e tamu drawe e vabausia ga na Kalou. O kua e vadonuya na ecola varau bura, e okasi vua na lea vabausia me lea i varau dodonu. ⁶O Tevita e kwaya muni e kalougata na ecola e i varau dodonu ina mata ni Kalou. E tavi vu ma i na vikwa e tara. ⁷E kalougata na ecola e bokocia lai valavala bura na Kalou, a bulusia dei muni ledra "VOLIU" bura. ⁸E kalougata na ecola e tamu okasi lea i valavala bura na Kalou. ⁹Na vivakalougatataki e kwaya okwe o Tevita e ledra ga o kura era "CILIVI"? Hukai, e ledra muni o kura era tamu "CILIVI". E lai kwai osi ho ni vabausia ga e okasi ke me varau dodonu o Evarama. ¹⁰E cadra ina gauna vaca na kwa okwe, ina gauna e 'CILIVI' osi ho ke o Evarama he hibere. Io e cadra ni hi bere ni "CILIVI". ¹¹E qei sitaku na lea cilivi, e qei cadra na lea cilivi me sai va maholi me lai dani ke na lea vabausia, a vadonuya ke na Kalou a okasi ke me varau dodonu, ni hibere ni cilivi. A yaco ke o Evarama me nia o tamadra vayalo na ecola coko ga eri vabausia na Kalou ara vadonui ma vua na Kalou me ra varau dodonu vitalia ga eri hibere ni cilivi. ¹²E nia muni o Tamadra na ecola cilivi o Evarama tamu balesia ni ra cilivi ho, balesia ni ra cola ju inai varau ni cola ni vabausia a colataki nia ju o Evarama ni hibere ni cilivi.

¹³Na vikwa a yalataki vo Evarama qeinia lea kawa ni ru na taukeni sia na vuravura, e tamu nia lea sekucvia na lawa, ina lea vabausia ga. Na lea sekucia na lawa, ina lea vabausia ga na lea vabausia e okasia ke na Kalou me sa i varau dodonu. ¹⁴Kodaki e holi na kwa e yalataki nia na Kalou vuara eri sekucia na lawa ena qai tamu yaga na vabausia qei nia muni na voha ni yalayala. ¹⁵Na lawa e vavunia me tau mai ke na oca ni Kalou, na vanua e hukai ke na lawa e hukai muni ke na bahu lawa. ¹⁶O kua honi e yavutaki ke na voha ni yalayala ina vabausia, me vadeitaki ke ni sai holiholi boto ni Kalou na lea voha ni yalayala vuara e kawa Evarama tamu nia vuaru eri sekucia na lawa i vuaru muni eru vabausia me kodaki o Evarama. E tamadatou coko o Evarama. ¹⁷Me kodaki na kwa e volai ju ina Vola Tabu, qina lehiko mo nia o Tamadra na mataniju e wara. E dau lai dani o Evarama ina lea i herau o kua e vabausia, honi na Kalou, e holia na cola vuara era mase e covira mera cola na kwa e hukai vuara na cola. ¹⁸E vabausia o Evarama a nuitaki nia, ni a hukai na kwa e vanuinui ke, a cadra ke me nia o Tamadra na vimataniju e wara, me kodaki e kwaya nai Vola Tabu, eri na wara mu kawa me kodaki na ka levu na kalokalo.

¹⁹Na gauna honi a volekasia ho na hila na drau lea yabaki o Evarama, ia e tamu hewahewa ga la vabausia ni vakahamataki nia e laal, e wili ju ho me kodaki e hila na mase, qei nia muni na leqwa e no vo Sera ni tamu rewa ni valuveni. ²⁰Ina lea voha ni yalayala na Kalou, e tamu vihau va hila lea vabausia o Evarama he va sisiqa. Ia e vakaikaitaki nia ga lea vabausia a vacaucautaki nia koto ga na Kalou. ²¹E tamu va sisiqa va hila o Evarama. Ena tara ga na Kalou na vikwa e yalataki nia. ²²Honi na vikwa a okasia ke na Kalou o Evarama me ecola varau dodonu. ²³Na voha, e vadonui o kuwa, okasi me varau dodonu, e tamu volai me balesia tahila ga. ²⁴E volai muni me balesi ketatou ji okasi meju sai varau dodonu, o ketatou ji vabausia na Kalou e va jucake taki nia tale ma ina mase o Jisu. ²⁵O kua a vamase me balesia leju i valavala bura, a jucake tale mai na mase meju vadonui ke.

⁵ ¹Ia okwe ji vadonui ke mai vua na kalou I na vuku ni vabausia, ji vi vinasi ke vata qei nia na Kalou e vuku o Jisu Karisito, na leju juraga. ²E mei ketatou ma o kua mai na vabausia I na loloma ni Kalou, kodaki ji no ju ke okwe e dodonu meju ciqa ke I na I nuinui e no qei ketatou ni ju votavota muni ina lagilagi ni Kalou. ³Tami nia ga okwe, meju ciqa muni niju hota qea na vikwa dredrei, me ju kilasia ni na jubu na dauvohosia ni ju qea na vikwa e viva rarawataki. ⁴Na dau vohosia e vavunia meju vadeitaki e tara cake na leju va nuinui. ⁵Nai nuinui okwe ena tamu dau madjuwataki ni ketatou, ena hovaraki nia ma na kalou I ju yalo na lea loloma, I na cakacaka ni yalo tabu. Na Yalo Tabu na lea I loloma na Kalou vo ketatou. ⁶Ni ju a hi malumalumu ju, a la mai mase na Karisito ina vuku ni leju ,I valavala bura ina gauna ga

a lokucia na Kalou.

⁷E hila ho na kwa dredrei me holia lea cola e hila na ecola me mase me balesia e hila na ecola varau dodonu, e bara na rewa me bolesia me mase me balesia e hila na ecola vina. ⁸Na Kalou e vatakea lea loloma lemu vo ketatou, ni ju tara koto nai varau bura a la mai mase na Karisito me balesia ketatou. ⁹Ia ji la mai vadonui ju okwe me balesia lea mase na Karisito, e macala ho ke ni ju vacolai muni ma I na oca ni kalou me balesia.¹⁰10. Ia kodaki e yaco rewa I na gauna ju hi vi mecaki qea ju ke na kalou, Ju la ma I vi vinasi qea tale ina lea mase o luveya. Ena uahivi hara okwe, ni ju vi vinasi ju meju va cola ina vuku ni lea cola o Karisito. ¹¹Tamu nia boto okwe, e dodonu meju ciqataki ni ya koto na kalou me balesia na juraga o Jisu Karisito o kua vavunia meju vi vinasi tale. ¹²Ia okwe, kodaki la hitavia na vuravura nai valavala bura la vavunia e hila ga na ecola qei nia na mase me balesia nai valavala bura a cadra ke me balesia nai valavala bura. A cadra ke me mase na ecola coko ga. Ni ra cala na ecola coko ga. ¹³A valavala bura ju ho o vuravura a qei cadra ma na lawa, a tamu okasi ju nai valavala bura ni hi hukai ju na lawa. ¹⁴Mai la gauna o Atama me cadra via o Mosese e dau va vitalia o mase vuara eri tamu valavala bura me kodaki la vavauqwa o Atama.O kua kai vamaholi a qei sitaku ma. ¹⁵Eri tasi tautauvata na vauvauqwa qei sa I holiholi e holi boto I na lea vauvauqwa e hila, e levu e mase ke. E tara va ca lea levu ni loloma na kalou. Qei sa holiholi ni loloma me balesia na ecola e hila ga, O Jisu Karisito. ¹⁶Eri tamu tautauvata na vikwa e cadra ma I na lea bura e hila ga qei sa I holiholi, Ina hila ga na bura ju okasi coko ke meju bura, Iya nai holiholi okwe vavunia meju vadonui ina vuku ni leju I valavala bura. ¹⁷Kodaki ho e gumahuna o mase me balesia lea vavauqwa e hila ga, e na qei rewarewa hara valevu vuara e cadra vi ra na lea loloma levu qei sa holiholi na vi vadonui, me ra gumahuna mera cola me balesia e hila ga, o Jisu Karisito. ¹⁸O kua ho okwe, me kodaki na vikwa e lewai ho eri na lai ocasi na ecoola coko ga me balesia e hila ga na cala. E kodaki muni ke I na vuku ni hila ga nai varau dodonu e rewa meju vadonui ke na ecola coko ga meju cola. ¹⁹Me kodaki na ledru va calai eri wara na ecola ina vuku ni lea bura e hila ga, e kodaki muni ke na leju vadonui ina vuku ni lea talairewarewa e hila ga. ²⁰Aqei lama na lawa , a qei uahivi ga ho ke na I valavala bura, e uahivi nai valavala bura a qei uahivi cake gaho na loloma. ²¹Na vikwa e cadra okwe, kodaki e vavunia na mase nai valavala bura, e gumahuna kodaki ke na lolomaji vadonui ina cola tawa mudju me balesia o Jisu karisito na leju Juraga

6 ¹Na ca meju na qei kwaya, meju tara koto ga nai valavala bura, me qei jubu cake ke na loloma. ²E hukai hara, ju a mase me balesia nai valavala bura, e rewa va ca meju cola koto i nai valavala bura. ³Miji bara tamu kilasia o ketatou coko ju vavitaotaki vo Jisu Karisito, ji vavitaotaki ina lea mase. ⁴Ju a bulu qea ke ni ju a vavitaiso ina lea mase, me kodaki lea jucake tale ma ina mase, ina lea qwaqwa o tamaya, me ju sai varau vina muni ke ina cola vou. ⁵Kodaki ji tahila vata qei nia ina lea mase meju tahila vata qei nia muni ina lea jucake tale. ⁶Meju kilasia okwe ni a vakosia qei nia ina kauvetalai na leju ecola makawa me rewa ni osi ke na "LALA" ni valavala bura, me kua ni qai vehuki i na i valavala bura. ⁷Ni hereki ho ma ina i valavala bura o kua e mase ju ho. ⁸Kodaki ji mase qea na Karisito, ju vabausia ni ju na cola qei nia. ⁹Meju kilasia ni jucake tale ho ma ina mase na Karisito. E tamu rewa ni mase tale, e hukai ho lea qwaqwa o mase me balesia. ¹⁰Na lea mase o kua, e balesia nai valavala bura. Na lea cola, e cola vua na Kalou. ¹¹E kodaki muni ke o ketatou. Ji na mase ina vuku ni valavala bura. ji na cola vua na Kalou me balesia o Jisu Karisito. ¹²Kua honi meju kua ni vadeinia nai valavala bura me vehukai ju lala, ke lala ju qei rewasi ina kea i varau bura. ¹³Kua ni holia mu vi siki ni lala ina i valavala bura, he mei yaya ni kea tara na vikwa e bura. Holia ga vua na Kalou, o ketatou ju lai mei dei ma ina mase me ju cola, holia mu vi siki ni lala vua na Kalou me sa i yaya ni kea tara na vikwa vina. ¹⁴Kua ni vadeinia nai valavala bura me lewa iko, ni ju tamu lewai ina lawa, ina lea loloma ga. ¹⁵Na ca tale? Meju tara na vikwa bura balesia ji tamu cola koto ina vuku ni lawa ina lea loloma ga? E hukai haraga. ¹⁶I bau kilasia o kua i holia koto vua mu vi siki ni lala me tara ke na vikwa bura o kua honi i dokaia o talairewarewa ke. Okwe e kwajina, kodaki i holiko ina vikwa bura ena me iko ina mase, he i holiko ina talai rewarewa ina vadonui ke. ¹⁷Me vavinavinataki na Kalou. Niju a vehuki ju i nai valavala bura, ju qei qwaravia rewa ho nai varau ni vavuvuli ju vavulici ke. ¹⁸Ju hereki ho ma i nai valavala bura meju qwaravia rewa ho nai valavala dodonu. ¹⁹Qi voha me kodaki na ecola me balesia na kea malumalumu muju lala. Me kodaki na lemuju holia muju vi siki ni lala me sa i varewa ni kea tara na vikwa e bura me rewa ni levu ke na bura, muju holia muju siki ni lala me tara ke na vikwa e dodonu, e havahava. ²⁰Ni ju a bobula ju nai valavala bura ju a vayawasia ju nai valavala dodonu. ²¹Na ca na vua ni vikwa ju rewasia mai na gauna honi, na vikwa ji na majuwa ke, na kea i cavacavas ga na mase. ²²Ia okwe ni ju hereki ho ma inai valavala e bura, e cadra rewa ho meju sa ecola ni Kalou. Ji qei rewasia ho e vua nai valavala dodonu. Na kea i cavacava na cola tawa muju. ²³Ni kea i hau ni valavala bura na mase, e sa i holiholi boto ni Kalou na cola tawa muju e vuku o Jisu Karisito na leju i vacola.

7¹Miji tamu kilasia kemutou na viwekani (Qi voha koto I vuara na ecola eri kilasia vina na lawa) ni vehuki ju na ecola I na lawa ina vihiga ni lea cola.²Na lewa e vaseigwane e vehuki ju ina lawa ni vamau vua la seigwane ni hi cola koto iya ina gauna

e mase ke la seigwane ena qei gwalala ho ma I na lawa ni vamau.

³Iya kodaki e hi cola koto la seigwane, a la I noqea tale koto e hila na seigwane ena lai kwai o kua e vidriva. Kodaki e mase ho lea seigwane e qei gwalala ina lawa, ke qei lai noqea tale e hila na seigwane ena tamu lai kwai ho vua ni vidriva.⁴Kodaki muni oho o kemutou na viwekani, muju qei hereki ho ma I na lawa e vuku e lala o Karisito. Iya okwe ji qei lea ho e hilayali tale,o kua a jucake tale ma I na mase , meju rewa ni yaga ke vua na Kalou. ⁵Ina gauna ji hi cola ju ke va yago, aru cakacaka ju e ju lala nai valavala bura ni lala e vi va uqesi ke na lawa, iya eri sini coko ga I na mase.⁶Iya okwe ji gwalala ho ma I na lawa, ji wili ho vamase ho vua a vehuki ju vua I mata. Okwe ji tamu qei viqwaravi tale ho I nai varau makawa ni lawa volai, iya ji viqwaravi ga ho I na vakarauvou ni Yalo Tabu.⁷Na ca meju kwaya ke? E bara valavala bura na lawa? E tamu kodaki ke!Na lawa ga ji kilasia rewa ke nai valavala bura, ke tamu kwaya na lawa kua ni kocokoco, ke qu a tamu kilasia na ca na

kocokoco.

⁸Iya a qei vayagataki nia nai varo honi nai valavala bura me vujukira ke na viyalo coko ni kocokoco eri noju I yaloga.⁹Ina hila na gauna qu a tamu kilasia ju na ca na lawa; iri cadra mequ kilasia nai varo, E cola haraga mai nai valavala bura. E la mai vavunia mequ mase. ¹⁰Iya nai varo e dodonu me kouma vuau na cola aqei vavunia mequ mase.¹¹Ni qwaqwa na bura ina vuku ni varo. A varivarivacia au ke, a vamaseni au. ¹²Na lawa vataki nia e havahava, e havahava muni e dodonu, e vina nai varo.¹³E bara lama I vavunia lequ mase na vikwa vina? E hukai haraga! E vavunia ga lequ mase nai valavala bura, e vayagataki nia na vikwa vina me kouma vuau na mase, me varaitaki nia ke nai valavala bura na kea roka djina. O kua honi balesia nai varo e qei vatachia vina ke na levu ni bura ni valavala. ¹⁴E dodonu meju kilasia ni lawa e kwa va yalo,iya o au, qj sa ecola va yago boto, a voli au ju nai valavala bura mequ kea ecola vehuki.¹⁵Na kwa qj dau tara qj tamu kilasia iya na kwa qj dau vinasia mequ tara qj tamu tara rewa. Na kwa qj tamu dau vinasia qj dau qei tara koto ga. ¹⁶Ia me kodaki niqu tara koto na vikwa qj tamu mata tara e vatachia honi niqu va djinasia ni vina na lawa.¹⁷E tamu niau e tara na vikwa bura, na bura ga e vuqa ju qu yaloga. ¹⁸A qj kilasia ina lequ cola va ecola , e hukai na kwa vina I qu yaloga, djina ga ni qu vinasia ju mequ tara na vikwa vina, iya e hukai vuau na kaikai mequ tara rewa ke.¹⁹A qj tamu tara rewa ju ho na vikwa vina qj dau vinasia mequ tara, qj dau tara koto ga na vikwa bura qj tamu dau vinasia na tara. ²⁰Iya okwe kodaki qj tara koto ga na kwa qj tamu mata tara kei balebale tamu ni au e tara koto na bura ga e nokoto vuau. ²¹Qj qei tolavia ho ke ni tara koto lai tavi na lawa; honi niqu vinasia mequ tara na vikwa vina qei tamu deniau rewa na bura.²²E ciqatakinia qu yaloga na lawa ni Kalou. ²³Qu qei tolavia ni hila tale na lawa e va yaco kwa koto I qu lala, na lawa honi e vi haqahaqa qea na vikwa e vinasia qu yaloga e vehuki yau na lawa honi mequ tara na vikwa bura qu lala.²⁴Aqi ecola valoloma djina o yau, o cei ena hereki au rewa mai na lala ni mase okwe. ²⁵Iya me va vinavinataki ga na kalou, me balesia leju juraga o jisu karisito!Qei kodaki ju ho okwe na lequ cola, qj qwaravia ju na lawa ni kalou ina lequ vakahama, iya lequ cola va-yago e qwaravia na

lawa ni valavala bura.

¹E hukai na lewa me balesia o kura era cola qea na juraga Jisu Karisito era tamu sekucia nai tovo vayago era sekucia ga na Yalo Tabu. ²Na vunau ni yalo ni cola ivo Karisito Jisu e vavunia meju gwalala ina vunau ni valavala ca qainia na mase. ³Tamu rewa ina vunau me vamalumumalumutakinia nai tovo vayago, qai tara na Kalou me vatalasia ma o luveya inai tovo vaecola me sai bubului ni valavala bura vayago meju sekucia na tovo vayalo. ⁴Meju tara rewa ke nai valavala dodonu inai vunau niju tamu sekucia nai tovo vayago, ju ra sekucia kotoga na tovo vayalo. ⁵O kura era cola koto ina cakacaka ni tovo vayago era dau gadrevia na vikwa vayago, na vikwa vayalo o kura era sai tovo vayalo. ⁶Nai tovo vayago ena kouwa vuketatou na leqwa; na Yalo Tabu na cola qainia na vacegu. ⁷Nai tovo vayago eri vimecaki qainia na Kalou, tamu varorogo ina vunau ni Kalou, e dredrei hara me kodaki. ⁸Kura era vayaconia nai tovo vayago era tamu rewa nira valomavinania na Kalou. ⁹Kodaki e tamu vayago na lemu cola, ena vayalo ga kodaki e djina ni noqemutou koto na yalo ni Kalou. ¹⁰Kodaki e no koto muju yaloga ko Karisito e djina ga ni mase na yago ina valavala ca, ia na yalo e cola ena vuku ni vivadonui. ¹¹Ia kodaki e no vahila muju yaloga na yalo a vajucakenia o jisu tale mai na mase o kua a vajuri Karisito mai na mase, ena vacola tale muju yago e tamu mase rewa ena yalo eno vahila koto muju yaloga. ¹²O ketatou na viwekani e no koto na leju tavi me ju kua ni colatakinia na gagadre ni tovo vayago. ¹³Ji na mase kodaki ji na colatakinia koto nai tovo vayago, ia e kodaki e vivuke vo ketatou na Yalo tabu ji na vacolai. ¹⁴Kura coko e simatataki nira na Yalo Tabu era luve ni Kalou. ¹⁵Ji tamu hoqomia na Yalo Tabu me la mai vabobulataki ni ketatou ho meju cola ina cola ni matak, na Yalotabu ga e rewa ke, meju okasi meju sa luve ni Kalou me rewa ni ju coco Apa Tamatou vayalo. ¹⁶Na Yalotabu e jukunia ju yalo me vadjinadjina ni ju sa luve ni Kalou. ¹⁷Ni ju okasi meju luvea ji taukenisia muni na vivakalougatataki ea maroroisia ju na Kalou me balesia kodaki ji vai votavota muni ina lea oca me rewa niji vaivotavota ma lea lea lagilagi. ¹⁸Qi vakahamatakinia a vikwa raraci ji hotaqea nikua e tamu rewa ni vatauvatatan takinia na lea I ukuuku ena varaitakinia ina gauna mai taku. ¹⁹Na vikwa ra buli era wawa ju eravadeitakinia ni ju sa luve ni Kalou. ²⁰A tamu lai ocasi o vuravura me valavele nia lai naki, me tamu yaco lai naki o kua I vuravura, lai naki ga na Kalou me kodaki honi, ia e no koto ga nai nuinui. ²¹E yaco ma na gauna me hereki tale ke o vuravura ma na lea vabobulatki ina ruha mera vaivotavota ina gauna gwalala vauahivi mara na luve ni Kalou. ²²Meju kilasia me yaco ma na gauna okwe era na vujugu ara rarawa na vikwa buli taucoko me kodaki la raraci e hila e varau vasucu. ²³Tamu vua ga honi, ena vujugu muni ju yalo o ketatou e no ju nai hevu ni lea I holiholi na Kalou na Yalotabu, ni ju warakisnia koto me tara vuketatou na Kalou me kodaki ni ju sa luveni Kalou na cola gwalala. ²⁴O kua ho ke na leju I nuinui me rewa ke ni ju vacolai, la kodaki ji tolavia rewa boto ho na kwa ji vanuinui ke, e tamu qai okasi tale hokwe me sa nuinui jina. O cei jina nuitakinia me yaco e hila na kwa ju dania rewa koto ho. ²⁵Kodaki ji vanuinui koto ina hila na kwa ju hi tamu dania; ji na dauwarakisnia ga ho ina vohosia. ²⁶Ina calevu vata honi e lama na Yalotabu me lama me vuakei na leju malumalumu niju tamu kilasia muni nai varau ni mahu meju tara, na Yalotabu e mahuaki ni ketatou vua na Kalou ena vujugu qai nia na tata e tamu vamacalataki rewa. ²⁷Na Kalou e djikeva ju yalo na ecola; na Yalotabu e kilasia na leju vakahama, e mahulaki ni ketatou na Yalotabu me vina vua na Kalou. ²⁸Muju kilasia o ketatou ji lomani na Kalou, vivuke okua ena vikwa taucoko mera vina ke; o kura ara lai co me kodaki a nakisia osi ho. ²⁹O kura taucoko e kilasira osi ju ho o kua e lehira ho mera tautauvata qea o luveya, me ulumajua ke okua I vuara o taciya era lewelevu hara. ³⁰O kura a lehira ho I mata o kua, a qai covia, a vadonuya okua a vadonui osi ho mera vaiukuukutaki. ³¹Na ca tale meju qai kwaya ina vikwa okwe kodaki e totaki ni ketatou na Kalou ocei ena keju meca. ³²O kua e tamu haratakinia o luveya djina, e holia ma me balesi ketatou taucoko ³³O cei ena beitakinira na lea djigitaki na Kalou? Na Kalou ga vainia ena vadonusira a okasi mera valavala dodonu. ³⁴O cei na ecola ena rewa ni vacala nira? O Jisu Karisito ga okua a mase o kua a levu cake a va juri cake tale ho e nokoto ho ina ligaimatou na Kalou e dau vamamahu koto vua na Kalou me balesi ketatou. ³⁵O cei ena tawahei ketatou mai na loloma ni Kalou? Na kwa rarawa, na yaluma, na kwa e dauvaburabura, he na dauhiga, he na luvawale, he na kwa e dauvamatamatatakutaki he nai helewau. ³⁶Me kodaki na kwa e volai, muju vuku masi vamase koto keina vihigataucoko maji vatautauvata qea na hoivi e varau lai vamasei. ³⁷Ina vuku ni kwa taucoko okwe ji rewasia na qwaqwa ena vuku ni okua e lomani ketatou. ³⁸Qi vadeitakinia osi ho na mase, he na cola, he na agilos, he na mataniju, he na kwa yaco koto na gauna okwe, he na kwa hibere ma, he na kaikai. ³⁹He na kwa yawaiyata, he na kwa e nubu he hila tale na kwa me tawaheisia na loloma ni Kalou ena vuku I Jisu Karisito na leju Viagwane.

9 ¹Qi mata kilasia na jina me balesia na Karisito. Qi tamu giri: ia me vajinajinatakinia na Yalo Tabu. ²Ia vuau eno na rarawa qei nia na racia e no I lequ uto. ³Io qi vinasia mequ tawahei nira ma o kura o gwanequ: o kura o wekaqu va lewe. ⁴O kura na Isireli: o kura a ra huhugi ena lagilagi qei nia na veiyalayalasi qeinia na loloma ni lawa me qwaravi ke na Kalou ni viyalayalasi. ⁵E no na lea I jubujubu a vura ma ike na Karisito; laqea ma ina varokoroko

ena yago o kua na Kalou vu ketatou coko meju dokaia me tawa muju.

⁶Ia me tamunia me cala ke na lea voha ni yalayala balesia ni tamu nira coko na no koto I Isireli mera koi Isireli. ⁷E tabu nira coko e kawa o Eparama: ia ra luvea ga: ia era kawa ga o Waisake me ra la I coke.

⁸Oqo era luedra vayago: ia era tamu luve ni Kalou. Ia era tamu luve ni Kalou. Ia era kawa yalataki ma I vuara na ledra I jubujubu. ⁹Ia okwe na voha ni yalayala ena lama na higa ena holi ivo Sera e hila na kwahewa seigwane. ¹⁰Ia e tabu nia ga okwe ni osi ho la bukese ho o Reveka ma I vua e hila na seigwane ho na leju qase o Waisake. ¹¹O kura na kwahewa ara hibere ni sucu: ara hi bere ni ra tara e hila na kwa vina he bura. Ia lai naki ni Kalou: me kodaki la jijigigi tabunia na cakacaka ia e balesia la vico o kua e vico koto. ¹²Ia a qei lei kwai vua “na ulumajua ena qwaravia na kwahewa.” ¹³Ia me kodaki na kwa e volai ju, “Jekope qi lomania, qi tamu vinasia o Iso”.

¹⁴Na ca tale me qu qei kwaya? E hila koto ma na tawa havahava vua na Kalou? E bara hukai? ¹⁵Balesia a qei kwaya vua o Moses? Qina lomania o kua qi lomania: qeinia o kua ena yalovina vuau. Qina yalovina muni vua. ¹⁶O kua ena tamu balesia o kua e gadrevia. E tamu balesia o kua e “druha” ia e balesia ga na Kalou o kua e varaitakinia koto ma na loloma. ¹⁷Balesia e kwaya na voha vua o Fero: me balesia nai naki okwe mequ vajucaketaki niko: balesia mequ varaitakinia na lequ qaqa wa e nokoto vuwako: me kwai muni ke qu yaca I vuravura taucoko.

¹⁸Balesia na Kalou ena lomanira o kura e gadrevira qei nira na

dokadoka ena tara me kodaki ke.

¹⁹Ena qei kwaya tale ma vuau na Kalou ina vuku ni ca e tara koto ke na veibeitaki: o cei e rewa ni beca la lewalewa. ²⁰O kua ni kodaki okwe: o iko na yecola mo kua ni haqavia na Kalou: O tara kodaki okwe vuau me balesia na ca? ²¹Ena tamu rewa vua na dau buli kuro me na veitaliataki nia me buli ke na kuro: qei nia tale e hila nai tawatawa ni hila taale na kwa. Me vayagataki ena veihiga. ²²Tara vaca kodaki na Kalou ena varaitaki nia na lea oca qeinia la qwaqwa, qeinia la dau vohosia vabalavu me na yaco ke na vivaruhai? ²³Ena tara vaca kodaki ena tara okwe ni varaitaki nia ke la vujuniyau ena lea lagilagi va Kalou qei nia kea kwalevu na lea loloma ma I lagi.

²⁴Tara vaca kodaki en tara na veikwa me balesiru na Jiu qei nira na vimataniju tani. ²⁵Me kodaki e kwa ni na “Osea”. Qina covira na lequ ecole qei nira muni o kura era tamu lequ. ²⁶A qeinia muni na kwa e lei kwai o kemutou e tamuni kemutou na lequ yecola ia miji na lei covi me ni kemutou na luve ni Kalou. ²⁷Ia o Isaia e tagi me balesia o Isireli. E jina ga ni na kwahewa ni Isireli era kodaki na mata ni volivoli I matacawa. Era na cola ju me ra judei. ²⁸Ia na Kalou ena vatotogitaki nira ecole e vuravura me kua ni berebere. ²⁹Me kodaki na kwa e kwaya o Isaia. Na Kalou kodaki ena tamu biusira juma na ecole na Kalou jina qei kodaki o Sotoma qeinia o Komora. ³⁰Na ca jina qei kwaya o kura na veimataniju tani me kodaki era tamu sekucia a veivadodonutaki ara la homa I vadonui ena ledra vabausia. ³¹Ia na mataniju o Isireli era vadonua mera sekucia na I vunau. Ara hibere ni yacovia nai vunau. ³²Balesia na ca? nira tamu vadeitaki nira ina ledra vabausia. ³³Me kodaki na kwa e volai osi juho. Nina biusia ma na Kalou ma I Saioni na vaju ni veivatovolei qei nia na vaju ni yalo bura ia kodaki jina na vabausia qina tamu vamajuwataki.

10 ¹O kemutou na viwekani, qia dau vinasia ju i qu vu ni yaloga tauoko, qi dau mahulaki nia muni ju vua na Kalou na vikwa me balesira, honi mera vacolai coko. ²Qi va djinadjinataki nia ledra dau gumahuna djina hara na qwaravia na Kalou, iya e tamu vina coko hara ledra kilasia me balesia na viqwaravi. ³Eri tamu kilasia coko hara vavina na lea calevu ni vadonura na ecola na Kalou, eri dau sekucia ga ledru calevu vainiru, aru tamu sekucia rewa ke na calevu e donu vua na Kalou. ⁴Ni ya la ma i vaosi nia ho na vikwa me balesia na lawa o Karisito; a cadra ke me ra vadonui o kuru coko eri vabausia. ⁵Na vikwa okwe a taqahori sia o Mosese me balesia a vivadonui na Kalou ina leju sekucia na lawa, "Na ecola e sekucia na lawa ena cola ke". ⁶O kuwa ho okwe na kwa e lai kwai ina leju vadonui ina mata ni Kalou ina vuku ni vabausia "Kuwa ni kwaya i mu yaloga?"(O cei ena la cake i lomalagi me la i meya bale ma na Karisito). ⁷Kuwa muni ni kwaya; "O cei ena labale i bulu me lai va jucake taki nia tale ma i na mase na Karisito." ⁸Iya na ca e kwaya, e voleka siko na voha ni Kalou en i mu guhu qei nia mu yalo. O ho nai jukujuku ni vabausia maji vunautaki niya. ⁹Kodaki ina vajuhania i mu guhu, ni juraga o Jisu, i vabausia muni i mu vuni yaloga ni va jucake niya ma ina mase na Kalou ina vacolai. ¹⁰Ni ju na vadonui na ecola ina leju vabausia ma i ju vu ni yaloga, ji vacolai ina leju vajuhania ma i ju guhu. ¹¹E kwaya nai Vola Tabu; o kuwa e vabausia e na tamu vamajuwataki. ¹²E tamu juijui ke na na Jui qei sa Kiriki; e hila ga na juraga, e juraga ni ecola coko, e dau qei vakalougatataki ni ra muni era mahusia e yaca. ¹³O kura coko eri mahusia na yaca ni Juraga eri na vacolai. ¹⁴Iya ena rewa va ca meru mahusia ke ri tamu vabausia? Eri vabausia va ca ke ru hibere ni rogo nai jukujuku? Eri na rogo va ca ni tamu hila e lai jukunia vuara. ¹⁵Eri na lai vunautaki nia vaca nai jukujuku vuaru ecola kodaki e hukai hila e lai va tala, me kodaki na kwa e kwaya eri kou nai jukujuku vina. ¹⁶Iya eri na tamu hoqomia coko nai jukujuku vina, me kodaki na kwa a kwaya o Aisea, "Kemutou na lemaju Juraga, o cei eri na vabausia lemaju i jukujuku. ¹⁷Keya i balebale, na vabausia e rewa ma ina varogorogo, na va rorogo ina voha ni Kalou. ¹⁸Aqu qei kwaya, aru tamu qei rogo? Na ka rorogo e la ho wa i vi yaha i vuravura coko ga, na ledra voha e cadra ho na ka i yalayala o vuravura. ¹⁹Aqu qei vecugia tale, "Eri bara tamu kilasia na Isireli? A kwaya haraga i mata o Mosese, qina vavunia me muju yalo burasira na vi mata ecola eri tamu hila na mataniju. A qia na vavunia me muju ocaoca me balesia e hila na mataniju e hukai vua na kilasia. ²⁰E qei kwaya ina doudou o Aisea, eri danitoko niyau o kura na tamu vadani yau, qu cadra wa vuwaru na tamu vecugiyau. Iya o kura na tamu vadani yau, qu cadra wa vuwaru na tamu vecugi yau. ²¹Iya ivo Isireli, a qei kwaya, "Qi dokia ju qu lima ruarua ina hila na higa tauoko ina hila na mata vauvauqwa eri qei yalo kaikai.

11

¹A qu qei vecugia, e numidei niru jina ho la ecola na Kalou? he hukai hara, o yau muni okwe e hila na Isireli, q i kawa muni o Evarama ina yavuha Venijamini. ²E tamu numidei niru lea ecola na Kalou o kura a djigitaki niru ma ina i vasekivu. Miji kilasia na kwa e kwaya nai Vola Tabu, leya kwaya ke o Ilaijia vua na Kalou na vikwa eri cala ke na Isireli. ³Juraga eri vamase niru levu varovita aru talaraki nia nai cabocabo ni horo. O yau tahila ga ho q i vo, eri hagasia muni koto okwe meru vamase niyau. ⁴Na ca a qei haumia vua na Kalou? "A q i maroroi sira koto ho eru viju na udolu na ecola, eri tamu qwaravia na Kalou o Veali". ⁵E kodaki muni ke na gauna okwe: eru hi vo koto e hila kai wahe hewa, a jigitaki nira. ⁶Kodaki e vavunia na loloma ka i balebale e tamu vavunia na cakacaka. Ke lala a tamu wili va loloma na lea loloma. ⁷A qai kuca ho? Eri tamu dania rewa na Isireli na kwa eri vadania koto. Kuru ga e djigitaki nira na Kalou eri na hotaqea, kuru na kea vo eri na vakuwai mai ke. ⁸Me kodaki na vikwa e kwaya nai Vola Tabu, na Kalou ena holia vuara e hila na yalo me wele ke era yalo dei nia na ledra vakahama; me yacovia ma na higa ni kua e tamu hi tola ga era mata he rogo era bebe. ⁹O Tevita a qei kwaya, "Deinia ledru teveli ni kana magisi me nia tale kedru tai, me na qei cadra meru luju tale ke a ru vararawataki muni ke. ¹⁰Deinia meru mata cewa ju meru na yato va kalakala ju ni bita niru na ledru i dagidagi. ¹¹Qu qei kwaya, "A ra vataucaqe ke, a ru luju meru ruha ke, e hukai hara, na ledru vavauqwa ju la ma i vacolai na kwai mataniju yali. Eri qei vuvu ga hoke valevu. ¹²Na ledru i valavala bura na Jiu o kouma na vivakalougatataki levu i vuravura qei nia ledra lavele e kouma na kalougata i vuara na kwai mataniju yali. Ena qei kuca ho re na levu ni kalougata ni ra wili coko ke na Jiu. ¹³Iya okwe q i voha ho vu kemutou ka kwai mataniju yali, na juwei ni lequ sai avositolo koto ni kwai mataniju yali, q i hakitaki nia koto ga lequ cakacaka. ¹⁴Ke lala qu vavunia meru vuvu o kuru eri kwai lequ meru vacolai ke eri valu. ¹⁵Na ledru vakuwai e kouma na ledru vi vinas i na Kalou qei nia na vuravura qei kuca kuca ho ke ri vadonui tale na Jiu; ena tamu bara kodaki na jucake tale ma ina mase. ¹⁶Kodaki e lai vagani na Kalou na matai ni siki ni buli madrai e keya nai buli taucoko, kodaki e lai vagani na Kalou e waka na kai e leya muni na jula ni kai coko. ¹⁷Kodaki e valu na jula ni kaie tahavi ma, miji na qei hemu rewa ke o kemutou na kwai mataniju yali, me kodaki e hila na jula ni olive ni vikaikai, mo hemu vuara, me rewa nio vai votavota queru muni mai vua e waka e no ke na hauju, honi na vu ni olive. ¹⁸Mo kua ni vahilahila iko mai vuaru e ka jula djina, e tamu cola e vu me balesiko, o iko i cola koto me balesia e vu. ¹⁹Mo qei kwaya, "E muhu dei e jula jina mequ ke". ²⁰E djina eri muhuki dei o kuru, niru tamu vabausia, iya o iko mo ju qata ina lemu vabausia mo kua ni vakahama va hivisia mo matakua ga. ²¹Kodaki e tamu vohosira e jula djina na Kalou, qaraunia ke tamu vohosiko muni. ²²O kua honi mo qei tolavia na yaha ruarua, lea loloma, qei sa oca ni Kalou, lea oca vuaru eri luju, qei sa loloma i vuako, mo no koto ga i lea loloma, ke lala o qei tamuhusi dei. ²³O kura muni kodaki e osi ho ledru tawa vabausia ena qei hemu siru na Kalou, e tamu dredrei vua na hemu siru tale. ²⁴Kodaki o tamuhuki dei ma na i na vu ni olive ni vikaikai, mo hemasi vua na vu ni olive vina, muru qei tamu i varau vata. Ena qei rewarewa cake meru hemu ina ledru vu ni olive djina o kuru eri sai varau vata qea. ²⁵A q i tamu vinasia o kemutou na viwekani me muju tamu kilasia na vikwa holomaki okwe, muju kua hara ni kwaya ni muju sa vuku, niru cadra ho na Isireli meru domoqwa, wacia vahewa meru hita eri wara mai vuaru na mataniji yali. ²⁶Eri na vacolai coko ga na Isireli, me kodaki na vikwa a taqahori osi ju ho, e na lama i Saioni o kuwa ena vacola niru, me kodei ledru i varau bura na Jekope. ²⁷Okwe na lequ viyalayalasi qei nira ina gauna q i bokocia dei ke na ledru i valavala bura. ²⁸Na vikwa me balesia nai jukujuku vina eri vimecaki o kura me balesi kemutou, ina vuku ni vikwa me balesia nai lehilehi eri tahila vata me balesia na ledra juqwqa. ²⁹Na lea vicovi qei nia lai holiholi ni Kalou e tamu vihau rewa. ³⁰Me kodaki ni muju a tamu vabausia na Kalou i mata, a qei cadra vo kemutou na loloma ina vuku ni ledru vasisiqa. ³¹Na calevu vata ga oqo, me kodaki na ledru vavauqwa na Jiu okwe, na kea i hoqoni me kodaki na loloma a vatakei vo kemutou eri na hoqomia muni eri na lomani. ³²Ni a hogosira coko ho na Kalou ina vavauqwa, me lomanira coko ga o kuwa. ³³E kwa va i djina na kea nubu lea levu ni vuku qei nia lea yalo mahuna na Kalou, e tamu lai kila rewa na leya lewaia, e tamu lai dani rewa lea i valavala. ³⁴O cei e kilasia rewa la vakahama na Kalou, he no hila me vavuliciya? ³⁵He hila e holia vua na Kalou e hila na kea me qei haumi tale vua? ³⁶E vu ma vua na kwa coko ga, e lea na kwa coko ga, me lagoraki o kua me kua hara ni muju.

12 ¹O kuwa okwe, qi vamamahu si kemutou ke na viwekani ina vuku ni lea loloma levu na Kalou, me muju holia muju lala mei madrali cola, me havahava me nia lemuju i horo vayalo. ²Muju kua na moicira eru va vuravura, iya me muju mataliataki ga ni vavoui muju yalo, me muju kilasia rewa ke e yaloga na Kalou, e yaga, e vina, e dodonu hara. ³A qi kwaya ivo kemutou, na loloma a holi ma vuwau, ivu kemutou dei nira na ecola yahila me kua hila e dokaia kodaki e tamu dodonu me dokai meyalo mahuna ga la numia, me kodaki nai varau ni vabausia e votaia na Kalou I vuwara yahila. Me kua hila e dokaia kodaki e tamu dodonu me dokai meyalo mahuna ga la numia, me kodaki nai varau ni vabausia e votaia na Kalou I vuwara yahila. ⁴Me kodaki ni wara na visiki ni lala ina hila na ecola, eri tamu waitavi vata ju vi siki ni lala coko okwe. ⁵O kodaki muni ke o ketatou, ji vi siki ni lala vata ni ju leya na Karisito, ji hema vata ho ke na visiki ni lala yahila ina hila na lala. ⁶E juijui nai holiholi eno vo ketatou me kodaki lea loloma vo ketatou na Kalou. Kodaki e lejui holiholi meju vunautaki nia na voha ni Kalou, meju tara me kodaki na vabausia a votaia vo ketatou na Kalou. ⁷Kodaki e leju I holiholi na dau viqwaravi meju viqwaravi; kodaki meju vivavuli ju vivavuli. ⁸Kodaki e leju dau vivauquesi vuaru keya vo dau vivauquesi. O kuwa e dau holiholi me tara ina yalo vina; o kuwa e dau holiholi me tara ina yalo vina; o kuwa e dau viliuitaki me tara vadodonu; o kuwa e dau loloma me vayaco niya ina ciqa. ⁹Me jina na lemuju loloma; me muju burasia na kwa bura, muju qulumia qata na kwa vina. ¹⁰Muju vilomani hara me kodaki miji vitacini e vuku o Karisito, muju vi uwahivisi ina vilagoraki. ¹¹Muju drawe vakalkai; muju kuwa hara ni vuhanuhaku. Muju qwaravia na juraga ina yalo jina.

¹²Muju ciqa koto ina I nuinui e nokoto vo kemutou, muju vohosia na kwa rarawa; muju mahu koto ga ina vigauna coko. ¹³Muju waheia na vikwa e no vo kemutou I vuara o wekamutou vayalo eri leqwa ju. Muju dau dolavia lemuju mata ni were vuara na vunilagi. ¹⁴Muju mahulaki nira eri vaburaburataki ni kemutou; lomanira kura ni ocasira. ¹⁵Muju ciqa queru o kuru eru ciqa; muju tagi queru o kuru eru tagi. ¹⁶Muju dau vinumi vatautauvata. Muju kua ni dau raqwaraqwa, muju makuju ni qwaravia muju kato. Kuwa hara ni numia mo vuku. ¹⁷Muju kuwa ni haumia na bura ina bura. Muju tara na vikwa vina eru mata na ecola. ¹⁸Muju tara na kwa taucoko miji rewasia me muju vilomani qera koto ga ke na ecola coko ga. ¹⁹Muju kuwa ni haumia na vikwa bura e tara vo kemutou; deinia vua na Kalou me haumia. E kwaya nai Vola Tabu: “Qu kato mequ na ocataki

niya mequ na haumia muni o yau” e kwaya na Juraga, e kwaya muni nai Vola Tabu.

²⁰Kodaki e mata kana kemu meca vakana niya; kodaki e mata homu va homu niya. Kodaki I tara na vikwa okwe, I koro niya na quto qwaya iye taqwaciulu. ²¹Kuwa ni deinia na bura me va druha niko va druka nia na bura ina vina.

13 ¹Me talairewarewa na ecola taucoko ga ina vajulewa I yata, honi e hukai tale e hila na vajulewa e lama I vua a Kalou. Na vajulewa e noju ho e vadonui ho ma I vua na Kalou. ²Honi ke o kua ena haqavia na vajulewa a biusia ho na Kalou qeinia o kura era haqavia era na vilewaitaki.³Tamu dodonu me muju matakucira na viliutaki kodaki miji tara vina koto, o kura ga era tara bura koto. I vinasia mo kua ni matakucira o kura na viliutaki? Tara ga na kwa e vina, I qei hoqomia ke na lea vivadonui. ⁴O kua na lea ecola ni Kalou I vuwako mo vina ke, iyau kodaki I tara na kwa e bura, mo matakau hara; ni tamu kou wavoki ju nai hele e hukai ju e bese. Iko na lea ecola na Kalou na lea I tavi me na lewaira o kura era tara bura. ⁵Honi ke e dodonu o iko mo na talairewarewa, tamu balesia ga na lea oca, iya balesia muni na lemu vajulewa I yaloga.⁶Balesia okwe ni muju haumi vacavacava muni, na vajulewa na lea ecola ni Kalou, kura ea jinasia ina vikwa okwe me laju ga. ⁷Haumia I vuara taucoko na kwa e dodonu me haumi na vacavacava e dodonu me holi taucoko vuara e dodonu mera holia.⁸Me hukai ni hila na kwa mo jinau ke vio hila, vavo me muju vilomani hara valevu. O kua e lomania o wekaya e vayaconia ho nai vunau. ⁹Nai vunau okwe, “Mo kua ni vidriva, mo kua ni laba, mo kua ni driva, mo kua ni daukocokoco”, e hila e qai hila tale nai vunau, o kua coko koto ho honi e lai kwai coko koto ho ina yaju voha okwe “LOMANIRA O WEKAMU KODAKI LEMU LOMANIKO”. ¹⁰Na loloma e tamu vamajilania hila o wekaya, honi na vu I vayaconia ho.

¹¹Balesia okwe, I kilasia ke na gauna, okwe e gauna ho mo mata ho maike na lemu moce gauna okwe na leju vacolai e voleka ho me kodaki na leju vabausia I mata. ¹²E toso hara ho na bogi, e voleka homa na kea higa meju biusia vajuju ho na leju cakacaka driodrio, meju tokonia howa na leju hulu ni cece. ¹³Meju yato vadodonu me kodaki I qenahiga, me kua ina ciqa ni maseni he maseni jina. Meju kua ni yato ina vivamoce ni vidrivasi he ina laha tamu tarovi rewa, qeinia me kua muni na viba he na dau vivujunitaki. ¹⁴Iya tokonia na juraga o Jisu Karisito me nia na lemui yaragi mo rewa ni kua ni numia na kwa e rewa ni vayaconia na laha.

14 ¹Muju ciqomia kodaki e hila e tamu qwaqwa na leya vabausia; muju kua ni vileji qea me balesia na leya vabausia. ²E hila na ecola e vabausia ni rewa ni kania na kwa coko ga; e hila tale e malumalumu e kania ga na rau ni kai (kakana draudrau). ³O kuwa e rewa ni kania na kwa coko ga me kuwa ni becia o kuwa e homu rau ni kai ga (kakana draudrau). O kuwa e homu rau ni kai ga me kua ni becia o kuwa e kania na kwa coko ga: balesia e ciqomia osi ho na Kalou. ⁴O cei re o iko mo vacala nia lea ecola e hila yali tale: na leya Juraga ga e rewa ni kwaya ni qwaravia rewa koto e kato he hukai. Iya ena rewa ni qwaravia rewa e kato he hukai. Iya ena rewa ni qwaravia arewa e kato ni va kaikai taki nia ke na Juraga⁵E hila na ecola ena kwaya ni bibita e hila na higa mai vuara na vo tale ni vihiga; e hila tale ena okasia ni tautauvata coko ga na higa. Iya mera djuku vadeitaki nia ga na ecola ina vikwa era numia. ⁶O kuwa e dania ni bibita e hila na higa mai vuwa kea vo, dokaia ke na Juraga. O kuwa e kana me dokaia ke na Juraga.⁷E hukai hila na ecola e cola vainia ga, he mase vainiya ga. ⁸Kodaki ji cola, ju cola vua na Juraga, kodaki ji mase ju mase vua na Juraga. Niju cola he ji mase meju leya koto ga na Juraga. ⁹Ina vikwa okwe a mase ke na Juraga a jucake tale, me vadeitaki nia ke ni o kua e Juraga ni cola qei nia na mase.¹⁰Naca re iko mo va lewa iya o wekamu, he mo becia o wekamu. O ketatou coko ji na lai ju ina mata ni Kalou, me lewai ketatou o kuwa. ¹¹Me kodaki na kwa e volai, me kodaki ni qu cola koto e kwaya na Juraga; eri na sikkijuru na ecola coko ga qu mata, meru vajinajina taki nia niqo sa Kalou o yau.¹²O ketatou va yahila ji na vamacalataki niya leju cola vua na Kalou. ¹³O kuwa honi meju mudjukia ho leju dau vi lewai; meju qarauniya ga meju kua nia tara e hila na kwa mera coko ke o wekadatou ina varau bura.¹⁴Na lequ ju qeya o Karisito e vavuniya mequ qei kilasia ke ni hukai hila na kwa e djuka vai niya; ke hila na ecola e vabausia ni tamu havahava e hila na kwa, ena tamu havahava ga ho vua. ¹⁵Kodaki e vavunia na cawa lea rarawa o wekamu o iko e hukai wawako na loloma. Kua ni deinia na cawa me vavuniya leya cala e hila o wekamu a mase muni ke na Karisito me balesia.¹⁶¹⁷Kuwa ni vadeinia ni bura na vikwa i okasia ni vina. E tamu sa kwa ni kana he kwa ni homu na mataniju ni Kalou; na yalo dodonu ga, na vacegu qei sa ciqa e vavunia na Yalo Tabu.¹⁸O kuwa va yahila eri qwaravia na Karisito me kodaki okwe e dau ciqataki nira na Kalou eri na lai vinasi muni vuara na ecola. ¹⁹O kuwa honi, meju hagasia koto ga meju tara na vikwa e kouma na lomani qei sa vi lavesi cake.²⁰Muju kua ni vaburaniya na cakacaka ni Kalou i na vuku ni cawa; na vikwa coko e lai kana e havahava, e cala ga niju kania e hila na cawa me lai valavalava bura tale ke e hila. ²¹E vina cake ga mo kua ni kania viciko ni manumanu he mo homu waini, me kua ni vacala nia e hila o wekamu. ²²Muru kilasia vata ga na Kalou na vikwa i vabausia ina kwa okwe, kua ni vatakea. E kalougata na ecola e tamu bilitaki niya e yaloga ina gauna e tara ke na kwa e dodonu vua. ²³Iya kodaki e vajijiqa ina vuku ni kwa kania, e vacala nia na Kalou, balesia ni tamu yavutaki ina vabausia na kwa e tara. Na kwwa e tara ina hila na yavu e tamu vabausi ke na Kalou e sa i valavalava bura.

15

¹O ketatou e qwaqwa ho na leju vabausia ju vukeiru era hi malumalumu. Meju kua ni tara na kwa e vina ga vo ketatou. ²O ketatou va yahila meju tara na vikwa me ru vina ke o wekadatou me rewa ni va qwaqwa taki nira cake.³O Karisito vataki ni ya e tamu tara na vikwa e vina ga vua. E tara ga me kodaki e kwaya nai Vola Tabu, "E tau vuwau na vi va hewahewani a dododnu me muju muju va hewahewani ke. ⁴Na vikwa coko hara e taqa hori ju i nai Vola Tabu e taqa hori meju lai vuli ke me letatou ke nai nuinui e rewa ma ina vohosia qei ss vivayaloqwaqwataki e holia vo ketatou na Yalo Tabu.⁵Na Kalou dau vohosia e keya dau ni vivayaloqwaqwataki ena vuksi ketatou meju yalo vata ni sekucia lai varau o Karisito. ⁶Me tahila vata ju yalogi qei nia ju domo ina leju caucautaki niya na Kalou o Tamaya o Jisu Karisito. ⁷E dodonu ke meju dau vihoqomi; me kodakai lea hoqomi ketatou o Karisito; meju rokovia ga ke na Kalou.⁸Aqi mata mata kwaya vo kemutou o Karisito muni a dau ni viqwaravi vuara na Jiu, me vatakea na yalo djina ni Kalou, me tara ke na voha ni yalayala ni Kalou vuaru na vetereaki (leju juqwaqwa). ⁹Me rewa muni ke niju vacaucautaki niya na Kalou na kwai mataniju yali balesia lea loloma levu, me kodaki e kwaya nai Vola Tabu; qì na vavinavina vu kemutou na Juraga me balesira na kwai mataniju yali, qina heretakinia muru yaca.¹⁰E ya kwaya muni, muju ciqa na kwai vimataniju yali, qei nira na ecola jigitaki ni Kalou. ¹¹E kwaya muni, muju vacaucautaki ni ya na Kalou na kwai mataniju yali; na ecola coko hara me vacaucautaki ni ya.¹²E kwaya muni o Aisea, "Ena lama e hila e kawa o Jese, ena jucake ma, me simata taki nira na kwai mataniju yali; o kua muni eri na nuitaki ni ya".¹³Iya na Kalou na leju i nuinui me va vuqa ni kemutou ga re i na ciqa qei niya na leya vacegu me balesia na lemuju vabausia, ina qwaqwa ni Yalo Tabu me nia lemuju i nuinui.¹⁴Kemutou o wekaqu, o yau va ni yau qì vabausia ni muju vuqa ju ina yalo vina, qei sa kila kwa, me rewa ke ni muju vi va vuli vai ni kemutou.¹⁵Qì taqahori sia ke nai vola okwe i vu kemutou niqù mata kwaya e vica na kwa. Aqi doudou me balesia nai holiholi e holia vuwau na Kalou.¹⁶Mequ leya ecola na Karisito, qu qei viqwaravi i vukemutou na kwai mataniju yali, mequ holi yau me kodaki e hila na bete ni jukujuku vina, meru cadravia na kwai mataniju yali me ru sai horo vabau i ye mata na Juraga, ni ra cabori ra vua na Yalo Tabu.¹⁷Me balesia o Karisito, qì hakitaki niya ke lequ viqwaravi ina mata ni Kalou.¹⁸O yau qì doudou mequ kwaya na vikwa e tara ho o Karisito ina lequ cola oho, qì me ira rewa maike na kwai mataniju yali me ru la ma i talairewarewa vua na Kalou ina ledra voha qei sa viqwaravi.¹⁹Ina kaikai ni vikwa mana qei sa vikwa e vivakurabuitaki qei sa kaikai ni Yalo Tabu qu jukunia rewa koto ke na kai jukujuku ina lequ lama i Jerusalemi i Ilirikumi.²⁰Ina calevu okwe, qu gadrevia mequ jukunia na kosiveli, ina vanua e tamu la i kila ke e yaca o Karisito, mequ kua ni lai viqwaravi ina yavu a tara cake osi ho e hila na ecola.²¹Me kodaki e kwaya nai Vola Tabu, "Eru na tolavia o kura a tamu la i kwai vuara. Eru na kilasia o kura hi rogo."²²O kua honi e vu na kea tarovi valevu na lequ lawa vo kemutou.²³Iya okwe e osi ho na lequ viqwaravi ina vanua okwe, hila na kwa na lequ vinasia ju ma ina hila na gauna balavu mequ lawa vo kemutou.²⁴Aqi nuitaki niya niqù na lawa i hota qe kemutou ina lequ yatoyato i Siveni, me muju na qei vuksi yau ina lequi yatoyato o kei ho ni osi na lequ vihiko lekaleka vo kemtuou.²⁵Ina gauna okwe qì hi l i Jerusalemu mequ kou na kwa ni loloma vuaru na ecola ni Kalou eru no ma i keiho.²⁶Niru a loma holi naia vavakoho loju mai kirisi qei niru mai Masitonnia meru holi kwa ni loloma me ledru nai vavakoho loju eru dravudravua eru no ma i Jerusalemi.²⁷Eru nakisia haraga meru tara na kwa honu, e no djina muni ju eru kato me balesira na dravudravua; me kodaki niru holia na Jiu na vikwa vayalo meru vaivotavota ke na kwa i mataniju yali; eru holia muni ledra kwa ni loloma vayago meru votai ke na Jiu.²⁸Iya oho, ina gauna qì qwaravia osi ke nai tavi okwe; qina holia coko ho vuaru na vikwa e holi ma vuwau, qina qei la ho i Siveni, qu la i dani kemutou hara wa.²⁹Aqi kilasia niqù na la wa vo kemutou; qì na yato qea koto wa leya viva kalougatataki levu na Kalou.³⁰Iya okwe qì kerevi kemutou o wekaqu; e vuku na leju Juraga o Jisu Karisito qei sa leya loloma na Yalo Tabu muju tahila vata qei niyau ina lemuju mahu vagumahuna vua na Kalou me balesi yau.³¹Muju mahulaki niya mequ vacolai mai vuara na tamu vabausia eri no i Jiuitia; meru hoqomia muni lequ viqwaravi i Jerusalemu o kura na ecola vabausia. Muju mahulaki niya mequ vacolai mai vuara na tamu vabausia eri no i Jiuitia; meru hoqomia muni lequ viqwaravi i Jerusalemi o kura na ecola vabausia.³²Muju mahulaki niya mequ cadra wa vo kemutou ina ciqa, iya me lewaiya ni Kalou, me rewa niqù hota qei kemutou, qu bau vacegu vahewa.³³Me qei no qei kemutou na leya vacegu na leju Kalou.

16 ¹Qi tataunakisia ho vuako ledaru vitacini o Vive, e viqwaravi koto ina wereniloju I Kenikiria. ²Mo hoqomia na yaca ni juraga, mi tara okwe I nai valavala e vakarisito, mo juqeja ina vigauna ena vinasia ke na vivuke. Nio kua gare e dauvivuke vuara e levu na ecola, me kodaki muni haraga ke o yau. ³Loloma wa vuaru o Virisia qeinia na Akuila na lequ tokani ina cakacaka Vakarisito. ⁴Aru a bolesia na mase me balesi yau. Qi vavinavinatakiniru, tamu ni yau ga, nai vavakoho lewe ni loju Vakarisito muni. ⁵Qi loloma muni vuara nai hoqohoqo loju eri dau loju ledru were. Qi loloma muni vo lequi tokani o Avenito, o kua nai matai ni ecola a vabausia o Jisu Karisito ina yahana o Esia.

⁶Loloma muni vo Meri, o kua a lemu cola cakacaka. ⁷Qi loloma muni vo Adroniko qei ia Junia, kuru o wekaqu muju a venu vata, aru a rogo vuaru na avositolo, kuru a holi cola I mata ma vuau. ⁸Qi loloma muni vo Abilia, na wekaqu qidau lomania ina vuku ni leju viagwane. ⁹Qi loloma vo Uripenu, o kua e dau vukei kematou ina lea cakacaka oKarisito, qeinia o Siteki qidau lomania. ¹⁰Qi loloma vo Apeli, o kua e dau lai vinasin ina vikwa vakarisito. Loloma muni vuaru lea vuniwere o Arisitoulo. ¹¹Qi loloma ivo Irorioni o wekaqu. Qi lolomaa muni vuaru le vuniwere o

Narikiso, o kuru e lea no na Juraga.

¹²Qi loloma vo Taraifine qie nia o Taraivosa, eru dau viqwaravi ina cakacaka ni juraga. Loloma muni vo Perisi e dau lomani, e dau viqwaravi valevu ina cakacaka n Juraga. ¹³Qi loloma vo Rufu na ecola jigitaki me lea na Juraga, qidau loloma hunaya. ¹⁴Qi loloma vo Asinikrito, vo Filekoni, Erina, Patiropa. ¹⁵Qi loloma vo Filoloko, Julia, Niriu qei niaa o gwanea, vo Olimipa qei nira na loju era novata koto. ¹⁶Me muju vilomani vaini kemutou qei nia na viyabo ina yalo havahava. Eru loloma muni wa vukemutou na vihoqohoqo lewe ni loju vajuraga taucoko. ¹⁷Qi vamamahu vo kemutou na viwekani, me muju numira na dau vavunia na tawahe he na tacage. Eri ladei homa ina vavuvuli a tara vokemutou mo vuidel ma I vaura. ¹⁸Na mataqwali yecola kodaki okwe eri tamu qwaravia o Jisu Karisito, eri qwaravia ga era kese. Ina voha vina qei nia na voha kamikamica eri vagirisira ke ecola era wele. ¹⁹Na lemu varaitaki ni taleirewarewa ena dereira taucoko. Qina ciqatakini kemutou, ia qidau vinasia me muju vuku ina kwa vina, me muju kua muni ni cala ina kwa bura. ²⁰Ia na Kalou nau vivacegui ena bujukia o Setani muju qeseqese ni la. Me lemutou na loloma ni leju viagwane o Jisu Karisito. ²¹E loloma wa vo kemutou o Jimoci na lequi tokani, o Lusia, Jesoni qeinia o Sosipeta o kuru wekaqu. ²²O yau o Teritiu, qu volaia nai vola okwe, qidau loloma vo kemutou ina yaca ni juraga. ²³E loloma muni wa vo kemutou o Keio, kua e dau viqwaravi vuau qeini kemutou coko na hoqohoqo loju, o Erasito na dauniyau ni rara e loloma wa vokemutou, qeinia o wekadatou o Kuaritu. ²⁴Me noqei ni kemutou coko na leju viagwane o Jisu Karisito. ²⁵Ni o kua e vavunia mo rewa ni ju kaikai, me kodaki na lequi jukujuku vina qei nia na kea vunautaki o Jisu Karisito, me kodaki ni vakilai ho ma na kwa holomaki juma ina gauna balavu. ²⁶Ia, okwe ni kilai a varaitaki ina ledra I vola na Parofita, me kodaki na voha ni Kalou cola, ina vivanua taucoko me ra vabausia ara talairewarewa ke. ²⁷I vua na Kalou vuku tahila, me rokovi e yaca o Jisu Karisito a tawa muju. Emeni!

1 Koronica

1 ¹A qei covia o Vaula na Juraga o Jisu Karisito me nia na lea I Avositolo qeinia munike o Sosiceni e tacia. ²A ru lao co ina were ni loju ni Kalou mai Koronica: vuara ara vahahavataki e vuku o Jisu o Jisu Karisito: okura ara lei co mera yalo havahava. Maji volavola muni kotowa: vuvara ara leico ena vuku nei yaca na Kairisto ina vivanua ni ledra juraga ni letatou muni. ³Me yaco vukemutou na loloma qeinia na vacegu mai vua o nahuna leju qahe qeinia o Jisu Karisito na leju viagwane. ⁴Qi na drou vavinavina vua na lequ Kalou: me balesia koto: Na loloma ni Kalou o kua a holia vuako. ⁵Io kua na vavujuniyautaki nikou ina lemu yaha coko ni cola: ina vivothaki qei nia na kilakwa. ⁶Me kodaki na kea jukuni yalo taki o Karisito; e vadjinadjinataki ni jina vuketatou. ⁷Ia me kodaki ni yatamu leqwa ina holiholi vayalo: ia ni o nanamaki koto na lemu wacia na viyalayalasi ni leju juraga o Jisu Karisito. ⁸O kua ena vaqwaqwataki nikou me yacovia nai vataosiosi: mo kua ni bilitaki ina hila na cala ina higa ena lehu maike na juraga o Jisu Karisito. ⁹Na Kalou e yalo djina; o kua a covi ketatou meju vitokani qea o Jisu Karisito na leju viagwane. ¹⁰O kwe qidau liquesike kemutou na veiwekani ena vuku ni yaca o Jisu Kairisto. Ni muju na vadonuya ni na hukai na tatawahewahe ina kemutou maliwa. Qi vauqesi kemutou me muju tahila vata ina lemuju vakahama qei nia na vajulewa. ¹¹Me kodaki e macala vinaho vuwau na viwekani: mai vua o 'KILOI' qei nira la ecola na lewe ni lea vuniwere: "Ni o kemutou miji drou viocasi vaini kemutou. ¹²Na kwa qidau mata kwaya: nai balebale ni lequ voha balesia miji drou vajuhania: o au lai toma o Vaula; o au lai toma vo Avolosa: o au qidau to ma

vo Kiva: He o au qi toma vo Jisu. ¹³E bara tawahe na Karisito? A bara mase o Vaula me balesiko? A bara vakosi i na kauvelatai o Vaula me balesi kemutou? ¹⁴Qi vavinavina vua na Kalou, ni qu tamu vavitaotaki vua e vuku e hila tale: eru vuku ga o Karisito qeinia o Kelo. ¹⁵Ena kodaki okwe ni na hukai hial mena kwaya ni oiko o tabuluvuci ena vuku qu yaca. ¹⁶Qu vavitaotaki nira muni ho la vuniwera o sitifana “Ia qi tamu numia ni qu vavitaotakinia muni e hila tale.” ¹⁷Ni o Jisu a tamu vatalasiau me qu drou dau vivataotaki: Ia me qu vunautaki nia ga na tata ni Kalou: Io a tamuvatasiau munike qu vunautaki nia na voha ina vuku va ecola. Balesia na lea kauvelatai na viagwane me kua ni lavele na kea qwaqwa vayalo. ¹⁸Ni kwa lialia vuara na ruha na keavunautaki na kauvelatai: ia vuara na vacolai na qwaqwa ni Kalou eno koto ina lea kauvelatai na leju viagwane. ¹⁹Me kodaki e volai ena I volatabu: ni quna na vaseavutakinia ledra vuku nae cola: qu na vatawayagataki nia na ledra yalomajua okura na vuku. ²⁰E vecucu na Kalou? IVEI eno kwe nae cola vuku? I vei na ecola vuli vina ivei na ecola drau vajubu vavohaki? A kuca na leju Kalou erewa ni vahautaki nia nav uku he na kilakwa vavuraura me riva? ²¹Me kodaki na vuku ni vuraura e tabu kilasia na viagwane (Kalou) e vivalomavinataki vua na Juraga na cakacaka mana ni kea vunautaki na lea voha valalia mera vacolai kena tabu vabausia na Juraga. ²²O kura na jiu ara vavecugia nai vamaholi? Ia na koi kirisi ara vavecegia na vuku? ²³Ia o kematou maji vunautakinia koto na lamai rube na Karisito ina kauvelatai: e kwa era coko ke na Jiu ia a kwaliilia vuara koi kiriki. ²⁴Me kodaki la vico na Kalou: vuara na jiu vuara muni na koi kirisi: me vunautaki na Karisito: qeinia la qwaqwa qeinia la vuku vakwa Kalou. ²⁵La lialia na Kalou e kwa vuku vu ana ecola: ju la malumalumu na Kalou: honi la qwaqwa na ecola. ²⁶Maju tolavia re na veiwekani ni tamu levu vu kemutou e a vuku ina lemuju I juju va ecola: e a tamu levu muni vu kemutou a no vua na qwaqwa: a tamu levu muni vukemutou muju cadra ma ina vuraura okwe ina i juju va viagwane. ²⁷Io na Kalou e gigitakinia na kwa lialia ina vuraura okwe me vamajuwataki nia na vuku: Io na Kalou a qei gigitaki nia na kwa malumalumu ina leju vuraura me vamajuwataki nia na vikwa e judei ju. ²⁸Na leju Kalou e jigitakinia na kwa e tamu dokai: na kwa beci: qeinia na kwa tawayaga: me vatoro balenia na vikwa e judei ju. ²⁹La vu ni tara okwe na leju Kalou: balesia me kua ni hila me dodokaia takinia. ³⁰Balesia na vikwa a lamai tara na Kalou vuketatou okwe ji wili ho vo Karisito Jisu: o kua a holia vuketatou na vuku mai vua na Kalou. Okwe e vu ni vadonui: e vu ni qwaqwa vayalo qeinia meju vadonui muni ke. ³¹Ia me kodaki na kwa e volai ju ila voha: honi kodaki e hila me voha jukujukunia: io me basesia ga na Kalou: me kua ni balesiko.

2 ¹Ia na gauna qu lawake vekemutou o wekaqu; qu tamu lai vayajuju wa vavuku; he mequ vamaca taki ni yau: balesia ni la koto wa meju lai kwaya wa na jina balesia na leju Kalou. ²Ina lequ lawa qu vajulewataki nia mequ kua ni kilasia e hila na kwa: vavo ga na kwa e balesia o Jisu Karisito: qe nia na lea lamai rube ina kauvelatai. ³Niqu a noqe kemutou koto ina malumalumu; ina matakuaqneinia na haqanini. ⁴Na lequ voha qeinia na lequ voha ni Kalou me kua ni lei dani kena ledra temaki na e cola ena vuku va vuravura. A qei varaitaki muni ken a qwaqwa ni Yalo tabu. ⁵Na lemu vabausia me kua ni no ena vuku vaecola ia me no ga ina qwaqwa ni Kalou. ⁶Okwe Jivoha va qaheqahe ni ju yalomajua ho; me kua nav uku vavuravura he na ledra veiliutaki me kodaki na ledra yabaki: okura era deinia hon a vuravura. ⁷Io: Na leju voha ni ju voha takinia na vuku vakalou okua e holomakinia na leju viagwane ni hibere ni vakalougatataki o vuravura. ⁸Ni hukai hila nai liuliu ni vuravura a bau lagorakinia: e vu kodaki mera bara bou. Vakilasia ke ra tabu varubenia na viagwane lagilagi. ⁹Me kodaki nakwa e volai: “Na veikwa e hukai hila e bou tolavia: hukai hila ni bebe e bau rogo: hukai hila na vakahama a bou numia na veikwa a varautakinia ju na Kalou me balesira na lomania”. ¹⁰O kwe ho na veikwa e juvanakinia na yalo ni Kalou, ni yalo ni Kalou e vatolavia na kwa taucocko me balesia na veikwa nubu ni Kalou. ¹¹O cei ena bou kilasia na vakahama ni ecola? Vavo na yalo ni Kalou okua enoqea koto na ecola? E hukai hila muni e kilasia na kwanubu ni Kalou, vavoga na yalo ni Kalou. ¹²Balesia niju tamu ciqomia na yalo mai vuravura: me rewa ke vuketatou meju kilasia vavina ke: na kwa coko e holia botoma. ¹³Maji kwaya koto wa na kwa e balesia na vukuvaecola e tamu rewa ni vivadodonutaki. Ia na yalo ni Kalou e vavulici ketatou. Na yalo ni Kalou e vadewataki nia la tata qeinia la kila kwa vakayalo. ¹⁴Na ecola e tamu vakayalo la cola ena tamu rewa ni wili me lea na Kalou: balesia ena drou kwa ni riva vua. Ena tamu rewa ni kilasia balesia ni juvajuva vayalo. ¹⁵Na tola vayalo e rewa ni tolatoko nia na kwa taucocko: I ena tamu rewa vua me valewaia e hila owekwaya. ¹⁶“O cei e rewa ni kilasia na vakahama ni Kalou: me rewa ni vajulewa vua”, ia enoju vuketatou na vakahama va Karisito.

3 ¹O au kemutou na viwekani qi na tamu rewa ni tata vukemutou me qodaki na viwekani nayalo. Ia qi rewa ga ni tata vukemutou me kodaki na kwayahewa vayalo e vuku na Karisito. ²Okwe qi va homusucu niko: qi tamu holi a vuako na magisi/ cawa kaikai balesia ni hibere ni donu vuako; ia ina gauna oke ehi tamu donu vuako mo magi ana cawa kaikai kodaki oho.³ Me qodaki ni ju hi cola juga vayago: ena vivuvutaki qeinia na kea I valavala vaecola: ni ju yatokoto ina I vatagedegede vaecola. ⁴Me kodaki e hila ena kwaya” o au qina sekucia o Vaula” e hila tale ena kwaya “O au qina sekucia o Avolosa?” ia mequ vecucu re o kemutou miji tamu cola koto me kodaki na ecola? ⁵O cei o Apolosa? O cei o Paula? O kuru eri drou viqwaravi me kodaki na leju nabausia: me kodaki na ledru lei co I nai tavi.⁶Au qi seivakinia o Apolosa: qu lumusia: ia na juaraga: a qei vajubunia. ⁷A qei tamu hila na kwa okua a seia he okua a huia ina wai he valulunia; ia me qodaki ga na Kalou okuwa vacolania he vajubunia.⁸O kua seja qeinia o kua a valulunia eri tautauvata vinaga: eri na qai haumi me kodaki na cedru cakacaka. ⁹Balesia ni o ketatou la ecola cakacaka na Kalou: ni o ketatou lai seisei na Kalou qeinia lai nono na Kalou.¹⁰Me kodaki la loloma na Kalou e holia ma vuau me yaco mequ dau tara were vamatau: qu tara nai vadei ni were: a hila tale a tara were ke. Ia wa na e cola mena qaraunia la tara were I nay au oho. ¹¹Ena tamu rewa vua ehila nae cola me na vajunia e hila na yavu me kodaki okwe eno rewa juho: honi o Jisu Karisito.¹²Kodaki e hila ena tarawere I nayavu e koula: siliva: ina vei vaju tale: ina kai: he na malai qei nia na vu ni hila. ¹³La cakacaka ena varaitaki ma ina cece ni higa ena varaitaki mai ke: ena varaitaki ma ina quto mudre. Na quto mudre ena varaitaki muni ma: na I vatagedegede ni cakacaka e hila e tara.¹⁴Kodaki e vacece e hila la cakacaka e tara e hila nae cola a qei tamu bura: ena qei holi vu ana kea I hau. ¹⁵Kodaki e hila e tavu la cakacaka: a qei la dani ni tamu vinacoko: ia o kua ena vacolai: me qodaki e hila ecola ma ina quto muudre.¹⁶I bara tamu kilasia koto ni oiko na were ni Kalou: na Kalou ecola qeiniko koto.¹⁷Kodaki e hila e va buraburatakinia la I nono helawere ni Kalou: na Kalou ena taraburasia he varuhania nae cola. Balesia na were he lai nono na Kalou e havahava me qodaki muni ke o kemutou.¹⁸Me kua ni hila e varaciracia vainia: qo daki e hila e numia ni vuku ena gauna okwe: Ia okua me riva re osi honi ena qei vuku ma.¹⁹Balesia na vuku vavuravura okwe: e kwa lialia vua na Kalou: balesia e volai: era na rewasisru na vuku kodaki oho ina ledra lawaki. ²⁰E hila tale na Kalou na ledra vuku na ecola e tamu yaga.²¹O kua okwe me kua e hila me dokadokai ena vuku ni ecola: balesia ni kwa coko okwe e lemu. ²²Bara ni o Paula he o Apolosa he o Kifa he na vekwa ena lama, na kwa taucoko oqo e lemu ga. ²³A qei niko na Karisito, na Karisito ga na Kalou.

4 ¹Mo muju tolavi kematou ma na yecola taucoko, ni o kematou okwe la yacola ni cakacaka na Karisito okwe la yacola ni cakacaka na Karisito qeinia na Talatala me balesia na veikwa e cuvataki ma I vua na Kalou. ²E bibita ke vua e hila nai talatala me dau kwaya na kwa dodonu qeinia la cola takinia na kwa jina. ³E hukai hila na kwa vuwau na lemuju numia qeinia lemuju numira tale yavalu me balesi yau, balesia nio yau ga re vaini yau qi kilasia ni levu hara na vanua I tamu lewaiyau ke. ⁴E hukai haraga ni hila na cala qi kilasia me rewa niqu beitaki niyau ke balesia na Kalou ga ena lewaia na kwa coko qi tara. ⁵O kua okwe, me muju kua ni lewaia e hila na kwa ni hibere na ka gauna, me muju warakisla la lehu ma na juraga, ena qai varaitakinia na cece me vavojunia ke na veikwa driodrio e cuvataki chu ena yalo ni yecola. Ji na qai tolavia nai naki jina ni lea cakacaka vua na Juraga, me na qai holi mai ke na kwa e dodonu me ju na vavinavinataki ke na Kalou. ⁶Kemutou o wekaqu, qi vayagatakinia qu yaca qei nia e yaca o Apolosa vo kemutou, qi vinasia mo muju vulicia ma na kwa balesi kemaru nai balebale ni kwa e dau lai kwai ju “Sekucia ka lawa dodonu”, kua ni dau vadokadokaia e hila, o qai becia na kea karua. ⁷O cei a vayaco niko mo uwahivi cake hara mai vuara na kea vo? He naca noju vuako qai tabu holi vuako? Ia kodaki a holi vuwako, naca ga I raqwarqwa koto ke ni tabu holi vuako? ⁸E kuca, e no coko ho oqo na veikwa e ganisia na lemu cola? I vujuniyau ho? I daunilewa muni ho kodaki na Jui, djina ga ni hukai vo kematou? Qi djivia haraga mo Jui jina hho, me rewa niju lewaia vata. ⁹Qi kilasia na Kalou a lehi ketatou na apositolo me ju sai osiosi ni veikwa taucoko haraa, me kodaki o kura na lewai mera vamase era mata na lewe vuqa me ra haravia o vuravura, qei nira na gilos, vata qei nira na yacola. ¹⁰Kematou maji ulu malumalumu ina vuku I Karisito ia maji vuku ina lemaju no vata qea o Karisito! Kematou maji malumalumu, ia kemutou miji kaikai! Kematou maji malumalumu, ia kemutou miji kaikai! Kematou maji beci, ia kemutou miji

vajuragataki.

¹¹Me yacovia ma na gauna okwe, kematou maji mata kana maju qai mata homa; hukai ho lemaju I hulu me maju vihau ke; maji rubilaki; maji vitosoyaki juga ho balesia e hukai ho na vanua me maju no ju dei ke. ¹²Kemutou miji vawale ni kematou haraga ena cakacaka vakaiakai mai vua maju lima me maju kana ke, maju voha vakalougatataki nira o kura na kweikweisi kematou; ni maju na voha vaburaburataki, maji na vohosia ga. ¹³Ni maju voha vaburaburataki, maji na haumia ga ena voha

vina. Maji kodaki ho na hau ni vuravura okwe, na hau ni vei hau coko ga, me yacovia ma na gauna okwe.

¹⁴Qi tabu volaia wa na veikwa okwe mequ vamadjua taki niko ke, ia mequ vasalataki niko ga me kodaki o iko na lequ kwa talei. ¹⁵E djina e rewa nira lewe jini udolu na yecola mera dauniveijuberi ena cola Vakarisito, e tahila ga tamamutou. Niqu yaco mequ tamamutou oi yau e vuku ho o Karisito ena lequ kouwa vo kemutou nai jukujuku vina. ¹⁶O kua ho okwe qu wa vamamahusi kemutou ke, mo muju vasekusekuci yau ena veikwa qu tara. ¹⁷Okwe haraga e vu lequ vatalasia wa ke o Jimoci, o kua o luvequ lomani dau yalo jina ena veikwa balesia na Juraga. Ena kwaya muni vo kemutou o kua na lequ I varau ni cola vou ni maru no vata qea o Karisito, me kodaki na lequ dau vavuvuli takinia vuara na veihqohoqo loju ena veivanua taucoko hara. ¹⁸Qi kilasia ni na yavalu vo kemutou taucoko hara. Balesia niqu na mataku na lawa vo kemutou mequ na walua na leqwa oqo. ¹⁹Ia qina lawa ina hila na higa lekaleka boto ma okwe, kodaki e lewaia homa na Kalou, mequ na tolavia hara ke ka kaikai muju guhu, he miji voha koto ina lea kaikai na Kalou. ²⁰E tabu kwa va guhu boto na mataniju ni Kalou, kwa ga ho ni

kaikai.

²¹Naca miji vinasia o kemutou? Mequ kouwa vo kemutou na kuita, he mequ lawa ena loloma qei na yalo havu.

5 ¹E rogo vaki ma ni yaco koto na dauyalewa ena kemuju maliwa, na mataqwali dauyalewa o kua e tabu lai tolavi ena kedru maliwa na tabutabu loju; balesia ni hila vo kemutou aru lai moce vata tale koto qeinia o hunaya vacabecabe.

²Ia ni muju viavialevu koto ga, e hukai na kea dodonu me rarawa muju yalo ena vuku ni veikwa okwe, ia me vagwalala dei ma ivo na kemuju maliwa o kua e vayacoma koto kwa okwe.³Ia o yau, kodaki qi lavele vayago, ia qu yalo e novata qei ni kemutou, qi lewaia o kua e tara na kwa okwe, me kodaki niqo nokoto ke. ⁴E yaca leju juraga o Jisu Karisito ni muju hohoqoni vata ju, qeinia e yalo, qeinia la kaikai ni leju juraga o Jisu. ⁵Muju meia dei ma na yecola oqo ma ina lemuju I hoqohoqo loju, me dereia e lima o Setani me ruha ke, me rewa ni noju ke na vanuinui me na vacolai ena higa ni lea lehu ma na Juaraga o Jisu.⁶Muju kua ni dokadokaia lemuju vayalo. Miji bara tabu kilasia ni hewahewa boto na vajubu me rewa ni jubu ke na buli madrai taucoko. ⁷O kua okwe me muju biusia dei na vajubu makawa ni valavala ca me rewa nio havahava hara ke. Ena qai kodaki e hila nai buli madrai vou e tabu va vatubutaki o iko qi, qi kilasia ina kodaki jina honi. Ni varau ju ookwe na holevu ni yato hivisia, ni vacabori osi na leju lami ni yato hivisia, o Karisito. ⁸Ena kwa okwe, meju holevu takinia ke na yato hivisia, me hukai ke na madrai noju ke na vajubu makawa ni valavala ca qei nia na veitovo bura, ia ena madrai ga e hukai na vajubu, na madrai ni yalo havahava qeinia na jina.⁹O yau qi volaia vo kemutou nai vola me muju kua ni dau novata queru na dauyalewa. ¹⁰Qi tabu vaibalebale taki nia okwe vuara na tabu loju ena I tovo bura okwe me kodaki na daukocokoco, dau driva he o kuru na dau qwaravia na Kalou matakau balesia ena yaco ga okwe kodaki I ladei vahila homa ina vuravura okwe.¹¹Ia okwe qi volavola wa vo kemutou, mo muju kua ni novata qea qea hila na lewe ni loju e noju vua na mataqwali cola okwe, me kodaki na dauyalewa, dau tagane, daukocokoco, dau qwaravia na matakau, dau veivaburaburataki, dau maseni, he dau driva. Mo kua haraga ni kana vata qea na yecola kodaki honi. ¹²Na vikwa taucoko okwe e tabu lequ bisinisi mequ lewai ira na nokoto I taudaku. Ena qai lewai ira ga na Kalou. Ia tabu dodonu mo lewaira na lemuji hoqohoqo ni loju. ¹³Ni kwaya nai Vola Tabu, “Muju meia dei ma na yecola e valavala ca ma ina kemuju maliwa”

6 ¹E hila ivo kemutou e doudou, ni ru viocasi qenia e hilayali tale na yecola, eru na qai li lewai e mata ru ecola dodonu, me kua ni tolavi e mata na loju. ²Muju tamu kilasia ni na lewaia o kuru na kwai vuravura vokuru era loju? Ia kodaki miji lewaira na kwai vuravura, miji tamu yaga me muju lewaira na kwa yahewa hara. ³Muju tamu kilasia niju lewaira na agilos? Ia e tamu valevu cake meju lewaia na vikwa vavuravura okwe? ⁴Ia kodaki muju vilewai ena vikwa vavuravura, muju lehisira ke era dokai vahewa hara ma I vuara na hoqohoqo lewe ni loju. ⁵Qi kwaya okwe mo majua. E kwajina ni hukai hila hara vo kemutou e vuku, me lewaira rewa o wekaya? ⁶Ara laho na viwekani mera vilewai io eru mata era tamu vabausia? ⁷E qai bura va kwajina vo kemutou oqo, me muju dau kou na kwa ina vilewai. E kodaki ni muju tamu vocosia ni muju vaburaburataki? E kodaki I vei ni muju tamu vocosia ni muju lai girisi. ⁸Io o kemutou, maju dauburabura, muju dauviqasi, vuara o wekamutou. ⁹Muju tamu kilasia ni na tamu rewasia na mataniju ni Kalou vuara era tamu yalo dodonu? Muju kua ni vakaisini taki ni kemutou, o kuru na dau dara, qei nira na dauhoru ina matakau, qei nira na dau yalewa, qeinira na dau vamocenira na lewa. ¹⁰Qei nira na dau driva, o kuru na dau kocokoco, qeinira na dau maseni, o kura na dau vauvau qwa qeinira na dau kovekove era na tamu rewasia na mataniju ni Kalou. ¹¹Ia kodaki I mata e yavalu ivo kemutou, ia muju hili, muju na vahavahavataki, muju na vadonui ena yaca ni Juraga o Jisu Karisito qeinira na yalo ni leju Kalou. ¹²E qulumia vuau na kwa coko ia e tamu yaga na kwa coko ga e qulumia vuau, ia qj na tamu denia me rewasia yau e hila na kwa. ¹³E kwa ni kese na cawa, ia e kwa ni cawa na kese, ena varuhai siru ruarua na Kalou. Na yago e tamu kwa ni daudara, ia me lea o kura ga na Juraga, ni yaga na Juraga ina yago. ¹⁴Ia na Kalou a vajura cake na Juraga, ena vajuri ni ketatou cake muni ena lea kaikai. ¹⁵Muju na bara tamu kilasia ni veisiki I Karisito muju yago? Ia

mequ na kou na veisiki I Karisito, a qai tara na veisiki honi na yalewa dau seigwane? Me kua hara.

¹⁶E kodaki I vei? Muju tamu hila, o kua e vivohaki qeinira na lewa – dau seigwane eru yago e hila vata? Ni kwaya o kua, o kuru na lewe rua, o kuru na yago e hila ga. ¹⁷Ia o kua e kabisia na Juraga levu eru na yalovata. ¹⁸Muju juba dei ma na dausisidro. E kwa taudaku ni yago vo na valavala ca na kwa coko ga, e tara na ecola ia o kua dau sisidro e valavala ca vo e yago. ¹⁹E kodaki I vei? Muju tamu kilasia ni sa were ni Yalo Tabu muju yago, o kua e hitavi kemutou, o kua miji rewasia ma vua na Kalou, ia e tamu lemutou. ²⁰Ni muju voli enai voli, o kua oqo muju qai varokorokotakinia na Kalou, muju yago.

⁷ ¹Ia na vuku ni vikwa muju volavola ke. E vina vo na seigwane me kua ni dereia na lewa. ²Me balesia na veitemaki, me bau vamau na seigwane yahila me vamau muni na yalewa yahila.

³Me tara vo na seigwane na kwa dodonu ina vilomani me kodaki muni ken a lewa vo na seigwane. ⁴E tamu va vitaliatakinia e yaco na lewa e vamau, e lwaia ga la seigwane, e kodaki muni ke la tasi va veitaliatakinia e yago na seigwane e vamau, e lewaia ga la yalewa. ⁵Muju kua ni taroviana viyacovi vani kemutou, me lako ga na kwa e vinasia ruarua ina gauna lekaleka, muju lalaga ina lolo qeinia na mahu, ia muju veiyacovi tale he veretaki ni kemutou o Setani ina vuku ni lemuju vidomoni. ⁶Ia qi vohatakinia okwe ni tara ju e hukai ke na varosi. ⁷Ia qi vinasia me kodaki o au nae cola coko ga nae cola yahila nai holiholi e yaga, e hila kodaki okwe e hilayali ga me kodaki o kua. ⁸Ia qi vohatakinia era tasi vamau qenia na dawai. E yaga vuau me ra nokoto me kodaki o au.

⁹Kodaki e dredre me tarovira, me ra vamau. E yaga cake mera vamau mai na vatotolo wavoki. ¹⁰Qi dau vohatakinira era vamau ia era tasi kodaki o au, na juraga ga me kua ni biusia la yalewa

vamau.

¹¹Kodaki e juba, me kua ni vamau tale o kua he meru li vidomoni tale qenia la vamau na seigwane vamau me kua muni ni biusia ma la vamau.

¹²Ia vokuru coko e vo qu kwaya, e hukai na Juraga kodaki hila o wekaqu, e tasi loju lea vamau, e mata noqea koto lea vamau, me kua ni biusia. ¹³Kodaki e yalo o seigwane va loju mera novata qenia la vamau me kua ni jubatakinia la yalewa. ¹⁴Ni vahavahavatakinia na seigwane loju la vamau e vahavahavatakinia muni la yalewa e tasi

vabausia la vamau, ia kodaki e tasi yalo havahava na kasihewa.

¹⁵Kodaki miji juba o kua e tawa loju, me juba ga. Me veitalia ga na seigwane he yalewa e loju me kodaki lea la coco na kalou meju vacegu koto. ¹⁶I kilasia kodaki i vei, o iko na yalewa he na vacola lemu vamau, he hukai ? he i kilasia, o iko na seigwane he na vacola lemu vamau, he hukai? ¹⁷Ia me kodaki lea holia yahila vuara nae cola ni kalou, me kodaki la nokoto na coco ni juraga, me nokoto gake. Qi lewaia me kodaki na vihqohohoqo lewe ni loju coko ga. ¹⁸Kodaki e hila e coco main a cili me kua ni biusia nai cili. Ke hila e tasi rog oni lai covi, me kua ni cilavia. ¹⁹Me kodaki hila boto ju na kwai a e tasi ²⁰Me nokoto ga na ecola me kodaki lea vico. ²¹E hila e bobula e na vuku ni lea vico? Kua ni vujuri ke ia kodaki e rewa mo hereki mo vagatakinia vina hara. ²²O kua e bobula ina vuku nia lea vico na Juraga ena lea ecola herau na juraga me kodaki ke o kua e laga ni lei co e bobula von a karisito. ²³Muju na voli von a voli, muju kua ga ni ledra bobula na ecola. ²⁴Na leju veiwekani me nokoto nae cola yahila qenia na kalou ina juju e nokoto ke ena vuku ni lea vico. ²⁵Me balesira o kura na tasi vamau, e tasi no vuau nai varo ni juraga ia e lewaia vainia ga me kodaki lea loloma na juraga mequ djina ke. ²⁶Na kwa okwe mequ numia e yaga na gauna bura okwe me nomuni koto ke na yalo ni ecola. ²⁷E hila ho lemu vamau o vadeitakinia ho? Kua vatarai mo hereki tale. E hukai hila lemu

vamau? Kua ni vadania e hila me lemu i vadei.

²⁸Kodaki e tara ho na vidjinadjinasi, i tasi cala ke o iko. Kodaki e vaseigwane ho e hila na lewa e tasi cala vahila. Ia o kuru okwe era na vararawataki era yago io o au na kalou qi na lomani kemutou. ²⁹Na ka okwe qi kwaya vo kemutou na veiwekani. E valekaleka taki hon a gauna me kodaki era tasi vamau o kura na seigwane. ³⁰Qenia era tagi me ra kodaki era tagi qenia era ciqa me ra kodaki o kura era tasi marau, me kodaki o kura era vivoli ni hukai vuara na kwa. ³¹O kua era vagatakinia na veikwa va vuravura, me kodaki o kura era tasi vagatakinia vabura, ni ladei ho na valavalala ca ni vuravura. ³²Qi vinasia memuju kua ni lomaocaoca. Na seigwane e tasi vamau e dau numia na kwa va Juraga he me vina va ca vu ana juraga. ³³Na seigwane vamau e dau numia na vuravura okwe me vayalovina takinia kevo la yalewa. ³⁴E hila na vulau qenia na na yalewa e vamau. Na lewa e tasi vamau e dau numia na veikwa va Juraga me havahava koto e yago qenia e yalo muni ia na lewa e vamau e dau numia na veikwa va vuravura me vinasia ke lea seigwane. ³⁵Na veikwa coko okwe qi vinasia me na yaco vo kemutou, qi tasi mata vataotakini kemutou qi kwaya ga na kwa e dodonu vo kemutou, memuju qwaravia na juraga kua ni loma ocaoca. ³⁶Ia kodaki e hila na qase e numia e tasi lewaia vina vo luvea yalewa kodaki e osi ho na gauna ni kasihewa, e dredre me nokoto ho Vitalia ga e tasi cala o kua me r ava seigwane. ³⁷O kua e dei e yalo e tasi dredre

vua me nokoto i were, e rewasia vina e yalo me qulumia koto lueva lewa e lewaia hara ju ga lea dodonu.³⁸ A qai kodaki okwe, O kua e holia lueva lewa me vamautaki me tara vina ga, ia o kua e tasi holia o lueva me vamautaki me tara vina hara.³⁹ E vaucia na lewa na lawa, ni cola koto la seigwane ia kodaki e mase ho la seigwane, me qai tara vua me vamau tale qenia e hila na seigwane me vinasia me qai vayaconia ni dodonu vo na Juraga.⁴⁰ E lequ lewaia e kalougata o kua e noqea koto, kodaki ga e nokoto o kua ia e lequ vakahama muni ga ni no qei au koto na Yalo ni Kalou.

8 ¹Na cawa cabori vu ana Kalou matakau e no vo ketatou na vuku. Vuku e jubu cake, ia na loloma e vacakecake ni ketatou cake muni. ²Kodaki e hila e kilasia koto e tahila nakwa, na ecola honi e tabu hi kilasia e hila nakwa ni okua e dodonu ga me kilasia koto. ³Me kodaki e hila me lomania na Kalou okwe, na ecola honi e kilasia koto o kua. ⁴Na cawa cabori vu ana matakau: ji kilasia koto na matakau ina vuravuraokwe e tabu hila ju nakwa, e tabu hila tale na Kalou, e tahila ga. ⁵E bara nokoto e yaca na Kalou e no koto, I lomalagi he I vuravura, me kodaki ga ni noju e levu na Kalou qeinia e levu na kea juraga, yahewa. ⁶Ia ivo ketatou na cola koto, tahila ga na Jisu Karisito, mai vua na kwa taucoko e vu mai vua ma vua ji cola koto ke. ⁷Na vuku e tabu holi coko ivo ketatou ia mai na gauna honi e yavalu era vatovotovotakinia koto na qwaravi Kalou matakau era qai kania koto me kodaki e hila ju na kwa I vuara ni cabori koto ivua na matakau. Na ledra vakahama e tabu vina balesia era malumalumu na ledra vakahama. ⁸Na cawa ena tabu me I ketatou vua na Kalou ji na tabu mase kodaki ji tabu kana bara vina cake ga meju kua ga ni kania. ⁹Me ju dau qaraunia na leju gwalala me kua ni beitaki e hila me balesia a lea malumalumu ina lea vabausia me rewa ni malumalumu ke hila. ¹⁰Me kodaki e hila me tolaviko, ni no vuako na vuku, kania koto na cawa e cabori. E tabu nia na lea malumalumu me kua ni kania na cawa e cabori vua na Kalou matakau. ¹¹Me balesia na lemu kilasia na kea kwadjina na matakau, okura na ledra malumalumu, me balesia na lea mase na Karisito, e varuhai vahila. ¹²Na lemu valavala ca mo habai ke na cola me balesia e hila o wekamu, ena va majilania na malumalumu e nokoto ho oiko na lemu valavala ca e habaia ivo Karisito. ¹³Kodaki na cawa era vunia koto na lea malumalumu o wekaqu, o yau vaini yau qina tabu kania na lewe ni manumanu tale, balesia oyau mequ kua ni vavunia koto na lea malumalumu o wekaqu.

¹Oyau qi tabu gwalala? Oyau qi tabu Apositolo? A qi hi tabu tolavia o Jisu na leju juraga? O kemutou miji tabu nia na lea ecola cakacaka ni Kalou? ²Kodaki qi tabu apositolo vuara, oyau vuako. Oiko na lequ I vadjinadjina vua na Juraga.³O na lequ hahabai I vuara okura era vadikevi yau. ⁴E tabu no ivo ketatou na dodonu meju kana he homu?.⁵E tabu no ivo ketatou na dodonu meju mea muni kotow ana lequ yalewa okua e vabausia, o kura muni na apoistolo, o kura muni a tacia na juraga, qeinia o Kifa?. ⁶Kemaru, ga qeinia o Vanavasa, oyau mequ cakacaka?⁷O kua e cakacaka va sojia le valu na vihiga e haumi a ga vainia? E seiya na were ni vaini, e tabu kania e vua, ocei e vakangania na hiviu, a qai tabu homia ka waini sucu?⁸A qu vohatakinia nia kwa me kodaki na ecola? A tabu kwaya muni na vunau?⁹Ea volai ju ina lawa o Mosese “mo kua ni tabonia na guhu ni bulumakau kwa djina, ha na Kalou e lomani ketatou.¹⁰E tabu voha koto vo ketatou me balesi ketatou ga? E volai koto me balesi ketatou, balesia okua e siviyara koto e dodonu ga me siviyara koto ina vabausia, qeinia okua e bujurakinia me bujurakinia koto ina lea nuitakinia na lea wahe ya na lea tatamuhuki.¹¹Kodaki ji seisei vayalo ivo ketatou yahila, ena tabu hivisia hara ivo ketatou na kaburakinia na kwa mai vuako?¹²Kodaki ena vatovotovo takinia na ledra dodonu vuwako, e tbau ni levu na kwa e no voketatou? Ia ji tabu dau tauknisia. Ena vuku ni kwa tauoko main a lemu baibaisia koto na Kospeli I Jisu Karisito.¹³Tabu kilasia koto okura era viqwaravi koto ina werenihoro era kou ga ma na kedra ina werenihoro? I tabu kilasia muni koto, okura era viqwaravi ina cabocabonihoro, ena dau wahea na cawa e cabori ena cabocabo ni horo?¹⁴Ina calevu vata koto ga honi, na juaraga e varosia okura era kacivakinia koto na kosiveli, me ra kauma na medra na kosiveli main a kosiveli.¹⁵O yau qi tabu ni qulu e hila na lequ dodonu vaini yau. Qi tabu volaia koto okwe me hila na kwa me tara vuau. E vinacake me qu mase mai vehila me tarovisia yau me qu jukujukuni yau.¹⁶Kodaki mequ vunautakinia na kopsivelni ena hukai na kea yaga mequy dau jukujukunia balesia oyau mequ tara ga.¹⁷Ena hila ho na kwa kodaki oyau me qu kua ni vunautakinia na kosiveli.¹⁸Na higa ca miji na haumi yau ke? Na gauna qi vunau ke, oyau qina holia koto ivana kosiveli, me n akua ni haumi, mo kua ni qulu hara vabibita na dodonu ni Kosiveli.¹⁹Me kodaki niq gwalala koto main a veikwa tauoko, oyau qi na dauniviqwaravi ivo kemutou tauoko, me kodaki ni qu rewaia tauoko.²⁰Ivo kemutou na Jiu, oyau qu kodaki na jiu, me kodaki ga na lequ na rewasira na jiu. Ivo kemutou na viqwaravi koto, oyau qu a kodaki juga o kemutou me kodaki na lequ na rewasira maike okura era viqwaravi muni koto. Qu a tara ke o, me kodaki oyau qu a tabu voli muni juke.²¹Ivo kemuitou na viqwaravi koto ina taudaku viqwaravi, oyau qu a kodaki ga o kemutou na viqwaravi koto ena taudaku ni viqwaravi, e djina ga qu a tabu wili kw ina law ani Kalou vua ia ena yaloga nil awa ni Kalou. Qu tara ke honi, mequ rewa ni rewasira okura era nokoto ena taudaku ni viqwaravi.²²Ivo kura na malumalumu, oyau qu a malumalumu muni, balesia mequ rewa sira coko okura era malumalumu. A qu a rewasia tauoko ma ivo kura nae cola tauoko, mequ maroroisia muni e yavalu.²³A qi tara coko o me balesia ga na kosiveli balesia mequ vaitavi munike, veikalougatataki.²⁴I tabu kilasia koto ina gauna ni vitau druha, na ecola coko era vitau druha coko ia e tahila ga ena qulu nai cocovi? Oiko mo druha mo qulu nai cocovi.²⁵Okura coko na dau druha era dau cakacakataki nira, vainira mera dau qulumira muni ina veikwa tauoko ena tara mera qulumia ken ai cocovi ni mase, ia meju qulu e tahila okua e hi cola vina ju ga.²⁶Me kodaki ga ni ju tabu druha koto, nai naki tauoko meju hivisia na lejui juvajuva.²⁷Qu vahewahewataki nia qu yago, me qu kua ni vahauraratakinia, ena gauna qu vunau ke, oyau vaini yau me qu kua muni vatawayagataki nia na kea vunautaki na voha ni Kalou.

10

¹A qi tabu vinasia me muju na tabu kisia, o kemutou na viwekani, okura coko na leju qase ara a noju ga nav uku ni o, ara qai la taucoko I ruwai. ²A ra vavitaiso coko ivo Moses qeinia na waitaci. ³Era kania na cawa vayalo. ⁴Ara homu coko na wai vayalo, era a homu koto ma ina vaju vayalo, ia na vaju honi na Karisito. ⁵E lewe levu vuara na Kalou a tabu vinasira, na ledra yago ni mase taucoko hara era djukudjuku bulu ju ina yaloga ni vikaikai. ⁶Na kwa taucoko okwe a nia koto nai “vakatakarakara” ivo ketatou meju kua ni gadrevia na veikwa e buru, me kodaki okura na ledra vinasia he gadrevia vabura. ⁷Me muju kua ni qwaravia na Kalou matakau, me kodaki ga okura. E volai, nae cola era tadra, era kana, era homu, a na qai jucake mera waqe. ⁸Me ju kua muni na “Dauyalewa” me kodaki era tara ju e yavalu. Ina tahila na higa ara mase e rausia ruasagavulu tolu na udolu ni ecola era mase, me balesia nai valavala buru. ⁹Meju kua ni vatovolia na Karisito, ni levu vuara ara masetakinia ni ra lai kata vana gwata. ¹⁰Me muju kua ni djidji, ni levu muni vuara ara tara muni, ara qai mase (agilosni mase). ¹¹Ni tara nakwa kodaki honi meju vuli hara ke valevu, era volai ju me kwani varo ivo ketatou, ivo ketatou e lahoma na kea gauna ga. ¹²Ketatou meju vakahamatakinia meju jucake, qaqlarauni hara valevu me kua ni luju. ¹³Na “veitemaki” me kua ni la hivisi ketatou, honi e tabu dodonu va ecola taucoko hara. Ia na Kalou o, Kalou yalodjina. Ena tabuvinasia mo temaki me hivisia na lemu rewasia na lemu rewasia vavakahama. Ena tara muni na vere, me hila na calevu mo juba deima, qeina na vocosia, mo rewasia. ¹⁴Ivo kemutou miji lomanikoto, ma muju juba dei ma i vuara na qwaravi Kalou matakau. ¹⁵Qi voha koto ivo kemutou nae cola vuku, me muju valewaia na kwa qi kwaya koto. ¹⁶Na bilo ni vavinavina, okua maju a vavinavinatakinia, a tabu kodaki meju waheia na dra o Jisu Karisito? Na madrai jua waheia, e tabu sa letatou vata na dra I Jisu Karisito. ¹⁷E tahila ga na votavota ni madrai, e tahila ga na yago I Karisito, ji vai votavota vayahila ina madrai. ¹⁸Tolavira na Isireli. O kura era dau kania nai madrali, cabocabo ni horo? ¹⁹Na ca qi kwaya koto? E hila ju na Kalou matakau? He na cawa e cabori vua na matakau e tahila ju na kwa? ²⁰Na kwa era vacabonira okura era tabu loju, era vacaboihoro koto vua na niju tabu vua na Kalou. Qi tabu vinasia mo vaitaviniko ke qeinira na niju. ²¹Ina tabu rewa ni homu in abilo ni Juraga he na biloniju. Miji na tabu rewa ni kana ena teveli ni Juraga he na lea teveli na niju. ²²He o ketatou ji vavunia na juraga me yalo buru? Ji kaikai cake ma vua? ²³Na kwa taucoko ga e vai vavaro ia e tabu yaga taucoko. “Na kwa taucoko e vavaro” ia e tabu nia kwa taucoko e deresia na cola ni hila nae cola. ²⁴Me kua ni hila me vadania ga na kwa e yaga tahila vua, ia meju dau tolavia na ledra vina okura na leju tokani. ²⁵Na kwa taucoko ga e volitaki ena vanua ni vivoli, muju kania, mokua ga ni vatarogia e hila na kwa, ena vuku ni lemu lewaia ga oiko. ²⁶Ni lea na juraga na vuravura, qeinia na kwa taucoko ga e no juke. ²⁷Kodaki e hila e tabu loju, e surajisi kemutou me muju kania ga na kwa e nokoto muju mata, kua ni tarogia me balesia na lemu lewaia ga oiko. ²⁸Kodaki e hila e kwaya vuako, na kwa o e a cabori ho me I madrali, mo kua ni kania, me balesia okua a kwaya vuako, he na lewa I yaloga. ²⁹Na lewaia okua nae cola honi, e tabu ni ko. Balesia na ca na lequ dodonu, me muju valewaia ma ina lemu lewaia vai niko?

³⁰Kodaki mequ kana, qu qai vavinavinatakinia, mequ voha buraburataki ena vuku ni ca, ena kwa qu a vavinavinatakinia? ³¹Kodaki I homu hei kana, he na ca I tara koto coko oqo ena lemu varokorokotakinia na Kalou.

³²Mo kua ni vacala ni ra na jiu, he okura nae cola maina vimataniju tale, he vana hoqohoqo lewe ni loju I Karisito.

³³Qu a mata tara e hila na kwa me rairai vina ena mat ani ecola, ia qi tabu qaqaia e hila na kwa, me yaga tahila vuau, qi tara muni okwe mrea rewa ni ra vacolai nae cola taucoko.

11 ¹Muju vasekuci yau, me kodaki na lequ sekucia na Karisito. ²Ia, o qina vavinavinatakinia ke balesia a lemu dau numi yau ju ina kwa taucoko ga. ³Okwe qi vinasia mo kilasia na Karisito e ulu ni ecola yahila, na ulu ni lewa na seigwane, na Kalou e na ulu o Karisito. ⁴E hila na seigwane e mahu he parovisai, e ubi e ulu, e tabu dokai e ulu. ⁵E hila na lewa, e mahu he parovisai, e tabu ubi e ulu, e tabu dokaia e ulu. E kodaki ga me tautauvata e ulu e tasi vhewa. ⁶Kodaki e hila na lewa me tabu ubi e ulu, o kua e dodonu me kosia valekaleka e ulu. Kodaki e vamadjuataki me kosi he tasi e ulu me ubia e ulu. ⁷Ina seigwane e tabu me taoi e ulu, me kodaki na rairai ni ukuuku ni Kalou, ia na lewa na ukuuku ni seigwane. ⁸E tabu vu mana lewa vu ana seigwane, e vu ma na seigwane na lewa. ⁹Nia tabu buli na seigwane me lea na lewa, se buli ga na lewa me lea na seigwane. ¹⁰Balesia na lewa me ubi ga e ulu, me varaitakinia koto ni nokoto e hila e vajulewa kaikai hara ma vua, e vuku muni okura na agilos. ¹¹Ia na Juraga, na lewa ena tabu rewa ni no tahila mai vu ana seigwane, na seigwane ena tabu rewa ni no tahila mai vua na lewa. ¹²Vu mai vu ana seigwane na lewa me kodaki muni na lewa vu ana seigwane, ia na kwa taucoko, e vu ma vua na Kalou. ¹³Muju valewaia hara vaini kemutou e dodonu koto i vua na lewa me mahu vu ana Kaslou, e ulu e tabu taboi?. ¹⁴Miji tabu vavulici ke, o kemutou na leju I tov ova ecola kodaki e levu mu rauniulu na seigwane ena vamadjuatakinia? ¹⁵Miji tabu vavulici ke, o kemutou na lewa kodaki e balavu mu ulu, he na lea ukuuku ga? E rauniulu e holia ga vua me tabonia ga ke e ulu. ¹⁶Kodaki e hila e mata vadodonutakinia ne balesia e siki honi, e hukai tale ho ni hila tale na vanua meju varaitakinia ke, he hila na hoqohoqo loju ni Kalou. ¹⁷Ina juvajuba, oyau qina tabu dokai kemutou me kodaki na lemuju lavata na e tabu vina ia e bura hara. ¹⁸Nai matai, qu a rogo ena gauna muju a lavata ma ina loju, a levu hara na tatawahewahe, qi vadjinadjinatakinia. ¹⁹E dredrei e tabu jubu na viba, ivo kmeutou, me rairai vina ke o kua me ra lai vinasia. ²⁰Na gauna miji hoqoni vata maike, muju tabu djinasia na vakayakavi ni turaga". ²¹Na gauna I kana ke, miji kania ga na cawa muju djuku kouma? E tahila e mata kana, e tahila tale e maseni. ²²E hukai na were me juju kana ke, homu muni ke? He

vamadjuataki ivo kura era hukai na ledra? Na ca re mequ kwaya vuako? Maeu dokai kemutou ke? A qi na tabu dokai kemutou ke?

²³A qu a rogo ma ivua na tuaraga na kwa qu kwaya ivo kemutou, nia qulu na buli madrai na Juraga ko Jisu qena bogi honi a holi ivo kemutou. ²⁴A vavinavinatakinia osi, a kania a kwaya, o qu yago e dovi me balesi kemutou muju tara o me muju va numi yau ke. ²⁵A qulu na bilo, a qai kwaya :n abilo o nai viyalayalasi vou ena lequ dra ena veuigauna taucoko miji na dau homia ke, muju tara oqo me muju vanumi yau ke. ²⁶Ena veigauna taucoko miji na kania ken a madrai, mo homu in abilo o, miji na vanumi au koto na lea mase na Juraga, me yacovia na lea lehu tale ma. ²⁷Ia, okua e kania a madrai he homu ina bilo ni Juraga e tabu dokai, ena beitaki me balseia e yago qeinia na dra ni Kalou. ²⁸Me dikevia re na vainia re, me qai kania na madrai, homu i nabilo. ²⁹Okua e homu, he kana ena lei ocasi ia okua e kania, he homu ena qai tabu dokaia, ni tabu kilasia na yago ni Juraga. ³⁰E na vuku ni kwa taucoko o, e levu ivo kemutou e malumalumu, tauvimate, e levu era mase takinia hara. ³¹Kodaki ji na valewai ketataou vaini ketatou ga, ji na tabu vilewaitaki mai vu ana Juraga. ³²Ia, na gauana ji na lewai ke mai vua na Juraga, ena qai vavulici o ketatou me ju na kua ni lewai vata qeinia era va vuravura. ³³Okua, o kemutou na viwekani, ni muju dau va hoqoni vata, me muju kana vata, muju dau viwaraki. ³⁴Okua e mata kana, me kana ga ma ina were, ena gauna miji dau hoqoni vata mai ke me muju kua ni lei ocasi. Ia na kwa e vokoto, qina qai lawa mequ qai vadodonutakinia ena gauna qi lawa ike.

12 ¹Io na vuku ni veikula vayalo, vo kemutou na viwekani, qi tamu vinasia me muju tamu kilasia. ²Muju kilasia koto ni muju tamu loju koto, miji li mei ho vua na matakau galu, me kodaki lemuju juberi homa me kodaki ia tamu kodaki. ³O kua oqo qu vatakarakara takinia vo kemutou, ni hukai koto na

ecola me voha ina yalo ni Kalou, me voha va burabura takinia o Jisu: e tamu hila e kwaya ni Juraga o Jisu, tamunia e vu na Yalo Tabu.

⁴Io e juijui na kwa e holi, ni jui la na Yalo Tabu. ⁵E juijui ho na kea I taratara, e jui la ga na Juraga. ⁶E juijui muni nai valavala ena juku tara, io e dau laga na Kalou, o kua e tara na veikwataucoko vo kura coko.⁷A holi vo kura yahila na ecole nai vatakarakara ni Yalo Tabu me yaga ke. ⁸A holi ho vua e hila na cakacaka ni Yalo Tabu na voha ni vuku, qai nia na ecole muni ni kila kwa, qai nia na cakacaka ni Yalo Tabu.⁹Qai nia vua na vajinajina qai nia na cakacaka ni Yalo Tabu: qai nia muni vua nai holiholi me vacola nira na tauvi mase, qai nia na cakacaka ni Yalo Tabu. ¹⁰Qai nia hila tale e tara na caka mana, qai nia vua na Parofisai, qai nia ve hila tale e kilasia na Yalo, qai nia vua tale na juku voha, qai nia vua tale na ecole e cavusia na voha tani. ¹¹Io e tamu no tahila na saigwane ni noju hilayali, he me no tahila ju na lewa me no hila yali ju na seigwane vua na Juraga.¹²Ni bale wa vua na seigwane na lewa, me kodaki muni ke na seigwane ina vuku ni lewa, io ni vua na Juraga na veikwa coko. ¹³Ni ju vavitaitsotaki coko ga ina yago tahila ga ina Yalo Tabu tahila ga, he ji koi Jutia he vanua tani, he ji docola he ji taukei, ji vahomu ho ina Yalo Tabu e tahila ga.¹⁴E hukai e hila ga na siki ni yago, e levu ga. ¹⁵Kodaki e kwaya na la, o yau, qai tamu sa siki ni yago, ni qu sa lima, ni tamu sa kwa oqo e tamu siki ni yago. ¹⁶Kodaki e kwaya o bebe, o yau, qai tamu sa siki ni yago, niqo tamu sa mata; kodaki hukai hoke ena hukai muni vequ siki ni yago. ¹⁷Kodaki e mata ni yago taucoko, e na no ive na kwa me rogo ke? Kodaki e rogo na siki coko, e qai no I vei na kwa me garu ke.¹⁸Io oqo, e tara na Kalou me siki ni yago yahila, me kodaki la kwaya. ¹⁹Io kodaki e tahila coko ga na visiki coko ga, e qai no I vei na yago. ²⁰Io oqo, e levu ho na sikina, ena tahila ga na yago.²¹E tamu rewa ni kwaya ho na mata qai nia na lima ni tamu yaga vuwau, he na ulu qai nia na la, miri tamu yaga vuwau. ²²Ena valevu tale muni na cola okwe, na veisiki ni yago ji numia e malumalumu, ena qai yaga. ²³Io na siki ni yago coko, ji numia ni mata no vavina vahewa. Ji viukuuku takinia valevu haraga. ²⁴Ni tamu yaga ho veju siki he lagilagi kodaki o kura, na kaikai e tara me vei rausi na visiki ni yago, a lewaia me numiya valevu cake na koqo me uwahivi cake.²⁵Me hukai ke na vihei na yago, qai ni me vinumi vatautauvata na visiki me kodaki o kura. ²⁶Kodaki e oca e hila e siki, e rarawa coko na visiki, e hila e siki e dakai e reki vata qai nia e siki coko. ²⁷Io o kemutou na yago I Karisito e jui sikina yahila ke.²⁸A lehira yavalu vua na Kalou inai hoqohoqo lewe ni loju, na kai matai o kura na avisitolo, nai karua na parofita, nai katolu nai vavuvuli, era na qai sitaku o kura era cakacaka mana; qai nira eru na vacolai na baca, qai nira era vivuke, qai nira na lewaia, qai nira kura era kilasia na voha tani. ²⁹O kura I avositolo taucoko ga? O kura era parofita taucoko ga? Eru dau tara mana coko ga?³⁰E no coko vuara na holiholi ni vivacolai? Era djui vohavoha coko? Era vadewataki nia muni coko ledra djui vohavoha?³¹Miji vinasia na viholiholi vina hara. Io qina varaitaki nia vuwako na kea I varavaraitaki vina hara.

13 ¹Kodaki qi vohatakinia ledra juku vohavoha na e cola qeinia na voha va agilos, a hukai vua na loloma qi kodaki botoga na kaukameya e rorogo he na lali e tataqiriqiri. ²Ia kodaki qi parofisai rewa, qi kilasia muni na kwacoko ga e cuvataki qainia na vuku cokoga, io kodaki ena vuku na vabausia cokoga mequ kodeike na uluni yataga qai hukai vuau na loloma qi kwa walega. ³Io e kodaki qi votaia na lequ kwa cokoga; me qu vakana nira ke na dravudravua, io kodaki qi holia no qu lala mequ cece, qai hukai vuau na loloma, e tamu rewasia ke hila na kwa. ⁴E dau vohasia vabalavu na loloma, e yalovina, e tamu vuvu na loloma, e tamu vakadoudou na loloma, e tamu viavialevu. ⁵E tamu tara na kwa e tasi kilasia ho, e tamu vadania na kwa me lea ga, e tamu ocaoca, e tamu dau lomabura. ⁶E tamu rekitaki na bura, io e rekitakiga na djina. ⁷E ubia na kwa cokoga, e vabausia na kwa cokoga, e vanuinuitakinia na kwa cokoga, e vohosia na kwa cokoga.

⁸E tasi mudju na loloma io na parofisai, ena osi ga, na voha yali e vuqa ena mudju ga, na vuku ena takwali ga.

⁹Niju kilasia vasikina ga, io ji parofisai vaisikina ga. ¹⁰Io ni cadra na kwa taucoko, ena qai takwali na kwa sa vasikina ga. ¹¹Niqu hi verio, au dau voha me kodaki na vero, qu kilasia me kodaki na vero, qu dau vanananu kodaki na vero, io niqu cadra ho mequ mahuna, qu deinia dei ho na va verovero. ¹²Io, nikua ji tolavia me kodaki na sisidro na Iloilo buwawa, io maitaku ena kodaki na vitolavi na matanavoju; nikau qi qai kilasia djina ga, io, mai taku qi na kilasia me kodaki lequ kilai ju. ¹³Io okwe, e no na vabausia, na nuinui, na loloma, mai vuaru na kwa tolutolu okwe, e kwa uasivi cake vuaru na loloma.

14 ¹Muju vadania re na loloma, muju gadrevia muni na kwa vayalo me rewa ke ni muju varejisnia. ²Nio kua evohatakinia na djui vehaveha e tamu voha koto vuara nae cola ia vua ga na Kalou. Ni sikai hila ena kilatakinia na lawa e kwaya balesia o kua e vohatakinia koto na kwa lo vayalo. ³Ia o kua e voha ni varejisnia e voha koto vuara nae cola me juberia cake ledra cola, me vayalo qwaqwa takinira, me holia vuara na yalo vacegu. ⁴O kua e vohatakinia na djui vehaveha e na jubu vayalo, ia o kua e voha ni varovisai ena vajubuniacake nai hoqohoqo loju. ⁵Qi djivia me muju vohatakinia coko na djui vohavoha. Ia qi vinasia muni me muju varovisai balesia e kua e varovisai e yaw ai yata hara mai vua o kua e djui vohavoha. (vavohara ke hila e vadewa me rewa ni jubucake ke nai hoqhoqo loju).

⁶Ia e kemutou qu kadjuma, ena yaga vaca vo kemutou na lequ na vohatakinia vo kemutou na djui vohavoha? E sikai vavohara kodaki qi voha vo kemutou in ai vatakilakila, he voha ni vuku, he voha ni varofisai he na voha ni vavuvuli. ⁷Va tautauvata taki vuara nai yaya ni qiriqiri era tamu sa kwa cola kodaki na biju ni vatagi he na api-era tamu holia vatagama e hila na mataqwalri rorogo, era na qei kilasia vaca na yawa i yata he na yawa i ra ni rorogo e holia ma na biju ni vatagi he na Api. ⁸Kodaki ena vicalasi ena domo ni davui e uvi ma era na qei kilasia vaca na ecola na gauna me ra varautakinira ke me ra lai valu. ⁹Kodaki muni ke o iko. Ke i voha ju vavitalia, era na kilasia vacana ecola na kwa i kwaya. Ina rewa ni voha ju ia e sikai hila ena kila tokonia na kwa i mata kwaya koto. ¹⁰E kwadjina taucoko ni levu na djuku voha ina yataga ni vuravura okwe ia era vaibalebale taucoko. ¹¹Ia kodaki qi tamu kilasia kai balebale na voha, qina vunilagi vua e voha o kua muni e voha

ena vunilagi vuau.

¹²Ia honi vo kemutou ke miji vinasia me varaitakinia ma na yalotabu, muju vadania hara me muju vina inai holiholi e tara i cake nai hoqohoqo loju. ¹³O kua e vohatakinia e djukudjuku voha me mahulakinia me rewasia muni na vavadewa. ¹⁴Ke qi mahu ina djukudjuku voha qu yalo e mahu, ia lequ vakahama e hehe hara juga. ¹⁵Na ca mequ tara? Qina mahu lequ vini yalo ia qina mahu muni ina lequ vanananu. Qina lagahere e qu vuniyalo, ia qina lagahere muni ina lequ vanananu. ¹⁶O kua ga honi, ke i vavinavinatakinia na kalou lemu vuniyalo, ena qei va emeni rewa va ca o kua nae cola vahehe ina lemu vavinavina nit amu kilasia na kwa i kwaya. ¹⁷E djina ga nio vavinavina ga vadodonu, ia o kua e hilatale e tamu talave cake ke lea cola. ¹⁸Qi na vavinavinatakinia na Kalou ni vatarai mequ vohatakinia valevu djukudjuku voha mai

vukemutou taucoko.

¹⁹Ia ina loma ni hoqohoqo loju e vinacake mequ vohatakinia ga e lima na voha qi kilasia mequ na vivavuli muni ke, ma ina jini na udolu na voha ina djukudjuku voha. ²⁰Kemutou o wekaqu, kua ni yallowai lemuju vakahama. Vina cake me muju kodaki na kwhaweha yage re ina gauna ni vitemaki. Ia me yalomahuna koto lemuju vakahama. ²¹Ina lawa e volai ke” Qina voha vuara na ecola okwe ina guhu ni kwai hehe, qei sa tabari guhu ni vunilagi vitalia hara kera mani tamu rogo. ²²Ei vatakilakila vuara na tamu vabausia na djukudjuku voha ia na voha ni varovisai e i vatakilakila vuara na vabausia. ²³Kodaki era la coko ma nai hoqohoqo loju taucoko ara qei vohatakinia coko na djui vohavoha, ara lama e yavalu era tamu vabausia qeinira era yavalu na ecola vahehe, era na sei kwaya djina ga o kemutou e leqwa muju ulu. ²⁴Vatautauvatataki kodaki muju a voha ni varofisai a ra qei lama na tamu vabausia qeinira nae

cola vahehe, o kura e na dereia era yalo na kwa era rogo. Ena valewaira na voha coko era

rogo.

²⁵Na kwa lo eno era yalo varaitaki ma. Ena qei yaco me sikijuru a vacacabo vu ana kalou. Ena qei vajuhania ni kalou e no djina koto vataqei ni ketatou.

²⁶Kemutou o wekaqu, naca tale ena taravia ma? Niju na lamai hota valewe levu , tahila ena qulu na same, nai vavuvuli, nai raivoju, na djukudjuku voha, he na vavadewa. Jina djuku tara kwa me taraicake ke nai hoqohoqo loju. ²⁷Ke tahila e voha homa ina djukudjuku voha, e rewa ni ru rua he me ra tolu ia me ra na voha vitarataravi , ka dodonu me na hila me na vadewatakinia. ²⁸Ia ke mani hukai hila e vadewa, o kura mera na galu ga ara tadra vahewa koto i were ni loju. Deinia mera djuku vivohaki qea lo ga na ledra Kalou. ²⁹Mera na voha e rua he tolu na

parofita, ka vo me ra varorogo hara vavina ina kwa e li kwai.³⁰Ia kodaki e holi na vivacecetaki ni jukujuku vua e tahila e tadra koto ina hoqoni, ka dodonu o kua a voha koto ina hoqoni, ka dodonu o kua a voha koto me na galu.³¹E rewa niju na parofisai yahila balesia ji na vuli maike ena vayalo qwaqwa takini ketatou muni.³²Ni yalo ni parofita ena rewasia e kilasia vina ga e hilatale na parofita.³³Ni Kalou e tamu sa Kalou ni viheheyaki, e Kalou ni vivataucokotaki qei sa vunivacegu.O kwe na ledra lawa ni leju nai hoqohoqo loju coko ga.³⁴Me ra dau galu na lewe ina loma ni hoqohoqo loju balesia o kura era tamu vatakai me ra voha. Ka dodonu ga me ra dau vayalomalumalumu takinira me ra kodaki e kwaya nai vunau.³⁵Ke hila na kwa era mata kilasia me ra na qei vecugira ga ledra djuku seigwane i ledra viwerewere e kwa vamadjua me hila na lewa me voha ju ina loma ni hoqohoqo ni loju.³⁶Na voha ni Kalou a lama vukemutou ho o kemutou tahila ga a derei kemutou.³⁷Ke hila e numia kua me sa parovita he me sa ecole vayalo, e dodonu me kilasia hara koto vavina ni kwa taucoko qi volaia kotowa vo kemutou okwe e sai varo ni Kalou.³⁸Ia ke tahila e tamu mata kilasia , ia me kua muni ga ni kilasia.³⁹O kua honi o kemutou o wekaqu, muju dau gadrevia valevu hara muju parofisai,muju muni ni tarovia hila mai na voha takinia na djuku voka.⁴⁰Ia me muju vatarai a ga me tara vavina vadodonu na kwa taucoko

15

¹Qi la ma I vanumi kemutou na viwekani e na I jukujuku vina qu lama i vunautakinia, me muju vabausia muju judei muni ke. ²Ena I jukujuku okwe muju vacalai ke kodaki miji qulu qata nia e na tamu kwa wale na lemuju vabausia³Ni qu kawaya osi ho vukemutou na kwa qu rewasia ,ni mase na karisito e na vuku ni leju I valavalca me kodaki I na I Vola Tabu. ⁴Ni a bula ,a jucake tale e na I ka tolu ni higa kodaki I na I Vola Tabu⁵A varaitakinia I vo kifa, a qai la I taku vuara na lewe ni jinikarua. ⁶A qai lahara vuara na lewe lima na drau vacaca ,e levu era hi cala kota e na gauna o kwe e valu e ra moceju ho. ⁷A qai varaitakinia hara I taku I vo Jemesa qeinira coko lea I avositolo⁸A qai varaitakinia hara I taku vuau me kodaki e hila na lujurove. ⁹Me kodaki o au na I osiosi ni avositolo e tamu yaga me qu lai ca na I avositolo ni qu vaburabura takinia na lea I hoqohoqo loju na karisito¹⁰Ia na loloma ga ni kalou qi cadravia ke na vanua qi no koto ke hi kua , na lea lomani au e tamu tawa yaga, qii yawa I yata hara I na cakacaka mai vuara coko ia e tamu ni au na loloma ga ni kalou e no koto vuau honi. ¹¹Ia ke tamu ni au he nira , maji na vunau miji na vabausia ga¹²Kodaki a vunau takinia ho na karisito a jucake mai na mase a ra qai kwaya vaca e ra valu ni tamu rewa ni jucake tale ma I na mase. ¹³Ia kodaki e ra tamu jucake tale ma o kurana mase , e na qai tamu rewa ni jucake tale ma na karisito. ¹⁴Ke tamu qai jucake tale ma na Karisito , ena qai kwa wale na lemaju I vunau ,e kwa wale muni lemuju vabausia.¹⁵Maji qai wili ke me maju girigiri maji kwaya na kalou maji jukunia na Kalou ni vajurinia cake ma na Karisito, a tamu vajuria na kalou ni vajurinia cake ma na karisito, a tamu vajurinia cake tale kodaki e ra tamu na jucake tale o kura era mase ho. ¹⁶Kodaki e ra tamu vajuri cake tale o kuru na mase ena tamu vajuri cake tale na karisito. ¹⁷Ke tamu vajuri cake tale na karisetoo e tamu yaga na lemuju vabausia, miji wili koto ga me muju I valavalca¹⁸E ra na ruha muni o kuru e ra lea na karisito era moce ju. ¹⁹Kodaki me ju vanuinui me yaga vuketatou na karisito ena cola okwe ji na qai valoloma valevu hara vuara na ecola coko²⁰A qai ju caka tale ho ma na karisito a nia nai heru I vuwara era moce ju. ²¹Sa vuni mase ecola, e vuni jucake ma mai na mase na ecola muni ga²²Ni ju qai mase taucoko balesia o Atama ji na vacalai coko muni balesia na Karisito. ²³Na ecola yahila kodaki a lehi vua; na Karisito na I hevu; e ra na qai sitaku o kura e ra lea na karisito e na gauna e lehu tale mai ke.²⁴E na qai sitaku na I vataosiosi ni na holia o kua na lewaia vua na kalou o tamaya ni na vaosinia o kua na lewaia coko qainia na kwa coko qainia na lea kaikai. ²⁵E na lewaia kotoga o kua me vamalumalumutakinia taucoko na mase I e ruku ni la. ²⁶Na I osiosi ni mase me vamalumalumutakinia na mase.²⁷Ni la ma I vamalumalumutakinia coko ho na kwa; e rukuni la; e tamu cavusi ke o kua e vamalumalumutakinia nia vua na kwa coko o kwe. ²⁸Ni vamalumalumutakinia osi ho vua na kwa coko, ena qai vamalumalumutakinia talega o luvea , me lewaia tahila ga na kalou na kwa coko ga²⁹Kodaki e tamu kodaki o kwe, I vei e na qai kodaki o kura a ra vavitaotaki I na vuku ni mase?Kodaki e ra na tamu ju cake tale, na ca wa a ra vavitaotaki ke me balesia na mase. ³⁰Na ca me maju bolesia ke na mase I na veigauna.³¹Qi kwaya vokemutou ni kuwa ni qu ciqataki kemutou na veiwakan I na veihiga, me balesia o karisito jisu na juraga ni ju hotaqea ju na mase e na mase. ³²Na ca qj na hotaqea ke na tola ni ecola, ni qu vivala qera ho na manumanu daukata mai Efeso, kodaki e na tamu jucake tale o kura na mase , me ju kana ga ju homu ni ju na mase ho I qwata³³Muju kua ni varivarivaci kemutou, na veiwakan cala e na va burania na veiwakan vina. ³⁴Muju tola ma, me muju colatakinia na tola donu me kua ke nai valavalca, ni ra noju e valu era tamu kilasia na kalou .Qi kwaya o kwe me muju maju wake.³⁵E hila e na kwaya a ra jucake tale ma vaca o kuru na mase na lala vaca e ra na jucake mai ke?. ³⁶O iko I tamu vuku, na kwa e sei e na masere mata e na qai cola ma. ³⁷Na kwa e sei e tamu sa vua ho ni qwele , e hila ga na wiri ni sei qai jubu cake ma me nia na weti, he na hila he hila tale na kwa. ³⁸A qai holia ke na kalou na kea I olo me kodaki e vina vua na vua ni qwele yahila,na kea I olo e donu vua. ³⁹E tamu tautauvata na huna ni kwa coko, e hila ni hila na lala ni ecalia, e hila ni hila na manumanu e va e la, na ika na manumanu e cavu.⁴⁰E va lomalagi e valu na lala, e vavuravura e valu ehila ni hila na I ukuuku hi lala va lomalagi, e hila ni hila na ukukukuva vuravua. ⁴¹Hila ni hila nai ukuuku ni matanilhiga, e hila ni hila nai ukuuku ni vula, e hila ni hila nai ukuku ni kalokalo,ni uahivi hara nai herau ni kalokalo e hila e na lea ni herau.⁴²E kodaki muni ke na jucake tale mai na mase.Na kwa e sei e na drakwa, na vajuri cake tale mai mase e tamu drakwa. ⁴³Ni sei e na vamakali,ni vajuri cake tale e vaiukuukutaki, ni sei e na malumalu , ni vajuri cake tale e kaikai. ⁴⁴Ni sei na lala ni ecalo, ni vajuri cake tale a qai lala vayalo.Ni hila na lala e kodaki na cola vaecola , e hila muni na cola e kodaki na cola vayalo.⁴⁵Me kodake a volai ho,na I matai ni ecola o Atama a no ho vua na yalo cola ni ecola .Na I osiosi ni Atama a cadra me yalo, me vuni cola. ⁴⁶A tamu semata ma o kua e vayolo, o kua a cola vaecala, a qai sitaku ma kua vayolo.⁴⁷Na matai ni ecalo mai vuravura, ia na kea I karua a ia ma I lomalagi na juraga. ⁴⁸E kodaki ga e ra vavuravura o kuru na vuravura, e kodaki ga na valomalagio kura era valomalagi . ⁴⁹Ia me kodaki ni ju kodaki na ecalo vavuravura, ji na kodaki muni na ecalo va lomalagi.⁵⁰Me ju kilasia ho ni kua na veiwakan, ni na tamu rewasia na mataniju ni kalou na lala e vaviciko a vadra, e na tamu drakwa rewa na kwa e dau drakwa rewarewa. ⁵¹Qi mata kwaya vu kemudou e hila na I jukuju lo, ji na tamu masi taucoko, ia jina vei hau tau coko ga.⁵²E na vahauri hara, kodaki na karimo ni

mota e na gauna e uri ke na tavui . E na domo ni tavui o kuru na mase e ra na vajuri cake tale mai ke me kua ni drakwa tale.Ia o ketatou ji na vamatatalataki.⁵³E na vaihulu na yaga drakwa oqo me kua tale ni drakwa rewa, e na vaihulu na yago a mase oqo me kua tale ni mase rewa.⁵⁴Ni vaihulu osi ho na lala e drakwa oqo me kua tale ni drakwa rewa, a vaihulu osi na lala mase oqo me kua tale ni mase rewa, e na qai djina ke na voha honi, E gu ce ho o mase , a mudju hara ke.⁵⁵O iko mase,I vei lemu basi gaga?o iko bulubulu I vei na lemu gumahuna.⁵⁶Na mase e kau ma lakaikai mai nai volavola ca, nai Volavola ca kau ma lakaikai mai na lawa.⁵⁷Me ju vavinavina ga vua na kalou o kua a holea voketatou na gumahuna e na vuku ni leju juraga o Jisu Karisito.⁵⁸O kemutou o wekaqu lomani, me ju judei hara, me ju kua ni cecevujuvuju, me muju uahivi hara I na cakacaka ni juraga e na vei gauna coko, me muju kilasea ni tamu sa kwawale na lemuju cakacakae na vuku ni juraga.

16 ¹Me balesia na holi e dreu hoqoni me leadra nae cola vacolai, kodaki na kea kumuni ina viwerewere ni loju I Kalatia, me muju sekucia muni o kemutou me kodaki honi. ²Inai matai ni higa ni vimacawa me muju biusia vajuju e hila nai wahe ni yau miji rewasia me n akua ke ni tara na vakumuni lavo na gauna qi cadra weike. ³Niqu na cadrawa okua ga miji vadenia ena holi vua nai vola me na ko unai holiholi I Jerusalemi. ⁴Ke na dodonu me qu lamuni o au, ia honi maji na lacoko vata. ⁵Qina qai lawe vukemutou na gauna qi lavia ke e Masitonia, ni o au qina yatovira muniwa I Masitonia. ⁶Qi na rewa ni lawa I ne vukemutou ina vula I kakahali, me rewa ni muju na vuksi au ina lequi yatoyato, ivesi ga na vanua mqeu na vitosoya yaki ke. ⁷E tamu nia qu yalo mequ lawa I Sidrevi kemutou ina gauna okwe niqu vinasia o au meju na kwa ina balavu vataqeui kemutou kodaki ena vatarai na Kalou. ⁸Ia qina vahewa koto I Efeso me yacovinia na higa ni Penitiko. ⁹E hila na mataniwere levu e tadola juhoma okwe vuau, era qei levu muni nae cola era dodomoqwa era no okei. ¹⁰Nina cadra ma o Timoci koto balesia okua e tara muni kotoga nacakacula ni Kalou kodaki o au. ¹¹Me kua ni hila me vohabecisia, muju vuksi ina yalohavu, me rewani lama vuau. O au qai namakisia koto mera na cadra vatama okua vataqeui niru ka von a viwekani. ¹²Me balesia o Apolosa, qu a vauqesia me sikovi queruwa o kuru ka vo na viwekani. Ia a tamuhi nia e yalo me lawai sikevi kemutou ina gauna okwe, ena qei lagawa ina kea gauna donu. ¹³Muju yadrayadravaki, juqata ina vabausia, muju kodaki na seigwane, muju qwaqwa koto. ¹⁴Muju tara koto na kwa taucocko ina yalo ni loloma. ¹⁵Miji kilasia kotoho oqo balesiru lea matavuwere o Sitigana, okuru nai hevu ara vacolai ina vanua o Akaia, ara qei lomaholi mera qwaravira o kura na loju. ¹⁶Qi vivuqesi vukemutou na viwekani me muju vamalumalumutaki ni kemutou vuara okwe, vuara muni o kura era vivuke ina cakacula maji tara. ¹⁷Qi ciqatakinia ledru cadra homa o Sitigana, o Fotituneto qeinia o Akaiko, okuru era lahoma I tara na kwa muju tamu rewasia.

¹⁸Era lamai vacolania tale na lequ cola vayalo qei ni kemutou muni. O kura na mataqwali okwe me muju drou mamaroisiru. Era loloma ma vukemutou o kura nai hoqohoqo loju I Esia. Eru loloma valevu ¹⁹Wa vukemutou o Akuila qeinia o Pirisila ina yaca ni juraga qeinira coko na leweni hoqohoqo loju era no I ledru were. ²⁰Era loloma valevu juwa vukemutou okura coko na viwekani, muju viciqataki muju viyabo ina yalo e havahava. ²¹O au o vaula qai volaia koto nai jukujuku okwe I lequ lima haraga vainiau. ²²Ke hila e tamu lomania na Juraga, me n alai ocasi okua. A lahoma na Juraga. ²³Me no vata qei ni kemutou na loloma ni juraga o Jisu Karisito. ²⁴Me novata qei ni kemutou coko na lequ loloma e vuku o Jisu Karisito.

2 Koronica

1 ¹O yau o Vaula na lea avisitolo o Jisu Karisito, ina lea lewaia na Kalou, i vuara na lewe ni loju ni Kalou mai Korinica, o kura muni era loju ma i Akaia taucoko. ²Me lemoutou na loloma qeinia na vacegu mai vua na Kalou o Tamaya qeinia na Juraga o Jisu Karisito. ³Ne vavinavinataki na Kalou o kua na tama ni loju, na Juraga o Jisu Karisito, na Tama ni loloma qeinia na Kalou ni veivacegui. ⁴O kua a vacegu ni kematou ena lemaju rarawa tauoko me maju vacegunira rewa o kura era rarawa ina lea veivacegui na Kalou. ⁵Me kodaki ni yaco hara valevu na rarawa ena vuku ni Karisito e vacegu ni kematou valevu muni haraga ke kodaki na Karisito. ⁶Io, kodaki maju vararawataki, na kwa me muju vacegui ke, me muju vacolai muni ke. ⁷Ia maji dei ni nuitaki ni kemutou, ni maju kilasia ni ju votai vata ina vivararawataki muju votai talega ena vacegu. ⁸Ni maju tamu vinasia na viwekani me muju numideinia na rarawa maju hotaqea mai Esia, maji biliraki haraga e dredrei haraga na lemaju vohosia maju tamu vabausia muni haraga ke me maju na cola ke. ⁹Ni no ho ma nai totogi ni mase, e vavunia ho me maju tamu nuitaki ni kematou vai ni kematou ga, me maju nuitakinia ga ho na Kalou o kua a vacolania ma na mase. ¹⁰O kua a vacola ni kematou ho ma mai na mase, ena vacola ni kematou tale. O kua talega maji vanuinui vua ni na vacola ni kematou kotoga. ¹¹Me muju veivuke muni na mahulaki ni kematou, me levu ke era vavinavinatakinia na kwa a holi vu kematou me balesira na viwekani. ¹²Ia o kwe magi ciqataki nia nai jukujuku maji la ma i varaitakinia ho i vuravura e vuksi kematou ke na yalo ni Kalou qei nia lea cece maji tamu vararavi ina vuku vavuravura, ina loloma levu tahila ga ni Kalou. ¹³Ni hukai hila na kwa vailoa maji vola vukemutou me muju wilikia me muju kilasia, me yacovia nai vataosiosi ni vuravura. ¹⁴Me kodaki na lemuju kilasi kematou ni lemaju la ga ma vukemutou me muju kilasia, me yacovia nai vataosiosi ni vuravura. Me kodaki na lemuju kilasi kematou ni lemaju la ga ma vukemutou me muju ciqa ke, ni lemaju kwa ni ciqa muni ena higa ni Juraga o Jisu. ¹⁵Qi vajinajinatakinia niqu numia ho mequ la ma vukemutou i mata me cadra ke varua vukemutou nai holiholi ni loloma. ¹⁶Mequ qai la hara i Masitonia qu qai lehu tale ma, me muju mei yau kodaki i Jutia. ¹⁷Niqu numia ho me kodaki okwe, qu qai lehu tale ma, me muju mei yau kodaki i Jutia. Niqu numia ho me kodaki okwe, qu qai lomalomarua ke he na kwa qu nakisia, qai bara nakisia vavuravura me no ke na io he na hukai. ¹⁸Me kodaki na lea

jina na Kalou, e tamu io he hukai na lemaju voha vukemutou.¹⁹Ni tamu io he hukai na lemaju vunautakinia na luve ni Kalou o Jisu Karisito, o kematou o Silivenuse o Jimoci a tara ga hoke me io.²⁰Ni io ga ho na voha ni yalayala tauoko ni Kalou, era va Emeni muni, me vacaucautaki ga ke na Kalou.²¹Ni sa Kalou ga e veivataudeitaki vu kemutou, vu kematou muni, meju ju vataqeua na Karisito, a lumusi ketatou ke.²²O kua a vadeitaki ni ketatou, a holia ma lea Yalo Tabu me vajinajinatakinia na lequ lomani kemutou ga qu vabereberetakinia ke na lequ la i Koronica.²³Io, q covia na Kalou me vajinajinatakinia na lequ lomani kemutou ga qu vabereberetakinia ke na lequ la i Koronica.²⁴Maji tamu vadeitakinia na lemuju vabausia, maji veivuke takinia ga me muju ciqatakinia ni muju ju dei koto ina lemuju vabausia.

²Ia qi la ma I lewaia ho o kwe, me qu kua ni la tale wa vu kemutou I na veivararawataki. ³Kodaki qu vararawataki ni kemutou o cei e na qai vamarautaki niau, o kua ga qu vararawatakania. ⁴Qi volaia ho ke vukemutou, ke qi vararawataki ni qu la wa balesia o kura e dodonu me qu marau ke qi vararavi ga ho vukemutou me ledatou vat ana lequ marau. ⁵Ni qu rarawa valevu a tamu vacegu qu yalo ni qu tolavia vu kemutou, e wawai valevu qu mata, tamunia me muju rarawa ke, me muju kilasia ni levu haraga ho ni lequ lomani kemutou. ⁶Kodaki e hila e vivakararawataki, e tamu vakararawatakini au ga o kua, o ketatou taucocko. ⁷E rausia ho na kea I hau o kwe me kodaki a ra tar ana lewe ni vanua. ⁸E bara dodonu me ju kua ni ocasira muju vacegunia, ke qai hotaqea me qai rarawa hara ke valevu. ⁹O kua o kwe qi vamamahu ke vukemutou me muju vatakea ga ke vua na lemuju loloma. ¹⁰O kua ga qu volaia wa I ke qu kilasia ke miji talai rewarewa I na kwa coko he hukai. ¹¹Ia kodaki miji vohosia ho, o au qi na vohosia muni ho, kodaki qi tamu vivohosi, o kemutou ga miji vavunia me qu tamu vohosi kemutou, ke I mata o Karisito. ¹²Me kua ni rewas i ketatou o setani ni ju kilasia vina ho na lea I lawaki. ¹³Ni qu la I tiroa e nav uku ni jukujuku vina na Karisito e dola via vuau na kea mataniwera na juraga. ¹⁴E tamu cegu qu yalo, ni qu tamu hotoqea o Taito o wekaqu, qu tatau ho ma vuara me qu la ho I Masitonria. ¹⁵Qi vavinavina kotoga vua na kalou na lea juberi ketatou koto ma I na lea vacegu I e yaca o Karisito, a varaitakinia I na veiyahana taucocko ni sa rui vina na kilasia na Kalou. ¹⁶Ni Karisito ga miji garu vina ke I e mata na kalou, vuara na vacolai vuara muni e ra varuhai. ¹⁷Vuara na tamu vivabausi e ra na mase ke, o kura na vivabausi e ra na vacolai. Ia o cei e na rewasia na veikwa o kwe. ¹⁸Ni maju tamu vatanitakinia na voha ni Kalou me kodaki e ra valui e cola, maji kodaki ga o kura era djinasia hara me kodaki ga mai vua na Kalou, I e mata na Kalou maji voha ke I e yaca o Karisito.

3 ¹Kematou maji vasekivu muru ho, me maju jukurukematu, he bara vina muni vukematu, me maju jukunia vukemutou ina vola evalu, me kodaki era valu, he me maju lai kwai kodaki honi I vukemutou. ²O kemutou ga na lemaju I vola a volai, ina lemaju cola, era kilasia era wilikia okura nae cola tauoko. ³A varaitaki ho ni muju I vola I Karisito maji tara ho, e tamu volai inaw ai ni volavola, e volai ga ina yalo ni Kalou cola, e hukai ga ho ina yataga ni vaju, Ia ina yataga ga ni e muju yalo malumu. ⁴Ia e kodaki okwe, na lemaju vararavi vua na Kalou ina jina i Karisito. ⁵Ni maju tamurewasia vaini kematou, e hila na kwa, ia e vu ga ma vua na Kalou na lemjau kaikai. ⁶O kua ga a varautaki ni kematou, me majus ai talatala ni viyalayalasi vou, a tamunia ho na vikwa e volai, na kwa vayalo ga, ni tara ho na vivamasei, na vikwa e volai, a tara tale ho na vivacolai ina veikwa vakayalo. ⁷Ia me kodaki, a tara vata qea nai Herau, na cakacaka a tara kena vivamasei, a volai a laidani ina vaju. A tamu laidani rewa ke e mata o Mosese, o kora na kwahewa ni Isireli. ⁸Ena bara tabu rewa ni uahivi hara ken ai herau ni cakacaka

vakayalo.

⁹Io kodaki me hila ho na hearu ni cakacaka vi viocasi, ena vinacake hara valevu, na herau ni cakacaka ni vivadei. ¹⁰Ia na vikwa e herau ena qei hukai ho ni herau valevu, ni vatautauvatataki qea nai herau e no hara I yata. ¹¹Io kodaki ka hearu, na kwa e dei koto ho na vikwa e judei. ¹²Ia ni no ho vukemutou nai vadei me kodaki okwe, maji na qei voha vavina hara. ¹³Ia me maju kua ni kodaki o Mosese, ni cuvalonia e mata, me ra kua ni tolavia vahila, okura o luvea o Isireli, inai osiosi ni vikwa e biu koto howa. ¹⁴Ia qei vaqwaqwataki era yalo, a noju ga nai tabei honi me yacovia na higa okwe ni wili na viyalayalasi makawa a tamu la yali dei, ni o Karisito a ladei hoke nai taboi makawa okwe. ¹⁵Ia a yacovia na higa okwe, a wili o Mosese a no juga era yaloga na taboi. ¹⁶Ia ni haumaki ho vu ana juraga, ena qei la yali dei na taboi. ¹⁷Ia na Juraga okua ga na YaloTabu, ia a hereki okua, ni no ho vu ana yalo ni viyagwane. ¹⁸Ia o ketatou tauoko ni tamu rewa ho ni cuvalomaki koto leju mata, ni ju tolavia nai herau ni Juraga, me kodaki na Iloilo e rairai hila yali, hara, meju na kodaki okua, ni jubu cake hara ho nai herau me no hara ho I yata; me kodaki na viyagwane, okua

ga na YaloTabu.

4 ¹Okua honi ni holi ho vukemutou na cakacaka okwe, me kodaki, a tara vukemutou na loloma, maji na tamu yalo hewahewa ke. ²Maji deinia ho na vikwa e cuva lomaki ju e vivamajuataki, e tamu daulawaki ho na lemaju I varau, he maji vaweleweteakinia na voha ni Kalou, ia maji kway ana kwa jina, maji tahila vata ke, ivuara nae cola, ina mata ni Kalou.³Ia kodaki me cuvalomaki ho na lemaju I jukujuku vina, e cuvalomaki ga ivuara era varuhai. ⁴Vuara era vamatacewataki era yaloga na Kalou ni vuravura okwe, era tamu vabausia me kua ke ni vacecetaki nira na cece ni jukujuku vina ni herau ni Karisito, okua ga nai yaloyalo ni Kalou.⁵Maji tamu vunautaki ni kematou, o Jisu Karisito ga ho na viyagwane, o kematou na lemuju ecola, ie vuku tahila ga o Jisu. ⁶O kua ga na Kalou, okuwa a kwaya mai mata, me cece ma na driodrio, na cece. Me laidani ie maju vuni yalo, me cece levu wa nai herau ni Kalou, okua a laidani rewa ina mata I Jisu Karisito.⁷Ia na yago qwele, e no koto vukematou nai yau okwe ma la ga ma vua na Kalou, na kaikai mana e levu, ia me kua ga vukematou. ⁸A vikabuku ho na vivohaki, ia maju tamu vaohohotaki, maju wale ga, ia maju tamu yalohewahewa ke. ⁹Maji vaburaburaki, ia maji tamu biu dei, maji vatadra ira, ia maji tamu varuhai. ¹⁰Maji dagia nakwa taucoko imaju lala ina vihiga, na lea mase o Jisu me laidani ke na lea cola o Jisu I vukemutou imaju lala(yago).¹¹Ni maju holi koto ina vihila o kematou na cola koto, me maju mase ie yaca o Jisu, me varaitaki muni ke na lea cola o Jisu, ie maju lala (yago) e mase rewa ho. ¹²A kodaki muni ke ni dau cakacaka muni ken a mase, ia na cola ga vukemutou.¹³Ia ni noho vukemutou na vabausia honi, me kodaki nakwa e volai, q̄i vabausia muni okuwa maji voha ke. ¹⁴Ji kilasia ho, okua e vajurinia cake vukemutou, kodaki ke o Jisu, a varautaki ni kematou ivo kemutou. ¹⁵Ni tara ho vukemutou, na kwa taucoko ga me varokorokotaki valevu hara na Kalou, ina loloma e levu hara, nira vavinavina valevu ho na e cola vuara.¹⁶Ina vikwa taucoko okwe, maji tamu yalo hewahewa ke, ia kodaki e bura ho ju yago I taudaku, e vavinataki nae cola I yaloga, ina vihiga taucoko. ¹⁷Ia na leju ocaoca mama e balavu vahewahewa haraga, e taraga vuketatou na herau e kwa levu, e uahivi hara valevu e tamu muju rewa. ¹⁸Ni ju tamu vanumia ho na vikwa e dau laidani, na vikwa ga e tamu laidani, ni balavu ho vahewahewa ga na vikwa e laidani ho, ia e tamu muju na vikwa a tamu laidani ho.

⁵ ¹Maji kilasia kodaki e ruha na lemaju were vavuravura, ena hila na lemaju were mai vua na Kalou. Na were e tamu tara ina lima, ia na were mai lomalagi ena tamu ruha rewa. ²Io, maji vajuri ina were okwe, ni maju vinasia koto me vaihulutaki na yago okwe mai lomalagi. ³Kodaki ni maju na vaihulu, maji na tamu lai dani me maju na vatevoro. ⁴Ni maju nokoto ina were vacovacova, maji vujuri ni maju vaidagidagi. Maji tamu vinasia me maju tamu vaihulu. Ia, maji vinasia ga me muju vaihulu, balesia na kwa e mase me rewa ni vodrogia na cola. ⁵Na Kalou e varautaki nia vukematou na kwa okwe. E holia muni na Yalo Tabu me varaitaki nia vukematou na kwa e hibere ma. ⁶E dodonu mo vadeitaki niko koto. Qaraunia ni o nokoto i were i e mu yago nio iko i vayawa koto ma vua na Kalou. ⁷Meju yato ina cola ni vabausia, me kua ina tolavia. ⁸Me rewa ni ju judei koto. Vitalia me maju vayawa ma i e maju yago ia me maju no koto ga i were qei nia na lemaju Kalou. ⁹Me nia leju takete, ni ju vayawa he ji no koto ga i were meju vina koto ga vua. ¹⁰Ji na no taucoko ina higa ni vilewai levu, meju na ciqomia ke nai hau ni kwa ju tara vua e vina he bura. ¹¹Maju vadresira ke na ecola mera matakucia na Kalou. Ni maju kilasia na Kalou e kilasi kematou vavina hara ju ga. Qi kilasia ni matata hara juga vuwako. ¹²Maji tamu vinasia me maju vakaikaitaki ni kemutou tale, ia, me maju vabausi kematou ga. Ia, maji holia wa vuwako na vanuinui mo na lavesi kematou cake ke, me rewa nio holia vuara na vacakecakeira ina kedra i rairai, ia tamu nia na kwa e lama i e vu ni yalodra. ¹³Ia, kodaki e tamu vina na lemaju vanananu, ia na Kalou ga; ia kodaki e donu na lemaju vanananu; honi me balesiko ga. ¹⁴Na leya loloma o Karisito e vakaikaitaki ni kematou, balesia ni maju vabausia djina. E hila na ecola e mase me balesi ketatou coko, honi o ketatou muni ji na mase taucoko. ¹⁵Ni mase ho e hila me balesi ketatou coko, o kura era cola ni tamu balesira ga, ia ni o kua a lama i mase me balesira a qei ju cake tale mai na mase. ¹⁶Kai balebale honi, mai na gauna okwe e tamu dodonu meju vajulewa taki nia e hila, mai na lea i juju va ecola, e djina ni hila na gauna maju numia na Karisito ina calevu okwe. ¹⁷Ni ju vata qei nia o Karisito e hila na ecola a ladei na vikwa makawa e yaco me vou ia vikwa taucoko ga. ¹⁸Na vikwa taucoko okwe e lama vua na Kalou. E vivinasitaki ni ketatou vua e vuku o Karisito, e qei holia vu ketatou nai holiholi ni vivinasi. ¹⁹Honi, ena vuku ni viagwane o Jisu Karisito ena vivinasi qea ko o vuravura, tamu wili ke na ledra i valavala bura. O kua e vabausi ketatou ina kea vadewataki nai jukujuku ni vivinasi. ²⁰Maju jigitaki ke me maju lai talatala o Karisito, me kodaki a jigitaki ni kematou ke na Kalou. Maji kerevi kemutou ke e vuku o Karisito. Me muju vivinasi qea na leju Kalou levu. ²¹A holia ke o luvea o Jisu Karisito me mase boto ke na leju i tovo bura. O kua e hila e tamu lai dani vua nai valavala bura. A tara ke okwe me rewa ni ju vadonui ke vua ina mata ni Kalou.

6 ¹Niju cakacaka vata qea na Juraga, maji kereviko mo kua ni qulumia vamama na lea loloma ni Kalou. ²Ni kwaya na lea tata, ina gauna ni cola qu a vupei iko ke. Tolavia, okwe na gauna ni vivinasi. Tolavia ni kua na higa ni cola. ³Maju tamu biusia e hila na kwa mei tatao ina mata ni hila na ecola, maji tamu vinasia mebeitaki ke na cakacaka va i Talatala. ⁴Ia, maji matra vajinajinataki nia ina lemaju cakacaka ni maju sa i talai ni Kalou. Nio kematou nai talai maji vavuqari ju ina cola ni dau vohosia ina vikwa rarawa, qei nia na vivahaurarataki. ⁵Ina vivakanakuitataki, na biu i were ni vevehu, na ue, na cakacaka kaikai, na moce vabura, na mata kana. ⁶Nai valavala havahava, na vuku, na dau vohosia, ina Yalo Tabu, ina loloma jina. ⁷O kematou me lea i talai ina tata ni jina, ina kaikai ni Kalou. E no vukematou nai yaragi dodonu ina lima i martau qei nia ina lima i mawi. ⁸Maji cakacaka koto ina dokai he ina tamu dokai, ina dau vivacalai he ina vilaeysi. Maju lai juci ni maju giri ia maji jina koto. ⁹Maji cakacaka koto ia kodaki ga maji tamu lai kilai ia maji lai kilai vina koto. Maji cakacaka kodaki maji mase ju ia tolavia maji cola vina hara juga. Maji cakacaka ni maju vatotogitaki me balesia na lemaju i tovo ia me kodaki ga ni lai kwai me maju mase. ¹⁰Maji cakacaka ina yalo e tamu ciqataki ia maji ciqa ju ga. Maji cakacaka kodaki maji valoloma, ia maji tara e levu na kwa e vujuniyau. Maji cakacaka ni hukai vukematou na kwa ia maji taukenisia e levu na kwa. ¹¹Maji kwaya na kwa djina vuwako, Koronica, ia maju yalo e tadola hara juga. ¹²O iko i tamu leqwataki ni kematou, ia e leqwa ga valevu mu yalo. ¹³Ia me vihautaki na kwa okwe (qi tata koto vuara na kwayahewa) muju dolavia valevu muju yalo. ¹⁴Muju kua ni vimaliwai qera na ecola tamu vabausia. Era vitokani vaca na ecola yalo dodonu qei nira na tamu yalo dodonu? Eri vitokani vaca na cece qei nia na driadrio? ¹⁵Eri vivinasi vaca na Karisito qei nia o viliali? He eri vaitavi vata vaca o kua e vabausia qei nia o tamu vabausia? ¹⁶E rewa meru tovata vaca o were ni Kalou qei nia na matakau? Nio ketatou na were ni Kalou, e kwaya na Kalou, "Qina nokoto i vuara qina yato koto ke. Qina ledra Kalou ia o kura era na lequ ecola. ¹⁷Ia okwe, "Muju ladei ma vuara, ni muju tawahei ju" e kwaya na Kalou. Kua ni dere ia na kwa e djuka, qina qei vabausiko ke. ¹⁸Qina qei yaco mequ nio o Tamamu, ia o iko ina nia o luvequ seigwane he o luvequ yalewa" e kwaya na Kalou kaikai.

7¹Kemutou na daulomani, me kodaki ni no vukemutou na tata ni yalayala, meju vahavahavataki ni ketatou mai na djukadjuka taucoko ena vavuniya ju na djuka e no vua ju yago qei nia ju yalo. Me no hara na havahava ina leju matakicia na Kalou.²Muju dolavia muju yalo vukemutou. Maji tamu vacalania e tahila. Maji tamu vamajilania e tahila he vaburaburataki nia. ³Qi tamu vibbeitaki niqo kwaya okwe. Qu kwaya osi ho i mata, ni muju nokoto ho i e maju vuni yalo, meju na mase vata he meju na cola vata. ⁴E levu hara na lequ vabausiko, qei nia na lequ vacakecake iko. E no vuau na vacegu. Qi vavuqari ina ciqa ia e jina ni no na rarawa.⁵Na gauna maju la mai ke i Masitonia, e hukai vukematou na vacegu. Ia, maji vararawataki ina vikwa taucoko ga, e taudaku na rarawa na matakou eno i e maju yalo. ⁶Ia na Kalou, e dau vacegu ni ra o kura era dau luju bale, ia e vacegu ni kematou o Taitusi. ⁷Ia tamu nia ga na leya lama e vaceguni kematou ke na Kalou, Ia na vacegu muni ga e kouma o Taitusi vuwako. E kwaya vukematou na totoka ni lemu vikwaitaki, na lemu tagi, qei nia na nubu ni lemu numi kematou. Honi e vavunia ne lequ ciqaciqa.⁸E jina na lequ i vola e vavunia na lemu rarawa, ia qo tamu vivujunitaki nia. Ia qu qei vivujunitaki nia i taku ni lequ i vola ga e a vavunia na lemu rarawa. Ia o iko owa rarawa ga ina hila na gauna lekaleka ga. ⁹Ni okwe qo ciqa, tamu nia ni balesia nio rarawa, ia balesia ga na lemu vararawataki e lama i vavunia na lemu vivujuni. Ia o lama i hota qea na vivararawataki ina yaloga ni Kalou, ia me kua ni lavele ke vuwako e hila na kwa me balesi kematou. ¹⁰Ia na vivararawataki ina yaloga ni Kalou e kouma na vivujuni nia. Ia na rarawa vavuravura e kou ma na mase.¹¹Ia tolavia na keya yawa i yata na lemuju vivadeitaki ina rarawa va Kalou e vavurenia vuwako. E kwa levu re vaca na vivadeitaki i vuwako. E kwa levu re vaca na lemu oca, na lemu matakou, na lemu gagadre, na lemu kaikai, qei nia na lemu gagadre, na lemu kaikai, qei nia ina lemu gadrevia mo tolavia na vajulewa odonu me vayacori.Ni vikwa taucoko o vadjinadjinatakinia nia ho vuwako ni o djina koto ina vikwa taucako okwe. ¹²E djina niqo volaia vuwako, ia qu tamu vola me balesira na dau vatara ia na cala he vuwara na dau hota qea na bura, ia na lemu vina vukematou e dodonu mo vakilasia ina mata ni Kalou.¹³Ia ina vuku ni kwa okwe maji vakaikaitaki ke. Na kea i kuri maji tara me maju kua ke ni rarawa, maji ciqaciqa muni ke balesia na leya ciqaciqa o Taitusi, nia vavoutaki e yalo mai vukemutou taucoko. ¹⁴Kodaki qu lavesi kemutou vua, qo tamu madjuwa hara ga ke. Ia ina vikwa taucoko, na vikwa taucoko maju kwaya vuwako jina.¹⁵Na leya lomani ko e yawa i yata hara ga, na leya numia na lemuju dau talairewarewa o kemutou taucoko, na lemu dau ciqomia ina matakou qei nia na haqanini. ¹⁶Qi ciqataki nia valevu ni rewa ho niqo vabausiko hara ga.

8 ¹Maji gadrevia me muju kilasiya ra viwekani, na vikwa me balesiya na loloma ni Kalou a holi ina vihoqohoqo loju I Masitonnia. ²Ina gauna ni vivatovolei yalevu era hi vajucoqa ga ina vaciqaciqa

ga, qeiniya ina yawa I yata ni ledra dravudravuwa era hi vivujuniyau ga ina loma holi.

³Qi sai vadjinadjina vo kemutoui ni ra Holiya me kodaki haraga na kwa era rewasiya, a uahivisiya tale main a vikwa era rewasiya, I na ledra yalovina. ⁴A ra kahi vi kematou me maju cakacaka vata ina ledra lei dere wa nae cola vabausiya. ⁵Na vikwa coko a yaco e tasi kodaki hara na kwa maju a numiya. Matai, ara holira re vu ana Kalou. Ara qai holira ma vo kematou me kodaki nai naki ni Kalou. ⁶Maju kahiviya ke o Taito, o kua a sekivutakinia na cakacaka okwe, me vacavaniya muni vo kemutou na cakacaka ni loloma. ⁷Miji vujuniyau ina kwa coko ga ina vabusiya, ina voha, ina vuku, ina gugumahua ni vivukei qeiniya na lemuju loloma vokematou. Maji vinasinya muni me muju rewasiya vina hara na cakacaka ni loloma. ⁸Qi tamu kwaya ke okwe me sa I varo qi kwaya ke okwe me rewa ni vatovolei ken a djina ni lemuju loloma ni vatautauvata qeya na ledra gugumahua e yavalu tale na e cola. ⁹Kemutou miji kilasia vina ho na leya loloma na leju Juraga o Jisu Karisito. E djina ni a vujuniyau o kua, ia a lama I vadravudravuatakiniya me balesiko, me rewa ni o vujuyau ina lea dravudravu. ¹⁰O kua honi, qi na Holiya ke vuako e hila nai vamacala me rewa ni vuukeiko. Tahila na yabakia osi howa, o tasi sekivutakinia boto na cakacaka, o gadrevia muni haraga mo tar ana cakacaka. ¹¹Ia okwe, mo vacavaniya haraga ho wa. Me kodaki ga na lemu gumahuna qeiniya na lemu gadrevia mo sekivutakinia, ia mo vacavaniya muni haraga ho wa. ¹²Kodaki ina vinasinya mo tara na cakacaka okwe, ena hila ho na kwa vina. Ia, me yavutaki ga ina kwa e no vuara nae cola tamuniya na kwa. E hulai vuara. ¹³Na cakacaka okwe, e tamu sa kwa mera vacegui ke o kura na vo ni ecola, oiko a lama I dagiya tahila koto keya biri. E dodonu me vatautauvata koto. ¹⁴Na hauju ni yauina gauna okwe na hotavia ka na ledra gagadre, na hauju muni ni ledra I yau e na hotavia muni ke na lemu gagadre. E vatautauvatataki vina haraga honi. ¹⁵Me kodaki na kwa e volai, “o kua e kumunisiya valevu, ena hukai hila na kwa e vo vua, okua e kumunisiya vahewa, ena hukai hila na kwa e na geregere vua”. ¹⁶Ji vavinavina vu ana Kalou, o kua a biusiya e yalo o Taito na yalovata ga e no vuau me qu kauweitaki ni kemutou ke. ¹⁷A tabu ciqomiya boto na lemuju kerekere, a vinasinya muni haraga tahila vata qei ni kemutou, me la wa I vuukei kemutou. ¹⁸Maju vatalasiya vata qeya wa e hila nai tokani okeua era vacaucautakiniya ma na lewe ni hoqohoqo loju balesiya leya cakacaka ni vunautakiniya na Kospeli. ¹⁹Tabuniya boto honi, okua a digitakinia muni mai vuara nai hoqohoqo loju me maju yato vata ina keya vayacori ma na cakacaka ni loloma. Okwe me varokorokotaki ga ke na Kalou, qeiniya muni ga na lemaju mata vivukei. ²⁰Maji qaqlauni muni koto me kua ni hila e beitaki ni kematou ina lemaju cakacaka ni loloma. ²¹Maji qarauniya hara me maju tar ana kwa e dodonu, tabuniya boto ina mat ani Kalou, io na mata muni ni ecola. ²²Maji vatalasiya muni koto wa e hilalemaju I tokani me la qeru wa. Maju vatovoliya ho leya cola ina levu hara na kwa maju qai daniya ni gumahuna hara I na itavi coko ga. E gumahua valevu cake hara o kua balesiya na leya yalodei ivo kemutou. ²³O Taito, o kua e hila na lequ I tokani, mari cakacakavata muni balesi kemutou. Okura muni na vo ni tokani, a ra lei vatala ma ina vihoqohoqo loju. Era varokorokotakinia muni na Karisito. ²⁴Me muju varaitakiniya vuara na lemuju loloma, muju varaitakiniya muni vuara nai hoqohoqo loju nai balebale ni lemaju dau vatataki ni kemutou.

9 ¹Ina vuku ni cakacaka loloma vuara ena vabusiya, e tabu yaga mequ volavola k evo kemutou. ²Qi kilasiya vina na lemuju gugumahuna, qu vacucautaki ni kemutou ke vuarana koi Masitonnia. Qu kwaya vuara ni o Akaia a varautakiniya koto ho ma hinya na yabaki a osi. Na lemuju lomakatakata e vivauqesi hara vuara.³Qi vatalasira ho waike na I tokani me kua ke ni kwa wale na lemaju dau vacaucautaki ni kemutou, me rewa ni muju ju varau, me kodaki ga qi dau kwaya vo kemutou. ⁴Ke lala, a qai qei au wa e hila na koi Masitonnia, a qai daniya ni muju tasi hi varau ju, main a madjuwa ke mequ kua ni kwaya e hila na kwa balesi kemutou ni maju doudou na vacaucautaki ni kemutou. ⁵Qu numiya ni na yaga mequ kereviru nai tokani meru simata wa vo kemutou, meru daniya muni na keya varautaki rewa koto na kw ani loloma muju a yalatakiniya rewa ho. Me rewa ke ni muju Kalougata, tabuniya boto me muju holiya.⁶Na kwa qi mata kwaya okwe: o kua e kaburakiniya valevu, ena tamuhukisiya muni valevu, okua e kaburakiriya ina vuku ni vivakalougatataki, ena tamuhukisiya muni ga na vivakalougatataki. ⁷Na ecola yahila me Holiya ma me kodaki ga na kwa e niya ma e yalo, me kua ni Holiya ma ina voraki he vahaurarataki ke, ni Kalou e taleitakinira okura era holi kwa ina yalo e marautakiniya.⁸Na Kalou e rewa ni tara me vuabale vuako na leya cakacaka loloma, me rewa k eina vigauna coko ga, ina vikwa coko ga, mo rewasiya ken a vikwa coko I gadreviya. me rewa ke ni o vuavuai ina cakacaka vina coko ga. ⁹Me kodaki na kwa e volai: “A vivotayakiniya na leya I yau a Holiya vuara na dravudravua. E judeia tawa mudju na leya yalododonu”

¹⁰O kua e Holiya nai sei vuara na dauseisei qeiniya na madrai me lei kana, ena Holiya a valevutakiniya muni na lemu tatamuhuki ina yalododonu. ¹¹Ina vujuniyau inai calevu coko ga me rewa ke ni o dau loloma. Ena vavinavinataki koto ga kena Kalou. ¹²Ni vayacori na cakacaka okwe, ena tasi hotavia ga ke na ledra gagadre na ecola ni Kalou, ena vuabale muni ke na cakacaka ni vavinavina vuna na Kalou. ¹³Ni vivatovolei lemuju cola, muju qai vadonui muni ina cakacaka okwe, miji na vacucautakiya muni ken a Kalou ni muju talairewarewa ina Kosipeli I Jisu Karisito. Miji na vacaucautakiniya muni na Kalou ina lemuju djuku i ¹⁴Era numi kemutou era mahulaki ni kemutou muni koto ma. Era tara ke okwe balesiya na loloma levu ni Kalou e noqe kemutou ju ho.

¹⁵Me vavinavinataki na Kalou ena vuku ni leya I holiholi e

tamu cavusi rewa.

10 ¹O au o Paula qi kahi vukemutou ina yalo malumalumu qeinia na yalomalu o Karisito. O au qi malumalumu lequ no qemutou, ia qi doudou rara vukemutou ina gauna qi no hilayali ke. ²Io, qi kahi vukemutou mequ kua ni douodu he nuitaki, ni au

ga na gauna qi no qe kemutou ke, qi vabausia mequ doudou cake hara ena gauna mequ coqavira ken a ecola era numia vuketatou ni ju ecola vayago.

³E djina ga ni ju cola ju vayago, ma tamu valu me kodaki na I valu vayago. ⁴E tamu vayago na lemaju I yaragi, ia na kaikai ga ni Kalou maji talaraki nia ken a vibainivalu kaikai e talaraki muni kena vinumia taucoko. ⁵E talaraki muni ken a vikwa cecere era jubu cake ma me vabausia na lemaju kilasia na Kalou. Era vamalumalumutaki na numia coko ga mera talairewarewa vamalumalumutaki na numia coko ga mera talairewarewa coko ga vua na Karisito. ⁶Maji ju varau juho me maju valusia na cakacaka yahila ni talaidredre, ni taucoko ho na lemaju talairewarewa. ⁷Mo dania na kwa eno mai mata. Kodaki e hila e vinasinya ni leya o Jisu Karisito, me dau numia koto ni kodaki e leya ho o Karisito, o kematou muni maji leya. ⁸Ia kodaki qi vadokadokai au balesia na lewaia e holia mo vuau na juraga me tarai cake lemaju cola me holia ma vuau na juraga me tarai cake lemaju cola me kuwa ni varuhai ke, honi qi tamu majuwa ke. ⁹Qi tamu vinasia mequ vamatamataku cikemutou ina lequi vola.

¹⁰Me kodaki era kwaya e yavalu nae cola “e bibita qai kaikai na leya I vola, ia ecola e malumalumu na leya voha tamu

yaga meju varorogo ke”.

¹¹Mera kilasia nae cola ni tautauvata na lemaju voha ina I vola, ni maju no he maji tamu no ni majun a tar ana kwa coko oqo ni maju cadra wa. ¹²Maji tamu vinasia me maju wahei kematou ma he vatutauvata ni kematou qeinira na dau jukujuku ni ra la na gauna era jikevi ra ke vai nira, ara qai vatutauvata ni ra qei hila era tamu yaga coko ga. ¹³Ia o kemutou maji na tamu va dokadokai kematou me maju hivisia nai yalayala. Ia maji na tara ga me kodaki nai yalayala e rewa ni yacovi kemutou muni wa. ¹⁴O kematou maji na tamu hivisia na lemaju yalayala ina lemaju cadra wa vukemutou. O kematou maji sai matai me maju dere I kemutou me balesia na Kosipeli o Karisito. ¹⁵Ia maju tamu dokadokatakinia na cakacaka era tara e yavalu tale inataudaku ni lemaju yalayala. Ia maji nuitaki nia ga ena jubu cake na lemuju vabausia, ena valevutakinia na lemaju cakacaka ina kemuju maliwa. ¹⁶Maji nuitaki ma ho kwe, ni majun a qei lai varautakinia nai jukujuku vina ina vi yavalu tale na vanua. Maji na tamu dokadokatakinia, me balesia na cakacaka e tara ina yavalu tale na vanua. ¹⁷Ia okuwa e mata hakitakinia, me hakitakinia ga ina vuku ni Juraga. ¹⁸E tamu lai vinasiki okuwa e jukunia ga vainia ni vadonui, ia o kuwa ga e jukunia ma na Juraga.

11 ¹Qi kerevia mo muju vocosia e valu lequ i varau, e hakahaka mo muju vocosiau ke. ²Qi yaloburasiko e no vuau na yalo bura vakalou, niqu yalatakinia mequ holiko in a lemu havahava vu ana viagwane.³Qi leqwatakinia ke lala, a qei tautauvata lea girisia o Ivin a gwata in a lea lawaki bura, na lemuu vakahama me kua ni lai vimei de ii na lea havahava na viagwane.

⁴Ke la e hila e qai la tale ma me vunautakinia e hila tale na jisu me kodaki o kua vunautaki mei mata he kodaki mo hoqomia na yalo cola main a yalo tabu o hoqonia i mata. He me hoqomia e hilayali na voha ni Kalou me kodaki o hoqonia i mata. I na hoqonia vina na kwa coko okwe.

⁵Qi vabausia niqu hivisia ledru uahivi nai avositolo. ⁶Kodaki qi tamu matau ina voha, qi tamu lai vavuli muni ina vuku.Ina vicalevu coko e lai tara ke mo kilasia.⁷Qi bara valavala bura jiqu vamalumalumutakiniau mo muju lai lavesi? Niqu vunautakinia na lea voha na viagwane vo kemutou. ⁸Qu vadrvadrvutakinia nai vihoqohoqo loju yali, me rewa ga niqu qwaraviko. ⁹Na gauna qu no qeko juke, qu dravudravua ju, ia qu tamu mata vaohohonia e hila. Na lequ gagadre a ru hotavia o kuru o taciqu mai Masitonia. Mai na vikwa coko,qina marorosiau mequ kua ni vaohohotakini kemutou , qia du tara juga ho.¹⁰Ina djina ni Karisito e cola koto i qu yalo , na lequ voha vodomata ena tamu muju ina yahayha va Akaia. ¹¹Balesia? Balesia qi tamu lomaniko. E kilasia na viagwane.¹²Qi na taro koto ga na kwa qia tara koto, muju na kou dei na ledra dau vaburaburatakiniau qeinia na ledra vavaraka me lei dani ga ni tautauvata ju na kwa ji tara. ¹³Era avositolo girigiri, ara dau vivakoihi. Era giritakinia ju ni ro lea avositolo na viagwane.¹⁴Okwe e tamu vikaraci, balesia o Setani gare e giritakinia ni o kua e Agilosni cece. ¹⁵E tamu na vikaraci valevu me ra na kodaki okwe na lea ecola me ra vagirigiri ju ni ra ecola cakacaka vadodonu. Era na qai hota qea ga na kai hau.¹⁶Qi kwaya tale. Muju kua ni numia ni qu sa riva. Kodaki miji numia me jina, muju hoqomiau kodaki na riva, me rewa niqu valavelavesi au ke vahewa. ¹⁷Na kwa qia kwaya ina vabausia-Qi tamu kwaya me kodaki e kwaya ga na viagwane- qia kwaya me kodaki na riva. ¹⁸E levu na ecola era vavaraka vayago,O au qia na valavelavesiau muni.¹⁹Ni muju ciqatakinia mo muju vocosira na riva balesia miji vuku vaini kemutou. ²⁰I dau vocosia me vararawatakiniko e hila na ecola, lawakisiko, vagatakiniko he me kwaya ni ra vina cake mai vuako, he me robakia hara mu mata. ²¹Ji na kwaya niju madjua niju malumalumu, chu tamu rewa ni tara. Kodaki e hila e lavesia cake. Qi na voha kodaki na riva o au muni qina lavesi au cake.²²Eri sa Iveriu?O au muni. E ri se Isireli? O au muni. E na lea kawa o Everena?O au muni. ²³E ra lea ecola na viagwane?(Lequ voha kodaki me lavele lequ vakahama) O au qia uahivi cake. E volekasi au na yalo ni mase.²⁴Eru ravulakini au valima na Jiu, osi qu qei ravulaki va vasagavulukaciwa. ²⁵Qu ravulaki vatolu, Qu lai virilaki vahila ina vaju, E vatolu lequ hoko wavoki koto in a draki bura a vaburania haraga na waqa.Qu bogi hila,higa hila i wahawaha. ²⁶Qi yatovia ho e levu nai yatoyato vamataku, na vamataku ni ruwai, na dau drive, eru vamataku gare o kura wekaqu, Eru vamataku mun i vuara na tamu loju, vamataku ina virara, ina vikaikai, vamataku mun ii vuara o tacidatou vacabecabe.²⁷Qu dau cakacaka vakaikai ina dredrei, tamu moce vina, mata kana, mata homu, dau lolo valevu ina kakahali qeina livawale. ²⁸Mei na vikwa coko okwe, e no muni ju na lequ numira na viwere ni loju. ²⁹O cei malumalumu? Au qia tamu malumalumu.O cei e vacolai, qia tamu yalo bura ke.³⁰Kodaki qi vavaraka, qia na vavarakatakinia na kwa e varaitakinia na lequ malumalumu. ³¹Na viagwane qenia o Tamaya o Jisu, o kua e vacerecerei ma tawa muju, e kilasia niqu tamu giri.³²I tamasiko na lea kovana o Arita na jui, a yadravia ju na vanua o tamasiko me tobokia au. ³³Qu qei tawa i na hova, a qei biu bale ma in a mata ni were leka meju juba maike e lima

12 ¹E dodonu mequ vatatakiniau, ia ena hukai hila na kwa qi rewasia ke qi na la in a lea raivoju qei na lea voha na viagwane. ²Qi kilasia e hila nae cola a cola qea o karisito ina jini ka va na yabaki osi, bara vayago he vayalo, qi tamu kilasia na viagwane ga e kilasia a lai mei cake ina katolu ni lomalagi. ³Qi kilasia nae cola okwe e vayago he vayalo qi tamu kilasia e kilasia ga na viagwane. ⁴A la cake i Vataraisi a qei rogo e valu na kwa e vamataku meju kwaya. ⁵Na ecola okwe qina vatatakinia. Qi na tamu vatatakinia, vavo ga lequ malumalumu. ⁶Kodaki qi djigitakinia mequ vilavesi, Qi na tamu giri, balesia qi na kwaya na kwadjina. Qi na tamu vilavesi, me kua ni hila e vakahamatakiniau valevu, me na lei dani au he rogo na kwa qi kwaya. ⁷Mequ kua ni vilavesi ina yawai yata vatakilakila e hila na voto ni kai e todjikiau, e hila nai jukujuku e lama ivo setani me vararawatakiniau balesia mequ kua ni lavesiau. ⁸E vatolu lequ kerevia na viagwane me kou dei na vikwa okewe ma i vuau. ⁹A qei kwaya o kua ni lea loloma e rausi au vavina valevutaki na lea kaikai e hila e malumalumu. O kua ga okwe qina vatatakina ken a lequ malumalumu, me no ke vuau lea kaikai o Kaisito. ¹⁰O kua ga oho qi vinasia ke na malumalumu, vaburaburataki me vadrvudravuataki me vararawataki balesia o Karisito. Na gauna qi malumalumu ke qei varaitaki. ¹¹11. O au qi riva ho, o kemutou muju vavunia, ni dodonu mo muju lavesiau. Qu tamu hivisia nai avositolo, era uahivi cake e djina niqo kwaya boto wa. ¹²Nai vamaholi jina ni avositolo a tara i vo kemutou, na dau vohosia, na vikwa mana, vivakurabuitaki qei ni na cakacaka mana. ¹³Na ca miji toro bale ke mai vuara na vo ni vihqohoqo loju vavo ga niqo tamu vachoocho ni kemutou. Muju vocosiau ina vikwa okwe. ¹⁴Dania! Qi varau lehu howa i nai katolu ni gauna. Qina tamu vaohoho niko, qi tamu vinasia na kwa e lemu. Qi vinasiko. E tamu dodonu me maroroi kw ana kwayahewa me balesira na ledra qase, e dodonu ga na qase me maroroi na balesia na kwayahewa. ¹⁵Qi ciqatakinia mequ holi au qei nia na kwa coko me balesia muju yalo, Kodaki qi lomani kemutou valevu, miji bara na lomani au ga vahewa. ¹⁶Me kodaki lequ tamu vaohoho ni kemutou, niqo yaloqahahe, qu rewasia kemutou in ai lawaki. ¹⁷Qu bau vinasia e hila na kwa mai vo kemutou mei dole ni lequ vivatala wa. ¹⁸Qu vatalasia wa o Taitusi vo kemutou, qu vatalasia muni wa o taciya. A lai vinasira wa o Taitusi e hila na kwa vo kemutou? A tamu tautauvata na calevu maru sekucia? A tamu tautauvata lemaru i tovo? ¹⁹Miji bara numia ni maru haratakinia kemaru mai vo kemutou? I e mata na viagwane ni maju no qea na karisito, maji kwaya koto ke na lemaju vakaikaitaki. ²⁰Qi matakicia ke qu lawa qu qei tamu tolaviko me kodaki lequ vakahama, ²¹Qi matakumi ke o tamu tolaviko me kodaki lemu vakahama. Qi matakumi ke bara no ju ho na viburasi, na vuvu, na ocaoca, na viba, na vihauvene, qei nia na viavialevu. E ri levu eri valavala bura ina gauna honi me cadravia ma okwe eri hi bere ga ni vivujunitakinia na juka ni ledra i valavala, na dauyalewa qei na vitobo.

13 ¹Okwe nai katoliu ni gauna qi lawaikew vuwako, ena vadjinadjinataki na vikwa okwe mai vuaru erua he tolu nai vadjinadjina. ²Qu a kwaya osi ho vuara era valavala bura ma ina mata qei nira coko era no, inai karua ni gauna qu kwaya tale, kodaki qi la tale ma qina tamu vohosi kemutou ho. ³Qi kwaya okwe vukemutou balesia nio kemutou miji vadania koto e hila vadjinadjina ni Karisito o kua e voha koto vuwau. ⁴Nia vakosi ina kauvelatai ian malumalumu, ia a cola ma ina kaikai ni Kalou. ⁵Djikeviko re mo dania, i vabausia he hukai, vatovoliku re. O tamu vakahama takinia o iko, ni o Jisu Karisito o kua e cola vata qeko, ke hukai o rewasi ina vivatovolei. ⁶Ia qi vadjinasia nio kilasia nidju tamu rewasi ina vivatovolei. ⁷Maju mahu vua na Kalou mo kua ni cala tale, qm tamu mahu me la hivisi ketatou na vivatovolei, he mahu me tara na kwa donu, he me lai dani me la hivisi ketatou na vivatovolei. ⁸Me kodaki ni tamu rewa ni tara e hila na kwa me tarovi ke na djina, la me totaki ga djina. ⁹Madji ciqa ni maju malumalumu, muju kaikai o kemutou, o kua maju mahu mo muju vina taucoko hara. ¹⁰Qu volaia na kwa okwe, niqo no vayawa na vu kemutou, he meju no vata qu qei tara na vajulewa e racia vu kemutou, niqo vayagatakinia na kaikai e holia na Juraga vuwau, me tarai cake ke na cola, tamunia me tala raki bale ke. ¹¹Mequ sinia vukemutou na viwekani; muju ciqa, cakacaka vina taucoko, muju vivayaloqwaqwataki, muju loma vata, muju cola ina vacegu, ena qei no vata qe kemutou na loloma qeinia na vacegu ni Kalou. ¹²Muju vilomani muju viyabo ina yalo e havahava. ¹³Era loloma wa o kura coko era vabausia. Me no vata qei Jisu Karisito, qei nia na loloma ni Kalou qeinia na vitokani ni Yalo Tabu me no vata qe kemutou koto.

Kalatia

1 ¹O Paula nai avositolo i Jisu Karisito ina leya vijigiotaki na Kalou e vuku o Jisu Karisito, o kua a vajurinia cake tale ma na mase. ²Qeini kemutou taucoko na yago ni Juraga i Kalatia. ³Me lemutou na loloma qeinia na vacegu mai vua o Tamadatu qeinia o luveya. ⁴O kua a holia na leya cola ina vuku ni leju i tovo bura, me vagwalalataki ni ketatou mai na cakacaka ni driodrio. ⁵Me lea koto ga na Kalou na lagilagi na cecere. Emeni. ⁶E karaciayau na lemuju vuki dei varewarewa mai na loloma jina ni Kalou kina hila tale na mataloju he i vunau. ⁷Qi tabu kwaya ke ni hila tale nai vunau, ia era valu na ecola eri vavunia na kea vihau nai jukujuku me balesia o Jisu. ⁸Kodaki e hila vakemutou he hila na agilos i mai lomalagi e vunautakinia hila tale nai jukujuku me balesia na kwa maji vunautakinia me varuhai dei. ⁹Me kodaki maju kwaya osi ho, qm kwaya tale kodaki e hila e vunautakinia hila tale nai vunau vakemutou miji tabu vabausia me varuhai dei. ¹⁰Qi vadania na veivadonui mai vua na ecola he na Kalou? he me ra vinasiskeyau na ecola? Ia kodaki qihagaiya koto ga mera na vinasiskeyau na ecola, o yau tabu sa ecola ni Kalou. ¹¹Qi vinasia me muju kilasia o kemutou o wekaqu na voha ni Kalou e vunautaki koto e tabu leya na ecola. ¹²Qu tabu rewasia ma vua na ecola he vavulitaki vaseyau. Ia okwe nai vatakilakila mai vua na Kalou vaseyau. ¹³Me kodaki muju rogo balesia lequ valavala qu colatakinia ma i mata ina ledru loju na Jiu. ¹⁴Qi hivisiru ma vuara na koi Jiutia qeinira na veitaba ecola maji taba vata, ia qm gumahuna valevu ina kedru i jukuni nan juqwaqw. ¹⁵E vina vua na Kalou o kua a djigitakiniyu mai e kese o hugaya a qai covikeyau ina leya loloma. ¹⁶A varaitakinia o luveya vequ yaloga mequ vunautakinia vuara na veimataniju yali; ia qm tabu bohe qera na ecola. ¹⁷Qu tabu lacake i Jerusalemi vuara nai avositolo kodaki o yau, ia qu la ga i Arepea qu lehu tale i Tamasiko. ¹⁸Ni osi e tolu na yabaki qu qai lacake i Jerusalemi vu o Kifa me maru vikilai, maru no vata koto me jinikalima na higa. ¹⁹Ia sikai hila tale nai avositolo qm dania o Jemesa o taciya na Juraga. ²⁰Na kwa qm volaia koto vakemutou okwe e tabu giritaki ina mata ni Kalou. ²¹Qu qai la ina yahana o Siria qeinia o Silisia. ²²Ara tabu kilasiyu nai hoqohoqo lewe ni loju mai Jiutia era novata ju na Karisito. ²³Era rogo ju ga na kwa e dau lai kwai, "O kua e dau vaburaburataki ni ketatou i mta, e vunau takinia na vabausia e mata vaqeyavutakinia vahila. ²⁴Ara varokoroko takinia na Kalou me balesiyau.

² Ni osi e jinikava na yabaki maru lacake i Jerusalemi o Panapasa maru meya muni juke o Taito. ²Qu laceke balesia nai jukujuku a biu vuau mequ lai biusia vuara na koi ni mataniju

tani, qu voha muni vuara na juraga ni vanua honi vasikisiki mera kua ke ni yalo bura.

³A tabu vahaurarataki o Taiyo na koi karisi me cilivi ni maru lavata ma. ⁴E tabu balesira na veiwekani girigiri era la lo mera lami tolavia na gwalala ji rewasia ma vua o Jisu karisto. ⁵Maju tabu holi kematou vuara ma hila na gauna me nokoto vakematomu na djina ni

jukujuku vina.

⁶Ia vuara nae cola vaijuju qeinira na ecole rogo a sikai na kwa ara holia mai me vaikuritakinia ke. ⁷Era tolavia vuau ni qu lehi mequ vunautakinia nai jukujuku vina vuara na tabu cilivi

qeinia muni o Pita me vunau vuara na cilivi.

⁸Ia na kalou a cakacaka vo Pita me vunau vuara na cilivi qeinia muni vuara na veimataniju tani. ⁹Ia o Jemesa, Kifa qeinia o Joni eri rogo ni ru jutakinia na loju, ina lerus kilasia na loloma ni Kalou a holia vuara me rewa ke ni ru vabausikemaru o Panapasa me maju viqulu i lima takinia na cakacaka , me ra valojutaki nae cola. Mera kua ni loju qera na tabu cilivi. ¹⁰Me maru lomanira muni na dravudravua. ¹¹Ia ni cadra ma o Kifa i Anitoki qu qai ocasio ina vuki ni leya cala. ¹²A kana qera koto na koi mataniju tani, ia na gauna ara cadra maike valu nae cola a qai valeleca ni djuwa na kana qera. A matakucira nae cola era vinasia na tara cilivi. ¹³O kura na vo ni jiu ara ju vata qeya o kif ana veivakasini. ¹⁴Qu tolavira na tabu cakacaka dodonu me kodaki nai jukujuku vina qu qai vohakisia o Kifa era mata coko nae cola ena vuku ni leya viharaurautaki vuara na veimataniju

tani.

¹⁵Ia ketatou na Jiu ni ju a sucu ma ji tabu sa e cola vina. ¹⁶Ni ju kilasia ji tabu vadonui nae cola ina vuku ni cakacaka ni vunau, ia na vuku ga ni

vabausia o Jisu Karisito.

¹⁷Djina ni ju a ecole valavalca, dodonu meju vadani na veihavahavataki ni kalou. E tokonisna na kalou na valavalca? E hukai hara. ¹⁸Ia niqulolavia mequ biusia vata na kwa qu varuhania qi vadjinadjinatakinia niqulohu lawa. ¹⁹Ia vuku ni lawa qi na mase va na lawa me rewa ke ni qu cola vua na Kalou. ²⁰Ni maru vako vata ho na Karisito ina kauveilatai e tabunia ho qi cola koto ga e cola qu yaloga. Na cola qi colatakinia ju okwe ni mase ena levu ni leya lomani yau. ²¹Qu tabu vatawa yago takinia na leya loloma na Kalou ni qu kilasia. Ni tabu yaga na leya mase o Jisu Karisito kodaki e rewa na vivadonui ina vunau.

3 ¹O kemutou na koi kalatia! O cei a voha cacataki ni kemutou? I muju mata haraga aru rube juke na Karisito.

²Okwe ga na kwa qi vinasia mequ kilasia vakemutou : muju ciqomia na Yalo Tabu ina vuku ni cakacaka ni lawa ina vuku ni vabausia. ³Miji yallowai valevu ? Muju vasikivu ina yalo tabu muju sini ina tovo vayago. ⁴A sikai e bese na veikwa rarawa muju hotaqea? ⁵Tara vaca o kuwa e dau holia na yalotabu na cakacaka mana vakemutou, e tara koto

ina vuku ni lawa he vabausia.

⁶Me kodaki leya vabausia o Eparama a lai cavusi ju vua me ecola i valavala dodonu. ⁷Me kodaki muni ke ketatou nae cola vabausia ji wili meju luveya o Eparama. ⁸Nai Vola Tabu ji kilasia ni vabausia era vadonui ke na veimataniju me kodaki a vunautaki vo Eparama ni na vakalouugatataki nia na Kalou. ⁹Na ecola coko era vabausia ena drodrovira na veivakalouugatataki vata qeya o Eparama na ecola ni vabausia .¹⁰Eri na lai ocasi na e cola coko ga era sekucia na cakacaka ni lawa me kodaki e volai osi ju ho. ¹¹E macala ju ho niju tabu vadonui ina vuku ni lawa balesia era na cola na yalo dodonu ina vuku ni vabausia. ¹²Na lawa e tabu kwa ni vabausia, ia na ecola e tara na cakacaka ni lawa e dodonu me cola ina vabausia.¹³A vacola ni ketatou homa na karisito me mase valoloma me kodaki e volai "e na li ocasi na ecola coko e cove i vunikai me rewa ke ni ju ciqomia na veivakalouugatataki mai vua o Eparama me simata vuara na veimataniju e vuku o Jisu Karisito. ¹⁴Ina vabausia djina rewasia na yalotabu me kodaki a yalataki osi ho.¹⁵Kemutou wekaqu, qi voha va ecola vakemutou kodaki a tara a tara viyalayalasi ma na e cola vaketatou ju qai vadjinadjinatakinia qai tabu yaga hon a veiyalayalasi. ¹⁶Na veiyalayalasi a tara ho o Eparama qeinia leya kawa tahila ga kodaki muni ke lemu kawa o iko o Jisu.¹⁷Okwe na kea i balebale: na lawa kwa yaco ma na vanadrautolusagavulu na yabaki taki e tabu bilia dei na veiyalayalasi a tara mata na Kalou. ¹⁸Ia kodaki dji rewasia nai votavota ina vuku nil awa e tabunia ho ina vuku ni voha ni yalayala. Na Kalou a holia vo Eparama ena vuku ni voha ni yalayala.¹⁹Na ca na yaga ni lawa? A volai ina vuku ni talai dredre me yacovia na gauna aru cadra maike e kawa o Eparama o kua holi kena voha ni yalayala. ²⁰E rewa ni wara o kuru na dau taro iya na kalou tahila ga.²¹E bara djina ni lawa e hoqomia na yalayala ni kalou?e hukai hara kodaki e holi na lawa me rewa ke na cola kai balebale nai valavala vina e bara lama ina lawa. ²²Na voha ni Kalou e hogosia na kwa taucoko ina ruku ni valavala ca me rewa ke ni holi na voha ni yalayala e vuku o Jisu Karisito vuara na vabausia. ²³A hibere ma na vabausia , ju a vehuki ju ina vuki ni lawa, vehuki cadravia ni cadra ma na vabausia. ²⁴A yaco na lawa me vavulici kemutou me yacovia na gauna a lamaike o Jisu ju qai vadonui ina vuku ni vabausia. ²⁵Ia okwe ni la homa na Vabusia, ji tamu vavuliciketatou. ²⁶Ni ju sa luve ni Kalou dji hita homa vua Jisu Karisito.²⁷E levu vaketatou e vavitaiso vo Karisito ju veihulu muni nai hulu Vakarisito. ²⁸E hukai hila na Jiu he na koi hehe, bobula, hereki, seigwane he na lewa ji tahila vata ho e vuku o Jisu. ²⁹Ia nio leya ho o Jisu Karisito o iko na kawa i Eparama kai taukei me kodaki na voha ni yalayala.

4

¹Qi kwaya koto o kua nai taukei mai taku, ni hi kawahewa, e tabu djuidjui mai vua na bobula, e djina ga ni o kua ena taukenisiya nai yau taucoko honi. ²Ia o kua ena hi varurugi koto I vua e hila e qase cake hara ma I vua qeinira e hila e no vua na kaikai va lawa me maroroisiya koto na leya I yau me cadraviya na gauna a lokuciya juho o Tamaya. ³E kodaki muni ke honi o ketatou, niju hi kwayahewa, ju vabobulataki ju ina I vavuvuli ni vuravura okwe. ⁴Ia ni yaco ho ma na keya gauna, na Kalou a vatalasiya ma o luveya, sucu ma I vua na yalewa, sucu ina ruku ni vunau. ⁵A tara okwe me volira ke o kura era vauci ju ina vunau, meju rewa ke ni lama I okasi me niya o luveya. ⁶Balesiya nio lama I niya ho o luveya, na Kalou a vatalasiya, maike e yalo o luveya I ju yaloga, meju coco ke, “Apa Tamaqu”. ⁷I tabu sa bobula tale koto, I luveya ho, ia nio lama I luveya ho, I sai taukei muni ho ina vuku ni Kalou. ⁸Ina gauna honi, nio tabu hi kilasiya na Kalou, o a vayacori ju mo bobula I vura ara kodaki ju honi, mai na ledra kaikai ga, ia era tabu sa Kalou. ⁹Ia okwe, nio lamai kilasiya ho na Kalou, he ni kilasiko ho na Kalou, e rewa va ca mo vuki lehu tale ina vikwa e malumalumu qeiniya na vivavuvuli wale? Miji vinasiya me muju vabobulataki tale ke? ¹⁰Miji dau vasekuciya vahewa na higa qeiniya na vivula vou qeiniya na wahewahei ni gauna qeiniya na viyabaki. ¹¹A qj loma leqwa vo kemutou ke lala lequ cakacaka qeini kemutou me na tabu yaga. ¹²Qi kahi vi kemutou o wekaqu, me muju kodaki o yau, niqu kodaki muni o kemutou. Muju tabu tara vuwau e hila na kwa cala. ¹³Ia, muju kilasiya vina ho ina vuku ni lequ a malumalumu vayago qu vunautakiniya ke na kospeli vo kemutou ina matai ni gauna. ¹⁴E djina ga lequi juvaki malumalumu muju a vatovolei ke, ia muju tabu deiniyau he vahuka niyau. Muju ciqomi yau me kodaki haraga o yau e hila na agilosni Kalou, he kodaki haraga o yau o Karisito Jisu vainiya. ¹⁵I vei re lemuju kalougata nikua? Niqu vajinajina vokemutou, kemuju a rewasiya, me muju liusiyadei muju mata, muju hoiya ma vuwau. ¹⁶Qi lama I niya tale ho kemuju me ca balesiya niqu a kwaya vo kemutou na djina? ¹⁷Ara gadrevia valevu mera rewasia kemutou, ia a tabu yaga ga. Ara mata tarovi si kemutou dei ma, me rewa ni muju malele ke vuara. ¹⁸E kwa vina na dau malele ina vi naki vina, tabuniya boto ni qu no qei ni kemutou koto. ¹⁹Kemutou o luvequ, e kodaki tale me qu raraci ni vasucu vo kemutou me cadraviya hara me buli na Karisito muju yaloga. ²⁰Qi djiviya haraga mequ no qei kemutou koto na gauna okwe, mequ vihautakiniya qu domo balesiya ni muju tabu matata vina hara koto vuwau. ²¹Muju kwaya rama vuau o kemutou miji vinasiya me muju vauci koto ga inai vunau, miji kilasiya na kwa e kwaya na vunau? ²²Ni volai o Eparama a rua o luveya, e hila vua na lewa bobula qeiniya e hila vua na lewa hereki. ²³O kua a sucu ma I vua na lewa bobula e vayago, ia o kua mai vua na lewa hereki e vayacori ke na vohoa ni yalayala. ²⁴Na vikwa okwe e vaibalebaletaki, o kuru na lewa okwe e vaibalebaletaki ni rua na viyalayalasi. E hila vuaru ma I na uluniyataga o Saineai, a vasucuniya ma o luveya era bobula koto. Okwe o Eka. ²⁵O Eka e vaibalebaletaki vo na uluniyataga o Saineai mai Arapea; qeiniya o Jerusalemi nikua, ni hi vabobulataki koto ga qeinira o luveya. ²⁶Ia o Jerusalemi ma I yata, e hereki, honi ga o hunadatou. ²⁷Me kodaki ga ni volai, “Mo vaciqaciqa o iko I yava I tabu valuveni, miyo ma I na vaciqaciqa nio tabu vakilasiya na raraci ni vasucu; balesiya o kura na luve ni lewa a dei ma era lewe levu mai vuara na lewa e vaseigwane. ²⁸Io o kemutou o wekaqu, me kodaki ga o Aisake, miji luve ni vohoa ni yalayala. ²⁹Ina gauna honi o kua a sucu ina yago a vaburaburatakiniya o kua a sucu ina yalo. E kodaki muni ke nikua. ³⁰Ia na ca e kwaya nai Vola Tabu? “Vatatailisiya dei na lewa bobula qeiniya o luveya. Na luve ni yalewa bobula e na tabu waheiya nai votavota ni yau qeiniya na luve ni yalewa hereki. ³¹O kua honi, o ketatou na viwekani, ji tabu sa luve ni lewa bobula, na lewa hereki ga.

⁵ ¹Me balesiya na vivagwalalataki, o Karisito a vagwalalataki ni ketatou ho. Mo judei, kua tale ni no koto ina ruku ni lewaiya ni vivabobulataki. ²Daniya, o yau, o Paula, qi kwaya vo kemutou kodaki miji holi kemutou me muju cilivi, ena hukai keya yaga o Karisito vo kemutou.³Qi vadjinadina tale vo kemutou yahila o kua e Holiya e yago me cilivi e dodonu vua me rokoviya nai vunau taucoko. ⁴O iko I muhuki dei ho ma vo Karisito, nio vadonui ina I vunau ina tabu kilasiya ho na cakacaka loloma.⁵Ina vuku ni kwa vayalo, ina vabausiya, ji waciya vagumahuna koto inai nuinui ni yalododonu. ⁶Ivo Karisito Jisu, na cilivi he na tabu cilivi e tabu vaibalebale, na vabausiya tahila ga e cakacakataki ma ina loloma. ⁷Iko a druha vina koto ma. O cei a tarovisiko ma ina lemu rokoviya na djina? ⁸Na vivahaurarataki okwe e tabu la mai vo kua a coviko!⁹Na leveni geregere hara e vajubuniya nai buli taucoko. ¹⁰Na lequ vabausiya na Kalou ni muju na tabu qulumiya tale e hila nai vavuvuli. O huma e vatotoganisi kemutou koto ena haumi vua na keya bura, o cei ga o kua.¹¹Kemutou o wekaqu, kodaki qi hi vunautakiniya koto nai vicilivi, balesiya na ca qi vararawataki koto ke? Ke kodaki honi, nai tatao ni kauvelatai e vagwalalataki dei ho. ¹²Ia o kura era vararawataki ni kemutou koto, qi djiviyia mera muhukira vainira!¹³Muju a lai co me muju vagwalalataki, kemutou o wekaqu. Ia muju tara ke nai valavala bura, ia, ina loloma qwavira na ecola coko ga. ¹⁴Nai vunau coko a lamai vayacori me tahila ga nai varo: "Lomaniya o wekamu me kodaki ga lemu lomaniko". ¹⁵Ia kodaki miji vikata he vikanikani vaini kemutou, muju qarauni kemutou me muju kau ni vivaruhai vaini kemutou.¹⁶Qina kwaya tale, muju yato qeya koto na Yalo Tabu miji na tabu tara ke na gagadre bura ni tovo vayago. ¹⁷Na gagadre ni tovo vayago e vicoqacoqa qeya na Yalo Tabu, na gagadre ni Yalo Tabu e vicoqacoqa qeya nai tovo vayago. O kuru okwe eri viburasi, miji na tabu tara rewa ke na kwa miji vinasiya. ¹⁸Ia kodaki e liutaki niko na Yalo Tabu, ena tamu vauciko koto

nai vunau.

¹⁹Ia na cakacaka ni tovo vayago e matata hara: na vidrava, nai tovo tawa havahava, nai valavala bura. ²⁰Na qwaravi Kalou matakau, na dau tarai ba, kura na dau viba, na dau ocaoca, na dau vuvu, dau vivala, dau viqasi, viburaburasi, na tatawahewahe. ²¹Na dau kocokoco, dau maseni, dau marau vayaliyali, qeiniya na vikwa kodaki honi. Qi vasalataki niko, me kodaki niqu vasalataki niko yahila ho, nio kura era tara na vikwa okwe era na tabu rewasiya na mataniju ni Kalou. ²²Ia na vua ni Yalo Tabu na loloma, na ciqa, na vohovoho, na yalo vina, nai tovo vina, na vabausiya, ²³na yalo malumalumu qeiniya na yalo malua; hukai hila nai vunau ena vivorosi qeya na vikwa coko okwe. ²⁴Kura era wili ivo Karisito Jisu era vakosia coko ho na yago qei nia na²⁵Kodaki dji cola ina Yalo Tabu, meju la muni ina Yalo Tabu. ²⁶Medju kua ni gadrevia meju dokai, he viocasi, he vivuvutaki.

6 ¹Kemutou o wekaqu, kodaki e hila e tobo ni valavala bura koto, o kemutou miji kaikai vayalo e dodonu me muju vahuka nira tale ma ina yalo e malumalumu. Qarauniko muni me kua nio temaki. ²Muju vivuke na dagiya na lemuju I dagidagi, me muju vayaconiya taucoko ke na leyai vunau o Karisito. ³Kodaki e hila e numiya nio kua e hila ju na kwa ia a qai hukai, e lawaki koto ga vainiya. ⁴Ecola yahila me na djikevia vainiya leya cakacaka, ia, na vuni leya raqwa e na no lo koto ga vua, a hukai vua e hila tale. ⁵Ecola yahila, e na djuku dagiya ga na leya I dagidagi. ⁶O kua e lei vavulici ina voха, e dodonu me waheiya na vikwa vina coko ga qeiniya o kua e vivavulici. ⁷Kua ni varivarivaci kemutou. Na Kalou e tabu dau varivarivaci, na kwa e seiya na ecola ena tamuhukisiya tale. ⁸O kua e seiya nai sei ni leya I tovo vayago, ma ina tovo vayago honi ena tamuhukisiya ke na ruha. O kua e seiya na I sei ina Yalo Tabu, ma ina Yalo Tabu ena tamuhukisiya ke na cola tawa muju. ⁹Meju kua ni wale na tara na kwa e vina, balesiya ina keya gauna donu ga ji na koroniya vata ke na kwa ji tamuhukisiya, kodaki ga ji tabu ju vahuka. ¹⁰O kua ke honi, ni hi no vo ketatou na keya I gu, meju tara vina vuara na ecola coko ga, vabibita o kura era okasi ina vuwere ni vabausiya. ¹¹Tolaviya na matanivola yalevu qu volaiya vo kemutou I qu mawe ni lima. ¹²O kura era mata varaitakinia ni vina ledra I tovo vayago, e

ra na hagaiya mera domoqwa siko mo cilivi. Era tara ke okwe me rewa ni ra vakuwai ma ina vivaburaburataki ni kauvelatai o Karisito.

¹³Ni o kura ga re era cilivisira era tabu maroroisiya rewa nai vunau, ara qai vinasiya me muju cilivi me rewa ni ra raqwatakiniya na vikwa me balesiya na yago. ¹⁴Ia o yau mequ kua ni raqwaraqwa va vo ga ina leya kauvelatai na leju Juraga o Jisu Karisito, me calevu ni leya vakosi o vuravura vuwau, o yau vo vuravura. ¹⁵O kua ke honi, e tabu wili na cilivi he tabu cilivi, o kua ga e wili na cola e vavoui. ¹⁶O kura coko era cola koto ina I tagede okwe, na vacegu qeiniya na loloma me na no qera vuka, me kodaki ga leya holi vuara o kura na Jiu era vabausiya o Jisu Karisito. ¹⁷Okwe me lawa, me kua ni hila e vatotoganisiyau, niqu dagiya ju ho I qu yago na mawe ni leya vararawataki o Jisu. ¹⁸Na loloma ni leju Juraga o Jisu Karisito me na nokoto ga I muju yaloga, o kemutou o wekaqu. Emeni!

Efeso

1 ¹Vaula, na lea avisitolo o Jisu Karisito, enai lehilehi ni lea valomavinataki na Kalou vuara nai hoqohoqo yalo havahava ni Kalou mai Efeso, o kura era yalojina ivo Karisito Jisu. ²Loloma ivo kemutou, qeinia na vacegu mai vua na Kalou na leju Nahuna qei nia na viagwane o Jisu Karisito. ³Me varokorokotaki na Kalou qeinia na lea Nahuna ni leju viagwane o Jisu Karisito, o kua a vakalougatataki ni ketatou osi ho ina vivakalougatataki vayalo coko ga ina viyahana va lomalagi ina Karisito. ⁴Na Kalou a jigitaki ketatou ina vua mai nai vasekisekivu ni vuravura, meju lamai yalo havahava qeinia muni na leju tasi burabura hehe e mata ina loloma. ⁵Na Kalou a jigitaki ketatou ni hibere hara, ina vihuu va viluveni e vuku o Jisu Karisito me kodaki ga na lea vivakahamui vina ni lea valomavina. ⁶Na leju lamai huhu e vavunia na kea lamai vavinavinataki ni lea loloma va i cewacewa a holia vagwalalaju vua o kua tahila a lomania. ⁷I vua o Jisu Karisito ji lamai voli ke ina lea dra qei nia na kea vabokoci nai veikwa bura, me kodaki ina vuju coqa ni lea loloma. ⁸A holia vayalovinataki na lea loloma ina vuku coko ga qei nia na yalo mahuna. ⁹Na Kalou a lamai varaitakinia ivo ketatou nai naki lo ni lea valomavina me kodaki ga ni veikwa e kahami sia qei nia na lea lamai varaitakinia cola i vua na Karisito. ¹⁰Na kea lei tolavi nai juvajuba me lei vataucokotaki ke na gauna, me vahoqonisira coko ma, na veikwa taucoko ma i lomalagi qei nia o vuravura, e ruku e tahila ga na kea ulu, honi na Karisito. ¹¹Ina Karisito ju a lamai vailehilehi ke me ju sa yaluve kawa cola. Na leju lamai vajulewataki ni hibere taucoko na vikwa a kodaki ga na lea i juvajuba o kua a drawe takinia coko me kodaki ga nai naki ni lea valomavina. ¹²Na lea i lehilehi na Kalou ivo ketatou me ju sa yaluve kawa cola me rewa ke niju kea i sisimata ni kea taukeni sitaki nai nuinui cola i vua na Karisito, me rewa ke niju lamai nia na kea varokorokotaki ni varaicewacewataki. ¹³Ina Karisito, o kemutou muni, mai na lemuju rogo na tata ni jina, na kospeli ni lemuju lamai vacolai, muju a vabausia qei nia muni na lemuju a lamai hogo dregasi qea na lea Yalo Tabu yalataki. ¹⁴O kua na kea i vadei ni leju i votavota me yacovia na leju lamai taukenisia vaosi, ina lea lama i vavinavinataki ni lea varaicewacewataki. ¹⁵Okwe haraga e vu mai na gauna maju a rogo ke na lemuju vabausia ina viagwane o Jisu qeinia na lea loloma vuara coko na lea cola havai na Kalou. ¹⁶Qi tamu cava ina lequ vavinavinatakinia koto na Kalou me balesiko ina lequ cavusiko ina lequ vikala mahu. ¹⁷Qi mahu na Kaloui na leju viagwane o Jisu Karisito na Tama ni vivaraicewacewataki, me holia vuako na yalo ni vuku qei nia na vivaraitaki matata ina kialsia me balesia. ¹⁸Qi mahu me la mai vacecetaki mu matani yase lo, me rewa nio kilasia ke nai nuinui ni lea a lamai coviko qei nia na vujucoqa ni lea i votavota vaicewacewa i vuara na lea ecola

havai na Kalou.¹⁹ Ina lequ mahu qi lama i vatataro mo rewa ni kilasia na kwa levu e tasi vatautauvatataki rewa ni lea qwaqwa me vatabaki hila ivo ketatou na vabausia, me kodaki na lea a lamai vadrewetaki na kea levu ni lea kaikai.²⁰ Okwe vata haraga na qwaqwa a lamai drawetaki nia na Kalou ina Karisito in lea vajucakenia ma ina mase qei nia na lea lamai vatadrania ina lima i matau, ina viyahana valomalagi.²¹ O kua a vatadrania na Karisito me rewa i yata mai vuara coko na lewia taucoko qei nira era kaikai qei nira na qwaqwa qei nira nai lasi coko qei nia na viyaca coko ga e cavusi. Na Karisito ena vajulewa tasi nia ga ina gauna okwe, hukai, ina gauna muni ena qai sitaku ma.²² Na Kalou a biusia na veikwa taucoko e ruku ni la o Jisu qeinia muni na lea holia vua nai hoqohoqo loju me sa liuliu ni veikwa coko ga.²³ Na lea yaqo nai hoqohoqo loju, na kea vataucokotaki ni lea lamai tawani coko i vuara taucoko.

² ¹Qeiniko, nio mase ju ina lemui valavala bura, qei nia na tara bura. O iko a cola ju inai valavala bura qei nia na tara bura okwe me kodaki ga na kea i varau ni vuravura okwe. ²O iko o a cola ju me kodaki na vajulewa coko ni kaikai ma ina cagi na yalo era drawe ju i vuara na luve ni vavouqwa. ³Va yahila ju a cola qera ju na vimataqwali ecola okwe, niju a vacavania taucoko na gagadre bura ni leju i varau ni cola bura me kodaki coko ga o kura coko na ecola.⁴Ia na Kalou o kua e vujucoqa ina yalo loloma balesia ga na lea kwalevu ni lea loloma, o kua a lomani ketatou ke. ⁵Ina gauna ju a mase juke ina leju tara bura, o kua a vacola ni ketatou vata qei nia na Karisito. Ina lea loloma ga o a lamai vacolai ke. ⁶Na Kalou a lavesi ketatou cake vata qei nia na Karisito qei nia muni na lea vatadra ni ketatou vata na Kalou ina viyahana valomalagi vua na Karisito Jisu. ⁷Me rewa ke ina vitabagauna ni varautaki rewa na vujucoqa ni lea loloma e a lama i herelaki ina yalo vina me vatabaki hila ivo ketatou i vua na Karisito Jisu.⁸Ina loloma o a lamai vacolai ke ina vuku ni vabausia, qei nia okwe a tasi lama i vuako, nai holiholi boto ni Kalou. ⁹Tasi nia ina leju drawe qei nia muni e tamu rewe ni hila e la mai vadokadokaia. ¹⁰Ni o ketatou na lea cakacaka vamataivuku na Kalou ju a lamai buli ina Karisito Jisu meju lama i drawe ina tara vina nia juivanaki nia homa na Kalopu ina vitaba gauna makawa hara meju rewa ni ju lamai yato sekucia.¹¹Hama honi vanumia ina yago na lemuju a lai co ke na koi mataniju tani, o kura na tamu "CILIVI" mai vuara era lei co ke na "CILIVI" ina yago e a tara ma ina lima ni ecola. ¹²Mai na gauna honi muju a tawahe dei ma i vua na Karisito; koi yali vuara na kawa va Isireli, koilieh ina vamautaki ni viyalayalasi ni tata ni yalayala dei, a hukai nai nuinui qei nia muni na tahere dei mai vua nai Kalou ina vuravura.¹³Ia ha mokwe ina Karisito Jisu o kemutou ina hila na gauna muju a tawahe dei ma i vua na Kalou, muju a lei mei voleka ma ena vuku ni lea dra na Karisito. ¹⁴Nio kua ga na leju dau ni vivaacegui. A lamai hema siru na rua meru tahila. E yago, a rewa ke ni la mai vaburaburania na ba ni no vu ha, jua la ma i tawahe juke. ¹⁵Honi, na kea bokoci dei na lawa ni varo ni vunau qei nia nai varau ni lawa me rewa ke ni la ma i bulia e hila ga na ecola vou i vua qei nia na lea la mai vitatarovi ina vacegu. ¹⁶Na Karisito e lamai vahukaniru tale na vikala ecola ina tahila ga na yago i vua na Kalou ina calevu ni Kauvelatai, a lamai vamase nia ke na no vuha.¹⁷O Jisu a lama, qei nia muni na lea la mai vatokania na vacegu i vuako, o kua a no vayawa ju qei nia na vacegu i vuara era no voleka. ¹⁸Na kea calavu o Jisu e rewa niju cadravia ina tahila ga na yalo i vua o Nahuna.¹⁹Hama honi, hama okwe o iko na koi mataniju tani i tasi la i kwai ho mo sa koihehe qei nia na koiyali. ²⁰Hukai, muji la homa i lewe ni vanua qera na yavuha tawahe dei qei nira na vola kawa cola ina vuni bito va-Kalou. ²¹I vua nai nono ni were taucoko e lamai vihitavi vata coko qei nia muni na lea jubu cake me sa weretabu ni bure va Kalou ina viagwane. ²²O iko muni, i lamai tara cake i vua mosa i nono ni were va Kalou ina lea Yalo Tabu.

3 ¹Balesia ga okwe, o yau o Vaula, qi koivehu ni karisito Jisu, me balesiko na koi mataniju tani. ²Qu numia ga nio a rogo osi ho na kea qwaravi ni kea vajulewataki vamatau na loloma ni Kalou a holi ma vuau me balesiko.³Na lequ volavola e varaitaki ke na vivatakilai a varaitaki ma vuau. Okwe na jina lo qu a volaia wa vamata yalevu vua ko. ⁴Ina lemu wilikia na veikwa okwe, ina qai rewa ni qai vakilasia ke na jina lo me balesia na Karisito. ⁵Na jina okwe ara tabu kilasia ju o kura na luve ni ecola ni veitaba ecola a osi ho. Ia hama okwe e qai lamai varaitaki nia ho na Yalo Tabu vuara na lea i apositolo qei nia na Parofita, o kura ara la mai tawahe dei me balesia na lea i drawe. ⁶Na jina lo okwe e balesira na koi mataniju tani nira laho ma i kawa i lewenisia na yago qei nia zmuni na ledra la homa i vai votavota qera ina tata ni yalayala i vua na Karisito Jisu, ena vuku ni Kosiveli. ⁷Niqu lama i kea dauniviqwaravi na kosiveli mai na lea holiholi loloma ni lea loloma na Kalou, a holi ma vuau ina calevu ni kea a la mai vamanataki ni lea kaikai.⁸A holi ma vuau na loloma okwe, e jina ga niqu sa ecola hewa tahila vuara coko na yavuha tawahe dei, me rewa ke niqu vatokania vuara na kou mataniju tani na kosiveli ni kea tamu rewa ni lei dani okwe na lea vujuniyau yau na Karisitio. ⁹Me rewa niqu qai vacecetaki nia vuara coko ga nai nakinaki ni lamata cuvataki mai na vitabagauna na Kalou o kua a bulia na vikwa coko ga.¹⁰Na kea nakisi me qai la mai kilai ena calevu ni hoqohoqo loju mera rewa ke nira la mai kilasia o kura na kudru qei nira na kura na viyahana valomalagi na veiyaha cola ni lea vuku na Kalou. ¹¹E a yaco okwe me kodaki ga na leya i juvajuva tawa muju, a la mai vavojukana nia Karisito Jisu na leju viagwane.¹²Ina Karisito jua a lamai rewasia ke na doudou qei nia na vivatarai ina yalo e dei balesia na leju vabausia i vua. ¹³Hama honi qi kereviko mo kua ni yalo hewahewa balesia na vivahaurarataki qi hotaqea me balesiko ina lemu varaicewacewataki.¹⁴Okwe haraga e vu qai lamai yere ke qu juru i vua Nahuna. ¹⁵Mai vua era vayacani ke na vuniwere coko ga mai lomalagi qei nia o vuravura. ¹⁶Lequ mahu me rewa ni holia vuako, me kodaki ga na vujucoqa ni lea vivaraicewacewataki, mo rewa ni vakaikaitaki ina qwaqwa ni lea Yalo Tabu, o kua e no juho i vuako.¹⁷Lequ mahu na Karisito me la mai cola i mu vuni yali ina calevu ni vabausia, me rewa nio lamai vawake qei nia muni na lemu vayavu dei ina lea loloma. ¹⁸Mo lamai rewasia na kaikai mo rewa ke nio yalo mahuna, qei nira coko era vabausia, na ca na kea raba, na kea balavu, na kea yawa i yata, na kea nubu. ¹⁹Qeinia na lemu la mai kialsia na lea loloma na Karisito, e la hivisia na kilasia, qei nia muni na lemu la mai vatawani vavuqa taucocko ina Kalou.²⁰Hama okwe i vua e rewa ni tara me hivisia na kwa taucocko i kerevia he vakahamatakinia, me kodaki na lea qwaqwa e la mai cakacakataki ivo ketatou. ²¹I vua me varaicewacewataki ina hoqohoqo loju qei nia na Karisito Jisu ina vitaba ecola coko ga me la juga me la juga. Emeni!

4

¹O yau, hama honi, na koi venu ni viagwane, qai vamamahusiko mo yato vaivarau me kodaki coco na vico o lei coke. ²Qi vamamahusiko mo cola ina yalo malumalumu levu qei nia na lemu qulumia vahewa qei nia na vocosia vabalavu ina lemuju vilavesi cake vaini kemutou ina loloma. ³Ina lemu vina taucoko, maroroisia na tahila vata ni lea yalo inai hema ni vacegu. ⁴E tahila ga na yago qei nia na yalo, e kodaki ga na lemu a lai co ni tahila ga nai nuinui dei ni lemu a lai co. ⁵Qei nia na lea a tahila ga na viagwane, tahila ga na vabausia, tahila na vavitaiso. ⁶Qei nia ni tahila ga na Kalou qei nia na Nahuna coco ga, o kua e oloni ketatou coko qei nia na lea yatani si ketatou coko, qei nia muni, i yaloga vua taucoko ga. ⁷Ivo ketatou yahihila a holi mai vua o ketatou na loloma me kodaki ga nai varau ni lea i holiholi na Karisito. ⁸Me kodaki ni lea kwaya nai Vola Tabu "Ina gauna a varewa cake ke ina vanua yawai yata, o kua a vameira na vehuki ju qei nia na lea holia nai holiholi vaura na ecola. ⁹Na ca na keya i balebale ni "varewa cake", va vo na lea a luju bale ina vanua lolovira kei vuravura. ¹⁰E tahila koto ga na ecola honi, o kua a labale qei nia o kua a varewa cake, me yawa i yata hara na lea hivisia na vi lomalagi, me rewa ni vatawania na veikwa coko ga. ¹¹Na Karisito a holia e valu meru sa avositolo, e valu meru sa Parofita, e valu meru sa dau vivalojutaki qei nia e valu me ru sa talatala qei nia na qahenivuli. ¹²A holia ma nai lehilehi ni viqwaravi me rewa ni lama vitataki cake ke na yavuha tawahe dei ina vuku ni drawe ni viqwaravi ni lea tara cake na yago i Karisito. ¹³E vadeinia koto ga me vataraicake na lea yago me yacovia hara niju cadravia na tahila vata ina vabausia qei nia na kilasia me balesia o luvea na Kalou qei nia na leju lamai yalo qaseqase qei nia muni na leju cadravia na kea vataucokotaki na Karisito. ¹⁴Na Karisito ina lea buli ketatou cake meju kua ho ke ni kwayahewa o kura era lei bili i mata qei nia i taku ina uwa, qei nia na ledra lei va mei ju ina vimataqwali cagi coko ga ni vavuvuli qei nia nai lawaki bura ni ecola ina ledra o nakinaki lawaki bura. ¹⁵Hukai, muju vitataki ina djina ni loloma, meju la mai jubu cake ke ina vicalevu coko ga i vua o kua na ulu, honi, na Karisito. ¹⁶Na Karisito ina lea bulia cake na yago, qei nia na lea cakacaka vata na veisiki ni yago, e la mai vavunia na lea jubu na yago me rewa ni lamai buli cake vata ina loloma. ¹⁷Hama honi qi lamai tata qei nia na lequ vabibitataki nia na veikwa okwe ina viagwane, mo muju kua ni cola koto ga me kodaki na ledra cola na koi mataniju tani, hukai, ina heheraurau ni ledra vakahama. ¹⁸Era vadriodriotaki ina ledra yalo mahuna, era hehe dei ma ina cola va Kalou balesia ga na bavulu/riva e no ju vuara, balesia ga na ledra yalo kaikai. ¹⁹E hukai vuara na majua qei nia na ledra holira varewarewa ina veitovo vayago qrei nia na ledra colatakinia koto ga vahila na vimataqwali jukajuka hehe. ²⁰Ia, honi e tasi sa calevu ni lemu vulicia balesia na Karisito. ²¹Qu numia ga nio a rogo ho balesia, qei nia na lemu a lamai vavulici i vua, ni no ga na jina i vua o Jisu. ²²O a vavulici mo luvasia dei na veikwa e taukenisia ju na veitovo ni cola makawa, mo luvsaiia dei na huga ni ecola makawa. O kua ga na ecola makawa e buraburahehe balesia ga na vigirishehe ni kea dodomo bura. ²³O a vavulici mo vavounia, na kea huga ni yalo ni lemu vakahama. ²⁴Qei nia muni na lemu tokonia na ecola vou, o kua a la mai bulivou ina i rairai va Kalou ina jina ni lea yalo dodonu qei nia na yalo havahava. ²⁵Hama honi, koudei na giri, qei nia na lemuju vitatataki vaini kemutou qei ira na kou lemoutou ina jina, balesia ga niji vileweni vaini ketatou. ²⁶Nio oca qei nia na lemu tasi tara bura. ²⁷Kua nio dolavia e hila na gwalala vua na niju. ²⁸E hila na ecola e dau drive, me kua ho nio drive. O kua me drawetakinia ina lea cakacaka takinia i vua e lima, na kwa e yaga, me rewa ke ni viwaheyakinia na veikwa i vuara era gadrevia ju. ²⁹Kua ni vataraiia e hila na vitataki juka vamakali me luju dei ma muju guhu. Vayagatakinia ga na vitata e vivuke ina kea vatarai cake, me kodaki na vigagadre, mai na lemu tata, ina kea vivuke ina kea vatarai cake, me kodaki na vigagadre, mai na lemu tata, ina kea vivuke, i vuara era rogo, ni lama i vuako. ³⁰Qei nia muni na lemu tasi va rarawania na Yalo ni Kalou, nio kua ga na vu ni leju a lamai dregasi qata me balesia na higa ni vivacolai. ³¹Biusia dei na veikwa coko ga e gaga, vajubuoca, vajuburarawa, viba, qei nia na vibiliraki, ni laqeia ma na veimataqwali bura. ³²Muju vilomani vayalovina vai ni kemutou mai na huga ni yalo e malumu, ina lemuju vivohosi vaini kemutou na Kalou ina Karisito.

5

¹Hama honi mo varaitaki nio vasekusekucia na Kalou, ni muju sa kwahewa lomani jina hara. ²Yato ina loloma, nia lomani ketatou ga na Karisito qei nia na lea holia cake me balesi ketatou, me sai ceburaki vagaruvina qei nia nai horo i vua na Kalou. ³Me kua ga re ni lei mei me na cavusi ina kemuju maliwa e hila na vakahama ni vimoceri tawa havahava qei nia na vikwa coko ga e jukajukali, he na driudriu, ni okwe e tasi virausi qera na lea ecola havahava na Kalou. ⁴Vataraiia me kua nia hila na vivamakali he na tata bavulu, viwali vahihila- na veikwa taucoko oqo e tasi viganisi. Hukai me holi ga na vavinavina. ⁵Mo muju kilasia hara vavina okwe, ni na hukai na lea i votavota ina mataniju ni Karisito qei nia na Kalou e hila na dau vimoceri vatawa dodonu, jukajukali, he driudriu- okwe na horo vua na Kalou matakau. ⁶Kua ni vataraiia e hila me vagirisiko ina tata vailoa, ni balesia okwe, na oca ni Kalou ena lavira ma na luve ni vavouqwa. ⁷Hama honi, kua ni hema siko i vuara. ⁸Hila na gauna muju a driodrio ju, ia okwe muju qai cece ho ina viagwane. Yato me sa kwahewa ni cece. ⁹Na vua ni kai ni cece e kovusia coko na yalo vina, na yalo dodonu qei niaa na jina. ¹⁰Qei nia muni na lemu vacekusia ma na veikwa coko e kahamisia na viagwane. ¹¹Kua n i vitokani qea na drawe coko ni driodrio e tasi vuavuai, huka, mo ceburaki nia ma. ¹²Ni vamadjua gare ni dayu cavusi ma na veikwa era dau tara lo ni cuvataki. ¹³Ia e hila na kwa e lei dani ma ina cece, e na qai lei tolavi. ¹⁴E cece na veikwa taucoko e lei tolavi. Hama honi e lei kwai. "Mo ju mata ma, o iko i dau moce, qei nia na lemu jucake ma ina mase, me qai la mai hinaviko na Karisiko. ¹⁵Vajikevia vavina na lemu varau ni cola tasi nia me kodaki o kura na bavulu hukai me kodaki ga o kura na vuku. ¹⁶Haumia ina lemu volia na gauna balesia na veihiga e burabura hehe. ¹⁷Hama honi mo kua i bavulu, hukai, mo lomavuku taki nia na vikwa e valomanivina takini na viagwane. ¹⁸Mo kua ni maseni ina waini, ni okwe e sekucia ma nai varau ni cola e hegwa. Hukai mo va vuqa niko ina Yalo Tabu. ¹⁹Muju vitataki vaini kemutou ina same qei nia na here levu qei nia here vayalo, ni muju laga here qei nia muni na kea malaude ma muju yalo taucoko i vua na viagwane. ²⁰Ina lemuju dau vavinavina ju ga ina vigauna taucoko, ina lea yaca ni leju viagwane o Jisu Karisito vua na Kalou na leju Nahuna. ²¹Holiko ma varewarewa vaini kemutou ina yalo malumalumu me nia na lemu rokovia na Karisito. ²²Na lewa vaseigwane, va rogo niko ina yalo e malumalumu vua na lemu seigwane, me kodaki vua na viagwane. ²³Na seigwane na ulu ni lea yalewa vua na Karisito. O kua na ulu ni hoqohoqo loju qei nia o Karisito vainia na kea i vacola. ²⁴Ia ra yalewa mo varogoniko ina yalo e malumalumu vua na lemu seiwagne me kodaki nai hoqohoqo loju vua na Karisito. ²⁵Ra seigwane muju lomania lemuju yalewa, me nia na lea lomania nai hoqohoqo loju na Karisito qei nia na lea holia vainia me balesia. ²⁶Na Karisito a holia vainia me balesia nai hoqohoqo loju me rewa ni la ma i vahavahavataki nia, me havasia ina vivahavahavataki ni wai, okwe na lea Tata. ²⁷Me rewa ni kamai varaitakinia o kua i vua me varaicewacewataki, hukai na djuka he na haqwaluki wavewave, he hila na kwa, hukai me havahava tawahe dei qai hukai na lea bura. ²⁸Me kodaki haraga honi ra seigwane na lemu lomania na lemu yalewa, nio o kua e hila muni mu siki ni yago. O kua e lomania na lea yalewa e lomania haraga vainia. ²⁹E hukai hila e burasia e yago, ia e vagania qei nia muni na lea kawetakinia ina lea qwaravia, me kodaki na Karisito na lea vagania qei nia muni na lea qwaravia ina lea kawetakinia nai hoqohoqo loju. ³⁰Balesia ga niju sa lewe vata ni lea yago. ³¹Hamo okwe haraga e vuni lea biusia o Tamaya qei nia o Hugaya e hila na seigwane, a qai la mai hemasia i vua na lea yalewa qei nia na rua ni ru la homa i tahila ga na yago. ³²Na kea cuvataki na jina okwe e kwalevu haraga. Ia o yau qj lamai tata me balesia na Karisito qei nia nai hoqohoqo loju. ³³Hukai honi meru vilomania vilewe, seigwane qei nia na lea yalewa, ina lea lomasia vainia, qei nia na lewa me rokovia vainia, qei nia na lewa me rokovia na lea seigwane.

6

¹Ra kwahewa mo talairewarewa vuaru o Tamamu qei nia o Hugamu ina viagwane, ni dodonu okwe. ²Rokoviru o Tamamu qei nia o Hugamu (okwe nai matai ni varo ni vunau e hema qea na kea tata ni yalayala). ³Me rewa ke ni la vina vuako qei nia muni na lemu cola balavu ina yataga ni vuravura okwe. ⁴Ra Nahuna, kua ni vajuburarawa sira kura luvemutou ina oca. Hukai, vajubunira cake inai vavuvuli qei nia nai holi varo ni lea na viagwane.

⁵Bobula, mo talairewarewa vuara na lemu dau ni viliutaki vayago, ina vivarokorokotaki e nubu qei nia na haha kurekure, ina lemu djinasia mai mu vuni yalo. ⁶Mo talairewarewa tabunia ga na lea vaharaviko koto o kura era lewaiko mo rewa ke ni vakahami sira. Hukai, mo talairewarewa nio sa nia na lea bobula na Karisito, o kua e colatakinia na loma vina ni Kalou mai na lea vuni yalo taucoko. ⁷Viqwaravi mai na lemu yalo taucoko, me kodaki ga na lemu qwaravia koto na viagwane, tabu nira na ecola. ⁸Balesia na leju lamai kilasia ni vikwa vina coko e tara e hila na ecola, ena la mai ciqomia na lea i cocovi hau mai vua na viagwane, tasi vakilai ke ni o bobula he ecola hereki. ⁹Dauniviliutaki, ina calevu vata ga honi, tara i vuara na lemu bobula. Kua ni vahaurarataki nira. Nio kilasia vina haraga nio kuru ruarua na ledra i liuliu qei nia na lemu e nokoto ma i lomalagi qei nia muni vua e hukai ke na viijuijuitaki ni vitomaki. ¹⁰Osi honi, mo kaikai ina viagwane qei nia na kaikai ni lea i gu taucoko.

¹¹Tokonia taucoko nai yaragi ni Kalou, me rewa nio rewasia ke mo ju qata sia nai nakinaki bura coko ni niju. ¹²Na leya nidrigidrige tasi hugusia na yago qei nia na dra, hukai, ji lamai hugusia na daunilewaia, hugusira na kaikai, hugusia na qwaqwa coko ga ni veidriodrio e lei dani rewa, hugusira na vei yaloqwaqwa ni vuni bura ina viyahana valomalagi. ¹³Hama honi, tokonia taucoko nai yaragi coko ni Kalou, mo rewa nio rewasia ke ni ju qata ina gauna haraga okwe ni vivaburabura qei nia muni ni osi ho na vikwa taucoko e tara, mo qai ju deini o juqata.

¹⁴Ju, haraga honi, ni osi ho na lemu tokonia na beleji ni djina qei nia nai hahabai ni haro ni yalo dodonu. ¹⁵Me sai vava i vo mu la, mo huku nai vavarau ni tokania na kospeli ni vacegu. ¹⁶Ina viyaloga coko ga ni vikwa i hotaqea mo qulu cake ma nai olo ni tatarovi hahabai ni vabausia, mo qai rewa hara ke ni o valonia ke na gahau viji mudre cece ni vu ni bura. ¹⁷Qei nia muni na lemu qulumia nai varuru ni ulu ni cola qei nia nai helewau ni Yalo Tabu, okwe na tata ni Kalou. ¹⁸Ina vimataqwali mahu qei nia na vajudomo, mahu ina vigauna coko ga ina Yalo Tabu. Me kea i vaosi mo dau yadravia juga vata qea na lemu qata dei ina lemu hovarakinia na vikala mahu me balesiru coko na yavuha tawahe dei. ¹⁹Qei nia na lemu mahulaki niyau, me rewa ni holi ma vuau e hila nai toko ina gauna coko qi dau dolavia ke qu guhu. Mahu mequ rewa ni vakilasiatakinia ina yalo e doudou na djina lo me balesia na kospeli. ²⁰Ina vikwa va kospeli, qil la homa ina kea mata o kua e la mai vehu juju, me rewa niq la mai vatomania. Va jumata levu, me kodaki ga na kea lei kawai. ²¹Jikiko, o taciqu lomani qei nia muni nalea dauniviqwaravi na viagwane, ena qai kwaya taucoko vuako, mo rewa ni kilasia ke na lequi juvaki ni cola. ²²Qu a vatalasia wa vuako me balesia haraga nai naki okwe, mo rewa ke ni kilasia na lemaju i juvaki qei nia muni na lemaju vivayaloqwaqwataki i vuako. ²⁴Muju no vacegu ra vitacini seigwane, qei nia muni na loloma e la qea ma na vabausia mai vua na Kalou, na Nahuna qei nia na viagwane o Jisu Karisito. ²³Loloma vuara coko era lomania na leju viagwane o Jisu Karisito ina loloma e tasi vaburabura hehe.

Filipai

1

¹Paula vata Jimoci, la talai o Karisito Jisu, kura coko i Filipai era biu vasikisiki vua o Jisu Karisito, vata o kura ka Talatala Qahe ka juraga. ²Na loloma, la vacegu, na Kalou levu, leju Nahuna levu, vata na vigwane o Jisu Karisito me no qei kemutou ju. ³Qi dau kahi ina vavinavina ina gauna qi dau vakahamataki ni kemutou ke; ⁴vata ina vi mahu coko ga me balesi kemutou, qi dau mahu ina ciqa. ⁵Ina vuku ni kosivel qil vavinavina takinia na tahila vata koto ma ina matai ni higa, me yacovia ma okwe. ⁶E dei ke qu yalo na kwa okwe, o kua a sekivu takinia na cakacaka okwe vuwako, ena va muju nia vahila me yacovia na gauna e lehu tale ma ike o Jisu Karisito. ⁷E donu ke qu yalo na kwa okwe, o kua a sekivu takinia na cakacaka okwe vuwako, ena va muju nia vahila me yacovia na gauna e lehu tale ma ike o Jisu Karisito. E donu ke vuwau mequ vakilasia okwe balesia ina vuku ni lequ loloma vu kemutou. ⁸E vajinajina ju na Kalou, ina lequ lomani kemutou ju ina la loloma o Karisito Jisu. ⁹Qi dau mahulaki nia ju okwe: me levu ju na lemuju loloma ina vuku, vata na lewaia vina ni vakahama. ¹⁰Me vajinajinataki ke na kwa e vina, mo rewa ni havahava, hukai ke na cala ina la higa o Karisito. ¹¹Lequ mahu me vuqa ju vuwako na vua ni yalo dodonu e lama vo Jisu Karisito, ina la lagilagi, na vavinavina vua na Kalou. ¹²Okwe qil vinasia me muju kilasia na viwekani na kwa a yaco vuwau, a yaco ke me hekia na kosivel. ¹³Ina kai hau, na lequ vehuki na vuku ni viagwane o Jisu, e kou ma na cece vo kura na yadra na were ni Jui, vata e levu tale. ¹⁴Levu nai tokani ra qai dei ho vo Karisito na vuku ni lequ vehuki, qai no muni ho na doudou sikai na matakai me vunataki na tata. ¹⁵E valu

era vunautakinia na Karisito ina yalo qwau. Na viba, ia e valu ina yalo vina.¹⁶ Qai vabalavu nia gaho na lequ vehu. Ina ledra vunau e levu ina viqusi.¹⁷ Ia era levu era tokoni si yau balesia qi vunau mequ maroroisia na jina ni kosiveli.¹⁸ Na ca tale? E giritaki, he kwajina, na kwa ga qi ciqatakinia e vunautaki koto kai jukujuku vina o Karisito.¹⁹ Niqu kilasia, ina vuku ni lemuju mahu, vata la vivuke e yalo o Jisu Karisito, ena yaco ke na vihereki vuwau.²⁰ Na lequ gagadre lequ nuinui mequ kua vahila ni druka ina lequ i tavi, me no vuwau na yalo qwaqwa, ina cola, he ina mase ena vavinavinataki koto ga na Karisito.²¹ Vuwau mequ cola o Karisito, qi mase qi rewasia na cola.²² Kodaki qi cola koto qina kuha takinia koto ga na cakacaka vina. Qi tamu kilasia haraga i vei vuwara mequ jigitakinia.²³ Na lequ gagadre levu tahila, kodaki mequ la, mequ na no qea ga Karisito, o kwa e vina hara.²⁴ Ia kodaki qina cola koto ena vina hara vo kemutou. Qi dei koto, qi na no qei kemutou koto me vavulici koto nai jukujuku me toso ke na vabausia.²⁵ Qi dei koto, qina no qei kemutou koto me vavulici koto nai jukujuku me toso ke na vabausia.²⁶ Balesia qi mata tolavia muni me jubu na vabausia vata na ciqa e kou vata ma.²⁷ Na kwa e lo bita tahila leju i tovo ni cola me va Karisito, balesia, kodaki qi lawa i hiko vi kemutou he hukai, ia me qu rogo koto, miji ju qata vata koto ina yalo vata, ina hila na vakahama ni leju vabausia na kosiveli.²⁸ Muju kua ni katakucia na kemuju meca; vaqata koto, balesia okwe e vajinajina levu ni ra na lehi. O kemutou ena lemoutou na qwaqwa, ni Kalou ga e holia na qwaqwa.²⁹ E kwa dokai; e vuku o Karisito, tamy vabausia ga, ia mo hota qea muni e valu na kwa dredre e vuku o Jisu.³⁰ Okwe tari tahila vata hoke ina i valu. Nai valu o tolavia qu valu tahila koto ke, okwe i hi tolavia qi hi valu koto gake.

2

¹Kodaki e hila na vivayaloqwaqwataki vua na Karisito, kodaki e hila e vacegui ina lea loloma, kodaki e tara vitokani ina Yalo Tabu, kodaki e no hila na yalo loloma qeinia na yalo vina. ²Qei bulia na lequ ciqa ina vakahama e hila ga, no vata na loloma e tautauvata, na yalo vata, qeinia na yalo vina me tautauvata koto na i naki.³Kua ni tara na kwa ina yataga ni lemu jukutaqwa. He e heheraurau ni vakahama. Iya ina yalo e vidokai mo kwaya ke nira vina cake hara ma e yavalu tale ma i vuako. ⁴O kemutou yahila me muju kua ni kawai takinia ga na kwa miji vinasia, iya ina kwa era vinasia muni e yavalu tale. ⁵Me tautauvata na lemuju vidani takinia na kwa vaini kemutou yahila. Me kodaki ivo Karisito Jisu. ⁶A cadra ma ina rairai ni Kalou, iya a tamu wilikia meru tautauvata na Kalou me rewa ni vakau juke. ⁷A holia taucoko na lea cola me kodaki e hila na dau ni viqwaravi, qei sucu me kodaki ga e hila na ecola. ⁸A vamalumalumu takinia a qei yaco me talairewarewa ina vu ni lea lama i mase, na mase muni ina kauvelatai.⁹Honi muni ke na Kalou a laveia ke o Jisu. A holia ke vua na yaca e hivisia ma na viyaca taucoko ga. ¹⁰A tara okwe na Kalou, balesia ina yaca i Jisu era na sekijuru na vijuru taucoko ga, taucoko o kura era no ma i lomalagi qeinia i vuravura qeinia e ruku muni o vuravura. ¹¹A tara okwe na Kalou me ra rewa ni vajuhania na vi guhu taucoko mera kwaya o Jisu Karisito e juraga ina lagilagi ni Kalou o Tamaya.¹²Honi re, kemutou o wekaqu, na lemuju dau talairewarewa, tamunia ga na gauna ni no ke, gauna qj lavele ke, muju cakacakatakinia ga lemuju vacolai ina yataga ni matakua qeinia na haqanini. ¹³Honi na Kalou e cakacakaka koto mu yalogia mo rewa ni cakacakaka ina lea lewaia vina. ¹⁴Muju tara na kwa ina yalo me kua ke na vuhakuhaku qeinia na viba. ¹⁵Vasekuseklucia nai valavala okwe mo rewa ni cece kodaki na hina ina vuravura, ina kedru maliwa nai taba ecola hebe qei yalo hilayali. ¹⁶Qulumia vakaikai ina viogha ni cola me rewa ni hila kequi balebale ina lagilagi ina higa i Karisito.¹⁷Iya kodaki mequ hovasia me nia nai horo ina i cabocabo ni horo qeinia qu cakacakatakinia na lemuju vabausia, qina ciqataki ni kemutou taucoko. ¹⁸Inai varau vata ga okwe dodonu me muju ciqa me muju marau qei yau.¹⁹Iya na lequ vanuinui na Juraga o Jisu me vatalasia wa o Timoci ivo kemutou hama boto okwe, me rewa niq vayloqwaqataki ke na gauna qj lilasia ke na vikwa balesi kemutou. ²⁰Hukai hila tale kilasia me na tautauvata lemaru kawaitaki ni kemutou jina. ²¹O kuru era vadamia ina ledra vinasia ga, tamu sa vikwa ma ivo Jisu Karisito.²²Iya i kilasia na lea yaga, me kodaki na kwahewa na lea qwaravia o tamaya, o kua me qwaravi yau ina kospeli. ²³Na lequ vanuinui mequ vatalasia wa na gauna qj tolavia hoke na vikwa qj laqe yau koto. ²⁴Ia qj nuitakinia na Kalou ni o yau qina voleka muni ni lawa.²⁵Iya qj kilasia e dododnu mequ vatalasia wa o Epafirotaito ivo kemutou. O kua mari vitacini qeinia mari viqwaravi vata qeinia muru a sojia vata, na lemuju i vavatala qeinia na lequ dauniviqwaravi ina lequ kwa qj vinasia. ²⁶O kua a jigitaki kemutou wa, a vinasia me no qei kemutou coko balexia muju rogo o kua ni a baca. ²⁷Na levu ni lea baca e voleka haraga ni mase takiniya na Kalou a qei lomani, tamunia tahila ga o yau muni, me rewa niq kua ni valevu taki na lequ rarawa ena hila tale na rarawa.²⁸O kua ga okwe na gugumahuna mequ na vatalasia wa i ke, na gauna miji tolavia tale ke me muju ciqatakinia, qeinia e rewa niq hereki ma ina lomaocaoaoca. ²⁹Muju kidavakisia Epafirotaito na yaca ni Kalou ina lemuju ciqataki nia, muju rokovia na mataqwali ecola okwe. ³⁰Honi na cakacakaka ni Karisito a voleka ke ni mase. A holia na lea cola me qwaravi hau. Muju tara i vua na kwa muju tamu rewa ni tara vuwau.

3 ¹Osiosi ga ivo kemutou o taciqu mo ciqatakinia na Kalou. I vuau mequ volaia tale na vikwa okwe e tautauvata ivo kemutou qi tamu leqwa ke o yau qeinia ena maroroisi kemutou. ²Qaraunira na Jui, qeinira na cakacaka ni niju, o kura era nisi. ³Ni o ketatou ga ji nisi. O ketatou ji qwaravia na yalo ni Kalou. O ketatou ga meju boletakinia na Karisito o Jisu qeinia e hukai ivo ketatou na vivadeitaki ina vikwa vayago. ⁴Honi keo yau vaini yau ga e rewa niqu vararavi ina vikwa e vayago. Kodaki e hila e kilasia e vararavi ina vikwa vayago, o yau ena hivisia hara. ⁵O yau qu a nisi ina I ka walu ni higa, vuara na ecola I Isireli, ina yavuha o Penijamini, na Iperiu ni Iperiu; me kodaki nai vunau, na Farisi. ⁶Ina kwa ni loma katakata, qu vararawa nira ke na loju; ina vuku ni yalo dodonu ina vunau, a qu a tamu beitaki ke. ⁷Iya na vikwa coko ga okwe e nia na lequ jubu, qu vatokaniya me nia lequ luhi me balesia o Karisito. ⁸Na gauna okwe qi wilikia juho na kwa taucocko okwe me luhi balesia e uahivi valevu hara na lequ kilasia o Karisito Jisu na lequ Juraga. Balesia ga o kua qu deinia coko na vikwa qu qei wilikia me heheraurau e rewa mequ rewasia na Karisito. ⁹Mequ lei dani I vua. E hukai I vuwau na lequ yalo dodonu vainiyau ina vunau. Honi, e no I vuwau na yalo dodonu ina vuku vabausia ivo Karisito, na yalo dodonu ma I vuwa na Kalou yavutaki ma ina vabausia. ¹⁰Na gauna okwe qi mata kilasia ke o Jisu qeinia na kaikai ni lea jucake tale ma ina mase. Qeinia na vitokani ni lea majila. Qi vinasia mequ vihau me kodaki na lea mase. ¹¹E yavalu na gauna qi mata vakawaia na lea jucake tale ma ina mase. ¹²E tamu sa kwajina niqu qulumia ho na vikwa okwe, he mequ taucocko hoke. Iyau qi hi toso koto ga me rewa niqu qulumia me kodaki na lea qulumi yau Karisito Jisu. ¹³Taciqu/ Wekaqu, qi kilasia o yau qi tamu hi qulumia rewa koto iya, e hila ga na kwa: qi numidei nia ho na vikwa a osi ho, qi tolavia gaho na vikwa e no ma I mata. ¹⁴Qi druhavia koto ho na lequ takete mequ rewasia ke na lequi covi ni lea vico cake na Kalou vua o Karisito Jisu. ¹⁵Ivo ketatou taucocko ji mahuna ho, meju kodaki okwe na leju vakahama; kodaki e juijui na lemu vakahama me balesia e hila na kwa, na Kalou ena varaitakinia I vuwako. ¹⁶Na vanua ji cadravia ho, meju kua ni vararavi ke. ¹⁷O kemutou o wekaqu muju vasekusekuciyau. Muju vatolavia vina hara o kura era I varaitaki vina koto ivo ketatou. ¹⁸E levu era yato koto- o kura qi dou kwaya valevu osi ho ivo kemutou, na gauna okwe qi kwaya koto ho ivo kemutou ina lequ tagi, na meca ina kauvelatai I Karisito. ¹⁹Nai cavacava na ruha. Ni nia ledra Kalou era kese qeinia na ledra dokadoka ira ena ledra majua. Era numia na vikwa vavuravura. ²⁰Iya na leju lewenivanua e no ma I lomalagi, ina na vanua ji wacia ma I ke na leju I vacola, na Juraga o Jisu Karisito. ²¹O kua ena vihautakinia ju lala e malumalumu ina lala e bulia me kodaki na kea I hera e lala, e bulia ina lea kaikai mera vamalumalumutaki na kwa taucocko ga I vua.

4 ¹Honi, o kemutou o wekaqu lomani kemutou qi dau lomani kemutou, na lequ ciqa qeinia na lequ lagilagi, ina calevu okwe judei I vua na Kalou, kemutou o wekaqu lomani. ²Qi vamamahusia o Uota, qeinia qi vamamahusia Sainitiki, me tautauvata lemuju vakahama vua na Kalou. ³Iyo, qi kerevi kemutou, na lequi tokani jina, me muju vukeiru na lewa okwe o kura ara cakacaka qei yau ina vasesei ni voha ni Kalou, vata qei o Kelemedi qeiniru na kea vo tale o kura maju

cakacaka vata, o kura e noju ho era yaca ina I vola ni yaaca ni cola.

⁴Ciqatakiniaa na Kalou vigauna tauco, qina kwaya tale ciqatakinia na Kalou. ⁵Mera kilasia na ecola na lemuju yalo mahuna. E voleka ho na Kalou. ⁶Muju kua ni lomaocaoca takinia e hila na kwa; iya na vikwa coco ga ina mahu qeinia na cikecike ina vainavina, e kilasia na Kalou na kwa miji vinasia. ⁷Qeiniana vacegu ni Kalou o kua e uahivisia na kilasia tauco ga, ena vataudeitakinia mu yalo e uahivisi na kilasia tauco ga, ena vataudeitakinia mu yalo qeinia lemu vakahama vua o Karisito Jisu. ⁸Kai osiosi ga, wekaqu, na vikwa tauco ww djina, na vikwa tauco, na vikwa tauco e djina, na vikwa tauco e dodonu, na vikwa tauco ga e totoka, naa vikwa tauco ga e I jukujuku vina, kodaki e hila na kwa e vina, kodaki e hila na kwa

e dokai, muju vakahamatakinia na vikwa okwe.

⁹Na vikwa muju vulicia ho muju hoqomia ho, muju rogo ho qei nia muni muju dania ho na vuwau, muju tara muni na kwa okwe na Kalou ni vivacegui e na qei no qei kemutou koto. ¹⁰Qi ciqa valevu ina Kalou balesia na gauna okwe balesia miji vavounia ho na lemuju kawai I vuwau. Muju a kawaitakiniyu I mata, iya a hukai na kea vakaham ivo kemutou me muju vivuke ma. ¹¹Qi tamu kwaya koto okwe balesia niqo vinasia na vivuke niqo vulicia ho mequ vacegu koto ina vidraki ni cola coco ga. ¹²Qi kilasia na gauna e hukai ke na kwa, qeinia qi kilasia muni na gauna e levu ke na kwa. Ina vicalevu coco ga qeinia ina vikwa tauco ga qu vulicia ho na kwa lo mequ lei vakana vavina he mequ mata kana, qeinia me levu na kwa e noju he mequ vinasia ju na kwa. ¹³O yau qii rewasia tauco na kwa balesia o Karisito e

vakaikaitaki niyau.

¹⁴Iya muju tara na kwavina me muju waheiya vuwau ina gauna ni lequ dredre. ¹⁵O kemutou mai Filipai muju kilasia na sekisekivu ni kosiveli na gauna qu deidei mai ke I Masitonnia, hukai hila nai hoqohoqo loju e a tokonisiyu ina calevuu. Ni holia kwa deinia na hoqomia na kwa o kemutou tahila ga. ¹⁶Ina gauna gare qu nokoto ma I ke I Cesolonaika, muju vuksi yau na lequ gagadre levu tahila. ¹⁷Aqu tamu vadania nai holiholi, iya, qu vadania na, vuata me valevutaki ivo kemutou. ¹⁸Qu qulumia ho na kwa tauco, qeinia a levu tale. Qi vujuniyu valevu na gauna okwe na kwa qu hoqomia ho ma ivo Epafirotaito na kwa muju kouma. ¹⁹Na lequ Kalou ena hotavia na lemuju gagadre me kodaki na lea vujuniyu ni hera ivo Karisito ²⁰Jisu. I vua na leju Kalou o Tamadatou me lea na varokoroko qei tawamudju. Emeni! ²¹Tavikisira na ecola vabausia ivo Karisito Jisu. Kuru o wekaqu qii no qera koto okwe era loloma koto wa. ²²O kura tauco na ecola vabausia era na tavasi kemutou vabibita na lea matavuwere o Sisa. ²³Me lemutou tauco na loloma ni leju juraga o Jisu Karisito. Emeni!

Kolosa

1 ¹O Vaula na avositolo na lai talai na viagwane e tacia o Jimoci. ²Vuara na vabausia qeinia na yalojina koto I vua na viagwane eri no I Kolosa. Me lemutou na loloma qeinia na vacegu mai vua na leju viagwane. ³Maji vavinavinatakinia na viagwane na leju Juraga, me maju mahulakini

kemutou koto .

⁴Maju rogo na lemu vabausia na viagwane O Jisu Karasito qeinia na loloma vuara tauco na loju. ⁵Ina vikwa miji tahila vata hoke , o kua e maroroi homa I lomalagi me lemutou , ia muju rogo hoke na voha kwajina ni jukujuku vina. ⁶Mo rogo ho na keya yacoviko ma na voha ni kalou⁷Na gauna e yaco homa ke ivuako na voha ni Kalou e vua ho vua bale I vuravura tauco a tara koto I vuako ina gaauna o rogo mai ke na voha vabausia na loloma ni viagwane mai yata. ⁸Okua muni a kwaya ivo kemaru lemuju dau loloma ena Yalo Tabu.⁹Ia lea lomanira na higa yahila a tabu vamalumalumutakinia na leju mahulakinia veihiga maju kerevia koto me holi ivo kemutou na vuku qeinia na yalomahuna me muju cola vayalo. ¹⁰Maju mahulakini kemutou koto me muju yato qea vadodonu voleka na viagwane maju mahulakinia kemutou me muju vuavuai ina vina qeinia na vajuburi na voha ni Kalou.

¹¹Maju mahulakini kemutou vakaikai mo tara na kaikai qeinia na lagilagi ni Kalou. ¹²Maju mahulakini kemutou me muju rogo valevu na vavinavinatakinia na viagwane o kua a vavunia me maju wahekia na lea nono e cece ke. ¹³Mo lai vupei ma mo lewaia na driodrio na lea vuravura vayalo o luvea. ¹⁴O luvea va cola nia na lea valavala bura. ¹⁵O luvea a kea rairai na viagwane . O kua a matai a ulumajua na vei kwa taucoko. ¹⁶Mai vua na vei kwa taucoko mai lomalagi qainia I vuravura e tabu lai tolavi . Mo lewaia na mataniju na veikwa taucoko. ¹⁷O kua veinia e lewaia na kwa taucoko , o kua veinia a qulumia taucoko.¹⁸O kua hulu ni hoqohoqo loju.Okua a matai ni sucu mai vuara na maliwa ni mase,mata muni vuara na yaacola taucoko. ¹⁹Na viagwane a kereviaa me vavuqa I vuara na lea I tovo qei nia lea varau. ²⁰Mera va tahila vata taki mai vo luvea I vuara na viagwane holia na vacegu mai na lea dra ina kauvelatai.Na viagwane a vatahila vata takinira ina veikwataucoko I vua ,ina veikwa taucoko I yataga ni vuravura qeinia I lomalagi.²¹Na hila na gauna ina matakicia na viagwane kora na meca ina lemu vakahama qeinia na cakacaka ni driodrio. ²²Na gauna okwe mo vatahila vata takinia mu yago me beitakinia mo rewa sia mai vua. ²³Kodaki mo vohosia koto mo dei qeinia mo ju dei mo toso dei make ina voha cola ni Kalou .Okwe na voha ni Kalou mo vunautakinia vuara nae cola ina ruku ni vuravura okwe .Okwe na voha cola ni Kalou o au o Vaula.²⁴Na gauna okwe qi vavinavinatakinia I vuako ,e vacolai ho lemu cola vua na viagwane ina lea cola qeinia na loju. ²⁵Okwe na loju qi lamai viqwaravi qeinia na lemui tavi I vuako me vadjinadjinataki na voha cola ni viagwane. ²⁶Okwe maroroisia na djina mai vuara na viyabaki qeinia na kawa ecola. Okwe varaitakinia I vuara na vabausia. ²⁷Mai vuara vua na Kalou na levu ni Kalougata na lea lagilagi qeinia na lea kawa vuni ni viagwane mai vuara na veimataniju oqo na viagwane eno ho vuako kea nuitaki na lagilagi ni Kalou .²⁸Okua maji vunautakinia koto ho maji vacalevutakinia vuara na e cola yahila mera vaulici na yacola yahila ina kwwa taucoko ga maji varaitakinia vuara yahilani vina tahila ga o Karisito. ²⁹Okwe na kwa qi dau tara qi mahuna ke me kodaaki lea cakacaka e djina I qu vuniyalo.

¹Qi vinasia mo kilasia, na levu ni lequ leqwataki ni kemutou, ni tamu kwa boto wa; me balesira muni i Leotisea, I vuara muni coko era tamu tolavi yau vayago. ²Me vacegu na yalo, mera vatahilavatataki ina loloma, me ledra nai yau taucoko ni vuku, era na kilasia jina hara nakwa cuvalo ni Kalou, io na Karisito. ³O kua e koro juho vua nai yau ni vuku qeinia na yalomahuna. ⁴Ia honi qu kwaya osi ho ke hila e voha vailoa vukemutou ina voha ni viwali. ⁵E kwajina niqo noju vayago, ia qi nokoto ga vayalo – vukemutou, na marau eno vuwau, miji tahila vata ina vabausia na Karisto. ⁶Ia ni muju vabausia ho o Karisito Jisu na Juraga, me muju tara koto nai varau e vina vua. ⁷Miji sekivutaki a tara I yata vua, a vadeitaki na lemuju vabausia, ina vikwa muju vavulici ke. ⁸Muju tolavia vina ke hila e vaburaburatakini kemutou ina vuku vavuravura, e tamu yaha, e giritaki, e kodaki na vakahama va ecola, he o vuravura e tamu kodaki nai varau va Karisito. ⁹Ni noho ina yago nakwa coko ga, e vuqa vua na Kalou. ¹⁰Ia e noho vukemutou nakwa coko ga, I vua muni e viliutaki vuara era simata, qeinira era kaikai honi o kua. ¹¹Ia miji na nisi muni vua ina nisi e tara ina lima ni muju na livasia dei nai varau bura ni yago, ina vinisi ina lea o Jisu Karisito. ¹²Ni maju bulu vataqeia ina vavitaiso, o kuwa muni honi muju jucake muni ke, ni muju vabausia na kaikai ni Kalou, o kua a jucake tale ga ma ina mase. ¹³Ia o kemutou ni muju mase ju inai varau bura, me kodaki muni I e muju yago e tamu nisi, a qei vacola ni kemutou, o kora ara tamu lai ocasi, me balesia ga ina leju I varau bura. ¹⁴Ni kuhia ho nai vola ni vadei, a juci ketatou ke keju meca, a kou dei hara ho, a vako ho ina kauveilatai. ¹⁵Ia a vaburaburatakni nira na simata qeinira na kaikai, a qei vavotovoto nira, a qei rewasira hara ina vikwa okwe. ¹⁶Me kodaki honi, me kua hila hara me lewai ketatou e hila me balesia na magisi he nakwa ni homu, he na higa ni vi-holevisi, he n vula vou, he na Higa Tabu. ¹⁷Honi ga nai vatakarakara ni vikwa ena lama I taku, I e lea ga o Karisito na yago. ¹⁸Me kua ni hila e tarovi sikemutou, ina kemuju I hau, ni vina na yalomalumalumu, qeinia na drau mahu, I vura na agilos, ni judei ina vikwa e tolavia o kuwa, adokaia o kuwa ina yalo e vatawani vina. ¹⁹A tamu vadeitakinia na ulu, o kua e dau tokonisna na yago taucoko, a vikabisiquea ho na vuku, ina kea vihemasi, qei nia na viwa, a jubu ina lea jubucake ina jubu ni Kalou. ²⁰Ia kodaki miji mase qea ho na Karisito, ina I vavuvuli va vuravura, he naca miji mata sekucia ke na vivacalevu, me kodaki, ni muju cola ju ho vavuravura. ²¹Kua hara nio dereia, kua nio tovolia, kua muni nio qulu bobokia (qumia). ²²Ena osi coko ma, ni kodaki nai vunau, qeinia nai vavulici ni ecola. ²³Ia e jina ga ni lai dani ho na vuku, ina mahu, qeinia ina yalomalumalumu, ina vararawatakinia na yago, e tamu yaga, e vaburaburatakni ga ke na yago.

3 ¹Me kodaki ni muju tahila vata qea ho o Karisito, me muju vadania na vikwa a noju ma I yata. E no hoke na Karisito ina lima matau ni Kalou. ²Muju numia vavina na vikwa e noju I yata, me kua ga na vikwa e noju I vuravura. ³Niju na mase gaho, ia na leju cola ena maroroi qea o Karisito qeinia na Kalou. ⁴Ni na laidani ma na Karisito, na leju vuni cola, jina qei laidani vata qea ina lea I ukuuku. ⁵O kua honi me vamase yali dei wa, ju visiki ni yago vavuravura, na matamata yalewa, nai varau- tovo buraburaihau, na garogaro bura, na vivinasi tamu vina, qeinia na kocokoco, kodaki muni ke na qwaravia na Kalou girigiri. ⁶Na vikwa taucoko okwe e la maike na oca ni Kalou, vuara era dau tamu varorogo. ⁷O kemutou muni muju tara muni koto e valu nai varau, e tamu vina, muju colatakinia koto. ⁸Ia okwe, me livayali dei na vikwa okwe, na dau ocaoca, varau bura, na voha bura, na voha e jukajuka e lama I e muju guhu. ^{9¹¹}Kua ni dau girigiri wavoki, ni la yali dei ho na ecolaa makawa, qeinia na kea I tovo he I varau. ¹⁰Miji vaihulu ho e vou, o kua e vavoui koto ina vuku me kodaki nai yaloyalo a buli ke. A tamu lai numi ho ru koi Jutia, he koi hehe, he nisi he tamu

nisi, hukai na vuku, na koi Lekuju, na taukei, ia e torocake hara ina kwa coko ga okwe na Karisito.

¹²O kuwa honi me muju qei vaihulu, me kodaki o kemutou na lea djigitaki na Kalou, o kemutou na yalo havahava, na dau vilomani, ina yalo ni dau loloma, ina yalo vina, ina yalo malumalumu, ina yalo malua ina dau vohosia vabalavu. ¹³Muju vivohosi vaini kemutou, me kua ke na viocasi, kodaki e hila ho e ocaoca ke , me kodaki ni oca sikemutou na Karisito, me kodaki muni ke. ¹⁴Ia me simata ina vikwa coko okwe na vilomani, o kua tahila ga nai venu vina tahila. ¹⁵Ia me lewai muju yalo na vacegu ivo Karisito, niju lai co ina vikwa okwe, ni tahila ga na yago, Ia me la juga na vavinavina. ¹⁶Me judei koto I e muju yalo, na lea voha na Karisito, ina vuku coko ga, miji vivavulici, viva dodonutaki, vaini kemutou, ina same qeinia na here, qeinia na wehi vayalo, muju tara koto vua na Kalou, ni no ho I e muju yalo na loloma. ¹⁷Ia na vikwa taucoko miji tara, he miji voha he miji cakacaka, me tara koto vua na Juraga o Jisu, o kua e tara coko koto ga vua na vavinavina, vua na Kalou na leju viyagwane. ¹⁸Kemutou na lewa miji vamatavuwere, muju dau varorogo vuara lemuju seigwane, kodaki ga ni dodonu vua na Juraga.

¹⁹Kemutou na seigwane vamatavuwere, muju lomanira lemuju yalewa, me kua na yalo burasira. ²⁰Kemutou na kwayahewa muju talairewarewa vuara lemuju Qahe, ina vikwa coko ga, ni vina valevu hara honi vua na Juraga.

²¹Kemutou na Qahe, mo kua ni vaoca nira luvemutou ke ra qai yalo hewahewa ke. ²²Kemutou na yecola cakacaka me muju varorogo vuara lemuju liiliu ina vikwa taucoko, me kua ni vararai ga me muju vayalo vina nira ke ia mo tara ma ina yalo vina. Matakicia na Kalou. ²³Na vikwa i tara, me tara ga vua na ledju Kalou ia kua vuara na yecola. ²⁴Nio na hotaqea mai vua na Juraga na hau ni lemuju i varau vina. Ni muju qwaravia koto na Juraga na Karisito. ²⁵Ia o kua e vatarai na vikwa bura na kea ena hotaqea na hau ni lea tara bura, e hukai ke na vivadjuidjuitaki.

4 ¹Kemutou na viagwane, muju holia ivuara na ecola na kwa e dodonu qeinia me vatautauvata. Miji kilasia ni no mini koto mai lomalagi e hila muni lemuji viagwane.²Muju dru mahu kotoga. Ccikiciki ena vinavina.³Muju dru mahulakini kematou mini koto, me rewa ni tolavia na kalou na mataniwere me vunautaki ke na kwa vuni balesia na karisito. Ena vuku ni kwa okwe qi lama I venu ke.⁴Muju mahulakinia me matata na kia vamacalataki.⁵Miju yolomahuna ni muju yoto qera na no I taudaku, muju volia na gauna.⁶Muju voha kotoga ena yalovia.⁷Ena kwaya toucoko ivo kemutio oTikiko na kwaya me balesi yau. E wekagu qi lomania na I talata ni kalou yalojina.⁸Qi vatalasia wa ivo kemutou, balesia me muuju kilasia na vu ni lemuju no, me vayolovaqwaqwatakini kemutou.⁹Qu vatalasia qea wa Onisimo , o wekaqu yolojina qi daru lomania. Eri na kwa taucoko na kwa e yaca koto okei.¹⁰Loloma ju ho ivo kemutou o Arisitako okuwa mari venu vata koto qeinia o Marika o luveya o gwanea o vanavasa (o kua dra holia na I varo, kodaki e lawa vuako ,ciqomia).¹¹Jisu e yaca muni o Jisito. Kuru lequi tokani eri nise , maji cakacaka vata ina leya mataniju ni Kalou.¹²Loloma ju ho ivo kemutou o Epafira. Okuwa e hila muniga ivo kematou lai talatala o Karisito Jisu. E dre yolomahuna na mahulakini ni kemudou me rewa ni muju ju kaikai koto ina lea I naki na Kalou.¹³O au qi vajinajinatakiina ni kuwa e cakacaka vakaikai balesia kemutou I leotisia qeniru I Aiaropoli.¹⁴Luke na vuniwai e loloma muni ju wa ivo kemutou qenia o Temasa.¹⁵Qi loloma wa I vuwarana veiwelai mai Leotisea,ivo Nimifa muni qenia nai haqohaqo I loju ledru were.¹⁶Gauna e wili osi ke ivo kemutou nai vola oke , me wili muni vuara nai hoqohoqo loju I Leotisea.¹⁷Kwa muni ivo Akipo mo dania na kwa o m rewasia mo cakacaka ke na loloma ni juraga¹⁸Qi lalamo wa, qu volaia jina o au o Vaula. Muju drau vanumia au qu venu koto me lemoutou na lea loloma. Emeni

1 Cesalonaika

1 ¹O Vaula, Silivenuse, qei nia o Jimoci vuara nai hoqohoqo loju ma I Cesalonaika eri no vata qea ju na Kalou na leju Nahuna qei nia muni na viagwane o Jisu Karisito. Na loloma qei nia na vacegu me no qei kemutou ju.²Maji holia na vavinavina ina vigauna taucoko ga vua na Kalou me balesi kemutou, ina vigauna maji dau cavusi kemutou ke ina lemaju mahu.³Maji tamu cegu ina lemaju vanumia I vua na leju Kalou qei nia muni na leju Nahuna, na lemuju drawe ni vabausia, na dagidagi ni loloma qei nia muni na lemuju ju dei ju qwata inai nuinui ina leju viagwane o Jisu Karisito.⁴Vitacini seigwane, o kua era kwa lomani mai vua na Kalou maji kilasia nio o kua a jigitaki ni kemutou.⁵Balesia ga na lemaju kospipeli a tasi lama ivo kemutou ina tata boto, ia a la muni ma ina mana, ina Yalo Tabu qei nia muni ina vivadeitaki jina hara valevu. Me kodaki muni ke muju a kilasia muni na mataqwali ecole vaca maju a kilai ke, me balesia kemutou.⁶Muju a lamai vasekusekuci kematou qeinia muni na viagwane, ni muju a lamai ciqomia na tata ina vujuhaha qei nia muni na juciqaciqa e lama I vua na Yalo Tabu.⁷Na kea macala, a qai lamai vavunia ke mo muju la ma I varaitaki cola vuara coko I Masetoni qei nia muni o kura I Akaia era vabausia.⁸A druha dei ma vo kemutou na tata ni Kalou a qai tasinia boto ga I Masetonia qei nia I Akaia, hukai na lemuju vabausia e la ho ina vivanua coko ga. Hamoho, e tasi lei vinasi tale ho me maju kwaya ho ke ma balesia.⁹Nio kura re vainira era tokania homa na lemaju mataqwali yatoyato, ina kemaju maliwa. Era tokania ma na lemuju a vuki dei ma I vua na Kalou matakau mo muju qai lamai va viagwanetakinia na lea jina qei nia muni na lea cola na Kalou.¹⁰Era vatokania homa ni muju warakisia koto o luvea tahila ma I lomalagi, o kua a vajucake tale ma ina mase. Okwe o Jisu, o kua a hereki

ketatou ma ina oca e la koto ma.

² ¹Ni muju kilasia vina, ra vitacini seigwane, ni tamu la vailoa ma na lemaju I yatoyato. ²Muju a kilasia vina haraga nai varau ni vivahaurarataki qei nia muni vivamajuataki maju a lamai hotaquea ju ma I Filipai. ³Na lemaju vivadre ni vittatakicake e tamu lama ina jucala, he na jukajukali he na vigiris. ⁴Me kodaki ga ke ni vajudonusi kematou ho na Kalou me maju la homa iva taukenisia na kosiveli. Maji na tata ke. Maji na tata ina lemaju tasi valomavinatakinia na ecola, ia maji valomavinataki nia ga na Kalou. O kua tahila ga ena vajkevia maju yase lo. ⁵Maju a tamu vayagatakinia e hila na tata me maju va maresi kemutou ke, me dokai ga na lemuju kilasia he hila nai ulubale me lamai cuvataki ke na lemaju driudriu- na lemaju I vajinajina cola na Kalou. ⁶He maju a lamai vadania e hila na vivaraicewacewataki ma I vura na ecola, he ma ivo kemutou, he ma I vua e hila tale. E rewa ni maju la muni ma me maju lamai yakausia nai vidavidani votavota e ledra nai avositolo ni Karisito. ⁷Hama honi, maju a lama I kodaki ho e hila na huna yalomalua, ina kemuju maliwa, ina lea vacegunira o kura o luvea. ⁸Me kodaki haraga honi na calevu ni lemaju kahami kemutou ke ina yaloloma. Maji vaciqaciqa haraga ina lemuju ciqisia wa vo kemutou na kosiveli ni Kalou qei nia muni na lemaju cola. Nio kemutou muju la homa me lemaju kwa talei kwajina. ⁹Ni muju a lamai vanumia tale, ra vitacini seigwane, na lemuju drawe qei nia muni na lemaju I vamawe. Maju a drawe koto ina higa qei niaa na bogi me maju kua ke ni vaidagidagi I vua e hila o kemutou. Mai na vigauna taucoko honi maju a vunautakinia vo kemutou na kosiveli ni Kalou. ¹⁰O kemutou na lemaju I vajinajina cola qei nia muni na Kalou inai varau ni cola havahaha, ju dodonu, qei nia muni na lea tasi bura ina lemaju I varau ni cola ivo kemutou na ecola vabausia. ¹¹Me kodaki muni ke honi na calevu vatautavata inai varau ni lemaju vijinajinasi qei kemutou me kodaki ga e hila na tama ivo luvea. ¹²Maju a va kerevi kemutou qei nia muni na lemaju vivayaloqwqaqwataki qei nia muni na lemaju vauquesi kemutou mo muju yato ina kea I yatoyato e va viagwanetaki ke na Kalou, o kuaa a covi kemutou ma ina lea mataniju qei nia na kea I cewacewa. ¹³Okwe haraga e vu ni lemaju dau vavinavinatakinia koto ga ke vahila na Kalou. Ina gauna muju a ciqomia ke nai toka va Kalou ma ivo kematou ina gauna muju a rogo ke, muju a hoqomia ni okwe e tamu sa tata ni ecooa. Hukai, muju a ciqomia jina ga me sa tata ni Kalou. O kua haraga okwe na tata e lahoma I cakacaka ju ina kemuju maliwa na vabausia. ¹⁴Nio kemutou ra vitacini seigwane, muju a la homa I vasekusekucira na vihoqohoqo loju va Kalou e ra noju I Jutia, I vua o Karisito Jisu. Muju a lamai vahaurarataki qei nira o kuru na koi lemu qei nia muni ke mai vuara na Jiu. ¹⁵Nio kura ga na Jiu era a labasira ruarua na viagwane o Jisu qeinira na Parofita. O kuru haraga na Jiu aru a rovi ketatou dei. Era tamu vakahamisira na Kalou. Hukai, na ledra I varau e hegwa vuara coko ga ecola. ¹⁶Era va tabu ni kematou ina lemaju tata ina ledra lamai vacolai o kura na vimataniju tani. Na kea vacumuni vata honi na ledra dau vavuqqaniia juga ina ledra I valavalava bura na lea lama vuara na oca , honi na ledra i cavacava. ¹⁷Ina gauna lekaleka hara maju a no viyawaki dei juma vo kemutou , ra vitacini, va ecola, tamu va yalo majua vinasia haraga vakaikai ina lemaju a kahamisia me maju tolavia muju mata. ¹⁸Ina lequa vinasia lo mequ la vahila koto gama I vuako- hukai o Setani a qai tarovi siyau. ¹⁹Naca re na lemaju I nuinui, he na ciqa, he nai sala vaviagwane o Jisu Karisito ina lea jucerebu ma? Tamu ni kemutou me kodaki coko muni ga ke o kuru coko ga honi. ²⁰Nio kemutou haraga na lemaju varaicewacewataki qei nia muni na lemaju ciqa.

3 ¹Hama honi, me kodaki ga honi na lemaju tasi rewa ho ni dagia, na lemaju numia ni na vina ga ho me maju no dei tahila juga howa I Acenti. ²Maji vatalasia howa o Jimoci, o taci matou qeinia muni na lemajui tokani vata ni drawe vua na Kalou, ina lea kosiveli o Karisito me lawa I va kaikainia qei nia muni na lea lawai vacegu ni kemutou me balesia na lemuju vabausia. ³Maju a tara ke okwe me kua ni hila e lamai vacevujutaki ina lea vujuhaha. Nio kemutou muju a kilasia vina nio kwe haraga na vu ni kwa muju a lamai vailehilehi ke.⁴Kwajina taucoko, mai na gauna maju a noqei kemutou koto ke, maju a vatokania rewa howa ni maju na vuju haha ina lemaju vhaurarataki qei nia

muni na kea lamai vavojukana, ni muju a kilasia vina me kodaki gake.

⁵Okwe haraga e vu, na gauna haraga qu a tabu rewa hoke ni qulumia, qu a vatalasia wa mequ rewa ni kilasia me balesia na lemuju vabausia. Ke lala, a rewa ni temakisi kemutou na dauni veitemaki me qai lamai vasikoqetaki ke na veikwa coko maju a drawe ke.

⁶Ia o Jimoci o kua a lama ivo kemutou, a kou homa ivo kematou nai jukujuku vina me balesia na lemuju vabausia qei nia muni na lemuju loloma. O kua a vatokaia ma ivo kematou na lemuju dau vanumia na veikwa vina me balesi

kematou qei nia muni na lemuju a vinasia mo muju tolavi kemutou, me kodaki muni ga ke na lemaju a vinasia muni me maju tolavi kemutou.

⁷Balesia muni ga okwe, ra vitacini seigwane e balesia na lemuju vabausia maju a la mai vacegui ke ina lemaju vujuhaha qei nia muni na no vuha. ^{8¹⁰}Hama okwe maju na qai cola ho, kodaki muju naju qata ina leju viagwane. Ia naca re na vavinavina maji rewa ni holia vua na Kalou me balesi kemuto, me balesia coko na lemaju ciqaciqa maju alamai ciqomia ina mata ni Kalou me balesi kemutou. Ina bogi qei nia na higa maji mahu hara va kaikai me rewa ni maju tolavia muju mata qei nia muni na lemaju varautakinia na veikwa e hi vo me balesia na lemuju vabausia. ¹¹Na lemaju Kalou qei nia muni na leju Nahuna vainia qei nia na leju viagwane o Jisu me vameia wa ivo kemutou na lemaju calevu. ¹²Na viagwane me vavunia na lea jubu qei nia muni na lea va vuju coqa na lemuju vilomani vayahila qei nia muni vuara coko na ecola, me kodaki ga ni maju a tara muni ivo kemutou. ¹³Me vakaikainia muju yase lo ni yalo me rewa ni muju lamai ju gwalala

ina havahava I vua e mata na leju Kalou qei nia muni o Nahuna, ina lea jucebu ma na leju viagwane o Jisu qei nira coko na lea lumusi tawahe dei vua.

4 ¹Na kei sinisini, ra vitacini seigwane, maji viyaloqwaqwataki qei nia muni na lemaju vivadre ivo kemutou ina viagwane o Jisu. Me kodaki ga na lemuju a ciqomia na vivaro ma ivo kematou me balesia na lemuju dauyato qei nia muni na lemuju va kahamisia na Kalou, okwe haraga na calevu mo muju lake, me rewa hara gake ni muju qai tara hara valevu. ²Ni muju a kilasia vina nai varo maju a holia vo kemutou ina leju viagwane o

Jisu.

³Ni okwe na valoma vina ni Kalou, na lemuju tawahe dei ma, me muju biusia na viyaqavi vabura. ⁴Me muju kilasia va yahila na ke I varau ni lemuju hitavia ho na waqawaqa e

havahava qei nia muni e vivarokorokotaki.

⁵Tabunia ina garogaro bura ni dodomo bura (me kodaki o kura na koi mataniju tani, era tabu kilasia na Kalou).

⁶Me kua ni hila na ecola me vaburaburania qei nia muni na lea tara burasia o tacia ina veikwa okwe. Ni dau ju matasia na viagwane na vikwa coko okwe,

me kodaki ga na lemaju a vivadre seimata ke qei nia muni na lemaju vajinajina cola.

⁷Ni a tamu covi ketatou na Kalou ina no jukajukali, ia ina havahava ga. ⁸Me kodaki gake, o kua e bilirakinia dei na kwa okwe e tamu biliraki nia dei na ecola, ia na Kalou ga o kua a holuia vuako na lea Yalo Tabu. ⁹Ina vivadei ni vilomani vavitacini seigwane e tamu lei vinasitale me hila me volaia wa iuvo kemutou, nio kemutou vaini kemutou muju a vavulici ma I vua na Kalou mo muju vilomani vaini kemutou. ¹⁰Vataraiia mo muju tara okwe me balesiru coko o kura o tacimutou era noju I Masetonia. Ia okwe na lemaju vivadre ivo kwmutou ra vitacini mo muju tara hara valevu. ¹¹Na lemaju vivadresi muni mo muju hagasia na no wajiwaji, vaoganiko ina lemu jinasia na lemu tavi qei nia muni na lemu drawe ivo mu lima, me kodaki ga na lemaju a varosi kemutou ke. ¹²Me rewa nio yato vadodonu ke ma I vuara era noju I rara, mo muju

kua ni kerekere ju.

¹³Maji tamu vinasia muni, ra vitacini, mo muju kua ni dau kilahehesiru o kura era moce, mo muju kua ke ni bonu me kodaki o kura e hukai ju na ledra I nuinui. ¹⁴Niju a vabausia nio Jisu a mase a qai jucake tale ma ina mase, ena kodaki muni gake na Kalou na lea meira vata qea ma o Jisu o kura era luju ina moce era noqea. ¹⁵Okwe na lemaju vico I vo kemutou ma ina tata ni leju viagwane, nio ketatou ji hi cola, ji hi no dei ju ina lea jucebu ma ina viagwane, ji na simata kwajina I vuara era moce luju. ¹⁶Na viagwane vainia haraga ena hiuro bale ma i lomalagi. Ena la qea ma na muo, qei nia muni na domo ni agilosi. Varewa, qei nia muni na biukila ni Kalou, qei nira muni kura mase ivo Karisito era na lacake I mata. ¹⁷Osi ga honi, o ketatou na cola ju, na mo dei juma, jina qai tobokira ina yo meju videredere qea na viagwane ina cagi. Ina calevu okwe ji na no qea juga ke na viagwane ¹⁸Hama honi, muju dau vivacegui ke vaini kemutou ina tata okwe.

5 ¹Hama okwe me balesia na vigauna qei nia muni na videaki, ra vitacini seigwane, e tamu lai vinasi tale me hila e Volavola howa ivo kemutou. ²Nio kemutou, vaini kemutou muju kilasia taucoko vavina hara juga na lea higa na viagwane ni na lama me kodaki na dau driva ina qena bogi. ³Mai na ledra kwaya na “Vacegu qei nia na no wajiwaji”, a qai vahauri haraga na lea vasucu racia e hila na lewa bukese. Ena hukai vahila na ledra calevu ni juba.

⁴Ia, o kemutou, ra vitacini seigwane muji tsi no ju ina driodrio me rewa ke ni lamai hivisi kemutou na higa honi me kodaki na dau driva. ⁵Nio kemutou taucoko na luve ni cece qei nia muni na luve ni higa. O ketatou ju tabu sa luve ni bogi he na driodrio. ⁶Ia okwe, meju kua ni lamai moce me kodaki o kura na kea vo. Hukai, meju mata ma, ju yadra via qata. ⁷Nio kura era moce, era moce qenabogi qei nira muni na maseni era tara ga

ina qenabogi.

⁸Ia me kodaki ga niju va taukeni taki vua na higa, e dodonu meju yadravia qata qei nia muni na leju huku na vabausia qei nia na loloma me sa I hahabai ni haro qei nia nai nuinui ni vivacolai me leju varuru ni ulu (helemete). ⁹Ni tamunia na lea I lehilehi na Kalou ivo ketatou na oca, ia na leju a rewasia ga na vivacolai I e vuku ni leju viagwane o Jisu Karisito. ¹⁰Nio kua ga, a mase me balesi ketatou, me rewa ke niju mata he ji moce, e rewa niju cola vata qea. ¹¹Hama honi ju vivacegui vaini ketatou qei nia muni na leju vivarewataki vaini ketatou, me kodaki ga na lemuju a tara koto homa. ¹²Maji kerevi kemutou ra vitacini seigwane, mo muju vakilasiru o kura era vaidagidagi ina kemuju maliwa qei nira muni o kura era hivisi kemutou na viagwane qei nira o kura era dau vavulici kemutou. ¹³Maji kerevia muni mo muju valogaraki nira valevu hara ina loloma balesia ga na ledra drawe. Muju no ina vacegu vaini kemutou. ¹⁴Maji vamamahusi kemutou ra vitacini seiwgane. Jumata sira na no vailoa, vayaloqwaqwataki nira o kura era dau yalo hewahewa, vukeira na malumalumu, qei nia muni na lemu vocosia vabalavu vuara taucoko. ¹⁵Tolavia me kua ni hila e haumia na bura ina bura I vua e hila. Hukai, druuhavia ga ina veikwa e vina I vuara yahila qei nira taucoko. ¹⁶Ju vaciqaciqa juga vahila. ¹⁷Mahu me la vahila koto ga me kua ni cegu. ¹⁸Ina vikwa taucoko vavinavina. Ni okwe na valoma vina ni Kalou ina Karisito Jisu me balesiko. ¹⁹Kua ni va lonia vaosi na Yalo Tabu. ²⁰Kua ni tolavia bale na tata ni Parofisai. ²¹Vatovolia re na vikwa taucoko. Qulumia qata na vikwa e vina. ²²Tarovisia dei nai rairai coko ga ni vikwa e bura. ²³Deinia vua na Kalou ni vacegu me va taucokotakinia na lemu havahava. Va deinia mu yalo na ecola I yaloga deinia mu yalo me maroroi ni

tamu bura ina lea ju cerebu ma na viagwane o Jisu Karisito.

²⁴Vivabausi taucoko o kua e coviko, o kua tahila ena qai tara. ²⁵Ra vitacini, muju mahulakini kematou muni ma. ²⁶Ciqomira coko na vitacini seigwane (ina viyabosi e havahava). ²⁷Na lequ vivauquesi ma I vua na viagwane ina kea lei wiliki na vivolavolai okwe vuara taucoko na vitacini seigwane. ²⁸Me no qei kemutou na lea loloma na leju viagwane o Jisu Karisito.

2 Cesalonaika

1 ¹O Vaula, O Silivenuse qeinia o Jimoci, vuara nai hoqohoqo leweniloju eri no koto mai Cesalonaika eri tadra dei ju vua na Kalou, o kua na leju Nahuna, qeinia o Jisu Karisito na viagwane. ²Me no vuako na loloma qei nia na vacegu mai vua na Kalou, na leju Nahuna qei nia na viagwane o Jisu Karisito. ³Ina vigauna taucoko ga e vatarai me maju dau vavinavina vua na Kalou me balesiko, ra vitacini. Ni okwe djina na kea i varau donu balesia na lemu vabausia e jubuvalevu hara ga qei nia na lea jubu valevu hara koto ga na loloma muju dau vilomani ke. ⁴Ia, o kematou muni maji taucia na tata ni vivacaucautaki me balesi kemutou ena kedra maliwa na vihoqohoqo loju ni Kalou. Ina lemaju dau taucia na tata me balesia na lemaju dau. Vocosia vabalavu, qei nia muni na lemaju vabausia, na lemaju dau vocosia na vivabuburataki coko ga qei nia muni na lemuju dau vivararawataki. ⁵Okwe nai vatakilakila cola ni lea vajulewa dodonu na Kalou. okwe na kea macala, ina lemu lama i wili mo vabau ina mataniju ni Kalou, nio varararataki ke. ⁶E dodonu vua na Kalou me vahukania na vivahaurarataki vuara era vahaurarataki ni ko. ⁷Qei nia na vihereki vuara era vahaurarataki vata qei ni kematou . Ena qai yaco okwe ina gauna e jucebu mai ke na viagwane o Jisu mai lomalagi qei ni ra na agilosni lea qwaqwa. ⁸Ina mudre kaiakai ni cece, ena haumi na oca i vuara era tabu kilasia na Kalou qei nira muni o kura era tasi tama ma ina kosivelni leju viagwane o Jisu. ⁹Na ledra la mai qatolaki ina vivabuburataki e tawa muju mai na ledra ladei ma ina draki herau ni leju viagwane qei nia muni na lagilagi ni lea qwaqwa. ¹⁰Ena qai lama i tara o kua ina higa e la mai va

raicewacewataki mai vuara na lea ecola qei nia muni na lea na lamai vaqoroqorooitaki ke mai vua na era vabausia. Ni a lea la mai vabausia na lemaju jukuniyalo cola ivo kemutou.¹¹Balesia o kua muni okwe, e vu haraga ni lemaju la mai mahulakini kemutou vahila koto ke. Na lemaju mahu ni na la ma i djikerevia ni na yaga na lea vi co na lemaju Kalou me balesiko. Na lemaju mahu ni na la mai vamanatakinia na veikwa taucoko e lei kahami me vi na taucoko ke qei nia muni na veidrawe coko ni vabausia e dau la mai tara ina lea dau vamanataki na lea kaikai. ¹²Maji mahulakinia na veikwa coko ga okwe me rewa nio lamai varaicewacewataki mai vua, balesia ga na loloma ni leju Kalou qei nia na viagwane o Jisu. Na lemaju mahu ni o na lamai varaicewacewataki mai vua, balesia ga na loloma ni leju Kalou qei nia na viagwane o Jisu Karisito.

² ¹Ia okwe, haule, me balesia na lea jucerebu ma na leju viagwane o Jisu Karisito qei nia muni na leju lamai varokoroko vata meju la taucoko ma i vua, maji la mai vamaresi kemutou ke ra vitacini. ²Mo muju kua hara ni lamai vuju haha he me muju la mai vivahagasi taki mai vua e hila na yalo, he hila nai toko he hila na vivolavolai ea lama vo kematou, me vavunia ke na lea jucebu ma na higa ni viagwane. ³Kua ni vatarai me lamai vagirisiko e hila ina ca levu hehe, ni na tamu ju cerebu ma me yacovia hara na lea simata ma na luju dei, qei nia muni na ledru jucebu na ecola ni vabura lawa , na luve ni dau vaburabura. ⁴Okua haraga okwe o kua e dau vorasia qei nia muni na lea dau valavelavesia vainia me coqavia na kwa taucoko ga e lei coke me Kalou he o kua e la maia vakaloutaki hama honi, e lamai tadra ina were tabu ni bure va Kalou qei nia muni na lea la mai vajuvajuvania me sa Kalou. ⁵I tabu hi vanumia re ina gauna qu a no qeko koto ke, qu a tamu hi kwaya vuako na veikwa coko ga okwe? ⁶Hama okwe, i qai kilasia ho na ca e nabe tarovisia ju, me rewa ni qai lei jucebu ga ina kea gauna donu. ⁷Nai vatakilakila lo ni vavouqwa e cakacaka kotor ho, ia e hila ga e nabe tarovisia ju hamo okwe me cadravia hara na lea lei mei dei. ⁸Honi na lea lamai jucebu ke o kua tahila na vavouqwa, o kua ena qai la mai vamasenia o Jisu ma ina lea i cegu ni guhu. Na viagwane ena qai lamai vahukainia, ina lea i yatoyato ni jucebu. ⁹Na lea i yatoyato o kua tahila na vavouqwa ena la mai rewa ina lea drawe o Setani mai na lea kaikai coko, nai varaitaki ni vatakilakila, qei nia na vagirisi ni lea qoroqoro. ¹⁰Qei nia coko nai lawaki ni drawe tawa dodonu. Okwe ena ledra coko o kura coko era mase juho balesia na ledra tabu hoqomia na loloma ni lemu lomania na djina me lamai ledra me rewa ni ra vacolai ke. ¹¹Hamokwe haraga e vu na lea vatalasia koto ma i ke na Kalou na drawe e vivacalai, me rewa ni ra vabausia ke na giri. ¹²Na kea i hau honi na ledra la mai lewai taucoko o kura era tasi vabausia na djina ia era na ciqatakinia ga na veikwa e tasi dodonu. ¹³Ia o kematou e dodonu me maju dau vavinavina vua na Kalou me balesiko, o kuru o taciqu lomani mai vua na viagwane. Nia djigitakiniko na Kalou mo lamai hevu ni vivacolai ni vivahavahavataki tawahe dei ni Yalo Tabu qei nia muni na vivabausiina jina. ¹⁴Ina lemaju kosiveli a lamai coviko ke o kua me rewa nio lamai rewasia na lagilagi ni leju viagwane o Jisu Karisito. ¹⁵Hama honi o kuru o taciqu, ju qata qei nia muni na lemu qulu qata ina vavuvuli makawa muju a lamai vavulici ke, ina tata he ina vivolavolai. ¹⁶Ia hama honi na leju viagwane o Jisu Karisito vainia qei nia na Kalou ni leju Nahuna, o kua a lomani ketatou qei nia muni na lea a holia ma vo ketatou na vivacegui e tawa muju qei nia muni nai nuinui vina e rewa mai na lea loloma. ¹⁷Me lamai vacegunia qei nia muni na lea la mai vadeitakinia mu yalo ina vei drawe vina coko ga qei nia na tata.

3 ¹Hama okwe haraga, ra vitacini mahulakini kematou ma, me rewa ni druha varewarewa ke na tata ni viagwane qei nia muni na lea la mai va raicewacewataki me kodaki haraga oqo i vuako. ²Mahu me maju vagwalalataki dei ma vua ra era ecola bura qei nira muni era dau tara bura ni hukai coko vuara na vabausia. ³E yalodjina na viagwane me yavutakiniko qei nia muni na lea maroroisiko dei ma vua o kua tahila na vu ni bura. ⁴Ia e no na lemaju doudou ina viagwane me balesiko ni ona tara rewa qei nia muni na lemu tara koto ga na veikwa o lei varosi hoke. ⁵Deinia na vigwane me va meia mu yalo ina loloma va Kalou qei nia muni na lea dau vocosiaa vabalavu na Karisito. ⁶Hama okwe maji varosi kemutou coko o kuru o taciqu, ina lea yaca ni leju viagwane o Jisu Karisito, o kura coko era colatakinia na cola e vucevutesa qei nira muni o kura era tamu cola takinia nai vavuli muju a ciqomia ma vo kematou. ⁷O iko re vainiko, i kilasia nio dodonu mo dau vasekusekuci kemutou. Maju tamu cola qei kemutou ina hila na cola e tasi vaivarau. ⁸Maju tamu kania e hila na cawa maju tamu haumia i mata, hukai, maju a drawetakinia ina higa qei nia muni na bogi ina vidrawe e dredre qai vajuhaha, me maju kua ke ni vaidagidagi vua e hila. ⁹Maju tamu tara okwe balesia ni hukai vo kematou na kea vivadonui. Hukai, maju a tara okwe balesia maju a vinasia me maju i varaitaki vina me rewa ni muju vasekusekuci kematou ke. ¹⁰Ina gauna maju no qei kemutou ke, maju a varosia, "Ni o kua e juu na drawe, me kua ni kana". ¹¹Ni maju rogo eri valu eri yato ju vailoa ivo kemutou. Eri tamu dau drawe, ia eri dau vivatotokani valloa. ¹²Hamo kura haraga okwe maji dau vadre ke qei nia muni na lemaju varosia ina viagwane o Jisu Karisito mera drawe vadodonu ina vanomoji qei nia muni na ledra kania ga na kedra cawa vai nira. ¹³Ia, o kemutou o kuru o taciqu, mo muju kua ni dau wale na tara na veikwa e dodonu. ¹⁴Ia kodaki e hila e varouqwasia na lemaju Tata ina vivolavolai okwe. Tolavia hara vavina mo kua ni dau vilala qea, me rewa ke ni majua. ¹⁵Kua ni wilikia me nia na kemu meca, ia vajumata levsia me kodaki o tacimu. ¹⁶¹⁷¹⁸Vadeinia na vacegu ni leju viagwane ni vacegu me holia vua okwe na vacegu ina veigauna taucoko ga qei nia muni ina vicalevu coko ga. Me no qei kemutou coko na ledju viagwane. Okwe na lequ loloma juwa, o Vaula, qu a volaia ga vo qu lima, okwe na lequi vadjinadjina cola ina lequi vola coko qu a volaia wa, me kodaki ga na lequ volaia. Na lea loloma na ledju viagwane o Jisu Karisito na ledju viagwane o Jisu Karisito me no qei kemutou coko.

1 Timoci

1 ¹O yau o Vaula na avositolo o Jisu Karisito, ena lehilehi ni kalou na leju i vacola, O Jisu na leju i nuinui. ²I Jimoci, o luvequ djina ena vabausia me lemu na loloma, yalovina, na vacegu mai vua na leju Kalou o Nahuna qei nia na leju Juraga o Jisu Karisito. ³Me kodaki na lequ vamamahusi kemutou mo nokoto ga i Efeso me balseia ni qu na la i Masitonia, mo varosira e valu na ecola mo kwaya vuara me ra kua ni vavulicira na vavuvuli hilayali. ⁴Me ra kua muni ni djinasia nai jukujuku ni vola ni kawa tawa mudju, e jubu koto ke na veiba-mai na kea vukei na lea juvajuba ni Kalou-vabausia. ⁵Na kwa e nakisi me balesia nai vunau na loloma- main a yalo havahava qeinia na leju lewa e loma me vina qeinia na vabausia girigiri. ⁶E yavalu na e cola era cola homaike era na vuki dei, yavalu era na vagatakinia me ra vi ocasi ke. ⁷Yavalu era mata qahenivuli nil awa, era tabu kilasia na kwa era kwaya he na kwa era-vadjinadjina ke. ⁸Ji kilasia na vavuvuli e vina kodaki e hila vagatakinia vavina qeinia va lawa muni. ⁹Ji kilasia koto, e tabu valawataki nai vunau i vuara nae cola yalo dodonu, i vuara na tabu sekucia nai vunau, iv o kura na vavauqwa, ivo kuru na tabu loju, era valavala bura, i vuara era tabu yalo vina, i vuara era labasia o hunadra qeinia o kuru o tamadra. Ivo kuru na daulaba. ¹⁰Ivo kuru na viyaqavi, na vimoceri vata vayago vata, o kura na dau tobo ecola me ra rewa na va cakacaka nira ena hau bura, o kura na giri, vadjinadjina girigiri, qeinia na kwa taucoko ga , e tabu kodaki nai vavvuli vina. ¹¹Me kodaki ga nai vatoka vina ina lagilagi kospeli ivua na kalou hau, me kodaki ga ina vivabausi a holi maike vuau. ¹²Qi vavinavina vua o Jisu Karisito na leju i vacola. E vakaikaitakinia nia a numiau ina lequ lomadjina a qei biusiau ina hila na vanua vina hara. ¹³I mata qdau tata bura qeinia na dau vaburabura, e cola dau va burabura. Ia o yau qu ciqomia ena "yalo loloma" balesia o yau qu tabu kilasia ni rut amu vabausia. ¹⁴Ia na yalo loloma ni kalou balesia aqu tabu kilasia ni qu tamu vabausia muni. ¹⁵Nai toko djina meju ravi ke ni uahivi na kea lei ciqomi, o Jisu karisito o kua a lama i vuravura me vacola ni ra nae cola valavala ca. O yau e hila e bura hara. ¹⁶O yau qu lai lomani- qu vuniyalo o Jisu Karisito a varaitakinia na lea ocasia vabalavu. A tara e yavalu nai varaitaki mai ivo kura na vivabausi mai vua me balseia na leju tawa mudju. ¹⁷Ivo kura na turaga ni gauna okwe, o kura na mase juho, o kura na tabu lai dani, ma ivua na Kalou me lea koto ga na lagilagi. Rokovi! ¹⁸Qi holia koto vuako nai varo luvequ Jimoci me kodaki ga na varovisai o dau kwaya ju i mata me na tara ken ai valu voha vina. ¹⁹Nio qulu qata na vabausia qenia na lewaia dodonu vina. E yavalu nae cola era biusia ho, e yavalu ena vakahatakinia na Ledra cola ni vabausia. ²⁰O Imeneo qeinia o Alekisada o kuru na rua okwe, aqu holia ivo setani me rwa ni vavuliciru meru dau kua ni tata bura.

2 ¹Qi vadresia vabibita mo muju mahu valevu, na mahu ina holeholevaki, na vainavina me ra tara na ecola coko ga. ²E ra vuku na Jui qeinira na kea juraga bale- meju dau no vina kea vo vacegu muni ke, meju dau tara nai valavala coko ga e valoju, e kilikili muni. ³Na kalou a tolavia ni vina. ⁴Na lea kahamira na e cola, me vacolai qeinia na vuku vayalo. ⁵E tahila ga na Kalou, e tahila ga na ledju djuru ni ha ni ecola vua na Kalou, na e cola o Jisu Karisito. ⁶Na kea hau levu ni ecola a lami holia ke na lea cola, me nia na lea jukuniyalo ena kea gauna donu. ⁷Nia lehi homa vuau mequ varaitakinia niq sa kea Avesitolo- jukujuku djina/dodonu tabu giri- o yau na qahenivuli kwai hehe ina cola ni vabausia qenia na jukujuku dodonu. ⁸Era lai vinasi na seigwane ina veivanua taucoko me ra mahu, mera lavesia era lima- me ra kua ni ocaoca he yalo ni veiba me no vuara. ⁹Me kodaki muni kena lewa mera vahihulu vavina, na yalomahuna, me kua ni ‘tali’ era raunivulu, me kua muni na huku na kwa e koula, he na mataniciva, he nai hulu talei. ¹⁰Me kodaki na lewa era kway nira loju, me ra rokatakinia nai valavala e vina ena ledra i tavi, e holi vuwara. ¹¹Na lewa me ra dau vulicia me ra dau varorogo valevu hara, me dau vamalumalumutakinia

hara valevu.

¹²Qina tabu vinasia na lewa me jucake me vavuli, he me uabalesia na seigwane ia me kua ni dau kwaya e hila na kwa. ¹³A buli mata o Atama a qai buli taku o Ivi. ¹⁴O Atama a tabu temaku, na lewa (Ivi) a temaki vuaru a qai talai dredre muni. ¹⁵Ena vacolai kodaki vasucunia ma e hila kwa hewa, kodaki era judei ena vabausia, na loloma, yalo havahava qeinia na yalo mahuna.

3 ¹E djina na tata. Kodaki e hila e vinasia me tara na cakacaka vai Talatala qahe- o kua e vinasia e hila na cakacaka vina. ²O kua e lama i tolavia coko ena lai vinasia me kua ni lai tolavi bale. O kua e dodonu me tahila ga na lea vilewe ni vamau o kua e dodonu me varausia ga, me vuku koto, me vai juvajuva na lea cola qeinia na cola ni dau veikawaitaki. ³E dodonu me rewa ni qahenivuli he vi vatavulici. O kua e tabu me maseni ena waini me kua ni dau vavunia na bura ia me no vua na cola ni vivatahilataki qenia na yalo malua me kua muni vua na yalo ni kocokoco.⁴Me dau lewaia vina na lea cola ni matavuwere qeinia o kuru o luvea me ra dau varokorokotakinia muni.

⁵Kodaki e tahila na e cola e tabu rewa ni manidjiatainia na lea matavuwere, ena rewa va ca ni tolavia he maroroisia na lea hoqohoqo na Kalou.⁶Me kua ni hila na ecola e qai loju vou, me balesia me kua vua na cola ni viavialevu qai kodaki

na lea i valavala o Setani.

⁷Me tahila koto ga lea i vola jukujuku vuara na ecola va vuravura me na kua muni ke vua nai vadji o Setani he na cola viavialevu.⁸Juirara me ra dau yalo qaseqase tabu liumuri koto na lea cola. Me kua vuara na maseni vahivisia ena homu valevu na waini he na yalo e kocovia na kwa. ⁹Me ra dodonu me ra qulumia vabibita na djina ni vabausia ena yalo e vina. ¹⁰O kura e dodonu me ra tovolei re ni hibere ni holi vuara nai vola tarani Juirara balesia o kura era hukai na ledra cala.¹¹O kura muni na lewa e dodonu me ra yaloqaheqahe- me ra kua muni na yalo ni moce/vucesa. Na lewa e dodonu me no vuara na yalo djina qeinia na yalo mahuna.

¹²Juirara me yahila ga na lemuju yalewa. E dodonu me ra rewa ni qwaravia na Ledra i tavi va vuwere qeinira na kwahewa. ¹³O kura e tara koto homa na cakacaka ni juirara, era no vuara na yalo dodonu na jukunia ho na cola ni vabausia o Jisu karisito.¹⁴Qi volavola kotowa ivo kemutou qi na qai lawa ivo kemutou. ¹⁵Kodaki qi bere koto wa vahewa qi volaia kotowa o balesia mo kilasia na lemui tovo ena vuwere va Kalou-honi na loju ni Kalou cola e djuru qeinia na yavu ni vavuvuli djina.¹⁶Ji taburewa ni cuvania na djina ni Kalou levu o-a va ecola ma, va djinadjina ena Yalo Tabu, ara tolavia na agilosi, ara vunautakinia, na vimataniju, maji vabausia ina vuravura, a qei lei mei yata.

4 ¹Na yalotabu a kwaya ho vamatata me balesia na gauna ma i taku era na yaco nae cola me ra biusia na cola ni vabausia era na qai varogo ju ina vavuvuli e tabu vina. ²Na Ledra dauvivakuihini, me kodaki na Ledra lewaia i yaloga, me kodaki na kaukaumea e katakata qai varava ivo ketatou. ³Eri na vatabunia na vamau vata, vatabunia muni e yavalu na cawa, e tabu dodonu me lai kana, ia na kalou a va taraia meju kania na cawa coko ga, me ra vavinavina ke o kura nae cola vabausia- o kura era kilasia na vavuli djina. ⁴Na kwa taucoko a bulia na kalou e vina. A hukai hila na kwa e a buli ma meju vatatalisia dei kodaki meju vavinavina ke ju qai kania. ⁵A mahulaki ho- qai vahavahava takinia na kalou ena voha ni Kalou.⁶Kodaki ina vanumira koto ke na veiwekani na kwa taucoko o, ina hila na talatala vina i Jisu

Karisito- ena vajubuniya cake na lemu cola ni vabausia qeinia na vavuvuli vina idau sekicia.

⁷Mo kua ni sekicia na cola he Talanoa va vuravura eri dau vinasia na lewa qase- ia mo vavuliciko he vaogaoga taki niko ina cakacaka ni loju. ⁸Na ogaoga va yalo e yaga boto vahewa hara, ia na ogaoga va yalo e yaga hara valevu ina cola e hibere ma. ⁹E kwa djina na tata, e yaga meju vabausia hara valevu. ¹⁰Ni maju hahagatakinia valevu qai cakacakatakinia muni valevu nara na cola ni vabausia: E nokoto na lemaju nuinui ina Kalou cola okwe, na lemaju i vacola ni ecola coko ga, vabibita i vuara na ecola vabausia.

¹¹Na vavuvuli coko okwe mo vunausia qai vatavulicisira na ecola coko ga. ¹²Me kua ni hila mera voha balesira na huravou qenira na lewa yahewa- mo hila na kea varaitaki ivo kura nae cola coko era vabausia, ina tata vavuvuli vina, yalo djina qeinia na yalo havahava. ¹³Nai vavuvuli e vina, wilikia koto na voha ni kalou, qeina na levulevucia koto na Kalou levu okwe me yacovia na lea lehu tale ma. ¹⁴Mo kua ni waweleweletakinia nai holiholi e nokoto vuako, a holi vuako ena gauna varovisai qenia na dereira na Talatala qahe. ¹⁵Mo dau vanumira ju ena veigauna taucoko hara mo vadjinadjina koto, me balesia na lemu jubucake ina lemu cola va yalo mei vadjinadjina ivo kura nae cola taucoko. ¹⁶Mo vatolaviko hara vavina qeinia na vavuvuli e vina. Mo tomania koto na kwa e taucoko

okwe ina gauna ina tara ke, ina rewa ni vacola vainiko qenira o kura na dau varorogo ju vuako

5¹Mo kua ni ocasia e hila na Qase, Ia mo valavelavesia me kodaki e hila na lemu Nahuna. Mo levulevu sira muni na Ledra cola o kura na tabavero me kodaki e hila o tacimu.

²Mo valevulevu sira muni o kura na lewa me kodaki e hila muni ga na lemu namu, qeinira na lewa yahewa me kodaki ga o gwanemu ena yalo e havahava hara.³Dokaira na yada, o kura na yada djina hara.Ia me kodaki na yada oqo e no o luveya he o karuyawa, me ra vatavulici, me ra tara nai valavala e dodonu, me ra haumia ke na Ledra vina na Ledra tara vinasira ena yataga ni loloma balesia honi e vina hara vua na Kalou.⁵Na yada djina ji na tolavia ena vararavi vua na Kalou-ena biusia valevu na lea kerekere, me mahu ina higa qeinia na bogi.

⁶Na lewa e cola koto ina cola ni marau vavuravura e mase vayalo, vitalia kodaki hi cola.⁷Mo dau kwaya he waheia koto ivo wekamu, me kua ni hila nai valavala e bura e tara he vananananu ke. ⁸Kodaki e hila e tabu vatolavia vavina o wekaya he tokani, vabibita o wekaya he tokani, vabibita o kura la lewe ni vuniwera, e tola hivisia na lea cola ni vabausia, e kodaki e hila na e cola tabu vabausia.

⁹Me muju kua ni dgitakinia e hila na yada, o kua e tabu hi ono sagavulu na lea yabaki ni cola me hila koto ga na lea seigwane.

¹⁰O kua me rogo vina na lea i valavala ni cola vayalo, kodaki era qwaravi kwahewa, kodaki era dau vegunira muni na vunilagi he dau vavuyawa ivo kura na loju, kodaki e dau vuksi ira muni o kura na dau vahorarawataki, kodaki e gugumahuna hara ni dau tara na cakacaka e vina.¹¹Ivo kura yada vero, vahukanira ina cakacaka ni kalou balesia era vinasia na vaseigwane he na vayalewa ni ra na tabu numia na cakacaka ni Kalou. ¹²Era na lei ocasi ni ra a biusia homa na Ledra vabausia makawa he mai mata. ¹³Ra vulicia na cola ni vucesa, era yato wavoki, yato i viwerewere. Era vucesa, era dau voha muni ho va vitalia qenia na mata vakilasia na ledra cola tale na ecola, qei nia na kwaya koto na tata e tabu dodonu.¹⁴E lai vinasin na lewa yahewa me na vamau, ra valuveni, mera druha takinia ga na ledra djuku

matavuwere qeinia mera kua ni holia na gwalala ivo setani me vavunia koto na yalo ni wele he vucesa.

¹⁵E yavalu na e cola era sekucia ho o setani. ¹⁶Kodaki e hila na lewa vabausia e kilasia e nokoto e yavalu na yada, o kua me na dau vuksi , balesia na loju me kua ni vabibita takinira nai hoqohoqo leweni loju- ia na loju me vuksi ira ga o kura na yada dina ga.¹⁷Ivo kura na qase ni loju era na dokai valevu hara, vabibita ivo kura na dau waheia na tata ni

kalou qeinia na vavuvuli vina.

¹⁸E kwata na lea tata, me kua ni vehu e guhu na bulumakau ena gauna e bujurakinia koto ke na hila. Na ecola cakacaka e dodonu me holi ga vu ana kea i hau ni cakacaka.¹⁹Mo kua ni vabausia e hila na ecola e veibataki vua e hila na qase kodaki e hukai ni rua he tolu eru vadjinadjina ke. ²⁰Mo vunaucisira o kura e tara nai valavala bura, era matani ecola taucoko balesia me ra mataku koto na vo ni ecola taucoko.²¹Aqi na varosira e mata na Kalou qeinia e mata o Jisu karisito qeinira muni na mata ni agilos

era dgitaki mo sekucia koto na veikwa taucoko oqo, mo kua ni vinasia e hila o kua a djua rakinia e hila tale.

²²Kua ni tabakia vahauri e hila e lima, mo kua muni ni kawaitakinia e hila na lea valavala bura tale, mo qarauniko ga, mo colatakinia koto ga na cola e havahava.²³Mo kua ni homu kotoga na wai droka, ia mo homia vahewa na waini me balesia koto ga mu kese qeinia na malumalumu ni yago e dau yaco vahauri vuako. ²⁴I mata na ledra valavala ca na e cola e varaitaki ga homa e tau vuara e yavalu na vajulewa, ia e yavalu na ledra i valavala bura nae cola yaco ma i taku. ²⁵E yavalu nai valavala vina era dau kilai muni ga, ia e yavalu e tabu rewa ni tabonia rewa he

cuva takinia.

6 ¹O kura taucoko na ecola era nokoto vabobula na ledra juraga, me ra dau varokorokotaki nira valevu balesia
 me ra dau varokorokotakinira valevu balesia mera na kua ni tata vaburabura nia ke na Kalou qeinia na loju.
²O kura na ecola cakacaka era vabausia valevu na ledra juraga me ra kua ni becira na ledra juraga balesia era
 viwekani koto ga. Me ra qwaravira valevu hara ivo kura na ledra seiseimata era lomani ena vuksi hara ina ledra
 cakacaka era ecola ni vabausia qeinia na loloma vavulicira o qai varosia na lea tata.³Kodaki e hila e vivatavulici ji
 tamu taleitakinia e tamu lavata qei nia nai varo mai vua o Jisu Karisito mai na vavuvuli vakalou.⁴E tamu kilasia e
 hila na kwa ena no vua na cola viavialevu e dau vinasia na veibatakinia na tata e dau yaco ke na dau vuvu, valu
 tata, na tataburasia e hila qeinia na dau numia juga na veikwa e tabu vina.⁵Na dau tara juga na cola ni viba
 vuwara eru rua na ecola okura na ledra vakahama e tabu vina. Era numideisia ho na djina, mera qai numia me
 ra tara koto na cakacaka ni Kalou me ra rewa i lavo koto maike.⁶Nai yau levu tahila na loju qeinia na yalo vina.
⁷Ju tabu kouma e hila na kwa ina yataga ni vuravura okwe, me kodaki muni ke ina leju na lehu tale ji na tabu kou
 e tahila na kwa.⁸Kodaki eno ivo ketatou na cawa qeinia nai hulu, meju dau djigitaki nia meju dau yalo vina koto
 ga.⁹O kura era vinasia ju mera vujuniyau era hota qea na cola e tabu vina qenia na levu ni cola e tabu macala
 qeinia muni e levu tale na kwa era dau tara na ecola me vavunia mera luju me yacovia na ledra mase.¹⁰Na silini,
 e kouma na vuni buru coko ga kodaki ji lomaniaa valevu, e yavalu era dau kocovia, era vavunia muni mera tola
 calatakinia na ledra cola ni vabausia qenia na ledra tabu ni ra vainira ena levu ni ledra yalo bilita.¹¹O iko, na
 ecola ni Kalou, mo juba dei ma ina i valavala okwe. Mo sekucia na yalo dodonu, vakalou, vabausia, loloma, na
 cola ni vocosia, qenia na yalomalua.¹²Mo tara koto na lemu i valu ni vabausia, mo qulu he ciqomia na cola balavu
 e a jigitaki niko ke na Kalou, ina lemu holia na lemu vajinajina donu era mata na ecola coko ga.¹³A qu a holia
 vuako ena mata ni Kalou, e vavunia na kwa taucoko, e mata o Jisu Karisito, o kua a holia na lea jukujuku djina e
 mata o Ponitio Pailato.¹⁴Mo qulu qata nai varo, me kua ni juka, mo tawa cala, me yacovia na lea rairai ma na
 Karisito.¹⁵Na Kalou ena varaitakinia ina lea lehu tale ma na Karisito ena kea gauna donu.¹⁶O kua tahila e no vua
 na cola e tawa muju, o kua e no vua nai herau e hukai hila ena rewa ni tarovisia hukai hila na ecola e rewa ni
 dania he tolavia ma vayawa. O kua tahila me holi vua na varokoroko qenia na qwaqwa tawa muju.¹⁷Mo kwaya
 koto vuara na vaicaqe ena gauna okwe, me ra kua ni cola takinia koto na cola ni dokadokaia ia mera nuitakinia
 koto ga na Kalou. O kua e holia koto mai vo ketatou na kwa taucoko ga meju marautakinia.¹⁸Kwaya vuara me ra
 tara na kwa e vina, me ra vujuniyau ena tara na kwa e vina, mera dau lomaholi ena kwa taucoko ga, me ra
 daunivivuke muni.¹⁹Ina i varau ni cola honi, mera rewa ni maroroisia na kwa vina e yavutaki ke ina kwa e
 hibere ma, mera rewa ni qulu he hitavia na cola e kwajina.²⁰I Jimoci, mo maroroisia vavina na kwa qu holia
 vuako, mo ladei ma ina tata valialia qeinia na vakahama e tabu kwajina.²¹E levu era kwaya nira kilasia na
 veikwa taucoko okwe, ara qai calasia na cola ni vabausia. Me lemu koto ga loloma e vuabale hara.

2 Timoci

1 ¹Vaula, lea avositolo o Jisu Karisito ena lewai vakalou, kodaki na cola a voha ni yalayala ke o Jisu Karisito. ²Vua
 Jimoci, luvea lomani, loloma me holi na vacegu mai vua na viagwane.³Qi vavinavinatakania na viagwane, o
 kuwa ra qwaravia ju ma ena vitabayabaki osi ho wa, ena cecwe ni vakahama, lequ dau numiko ena mahu ena
 bogi qeinia na higa.⁴Ni qu numia mu wainimata, ni au dau mata tolaviko, me ciqa ke qu yalo.⁵Lequ
 vakahamatakinia na vabausia jina, a no ma vua lemu Tai o Loi qeinia o hunamu o Unaesi, qi kilasia e cola muni
 koto vuwako.⁶Okwe e vu lequ vanumiko koto mo vayagatakinia koto nai holiholi ni Kalou vuwako ena ledra
 vimahulaki.⁷Na viyagwane tabu holia vo ketatou na yalo ni matakua, ina kaikai qenia na loloma vata na
 yalomahuna.⁸Mo kua ni madjuwatakinia lemu jukuniyalu balesia na viagwane, he yau, Vaula hei kouvehu ni
 viagwane.⁹Na viagwane a vacola ni ketatou qeinia na coco e havahava. A tara okwe tabunia na leju cakacaka, e
 vua ga na lea juvajuba qeinia na lea loloma. A holia vo ketatou e vuku na viagwane ena vitabagauna.¹⁰Ia okwe na
 viagwane e varaitakinia ma ei vu o Jisu Karisito nai vacola. Na viagwane a vacava nia na mase, kou ma na cola
 ena jukujuku vina.¹¹Me balesia okwe o yau qu jigitaki ke mequ dauvunau, mequ avisitolo, qahenivuli muni.¹²Na
 kwa okwe o yau qu vararawataki ke, qi tabu majuwatakinia, balesia qi kilasia o cei qi qwaravia koto. Qi kilasia
 niqo vatonasia me rewa ni maroroisia na kwa.¹³Maroroisia na jukujuku ni vivabausi o rogo ma vuau, na
 vabausia oqo qeinia na loloma mai vua o Jisu Karisito.¹⁴Na kwa vina a holi vuwako mo qulu qata, me vuksi iko ke
 na Yalo Tabu.¹⁵Mo kilasia na kwa okwe ara biusiau ke o kura na koi Esia taucoko wili muni ke o Fajelo qei nia o
 Erimogini.¹⁶Me yalo loloma na viagwane vuara na kwa i Onisivoru, ni ra dau lama i vanumi au ra tabu
 majuwatakinia niqo vehu ju.¹⁷Gauna a nokoto ma ke i Roma, a vadani au ju, maru qai hota.¹⁸Me qei holia na
 viagwane na lea loloma levu nia a qwaravi au ma i Efeso, me kodaki ni muju kilasia vina ho.

2

¹Kodaki honi o iko luvequ, mo kaikai ina loloma ho ni mai vua na Kalou. ²Na vikwa o rogo mai vuau i vuara na vajinajina me holia vuara na vajinajina me ra vavulicira na ecola vailoa.³Vohosia na bura kodaki, valu na lea sojia vina Jisu Karisito. ⁴Hukai hila na sojia ena vaogania tale ena cakacaka ni cola okwe, me vina ke vua lea liuliu. ⁵O kuwa e dau vitau, ena qai vaisalataki ni sekucia koto na lawa ni waqe. ⁶Na ecola dau cakacaka ena kania ga lea vua ni dau cakacaka. ⁷Va numia na kwa qì kwaya na viagwane ena qai holia vuako na yalo mo kilasia na kwa tauco. ⁸Numia qata koto o Jisu Karisito, na kawa ma vua o Tevita, o kuwa a jucake tale ma na mase. Me kodaki e kwaya nai jukujuku vina. ⁹Kodaki qi hota qeya na rarawa me kodaki na koivehu e vehu ju. Na lea voha na viagwane e tabu e vehukia e hila na ecola. ¹⁰Kodaki ho ni e hereki na kwa ga vuara era djigitaki me ra rewasia muni na cola e yaco e vuku o Jisu Karisito qeinia na vivakalougataki ena tabu muju. ¹¹E kwa jina tauco ni ra dau kwaya "Kodaki ji na mase, ji cola vata qeya. ¹²Kodaki ji vohosia vata na bura ji na lewiai vata qea, kodaki ina hakitakinia na viagwane muni ena hakitaki niko muni. ¹³Kodaki gare i tamu yalo jina, na viagwane e yalo jina ju ga, balesia e tamu rewa ni hakitakinia. ¹⁴Mo vanumira koto ga ena kwa okwe. Mo varosira e mata na turaga me kua na viba ena voha, ni tabu yaga, ena vacala ni ra o kura era varorogo. ¹⁵Gumahuna hara mo varaitaki ni ko mo vina e mata na viagwane, na ecola dau cakacaka ena hukai hila na kwa me madjua ke, mo waheia vavina hara nai jukujuku jina. ¹⁶Ladei ma ena dautalanoa vamakali, ena jubu cake nai valavala e tamu valoju. ¹⁷Na ledra voha ena rewarewa ka toso kodaki na baca bura, me kodaki o Imeneo qeinia o Filito. ¹⁸Me kodaki o kura ra ladei homa ina jina. Era kwaya ni osi ho na jucake tale ma na mase, era vamasenia ledra vabausia e yavalu tale. ¹⁹Io na lea yavu judei na viagwane e no ju ga, e kodaki okwe na kwa e volai, "Na viagwane e kilasira o kura e lea, o kura era kilasia e yaca me ladei ma ina cola i valavala bura". ²⁰Io ina werelevu, e tabu no tahila ke na bilo siliva he koula. E no muni ke na bilo kai, qeinia na bilo qwele. Yavalu e taleitaki, yavalu e tabu taleitaki. ²¹Kodaki e hila e vahavahavatakinia mai na lea tovo bura, ena qai yaco me bilo taleitaki. Ena vamareqesi me yaga vua na viagwane, ena varautaki ju ina cakacaka vina. ²²Mo juba dei ma ina gagadre ni varau bura vahuravou. Mo sekucia na yalododonu, na vabausia, loloma qeinia na veivinasi qeinia era mahusia na viagwane ena yalo e havahava. ²³Mo juba dei ma vuara na riva qeinia na taro valalia. I kilasia ena vasuncunia na veiba. Na ecola ni Kalou e tabu ni dau viba. ²⁴Na yecola ni Kalou e tabu ni dau viba. ²⁵Me dau yalomalumalumu vuara coko na ecola, me rewa ni dau vavuvuli me dauvohosia. ²⁶Me dau vulicira na yalomalumu o kura era dauvajubu bura. Na viagwane me na holia vuara na vivujuni me ra kilasia ke na kwajin. Me ra rewa ni cola tale ma ina lea lawakica na nijuni tobokiara juma ra wili vua.

3 ¹Mo kilasia okwe ena yaco ma na gauna ni vivararawataki ena higa ma i taku. ²Na ecola era na lomani ra vainira , lomania nai lavo, era dau dokadokaia, era dau vohavoha vaburabura, tamu dau varorogo vuara na ledra jubujubu, era tamu dau vavinavinataki, era tabu dau yalo havahava. ³E hukai vuara na yalo vina, era na dau tabu rewa ni vivohosi, era dau yalayala giri, era dau yalorewarewa, yalo burasira na ecola vina. ⁴Era na yecola dau volitaki, yalo wawatoto, era na dau yalolevu, era na daulomani valevu na kwa vavuravura mai vua na viagwane.⁵Ena no vuara nai valavala tabu va Kalou, era na kwaya ni hukai na kaikai. Mo vuki deima vuara na mata qwali ecola kodaki okwe. ⁶O kura na saiwegne era dau hitavia vakaikai na viwerewere me ra dau vahagasira na lewa. Okwe o kura na lewa era cola ju ina bura, no ju vuara na garogaro bura. ⁷Na lewa era vuli koto ga era tabu rewa ni kilasia rewa na jina.⁸Me kodaki muni ke Jani qeinia o Jabari eru qasia o Moses, eru qasia muni ke na jukujuku jina. Era ecola yalobura, ina vuni vabausia era kwaya ni giritaki. ⁹E tabu jubu cake ina ledra riva era na haravia na ecola, me kodaki ga o kuru honi.¹⁰Ia o iko, mo sekucia lequi vavuvuli, lequi moimoi, nai naki lequ vabausia, qeinia na vohosia vata qea na loloma. ¹¹Na vivaburaburataki, na vararawataki, na kwa tauccoko a yaco ma vuau i Anitoki, i Ikonioa, qeinia ma Lisitira qu hitavia ke vaburaburataki mai na kwa tauccoko, na viagwane a vacola niyau ga. ¹²O kura tauccoko era nata cola vadodonu i nai valavala va Kalou e dau vararawataki. ¹³O kura tauccoko na ecola valavala ca ledra cola mai na bura ki na bura hara valevu, era na vameira bura na ledra ecola. ¹⁴Ia o iko, mo judei mai na vavuvuli o vulicia lemu vabausia me qata. O iko kilasia na vanua o vulicia ma ke. ¹⁵Lemu gauna ni vero o kilasia na vanua o vulicia ma ke. Lemu gauna ni vero o kilasia ho ke na Vola Tabu. Okwe a rewa ke ni mu vajulewa takinia mo holia lemu cola vua na viagwane ena yataga ni lemu vabausia o Jisu Karisito.¹⁶Na visiki ni Vola Tabu tauccoko e vu ma vua na viagwane. Nai vola okwe e yaga me vavulici ketatou, me na hamakisia dei na bura me ra vadodonutakini ketatou, me na vavulici ketatou. ¹⁷Me na yaco ke vua na ecola ni Kalou, me varau ju ina cakacaka vina.

4

¹Qi varosi ikop e mata na viagwane qeinia o Jisu Karisito, o kuwa ena vilewai ni ra na cola qeini ra na mase era ju ina lea mataniju. ²Vunautaki ni a na voha ni Kalou, gumahuna ena gauna vina, qeinia na gauna bura, mo kwaya na kwa e bura, mo voha vakaikai vuara era cola ju ina valavala bura, kwaya koto na vavuvuli vina mo vohosia koto.³Ena yaco ma na gauna na lequ ecola era na tabu vinasia me ra rogo na vavuvuli jina. Era na vinasia ga ho me ra sekucia ledra tovo, era kwaya ho ledra vavuvuli e rogorogo bura ho era bebe me ra kua ho ni rogo. ⁴Era na vuki yalobosia ho na i tukutuku jina, era na vartogo ho nai jukujuku wale. ⁵Io iko mo yalomahuna ena kwa taucoko ga, mo vohosia na kwa rarawa, mo tara koto na cakacaka va Talatala o lai covi ke. ⁶Ni voleka ho lequ higa mequ na hiviraki ke, ni qu varau toki taki ho ke lequ cola. ⁷Qu valu osi ho nai valu vina, qu lehu via homa na vi kwa dredre, qilu qata ju okwe na lequ vabausia. ⁸Nai sala ni valavala dodonu e waci au ju ma, o kwa na viagwane, na juraga ni lewa dodonu, ena holia vuau na higa honi tabu ni au tahila ga, vuara muni era lea lehu tale ma na viagwane. ⁹Gunamahuna hara mo lama vawatoto vuau. ¹⁰Ni deini au ho o Timasa, ni vinasia tale ho na laha ni vuravura okwe e la muni ho i Cesolonaika. O Kirisiki la muni ho i Kalalia, o Taito muni a laho i Talimetia. ¹¹O Luke ga mari no vata koto okwe. Meia koto ma o Marika e yaga valevu haraga i na cakacaka. ¹²O Tikiko qu va meiya ho i Efeso. ¹³Na taboi qu biusia juma i Tiroa vua Karipo, kou koto ma na gauna i lama ke, qeinia nai vola, io mo numia vina ma nai vola ni kuli-ni-sipi. ¹⁴Alikiseda na matai ni varasa dau tara burasi au, ia na viagwane ena qai haumia ga vua. ¹⁵Qarauniko mai vua, ni dau viqasa valevu hara ena voha. ¹⁶Hila na gauna qu ju tahila ju hukai hila ju hukai hila ju qei au me vayaloqwaqwataki au, me kua ni hila tale me wili ke. ¹⁷Na viagwane tahila ga qu kilasia ni a ju ju qu yaha, qu yalo, me vadewataki ga nai jukujuku vina, me rewa ke vo ketatou na koi hehe me ra rogo nai jukujuku vina, qu cola muni ma e guhu nai Laione. ¹⁸Na viagwane ena vacolacolaniau mai na valavala bura qei nia na vacola niau mequ rewasia na cola. ¹⁹Qi loloma wa vo Pirisila qeinia o Akuila qeinia na lewe ni vuniwero o Onisiforo. ²⁰E nokoto ma i Koronioca o Erasito, io qu deinia ma o Tirofimo ni baca ma i Milito. ²¹Mo vawatoto ma ni hibere ni draki kakahali. Qi loloma wa vuwako Upolo qeinia o Putena, qeinia Laino, vata qea o Kilotia kemutou taucoko o wekaqu. ²²Me no qei kemutou e yalo na viagwane o Jisu Karisito. Levu ju wa na loloma.

Taito

1 ¹O au o Paula na lea dauniveiqravi na kalou la apositolo o Jisu Karisito, ena vuku ni viva bausi vokuru na digitakinia ena na ledra kilasia na dina ni cola va kalou qeinia la havahava.

²Ena vuku ni nuinui ni cola tawa mudu e e yala takinia na kalou tamu daugiri la cola taucoko ena viyalayalasi me yaco via na vi gauna hara mai taku.

³Ena gauna donu e varaitakinia ke la voha ena vunau taki koto ho me na vataudeitaki tiko me kodaki lea varo na kalou na leju va cola. ⁴Vo Taitusi na huravou nuitakinia djina ena vabausia na loloma na vaceugu mai vua na kalou,Tamaya o Karisito Jisu na ledru i va cola.

⁵Ena vuku ni coco(naki) (viqwaravi) qu biusia ho ke i (Crete), mo juvania va matau na vi qwaravi e vo koto me qwaravi osi mo qei vatabuinira na qase ena vitauni me kodaki qu lehia ho mo qwaravia vina hara. ⁶Na qase ni loju me kua ni hila na kwa me beitaki ke,me hila ga la yalewa me ra lewa hewa tovo vina tamu beitaki ni va ririko la cola he dau talaidredre.

⁷E dodonu vokuru na simata taki me kodaki ledra qorovia wa vuara ya hila va kalou me ra (lima havahava) me kua ni raqwaraqwa he rewarewa lai (juru e dra) tamu hobula ni waini tamu dau (va jubu bura) qa ta mu cola kocokoco he (numia ga vai nia)⁸ia me (dau ni hoqonoi sira ga e cala) dau loloma, dau veikawaitaki e vinumi,dodonu, havahava e yalo dei tamu tavuki va rewarewa.

⁹O kua me va kauqata ina ledra jukuvi vabausi ara nuitaki ke me rewa ni vivayalokaikai taki vo kuru ena cakacaka ni viva bausi mera vadodonu okura era haqa via koto. ¹⁰Me kodaki ni ra no muni koto e levu na yacula be,dau vohavoha,vei va lobovi vo kuru era wisi osi ho. ¹¹E dodonu mera tarovi me kodaki ni ra vavujuka koto na vu were va kalou ena vivi vulici ena levu ni jubua ra majua tamu dodonu mera va vulicia koto. ¹²E hila na ledru parofita e kwaya,"Setani e dau girigiri tamadra,manumanu va matakau kila,ra yavu vucesa kubakuba jina. ¹³Nai jukujuku e varau taki koto e jina e dodonu taki me rewa ni va dau jina taucoko ena veigauna taucoko ena ena vuku ni cakacaka ni vabausia. ¹⁴Kua ni kawaitaki nia na vabau sia na jiu he na i varo ni e cola era vuki dei ho ma na jina. ¹⁵Vo kura na havahava ledra cola na kwa taucoko e havahava djina.Ia vo kura na dau cakacaka djuka

valawaki era tabu dau vabausi tata kolokolo ledra cola, e sikai na djina, na ledra vakahama qenia na ledra lewa e loma e djuka veluvelu haraga.¹⁶ E ra kwaya ni ra kilasia na kalou ia na ledraa i tovo ni cola e vibahai qenira na ledra cola era vatakea koto ena vihiga. Era va madjuwa, talaidredre sikai kedra yaga ina cakacaka vina.

¹Ia o i ko no voha mo kwaya wa na kwa e dodonu me hemasia wa nai vavuvuli djina. ²Vavulicira na chuaqwaqwa me ra vi vadeitaki koto ena voha, vijuberi malumu, vabausia kaikai ena aloloma ena yalo ni veivocosi ena gauna dredre ni cola.³Mera va vavulici muni o kua na yalewa me rakorako na kedrai varau hei tovo kua ni ra dauvakou bura he vujukia na no he mera bobula ina waini io mera qahenivuli ga ni vikwa vina taucoko. ⁴Io mera Juberi na vulau mera loma ni va wa ledra seigwane qenira ledra kwa hew o luvedra. ⁵Mera lewai vina/vatulewa vina, havahava, qwaravi vina ledra djuku were, me vatokai ruarua vo kura ledra djuka seigwane me rewa ni kua ni lei kwai ni voha ni kalou e kou ma na bura he driadrio.⁶Io na va vuvuli okwe mera na vayalokaikaitaki na huravou me ra vayagataki nia ra vatulewa matau, dodonu, havahava. ⁷E na vigauna taucoko mo varaitakinia koto ni o iko e hila nai varaitaki vina ni cakacaka vina io e cakacaka dodonu muni. Ena lemu vivavulici varautaki ni ra e cola ni cakacaka vadodonu tamu vivalataki ⁸nai jukujuku dodonu tamu rewa ni valewai me rewa ni maroroisiko mai vuaru na haqaviko me na vamadjuataki balesia ni sikai na kwa bura me ra kwaya bale si ketatou.⁹O kura na bobula me ra na vamalumalumutaki ni ra vo kura e taukenisira ena vi kwa taucoko mera vamarautaki ke, ia me ra kua ni vavunia na ledra viba vainira. ¹⁰Kua ni ra drivasira na kwa e taukenisira me ra varaitakinira ni ra loma vina ena vivavulici ni Kalou na leju i vacola.¹¹Ena vuku ni loloma ni Kalou e cere ho ma ena ledra va colai na ecola taucoko i vuravura. ¹²Ji na varautaki me ju kua ni hoqomia na cola ni tamu vabausia na Kalou qeinia na vinasia na kwa vayago ia me ra colatakinia na cola e chudei, chu dodonu qei nia na cola va Kalou ena yabaki ni cola ni kua. ¹³Ni ju nanamaki koto meju hoqomia ke n aleju i nuinui cola, na cedrema ni lagilagi ni leju Kalou na lechu i vacola o Jisu Karisito.¹⁴O Jisu a holia lea cola voketatou me rewa ni va cola ni ketatou mai na cola tamu rokovi va lawa me va havahavataki vua na Kalou na ecola digitaki e ra gu me ra qwaravia na cakacaka dodonu qei havahava.¹⁵Mo vohatakinia na vikwa ena va yalo kaikaitaki ni ra na e cola me ra tara ke va dodonutaki ni ra muni ena lewa vuni. Me kua ni hila na ecola me vakawaletakinia na lemu cola.

3 ¹Vanumira me ra hoqomira na vi seimatataki o kura e no vuaru na lewa me ra talairewarewa vuaru me ra chuvvarau ina cakacaka vina. ²Kua ni varautakinia nai tovo bura vo e hila tale na ecola, kua na vivala mo yalomalua ga mo varaitakinia na i varau ni yalo e malumalumu vuara coko na e cola.³E na hila na gauna chu dau tamu numira na e cola chu dau talaidredre he va qwa ulu muni. Chu dau lei meira va sikisiki qai vabobulataki ena gagadre bura. Ju cola koto ena driodrio qeinia na gagano e na ledrai yau na yacola vujuniyau . Ju dau viburasi ju dau tolavia bale na ecola ni vibeci ni yalo bura djina.⁴Ia na gauna e derei ketatou na yalo vina ni kalou na lejui vacola la loloma vo ketatou na ecola na gauna e cedre homa. ⁵E tamu balesia na cakacaka dodonu ju vaitavi ke sikai e balesia haraga na loloma levu ni kalou e va cola ni ketatou ke, mai na viva havahavataki ni sucu vou gei nia na vivavoui ni Yalotabu.⁶Me kodaki a havahavataki ni kedatou ke na kalou ena vuku ni leju i vacola o Jisu Karisito ⁷Me kodaki ni holi na vivadonui ena vuku ni loloma ju wili meju taukenisia vata nai nuinui ni cola tawamudju⁸Nai jukujuku okwe e vabausi qi vinasia mona yadravia me rewa ni me rewa ni o kura na vabausia na kalou mera qaraunia vina hara mera qwaravia na cakacaka vina. Na vi kwa okwe e vina eyaga muni vo ketatou taucoko.⁹Io mo kua ni vaitavi ina viba tabu yaga, na viba me balesia na leju kana, tovolia mo rokopia na lawa. ¹⁰Kua ni valuhi gauna vo kura era na kouma na tawahe ina kemuju maliwa ni osi na lemu vivacalevutaki vuara. ¹¹Mo kilasia vina kura na ecola e ra kodaki honi e vuki dei homa na calevu dodonu e cola takinia nai valavalca ca vavunia na lea medre koto na leqa levu.¹²I na gauna qi vatalasia wa i ke o Atemeo he o Tychicus vuako mo varewarewa hara lea la ma vuaa i Nicopoli , na vanua qu dgitakinia mequ na no ke na gauna ni kakahali. ¹³Mo yagasia mona talaciru i na ledru i yaloyalo o Zenas na loya qei nia o Apollos me kua ni hila na kwa meru leqwatakinia me varautaki coko hara.¹⁴O kuru na ledju i ecola e dodonu me ra vulicia me ra rewa ni qwaravia na cakacak vina me varautaki ke na vikwa e lai vinasi me rewa vina taucoko.¹⁵O kura taucoko na i tokani maju novata koto machi loloma wa. Mee vadewataki na loloma vo kura na dau loman kematou ena vabausia. Na loloma ni Kalou me lemoutou taucoko hara.

Filimoni

1

¹1. Vaula, na koi venu i karisito Jisu qei nia lea vitacini o Jimoci, ivo Vilimoni nai tokani vacakacaka. ²I vo Afia o gwaneketatou, qei nia o Akapusi na leju i tokani sojia, qei nira muni nai hoqohoqo o loju era dau hota ina lemu were. ³Me lemu na kalougata qei nia na vacegu mai vua na leju viagwane levu leju i vacola o jisu Karisito. ⁴Qi dou vavinavina vua na lequ viagwane na gauna qi dau numiko ke ina lequ qaqa ni mahu. ⁵Balesia qi dau rogo na qwaqwa ni lemu vabausia na viagwane o Jisu qei nia na lemu lomanira na lea lumusi na kalou. ⁶Lequ mahu na kea wahei na lemu vabausia ena vayaco kwa, ena taucoko ke na lemu kilasia na vina ni kwa e holia ma na karisito. ⁷E levu na lequ ciqa qei nia na vacegu balesia na lemu loloma, na yalo vavyagwane o vavou ira na ledra lumusi na kalou, taciqu. ⁸Edjina ni no vuau na kaikai mai vua na karisito, mequ varosiko ke mo tara ga na kwaia i mata tara. ⁹Ena vuku ni loloma, qi coviko ke- o au o Vaula, na qafe, na koi venu i Karisito Jisu . ¹⁰Qi coviko ke me balesia o luvequ Onisimo, o kua o luvequ na gauna qu venu ju ke. ¹¹O kua a tamu vina hara vuwako, ia okwe e taucoko na lea viqwaravi vuwako qei ni au. ¹²Qi vatalasia tale howa vuako, o kua na yase sei ni lequ cola. ¹³Qi nuitaki nia mequ kea maroroi sia koto me rewa ni qwaravi au koto na gauna qu venu juke - me balesia na tata ni kalou.¹⁴Qu tamu vinasia mequ tara e hila na kwa ni hukai na lemu vitokoni. Qi tamu vinasia na lemu i yau e no rewa ju ho na lemu loloma ga. ¹⁵Balesia na kwa o kwe e tawaheisi kemuru . Ke, me rewa ni lehu tale mai ke vahila. ¹⁶Me kua ke ni nia na bobula, ia meju lomania ga o taciketatou. O kua qu lomania vina, qei vauwa hivi vuako, ina yago i karisito. ¹⁷Kodaki i ciqomi au, mo ciqomia muni o kua. ¹⁸Kodaki e hila na kwa e tara cala he djinau siko ke, me qei haumi ga vuwau. ¹⁹O au o Vaula, qi volavola kotowa ie qu lima, O au qina qei haumia lehu tale- mo kua ga ni kwaya nio iko i djinau ju vu au. ²⁰Io taciqu mo holia ma vuwau na kaikai, vavoutaki nia qu yalo mai vua na karisito. ²¹Vadeitaki nia na lemu mamakuju, qi volavola koto wa vuako. Qi vabausia ina tara valevu na kwa qu kerevia vuwako. ²²Ina gauna vata ga honi , mo varautaki nia ke e hila na vanua me qu na vacegu ke, qei nuitaki ina lemu mahu qina lehu tale wa vuwako. ²³Ifara, na lequ i tokani maru venu vata ma ena vuku i karisito Jisu, qei loloma koto wa. ²⁴I vuako Marika, Arisitako, Temasi qei nia o Luke, o kemutou na lequ i tokani vacakacaka. ²⁵Me lemoutou na vacegu ni leju viagwane Jisu Karisito.

Iperiu

1

¹Ia na gauna i mata na kalou e dau tatasira na lemaju qase ina lea dau vayagataki nira na Parofita ina levu na gauna ina levu na juku mataqwali calevu. ²Ia i na gauna nikua na kalou e holia mai ke o luvea me lamai nia ho e guhu vuketatou, nia djigitaki o kua me lewaia na vikwa taucoko, qeinia e vu muni a buli ke na lomalagi ³O kua nai herau cece ni kalou , einia na kea i yaloyalo djina o kua. Equlumia coko o kua na kaikai qeinia na qwaqwa ni lea tata. O kua a lamai havasia na leju i valavala bura a qai tadra bale ho i e lima i matau na viagwane na kwa levu mai yata.⁴Ni yaco ho o kua me tohiri cake taucoko ma vuara na yagilos, qeinia e yatanisia muni na yaca e tohiri tahila ma vuara na yaca taucoko. ⁵Io, o cei vuara na agilos ena kwaya vua o kua ena hila na higa, " O iko ina nia ho luvequ; Nikua o yau ena nia ho tamamu" Osi a qei kwaya tale. O yau ena nia ho tamamu, O iko i na nia ho luvequ"⁶Osi ho ni , a qei meia ho ma na kalou na lea ulumajua, a qei kwaya, " Kura na yagilos taucoko ni kalou mera varokoroko vua.

⁷Ia e vuku honi vuara na agilos a qei kwaya o kua a bulia mera kodaki na cagi ni agilos, qenia o kura na lea i talatala mera kodaki na yameyame ni mudre.⁸Ia e vuku honi o Luvea ga, ena tawa muju na lea i nono va viagwane nai sitoko ni lemuru mataniju e sitoko ni yalo dodonu.

⁹O kemuru miri vinasia nai valavala dodonu, io miri burasia nai valavala bura,Ia na kalou a lumusi kemuru ho, na lemuru kalou, ia na waiwai ni ciqa me muru uahivicake ma i vuaru coko lemu i tokani.¹⁰Ia o kemuru na viagwane muru tauyavutakinia o vuravuran inai vasekivu, Ia muru mawe ni lima ni cakacaka o Lomalagi

¹¹Era na ruha taucoko,Ia o kemuru miri na la ju ga era na maluma kodaki na hulu madra

¹²O kemuru miri na vavivicia me kodaki nai hulu, ia miri na qei vihautaki nira me kodaki nai hulu.Ia o kemuru.Ia na lemuru viyabaki ena tamu osi rewa¹³Ia o cei vuara na Agilos a kwaya vuara o kua ni na hila na higa, me ru no i qu lima i matau, mequ lewaira na kemu meca me nira na lemu i juju ni la?

¹⁴E tamu nira honi na Agilos o kura na yalo ni dauviqwaravi taucoko,ara lehi me ra qwaravira o kura era na yaco mai taku me ra taukei ni cola

²Honi ga ke meju dauvarorogo vina hara na vikwa ji dau rogo, balesia meju kua ni vayawa dei mai ke.²Honi nai jukujuku a ra kwaya na yagilosi vadjinadjina taki meju ravi ke, deinia kodaki mo vakalawacia he mona tamu rogo ina totgitaki vaidjina.³E rewa vaca meju barakinia he meju vahehesia na vivacolai levu? okwe na vivacolai a jukunia homa i mata na kalou qeinia ara vadjidjinatakinia ivo ketatou o kura na rogo.⁴Ina gauna vata ga honi a jukuniyalo takinia ke na kalou ina i vatakilakila qenia na vei calevu kaikai qinia na lea vivotayakinia nai holiholi ni yalotabu me kodaki na lewaia.⁵Tamu na vuara na yagilosi a holi buara mera lewaia na vuravura a seitaku ma iya okua gaji vitalanoatakinia koto okwe.⁶Iya e hila mai nai hila tale na yaha wa yaha ni vanua e kwaya koto , "naca na e cola meju na vakahamatakinia koto he ocei na luve ni ecola meju na dau kawaitakinia koto?⁷O iko a bulia nae cola mera geregere main a yagilosi; o iko o vaisalania ho ina lemu I uku qeinia na lemu vivarokorokotaki.

⁸Oiko o biusia ho na kwa ivo nae cola me lewaia a tamu deinia e hila na kwa me lewania okua. Iya na gauna okwe ji tamu hi tolavia ke me hila na kwa vamalumalumutaki vua.⁹Iya ji tolavia okua e buli me hewahewa ma I vuara a yagilosi in ana gauna lekaleka boto, Jisu, e vasala ina I ukuuku qeinia na dokaiya me balesia na lea vararawataki qeinia na lea mase, ina lea loloma na Kalou me na tovolia ke o kua na mase ena vuku ni ecola tauoko ga.¹⁰Ni dodonu ju ivua na kalou, balesia na kwa taucockoga, e no ju i vua qeinia e vuma i vua; me meiru ma e levu na ecola ina i ukuuku, e dodonu ju ivua me na tara ma ledra vacolai na viliutaki ina vuku ni le lami vararawataki.¹¹I vuaru ruarua o kua e vahavahavataki qenira era vahavahavataki e hila ga na ledrui vurevure. E tamu madjuatakinia o kua me coviru ke o tacia.¹²E kwaya o kua " qi vajuhanina mu yaca vuara o taciqu, qi na here taki nikoi ina yologa ni voleni.¹³Qi na kwaya tale " O yau qi na nuitakiniko " qi kwaya tale, tolavia o yau okwe qeinira o luvea a holira homa vuau na kalou"¹⁴me kodaki, nira waheia koto na luve ni kalou na viciko qeinia dra, o Jisu a waheia vata muni na vata okwe qeiniru, ina vuku ni lea mase e rewa ni vatawayagatakinia o kua e noju vua na kaikai ni mase, honi na niju.¹⁵Me yaco ke na vikwa okwe me rewa ni ra hereki ke o kura era matakucia ju na mase ara cola takinia ju na cola ni viva lolomataki.¹⁶E djina o kua e tamu kawaitakira na yagilosi; iya o kura ga e kawa o e rarama e kwaitakira valevu.¹⁷Ho ni ga ke a vinasia ke okua me kodaki o kura o tacia, me rewa ni nia na bete levu dauloloma qeinia yalodjina ina viwekani he ina vikwa vakalou, me rewa ni kouma na vivohosini ledra i valavala ca na ecola.¹⁸Balesia o Jisu vainia a vararawataki qeinia na vitemaki, e rewa ni vukeiru muni okura era temaki muni.

3 ¹Vukemutou na viwekani yalo havahava, ina vico va lomalagi, ju vanumia tale re o Jisu, o kua ji vajuhania ni aositolo a bete levu muni.

²O kua e lomadjina vu ana kalou, o kua a lehia, me kodaki o Mosese na lea lomadjina ina were ni kalou.

³E dokai valevu o Jisu mai vo Mosese ina vuku ni vikwa yalevu e tara. E dokai valevu o kua e tar ana were mai vu ana were.

⁴Na were coko e tava e hila, na kwa tauoko na kalou.⁵E lomadjina o Mosese ina were ni kalou, me kodaki ni talatala, ia ena qei lai kwai ma i gauna e hi bere ma.

⁶Na karisito o kua e lomadjina, e lewaia na were ni kalou, o ketatou kodaki ji qulu qata, Ju vakikai, ju nuitakinia koto me yacovia nai vataosiosi ji na wili muni ke.

⁷Me kodaki e kwaya na yalo tabu, ni kua kodak ii rogo e domo.

⁸Kua ni vakaikaitakinia mu yalo, me kodak ii oca, me kodaki a tara juma ina yaloga ni vikaikai.⁹Okwe me kodaki o kuru lemuju qase era wawacike, era va tovolia valevu na lequ cola ina loma ni vasagavulu na yabaki era dania koto mai ke na lequ cakacaka.

¹⁰O kua qu oca sira ken ai taba ecola oho, qu kwaya ke e vavitalia na ledra cola, era tamu kilasia na lequ i vavarau ni cola.

¹¹Ina lequ oca , qu yalatakinia lke, eva na tamu hita ina lequ vavacegu.¹²O kua mo muju qei qarauni kemutou vina, e lala e noju e valu era yalo bura, era tamu vabausia, mo muju deinia hoke na kalou ecola.

¹³O kua momuju qei viva yalo qwaqwataki vaini kemutou¹⁴Na leju i to na Karisito kodaki ji qulu qata na lejui sekisekivu, ju djinasia me yacovia na vataosiosi.

¹⁵Ni li kwai koto homa, ni kua o rogo e domo, kua ni vakaikaitakinia mu yalo kodaki na viocasi.¹⁶Ocei era rogo osi ho era qei oca, a tamu vina o kura ra lavata qea ma o Mosese mai Ijipita, he hukai.

¹⁷Ia o cei ea yalatakinia o kua ni ra na tamu hita ina lea i vavacegu, o kura ga era tamu vabausia.

¹⁸Ia o cei ea yalatakinia o kua ni ra na tamu hit ana lea i vavacegu, o kura ga era tamu

vabausia.

¹⁹Ia ji dania o kura era tamu hita ina lea i vavacegu kura era tamu vabausia.

4 ¹O kua meju qei qaqlauni ni holi ju ho voha ni yalayala meju na hita ina lea i vavacegu e lala
ara tamu cadra djina ke e yavalu.

²Me kodaki ni lai kwai vu ketatou nai jukujuku vina, kodaki muni ke vuara: ia era tabu yaga
vuara na voha era rogo, ni rat amu tahila vata ina vabausia vuara era talairewarewa ke.

³Meju qei hota ina lea i vavacegu o ketatou ji vabausia me kodaki e voha ke o kua. Me kodaki
qu yalatakinia ke ina lequ oca ni va tabu hita ina lequ i vavacegu, e djina ni osi hon a
cakacaka ni kea tauyavu o vuravura.

⁴E kwaya muni balesia nai kaiviju ni Higa, ni kalou e vacegu ma ina lea cakacaka taucoko ina
kaviju ni higa.

⁵Ia inai jukujuku vata ga oho, e kwayia ke o kua ni ra na tamu hita ina lei vavacegu.⁶Ia e macala ho ni ra na Hita
muni ke e valu, me kodaki o kura na Isireli era rogo ho nai
jukujuku vina, ia era qai tamu hita ni vararawacike

⁷Na kalou e lokucia tale hila na higana vua me kodaki la voha ivo Tevita ina hila na gauna' ru
rogo edomo, me hila na gauna" ni rogo e domo kua ni vakaikainia mu yalo.

⁸Ia kodaki e holia o Josua na vacegu vuara, na kalou ena tamu vohatakinia tale ina hila na
higa.

⁹O kua okwe e hi vo koto e hila nai vavacegu ,e ledra nae cola ni kalou.

¹⁰O kua na lea hita ina lea i vavacegi na kalou, ni cegu homa ina lea cakacaka ena kodaki muni
ke la cegu homa na kalou.

¹¹O kua meju qei qu mahuna hara meju hita ina lea vavacegu, lala luju boto wa e hila nae cola
ina levu ni lea vauvauqwa.

¹²E cola na voha ni kalou, e qwaqwa e gata e drili ga nai heleiwau basi vua, huwakia, waheia
rua ju yaloga, ju yaloga, ju yalo, qei nia nai hema, na yaloga ni juwa, e valewaia hara a numia
lai naki ju yalo.

¹³E sikai hila na kwa buli e holomaki ina mat ani kalou, na kwa taucoko e luvaiwale e mata, nio
kua ga ji na vajuhalakini ketatou vua.

¹⁴Ia me kodaki ni hila leju bete levu,o kua a lama i lomalagi jisu na luve ni kalou, o kua meju qei
quliqata na leju vabausia.

¹⁵E tabu nia leju bete levu, o kua e tamu lomani ketataou ni ju malumalumu, o kua ga e vaburabura taki valevu, ia sikai lea.

¹⁶O kua meju qai toso wa in yalodei ina nono vajuraga, ju hoqomia na lea loloma, meju lai lomani muni k eina gauna ji gadrevia ke na vivuke.

5 ¹O kua na bete levu e djigitaki mai vuara na ecola, o kua e lehi ina vuku ni kalou, me vacabo i madrali qei nia nai horo ni tovo bura. ²E rewarewa na lea qwaravia na lecaikwa qeinia na cala, nio kua muni e dau malumalu. ³Na kuvu ni vikwa okwe, me balesia qei nira na ecola e dodonu ke me va cabori i horoo kua ina vuku ni valavala bura. ⁴I tamu tara me balesia ga, ni o kua e lehi ma vua na kalou me kodaki o Eroni. ⁵E kodaki muni ke na karisito na lea rokivia ni bete levu, ni a rogo na domo ni kwaya. " o iko o luvequ, ni kua, o au o tamamu." ⁶Me kodaki muni ga lai kwaya ina hila tale na vanua " o iko na bete tawa mudu me kodaki o Melikiseteki". ⁷Ina vi higa ni lea cola va ecola, na karisito e va cabonia na mahu qei nia na kerekere ina domo ni tagi, la vata na wai ni mata vua na kalou, o kua e vacola nia ma ina mase, ni lai rogci na lea cola e va kalou. ⁸E djina e luve ni kalou, ia vulicia me talairewarewa ina vikwa e la hitavia. ⁹Ia ni a varautaki osi e a yaco me vuni cola tawa mudju vuara coko era talairewarewa vua. ¹⁰O kua a laico vua na kalou, me bete levu, me kodaki na lai varau o Melikiseteki. ¹¹Levu na kwa maji mata kwaya me balesia o jisu, ia e leqwa ni noju vu kematou nai vata karakara ni bebe e tamu rogo ju na kwa e lei kwai. ¹²Ni dodonu na gauna okwe mo vi vavulici ju hoke, ia e bere, e hi lai gadrevi tale mo vulicia e valu nai vavavuli vakalou, e gadrevi tale ke na wai ni succu, tamu nia na cawa djina. ¹³E tabu hi kilasia vina nai vavavuli ni vivadonui, ni a hi homia ga na wai ni succu ni hi kwahewa ga. ¹⁴Na cawa djina e yaga vuara na mahuna ho balesia o kua na mahuna e varautaki na ledra cola mera kilasia na djudui ni vina mai na bura.

6 ¹Ia,ena qai vavulucidra me ra judei, me ru na gugumajua hara, me ra kua ni yallowai,ni djina na lea voha,na kalou e yalatakinia na kwa e vina. Okua okwe me muju na qai deinia na sekisekivu ni lea vavuvuli ni karisito me ra na jubu cake me ra na yalimahuna hara, me ra kua ni tauyavutakinia tale.Veivujuni ena vuku ni valavala e ra masetakinia,me ra na vabausia muni koto ke na kalou.

²Nai vavuvuli ni veivavitaotaki,qeinia na veitabaki ni lima,qeinia na ledra ju cake tale, o kuru e ra mase qeinia ju na lewa na lewa e tasi vacegu.

³Io,na kwa okwe era na vatarai kodaki e vina vuwa na kalou.⁴Ni na dredre hara me na vavoutaki tale me ra na veivujuni okuru era vahavahahataki i mata, me ra na qai tovolia na iholiholi mai lomalagi, me ra rewasia na yalotabu.

⁵Me ra tovolia na voha vina ni kalou,qeinia na kaikai ni cola e qai si taku ma.

⁶Aru qai vuki meru vakosia koto kodaki okuru na vero ni kalou ina Kauvelatai,aru qai beicia tale ju eru mata.⁷Ni na vakalougata takinia na kalou na qwele, era homia na luvu aru qai la torotoro koto ke va vica, a qai vajubunia na kai me yaga vuara era kelia.

⁸Ia,ena tasi vabausi vavo vahewahewa wa kodaki meru biusia hara, oqo ena vajubunia na kai motomoto qeinia na soni ,ia na kea osiosi me cece.⁹Ia o kemutouga na lai lomani e djina ga ni kmatou ga maju voha kodaki okwe,ia maji na vanumi kemutou ni muju vina,e na qai no vakemutou na kwa e lavata qea na cola.

¹⁰Ni na hukai na kwa e dodonu vuwa na kalou,me ra na numideisia na lemuju cakacaka,qeinia na loloma muju vadeitakinia e yaca ni muju a qwaravidru ena loju,ia muju na qwaravia kotoga.¹¹Ia, o kematou maju vinasia me muju djui gugumajua me kodaki,me muju vanuinui mahuna hara me kodaki ni ra na yacovia ho nai vaosiosi ni gauna.

¹²Me muju kua ni vucesa,me muju sekucidru ga era na qai taukenisia na veikwa e yalatakinia me ru na vabausia,me ru na vohosia vabalavu.¹³Ia,e yaloyalo vo Eparama na kalou,ni ra na tasi cavusia rewa e hila na kwa uahivi iyata, aqai cavusia vuwa me leya bubului.

¹⁴E kwaya,e djina qi vakalougatataki ni ko valevu, e na qai valevutakiniko valevu hara.

¹⁵Ena kodaki ke, ni ra na vohosia vabalavu koto okua,me na qai yacovia me itaukei ni kwa e yalataki.¹⁶Ia,aru bubului okuru na ecola,me ra dau cavusia na kwa e levu cake,aqai osi vuara na veilehi e bubului me na qai vadjinadjina.

¹⁷Me kodaki na kalou,e vinaisia okua me vatakilakilatakinia hara na djina mai vuwara me ra taukenisia na kwa e yalatakinia ni na judei na ledra lewa,era na qai vadjinadjinatakinia ma na ledra bubului.

¹⁸Me na rua ke na kwa e judei hara,e na tasi rewa ke me voha giri vuwa na kalou,medju na qai vacegu hara ke,ia vo ketatou dji la i varuru ni dju qulumia nai nuinui e watavivi ju vadju mata.¹⁹Na kwa e no vo ketatou ena vaikalekele vaju yalo. Na djina na kaikai,io ena hita hara i yaloga ni lahi.

²⁰E siki honi e hita veimaliwai si ketatou o Jisu,leju iliuliu,ni na hi bete levu,me tawamudju me kodaki na ivalavala i Melikiseteki.

⁷ ¹O Melisateri, na Jui ni vanua Salemi, na bete ni kalou yawa I yata, a hota qea o Eparama a lehu koto ma na vamaseniru qeinia a qei vakalougatatakinia.

²A holia vua o Eparama na lea I kajini ni vikwa taucoko e yaca o “Melisateki kea” I balebale “Jui ni yalododonu” e hila tale nai juju “Jui Salemi”na “Jui vacegu”.

³Okua e hukai o tamaya, hukai o hunaya, e hukai na lea qase, e hukai na sekisekivu ni higa he nai vacavacava ni cola, eri vidonui na luve ni Kalou, balesia okua e vina na bete tawamudju.⁴Tolavia qai vakahamatakinia na juraga ni valu qwaqwa o Eparama e hila na lea I kajini ni vikwa taucoko me kou I na vanua ni valu,

⁵O kura o luvea ara qulumia na juju va bete era lai varosi main a vunau mera vitorotakinia ma na I kajini vuara nae cola honi vuara o tacidra Vitalia era vu muni ma ivo Eparama.

⁶ya o Melisateki, okua e kawa e tamu vu ma I vuara, e qulumia na I Kajini ma ivo Eparama a qe vakalougatatakinia, okua e nno vua na vola ni viyalayalasi.⁷Honi e tamu rewa niju hakitakinia na ecola hewahewa ena vakalougatatakinia nae cola levu.

⁸E siki okwe, kura na bete era ciqomia na I kajini, iya o Melisateki e jukuniyalotakinia na lea cola koto.

⁹Qeinia ina vivohaki okwe, o Livai okua e dau qulumia nai kajini, e haumi muni ina kajini e holia o Eparama.

¹⁰Balesia o Livai a hi ravi qata ju, vuara na lea juqwaqwa na gauna aru hota ke o Melisateki qeinia o Eparama.

¹¹Gauna a rewasia taucoko ivo na bete o Livai (nae cola ara qulumia na I vunau I lea ruku ni viliutaki) naca kea yaga me cadra cake mai ke e hila na bete me kodaki lea cadrama o Melisateki, qeinia e tamu kodaki na lea cadra ma o Eroni?

¹²Na gauna e vihau ke na bete, e dodonu me na vihau muni nai vunau,¹³E tahila ga na vikwa okwe e ra kway ani ledra na hila tale na yavuha, honi hukai hila e hi viqwaravi inai cabocabo ni horo.

¹⁴E via matatama, mai ivo Juta na leju juraga a sucu mai ke, na lea yavuha o Mosese a tamu kwaya balesia na bete.¹⁵Na kwa ji kwaya e matata, iya kodaki e hila na bete cadra ma tautauvata qea o Melisateki.

¹⁶A tamu yavu ma ina vunau he e kwa vayago na lea lama I bete o Melisateki, iya a yavutaki me ina kaikai ni cola tawamudju.

¹⁷E I vadjinadjina na voha me balesia: o kua na bete me tawamudju me kodaki o Melisateki”¹⁸Na lawa a osi ho e biu vajuho balesia ni malumalumu a qei tamu yaga.

¹⁹E nai vunau e tamu bulia na kwa me taucoko, qeinia nai nuinui vina e sekivu taki ho, rewa ni ju toro voleka mai ke ivo na Kalou.²⁰Qeinia e tamusia kwa meju vohabubului ke, yavalu e ra na kena bete, e hukai hila na vohabubului era tara.

²¹Ia a qai yaco me sa bete na gauna a kwaya ke vua Kalou “na Kalou e yalatakinia ho e na tamu vihautakinia lea vakahama” oiko na bete qei tawamudju”²²Okwe o Jisu a holia hoke na djina ni viyalayalasi e taucoko.

²³Okura na bete imata e levu na kedra I wiliwili, na ledra mase e tarovira mera tomania koto na ledra viqwaravi.

²⁴Iya balesia o Jisu ecola koto ga me tawamudju, okua e sai vadeitaki mesa judei.²⁵Honi e rewa muni ke I vua me vacolanira taucoko o kura era torovia na Kalou e vuku.

²⁶Na mataqwali bete okwe e yagasi ketatou, okua e hukai vua nai valavala ca, tamu beitaki, yalohavahava, waheiya dei ma vuara nai valavala ca qei yaco me levu ma I lomalagi.²⁷E tamu gadrevia, kodaki o kura na bete levu, mera vacabonia nai horo ina vihiga, matai me balesia na lea valavala ca qeinia na ledra I valavala ca na ecola. A tara vhila ga ho okwe, na gauna e holia ken a lea cola.

²⁸Me kodaki nai vunau e djigitakinia na bete levu nae cola e nno na lea malumalumu. Iya nai jukujuku ni vohabubului, okua qei lama osi na I vunau, djigitakinia o luea, okua, o kua a buli me taucoko vhila ka tawamudju.

8 ¹Na vuni kwa ji kwaya kotookwe: e no koto vuketatou na bete leavu e tadra koto i e lima i matau ina tadratadra yawa i yata mai lomalagi. ²O kua e dauniviqwaravi ina vanuatabu, na were tabu djina a vajunia na Kalou tamunia na ecola. ³Mai na vibete levu era djigitake mera vacabonia na loloma qeinia na i horo, honi kea i balebale e dododnu mo vadonia e hila na kwa. ⁴Gauna okwe kodaki me no koto o Karisito i vuravura okua e nia gare na bete, ni kodaki ni ra no koto o kura mera vadonui na kwa ni loloma me kodaki ni volai koto ina i vunau. ⁵Era viqwaravi ina were tabu e lai vasekuvi qeinia na yaloyalo ni vikwa mai lomalagi. kodaki ga o Moses na lea kwaya vua na Kalou ni vakau vajuia na weretabu' a kwaya vua na Kalou "mo tolavia mo mo tara na vikwa tauoko me kodaki lequ vatakia vuako mai na uluni yataga." ⁶Ia na gauna okwe na Karisito e qulumia ho nai jukujuku vahivi, me kodaki o kua enavataudeitakinia na veiyalayalasi e vahivi cake o kua e yavutaki ma ina jukujuku djina. ⁷Kodaki me a djina wa i mata ni viyalayalasi ke tamu yaga nai karua ni viyalayalasi. ⁸Na gauna a tolavia ke na Kalou na ledra cala na ecola a qai kawaya" Tolavia, na higa okwe era na yaco ma na higa okwe kwaay na Kalou. na gauna qi na tara ke e hila na viyalayalasi vou ina were i Isireli qeinia na were i Jiuta. ⁹Ena tamu kodaki na viyalayalasi qu a tara qeinia lemuju qase mai na higa qu a qulu ke eru lima qu a liutakinira dei ma ina vanua o Ijipita, aru tamu talairewarewa ina lequ viyalayalasi qu qei kwauraki nira kwaya na Kalou. ¹⁰Okwe na viyalayalasi qi na tara me balesia na were o Isireli ni osi na vihiga honi a kwaya na Kalou. qi na biusia na lequ lawa ina ledru vakahama, qi na volaia munile ru yase o yau qi na nia na ledru Kalou qeinia o kura era ma nia na lequ ecola. ¹¹Era na tamu vivavulici yahila ledrui tokani qeiniavuara yahila me o tacidra me kwaya mo kilasia na Kalou, era na kilasi yau mai vua e kwhahewa tahila me yacovia o kua e qase tahila. ¹²Qi na lomanira ena vuku ni ledra i valavala bura qi na tamu vanumia balavu tale" ¹³Me vayacana ke na veiyalayalasi okwe "Kwavou" a vajuhania nai matai ni lea viyalayalasi me makawa, na kwa e makawa ho e hoyavu howa voleka ho ni lavele.

⁹ ¹E kwa jina ga, noqea ga na viyalayalasi a sekivu ina valu na i vavuvuli ni loju, qeinia na were ni horo. ²Ni a tara ga na were tabu, o kua ga a seimata, a no hoke, Nai Juju ni hina, Na teveli, na madrai dau maroroi, E yaca na vanua honi- Nai sikina tabu.³Ia a hivi ho na karua ni laji , a qei no ho na were tabu, a vayacani ho ke , Na Loqi tabu

hara

⁴A noke na miqa koula, qeinia na kato ni viyalayalasi a botani e yaha taucoko na koula, a nomuni ke na bilo koula, a tawa juho ke na mana.

⁵A biu ga iyata o kuru na jerupi, vaiukuuku vina, a varurugusia nai cabocabo ni bulubulu,Ia a dredre ho nikuame lai kwai yahila na vikwa okwe.

⁶Ia ni varaitakinia osi na vikwa okwe, aha hita ho na bete ina vihiga inai matai ni were- tabu, a lawa I tara ho na loju.

⁷Ia hita ina karua, na bete levu, okua tahila ga,vayahila ga ina viyabaki, a kou na dra a vacabori nia ie vuku,ina vukumuni ni vacala ka na ecola

⁸A varaitakinia na yalo tabu,na kwa okwe, ni a tamu varaitakinia ma, na calevu ina loqi tabu hara-ina gaunaa no ju hoke na were tabu a simat.

⁹A kea I vatakarakara boto honi, a yacovia ma gauna okwe,a vacabori ke na I madrali, qeinia na horo a tamu rewa ni vahavahavatakinia rewa, na leya vajulewa e yaloga, okua alama I loju.

¹⁰Na kwaleikana ,qeinia na kwa ni homu, na vuluvulu dodo,qeinia, na vinanumi vuravura, a qei numi me hila re na tadra ni vivadonutaki.

¹¹Ia a lahoma na karisito, e hila ho na bete levu,ina kwa vina ena sitaku ma, ina were tabu levu , a rairai vina , a tamu tara ina lima , ni tamu tara kodaki ke.

¹²E hukai muni na dra ni me, qeinia na luve ni bulumakau, e dra ga hita vahila ina loqi tabu hara, ni rewasia me holia na cola.

¹³Ia, kodaki e vina na dra ni bulumakau , qeinia na me,qeinia na ravu ni bulumakau yalewa,ni ju kureitakinia vuara era jukajuka mera havahava ke era yacola.

¹⁴Ena kodaki ivei e dra o karisito! Okua a vacaborinia ivua na kalou ina vuku ni yalo tabu tawa muju, ia e hukai vua na buru, ena tamu rewa varewarewa hara me hava dei ke na lemuju lewaia e yacola, ina cakacaka ni kwa e mas, me muju qwaravia na kalou cola.

¹⁵Honi ga e cadra hoke lea dau vatarogia ina viyalayalasi vou, merarewasia ke okora, era lai co, nai votavota e tamu osi, ia e yalatakinia ina lea mase, nai horo ni tovo bura,a tara osi ho ina viyalayalasi mai mata.

¹⁶Ia me kodaki me hila ni viyalayalasi, e vina me mase okua e vayaco nia na viyalayalasi.

¹⁷A mase ho aqei vataudeitakinia ho na viyalayalasi ia tabu vina, vahewawahewa,ni hi cola koto okuwa a tara ho na vivataudeitaki.

¹⁸Okua okwe e hukai ke na vatabui botowa, na viyalayalasi a seimata, a tara ga ina dra.

¹⁹Io ni cavusia ho o mosese, nai vavuvuli coko ga, ni vunau vuara cokoga na ecola, aqei kou okua na dra taucoko ni luve ni bulumakau, qeinia na me,qeinia na wai, qeinia na vusi-ni-hivi,ava dradra, qeinia na ISOPA,a kuresia ina vola, I vuara taucoko muni na ecola.

²⁰A kwaya ,oqo na dra ni viyalayalasi, tara vukemutou na kalou.²¹A kureitakinia kodaki talega ke na dra, ina were tabu, qeinia na bilo taucoko ni loju .

²²Ia vica nakwa a tamu vahavahavataki ina dra me kodaki nai vunau, ia kodaki e tamu juru na dra, ena tamu book dei nai valavalaca.

²³Ia e dodonu hoke me vahavahavataki, nai vatakilakila ni vikwa I lomalagi, ina vikwa okwe, Ia na vikwa e rewa jina,eva lomalagi, a vahavahavataki ina horo e toro cake hara vuara.

²⁴Ni na tamu hita na karisito, ina loqi tabu e tara ina lima honi na varaitaki ga ni kwajina,a hita ina lomalagi jina, eva lomalagi , jina ga me laidani nikua ina mata ni kalou- ie ju vuku.

²⁵A hukai muni ni vacabo-nia valevu, me kodaki ni hita ho na bete levu ina loga ni rumu e tabu ina viyabaki, a dau kou na dra ni vikwa hilayali.

²⁶Ia ke kodaki jina, ena dodonu, mera mase valevu nai sekisekivu o vuravura, a qei varaitaki ma vahila,okua na vataosiosi ni vigauna na lokuci me kou dei nai valavala bura,ni vacabori osi ho okua.

²⁷Ia me kodaki a lehi me mase vahila ga, o kora na ecola, me qai sitaku na higa ni lewa .

²⁸A vacabori vahila talega ke na karisito me lai ocasi inai valavala bura no lewa levu,era na laidani ma varua, okua I vuara na waraki sia mera cola,Ia ena hukai ga nai horo.

10 ¹E no ju ga i na voha , nai vatakilakila ni vikwa vina me na sekucia ma , ia ena tamunia nai jukujuku jina e hukai muni ni rewa , inai horo era tara koto ina viyabaki, me vahavhataki nira era voleka koto ke. ²Ia kodaki e rewa ena tamu rewa ni osi na ledra holiwa, ni ra tamu lai juci muni ina i tovo bura, O kora na dau horo, nira vahavahavataki nira vahila. ³Ia na i horo honi, e vivananumi muni ke, nai tovo nbura ina viyabaki. ⁴E dredre haraga me koudei nai varau bura ina viyabaki. ⁵O kuwa okwwa a kwaya ke okua, A laho ma i vuravura nai horo qeinia nai madrali i tamu vinasia, ia o vatakea ga vuau na yago. ⁶Nai horo e mudre , qenia nai horo muni e hrovaki ke nai varau bura, i tamu maritakinia. ⁷Qi kwaya howa, qi na lahowa, qu volai ina vola e viviraki, Mequ tara nakwa e vinasia na Kalou. ⁸A kwaya o kua, nai horo qeinia nai madrali, qeinia nai horo e mudre, nai horo e horovaki ke nai varau bura, i tamu vinasia, he marautakinia, o kua a vacabori me kodaki na VOHA. ⁹A qei kwaya o kua, tolavia qi lahoma mequ tara nakwa e vinasia na Kalou, a kou dei ho o kua nai matai, me tara na kea i karua. ¹⁰Ia jina vahavahavataki , ina i lewa honi ina yago i jina Jisu Karisito, ni vacabori osi ho vahila. ¹¹Ia o kura taucoko na Bete, era ju ara cakacaka ina vihila, ara vacabori valevu, ara cakacaka nai horo honi e tamu koudei rewa nai tovo bura. ¹²Ia okua okwe, ni vacabori osi vahila nai horo e tahila ga enai varau bura, a qei noho ina lima ni Kalou. ¹³A qei wacia ho me tara, okora lea meca, mera bujukia e la. ¹⁴A vacabori vahila nai horo a tara ke okuwa nakwa coko e yaga, vuara era vahavahavataki koto. ¹⁵Ia nai vajinajina vuketatou na Yalo Tabu, io a kwaya osi ho okuwa. ¹⁶Okwe na viyalayalasi, qi na tara vuara, ni osi ho na higa honi, A qei kwaya na Juraga, qi na judei na lequ voha era yaloga, a volai era yalo.

¹⁷Ia na ledra i varau bura, qeinia na vavaqwaulu qina tamu vanunuia ho. ¹⁸Ia me kodaki a boko osi ho, na vikwa honi, ena tamu vacabori tale ho ina hovo varau bura. ¹⁹Okuwa okwe o kemutou na viwekani, ni ju rewa ho meju hita ina rumu ni mahu, ina jina ni lea dra o Jisu." ²⁰Ina calevu vina, e colacola, o kua a vadonia ho o kua, ia nakwa e hita ke nai laji, honi ju yalo . ²¹Balesia ni hila na leju bete levu, ina were ni Kalou. ²²Me ju toso voleka wa ina yalo ekwa jina qeinia na vabausia ekwa jina hara ni yavalasi ju ho ju yalo, meju kua ni laijuci ina bura, ni vahilitaki juho ju yalo, ina wai totoka, e havahava. ²³Ju qulumia qata, na kwa ji kwaya ina vabausia me kua ni cevuju na yalo jina, a yalataki ho. ²⁴Meju vivanumi koto, o ketatou vani ketatou, meju vivakaikai ina loloma, ina varau e vina. ²⁵Meju kua ni deinia na vahoqoni vata, me kodaki nai varau ni Ecola evatu, Meju vivananumi koto, ia me valevu, leju tolavina ni voleka homa na higa. ²⁶Io kodaki ji tovo bura koto , e nia ho ju yalo honi, ni ju kilasia osi ho nai vavuli jina, ena hukai hoke e hila tale nai horo ni varau bura. ²⁷E vo gaho na leju warakisnia, na matakua ina lea higa ni lewa, qeinia na oca katakata muni, honi ena kasira na meca. ²⁸O kua e becia lea vunau o Mose, ena mase ga ena tamu lomani, ni a beitaki vua, eri rua he tolu nai vajinajina. ²⁹Muju vakahamatakinia, ena kodaki ivei na keya levu i yata ni Oca, e rewa ni tara vua, a bujukia na luve ni kalou, A vakawaletakinia na dra viyalayalasi, a vahavahataki ke, a becia ho na yalo ni loloma. ³⁰Ni ju kilasia ho a kwaya, na lequ i tavi ho mequ ocatakinia, qi na haumia ga, a qei kwaya tale, ena lewaira na lea ecola o Jiova. ³¹E kwa vamataku na luju ma ina lima ni kalou cola³²Ia muju vanumia na vihiga mai mata, muju vacecetaki ke, muju qei vohosia na viocasi, ina ocaoca jina. ³³E valu, niju ceburaki deima ina vivalialai qei na vivararawataki e valu, ni muju noqera vata koto o kura era dau kodaki honi. ³⁴Ni muju a lomanira ga era vehuki, era marau ni a caqu dei ma na lemuju i yau , Ni muju kilasia ie muju yaloga, e noju ga i lomalagi na lemuju i yau, evina cake ke na viqasi.³⁵O koya oqo,me muju kua ni deinia na lemuju Jinasia ni na levu na kei hau. ³⁶Ni na yaga vukemutou, na vohosia, me muju tara nakwa e lewaia na kalou , ena lemutou ke na vikwa e yalataki. ³⁷Ni na berebere boto vahewa, ena qei lama okua e lama, ena tamu berebere hara.³⁸I ena cola na Ecola, yalo dodnu ina vabausia, ia kodaki e huka dei muni, ena tamu vinasia muni qu yaloga. ³⁹Ia o ketatou, ji tamu na kodaki, era huka tale howa ina Runa, ji na kodaki ga o kora era vabausia koto me vacolai na yalo.

11 ¹Ia na vabausia honi na leju jinasia ena yaco na kwa ji nuitaki nia qeinia era na djina na veikwa ji tamu dania

²Ia na veikwa okwe o kura na juqwaqwa ara vado nui ma ledra vabausi

³Na vabausia ji kilasia ke na vuravura ea buli i na tata ni kalou, me rewa ni yaco ke me tar ana vikwa e lai dani main a vikwa e tamu lai dani⁴Ia na vabausia a vacabo ma ke o Eveli vua na kalou nai koro e vina mai vo Keni, ina leya vabausia a vadonui keme sae cola yalododonu , na kalou ea varaitaki ma na kwa taleitaki na lai horo. I na leya vabausia o eveli ehi tata koto , djina a leqwa ho⁵Ia na vabausia ala i mei coko ke o Inoke, o kuwa a tamu leqwa. O kua a tamu lai dani tale balesia na kalou meya a hi bere ni lei mei cake,vadjinadjinataki nia kuwa e dau valomavinataki na kalou

⁶Kodaki e hukai na vabausia dreidreimeju valomavinataki nia na kalou . E dodonu o kua e lama vu ana kalou mo vabausia o kuwa e cola, ena haumira o kura era vadeinia.⁷Ia na vabausia o Nea a ciqomi ke la vivacolaitaki na kalou me balesia na veikwa e tamu hi dania, taleirewarewa vua a tarake na waqa me ru taqomaki ke leya matavuwere ni lea tara okwe ,a valewa ma ke na koi vuravura a qei yaco me i taukei ni yalododonu na vuku ni leya vabausia⁸Ia na vabausia a talairawarawa ke o Eparamana leya lai co me la ma ina vanua ena ciqomia ke na kwa e taukenisia . A qei lahowa, ia e tamu kilasia na vanua e lai koto ke

⁹Ia na vabausia e lai no laho ina vanua yalataki kodaki na vinilagi .A lai no ina werelaca qainia o Waisake o jekope , o kura muni era taukeni sia vata na kwa yalataki.

¹⁰Ea nanamaki ina rara ena ka yavu , e tauyavutaki a tara na kalou¹¹Ia na vabausia e a ciqomi ke o Eparama me sa tama ni hila na kwhaweha adjina o serai a hivisia na gauna me rewa ni va sucu nia ke na kwhaweha. A yaco, adjina a juqwaqwa ho, a yalodjina vua o kuwaa holia vu ana tata ni yalayala.

¹²Ia mai vu ana hila na siqwane o kuwa a leqwa hara se kena kawa ni ecole e kodaki na keya levu na kalokalo ni lomalagi qeinia na volivoli ni matacewa na kedra wiliwili¹³Era mase ina vabausia o kuracokoga o kwe , ara tamu ciqomia ken a kwa yalataki nia, ara vadjinadjinataki nia muni ni o kura era vunilagi era viyatoyaki ju i vuravura .

¹⁴O kura era kway ana vikwa okwe era varaitaki nia vamatata ni o kura era va donui ju na vanua me Ledra.¹⁵E djina k era nimia na vanua ara biubiu ho mai ke ,ke rewarewa me lehu tale ke.

¹⁶Ia era vinasia ga na vanua vina , honi e valomalagi .O kuwa honi na kalou e tamu majuataki nia lai kwai o kunana bna a wa honi na kalou , e varautakinia na rara me ledra¹⁷Ia na vabausia e vacabo nia ke o Aisake o Eparama na gauna a vatovolei ke o kuwa e luvea tahila me vacabo nia ,o kua okwe a tau na tata ni yaloyalo vua

¹⁸Nia jukuni ho vo Eparama ,leya kawa o Aisake ena vatokai me lemu kawa

¹⁹Ia a vajinasia e vuni yaloga o Eparama ni rewa vu ana kalou me vacola ma tale ma na leqwa o Aisake, e rewa niju kwaya ke,a ciqomia o Aisake tale ma na leqwa Eparama²⁰Ia na vabausia na tata ni vivakalougata taki ke o Aisake ivo Jekope qainia o Isoa ina veikwa e hibere ma.

²¹Ia na vabausia a tata ni vivakalougata taki ni vu ki o luvea o Josefa na saigwane o Jekope ni hi bere ni leqwa . a tola ira a mahu vua na kalou ,a vatatan koto ina lea ulu ni toko

²²Ia nav uku ni vabausia o Joseva ni voleka ni lama i leqwa ,a tata vuka o luvea o Isireli balesia na ledra biubiu ma i Ijipita vacalevutaki ni ra na tara vua e jua²³Ia na vabausia o Mosese na gauna a seno ke, eru holomaki niya me tolu na vula o kura lai jubujubu balesia ni ru dania ni kwhaweha rairai vina .Ara tamu matakucia ken ai varau ni viyaqwane

²⁴Ia na vabausia o mosese na leya jubu cake ma e tamu vinasia me la cake ni o kuwa o luvea o Fero na lewa.

²⁵A djigitaki nia o Mosese me va rarawataki qera na e cola ni kalou ni lea lai ciqataki nia na cola i valavala ca ina yavalu na higa.

²⁶E vadjinasia na vivarivariva balesia na sekucia na karisito e yavu levu mai vu ana yau mai Ijipita, o kua a vadonua koto ga na kai hau²⁷

²⁸Ia na vabausia eya maroroisia ke na kana vata ni lkao sivia qeinia na kureitaki ni dra, o kuwa e valeqwanira na sene i mata me kuwa ni dere ira p luvea o Isireli na seigwane era ulumajua.²⁹Ia na vabausia era takoho via ke na wahawaha dradra kodaki ga ni vanua mamaca. Ara vatoto voli sira na koi Ijipita, yaco meracedromu taucoko ina yaloga ni wahawaha.³⁰Ia na Vabausia eya kwahura ke na keya ba o jeriko ni osi na ledra wavoki sia ina ka viju ni higa.³¹Ia na vabausia o Reapi na lewa saqamuwa a tamu leqwa qera o kura na vavauqwa, balesia o kuwa a vacegu ni ru na yamata aru lawa.³²Ia na ca tale mequ kwaya? ni hukai ho na gauna mequ jukuniru ke o Kitioni, o Peraki, o Samisoni, o Jefica, o Samuela qeiniru na parofita.³³Na vabausia ara vamalumalumutakinia ke e yavalu na mataniju, ara tara ke na kwa e dodonu, ara rewasia me ledra na kwa yalataki. ara hodosia muni e guhu na laione.³⁴Era valo nia na kaikai ni mudre, era cola ma ina heleiwau, ara vacola mai na baca, ara qwaqwa ina i valu, qeinia na ledra rewasira na mataivalu ni vanua vayawa.³⁵O kura na lewa ara ciqomia na ledra leqwa nira na va jucake tale mai na leqwa. e yavalu e vararawataki ara tamu vinasia mera hereki, ia mera vakawaia le e vina na jucake tale mai na leqwa.³⁶E yavalu ara vatovolira ina ledra varivariva cira, ara waralaki ara venu ina jeina aru biu muni were ni vivehu.³⁷Ara lai vaviri na vaju, ara muhu rua ina varo, ara vamase ina heleiwau, ara vilayaki nira uku ju na hulu ni hivi qeinia na vulu ni me, era tamu rewa kwa, ara vararawatakiara vaburaburataki.³⁸E tamu gwanisira ho na vuravura okwe. Ara vilayaki ina vivanua dravuihiga qeinia na viyataga, ina viqwara vaju qeinia na qwara era keli i yaloga ni qwele.³⁹E dina okura coke na ecola, okwe era vadonui mai vua na Kalou ina vuku ni ledra vabausia, ia ara tamu ciqomia na kwa yalataki.⁴⁰Na Kalou e juvania na kwa e vina hara me balesi ketatou ke hukai o ketatou , kea tamu tara vavina.

12 ¹Na vvei kwa e ni wavolisi ketatou me kodaki na o era tolavia ketatou,me dju biusia dei na kwa e bibi coko na valavala e vura djina tao coko ke,me dju druhavia koto ga na kwa e no dju mata.

²Medju tola koto ga vo Jisu,okua a sekivutakinia e na haumia na ledju vabausia.Me dju cagitarakinia koto na kalou,a vohosia vahila koto ina kauvelatai,a tabu madjua na ledra varivarivacia,a qai lai tadra okua e lima i matau lai nono va juraga.

³Me dju dau vanumia balesia a vohosia na ledra dau voha va buraburatakinia e levu na ecola,me ra kua ni wale he me ra hori varewarewa.⁴Muju tabu vorasia me muju vivamase,

Na lemuju i valavala bura qeinia lemuju dau viba he na lemuju viburasi.

⁵Muju bara numideisia na vivayaloqwaqwataki a lai kwai vakemutou qeinira na vero.Luvequ mo kua ni qulumia vamama na vavuvuli ni kalou,he mo qulu boto ju varewarewa na gauna i i vadodonutaki ke.

⁶Na kalou e vavulicira na evola e lomanira qeinia muni e dau vihohomitaki vuara okuru era ciqomia na kwa vua.

⁷Na kalou e dau vataro me dju hotaqea na dredre me dju vuli ma ke o ketatou o luvea. Na vero dji la vavuli vo kuru ledjui jubujubu.

⁸Kodaki dji lai vavuli dji na valavia na calevu me dju vavulici ke,dji na kodaki na vero hukai ledra jubujubu qeinira okura e hukai ju o luvedra.⁹E no na ledju i jubujubu ina vuravura okura era vavulici ketatou,o ketatou me dju rokovira.

¹⁰Kuru na ledju i jubujubu eri vivavuli boto na gauna lekaleka, era kilasia ena vinake o ketatou.Iya la vivavulici na kalou me dju vina ke, me dju rewa ni waheia ke na lea havahava.

¹¹Hukai hila nai vavuli me dju ciqatakinia,dji na oca ga ke he na raraci.Iyo e na vavuatakinia na kwa vina.¹²Me dju vakaikaitakinia dju lima e damele ju qeinia na juru e malumalumu.

¹³Me dju vadodonutakinia na calevu ve dju la me rewa ni dju kua ni vahehe niru na bura ni la ia me ra vacolai.

¹⁴Me dju hagaia me dju no vacegu qeinira na ecola qeinia me dju yalo havahava,ni hukai hila e na tolavia na kalou.

¹⁵Me dju qaraunia me kua ni hila e ladei ma ina loloma ni kalou,he hila na waka gaga me jubu ma me vavunia na bura,he era na levu era na hewahewataki.

¹⁶Qaraunia me kua na dau vasisidro he meru dau beicia na kwa e vatabui me kodaki o Iso a volitakinia na lea ulumajua coko ni cawa.

¹⁷Me dju kilasia okua a vinasia me voha vakalougata takisia a qai tasi holia,balesia a tabu tolavia e hila na kwa me veivujuni rewa ke,a va tolavia vina hara a qai vakawaia ga e mata.¹⁸Muju tasi la ina yataga e rewa ni ju dereia,na yataga e cece,driodrio,na o lolo qeinia na cagilaba.

¹⁹Qeinia na rogo ni davui,na rogo ni domo ni voha a rogo E hukai hila tale na viha me lai kwai vuaru.

²⁰A ra tabu vohosia rewa nai varo:Kodaki e dereia na yataga na manumanu e ra na lai vaciri.

²¹Me ra matakucia na rairai ni kwa a kwaya o Moses,Okua a karacia a qai haqanini.²²Aru qai la ina yataga o Saioni qeinia na rara ni ledju kalou cola,I Jerusalemi valomalagi,Qeinira na i Hoqohqo ni Agilos i ra tabu wili rewa.

²³Na ledru i hoqoho na ulumajua,A ra volai juho ma i Lomalagi vua na kalou,A lewa ira na yalo dodonu me ra vakalougatacoko ke.

²⁴Muju lama vo Jisu,okua dau vatarogia na veiyalayalasi vou,Qeinia na dra kuretaki e cavusia vina ke me kodaki e dra o Eveli.²⁵Dania me kua ni djua na voha vuwa e voha kodaki eri tabu juba me ru djua vuara okura e ra voha ke i Vuravura,ena dredre valevu lodaki dji vuki dei ho ma vuwa e voha koto ma i lomalagi.

²⁶Na gauna okua e vacekujunia ke la voha na vuravura,a qai yalatakinia a kwaya,Ena vahila tale qi na tabu vacekujunia tahila na vuravura,O Lomalagi muni.²⁷Na voha”Vahila tale”kea i balebale honi na kea ladei na kwa e rewa ni vacevujunia honi na kwa bulia,na kwa e tabu rewa ni vacevujunia ena nokoto ga.

²⁸Iya,Dji rewasia na mataniju e tabu rewa ni vacevujutaki, me dju vavinavina medju qulumia hara va mahuna na loloma holi,medju qwaravia vina na kalou ena yalo mahuna qeinia medju matakucia.

²⁹Na ledju kalou e kalou bukawaqa

13 ¹Me nokoto ga na vilomani va vitacini.

²Kua ni numideisia na kawai takiniru na vunilagi. E vu okwe, yavalu era kawai takinia na agilosí ara qai tabu kilasira ju³Numia okura era vehu ju, me kodaki ga I vehu qera ju. Numira okuru na valoloma, me kodaki ga I yago qeinira.

⁴E dodonu na ecola taucoko mera varokoroko takiniru na vamau, qeinia na darodaro ni vamau me havahava, ia na kalou ena valewaira na viyacovi ina taudaku ni vamau, qeinira na vidriva.⁵Meju kua ni kocovia na sede. Ia meju yalovina takinia na kwa eno juho vakedatou, na kalou a kwaya osi ho,” ena tabu biusikedatou he deinikedatou.

⁶Ia meju yalo vacegu meju doudou ke na kwaya, na kalou leju dau ni vivuke’, qi na tabu matakú, naca era na tara rewa na ecola?⁷Numira na viliutaki, okura na vunau takinia na voha ni kalou vuako, mo numia muni na vua ni ledra i valavala, vasakea ledra vabausia.

⁸Jisu karisito e hila koto gama niavi, nikua, tawamudju.⁹Me kua ni meiko dei nai vavuvuli mai vuaru na tani, e vina na yalo me vakaikai taki ina loloma holi wale, tasinia ina cawa ena tasi vukeira okuru na yato ga vainira.

¹⁰Eno nai cabocabo ni horo mai vuara era qwaravia na were tabu e hukai na dodonu mera kana.

¹¹Na dra ni manumanu e vamase ina vuku ni valavalaca, e dau kou na bete levu ina yaloga ni were ni horo, kea vo ni yago ni manumanu e vacece ga ina taudaku ni ledru I nono.¹²O jisu muni a mase ina taudaku ni rara me rewa ni vahavahava taki na ecola ina lea dra tahila ga

¹³Ia e vu okwe meju la vua ina taudaku ni keba meju Vohosia qeinia na vivalialiai.

¹⁴Ni tabunia leju rara okwe meju no vahila koto ke, Iya meju vadania koto ga okua e hibere ma.¹⁵E vuku ga okwe, meju caborinia koto ga nai madrali ni vavinavina i vua na kalou, va vinavina vua ju tabariguhi, niju vajuhania e yaca.

¹⁶Ju kua ni numideisia meju tara vinasira, ju vivuke I vuara na ecola, ni vinasia na kalou na mataqwali madrali okwe.

¹⁷Talairewarewa , vamalumalumu takiniko I vuaru lemu dau ni viliutaki, ni ra yadravia ju mu yalo, me kodaki okura era jukunira, talairewarewa I vuaru na viliutaki me rewa niru tara ina yalohavu, mera kua ni vujugu, ena tabu yaga vakedatou¹⁸Ju mahulakinikedatou, ni vivauquesi niju na yalo havahava, ni dodonu meju cola takinia na dodonu ina kwa coko ga.

¹⁹Vayaloqwaqwa takiniko meju tara valevu okwe, mequ rewa ni lehuviko tale ma varewarewa.²⁰Ia na kalou ni vivacegi okua a kou lehu tale ma na lea mase na dau ni vatawa hivi, na leju kalou, e vuku ni dra a tara ke na viyalayalasi tawa madjugu.

²¹Mo vaiyaragi ina vikwa vina taucoko me yaco gake lea lewa, me tara vakedatou na kwa e vina I vua.²²Ia qi vamamahu sikedatou, na viwekani, mo dagia na voha ni vivayaloqwaqwa taki niq u volaia vakemutou

²³Me muju kilasia o taci kedadou o Jimoci a hereki ina gwalala, qeinia okua qi tolaviko ke kodaki i lama varewarewa²⁴Kidavakisiru na viliutaki qeinia na vabausia. Me kodaki ledra vikidavaki I itali

²⁵Me no qekemutou taucoko na loloma.

Jemesa

1

¹Jemesa, na dauniveiqaravi ni kalou ledju Juraga o Jisu Karisito, vuara na jini karua na yavuha na veivanua miji djuku veinono maike : Muju Cola Vina! ²I vo kemutou lequ vitacini, meju dau hoqomia na veidredre yahila ji dau hotaqea. ³Me muju kilasia ni dau vajubunia cake na lemuju vabausia honi na vohosia.⁴Me sini vina hara na drawe ni vohosia, me muju vina taucoko ke, me kua ni hila na kwa e vasikina ga. ⁵Kodaki e hila ivo kemutou e

vinasia na kila yalomahuna, me kerevia ga vua na kalou, qeinia e dau holi ina yalo vina he tamu dau vadjuidjuitaki ; ena holi ga vua.⁶Kodaki e hila ivo kemutou e vinasia na kila yalomahuna, me kerevia ga vua na kalou, qeinia e dau holi ina yalo vina he tamu dau vadjuidjuitaki ; ena holi ga vua.⁷Ia me kua ni numia ni na holia tale vua e hila na kwa na kalou, ni sa ecola bujubuju rua, vicalasi na lea I varau taucoko.⁸Na ecola bujubuju rua he cecevujuvuju e lea I valavala coko ga.⁹Ia me ciqa na ecola bujuraki bale ena lea lavesi cake.¹⁰Ivo kua na vujuniyau ena malumu bale ma balesia ena lavele kodaki na he ni mau.¹¹Ni na cabe na higa vata qea na cagi katakata ena vamalai nia na mau, luca na henikai, lavele qei nia kea herau. Ena tautauvata qea na ecola vujuniyau ena heyavu dei ena vu ni lea I valavala/varau.¹²E kalougata na ecola e vohosia na dredre ena gauna e vatovolei ke. Ni na vatovolei osi, ena rewasia na oho ni cola a yalataki nia na juraga vuara era lomania.¹³Me kua ni hila e valuhinia ena gauna e vatovolei ke” E vatovolei siyau na kalou”, balesia ni tamu dau vatovolei na Kalou ena kwa e bura, he me vatovolei hila tale.¹⁴Ia na ecola yahila valeqwanira na ledra gagadre bura, vavunia me meira dei me “entities” nia.¹⁵Na gauna e osi homa na ledra domedome *garogaro ca, ena vasucunia na valavala bura, ena gauna e toso cake ke na tovo burea ena qai ena vavunia na mase.¹⁶Kua ni rewasie wawatoto lequi vitacini.¹⁷Na holiholi vina taucoke qei nia na vei holiholi taucoke e yaga e lama I yata. E labale mai vua na tamadra na cece, e hukai vua na veivukiyaki he na mawalo ni veiyatoyaki.¹⁸Na Kalou e djigitakinia me vasucunia na voha ni djina, meju kodaki nai hevu ni veikwa a bulia.¹⁹O kemutou wekaqu lomani , me muju dau wawatoto na varorogo, berebere na tata, me muju dau berebere muni na oca,²⁰balesia na oca ni ecola e tamu viraurauqe na lea havahava na Kalou.²¹Ia me muju koudei na varau bura taucoke, vabausia ena yalo malumu na lea tata a sei ho e lomamutou, a vacolani kemutou osi ho mai ke.²²Me muju sekicia na tata me kua ni muju ni rogo boto ju, me vacalani kemutou.²³Ia kodaki e hila e rogo boto koto na tata qai tamu vasekucia, e tautauvata qei nia na yecola e dau vabulecaki nia na Iloilo.²⁴Ni vabulecaki nia osi, a yato hara, numideinia ke kea rairai kwadjina.²⁵Ia o kua e vatolavia na yalomahuna nai varo,nai varo ni vihereki ena dei ke, ena rogo a kaha, ena cakacaka taki nia mai ke, ena kalougata ke o kua eba lea cakacaka.²⁶Kodaki e hila ivo kemutou e numia na lea loju, qai tamu tarovisia e ma, ena vacalania e yaloga, ena tamu yaga na lea loju.²⁷Na loju havahava e tamu cala e mata ni Kalou o Tamaya.

² ¹Ivo kemutou lequ vitacini, kua ni qulumia lemu vabausia vua na viagwane o Jisu Karisito, na Kalou lagilagi, vuara valu tale na yecola. ²Kodaki re hila hita wa ina hila na bohe me uku juwa na hulu koula kodaki veihulu hila na vujuniyau qei nia hila na yecola vaihulu kodaki na dravudravua. ³Mo qai tolavia na yecola vata ga veihulu vina me kwaya, "I tadra koto okwe ina hila na vanua vina," ia mo qai kwaya vua na yecola dravudravua, "Iko jucake koto ga kiyoqo" he "toso wa hila hila tale na vanua", "I tamu valelewa veini kemutou koto ga? I dau valewaira tale ho ina lemu vakahama bura?" ⁵Varogo kuru coko taciqu, a tamu jigitaki nira na Kalou na yecola dravudravua ina vuravura mera vujuniyau ina vabausia, mera taukenisia ina mataniju a yalataki nia osi ho vuara kura era lomania? ⁶Ia o iko o valolomataki nira na dravudravua! Ia tamu nira ga na vujuniyau era vivalolomataki koto? Tamunira ga kura ara dresiko ina werenivilewai? ⁷Tamunira ga ara vakou burataki nia na yaca talei/vina o lai covi ke? ⁸Ia kodaki iko, a vataudeiniko ina lawa mai na siki ni Vola Tabu, "Lomania wekamu kodaki lemu lomaniko veiniko", iko i tara vina. ⁹Ia kodaki mo tomakisira yavalu ga, iko i valavala bura ho, ena vilewaitaki niko na lawa kodaki nio bahukia ho na lawa. ¹⁰Ia ivo kua e vasekucia taucoko nai varo, kodaki ga a tacaeq ina hila na kwa, he vajinajinataki nia lea bahukia na lawa. ¹¹Ni o kua ga a sei kwaya, "Kua ni dauyalewa," ia kwaya muni, "Kua ni laba". Kodaki i tamu dauyalewa, ia i dau laba, i talaidredre ho i nai varo. ¹²Na lemu voha qeinia na lemu I varau me tautauvata qei nia na lawa ni vihereki. ¹³Na vilewai eri tamu calevu vata na loloma balesi o kura era dau tamuloloma. Ia na dauloloma e rewa ni veivuke. ¹⁴Ena yaga vacare vitacini kodaki e hila e kwaya ni mo vua na vabausia ia a qei tamu cakacaka takinia. E bara rewa ni vacolania la vabausia. ¹⁵E taravaca kodaki o gwanequ he o taciqu eru veihulu vabura. A qei hukai na kedru cawa. ¹⁶A bara hila vukemutou a kwaya vuwara, mo la ina vacegu, muju vivaqwaqwataki koto. Ia kodaki miji dau holia vuwara na kwa era gadrevia me yaga vuwara. Na jubu ca ena ledra he naca ena yaga vuara. ¹⁷Ina calevu vata ga oho ji kwaya ke vabausia vainia: kodaki ena hukai ke na cakacaka he me cakacakataki ena mase ga. ¹⁸Io e hila ena kwaya o iko eno vuako na vabausia; O yau eno vua na cakacaka. Io mo varaitaki nia ma vuau na vabausia e hukai ke na cakacaka. Qi na qei varaitaki nia muni wa na vabausia e cakacaka taki. ¹⁹I vabausia ni tahila ga na Kalou jina. E donu vina. Ia na niju he o kura na niju era vabausia muni ara qei haqanini he matak. ²⁰I bou mata kilasia o iko na ecola riva he gwalala mu ulu na vabausia kodaki e tamu cakacakataki ena tawa yaga. ²¹Bara o Eparama leju Nahuna a vajinajinataki nia na cakacakataki ni vabausia me cabonia o luvea o Aisake ina cabocabo ni horo. ²²Ina tolavia na vabausia e cakacaka qea la (cakacaka ni vabausia) e taucoko ke na lea vabausia ina vacaboihoro. ²³Nai Vola Tabu e kwaya nio Eparama e vabausia na Kalou: a wili me yalo dodonu. O Eparama e wili me nia la I tokani na Kalou. ²⁴Mo tolavia na cakacaka e vadonui ke na ecola. E tabunia ga na vabausia. ²⁵Ina calevu vata ga okwe o Reavi e hila na lewa e dau matamata seigwane a ciqomiru na mata ni Kalou a qei vatalasiru meru sekucia tale e hila na calevu. Me kodaki ni na mase na yago ni lavele na yalo. ²⁶Ena mase kodaki muni ke na vabausia ni hukai na cakacaka.

3 ¹O kemutou na viwekani me kua ni lebu vukemutou me nia na qahenivuli balesia vuketatou ji drou vavuvuli, jina vajulewataki he vajikevi na leju I tavi me kodaki na kea lewa. ²Balesia ni levu hara na veikwa ji drou vacalakwa ke kodaki e tamu vavoha ia jina dododnu va ecola meju vajulewataki nia juke ju yago he julala taucoko. ³Kodaki ji biusia nai varaike ina guhu ni ohe me rewa ni tara ke o kua na kwa e vinasia. Ia ena rewa muni ke me na vajulewataki e lala he yago na ohe. ⁴Tolavia muni re o kura na waqa. E jina ni ra waqa yalevu era vacircirini waqa ena vanua e mata lake he me hoko ke. ⁵Me kodaki muni ke ju ma e siki ni lala hewa he siki ni yago hewa. Ia e dou kwaya koto ga na vikwa yalewa. Tolavia na kwa hewa na quto he na mudre e rewa ni vacecenia he mulasia na vikaikai yalevu. ⁶Na ma o kua muni na quto he na mudre, na vuravura ni valavala bura he tovo bura vuwara na viwekani. Ju ma e rewa ni vivacalai he vavunia na tovo bura. O kuwa muni e rewa ni vamudrenia na quto ina calevu I eli he ina ruha tawamuju. ⁷Vuara na manumanu kila taucoko era vamanootaki nira ga na ecola. ⁸Ia e hukai hila na ecola e rewa ni vamanowataki nia ju ma. O kua e hila na siki ni yago he lala e tamu drou vacegu ni tara nai valavala ca he tovo bura. E vuqa ju vua na gaga qeinia na vivamse. ⁹Ena vuku ni kwa taucoko okwe ji vavinavina ke vua na Juraga na leju Nahuna ia na veikwa okwe ji tamu vinasira ke na ecola. O kura ara buli ma mera moicia na Kalou. ¹⁰Ma ina hila ga na guhu, na guhu ni vavinavina qeinia na guhu ni kweikwei. O kemutou na viwekani nai tovo kodaki okwe me kua ni drou tara. ¹¹Mai na hila na mataniwai e bara rewa me tovure mai ke na wai kamikamica qei nia na wai gaga. ¹²O kemutou o wekaqu a bara bau hila na vuni lolo a vuatakinia ma na olive he hila na vu ni lolo me vuataki nia ma na lolo e kodaki muni ke na mata ni wai mahima e tamu rewa ni tovure mai ke wai kamikamica. ¹³O cei e vuku a qei kila kwa ina kemuju maliwa? Mo deinia na ecola e varaitakinia la cola vina ina lea cakacaka ina vuku qeinia na yalomalua. ¹⁴Ia kodaki eno ju na dauvuvu, e gaga ni muju yalobura qeinia na dau viba. Muju kua ni lavesi kemutou cake he dokadokai kemutou ena vigirisi I nakwa jina. ¹⁵Ia okwe e tamu sa jina e labale ma I lomalagi ma I vua na Kalou. E vavuravura a qei tabu vayalo he va Kalou a qei vaniju he driodrio. ¹⁶Ina vanua eno ke na vuvu qeinia na kea vanananu bura, eno muni ke na wohowoho ni vakahama. Nai tovo e tamu va Kalou he I tovo driodrio. ¹⁷Ia na vuku jina e labale ma I lomalagi. Matai ni kwa e havahava e vivacegui ena loloma. E yalomahuna, e drau vivamahusi rewarewa e vuqa ena loloma. E vuavua vina, tamu vivajuijuitaki a qei jina. ¹⁸Ia na vua ni yalo dodonu ena seivaki vata ina loloma vuara era drou

loloma.

4 ¹Naca e vavunia koto nai valu qei nia na vivala kemuju maliwa? E tamu vavunia koto na vivala muju lala lemuju garovia na kwa vayago? ²Miji djivia ia midji na tamu taukenisia. Miji laba, muju kocokoco, ia midji tamu na rewasia ga. Midji viba muju viburasi koto. Midji tamu na tabu taukenisia ni mudju tamu kerevia vua na Kalou. ³Midji kerevia ia ena tamu na holi ivo kemutou ni cala koto nai naki midji kerevia ke, me mudju vacegui ke na vikwa vayago midji garovia.⁴Kemutou na yecola miji vidrivasi! Midji tamu kilasia ni o vivinasi qeya o vuravura e vimecaki qeya na Kalou. Ia o kuwa e gadrevia me vitokani qeya na vuravura e tara o kuwa me vimecaki qeya na Kalou. ⁵Miji numia nai Vola Tabu e kwaya na kwa e tamu yaga, "E tokohihirlaki vua na Kalou na yalo e holia me no vuketatou?"⁶Ia na Kalou e holia valevu na loloma, e kwaya nai Vola Tabu, "Na Kalou e dau vorasia na viavialevu, ia e holia na loloma vuara na yalomalumalumu. ⁷O kuwa mo vamalumalumutaki niko vua na Kalou. Vorasia na niju, ena qei juba dei ma vuako.⁸Lama vavoleka vua na Kalou, ena qei lawa vavoleka vuwako. Va havahavagtaki nia mu lima, o iko na yecola i valavala ca, vahavahavataki ma mu yalo, o iko na yecola i lomaloma rua. ⁹Muju liaci kemutou ina yalo e bibita , muju valoloku, muju tagi!Na lemuju vimalicaki e vuki me vitagicaki qeinia na lemuju ciqa me bibita muju yalo. ¹⁰Vamalumalutaki ni kemutou ina mata ni Kalou, o kuwa ena qei lavesi kemutou cake.¹¹Kuwa ni voha vaburaburataki nia e hila, taciqu. Na ecola e voha vaburaburataki nia o tacia he valewaia o tacia o kua e voha vaburaburataki nia na vunau qeinia eru valewia na vunau. Ia keo valewaia na vunau, o iko i tamu cola takinia na vunau, ia i valewaia. ¹²E hila ga e holia na vunau o kua muni e lewaia. O kuwa tahila e rewa ni taqomaki nia he varuhania. O cei o iko mo lewa ia o wekamu.¹³Ia varorogo, o iko i kwaya, "nikua hei qwta jina lawa ina tauni; lai noju ke me hila na yabakli, vivoli mo tara me jubu". ¹⁴O cei e kilasia na kwa ena yaco i qwata, naca lemu cola? Nio hila boto nai garu e osi ga a lavele tale wa.¹⁵Ia kemuju kwaya ga ke vina vuwa na Kalou, maji na cola maju tara okwe he maji tara oqo. ¹⁶Ia okwe o iko i jukujuku niko me balesia na lemu juvajuva lawaki ca. Na vikwa coko i jukujuku niko ke e bura. ¹⁷I ke hila e kilasia me tara vina a qei tamu tara, vuwa honi e valavala ca.

5 ¹Ivo kemutou na vujuniyau, muju tagi ina rarawa balesia na vikwa rarawa e varau yaco ivo kemutou. ²E qeavu homa lemuju iau, ra kania ho na harahara na lemuju i hulu. ³Veveka homa lemuju koula qeinia lemuju siliva, na kedra veveka e lemuju vadjinadjina, ena kania muni muju viciko. Na kwa miji kumuni sia koto ena kodaki na bukawaqa ni osiosi ni higa.⁴Dania, era tagi homa na kedra i hau na yecola cakacaka ara lama i tamuhuki sia lemuju were, ni muju a tamu holia na kedra i hau. A rogo tale homa o Jiova ni lewe levu, na ledra tagi ni kere vivuke na dau tatamuhuki. ⁵I giritaki nia nio no vina na vanua yawaiyata ina vuravura, nio valiucia na vacegu nio gagadre ni lemuju yago. Vavunia me uro maju yaloga ina higa ni vivamasei. ⁶Miji beitaki nia, miji labasia na yalo dodonu. Ena tamu hakemutou?⁷Me muju vohosia koto ga lequ vitacini me yacovia lea no ledju Juraga. Tolavialena wacia koto ga na dau seisei na vunikai talei ina ledju vanua, ena varaitaki nia koto ga lea vohovoho me yacovia ni ku kea luvu e ku okwe qei nia na luvu e ku i taku. ⁸Varaitaki nia muni na vohosia, vadeitaki nia mu yaloga ni voleka homa na gauna ena noke na Juraga. ⁹Me mudju kua ni voha ocaoca ra vitacini, mo kua ke ni dau lewai. Tolavia! e udju juho ina mataniwere na juraganilewa. ¹⁰Ra vitacini, muju vasekusekucia na ledra varaitaki na parofita era dau voha e yaca o Jiova, ena kwa era tara nira hotaqea na vikwa rarawa qei nia ledra vohosia. ¹¹Tolavia! era dau vayacania mera ciqa na dau vohosia. Muju rogo ho lea dau vohosia o Jope, muju dania muni ho lea vakalougatataki nia o Jiova me varaitaki niake o Jiova ni dau vikwaitaki qai dau loloma muni.¹²Na vikwa coko okwe, lequ vitacini, muju kua ni dau vohavoha bura, ina lomalagi he na vuravura, he i vei tale. Me io lemu va io qei nia lemu Hukai me Hukai, balesia mo kua ni vilewai ke.¹³E hila ivo kemutou e hotaqea koto na dredre? Mo mahu koto ga. E hila ivo kemutou e ciqa? Me vavinavina. ¹⁴E hila ivo kemutou e baca? Me covira na qahe ni loju, me ra mahulaki nia. Mera lumusia ina waiwai e yaca ni ledju Juraga. ¹⁵Na mahu ni vabausia ena vacola nia na baca, na Juraga ena vajucake nia. Ia kodaki e valavala bura, na Kalou ena vohosia.¹⁶O kua ke okwe mo vajuhania na lemu i valavala bura, me muju vinumi ina mahu, ni muju na lomani ke. Muju kua ni becia ledra mahu na yecola yalo dodonu ni na yaga valevu. ¹⁷E yecola ga kodaki ketatou o Ilaija, ni mahulaki nia me kua ni ku na luvu, a qai tamu ku na luju na luvu me yabaki tolu vula ono. ¹⁸Osi a qai mahu tale, a qai ku ma na luvu i lomalagi a vua na qwele¹⁹Kemutou o taciqu, kodaki miji vagirisi, me hila ivo kemutou e ladei ma ina djina me qai hila tale me vuakeia me lehu tale ma. ²⁰Me muju kilasia koto o kua e vuakeia na yecola bura me lehu tale ma e vacolania ho na yecola honi, e ubia hoke e koro nai valavala bura.

1 Pita

1 ¹O Pita na lea Avositolo o Jisu Karisito I vuara na ecole djigitaki ni Kalou era no vavunilagi ju I Ponito, I Kalatia, I Kapasitosia, I Esia qei nia I Picinia. ²O kora a ra djigitaki osi ju ho me kodaki na lea lewia na leju Viagwane nai Vacola, me ra vahavahavataki ina Yalotabu, me ra talairewarewa ke a ra qei havai mai na lea dra talei o Jisu. ³Me ju vavinavina vua na leju Viagwane o Jisu Karisito, na vuku ni lea loloma a holia mai ke vo keatatou na I nuinui vou ni lea ju cake tale o Jisu Karisito. ⁴Okwe na leju I votavota tawa mudju, e tamu djuka ena tamu ruha vahila, ni varautaki ju ho me balesiko mai Lomalagi. ⁵O kemutou miji na maroroi ma ina Lima qwaqwa ni Kalou ina vuku ni lemuju vabausia, ina cola e varautaki me balesi kemutou ina gauna mai taku.⁶I na ciqatakinia na vikwa okwe, vitalia ga ni dodonu mo rara watakinia na vivararawataki e yaco koto vo kemutou. ⁷O kua e nakisi me vatovolei ke na lemuju vabausia. Na lemu vabausia e uahivi cake ma ina koula e bura rewarewa, vitalia ga ke vatovoli ma ina cece. Me kwa ga ni vavinavina, me lavesi a rokovi ke na lea lehu ma na Viagwane o Jisu Karisito. ⁸E djina I hibere ni tolavia, ia I lomania. E djina ina tamu dania ho nikua, ia I vabausia ga ina yalo e ciqatakinia valevu na kea levu e tamu vamacalataki rewa. ⁹Balesia ni muju ciqomia ho na lemuju vacolai, ni o kua ga okwe na I naki ni lemuju vabausia. ¹⁰Na cola okwe aru a vadania, aru vatarogia vamatayahewa na Parofita, a ra qei vajuhania ke nina lemutou na loloma.¹¹Ara qei vadania o cei, he na gauna vaca a voha ke vuara me kodaki lea djucia koto na Yalotabu e noqera koto, nina hotaqea re na rarawa na Karisito ni hibere ni qei hotaqea na vikwa e dokai e lagisi ke. ¹²A qei varaitakinia vuara na Parofita na Kalou ni ra tamu na qwaravira ga vainira, ia me ra qwaravi kemutou, na ledra vadewatakinia na I talanoa muju a rogo mai vuara na vunautakinia nai jukujuku vina mai vua na Yalotabu o kua a lai vatala mai Lomalagi, a ra dau vinasia ju na Agilosí me ra bau kilasia na vikwa okwe.

¹³Na kwa okwe, e dodonu me muju yadrayadravaki na vuku ni cakacaka me muju tara, muju yalomahuna, muju namakisia koto na vivakalougatataki ena holi vo kemutou na gauna e na laho mai ke na Viagwane o Jisu Karisito. ¹⁴Me kodaki e hila na kwhewa dau varorogo, mo kua ni lehuvia tale na lemu cola makawa.¹⁵Me kodaki ni yalo havahava o kua e vico, me muju yalo havahava muni ke ina lemuju I valavala coko ga.¹⁶Ni kwaya na lea voha “

Me muju Havahava ni qu sa Kalou havahava o au".¹⁷Kodaki ga lemu dau mahusia lemu Viagwane, o kua ena vajulewatakinia vadodonu na cakacaka ni ecola yahila, ena hukai na vitotaki, muju rokivia ina vigauna coko ni lemuju cola.¹⁸Me muju kilasia mai na varau cola tawayaga a ra colatakinia lemuju qaseo kemutou muju a tamu voli mai na vikwa vailoa, na siliva he na koula.¹⁹Ia muju a voli vo e dra kaikai ni leju Viagwane o Jisu Karisito, na dra ni lami e tamu djuka vahila.²⁰Okua a djigitaki osi ju ho ni hibere ni buli na vuravura me balesi kemutou, a qei varaitaki ga ma ina osiosi ni gauna okwe.²¹Lemuju vuni vabausia na Kalou, o kua muni ga a vavunia na jucake mai na mase, holi vua nai ukuuku, ni o kua ga na Kalou muju a vabausia muju dau nuitakinia.²²Muju va havahavatakinia muju yalo, muju talairewarewa ina djina qeinia na Kaikai ni Yalotabu, me muju vilomani ina loloma e djina, e havahava a qei judei.²³Ni mu sucu vou ho, tamunia me kodaki na I sei e vaicavacava ga na kea cola, ia mai na voha ni Kalou kua e judei e tamu vaiyalayala na kea cola.²⁴O ketatou na ecola ji kodaki na qarasi, a kodaki e he na keju I ukuuku. Ni malai ga na qarasi era na oro vata e he.²⁵Ia na voha ni Kalou ena judei ju ga. Okwe na I jukujuku vina e vuanutaki vo kemutou.

² ¹Mo biusia dei na vikwa bura, me kua ho na girigiri, he na lawaki bura, na vivuvutaki, he na vivaburaburataki.

² Me kodaki e hila na kwahewa qei sucu, e karamacatakinia valevu na sucu e vayalo a qei havahava, me rewa ni muju jubu cake vayalo gauna e lai homu ke. ³Kodaki o tovolia osi ho na lea yalovina na Juraga.⁴Muju lama vua na Viagwane o kua na vaju cola aru a burasia na ecola, ia a djigitakinia ga na Kalou a qei vamareqesisia. ⁵O iko I kodaki na vaju cola I buli mo hila na wereniloju vayalo, era qwaravia ke na vacaboihoro vayalo e vina vua na Kalou ie vuku o Jisu Karisio.⁶Ni kwaya nai Volatabu “ mo tolavia, aqu djigitakinia e hila na vaju talei, qj vajurinia me sa i vadei ina juju ni were mai Saioni, ia o kua ena vabausia ena tamu vamadjuataki haraga”.⁷E talei hara na vaju okwe vo kemutou na Vabausia, mai vuara na tamu vabausia. “Na vaju burasia na matai ,e nia nai vadei ni juju ni were”. ⁸Na vaju e vavunia na tacaqe, qei nia na vaju e na vavunia na luju. “E ra na tacaqe balesia ni ra tamu rokovia na voha ni Kalou – kua na kwa ara djigitaki ke mera tara.⁹Ia o iko na ecola djigitaki, na bete, na mataniju yalo havahava, na ecola e taukenisia na Kalou, mo rewa ni lai co ina lea cakacaka vina, o kua a coviko dei ma ina driodrio, mo no ina lea cece. ¹⁰Mai na hila gauna o hibere ke ni lea, ia okwe I qei lea ecola ho. A hila na gauna muju hibere ni kilasia ke na yalo ni vivohosi, ia okwe muju ciqomia ju ho na lea yalo ni vivohosi.¹¹Kemutou o wekaqulomani, qj vamamahu vo kemutou me kodaki niju joi hilayali, ji vunilagi ina

vuravura okwe! Muju ladei ma ina vi garogaro bura ni yago, balesia nakwa okwe e dau vivala qea na yalo.

¹²Lemuju I varau me vina koto ga I na kedra maliwa na tabu loju, vitalia kodaki miji bilitaki na tara na vikwa bura. E ri na qei varokorokotakinia na Kalou, ina higa ni vilewai, nira haravia koto na

lemuju tara vina.

¹³Muju varorogo ina viliutaki vaecola cokoga, I e vuku na Viagwane o kua na Ulu ni vilutaki ¹⁴he I vuara na kovana, o kura ara lai vatala ma vua na Jui, me ra totogitaki ni ra na ecola e ra tara bura, ia meru vacaucautaki ni ra na ecola e ra tara dodonu. ¹⁵Ni okwe na kwa e vinasia na Kalou, na lemu tara vina ena hogosia dra guhu na yallowai na ledra talanoa lialia. ¹⁶Ni mu sa ecola hereki, mo kua ni vayagatakinia na lemu gwalala mo ubia ke na lemu tovo bura, ia mo kodaki ga na lea I vavatala na Kalou. ¹⁷Mo dokaira na ecola coko ga. Mo lomanira na ecola na lea ecola. Matakicia na Kalou,

varokorokotakinia na viagwane.

¹⁸O kemutou na ecola cakacaka, e dodonu mo varokorokotakinia na lemu I liuliu, me kua ni tara ga vuara na yalovina he yalo havu, ia vuara muni era dau tovo bura. ¹⁹Ena vivahaujutaki na Kalou vo kemutou ni muju tara oqo. Kodaki miji vohosia na vikwa rarawa e tara vokemutou, balesia nimuju yalodjina koto ina kwa e vinasia na Kalou. ²⁰He miji na vavinavinataki re vaca. Kodaki miji vohosia na lemuju rubilakini muju cala? Ia kodaki miji vohosia na vararawataki ni lemu tara vina, ena vivahaujutaki vo kemutou na Kalou.

²¹O kua ga okwe nai naki ni lemuju lai co, balesia nia vararawataki o Jisu me balesiko. A deinia ju ho vo kemutou na kea I varaitaki me muju sekucia ke e mawe. ²²A tamu valavala buravahila o kua, a tamu lai tolavi vahila muni e guhu na vivakoihi. ²³Ni lai djucilakibura, a tamu vadjudcira lehu. Ni vararawataki, a tamu yalatakinia me na haumia

lehu. Ia a nuitakinia ga na Kalou na daunilewaia yalo havahava.

²⁴O kua vainia na Karisito a dagia na lejui valavala bura ina Kauveilatai e yago, me rewa niju mase ina valavala bura, ju qei vacolai ina valavala dodonu. Ia na mawe ni lea I rubi, miji vacola ho ke. ²⁵Muju a kodaki ju na hivi e ra la vavitalia, ia okwe muju a qei haumaki dei ma, muju sekucia nai Vatawa na Vavacegu ni muju yalo.

3 ¹O kemutou na yalewa vamau, muju vamalumalumu takinikemutou vo lemuju seigwane. Ni valu era tamu vabausia na voha ni Kalou, era na rewa ni vabausia balesia na lemuju I varau, miji na tamu voha tale ho.

²Ni ra na tolavia koto ga ho na lemu I tovo ni varokoroko a havahava.³Muju kua ni vayagatakinia nai sasauni, he na tali ni ulu, he nai ukuuku e koula he nai hulu vina me lai tolavi ke kemuju I rairai I rara. ⁴Ia me sauna ga na yalo ina I ukuuku vina tahila, e tamu na vuca vahila, honi na yalo malumalumu qei nia na yalomalua ni o kua na kwa okwe e vinasia haraga na Viagwane.⁵Ni ra dau tara ju n akwa okwe o kura n ayalewa loju djina na gauna honi, eru dau nuitakinia na Kalou, aru dau varorogo vuara ledra seigwane. ⁶Me kodaki o Sera, a dau varorogo vo Eparama a okasia me nia lea juraga. Ia okwe miji vatokai ho me ni kemutou o luvea, kodaki miji cakacaka vadodonu muju tamu matakicia e hila na kwa.⁷Kodaki muni ke vo kemutou na seigwane, muju dau numira lemuju yalewa ni o kura na lemuju I tokani malumalumu. Muju dokaira me kodaki na lea holi vo kemuru na cola e holi boto me lemuru. Muju tara okwe me rewa ni hila na kwa e vajukolosia lemuru mahu.⁸Osiosi, vo kemutou coko hara, muju yalovata koto, me hila ga lemuju varau ni tola ni vilomani

vavitacini, mujuyalovina muju dau varokoroko.

⁹Kua ni o haumia na bura ina bura, he na vibeci ina vibeci, ia me muju haumia ga ina vivahaujutaki, balesia okwe nai naki ni lemuju lai co miji na qei hotaqea ke na lea vivahaujutaki na Kalou.¹⁰O kua e mata ciqatakinia na cola, a hotaqea na gauna vina, e dodonu me tarovia e ma mai na voha bura, qei nia e guhu mai na voha ni giri.

¹¹Me vukidei ma na vikwa bura, a tara ga na kwa vina. Me vadania na vacegu a sekicia hara. ¹²Na yaloka ni mata ni Kalou e tolavia na yalo e dodonu, e rogo e bebe na ledra mahu. Ia na mata ni Kalou e tamu tahila vata qera na ecola era valavala bura.¹³O cei ena vahagasikemutou kodaki miji gusia na tara vina?¹⁴Ia kodaki miji vararawataki ni muju taravina, miji na kalougata ke. Mo kua ni matakicia e hila. Mo kua muni gani lomaleqwa.¹⁵Ia mu yalo me varokorokotakinia na Kalou. Mo ju varau ina vigauna coko hara mo haumia na ledra vatataro na ecola coko ga na vuni lemu judei koto vua na Kalou. Mo tara koto okwe ina yalo e malumalumu qei nia na varokoroko.¹⁶Muju qaraunia me havahava koto lemuju varau ni yalo me rewa ni ra na madjua o kura na voha va buraburasia na lemu cola no cola qea na Viagwane, me kodaki ni ra voha vaburaburatakinia na lemu varau ni cola e vina, me kodaki haraga I tara koto na kwa e bura.¹⁷Ni vinacake mo vararawataki ina lemu tara vina, kodaki e vinasia na Kalou, mai na lemu tara bura.¹⁸Ni a mase na Karisito me balesia nai valavala bura, o kua na yalo dodonu a vararawataki me balesi ketatou, na dau valavala bura, me rewa ni mei ketatou vua na Kalou. A vavunia me mase vayago, ia a qei vavunia me cola vayalo.¹⁹Vayalo, a lai vunai vuara na yalo era no I werenivivehu.²⁰O kura na tamu varorogo vua na Kalou na lea vohosira ju ma vabalavu mai na gauna a tara koto ho ke na lea waqa o Noa. Na Kalou a qei vacolanira ga na vica na nokoto I yalogia ni waqa, aru walu na ecola, ru vacolai mai na wai.²¹Okwe nai vatakilakila ni Papitaiso e vivacolai, tamunia na vahavahataki ni djuka mai na yago, ia e djucia na voha ni yalayala a tara, na varau ni yalo e havahava vua na Kalou. Muju vacolai mai na

vu ni Jucake tale o Jisu Karisito.

²²O kua na lima matau ni Kalou. A la I Lomalagi. O kua e lewaia na Agilos, na Kaikai, me kodaki muni ke o kura na Daunilawa mai Lomalagi.

4 ¹Me kodaki na lea vararawataki vayago O Jisu, muju vayaragitakinikemutou muni ina leq i varau ni rola, balesia na ecola a vararawataki ho vayago ena tarovia ma ina valavala bura. ²Na mataqwali ecola okwe ena mata colatakinia ga na cola e vinasia na Kalou, tamu nia na ecola e lewai ju ina vikwa vayago.³A bau balavu vina ho na lemuju colatakinia ju na ledra cola na tabu loju, muju yatovia ju ke na vikwa e tamu vina, na garogaro bura, na maseni, na i varau e vamakali, na vihoqohoqo ni homu, qei nia nai varau e tamu vakalou. ⁴E na karacira na lemu tamu tahilavataqera na tara na vikwa bura, eru na qei vohaburaburasiko. ⁵Ia eru na qei haumi taro i vua na Daunilewaia, o kua e lewaia na cola qei nia na mase. ⁶Okwe haraga na vuni lea vunaitaki muni ke nai Jukujuku Vina i vuara mase, o kura ara lewai osi ho na ledra cola vayago, na vuni ledra vunauci me rewa ni vacolai dra yalo cua na Kalou. ⁷E voleka ho ma nai osiosi no gauna, mo qulu hara vabibita na vikwa vayalo, qei nia na colataki ni cola vaivarau, na kea lai valevutaki na cola ni mahu. ⁸E bibita ke me muju vilomani valevu hara vaini kemutou, ni na ubia nai valavala bura na loloma. ⁹Muju dolavia na lemuju were vuara o wekamutou, muju kua ni voha kudrukudru ke¹⁰Me kodaki e hila na dauniyau vina e holiholi ni Kalou, me muju vayagatakinia vavina me balesira na vunilagi na viholiholi djuidjui a holia vo kemutou na Kalou. ¹¹Kodaki e hila e dauvoha, o kua me vunautakinia ga na voha ni Kalou, o kua e dauniviqwaravi, me viqwaravi ina kaikai a holia vua na Kalou me rewa ni lavesi na Kalou ina vikwa cokoga me balesia o Jisu Karisito, onkua e lea na lagilagi qeinia na kaikai e tawamudju. Emeni.¹²Kemutou o wekaqu lomani, me kua ni vikaraci vokemutou na rarawa levu e yaco koto vokemutou me muju vatovolei ke, me kodaki e hila na kwavou e yaco vo kemutou. ¹³Ia me muju yalo vacegu, muju ciqatakinia ni muju vaivotavotakoto ho na lea vivararawataki o Jisu Karisito, me rewa ni taucoko ke na lemuju ciqa ni ra kilasia ho na lea lagilagi. ¹⁴Kodaki miji vaburaburataki balesia e yaca na Viagwane, miji na kalougata ke. Balesia e djucia ho ni no vokemutou na Yalo e Lagilagi na Yalo ni Kalou.¹⁵Kodaki e hila vokemutou e vararawataki, me kua balesia ni laba, he me driva, he bahulawa, he vakou jukujuku bura ina kemuju maliwa. ¹⁶Ia me muju kua ni madjuatakinia, na vivararawataki a yaco vokemutou me balesia na lemuju vabausia na Viagwane, ia me muju lavesia ga e Yaca na Viagwane¹⁷Yaco ho na gauna me sekivutaki ke na vilewai, me ra lewai re i mata na ecola ni Kalou, balesia kodaki e sekivu vo ketatou na ca ena qei ledra na tamu vabausia nai Jukujuku vina ni Kalou?. ¹⁸Ni kwaya na Vola Tabu, “e dredre hara vuara na ecola vina me ra vacolai, Na ca ena qei tara vuara na ecola tamu vabausia, e ra tamu kilasia na Kalou?.

¹⁹Me ra holira taucoko vua na Daunivibuli o kura a ra vararawataki me kodaki na lea lewaia na Kalou, me ra tara ga na varau dodonu.

5¹A qu varosira na vitalatala qahe ni loju kwa ra noqei kemutou koto, niqu sa qahe muni ga yau, qu vajinjinatakinia na lea vocosia koto ma na Karisito qeinia muni o yau qina wahea muni na lea i herau qeinia na lea i ukuuku ena varaitaki ma ena gauna ma i taku.²Muju vatawa koto ga valevu ni Kalou o kura na lewe ni hivi era noqei kemutou koto, muju vatawa valevu, muju cakacaka vai vatawa, e tabu lai kwai mo tara hara, ia mo tara mu yalo vina- me kodaki ga na lea qwaraviko na Kalou o ena yalo e vinasia.³Mo kua ni vahaurara nira na ecola i qwaravira koto- ia mo varaitaki vina ivo kura na lemu lewe ni hivi.⁴Ena gauna ena rairai maike o kua na ledra i liuliu na vatawa levu, jina varau qulu ke e hila nai sala vaiukuuku.⁵Ivo kemutou muni na huravou yahewa, meju vamalumalumutakini kemutou ivo kura na lemuju Qase - ivo kemutou taucoko harta - muju vahulusi kemutou taucoko hara ena yalo e malumalumu qeinia viqwaravi veini kemutou, na Kalou e tabu vinasira na ecola viavialevu, ia edau holi era yalo ara yalo malumalumu qeinia na yalo e vina.⁶Muju vayalomalumalumutakini kemutou ina ruku ni lima kaikai ni Kalou ena qai bius kemutou cake ina kea gauna donu.⁷Muju biusia na lemuju lomaocaoca taucoko oqo vua balesia o kua e lomani kemutou.⁸Muju vatawa, muju yalomahuna koto o Setani e vadania wavoki e hila me kania me kodaki na laione dau kata.⁹Muju ju qata. Ju kaikai koto o wekamu ni ecola vabausia eri vakilasia muni nai colacola ni hota qea koto.¹⁰Na gauna i hota qea ke e hila na rarawa, na Kalou dau loloma okwe, o kua a coviko ina cola e tawa muju ni Karisito, ena qai vataudeitaki niko, vakaikaitaki niko.¹¹Me lea koto ga na lewaia ena vitaba gauna e hibere ma qeinia na tawa muju. Emeni!¹²O Silivenuse e hila na seigwane vabausia, qu a volaia wa ivo kemutou me balesia.¹³Qi jukuniyalotakinia ivo kemutou na kwa qu volaia me balesia e kwajina taucoko ena vuku ni loloma na Kalou me muju jucake ke. Na lewa kua nokoto ma i Papiloni a jigitaki qeko, me tawakisiko. Kodaki muni ke Marika, lea kidavaki niko.¹⁴Vikidavaki ina i yabo ni loloma. Me qai hobu ju vuako na vacegu ni leju viagwane na Karisito.

2 Pita

1¹Saimoni Pita, na bobula qei nia na lai talai o Jisu Karisito, o kua aru ciqomia muni na totoka ni vabausia maju ciqomia vata, na totoka ni vabausia mai vua na viagwane levu na hau mai yata o Jisu Karisito.²Na loloma, na vacegu e tawa vaiyalayala qei nia na yalo mahuna e no mai vua na viagwane levu o Jisu na leju i vacola.³Mai na lea kaikai, na kwa taucoko ni cola qei nia na lea havahava e holia taucoko vu ketatou na lea yalomahuna a covi ketatou ke ina lea lagilagi qei nia na lea yawa i yata.⁴Ina kwa okwe a holia ke vuketatou na talei qei nia na yawa i yata ni lea tata ni yalayala, me rewa ke ni o vai votavota ina kwa ni vuravura okwe, mo ladei ma ina bura ni vuravura okwe e dau cakacaka ke na vunica.⁵Na kea i balebale mo tara na lemu vina taucoko ina lemu cola ni vabausia, na kea i hemai nai valavala vina ni yalomahuna.⁶Na yalo mahuna e tarovi ketatou ma ina leju vajulewa ni veihiga, na leju vajulewa ina veihiga e vatau ina lemu djigidjigi, na lemu djigidjigi ina maroroi sia ke na havahava ni Kalou.⁷Na havahava ni Kalou e kou ma na loloma djina vavitacini, ia na loloma djina vavitacini okwe e kouma na loloma vaikuritaki.⁸Kodaki e noju vuwako na vikwa taucoko okwe, era na taroviko mai na cola valoloma, tamu vuavuawai na cola ni na vayalo mahunataki ni ko na viyagwane o Jisu Karisito.⁹Ia o kura na hewahewa vuwara na vikwa taucoko okwe era na matacewa vayalo, ara qei numi dei nia ke ni a kuhi osi ho na ledra i tovo bura.¹⁰Ia okwe o kemutou lewu vitacini muju ju qata, muju vakaikai koto, kodaki miji tara okwe miji na tamu oba rewa.¹¹Ina calevu okwe miji na vavuqari ina hitahita ina cola tawamuju a varautaki nia na viagwane o Jisu Karisito.¹²Qi na dau ju varau mequ na vacalevutaki nia kemutou koto balesia na vikwa taucoko o kwe, e djina ho ni muju kilasia taucoko juho, ia o kemutou miji kaikai juho ina cola ni vabausia e noju ho vukemutou.¹³Qi vabausia e dodonu ho vuwau mequ na no koto ga ina were laca okwe, me rewa ni qu na vayalo qwaqwataki ni kemutou koto ga ke.¹⁴Qi kilasia niqu na varau deidei howa ina lequ were laca okwe nia vasakeya osi ho vuwau na viagwane o Jisu Karisito.¹⁵Niqu na varau mequ deidei howa qina tara ina lequ kaikai taucoko, mo na qulumia qata koto na vina ni vikwa taucoko okwe.¹⁶Ju tamu sekicia na vavavuli tani ina gauna juwa kilasia hoke na bibita qei nia na qwaqwa ni na lehu tale ma varua na viagwane o Jisu Karisito, me kodaki niju dau vadjinadjinataki nia osi ho.¹⁷Niju ciqomia na dokai qei nia na lagilagi mai vua na viagwane levu o Tamaya a qai rogo ke e hila na domo koula mai lomalagi ni kwaya "O kua o luvequ vamarequesi, okuwa qi dou lomaniya valevu".¹⁸O kematou na leya i lala maju rogo na domo honi mai lomalagi na gauna maju a no vata mai ke ina yataga honi.¹⁹Maju rogo nai jukujuku vadewataki mai lomalagi, honi me muju vadeitaki ni kemutou ke ina hina mudremudre vina ina bogi driodrio me yacovia na qwata, na kalokalo i vola higa ni cadra cake ma ina vu ni lemu yaloga.²⁰Na kea i kuri na tata ni parofisai e tamu lama vailowa vua ga e hila e dau lai kwai ni dau ni vahavu tata.²¹E hukai hila na tata ni parofisai e lama vua e hila na yecola boto wa, e la ga ma vua na ecola e varautaki nia ju la cola ina veihiga qei vauahivi na lea vitokani qea ju na Kalou levu na Yalo Tabu.

2 ¹O kura na Parofita girigiri ara lama vuara na ecola, kodaki muni ke o kora na qahe ni vuli girigiri. Ara Kouma na driva nai jukujuku giritaki ni vivaburaburataki , ara qei la ma i biliraki nia na ledra i seseimata a vimei ma. Ara kou hara ga ma vatoto vainira na vivaburaburataki. ²Era na levu na ecola era na sekucia nai vavuli giri okwe , Ia mai vuara ena vahehei ke na djina ni jukujuku. ³Ina ledra kocokoco era na ragaga nia ke mu mona ina levu na tata era kway ana levu ni ledra djuka a balavu koto homa na ledra bucinisia koto ma, ia na ledra vivaburaburataki e tamu moce rewa.⁴Ia kodaki e tamu vatara na kalou na Agilosi mera i tovo bura, he mera lai me ii eli mera lai nahu ju ga ina jeini ni driodrio me yacovia na gauna ni vilewai levu. ⁵Ia kodaki a tamu vatarai na vuravura makawa, a qei maroroi sia ga o noa na viagwane yalo dodonu qei nira na viju na seigwane, ina gauna ara uwaluvutaki nia ken a vuravura djukadujukali honi. ⁶Kodaki ea vahewahewa nia o Sotoma qei nia o Komora me vuki me ravu a qei kwaya mera vaburaburataki ni e kodaki na ecola era i tovo bura.⁷Ia a qei meia na viagwane yalo dodonu o Lote, vuara na ecola era tamu vina na ledra i tovo ⁸na viyagwane yalo dododnu honi a cola qera ju ina veihiga taucokoia qei vatotogani taki ju na lea yalo dodonu ina lea rogo, tolavira ju na ledra ecola bura. ⁹Kodaki a vataraiju na kalou na vikwa taucoko okwe, okua ena me ira dei ma ina hila na calevu e varautaki nia vuara na ecola yalo dodonu mai na cola ni vivatotoganitaki, ia ena qei me ira vajuju na ecola bura ina hila tale na vanua mera noke mera qei waraki sia ken a ledra vilewai taki ina gauna ni vilewai levu.¹⁰Na kwa okwe ena qei djina vuara na ladei ma ina gagano ni tovo vayago qei nia nai vavuli cala, ia na lemu vadeitaki nik o qei nia lemu vajulewa dodonu, ena tamu cekuju rewa na gauna era na vahehei ke o kura na dau cakecakeinira. ¹¹Okura na Agilosi e levu hara na ledra kaikai qei nia ledra dodonu, ia era tamu Kouma na ledra vajulewa ga vai nira vu ana Kalou.¹²Ia o kura na ecola okwe era kodaki na manummanu riva, mera tobo ara qei varuhai era tamu kilasia nira lai burasi. Ia nira lai burasi ho ara qei la i varuhai tale. ¹³Ni hotavi na bura ena vaicocovi taki ga nio vatara na bura. Era numia ni kwa vina o hota qea ina hila na higa e kou ma ma kamica qei nia na totoka ni cola. Era tamukilasia ni no na kea maka qei nia na kea bura. Ra ciqataki nia ju na ledra vatara na djuka ni cola ara qei kana ni ciqa vata qeko. ¹⁴E levu ju vuara na mata ni garogaro bura, era tamu vavuqa rewa ina levu ni tovo bura. Era vakaikaitaki nira na yalo era tamu qata ju mera tara nai tovo bura, ia era qei vavulicia vura na yalo e kocokoco o kura era luve ni vunica.

¹⁵Era ladei ho ma ina calevu vina ia era qei vahehei juho, era sekucia juho o Pelami o luvea o Piori, okua e dau taleitaki nia me dau ciqomia nai votavota ni ecola bura. ¹⁶Ia e dau hota qea ga na lea i valavalava bura na asa galu e tata ju ina domo va ecola tarovia juke na Parofita riva.¹⁷O kura na seigwane okwe era kodaki na mata ni wai e tamu tovure ke na wai he na kabukabu e kou dei ju na cagilaba. Na kubakuba ni driodrio e qei tarovira ju. ¹⁸Era tata ju ina ledra dokadoka nira. Ia ina levu ni ledra garogaro bura qei nia ledra djuka era qei vakaikai nira ke o kura era mata juba ma ina ledra cala. ¹⁹A yalataki vuara na gwalala , ia okura re vai nira era bobula ina i valavalava bura. Na ecola e vavunia ga me bobula ina hila na kwa e vataraia ga vai nia.²⁰Kodaki era na juba dei ma in ai valavalava bura ni vuravura okwe ena vuku ni yalo mahuna mai vu ana viagwane o Jisu Karisito ia era qei tacori ke era qei mata ladei mai ke , ia na kai cavacava ga ena bura hara ma me kodaki na kea i sekisekivu. ²¹Ea vina cake hara mera a kua ga ni kilasia na cola ni yalo dodonu main a ledra kilasia vina qei bura mera vuki dei ma ina vavavuli vakalou era a vadresi ke. ²²Na tata vaibalebale okwe e djina vuara: “Na jui ena lehu talega ina lea luwe , ia na vore vahilimi osi ho ena lehu talega ina dada”

3 ¹Kemutou na viwekani, okwe nai karua ni vola qi vola wa vukemutou, ia vuaru ruarua nai vola okwe me vivadeitaki koto wa me rewa ni vavinavintaki nia na vakahama. ²Me rewa ni vahuka nia ma na vitata taucoko e lai kwai osi homa i vuaru na Parofita ni Kalou o kua a vivaro ke na leju viagwane mai yata me holia ma vuaru na lea i talai. ³Numia qata okwe, o kora na dau vivalialiai era na dau lama ina vaosiosi ni gauna. Ara na vaburabura era na qai dau taraga na kwa era numia mera tara e vina vuara. ⁴Era na kwaya, "I vei na lea tata ni yalayala ni lehu tale ma? Ina gauna ena moce ke o tamaya, na kwa taucoko ehi kodaki koto ga, sekivu ma ina lea buli na vuravura". ⁵Era tamu vakahamataki nia era numidei nia ina gauna makawa hara na tata ga ni Kalou a buli ke na lomalagi qei nia na vuravura mai na yataga ni wai. ⁶Mai na gauna honi na vuravura a tamu vacokotaki ju, ia a noju ga na wai. ⁷Mai na tata ga ni Kalou na lomalagi qei nia na vuravura a biu ju vua na mudre me wacia na higa ni vilewai levu qei nia ledra varuhai na ecola era bura. ⁸Mo kua ni jubaraki nia na lemu numia, wekaqu, ni na hila na higa vua na Kalou e hila na udolu na yabaki vuako, ni hila na udolu na yabaki vuketatou e hila ga na higa vua na Kalou. ⁹Na Kalou e tamu berebere me balesia na lea tata ni yalayala, me kodaki nira kwaya e valu na ecola ni berebere. Ia, o kua e dau wawa me balesiko. E tamu vinasia me hila me ruha meju rewasia taucoko na vihau ni cola. ¹⁰Na higa ni Kalou ena lama me kodaki na dau驱. Na lomalagi ena toso dei ina rogorogo levu. Na vikwa taucoko era noju ke era na vacece taucoko ina mudre, ia na vuravura qei nia na vikwa taucoko e noju ke era na qei vadrahiga ju. ¹¹Me kodaki na vikwa taucoko okwe era na varuhai ina calevu okwe, ia na mataqwali ecola vaca o iko? E dodonu mo colataki nia na havahava qei nia na cola Vakalou. ¹²E dodonu mo vabausia mo numia qata koto na higa ena lehu tale mai ke na Kalou. Ina higa honi na lomalagi ena varuhai ina bukawaqa qei nia na vikwa taucoko era noju ke era na wawaicalataki ina kea katakata. ¹³Ia me kodaki na lea tata ni yalayala jihu wacia koto okwe na lomalagi vou qei nia na vuravura vou, era na noju ke o kura era maroroi sia na havahava qei nia na cola va Kalou. ¹⁴Kemutou o wekaqu, me kodaki ni muju vabausia koto ni na yaco ma na vikwa okwe, muju gumahuna hara muju varautaki ni kemutou me muju vina ina mata ni Kalou, me muju hota qea ke na lea vacegu. ¹⁵Kodaki muni, muju vacegu koto ina vacegu ni Kalou ni muju a vacolai mai ke, me kodaki na lea volaia na leju i tokani o Vaula, ina vuku ni yalo mahuna a holi vua. ¹⁶O Vaula a volaia na kwa taucoko okwe ina lea i vola, ina valu na kwa ju tamu qulumia rewa ni dredre na leju kilasia. O kura na dau vatarai nai tovo bura qei nira na dau tamu ju qata era dau vahehesia na vikwa okwe, era dau qai bulia vai nira na ledra i Vola Tabu, me rewa nira nau vivaburaburataki ke. ¹⁷Ia, vukemutou nai tokani, ni muju kilasia juho na vikwa taucoko okwe ni hibere ni yaco, muju maroroi sia muju yalo qei nia lemuju cola me muju kua ni coko ina i vavavuli era kouma na ecola nau vivakoihi me vavunia na lemu na lujuma ina cola ni vabausia. ¹⁸Mo jubu cake ina loloma qei nia na yalo mahuna mai vua na viagwane o Jisu Karisito. Me lea koto ga na qwaqwa ni kua me yacovia hara nai vataosiosi ni gauna. Emeni!

1 Joni

1 ¹Nan veikwa a no homa inai vasekisekivu,maju rogo homa a tolavia muni maju mata, maju tolavia hara vavina qei nia na lea dereia muni maju lima, me bal;esia na tata ni cola.

²Na cola maju lamai kilasia muni ho, maju tolavia maju vadjinadjinatakinia qei nia muni na kea la mai va toko vuako na cola tawa mudju, a la ma i vua o Tamaya, qei nia muni na leju lamai kilasia hara³Na kwa muni maju tolavia ho, maju rogo muni ho, maji lama va tokania muni i vuako, me rewa muni o la mai hemasi ketatou vata. Na lejui hema i vua o Tamaya qei ni a muni o Luvea seigwane, o Jisu Karisito

⁴Na kwa muni oqo maji volaia waike vuako me rewa ni taucoko ke na lemu ciqa⁵Okwe nai vavadewa maju rogo homa vua qei nia na kea i vatoko i vuako. E cece na kalou,e hukai gare e hila na siki ni driodrio e no taucoko vua.

⁶Kodaki ji kwaya niju hema donu i vua, ju qai yato i na driodrio, ji na giri, qei nia muni ni ju na tabu va matautakinia na kea cola taki na djina

⁷Ia,kodaki ji yato ina cece, me kodaki ga nio kua e cece,ji veitokani hema qei nia na kea lamai va bokoci na lejui valavalava bura taucoko,i na lea dra o luvea o Jisu⁸Kodaki ji kwaya ni hukai nai valavalava bura ji lami vagirisi vai ni ketatou, e qai tabu no, i vo ketatou na djina.

⁹Ia kodaki ji vajuhananakinia na ledjui valavalava bura e yalo djina muni ka yalo dodonu me vocosia na ledju i valavalava bura qei nia muni nakea va havahavataki na ledjui valavalava coko ga e tasi dodonu.

¹⁰Kodaki ji kwaya ni hukai na lejui valavala bura ji tara vua na kwa me giri ke, qei nia muni na lea voha e tasi no i vo ketatou

²Ra kwa hewa, qi volaia koto wa na vei kwa okwe i vo kemtou me rewa ke ni muju kua ni bura lemuju i valavala. Ia kodaki e hila e valavala bura, e no na lejui tatarovi i vua o tamadatou o Jisu Karisito, o kua tahila e yalo dodonu.

³O kua e lamai nia, nai horo Dra kwata me balesia na ledjui valavala ca, tasi nia ga na ledatou, na ledrai valavala muni na koi vuravura.

⁴Na ko okwe ji kilasia ni ju lahoma i kilasia, kodaki ji maroroisia na lea i varo ni vunau.⁴O kua e kwaya " ni kilasia na kalou', ia e qai tasi maroroisia na lea i va roni vunau o kua e giri qeinia muni na djina e tasi e no vua.

⁵Ia, o kua ga e maroroisia na lea voha, i vua, e lamai vataucokotaki ke na loloma ni kalou. Na kwa hara ga okwe ji kilasia ke ni ju no i vua.

⁶O kua muni e kwaya ni no vua na kalou e dodonu me yato muni o kua i na yatoyato e yato ke na kalou⁷Na kwa-lomani, qi tabu volaia koto wa e hila nai varo ni vunau vou i vuako, nai varo ni vunau makwa ga, o kua o a ciqomia osi ho mai ina i vasekisekivu. Nai va ro ni vunau makawa, o kua ga okwe na voha e rogo osi ho.

⁸Ia o au qi volaia koto howa e hila nai va ro ni vunau vou i vuako, o kua e kwadjina i vo karisito qei ni ko muni, balesia na driodrio e lavele koto ho, na cece djina e hinavia ju homa⁹O kua e kwaya ni no i na ceceia, e burasia o Tacia e hi noju ga ina driodrio me yacovia ma okwe.

¹⁰O kua tahila e lomania o tacia, e no i na cece qei nia muni na lea hukai vua nai tarabe.

¹¹Ia o kua tahila e burasia o tacia, e no ina driodrio qei nia muni na lea taubale in driodrio, e tabu kilasia na vanua e la ke balesia na vanua e lake balesia na driodrio e va mata cewa nia e yaloka ni mata¹²Aqi volavola howa vo kemutou na kwahewa balesia ni vohosi ho na lemuju i valavala, me balseia ga e yaca

¹³Aqi volavola howa i vo kemutou na nahuna balesia ni muju kilasia, o kua tahila, a lama inai sekisekivu.Aqi volavola howa i vo kemutou na kwa yahewa, balessia na lemuju kilasia o Tamamutou.

¹⁴Aqi volavola howa i vo kemutou na nahuna balesia ni muju kilasia o kua ni tahila a lama inai sekisekivu.Aqi volavola wa i vo kemutou na huravou balesia ni muju kaikai, qei nia muni na lea lamai maroroi na voha ni kalou i vuako, qei nia muni na lemuju lahoma rewasia na kea vamalumalumutaki na vu ni bura¹⁵Muju kua ni lomania na vuravura qei nia na veikwa e va vuravura.Kodaki hila e lomania na vuravura, na lea loloma o Tamadatou e tasi no vua.

¹⁶Na kwa tauoko e noju i vuravura - na garogaro bura ni yago, na garogaro bula ni tola ni mata qeinia na jukutaqwa ni cola e tasi lama i vo tamadatou, ia o kua e la ga mai vuravura.

¹⁷E lavele koto howa na vuravura qei nia muni na kea gagadre bura.Ia kua ga e cola takinia na loma ni kalou ena ju dei vahila me tawa mudju.¹⁸Ra kwahewaq okwe nai osiosi ni yaua. Me kodaki ga na lemu rogo ni cadra homa na meca i karisito, ia okwe eri cadra homa eru levu na mecai karisito. Mo qai kilasia ke ni okwe nai osiosi ni yaua

¹⁹Ara ladei tauoko i vo kedatou o kura balesia ni ju tabu wili vata qera.Ia na gauna ara biubiu ke mera ladei, a ra varautakinia ni ra a tabu lama i vo ketatou²⁰Ia, e no na lemu lumu mai vua o kua tahila e Yalo havahava qei nia na lemuju kilasia tauoko.

²¹Qu tabu volavola wa balesia ni muju kilasia na djina, ia balesia ga ni muju kilasia vina qei nia muni ni tasi lama i giri i vua na djina.²²O cei o kua dau girigiri, tasi nia oqo o kua e hakitakinia ni o Jisu karisito?Na ecole honi na meca i Karisiton nia cakitakinia ho kua o Tamaya qei nia muni o luvea.

²³E tabu hila e cakitakinia o Luvea, e no i vua o Tamata o kua ga e vajuhatakinia o Luvea, e no muni muni vua o Tamaya²⁴Ia i vuako, me judei i vuako na veikwa o rogo homa nai sekisekivu. Ia, kodaki e ju dei ju vuako na veikwa o rogo mai inai vasekisekivu, ena judei muni vuako o luvea qeinia muni o Tamaya .²⁵Okwe na tata ni yalayala a holia ma vo ketatou - na cola tawa mudju.²⁶Qu volaia howa i vo kemutou me balesiru o kuru eri dau va hehe ni kemutou.²⁷27 Ia o iko, nai lumu honi o a lumusi ke, e noju ga va hila i vuako qeinia muni na lemu tasi vinasia e hila me vavuliciko. Ia, me kodaki ga na lea vavuli ciko na lea i lumu ina kwa tauoko qeinia na lea djina, e tasi Giri qeinia muni me kodaki ga na lea vavuliciko, judei ivua.²⁸Hamokwe, ra kwahewa, no kotoga i vua

balesia i na gauna e varaaитakini mai ke, ena qai no i vo ketatou na doudoi qeinia na lwa lavele na madjua niju na yamatasia na lea lehu tale ma.²⁹ Kodaki i kilasia na lea lehu tale ma. kilasia ni o kura coko e ra tara na kwa e dodonu era sucu mai vua.

3 ¹Tolavia ina mataqwali loloma va Tama, a holi mai vo ketatou. Meju lai vatoka ho meju sa luve ni kalou qei nia n aleju la mai va kwadginatakinia ju: o kua haraga okwe e vu na lea tabu lamai kilasi ketatou ke o vuravura, balesia nia tabu kilasia muni. ²Na lequ kwa-lomani ji la homa i luve ni kaloku qeinia muni ni hi bere ni hi varaitaki vo ketatou na lejui cavacava . Dji kilasia na gauna ena cadara mai ke na na karisito , ji na kodaki ga na kea i rairai. ³O kura coko e no vuara nai nuinui okwe, e ra va havahava takinira me kodaki ga ni havahava o kua. ⁴O kura coko e ra valavala bura, era vavouqwasia nai varo ni vunau , ni valavala bura ga na vavouqwasia nai varo ni vunau. ⁵Muju kilasia nia ju cerebu mana karisito me rewa ni ladei ke nai valavala bura coko, qei ia muni ni hukai vua nai valavala bura. ⁶E hukai hila e judei juvua ena rewa ni tomanisia koto ga nai tovo bura. E hukai hila muni e tomanisia koto ga nai valavala bura, e rewa ni tolavia ho he kilasia ho. ⁷Ra kwahahewa kua ni vatarai a hila me lamai mei kemutou dei ina hehe. O kua tahila e tara na kwa e yalododonu e yalododonu, me kodaki ni yalododonu na karisito. ⁸Okua tahila e djinasia nai valavala bura e vu mai vua na niju. Okwe haraga e vu ni lea la mai Jucerbu ke na luve ni kalou, me la mai rewa ni vaburania na cakacaka ni niju⁹O kura coko enasucu mai vua na kalou era tasi tomanisia ju ga vahila nai Valavala Bura, balesia na wiri va kalou e no dei ju i vua. E tabu rewa ni tomani sia kotoi ga nai valavala bura balesia ni o kua e succu homa i vua na kalou. ¹⁰Okwe haraga e vu ni ledra la mai ju cerebu ke o kua na kwayahewa ni kalou qei nira na kwayahewa er lama i vua na niju. Era tabu la ma i vua na kalou o kura era tabu tara na veikwa e dodonu qei nira muni o kua e ra tabu lomanira o tacia. ¹¹Ni okwe ga nai toko muju a rogo ma inai va sekiseki vu. Meju vilomani vai ni ketatou. ¹²E tasi dodonu meju kodaki o Keni , o kua a vu mai i vua na vuni Bura qei nia muni na lea la mai labasia o Tacia. Na ca e vu ni lea labasia? Balesia na lea cakacaka e bura mai vua o tacia o kua a dodonu na lea. ¹³Me kua ni qai la mai karaciko taciqu , kodaki e ri burasiko na vuravura. ¹⁴Meju kilasia ni ju a hivisia ho na mase meju la homa ina cola, balesia ga niju lomanira na vi tacini. ¹⁵O kua tahila e burasia o tacia e dau laba. mo kilasia e hukai hila na daulaba e no vua na cola tawa muju. ¹⁶Hamokwe ji qai kilasia ho ke na loloma, balesia ga nia biusia bale na lea cola me balesia ketatou. E dodonu muni meju biusia bale na ledju cola me balesira o kuru o tacidatou. ¹⁷Ia o kua e no vua nai yau va vuravura, a qai tolavia o tacia ni kerekere ju, a qai hogosia e yalo ni kerekere vua e rewa vacava ni noju vua na loloma va kalou? ¹⁸O kuru o luvequ , muju kua ni loloma ga ina tata qeinia na Ma, me tara ga vai varau qeinia na djina. ¹⁹I na kwa hara ga okwe ji na kilasia ke niju a vu mai na djina qeinia na ledju vadeitakinia ju yalo vuau. ²⁰Ia kodaki e beitaki ni ketatou ju yalo. Na kalou e kwalevu cake hara ma voju yalo qei nia muni na lea kilasia na kwa taucoko. ²¹Kwa-lomani , kodaki ju yalo e tasi beitaki ni ketatou, dji na doudou vua na kalou. ²²Na veikwa taucoko ga ji na kerevia vua ena holi muni ma vua , balesia ga ni ju marorosia na lea i varo ni vunau qei nia muni na ledju colatakinia na veikwa e va lomavinataki ke na kalou. ²³Okwe na lea i varo ni vunau. Meju vabausia e yaca o luvea o Jisu Karisito qeinia muni me kodaki ga na lea holia homa vo kemutou mo muju vilomani vai ni kemutou. ²⁴O kua tahila e marorosia nai varo ni vunau ni kalou, e judei i vua qei nia muni na kalou e na judei i vua. Ina kwa okwe ji kilasia nio kua e judei ju yaloga, mai na yalo tabu a holia ho ma vo ketatou.

4 ¹Beloved, do not believe every spirit. Instead, test the spirits to see whether they are from God, because many false prophets have gone out into the world. ²By this you will know the Spirit of God—every spirit that confesses that Jesus Christ has come in the flesh is from God, ³and every spirit that does not confess Jesus is not from God. This is the spirit of the antichrist, which you have heard is coming, and now is already in the world⁴O iko, iki la ma vu ana Kalou, ra kwahewa, qei nia muni na lemu rewasiru ina qwaqwa, balesia o kua tahila e cola koto I vuako e kwa-levu cake ma I vua o kua e no koto I vuravura.

⁵O kura era la ma I vuravura, me kodaki honi na veikwa tauoko era tata ke e lama I vuravura qei nia muni na ledra varorogo ma vuravura qei nia muni na ledra varorogo ivo vuravura ma I vuravura vuara.

⁶O ketatou ji lama i vua na Kalou. O kua tahila e kilasia na Kalou e varorogo ivo ketatou. O kua e tabu e tamu lama vua Kalou, e tasi varorogo vo ketatou. Hama

okwe haraga ji qai kilasia ke na yalo e kwa djina qei nia muni na yalo e cala

⁷Kwa-lomani, meju vilomani vaini ketatou, me kodaki ni a lama na loloma mai vua na Kalou qei nia o kua ya hila e loloma mai vua na Kalou qei nia o kua ya hila e loloma e sucu mai vu ana Kalou qei nia o kua yahila e loloma e sucu mai vua na Kalou qei nia lea kilasia na Kalou.

⁸Na ecola e tasi dau loloma e tasi kilasia na Kalou, ni loloma na Kalou.⁹Balesia ga okwe, na loloma ni Kalou a qai ju cecebu ma I ivo ketatou, nia vatalasia ma

na Kalou o luvea seigwane tahila ga me la ma i vuravura me rewa ke niju cola balesia ga o kua.

¹⁰Okwe ga na loloma, tasi balesia na ledju a lomania na Kalou, ia e balesia ga na lea lomani ketatou qei nia muni na lea vatalasia ma o luvea saigwane me la mai drakwata ni vabokoci ni lejui valavala ca.

¹¹Kwa lomani, kodaki e lomani ketatou na Kalou, e dodonu muni meju vilomani vaini ketatou.

¹²E hukai hila ehi tolavia djina na Kalou, kodaki ji vilomani vaini ketatou, na Kalou e no dei ju ivo ketatou qei nia na lea loloma a la mai va taukokotaki ivo ketatou.

¹³Ia okwe e rewa niju kilasia ke niju no qata I vua qei nia muni o kua ivo ketatou, balesia ga nia holia homa e valu na lea Yalo Tabu ivo ketatou.

¹⁴Qei nia muni, ju tolavia, ju vadjinadjinatakinia o Tamaya na lea vatalasia ma o luvea saigwane me lamai nia nai vacola ni koi vuravura.

¹⁵O kua ga e vajuhananikinia ni luve ni Kalou o Jisu, e no dei vua na Kalou qei nia muni na Kalou I vua.

¹⁶Me kodaki muni ke, ju la homa I kilasia osi ho qei nia muni na leju vabausia na lea loloma e varautakinia ju vo ketatou. E loloma na Kalou qei nia muni o kua tahila e ju dei ina lea loloma e ju dei muni I vua na Kalou qei nia muni na Kalou I vua.

¹⁷Me kodaki muni ke, ju la homa I kilasia osi ho qei nia muni na leju vabausia na lea loloma e varautakinia ju vo ketatou. E loloma na Kalou qei nia muni o kua tahila e ju dei ina lea loloma e ju dei muni I vua na Kalou qei nia muni na Kalou I vua.

¹⁸Balesia ga okwe, na lea loloma e la homa I vataucokotaki ina keju maliwa, me rewa niju qata dei ian higa ni vilewai, balesia me kodaki ga o kua o ketatou muni ji kodaki k eina vuravura okwe.

¹⁹Ina loloma e hukai kena mataku. Ia he, na loloma e vataucokotaki e viritaki dei ken a mataku balesia ga na mataku e vavunia ma na vihaurarataki. Ia, o kua tahila e mataku, e hibere ni vataucokotaki ina loloma.

²⁰Ji la mai vilomani balesia ga nia lomani ketatou I mata na Kalou.

²¹Okwe muni, nai varo ni vunau ju a qulu ma vua. O kua ga e lomania na Kalou, e dodonu muni me lomania o tacia.

⁵¹O kua ga e vabausia nio Jisu, e Karisito e sucu mai vu ana Kalou qei nia muni o kua e lomania o Tmaya e lomania muni o luvea o kua a sucu mai vua .

²Okwe haraga ji qai lamai kilasia ke niju lomanira na kwahewa ni Kalou: ina gauna haraga ji lomania ke na Kalou qeinia muni na leju talairewarewa ina I varo ni lea vunau.

³Okwe ga na leju lomania na Kalou niju maroroisia na lea I varo ni vunau qei nia muni nalea I varo ni vunau qei nia muni na lea I varo ni vunau e tasi vai dagidagi

⁴O kura coko era sucu ma I vua na Kalou era hivisiarewa na vuravura. Qei nia muni okwe ga na qwaqwa ji rewa ni hivisiarewa ken a vuravura, ia he, na leju vabausia.

⁵O cei o kua e hivisia rewa na vuravura? O kua tahila ga e vabausia ni luve ni Kalou o Jisu.

⁶O kua tahila a lama ina wai qei nia na dra o Jisu Karisito. O kua a tasi la tahila ga ma ina wai, ia a la muni ma o kua ina wai qei nia muni na dra. Na Yalo Tabu tahila ga e vadjinadjina, balesia ga na Yalo Tabu e kwajina.

⁷Eri tolu o kuru eri vadjinadjina.

⁸Na yalo, na wai qei nia na dra. O kuru na tolu okwe eri tahila vataga.⁹Kodaki ji ciqomia na ledra I vadjinadjina na ecola, ena hivisia cake hara na vadjinadjina ni Kalou. Okwe na vadjinadjina ni Kalou, nia la ma I vadjinadjinatakinia na kwa e balesia o luvea.

¹⁰O kua tahila e vivabausi inaluve ni Kalou, e no vu ana vadjinadjina okwe. O kua tahila muni e tasi vabausia na Kalou e la mai vavunia na lea giri balesia ni o kua e tasi vabausia nai vadjinadjina nia holia ma na Kalou me balesia o luvea.

¹¹Qei nia na vadjinadjina okwe. Na Kalou e a holia wa na cola tawa muju qei nia muni na cola okwe e no koto ivo luvea.

¹²O kua tahila e no vua o luvea, e no vua na cola. O kua tahila e tasi no vua na luve ni Kalou, e tasi no vua na cola.

¹³Qu a volavola howa ivo kemutou, me balesia na veikwa okwe me rewa ni muju kilasia ke ni lemoutou na cola tawa mudju. Ivo kemutou ni muju vabausia na yaca ni

luve ni Kalou.

¹⁴O kua muni okwe, ji dei muni ke I vua ina leju kerevia ga e hila na kwa e nia e yalo, o kua ena rogo ma.

¹⁵O kua muni okwe, kodaki ji kilasia ni a rogoci ketatou ma – naca ji kerevia vuau – ji kilasia muni niju na qulumia na kwa taucoke ga ji kerevia vua.

¹⁶Kodaki e hila e tolavia o tacia ni a tara e hila nai valavala bura e tasi cadra kena mase, o kua me mahu qei nia muni na Kalou ena holia vu ana cola. Qi va bibita taki nia vuara era valavala bura, e tasi va vunia na mase. Eno ju nai valavala bura e tasi vavunia na mase. E noju nai valavala bura e tasi vavunia na mase; qi tasi kwaya ke me ju mahulaki nia hara.

¹⁷Na vavouqwa taucoke e valavala bura . (Nai valavala tawa dodonu taucoke e valavala bura).

¹⁸Dji kilasia vata nio kua ga e sucu mai vua na Kalou e tasi valavala bura. Ia o kua tahila ga e sucu mai vua na Kalou, ena la mai maroroi vina, qei nia muni na vuni bura ena tasi rewa ni vacalakwatakinia.

¹⁹Dji kilasia vata niju lama vu ana Kalou qei nia muni dji kilasia na vuravura taucoke e daro ju ina lea kaikai na vuni bura.

²⁰Ia, dji kilasia na lea la homa na luve ni Kalou qei nia muni na lea holia homa vo ketatou na yalomahuna me ju rewa ni kilasia ke o kua na kwadjina. Qei nia muni na leju no vata I vua na Kwa Djina, honi o luvea o Jisu Karisito. O kua tahila ga okwe e Kalou Djina qei nia na cola tawa mudju.

²¹Ra kwahewa hewa, maroroisiko ma ina vimatakau ceuceu.

2 Joni

1 ¹Mai na qahe i vua na Bulou digitaki, qei nira o luvea, o kua e dau kwadjina na lequ lomania- tasi ni au tahilaga, qei ni ru coko eri kilasia na djina. ²Balesia na djina e nodei ju i vuako, ena no ju ga vua ko me tasi mudju. ³Me lemu na yalovina, na yalo loloma, na vacegu mai vua na Kalou, o Tamaya qei nia o Jisu Karisito, e luvea seigwane o Tamaya, ina djina qeinia na loloma.⁴Qi ciqa valevu haraga ni qu dania e ri valu o kuru o luvequ eri yato sekucia na djina, me kodaki ga na lea ciqomi nai varo a la mai vua na ledju nahuna. ⁵Qi, vamahusiko

Bulou me tabu kodaki na lequ a volaia wa vuako e hila nai varo vou, hukai, o kua ga qua rogo ma i na vasekivu medju veilomani hara valevu.⁶ Ia okwe na loloma, medju yato sekucia me kodaki ga ni lea i varo. Okwe na lea i varo, me kodaki ga na kwa o rogo mai na i vasekisekivu, mo yato sekucia.⁷ Eri levu hara na dau veigirisi eri lahowa i vuravura, eri tasi vajuhanakinia nio Jisu Karisito a lama i na yago. Okwe na dauveigirisi qeinia na meca i karisito.⁸ Vatolaviko re, mo kua ni valavelenia na kwa taucoko ju a cakacaka takinia homa, me rewa ke nio ciqomia na kea cocovi.⁹ O kua ga e simata, a qai tasi nodei ina vavuvuli vakarisito, e tasi no vua na kalou. O kua ga o e tadera dei ena vavuvuli, o kua okwe e no ruarua vua o tamaya qeinia o luvea sigwane.¹⁰ Kodaki e hila e lama vuako, a qai tasi kouma na lea vavuvuli mo kua hara ni ciqomia i na lemu were. Kua muni ni vacolasia.¹¹ Ni o kua e vacolasia e veitavi qea muni ni lea cakacaka bura.¹² E levu haraga na kwa mequ volai wa vuako, ia qu tasi vinasia mequ volai ina veva qeinia na iq. Haule, qu anumia mequ lawa mequ na lawa i tolavia mu mata me daru veitataki, me rewa ni vataucako ke na lequ ciqa.¹³ O kuru o luvea o gwanemu eru loloma juwa.

3 Joni

1 ¹Na qahe, i vua na lequ kwalomani o Kaio, i daulomania djina. ²Lequ kwa lomani, lequ mahu mo vujucoqa i kwa taucoko, mo colacola vina, me kodaki muni lea cola hauju muyalo. ³Qi dau ciqa takinia hara valevu nira dau la vata ma vavitacini sigwane mera lami vadjinadjinatakinia na djina, me kodaki ga na yato koto ga na lemu yato koto i na djina. ⁴E hukai e hila tale me ciqa me kodaki okwe, mequ rogo nira yato koto ina ciqa o kuru o luveemu.⁵ Lequ kwa lomani, i lemu vamatautakiniko koto ina yalodjina i na lemu dau cakacaka balesiru veitacini sigwane qeinira o kura na vailoa. ⁶Era lamai vadjinadjinatakinia na lemu loloma i na kedra maliwa nai hoqohoqo loju. Nalemu tara vina modau herekia mera la ina i yatoyato e vacaucautaki ke na kalou. ⁷Balesia nira a deidei mera la ena vuku ni yaca, ara tabu ciqomia hila na kwa mai vuara na kwai Hehe. ⁸O ketatou, edodonu medju dau hovira o kuar okwe, me rewa ke niju colacola qera ina cakacaka me balesia na djina. ⁹Qu a volaia howa e hila na kwa vuara nai hoqohoqo loju, ia o Jiotirivi, o kua e dau vinasia me dau simata juga, vuara taucoko, e tabu dau ciqomi kematou.¹⁰ Me kodaki muni, i na gauna i lawa ke, qi na numiadei lea i varau i na kwa i dau tara, i na varaitaki i vei tata vai loa mai na vei tata bura e dau cavusia, medau haqasi kematou ke. Ni tabu vacegutakinia na lea i varau, o kua muni e tasi ciqomira na veitacini seigwane. E tabu vadenira, o kura djina e vinasia ju qeinia na lea dau rovira dei ma ina hoqohoqo lotu.¹¹ Lequ kwa-lomani, kua ni vasekusekucia na veikwa e bura, sekucia ga na veikwa e vina. Okua e dau tara vina e lama vua na kalou. O kua e tara bura e tabu hi tolavia na kalou.¹² O Timitirio, evadjinadjina cola vuara taucoko qenia muni vua na djina.¹³ E levu haraga na kwa mequ volaia wa vuako, ia qu tasi vinasia mequ volaia vuako ina veni qenia naiqi.¹⁴ Qi namakisia haraga okwe mequ la haragawa i tolaviko me rewa ni daru veitataki.¹⁵ Me lemu na vacegu o kuru na lemu lala eri loloma ju wa. Cigomiru na lemu i lala i lea yaca.

Juta

1 ¹Juta nai talai nei Jisu qeinia o tacia sigwane o Jemesa, ki vuara na lai co vua na leju Kalou ka maroroi vo Jisu Karisito. ²Me qai vuable vuara na lea veihosi, vakacegu qenia na lea loloma³ Vo kemutou miji lomani, qai gumahuna hara mequ volaia vo kemutou ena vuku ni cola e letatou taucoko e rewa ke vuau mequ volavola rewa ke vokemutou, Mequ varosia me muju gumahuna hara me muju maroisia na vabausia a holi ivo kemutou i mata mai vuara na ecola loju. ⁴Ni ra hita lo ma e yavula na yacola tabu loju era vatani takinia na loloma ni kalou, ara tara juke na kwa buraburaihau he vamakali ara cakitakinia ke na juraga na leju kalou tahila ga qenia o luveya o Jisu Karisito⁵ Qi vinasia ke mequ vanumi kemutou na lea vi vacolai na kalou vuvara na yacola mai Ijipita a qei vadruhaniru i taku na yacola ara tabu vabausia. ⁶O kura muni na yagilosí ara tabu judei ledrai juju ara lai covi ke ara biusia mai na ledra i nono vaviyagwane era la mai venu juho ena sinucodo me tawamudu ena vanua driodrio me yacovia na higa ni lewa.⁷ Dou vanumiru o Sotoma qenia o Komara qenia na veivanua voleka o kiyo ara holira ju mera dau yalewa ye ra dau veidriva vainira. Ara hotaqea nai totogi ni cece taumuju.⁸ A tautauvata haraga vuara na dau buibui ara vajukajukali takinia ra lala, era burasia mera vadodonutaki mai vua na kalou ara qei voha bura sira na juraga.⁹ Ia o Maikeli na yagilosí huahivi tahila, a tabu vinasia me veivala qea o Setani me balesia e lala o Mosese, a qai kwaya ga vo setani me varuhaniko na kalou.¹⁰ Ia o kura na yacola okwe era vohatakinia na kwa era tabu kilasia, ia na kwa ga era kilasia vainira na manumanu era tabu vayalo o kua na kwa e varuhanira.¹¹ Ena vamataku hara vuara era sekucia lea calevu o Keni ena i valavala ni marau valialia i na lea cakacaka jukajuka o Pelami me ra rewa i lavo ke. Ara vasekusekucia na lea talaidredre o Kora, ara qei varuhai vata ke.¹² O kura na yacola vamataku okwe era kou ma na majua ena leju cola vaveiwekani me kodaki na gauna

ni ji dau kanavata ke. Era kodaki na o ni lomalagi e sikai na kea luvu, he na vunikai era tabu vua rewa he na vunikai era oba juho.¹³ Era kodaki na ua ocaoca i wahawaha qai cadra cake ma ledra i tovo bura, era kodaki muni na kalokalo e veihiriyaki, e no muni juga ho na vanua driodio hara me ledra.¹⁴ O Inoki, nai kaviju ni taba ecola mai vo Atama, a parofisai takinia okwe. Tolavia! ena lama na Juraga qenia e udolu va udolu na lea yagilosy yalo havahava.¹⁵ Mera lamai ocasira ka varuhanira taucoko na ecola valavalava bura, qenia na veivoha veibeci era cavusia me balesia o kua.¹⁶ O kura okwe na yacola dau voha kudrukudru, dau vi juci, ara sekucia ga ledra juku gagadre, ra jukujuku nira, ara qei dau veiwalitakinira na eacola me rewa ke ni yaco na kwa ra numia¹⁷ Muju dau numia o kemutou o wekaqu na kwa a dau lai kwai vokumutou mai vuara na apisitolo o Jisu Karisito¹⁸. Nira a kwaya vuako. "E na vataosiosi ni gauna era na lama e yavalu na ecola dau vivalialai, qenira o kura era sekucia ga na ledra juku gagadre bura¹⁹ O kura haraga na ecola okwe era vavunia na tatawahewahe; era vavuravura, eqai lavele vuara na yalotabu.²⁰ Ia ko iko na lequi tokani, tovolia kotoga mo jubucake koto ena lemu cola ni vabausia.²¹ Mahu kotoga na kaikai ni yalotabu, maroroi siko koto ga ena loloma ni kalou ena lemu warikisia koto na cola tawamuju.²² Dau lomaniru na ecola e geregere ledru vabausia.²³ Maroroisira ma na ecola mai na ruha; qeinira muni era gadrevia na loloma e lavata qea na matakicia na kalou, ia mera burasiahara mera uku na i hulu ni gagadre ni tovo bura.²⁴ Vua e rewasia me qulumi ketatou koto me ju kua ni lehu tale, me varaitakiniko vua na kalou vaiukuuku, ena levu ni lea ciqatakiniko ni tamu²⁵ cala. Me holi vua na kalou ne leju i vacola na varokoroko, na kwa vajuraga, na lewaia qei na kaikai ena vigauna taucoko ga, me tawa muju hara.

Vakatakila

1 ¹Okwe nai vatakilakila me balesia o Jisu Karisito o kuwa holia vua na Kalou me vatakia vuwara nai Talatala na kwa e voleka ni yaco, a vatalasiya la agilosy me kwaya vo Joni na kea Talatala. ²O kua a kwaya na tata ni Kalou, qeinira kai jukujuku o Jisu Karisito, qeinira na kwa coko a dania. ³E kalougata o kua e wilikia qei nia e rogo na tata ni viyagwane okwe, a vabausia na kwa e volai ke ni voleka ho kea gauna. ⁴O Joni vuwara nai vavakoho loju mai Esia, me lemoutou na loloma, qeinira na vacegu mai vua a cola nikua, a cola ma i mata, qeinira o kua e hibere ma mai vuara na yalo e viju era nokoto ma i mata ni lai nono na viyagwane. ⁵Mai vua muni na viyagwane o Jisu Karisito, na daujukujuku yalo jina, na ulumajua vuara na jucake ma i na mase, qeinira na ledra viyagwane levu na jui vuravura, a havasiyadei na leju i valavalava bura ina lea dra jina. ⁶A juci ketatou meju sa jui na bese vua na viyagwane, qeinira o Tamaya, meju varokorokotakinia qeinira na lewaia me tawa muju. Emeni.⁷Dania ena lama o kua ina yo, jina tolavia ju mata coko, qeinira muni ara huwakiya, e vuku o kua era na tagi ke na vimataqwali coko i vuravura. Me kodaki okwe. Emeni. ⁸A kwaya na viywagane na Kalou, o yau na Alifa qeinira na Omeka, nai vasekivu qeinira nai vaosiosi, o kuwa a cola mai mata, nikuwa qeiniya na cola e hibere ma, na qwaqwaa.⁹O yau o Joni o wekamutou muni, qeinira nai tokani era daunivivaburaburataki qeinira na mataniju o kura na vohosiyo o Jisu, qu nokoto ina yanuyanu o Patimo, ina vuku ni tata ni Kalou qeinira kai jukujuku o Jisu. ¹⁰Maru ni vata koto na Yalo Tabu ina leya higa na viyagwane, qu rogo e hila na domo levu i qu lobo, kodaki na davui. ¹¹A kwaya ma o yau na Alifa qeinira na Omeka, o kuwa ena seimata, o kuwa ena seimtaku muni, na kwa o dania mo volaia ian veva, o qei vakou vuwara nai hoqohoqo lewe ni loju e viju mai Esia, i Efeso, i Simuri, i Perikamo, i Caetaira, i Sariti, i Filatelifia, qeiniya i Leotisea.¹²Qu qai tolalehu mequ daniya o kuwa a tata ma vuwau, na gauna qu tola lehu ke qu qai dania e viju nai juju ni hina koula.¹³Niqu tola wa, qu daniya e hila e juju ina kedra maliwa nai juju ni hina e viju e kodaki na lube ni ecola, a huku ju e hila nai hulu e hara e lala, e bujukia e haro nai hulu koula.¹⁴E buco coko e ulu qeiniya e rauniulu me kodaki na vulu ni hivi, kodaki muni na buco ni mata ni luvu, a mudre e mata kodaki na mudre ni quto.¹⁵E la e kodaki na varasa, a cacarivariva me kodaki ni hala ina kuro, e domo e kodaki na caruju ni wai.¹⁶A qulumiya ju e lima e viju na kalokalo, e guhu a lama i ke nai helewau gata e ruwa e basi, e mata kodaki na matanihiga ni dra katakata ju.¹⁷Na gauna qu dania ke qu qei carubi ira donumakinia e la me kodaki e hila e cibasia. A derei yau e lima i matau, a qai kwaya vuwau, kuwa ni matakou, o yau o kuwa seimata, o kuwa muni ena seitaku.¹⁸O yau o kuwa a qei cola, ia qu a mase i mata, tolavia o yau qina cola me tawa muju, o yau qj qulumiya muni kai dola o Etesi qeinira na mase.¹⁹Ia na kwa o dania osi mo volaia, qeinira na vikwa e no, qeinira na vikwa ena yaco ma i taku.²⁰Na kwa lo me balesia na kalokalo e viju, o dania e lima i matau, qeinira nai juju ni hina koula e viju, na kalokalo e vijue ledra nai Talatala ni hoqohoqo ni lewe ni loju e viju. Nai juju ni hina e viju o dania o ho nai hoqohoqo lewe ni loju e viju.

2

¹Nai vola okwe e volai va tabaki hila vuara na hoqohoqo loju mai Efeso, na wahe ni vola, e volai koto vua e qulu koto na kalokalo e viju, e lima i matau, qeinia o kua e yato koto e maliwa na viju nai juju ni hina koula. ²Aqi kilasia koto ho na kwa muju tara ho qeinia na lemuju cakacaka valevu qeinia na lemuju cakacaka valevu qeinia na lemuju vocosia koto ma. Aqi kilasia, ni muju tabu vinasia na ledra vivatovolei na ecola valaavalava bura. Aqi kilasia ni muju vatovolira o kura era kwaya ni ra avositolo muni, ia o qei kilasia taku ni ra tabu avositolo kwa djina. ³Aqi kilasia nio dau yalo vina, qeinia na lemu vocosia koto ma me balesia na lequ yaca, o qai tabu va ocaocataki nia e levu na kwa. ⁴Ia, e yavalu ga na kwa me balesiko o, a biusia dei ma, na lemu matai ni loloma. ⁵Mo numia koto, na vanua o luju dei maike, ia mo veivujuni na kwa o tara ma ina matai ni gauna. Mo veivujuni, a qina qai lawa vuako, a qina qai kou dei ma nai juju ni hina mai na vanua honi kodaki i tabu veivujuni⁶E nokoto o vuako: i tabu dau vinasia na ledra i valavalava nai tokani mai Nikola, oqo muni aqi tabu vinasia. ⁷O kua me va bebe me rogo hara koto, me rogo muni na kwa e kwaya na Yalo Tabu e kwaya koto i vuara na hoqohoqo loju. Ivo kua e gugumahuna o yau qina qai holia vua na dodonu ke kana ma ina vunikai ni cola, o kua e nokoto ma ina yaloga ni ba ni Kalou (Parataisi). ⁸Nai vola okwe, e volai vatabaki hila vuara na hoqohoqo loju mai Simurina, na lea voha o kua e nai matai ka osiosi, o kua e mase juho qeinia o kua e cola tale homa. ⁹Qi kilasia koto ho na lemu cola dravudravua qeinia na lemu dau vararawataki, ia i tabu vujuniyau. Qi kilasia koto na ledra dau voha va burabura o kura era kwaya ni ra Jiu, ia e tabu nira, era vavakoho i Setani.¹⁰Mo kua ni matakau, ina kwa i varau ni hotaquea, tolavia, o Setani ena varau biusi kemutou i were ni vevehu, ina vanua miji na vatovolei ke, miji na vararawataki me bogi jini. Mo yalojina koto me yacovia na mase, qina qai holia vuako, nai sala ni cola. ¹¹O kua e va bebe me rogo hara na kwa e kwaya na Yalo Tabu i vua na hoqohoqo loju. O kua e gugumahuna ena tabu majila inaia karua ni mase. ¹²Nai vola okwe, e volai koto i vuara na hoqohoqo loju mai Perikamo. Na lea voha o kua e qulu koto nai hele i wau, o kua e gata ruarua e basi. ¹³Aqi kilasia na vanua i nokoto ke na lemu vanua ni cakacaka muni, qeinia na vanua e nokoto ke o Setani, ia e hila na kwa na lemu qulu vakaikai ju na qu yaca. Ia, hila na kwa na lemu tabu cakitakinia na lemu vabausia vuau, me kodaki na higa, a vajujugha ke o Anitipasa, o kua a vamase ena kemuju maliwa e yaha ga a nokoto ke o Setani. ¹⁴Ia, e yavalu ga na kwa e tabu vina ena vuku ni yavalu era vabausia nai vavuvuli i Pelami, o kua a vavulicira Pelaki, me ra biusia na vivacalai era mata na kwa hewa ni Isireli, mera kania muni na cawa e cabori vua na matakau, qeinia mera dau yalewa muni ga. ¹⁵Me kodaki muni ga, era no muni koto e yavalu era qulu vakaikai na vavuvuli ni tokani i Nikola oqo qai tabu vinasia. ¹⁶Mo vivujuni, kodaki e hukai, a qina la wawatoto ma vuako, qina vivala qei nira ena i hele i wau ni guhu. ¹⁷O kua e va bebe, me rogo hara na kwa na Yalo Tabu i vua na hoqohoqo loju. A qina holia vua, o kua e gugumahuna, qina holia e yavalu na mana, qina holia muni vua e hila na vaju bucobuco, na vaju ga honi ena volai ke na yaca vou, na yaca ena hukai hila na kilasia, ia o kua ga na qulumia. ¹⁸Nai vola okwe, e volai koto i vuara na hoqohoqo loju mai Caetaira-o, na lea voha na luve ni Kalou, i vua o kua e mata e kodaki na "yameyame" ni quto, qeinia e la e kodaki na varasa "makumakualiliva". ¹⁹Aqi kilasia koto na kwa o tara ho, na lemu loloma, na lemu vabausia, na lemu daunivqwavi, na lemu vaidjinasia. Aqi kilasia na kwa o iko qai tara boto e uahivi hara ina kwa o tara i mata. ²⁰Ia, e vica boto na kwa i cala boto ke, o vocosia na lewa o Jesepeli, o kua a vatokania me hila muni na "Parofita" a vavulicira muni me ra dau yalewa, qeinia me ra kania na cawa e cabori i vua na ledra Kalou matakau. ²¹Aqu a holia na gauna me veivujuni takinia na lea "dautagane", ia a tabu mata veivujunitakinia nai tovo honi²²Tolavia, qina biusia ina darodaro qeinira o kura era "dauyalewa"vata iana vanua e vararawataki levun tahila kodaki era tabu vivujunitakinia na ledra i valavalava bura. ²³Aqi na vamasenira o kura o luvuya ia mera na kilasia ke na vihqohoqo loju taucoko, niqo dau djikevia na ivi, na uto ni ecola coko ga , ia qina holia ivo kemutou yahila me kodaki na lemuju i valavalava. ²⁴Ivo kemutou ma i Caetaira, ivo kura e ra tabu vabausia na vavuvuli honi o kura era tabu kilasia na kwa e nubu balesia o Setani me kodaki ga na kwa era kwaya, o yau qina tabu taucia ivo kemutou na kwa e bibita. ²⁵Ia, na kwa e nokoto ivo kemutou, muju qulu qata vahewa muni, me yacovia na lequ lehu tale ma. ²⁶Ia, o kua e gugumahuna, a vabausia na lequ cakacaka me yacovia nai vataosiosi ni gauna, o yau qina holia vua me lewenia na vimataniju tani. ²⁷Ena lewaira o kura ena lea i toko "kaukamea" ena vurulaki nira vamata yahewa me kodaki na dau juli bilo (vibili), io me kodaki ga na kwa qu rewasia ma ivo Nahuna. ²⁸Me kodaki na lea holia ma na lequ Nahuna, o yau qina holia muni vua na kalokalo i vola higa. ²⁹O kua, eva bebe, me rogo, me rogo hara na kwa e kwaya na Yalo Tabu vua na hoqohoqo loju.

3 ¹Nai vola okwe, e volai koto vuara na hoqohoqo loju i Sariti, na wahe ni vola, e volai koto i vua o kua e qulu koto e viju n yalo ni Kalou, qeinia na viju na kalokalo. Qi kilasia koto na kwa o tara koto, mu yaca boto na cola, ia i mase ju. ²Mo mata ma, mo vatawa koto, mo vakaikai koto ina kwa e vo koto vuako, ia e voleka juho ni mase, ni qu tabu dania na lemu cakacaka me vina hara ina mata ni Kalou.³Mo vanumia koto ina lemu vabausia ina kwa i ciqomia he ir rogo. Mo varorogo mo vivujuni. Ia kodaki ina tabu vatawa koto, ia kodaki i tabu vatawa vavina, a qina lawa me kodaki na dau驱va, ina tabu kilasia na siki ni higa qina kawa i ke vuako. ⁴Ia, e nokoto vuako e yavalu na yaca ma i Sariti, ena vica boto ena tabu vadujukadjukania na ledra i hulu, era na qai laqe i yau, era na qai huku nai hulu bucobuco ni yaga hara valevu.⁵Ia, o kua e gugumahuna, ena vaihulu bucobuco, a qina tabu kuhia ei na yaca inai vola ni cola, o yau qina qai voha me balesia e yaca e mata na lequ Nahuna qeinira na agilose coko ga. ⁶O kua e no e bebe -, me rogo hara na kwa e kwaya na Yalo Tabu i vu ana hoqohoqo loju.⁷Nai vola okwe, e volai koto i vuara na hoqohoqo loju ma i Filatelifa, na lea tata e hila o kua e yalo havahava, o kua muni e djina, o kua e qulu koto nai dola i Tevita, o kua munia e dolavia ena tabu hila muni, ena hogosia muni ga, ena hukai hila muni na ecola ena dolavia muni. ⁸Aqi kilasia na kwa i tara koto. Mo tolavia, o yau ga qu a dolavia na mataniwere, ena tabu hila ena hogosia rewa. Qi kilasia ni hewahewa koto na lemu kaikai, ia o a qulu kotoga na lequ voha, qeinia o tabu cakitakinia muni qu yaca.⁹Mo tolavia koto o kura era lomania na lea vavakoho o Setani, ena kwaya ni ra Jiu, ia erab tabu nira djina. Qina tara me ra na lama mera na cuva vuako, mera na kilasia koto nio yau qi lomaniko koto. ¹⁰Nio vabausia ga na lequ voha, qeinia na vocosia koto, o yau qina maroroi siko muni ena gauna ni dauveivatovolei o kua ena lama i vuravura taucoko, me na qai vatovolira o kura era nokoto i vuravura. ¹¹A qina varau la tale howa. Qulumia koto ina kwa a holi vuako me kodaki na lemu sala vajuraga.¹²O yau qu lehia o kua e gugumahuna, me juraga ina were ni Kalou, ia ena tabu ladei ma i rara, ia ena volaia o kua na yaca i Jiova, na yaca muni ni Jerusalemi o kua e lama i lomalagi mai vua na Kalou, qeinia muni qu yaca vou. ¹³O kua e no e bebe me varorogo hara, me rogo hara na kwa e kwaya na Yalo Tabu i vuara nai hoqohoqo loju.¹⁴Nai vola okwe, e volai koto i vuara na hoqohoqo loju i Liotisea. A kwaya ho na vikwa oqo, o kua e dau kwaya na kwa dodonu, e djina muni, na dau ni vajulewa ina lea bulibuli na Kalou. ¹⁵Aqi kilasia koto na kwa o tara, i tabu kakahali, qeinia i tabu katakata a qu a vinasia mo katakata he kakahali. ¹⁶Ni, o katakata boto vahewa o yau qi varau haraga mequ luwetaki niko ma i qu guhu.¹⁷I kwaya, qi vujuniyau, a qai levu ju na lequ i yau, ia qi tabu vinasia e hila nakwa. Ia e tabu kilasia na levu ni buraburaihau ni lequ cola, qi dravudravua, qi mataboko qeinia na luvaiwale ena mata ni Kalou. ¹⁸Rogo na lequi vasala vuako, mo volia vuau na koula e va tovoleti vana bukawaqa, mo vujuniyau ke, qeinia nai hulu bucobuco, mo vaihulutaki ke, balesia mo kua ni varaitaki na lemu luvaiwale e vivamajuataki mo lumusia mu mata ena lumu mo tola rewa ke.¹⁹O kura taucoko qi lomanira, qi vunaucisira, qi dau ocasira muni, mo gugumahuna muni, mo vivujuni muni. ²⁰Tolavia, a qi juho na mataniwere, qi jukijuki koto, kodaki e hila e rogo qu domo, dolavia na mataniwere, a qina lawa i were, qi kana qeinia muni, o kua muni vuau.²¹O kua e gugumahuna, o yau qina holia vua na dodonu me tadra qenianu ena lequ nono va juraga, me kodaki na lemu gugumahuna, e e nokoto ina lea non vajuraga o Nahuna. ²²O kua e no e bebe, me rogo hara na kwa e kwaya koto na Yalo Tabu ina hoqohoqo loju.

4 ¹A, osi qu qai tolavia lehu, qu tolavia e hila na mataniwere tadola mai lomalagi. Na matai ni domo qu rogo, o voha koto ma vuau me kodaki na biukila, e kwaya koto ma, mo lacakae ma qi na qai varaitakinia vuako, na ca ena varau yaco, ni osi na kwa taucoko. ²A qai hitavi au muni vahauri na yalo tabu, qu qai tolavia e hila nai nono vajuraga mai lomalagi, a hila a nokoto ke. ³Ia, okua e nokoto ke, e rairai me kodaki na vaju jasipa qeinia na satiusa. A hila na drodrolagi a wavolivoli sia nai nono vajuraga. Na drodrolagi e a kodaki na rairai ni emeralita.⁴E ruasagaluvu ka va nai nono vajuraga, qu tolavia e ruasagavulu ka va na qase era nokoto ina I nono vajuraga, era vailulu ena I hulu bucobuco qeinia na ledra I sala koula era ulu. ⁵A qai lama na livaliva qeinia na kurukuru enai nono vajuraga. E viju na hina quto e mudre koto ina mata ni nono vajuraga, o kura o na yalo ni kalou eru lewe viju vahila.⁶E na mata ni nono vajuraga na wahawaha Iloilo, e kodaki na karisi tala. E na I nono vajuraga, I yaloga, a nokoto ke e va na kwa e cola, e va mata coko ga era lala, era va mata muni era lobo.⁷Na I matai ni kwa e cola honi e kodaki na luve ni laione, na I karua ni kwa e cola, e kodaki ju na luve ni bulumakau, na i ka tolu ga, e kodaki na ecola, na I ka va e kodaki na ikeli vakakava.⁸Okura na I ka va, eru ya ono na ledru kakava, e robosia e yago taucoko e yaloka ni mata. Higa, bogi eru kwa ya vahila koto e dodonu, e dodonu, e dodonu, na juraga, kalou kaikai, o kua a cola mai mata, e cola nikua ia e cola muni ga mai taku.⁹Na gauna ena varokoroko ke okura na veikwa cola, era vavinavinatakinia okua e tadra koto ina ligatatau o Nahuna, okua e cola tawa mudju, era vavinavina vua era dokaia muni.¹⁰Okura na lewe ruasagavulu ka va na qase era cuva vua, I vo kua e tadra koto nai nono vajuraga ena varokoroko vua, na cola e tawa mudju, ena biusia bale na ledra I sala koula ena mata ni nono vajuraga era kwaya.¹¹E dodonu me holi vuako na varokoroko kei na veidokai, na kaikai ni a bulia na vuravura me noju dei qeinia na lemu lewaia muni ga.

⁵ ¹Qu a dania o kua e tadra I nai nono vajuraga, e qulu nai vola e lima I mata, volai e yaloga e taudaku muni, a dregasi ju ina drega e viju. ²Qu dania e hila na agilos i levu, a coco e domo I yata me kwaya, “Ocei e yaga me sevukia nai vola, a celesia na kea drega?”³E hukai hila I lomalagi I vuravura, he vuku I vuravura e rewasia me celesia a wilikia. ⁴Ia qu a tagi valevu ni hukai hila e laidani e yaga me celesia a wilikia. ⁵E kwaya hila vuara na qase vuwau, kua ni tagi dania e gumahuna na laione ni yavuha o Juta, e kawa o Tevita, e rewa ni dolavia celesia na kea drega e viju.⁶Qu a qei dania na lami ni jucake ju I yaloga ni nono vajuraga, ina kedra maliwa na kwa cola e va, qei nira na qase, ke a rairai e kodaki e vamase, e viju e hivi, e viju e mata, o kua honi e viju na yalo ni Kalou, aru lai vatala ma I vuravura. ⁷A lama o kua, a lamai qulu hara ho nai vola, I e lima matau okua a tadra koto ina I nono vajuraga.⁸Ina gauna e qulu hoke nai vola, era cuva bale ina mata ni lami na kwa cola era qei nira na qase e ruasagavulukava era tau a hila na api, qeinia na vi bilo koula e vuqa ina vikwa e garu vina, oqo na ledra mahu na ecole yalo havahava. ⁹Era lagasia na here vou, era kwaya “O kemutou e yaga mo muju kou nai vola, muju celesia muni na kea drega, ni muju a vamasei, muju voli kematou e muju dra, mai vuara taucoko nai vimataqwali qeinira na juku vohavoha, na vimataniju qeinia na vivanua, me maju lea na Kalou. ¹⁰Muju lehi kematou me maju Jui, maju bete vua na lemaju Kalou, maju viqwaravi koto ga ina vuravura.¹¹Qu tolavia qu rogo na domo ni agilos i era lewe levu, era vavolivolisia ju nai nono vajuraga, qei niru na lewa cola, qei nira na qase, na kedra I wiliwili e jini na udolu, e udolu va udolu. ¹²Era kwaya vadomolevu e dodonu na lami o kua a vamase me holi vua nai yau, na vuku, na qwaqwa, na dokai, na varokoroko qei nia na vavinavina.¹³Qu a rogo na vi kwa buli coko ma I lomalagi, I vuravura, e ruku I vuravura, I wahawaha qei nia na vikwa taucoko era noke era kwaya “Vua e tadra ina

nono vajuraga, vua na lami, me holi vua na vavinavina, na varokoroko, na lagilagi qeinia na qwaqwa ni viseimatataki me tawa muju”.

¹⁴Na va na kwa cola era va “Emeni” era ere bale na qase ina varokoroko.

6 ¹Na lequ tolavia na lami na lea dolavia hila vuara na viju na drega qu qei rogo hila vuara na kwa e cola eri leva me ru kwaya ina domo kodaki na kea i rogorogo na kurukuru lama. ²Qu tola wa e hila na ohe bucobuco o kua e vodo koto ke e qulumia ju e hila na daka jiji, a holi ivua e hila na sala va viagwane, a lama i rara kodaki na gugumahuna me gugumahuna valevu hara. ³Na gauna e dolavia ke na lami na i ka rua ni drega, qu rogo nai karua kwa cola me kwaya "Lama". ⁴A qei hita ma i rara e hila na ohe, e dradra taucoko. A holi vua kua e vodo koto kwe na kaikai ni na kodei na vacegu ni vuravura, me ra rewa ni veivamasei ke vainira na yacola. ⁵Na gauna a dolavia ken a lami na i katolu ni drega, qu rogo na i katolu ni kwa e cola me kwaya "Lama" qu dolavia hara e hila na ohe lolo, qeinia o kua e vodo koto ke e qulu ju e rua na i varau i e lima. ⁶Qu rogo na domo i na kedru maliwa na kwa cola e va honi me ra kwaya, me volitaki na hila na i varau na witi ina hila na vene qeinia me tolu na buli na rarile e na tahila na vene iya mo kua ni vaburania na Waiwai he na waini. ⁷Na gauna a dolavia ke na Lami na i ka va ni drega qu qei rogo nai ka va ni kwa e cola me kwaya "Lama". ⁸Qu qei tolavia e hila na ohe kavukavu e yaca o kua a vodo ju ina ohe okwe o mase qeinia o etesi a sekucia koto ma. A holi i vuaru na vajulewa ina hila na i ka va o vuravura mera vamasenia i na i hele, qeinia na dravuihiga qeinia na baca qeinira na manumanu hegwa ina vuravura. ⁹Na gauna a dolavia ke na lami nai ka lima ni drega, qu qei tolavia nai cabocabo ni horo me balesira o kura ara vamase ina vuku ni voha ni kalou qeinia na jukuniyalu era a qulu. ¹⁰Era mo ma i na domo e levu kodaki ivei na kea juwei, na viagwane yalododonu qai djina me yacovia na lemu na lewaira okura e ra nokoto ma i vuravura qeinia me yaco mo na tarogira maju dra?. ¹¹A qei holi yahila vuara na i hulu bucobuco, qeinia a lai kwai i vuara mera wawa koto re vahewa me yacovia na kedra i wiliwili coko o kura ledra dauniviwaravi qeinira o tacidra seigwane qeinira o tacidra lewa me ra lai dere coko o kura mera vamasei me kodaki na ledra vamasei. ¹²Na gauna e dolavia kena lami na i ka ono drega qu haravia e hila na uneune levu, na dranihiga a qei lolo kodaki na hulu ni manumanu driodrio, a qei drasa ma na vula me kodaki na dra. ¹³A qei lujuluju ma na kalokalo i lomalagi i vuravura me kodaki na lea luju na vuanilolo ma hi mahuna i vo e jula na gauna e hotacea na cagi kaikai. ¹⁴A qei lavele na lomalagi me kodaki i vola vavivi ju hila na gauna balavu. Na viyatayataga qeinira na yanuyanu ara toso dei ma ina ledra i juju. ¹⁵O kura na jui ni vuravura qeinira nae cola rogo qeinira na juraga ni valu qeinira na ecola vujuniyau qeinira na ecola kaikai qeinira na ecola taucoko ga, okura na bobula qeinira wa hereki ara lai cuva taucoko ina qwara qeinia na vaju ni viyatayataga. ¹⁶Ara qei kwaya ina viyatayataga raki okei ni na vaju "lujuci kematou ma, holomakini kematou ma i e mata okua e tadra koto ma i nai tadratadra vajuraga qeinia na ocaoca ni lami." ¹⁷Ina higa levu ni oca e cadra homa, ocei ena rewa ni jucake?

7¹Osi okwe qu qai tolavia nai ka va ni yagilos i ara uju ju ina yaha vava ni vuravura, mera qulumia qata koto na matanicagi e va balesia me kua ni hila na cagi me caginia ma ina vuravura he ina yataga ni ruwai me vuara na vunikai. ²Qi qai tolavia e hila na yagilos i me cadra cake ma ina tokalau a qulu ju na drega ni Kalou cola. A qei muorakinia ma ina nadomo levu i vuara na va na yagilos i kura a holi vuara na lewia mera varuhania na vuravura qeinia na ruwai. ³"Muju kua ni varuhania na vuravura, na ruwai, he na vunikai vavo hara meju biusia na drega i eru ra o kura na ecola ni Kalou". ⁴Qu qei rogo na kedru i wiliwili o kura e no vuara na drega 144,000 mai na viyavuha vuara na ecola i Isireli e no i vuara na drega. ⁵Jinikarua na udolu mai na yavuha i Juta, Jinikarua na udolu mai na yavuha i Ruveni, Jinikarua na udolu mai na yahana o Kata. ⁶Jinikarua na udolu ma i na yavuha o Asa, Jinikarua na udolu ma ina yahana o Navitalai, Jinikarua na udolu ma i na yahana o Manasa. ⁷Jinikarua na udolu ma ina yahana o Simione, Jinikarua na udolu ma ina yahana o Livai, Jinikarua na udolu ma ina yahana o Sikarioti. ⁸Jinikarua na udolu ma ina yahana o Sepuloni, Jinikarua na udolu ma ina yavuha o Josefa qeinia jinikarua na udolu ma ina yavuha o Penijamini ara qei dregasi. ⁹Osi okwe qu qei tolavia e hila nai wiliwili ecola levu sikai hila e rewa ni wilikia rewa ma ina vimataniju, yavuha ,e cola qeinia na ledra djuku tata era jucake koto i ye mata na Jui e mtua na lami. Ara uku ju nai siki ni hulu bucobuco ara qei qulu ju na rau ni niu i era lima, ¹⁰me ra qei muo koto ina domo rogo levu "Na vivacolai e lea na Kalou o kua e tadra koto inai juju i yata qeinia i vua na Lami.¹¹Kura taucoko na yagilos i ara uju wavokisia ju na i juju yawai yata qei nira na juqwaqwa qeinia na va na kwa ecola mera luju i era mata ina i juju yawaiyata mera vavinavinatakinia ju na Kalou mera kwaya koto ¹²"Emeni! Lagilagi, cecere, vuku, vavinavina, varokoroko qei nia na kaikai me kua ni osi, Emeni!"¹³A qei vecugi yau ma e hila vuara na qase me kwaya, "Kuru o cei okwe, era uku ju nai hulu bucobuco qeinia ara lama i vei?" Qu qei kwaya i vua, "Aule i kilasia." ¹⁴A qei kwaya vuwau o kua "O kura okwe ara ladei ma ina vivararawataki levu, ara havasia na ledra i hulu bucobuco ina dra ni lami.¹⁵E vu keai balebale, balesia nira uju koto ina mata ni juju yawai yata ni Kalou mera qwaravia ju higa qeinia na bogi ina lea wereniloju. O kua e tadra koto ina juju yawa i yata e na sevukia na lea were laca i vuara. ¹⁶Era na tamu matakana vahila he mera na karamaca vahila tale. Na dranihiga ena tamu rahavira he mera na vacecenira na katakata. ¹⁷E butoju noke na lami ina juju i yata ena nia na ledra i vatawa ena seimata taki nira o kua ina vure ni wai ni cola qei nia ena quhia taucoko era wainimata.

8 ¹Na gauna a dolavia ke na lami nai ka viju ni drega e a vanomoji ju i lomalagi me rausia na vimama na yaua.

²Qu qei tolavia na viju na yagilosi ara uju ju e mata na Kalou me holi i vuara e viju na biukila³A qei lama e hila tale na yagilosi qulu koto na velesi toloqi koula garuvina, lea jucake koto inai cabocabo ni horo garuvina. E vina tale na kwa garuvina a holi i vua me rewa ni vacabonia ina leya mahu vuara na ecola ena i cabocabo ni horo koula garuvina ina mataniju yawa i yata. ⁴Na kobulu ni kwa garuvina, qeinia na ledra mahu na ecola, cadra cake ina mata ni Kalou ma i e lima na yagilosi. ⁵A qei qulu na yagilosi na velesi toloqi koula garuvina qei tawania ke na cece ma ina cabocabo ni horo. Me qei viritakinia bale i vuravura a qei yaco me luju hila na kurukuru levu, druhu ni livaliva qeinia na uneune.⁶O kura na viju na yagilosi ara qulu ju na ledra viju na biukila ara varau vatagitakinia ho. ⁷A uvia na matai ni yagilosi na lea biukila a qei cadra ma na mata ni luvu yalevu qeinia na mudre e viwaki qea ju na dra. A qei viritaki bale ma i vuravura e hila nai katolu honi me cece dei. Hila nai katolu na vivunikai ara cece muni, qeinia na qarasi muni ara cece coko.⁸Nai karua ni yagilosi a uvia muni na lea biukila e hila na kwa kodaki na yataga mudre ju ina cece a viritaki ina waitaci. Hila nai katolu na waitaci a qei dra ma.⁹Hila nai katolu ni kwa era cola koto i waitaci ara mase qei varuhai na hila nai katolu na waqa,¹⁰A qei uvia nai katolu ni yagilosi na lea biukila a luju mai lomalagi e hila na kalokalo levu, mudre a qai kodaki ma i lomalagi e hila na kalokalo mudre kodaki hila na hina ina katolu na dolo ni ruwai qeinia na vurevure ni wai. ¹¹Yaca na kalokalo okwe o "GAGADUVADUVA". Hila nai katolu na wai vuki me "GAGADUVADUVA", qei levu na ecola ara masetakinia boto ina ledra homia na wai dranudranu.¹²A uvia nai ka va ni yagilosi na lea biukila, tahila nai katolu ni matanihiga a tokocia me kodaki muni ke e hila nai katolu ni vula, qeinia na hila na i katolu na kalokalo. Kuru na hila nai katolu okwe ara vure ma driodrio a qei hukai ju na cece ina hila na i katolu na higa qeinia na hila nai ka tolu na bogi.¹³Qu tolavia qu qei rogo na domo ni ikeli ni a cavu koto qu ulu i yata me muorakinia koto ina domo i levu "Iya, Iya, Iya, i vuara na nokoto ma i vuravura balesia na vo ni ka tolu ni agilos era na varau vatagicakitakinia na biukila"

9 ¹A qei uvia na lea biukila nai kalima ni agilos, qu qei tolavia e hila na kalokalo mai lomalagi nia luju ma i vuravura na kalokalo a holi vua na i dola na qwara e tamu lai kila na kea nubu. ²A qei dolavia na loka ina qwara hukai e loto qei la cake na kobulu ma na kea i dola me kodaki na kobulu mai na bukawaqa. Na dranihiga qeinia na cagi aru vuki meru driodrio balesia na levu ni kobulu e a tahova koto ma ina loka. ³Ara qei cadra ma i rara vodore ina yaloga ni kobulu honi qei holi vuara na qwaqwa me kodaki basibahaga ni vuravura okwe. ⁴A qei lai kwai vuara mera vaburania na mau ni vuravura, he na vunikai, iya o kura ga na ecola e hukai vuara nai vatakilakila ni Kalou e no i eru ra. ⁵Tamu holi vuara naivaro mera na vamase nira na ecola, iya mera na vararawataki ga me lima na vula. Io na racia era hotaqea na ecola kodaki ga e kasira e hila na manumanu basibahaga. ⁶Ina vihiga honi na ecola eri na vadania na calevu mera mase ke, iya era na tamu hotaqea ho. era na gadrevia valevu hara mera na mase, iya ena jubarakinira na mase. ⁷E kodaki era varauju na ohe nira varau lai valu na vodore raki okwe. Ie era ulu era tokoniaju nai sal buli mai na koula, e kodaki na mata ni ecola era mata. ⁸Kodaki na ulu ni lewa era ulu qeinia e kodaki na basi ni laione era basi. ⁹Era tokania ju i era haro kodaki na i hahabai kaukamea qeinia nai voqa ni ledra kakava e kodaki na voqa ni kareji qeinia na ohe era druha koto mera lai valu. ¹⁰E ra laulau e kodaki na basi ni basibahaga, a noju i era laulau na qwaqwa mera vararawataki ju ina eloga ni lima na vula. ¹¹A nia ju ledru Juaraga na yagilosni qwara e tamu na loto. e yaca va Iperiu o Apatoni qeinia e yaca va Kiriki o Avolione. ¹²A hosi howa nai mata ni rarawa, tolavia osi okwe e hivo tale koto e rua na leqwa me cadra ma. ¹³A qei uvia na i ka ono ni yagilosni leqa biukila, qu qei rogo na domo e voqa ma ina hivi ni cabocabo ni horo koula e varaitaki ju ina mata ni Kalou. ¹⁴A qei kwaya na voqa ni domo vua nai ka ono ni agilos o kua a qulu koto nai biukila, "Herakira na va na yagilosni kura era nahu ju ina dolo ni ruwai na Euferetisi. ¹⁵Na va na yagilosni kura ara varauju ho na yaua honi, na higa honi, na vula honi, qeinia na yabaki honi ara qei here ho mera na vamasenira na tahila ni katolu ni ecola. ¹⁶Na kedra i wiliwili na sotia era vodo ohe ju era lewe Rua na drau na udolu vakacaca. qu rogo na kedru i wiliwili. ¹⁷Okwe na lequ tolavira koto na ohe ina lequ raivoju qeinira ara vodokira koto. na ledra i hahabai na haro kaukamea a drasa, karakarawa lolo qei dromodromo kodaki na sulifure na ulu ni ohe e varaitakini na ulu ni laione qeinia iera guhu e ladei maike na mudre, na kobulu qeinia na sulifure. ¹⁸E hila na katolu ni ecola era vamase ina tolu na mase okwe; na mudre/cece, nai kobolu, qeinia na sulifure ea ladei ma i e ra guhu. ¹⁹Na qwaqwa ni ohe raki okwe e nokoto iera ulu qeinia i era laulau; e ra laulau kodaki na gwata qei noju era ulu ma dau vamadjila nira na ecola. ²⁰Na vo ni ecola, kura era tamu vamasei ni baca raki okwe ara tamu vivujuni ma ina ledra i valavala ni kwa era tara ju he mera tarovia na ledra qwaravi niju qenia na Kalou matakau me kodaki na koula, siliva, varasa, na kai qeinia na vaju na kwa era tamu rewa ni tola, rogo he yato. ²¹Era tamu vivujuni takinia na ledra dau laba, ledra dau vanijuniju, ledra garogaro bura he na ledra i tovo ni dau driva.

10 ¹Qu qei daniae hila na yagilos i qwaqwa a la bale koto mai i lomalagi. e a ukuju na yo ni lomalagi qeinia e hila na drodrolagi a noju i yataga ni ulu. E mata e kodaki na dranihiga qeinia e qeseqe e kodaki na juraga cece kea mudre ju. ²E a qulumia ju e hila na i vola vavivi e a tadola ju i e lima. e la i matau e udju ju waitaci, e la i yahamani e yoju ju i vanua mamaca³E a qei muo ma ina domoilevu me kodaki ni muo e hila na laione. na gauna a muo ke, na viju na kurukuru ara qei voha ma ina ledra rorogo. ⁴Na gauna era voha maike na viju na kurukuru, qu varau volia hara ga na vikwa okwe, iya qu qei rogo e hila na domo mai lomalagi me kwaya,"maroroisia koto na kwa ara kwaya na viju na kurukuru kua re ni hi volia."⁵Na yagilos i qu a tolavia nia udju koto i waitaci qeinia na vanua mamaca me lavesia e lima i yaha i matau i Lomalagi. ⁶Me vohabubului i vua ecola qei tawamudju, okua a bulia na lomalagi qeinia na kwa tau coko ga era noju ke, qeini na waitaki vata na kwa tau coko ga era ivoju ke. a qei kwaya na yagilos i "Ena qei tamu bere tale. ⁷Iya na higa hini ni varau uvia nai ka viju ni yagilos i na lea biukila, na oji ni Kalou e qei vayaconia ho me kodaki na leahola nai jukujuku vina i vuara na lea ecola qeinira na varofita. ⁸Na domo qu a rogo ma i lomalagi a qei voha ma vuau me kwaya"la, qulu nai vola vavivi e nokoto ,e lima na yagilose udju koto i waitaca qeinia i na vanua mamaca. ⁹Qu qei la ivo na yagilos i qu kwaya vua me holia ma na i vola vavivi hewa a qei kwaya ma okua vuau. Oqi qulu wa nai vola vavivi oqo o kania wa. ena vavunia me dranudranu i mu kese, iya i mu guhu ena kamikamica me kodaki na ta ni honi.¹⁰Qu qei qulu ma nai vola vivigi hewa honi i elima a yagilos i qu kania hara e a kamica me kodaki na ta ni oni i e guhu, ia na gauna qu kania osi hoke a qei dranidrani ma qu kese. ¹¹Qei kwaya vuwau e hila," O iko mona varovisatakinia tale vuara na ecola, na vimataniju, ina tata coko ga qeinira na vi juraga tau coko

11 ¹A holi vuwau e hina hina me vayagataki me kodaki e hila na I vavarau. A lai kwai vuwau, “Jucake o varautakinia na were ni Kalou qeinia nai cabocabo ni horo qeinira era loju ke. ²Ia, mo kua ga ni varautakia na yaloga ni rara I rara, nia holi ho oqo

I vuwara na koi mataniju yali. Era na bujukia na rara tabu me vasagavulu ka rua na vula.

³Qina qai holia vuwaru na lequi vadjinadjina na lewaia , meru parofita me hila na udolu, rua na drau ono sagavulu na higa, meru uku nai hulutaga. ⁴O kuru na vadjinadjina okwe na rua na vuni olive qeiniru e rua nai juju ni hina, aru dau jucake ju e mata na Kalou ni vuravura. ⁵Kodaki e hila e dgitakinia me vaburaburatakiniru, na mudre ena lama eru guhu a na qai kanira na kedru meca. O kura era vinasia mera vaburaburatakiniru, na mudre ena lama eru guhu a na qai kamira na kedru meca. O kura era vinasia me ra vaburaburatakinira era na lai vamase kodaki okwe.⁶E no vuwaru nai vadjinadjina okwe na lewaia me rewa niru hogosia na lomalagi me kua ni ku na luvu ina gauna e ru dau parofisai ke. E no vuwaru na kaikai meru vukicia na wai me dra, aru rubicia muni o vuravura ina vimataqwali baca bura coko ga me

kodaki ga kwa e ru vinasia.

⁷Na gauna ena osi hoke ledru holi I jukujuku, na manumanu kwe la cake ma ina qwara hukai e loto ena qai lama I vivala qeru. O kua e na valuhi niru a na qai vamase niru.⁸Eru yago ena biu boto ju ina yaha ni raralevu (o kua ena vaibalebaletaki vo Sotoma qeinia o Ijipita) na vanua a vako ke na ledru Juraga. ⁹Ina tolu vimama na higa e ra lama na vimata ecola, vimataqwali, djuku vohavoha, na vimataniju mera vatolavia era yago. Era na tamu vandonuya me bulu inai bulubulu.¹⁰Kura era cola I vuravura era na ciqaciqa, ara na ciqa levu hara. Era na viholi vararawataki ni ra na cola ju I vuravura. ¹¹“Ni osi e tolu vimama na higa, nai cegu mai vuwa na Kalou ena qai hita viru, eru na qai jucake tale ma eru la. Ena qai hila na matakau levu ena hitavira o kura na daniru. ¹²Era na qai rogo e hila na domo levu mai lomalagi ena kwaya vuwaru., “La cake ma okei!” Eru na qai lacake I lomalagi, ina gauna haraga era tola ju waike na kedru meca.¹³Ina gauna vata honi ena qai hila ke na uneune levu, ena qai oba e hila nai kajini ni rara. E viju na udolu na ecola I vuravura era na mase ina uneune, o kura era na qai cola era qai matakau valevu era qai vavinavina vua na Kalou ni lomalagi. ¹⁴Nai karua ni vikwa rarawa e osi ho. Tolavia! Na kea I ka tolu e wawatoto haraga homa.¹⁵Nai ka vijuni agilosi a qai uvia na lea davui, qai rogo muni ma na domo rogo levu raki I lomalagi a qai kwaya, “Na mataniju ni vuravura e lamai nia ho na lea mataniju na leju Juraga qeinia na lea Karisito. Ena noho vuwa na lewaia me tamu osi rewa.¹⁶Ara qai ere bale era mata mera varokoroko vua na Kalou o kura na ruasagavulu ka va na qase eru tadra ju ina ledrai tadratadra ina herau ni Kalou. ¹⁷Aru kwaya, “Maji vavinavina vuwako na Juraga, na Kalou qwaqwa, o kua enia koto ga o niko muni ma I mata, ni mu qulumia ho na lemu kaikai levu a sekivu muni ho na lemu vajulewa.¹⁸Era oca na vimataniju, ia na lemu ocalevu e la homa. E cadra homa na gauna mera vilewai hoke na mase, me muru haumira muni hoke na lemuru parofita, kura na vabausia, qeinira era matakucia mu yaca, o kura na ecola beci qei nira na kaikai. E cadra homa na gauna mo varuhania hoke na varuhaiya koto na vuravura.¹⁹A qai tadola na were ni Kalou ma I lomalagi, a qai lai tolavi ju na lea tabe ni tara mana ni noju I yaloga ni were. A qai cacadriudriu ma na livaliva, vadjugu na kurukuru, na uneune qei nia muni na luvu-cevasia yalevu.

12 ¹A qei lai tolavi ma i lomalagi e hila na kwa e vikwaraci levu: e hila na lewa e vaihulu ju ina matanihiga, a qei no ju e ruku ni e la na vula, a vaisala muni ju ina jinikarua na kalokalo. ²A bukese ju ho na lewa okwe, a muomuo koto ina racia ni voleka ho me vasucu. ³A hila tale na kwa e vikaraci a lai dani ni tolavi ma i lomalagi. A hila na tama ni drekoni dradra levu, e viju e ulu, a jini na keya i leu - a qei uku ju e viju nai sala vajuraga. ⁴A tavirakinia dei ma e tahila nai katolu na kalokalo ni lomalagi i e laulau, a biusira dei ma i vuravura. A la ma i ju vahila ju na drekoni okwe i e mata na lewa a voleka juho ni vasucu, me warakisia koto na kwhahewa me sucu ga ma, a kania hara. ⁵A qei vasucunia ma na lewa okwe o luveya seigwane, o kuwa e lehi me liutakinira na vimataniju taucoko ina hila nai toko kaukamea. A qei la mei na kwhahewa seigwane okwe vua na Kalou, ina lea nono vajuraga hara ga. ⁶A qei juba o hunaya na kwhahewa okwe i vikaikai ina vanua a varautakinia juho na Kalou mena lai qwaravi ju ke ma 1,260 na higa. ⁷A qei hila nai valu a yaco ma i lomalagi. Aru valusia ke na drekoni, o Maikeli qei nira na lea agilos. Aru valu lehu muni wa na drekoni qei nira muni na lea agilos. ⁸Aru tamu qwaqwa ke na drekoni nai valu okwe, a tamu hila muni hoke na ledru i nono ma i lomalagi. ⁹A qei warocaki dei ma i vuravura na drekoni okwe, o kuwa na qwata makawa- e yaca na nichu o Setani vata qei nira na le agilos. ¹⁰Qu qei rogo e hila na domo levu ma i lomalagi ni kwaya "E qei yaco ho ma na cola, na qwaqwa qei na lea mataniju na leju Kalou qeinia muni na kaikai ni lea Karisito. Ni viritaki dei ho ma na dau ni vivakoihi, o kuwa haraga e dau vaburaburatakinira o wekadatou vua na Kalou ina higa qei nia na bogi. ¹¹Aru vamalumalumutaki ena vuku ni dra ni lami qei nia na leya voha eri juhanakinia, niru tamy vinasia meru maroroisia na ledru cola me yaovia hara na mase. ¹²Mo ciqa o iko lomalagi, qei nira muni na vainono ma i lomalagi. Ia, e na bura vu kemutou na no i vuravura qei ni kemutou i wahawaha- ni no koto hop i vu kemuru hara juga e hila na tama ni oca levu ni kilasia juho ni lekaleka ho na lea gauna. ¹³Ni kilasia ho na drokoni ni viritaki bale ho ma i vuravura, a qei vadania na lewa mani a vasucunia o luveya seigwane. ¹⁴Ia, na lewa okwe, a holi vua e ruwa e kakave ni keli, me cavu hara ke vayawa i yaloga ni vikaikai, ina vanua a varautaki juho me maroroi koto ke me rausia e tolu vimama na yabaki, me kua ni lai dani ma i vua na drekoni he na qwata okwe. ¹⁵A qei tahova ma i e guhu na gwata na wai kodaki e drodro ju na ruwai, me rewa ni nawa na vanua me kuitaki dei ke na lewa okwe. ¹⁶Ia, e qei vivuke na vuravura ni a dolavia muni e guhu, a homia taucoko na wai a tadova ju ma honi e guhu na qwata. ¹⁷E hila na kwa na lea levu ni rarawasia na lewa okwe na gwata. A qei la i vivala qera na vo ni lea kawa ni ecola, o kura era mamakuju ni sekicia na alea i vunau na Kalou mera dau marororisia muni na jina me balesia o Jisu. ¹⁸A qei lama i jucake ju i matacawa na gwata okwe.

13 ¹Qu qei dania e hila na manumanu a macadra cake ma I wahawaha. E jini na kea I lea e vaisala yahila ju ina I sala vajuraga. A qei viju e ulu era volai yahila juke na yaca ni vivaburaburataki. ²Na manumanu okwe a kodaki na lepate, e la moccia na bea, a qei guhu va laione. A holia na drekonni na lea kaikai, na leya I nono ni viliutaki qeinia na leya kaikai, na leya I nono ni viliutaki qeinia na leya vajulewa vua na manumanu okwe, me viliutaki ke. ³Ia na manumanu okwe, e majila levu hara juga e hila e ulu, ia e qei mavo ho. Ara qorovia valevu na manumanu okwe na ecola I vuravura. ⁴Ara qwaravia muni ho na drekonni, balesia ni holia na kaikai vua na manumanu okwe. Ara qwaravia muni haraga na manumanu okwe ara qai kwaya, “O cei e tautauvata qeya na manumanu qeya na manumanu okwe, he o cei e rewa ni lama I vivala qeya?”⁵A holi vua na manumanu okwe na guhu me vohaburaburatakinia kua dokadokaia me rausia e vasagavulu ka rua na vula. ⁶A qei dolavia ho e guhu me vaburaburataki nia na Kalou, vaburaburataki e yaca qei nia na lea I nono tabu, qei nira muni era no vata ma I lomalagi. ⁷A vatarai muni vua me vivala qera na yalo havahava me rewasia hara. Me valusira munu na viyavuha na vimataqwali ecola, na juijui tata qei nia na vimataniju tauokino I vuravura. ⁸Era na varokoroko vua na ecola I vuravura o kura e tamu volai ju era yaca ina Vola ni Cola na Lami, o kuwa a ra vakosia. ⁹O kuwa e no e bebe, me rogo vina hara. ¹⁰O kuwa e nakisia me vehu, ena vehu ga, o kuwa me vamase I nai helewau, ena vamase gake. Okwe na ledra votavota na ecola yalo dodonu, dau vocosia ka ra ecola ni vabausia. ¹¹Qu qei dania nai karua ni manumanu a macadra ma I vuravura. E rua na keya i leu kodaki na lami a vohaburaburataki me kodaki na domo ni drekonni. ¹²A vayagatakinia na manumanu okwe na lea kaikai nai matai ni manumanu. A vakaikaitakinira ke na koi vuravura mera qaravia nai matai ni manumanu (o kuwa a mavo koto ho na majila I e ulu). ¹³A tara nai karua ni manumanu okwe na cakacaka mana vivakurabuitaki, me kodaki na keya luju ma na mudre I vuravura, era mata haraga na cola. ¹⁴Mai na cakacaka mana a tara na manumanu okwe, a lawakitakinira ke na ecola. A kwaya vuara mera bulia e hila na matakau mei vatakarakara ni matai ni manumanu (o kuwa a mavo juho na majila I e ulu). ¹⁵A vatarai muni vua me holia nai cegu vua na vatakarakara okwe, me rewa ni vohaburaburataki vua na ecola rogo he tamu rogo, vujuniyau he ra dravudravua, bobula he I taukei, me vaciqomia nai vatakilakila era lima I matau he era ra. ¹⁷Era na tasi rewa ni vivoli he volivolitaki vavo hara e no vuara na lea I vatakilakila na manumanu okwe he nai wiliwili ni e yaca. ¹⁸E gadrevi na vuku. O kuwa e yalo mahuna ena rewa ni wilikia nai wiliwili - ni sa I wiliwili ni hila na ecola honi na 666.

14 ¹Ia, ju qei vatomavia, qu qei dania na lami a jucake ju ina uluniyataga o Saioni. E jucake qera ju na lewe 144,000 o kura e volai ju era yaca na lami qei nia e yaca o Tamaya. ²Qu qei rogo e hila na domo ma I lomalagi e kodaki na gudru ni wara na ruwai ka kodaki muni na domo ni kurukuru levu. Na domo qu rogo a kodaki na I rorogo ma I vuara na dauqiri api ni qiriya koto. ³O kura haraga okwe era tamu vajukujukutakinira ma I vuravura me ra viyacovi qera na lewa, nira maroroi sira vina ju ma ina garogaro bura taucoko. ⁴O kura haraga okwe era dau vasekucia vina ju na lami ina vivanua taucoko e lake. Ara lai mei dei ma I vuravura mera sa I hevu vua na Kalou qeinia na lami. ⁵A tamu bau lai dani era guhu na voha giri, a sikai hila na kwa era beitaki ke. ⁶Qu qei dani e hila tale na yagilosi a cavu ju I na kedru maliwa o lomalagi qeinia o vuravura, a noju vuara nai jukujuku vina me vunautaki I vuravura, ina vimataniju, ina yavuha, vimataqwali vohavoha qei nia na uma ecola. ⁷A co takinia ju ma I yata “Mo matakucia na Kalou mo dau varokorokotakinia. Ni voleka ho ma na lea yauwa me vilewaitakini ketatou ke. Qwaravia vina hara o kuwa a bulia na vuravura, na wahawaha, qei nia na vivurevure ni wai coko ga.

⁸A hila tale na agilosi a kwaya – a keya I karua a kwaya cake ma “E ruha ho, E ruha ho o Papiloni na qwaqwa o kuwa a vakaikaitakinira na vimataniju mera homia na waini ni oca ni lea dauseigwane. ⁹A hila tale na agilosi, a keya I katolu a kwaya cake ma ina domo levu. Kodaki e hila na ecola e varokoroko vua na manumanu qei nia na lea matakau vatakarakara, a volai juho era qeinia e lima nai vatakilakila. ¹⁰E na homia muni na waini ni lea oca na Kalou, na waini e hovaraki ma e tamu bau wawai ina lea bilo ni oca na Kalou. E ecola e homia ena vararawataki ju ina bukawaqa qei nia na sulifure era mata na agilosi yalo havahava na Kalou qeinia muni e mata na lami. ¹¹Na kobulu e lama ina ledra vararawataki ena lacake juga. Era na tamu vacegu rewa ma ina cece honi me higa qei nia na bogi, o kura na qwaravia na manumanu qei nia na kea vatakarakara qei nira muni era vatakilakilataki juho era ra he era lima I e yacca na manumanu. ¹²Okwe qi mata vanumira ke na ledra vabausia qeinia na ledra vocosia na yalo dodonu ka ra talairewarewa ju ina lea I varo na Kalou. ¹³Qu qei rogo na domo ma I lomalagi ni kwaya “VOLAIA OKWE” E kalouagata na ecola ni mase a ju vata qeya ju I Jisu. Io ni kwaya na Yalo Tabu ni ra vacegu ma ina ledra cakacaka a qei sekucira ju na ledra I valavalta. ¹⁴Qu qei tola tale, qu qei dania e hila na o bucobuco. A tadra ju ma ina o e hila e kodaki na luve ni ecola. A vaisala koula ju e ulu a qei qulumia ju e hila nai hele ni tatamuhuki gata hara I e lima. ¹⁵A hila tale na yagilosi a hita ma I yaloga ni were ni loju, a co takinia ma vua e tadra koto ina o qulumia na lemu I hele o vasikivu wa mo tatamuhuki. Ni yaco homa okwe na gauna ni tatamuhuki, ni drewa hara juga ho na vuanikai I vuravura. ¹⁶A vasikivu haraga ho me tatamuhuki I vuravuya o kuwa a tadra koto I na o, ni mahuna hara juga o vuravura. ¹⁷A hila tale na yagilosi a macadra ma ina yaloga ni wereniloju ma I lomalagi, a qulu muni juma na lea I hele takelo gata ni tatamuhuki. ¹⁸A hila muni na yagilosi a hita ma ina vanua e dau vacabori ke na kwa e garu vina, o kuwa e lewaia na mudre. A co takinia muni wa vua e qulu ju na I hele takelo gata “Vahitania na lemui hele takelo gata mo cebesira dei coko ma nai hoho vaini I vuravura, ni ra drewa hara juga ho.” ¹⁹A vahitania na yagilosi na lea I hele takelo gata I vuravura me cebesira coko nai ho ni vaini a qei biusia I na yaloga ni keli ni waini ni lea oca na Kalou. ²⁰Ara bujulakinia na keli ni waini ina bili ni rara, a vure cake ma ke na dra, a jubu cake koto me yacovia hara na varaele ni ohe me 1600 na maile.

15 ¹Qu qei dania e hila tale nai vatakikila hila yali qei vikaraci mai lomalagi. E ri viju na agilosи eriqulu ju e viju na baca bura, nai osiosи ni vkikwa rarawa kai cavacava muni ni lea oca na Kalou.²Qu dania e hila na kwa e kodaki na wahawaha Iloilo a viwaki qeya ju na bukawaqa. A ru jucake ju i yaha ni wahawaha, o kura ara qwaqwa vagumahuna ho ma vua na manumanu qei nia muni vua nai wiliwili ni e yaca. Aru qulumia juho na api a holia vuau na Kalou.³Aru lagasia ju na lea here o Mosese, na ecola ni kalou qeinia na lea hara na lami ni kalou aru kwaya ke.' E kwa levu ka vivakuribuitaki na lemu cakacaka na Turaga na Kalou qwaqwa. E dodonu ka djina na lemu i valavala ni o sa viagwane ni vigauna coko ga. ⁴O cei me na tamu matakuci kemutou, na juraga me tasi vacerecereia muju yaca?Ni muju sa Kalou havahava tahila ga. Era na cuva na vimatanitu coko ga vo kemutou balesia ni ra na vadjinadjinatakinia ho na lemuju i valavala dodonu.⁵Ni osi honi qu qei dania ni tadola ju na were ni sikina tabu ni viyalayalasi mai lomalagi. ⁶I na yaloga ni loqi tabu hara, aru macadra ma ke e viju na agilosи, aru qulumia ju ma na baca bura e viju.ru vaihulu ju in a hulu lineni bucobuco havahava ka vайоро eru haro ina oro koula.⁷E hila vuaru na kwa cola e va, a holia vuaru na agilosи vijuviju okwe me ru yahila na sedre koula, ara vuqa ju e yaloga ena lea oca na Kalou, tamu vaiyalayala na lea cola.

⁸A vuqa boto ina yaloga ni were ni loju na kobulu, a la ma in a lea lagilagi qei nia na kaikai ni Kalou.E tamu rewa ni hila nae cola me na hita ke, me yacovia hara ni vayacori osi na baca bura e viju mai vuaru na agilosи vijuviju.

16 ¹Qu rogo hila na domo rogo levu ni coco ma I na were, a qai kwaya vuwaru na viju na agilos, “Muju la muju hovasia I vuravura na viju na bilo ni lea oca na Kalou.”²Nai matai ni agilos a la, a lai hovasia na lea bilo I vuravura, na varaqusa rairai bura qai racia era cadra ma vuwara na ecola e no vuwara na lea maka na manumanu, o kura era qwaravia na kea matakau.³Nai karua ni agilos a hovasia lea bilo I wahawaha. A qai vuki me dra, me kodaki e dra na ecola mase, ara qai mase muni na kwa cola taucoko I wahawaha.⁴Nai katolu ni agilos a hovasia lea bilo ina doloni ruwai qei nia ina viroro ni wai yahewa, ara qai vuli muni me dra.⁵Qu qai rogo ni kwaya na agilos ni wai, “O iko I yalododonu- o kua e nia juga, e nia muni juga ma, na yalohavahava tahilabalesia ni muru lewaia ho na vikwa coko okwe.⁶Balesia nira vajurunia era dra na ecola havahava qei nira na parofita, muju holia vuwara na dra mera homia; ni rausia vina haraga okwe.⁷Qu rogo ni kwaya nai cabocabo ni horo, “Io, Juraga, Kalou kaikai, lemuru lewaia e djina, a dodonu muni.⁸Nai ka va ni agilos a hovasia lea bilo ina matanihiga, a qai holia vua na dodonu me vamadjinira na ecola ina mudre.⁹Ara qai madji ina hivisia na katakata, ara qai voha buraburataki nia na yaca ni Kalou, kwe no vuwa na kaikai me balesira na baca bura raki okwe. Ara tanu vivujuni he mera lavesia na Kalou.¹⁰A qai hovasia nai ka lima ni agilos na bilo na lea I tadratadra na manumanu, a qai ubia na lea mataniju na driodrio. Ara magia era ma balesia na racia.¹¹“Ara voha vaburaburatakinia na Kalou ni lomalagi balesia na ledra racia qei nia na ledra varaqusa, ara hi djuwa koto ga na vivujunitakinia na kwa ara tara.¹²Nai ka ono ni agilos, a hovasia na bilo dolo ni ruwai levu o Uferetisi. Na kea wai ara vamacataki me rewa ke ni varautaki ke lea calevu na jui o kua ena qai lama ma ina Ju-i-Yata.¹³Qu tolavia eru tolu na yalo eru tamu havahava kodaki kedru rairai na boto, niru lama e guhu na qwata levu, e guhu muni na manumanu qei nia muni na parofita giritaki.¹⁴Okwe era yalo na niju era dau varaitakinia e valu na cakacakama. Ara la wa I vuwaru na jui ni vivanua taucoko I vuravura me rewa ni lai hoqoni sira ma ina vuku ni valu ina lea higa levu na Kalou qwaqwa.¹⁵Dania! Qi na lawa me kodaki e hila na daudriva! Ena kalougata o kua e vatawa vhila koto, a vaihulu koto, ni na tamu yato dei a qai tolavi lea cola vamajua.¹⁶Ara qai meira coko vata ma ina vanua e yaca va Iperiu o Amaketone.¹⁷A qai hovasia nai ka viju ni agilos na bilo ina cagi. A qai hila na domo rogo levu a lama ina were, ma ina tadratadra yawa I yata, e kwaya, “A tara ho!¹⁸A qai cacadriudriu ma na livaliva, vadjugu na kurukuru, na uneune levu, e levu cake hara ma ina kwa bau yaco ho I vuravura ina gauna e cola juke na yecola I vuravura, hila ho na kwa kea levu.¹⁹Na rara levu a talih VATOLU, era oba na rara yalevu ni vivanua. A qai numia ma na Kalou o Papiloni na rara levu, a qai holia vua na rara okwe na bilo e vuqa ju ke na lea oca.²⁰Na viyanuyanu era lavele, qei nia na uluniyataga era tamun qai lai dani tale vhila.²¹Na luvu cevasia yalevu kodaki kea bibita e hila na taledji, era luju bale ma I lomalagi I vuwara na ecola. Era voha buraburatakinia na Kalou balesia na kwa bura okwe na luvu revasia ni hivisia haraga na kea bura.

17 ¹A hila vuara na viju na agilosi, o kuwa a qulu muni koto e hila na viju na boulu a kwaya vuawau, lama okei mequ varaitakinia, na lea ocasira na

Kalou e hila na lewa e dau seigwane e nokoto ina basi ni ruwai levu honi.

²O kura era vidriva vata qera koto, o kura na jui vuravura, ara qai

vamasenitakinira o kura na kwai vuravura ina waini ni ledra dau seigwane.

³A qei lei mei qu yalo ina vikaikai a qu qei tolavia e hila na lewa e vodokia koto e hila na manumanu vavululevu e levu e yaca, a voha buraburatakinia na Kalou, e viju e ulu, e jini lea I leu. ⁴A qai vaihulu na lewa okwe, enai hulu lokaloka qeinia na hulu vavululevu e vai ukuukutakinia ina koula, qeinia na vaju dau dredrei meju dau dania qeinia na mataniciva, a qai qulu e lima e hila na bilo koula e vuqa juke na vikwa e bura qeinia na lea jukajukali ni lea dau seigwane. ⁵Ia, era, e volai ke hila na yaca e vaibalebale koto, o Papiloni na kemu levu, o iko na huna ni dau seigwane qeinia na veikwai vahihila ni vuravura. ⁶Qu a tolavia e hila na lewa e maseni ena ledra dra na ecola yalo dodonu qeinia muni na ledra dra ni ecola mase e vuku o Jisu Karisito, ena gauna qu tolavia ke qu a kurabui hara valevu. ⁷A kwaya na agilosi vuwau, o kura bui me balesia naca? O yau qina vamacalatakinia vuako me balesia o na lewa, qeinia na manumanu e vodokia koto, o kua e viju e ulu, qeinia e jinni na lea I leu. ⁸Na manumanu o tolavia, e tabu hi cola koto okwe, ia ena lacake ma ina bulu, na vanua e tamu botona, ena qai varuhai o kura era cola koto I vuravura, o kura era tabu volai ju era yaca ina Vola ni cola, ma ina sekisekivu ni vuravura, na gauna era na tolavia ke na manumanu levu okwe, ena varau lama. ⁹Okwe ena covia koto ina vakahama qeinia na vuku va Kalou. E viju na ulu, viju na uluniyataga, e tandra koto nalewa o. ¹⁰Eno e viju na Juraga, e lima era mase ho, e hila hi cola koto, e tahila tale ehi bere koto ma, ena gauna ena lamai ke, o kua ena no balavu vahewa. ¹¹Na manumanu o kua a nokoto hi cola, ia e hibere koto ma, o kua vainia enai kawalu, ia o kua ena hila na vaura na le viju, o kua ena lai varuhai. ¹²O kua e jini lea leu o tolavia honi o kura na jini na juraga eru hibere ni vamatanijutaki, ena holi vuara na kaikai qeinia na manumanu, me tahila na yauwa. ¹³Era yalovata mera holia na ledru kaikai qeinia na lewaia ivo kua na manumanu honi. ¹⁴O kura o era na vivala qeinia na lami ia na lami ena rewasira coko balesia o kua na ledra juraga ni vei juraga taucoko ga, qeinia na viyagwane ni viyagwane. O kura ea lai co, o kura muni na jigitaki, qeinira na yalo jina. ¹⁵Na yagilos i kwaya vuwau, na wai I tolavia koto oqo era nokoto ke na yalewa dauseigwane, na vimataniju qei nia na kea juivohavoh. ¹⁶Nai leu e jini o tolavia honi, na manumanu honi era na burasia na lewa dauseigwane honi na kania na huna, aru na qai vacecenia ena quto. ¹⁷Eru vavulici ma I vua na viagwane meru vayaconia na lea lewaia eru yalovata, meru holia na ledru mataniju vua na manumanu me yacovia na lea juvajuva na viagwane. ¹⁸Na lewa o tolavia honi, o kua e vajulewa vuara na vijuraga taucoko hara ina vuravura okwe.

18 ¹A osi na veikwa taucoko a qu tolavia e hila tale na yagilosi, a labale ma I lomalagi, e levu hara na lea kaikai, e hila na cece e a holia ma I vuravura ena lea I ukuuku. ²A coco ena domo levu hara, a kwaya, a bale, a bale, o Papiloni na rara levu a bale, a nia na ledra I nono na yalo velavela taucoko qeinia na qwara ni manumanu cavu taucoko ga, e tawa havahava qai dau burasi ju. ³Era bale na vivanua taucoko ga, era homu na waini ni dauseigwane, e ra vidriva qeinira, era vujuniyau na ecola dauvivoli ena vuku ni ledra dau garogaro. ⁴A qu qai rogo e hila tale na domo ma I lomalagi a kwaya, muju ladei ma vua, o kemutou na lequ ecola, me muju kua ni cala, me kua muni ni manasi kemutou na mase bura. ⁵E yacovia na lomalagi na lea valavalala bura, ia na Kalou a qai numia na valavalala ca. ⁶Muju occasia me kodaki na lea lama I ocasi kemutou, me qai tara varua me kodaki na lea I valavalala ia na bilo e vuqa juho, ia me vavuqa varua. ⁷Me kodaki ga na lea dokaia vainia qeinia na lea dau vinasia ju na yau ni vuravura, mo holia vua na yaluma qeinia na rarawa ni kwa honi e vinasia e yalo, o yau na kuini, o yau qi noju o, a qj tabu yada qina tabu kilasia na rarawa. ⁸O kua okwe ena yaco vua na vimase bura era hila na higa, na mase, qeinia na tagi, dahuhi, ia e na vacece ina bukawaqa: e kaikai na juraga na viyagwane, e nia ho na lea dau ni vajulewa. ⁹O kura na juraga ni vuravura okwe era vidriva, era tagicakinia ena domo levu, nira tolavia na kobulu ni cece. ¹⁰Era ju vayawa juma, era matakucia, na lea yaluma era kwaya, Isa, Isa, na rara levu o Papiloni, na rara kaikai, na yaua e lahoma mo lai ocasi muni

ho.

¹¹O kura muni na dau vivoli I vuravura era na tagicake niko ena domo levu nina hukai hila ho ena volia na ecola me na volia tale na lea I yau. ¹²Nai yau ni vivoli na koula, siliva, vaju talei, na mataniciva, lineni matayahewa, na hulu lokaloka, hulu silica, hulu kulakula, kai era garu vina, bilo tabua taucoko hara, na bilo kai dredrei hara, varasa, aironi, qeinia na vaju volavolai juho. ¹³Na hinamoni, macou, kwa e garu vina, na drega me vacece, na waini, na waiwai, na madrai droka vina, na witi, na bulumakau, na hivi, na ohe, na qiqi ni ecola, na bobula na yalo ni ecola. ¹⁴Na vuanikai I garovia ju oqo e lavele homa vuako. Qeinia na kwa talei qeinia na kwa vina ena ladei homa vuako, ina tabu tolavia tale ho. ¹⁵Na ecola o kura era dau dauvivoli, o kura era vujuniyau e vuku, era na ju vayawa, nira na matakucia na lea vivatotogani, tagi ena domo levu. ¹⁶Eri na kwaya, Isa, Isa na rara levu okwe, o kua a vailhulutaki ena lineni matayahewa, nai hulu lokaloka, hulu kulakula, ukutaki ena koula, na vaju dredrei, qeinia na mataniciva.

¹⁷Ina tahila ga na yauwa nai yau taucoko honi a vaqeyavutaki vahila. O kura coko nai taukei ni waqa, na vodo ina waqa, lewe ni waqa, o kura coko ga na dau hook, era tola juga homa vayawa. ¹⁸Era tagi gaho nira tolavia na kobulu ni vacece. Era kwaya, na rara ca, eru tautauvata qea na rara levu okwe? ¹⁹Eru borosia era ulu na dada, era tagi I yata, era kwaya, Isa, Isa, na rara levu okwe, o kua a vavujuniyau takinira, e vuku o kura nai taukei ni waqa, e hook koto I wahawaha e vuku ni lea juraga a qeyavu ena hila ga na yauwa. ²⁰Me muju ciqa koto o kemutou, lomalagi, ecola vabausia, avositolo, qeini kemutou na parofita, na viagwane e ocasi kemutou hara valevu. ²¹A hila na yagilosi kaikai, a lavesia cake, e tahila na vaju levu, a viritakinia I wahawaha, a qai kwaya ena vabale niko vakaikai kodaki okwe ena rara levu o Papiloni, ina tabu lei dani tale. ²²Na rorogo e tara ma na dau qiri api, na daunivuci, o kura na uvia na biju ni vatagi qeinia na davua era na tabu rogo tale ho, ena hukai muni ho na matai, era na tabu lei dani tale ho mu siki, ena tabu rogo muni ho na vaju qaqi. ²³Ena tabu hina tale ho mu siki e hila na cece, ena tabu rogo tale ho na domo ni seigwane o kua a qai vayalewa boto he na domo ni lewa o kua a qai vaseigwane boto, o kura na lemu ecola dauvivoli I mata, na lemu lawaki era varuhai taucoko hara ina vivanua taucoko ga. ²⁴A lai tolavi ni ledra dra na parofita, qei nira na ecola yalo havahava qeinia na ledra dra o kura taucoko ara vamase I vuravura.

19 ¹Ni osi na veikwa tauoko okwe, a qu rogo era domo, e levu hara ma I lomalagi, era kwaya, Haleluya e cola, qeinia na varokoroko, na vavinavina, na qwaqwa, vua na leju viagwane. ²Na lea vajulewa e kwa jina, dodonu, na lea lewaia o kua, na lea vajulewa vua na lewa-dauseigwane, o kua a vajukajukalitakinia na vuravura ena lea dauseigwane. E haumi valekaleka vua na lea dra na lea ecola. ³Era kwaya, Halelya, na hobulu e jubu cake, me tawa muju. ⁴O kura na lewe ruasagavulu kava na qase, qeinia na va na kwa e cola, era varokoroko vua na viagwane, o kua e tadra koto ina lea ina lea I nono vajuraga, era kwaya, Emeni! Haleluya. ⁵A hila na domo a rogo ma, a kwaya vavinavina vua na viagwane, o kemutou na lequ ecola qeini kemutou na matakuciyau, miji ecola yahewa he miji juraga. ⁶A qu rogo, e kodaki na domo ni levu na ecola, kodaki na rorogo ni wai, qeinia na kurukuru levu era kwaya, Haleluya, Na Kalou e kaikai hara valevu. ⁷Meju marau hara valevu, me holi koto ga vuau na lagilagi balesia na "VAMAU NI LAMI". ⁸A holi vua me vaihulu ena lineni matayahewa, e havahava, e cacarivariva, ia na lineni matayahewa e ledra ga na valavala dodonu qeinira na ecola yalo havahava. ⁹A kwaya vuyau na Yalo Tabu, volaia okwe, e kalougata o kura era sureji ina vaiyavi ni "VAMAU NI LAMI". A kwaya muni vuwau okwe na voha jina ni Kalou. ¹⁰A qu cuva bale mequ varokorokotakinia, a qai kwaya vuwau o kua, tolavia mo kua ni tara okwe O yau na lemu tokani, e hila vuara o wekamu era qulumia koto ho na lea I jukujuku- Jisu, qwaravia na Kalou na voha ni vajinajina me balesia o Jisu ina lea yalo ni varovisai. ¹¹Qu tolavia na lomalagi tadola, e hila na ohe bucobuco, o kua e vodo koto e lai kwai me dodonu, qai jina, na lewaia dodonu qeinia nai valu. ¹²E mata e kodaki na mudre ni quto, e ulu era levu nai sala vajuraga. E no yaca e volai koto vua, ia na ecola coko era tabu kilasia. ¹³E vaihulu ina I hulu e ceburakia ke na dra, e vatokai me nia na voha ni Kalou. ¹⁴Na mataivalu valomalagi ara sekucia ju, era vodo ena ohe bucobuco, era vaihulu ena lineni matayahewa, e bucobuco qai havahava. E lama e guhu nai helewau gata, ena lewaira nai hele kaukamea, e na vataucae ena keli ni waini na lea oca na Kalou kaikai okwe. ¹⁵E yaca e volai koto ena lea I hulu qeinia e kalava: ¹⁶Na Jui ni vei Jui qeinia na ledra juraga na vi juraga. ¹⁷Qu tolavia e hila na yagilos i jucake juma vana matanihiga, e covira na manumanu cavu ina domo levu, muju lama muju la tauoko ma me balesia na kana vata ni Kalou okwe. ¹⁸Me muju kania era huna na Jui, na Juraga ni valu, cola qwaqwa, o kura na ohe, o kura era vodo ke, he ra taukei, he ra bobula, he ra ecola lai vatala ma, he ra Juraga. ¹⁹Qu tolavia na manumanu okwe qeinira na Jui ni vuravura qeinira na ledra mataivalu. Ara vahoqoni vata ma mera vala qera kura era vodo ohe koto, qeinia na ledra mataivalu. ²⁰A tobo na manumanu qeinia na varovita girigiri, o kua a tara na cakacaka mana era mata. Ena vatakilakila o kura era hoqomia na maka ni manumanu qeinira o kura era rokovia na matakau honi. O kuru na rua honi, aru viritaki ina quto e mudremudre. ²¹O kura ka vo era a vamase ina heleiwau, o kua a lama ena guhu o kua a vodo ohe koto. O kura coko na manumanu cavu era kania na huna ni ecola raki honi.

20 ¹A qu tolavia e hila na yagilosí, a labale ma I lomalagi. A qulu ju e lima nai dola I bulu, o kua e hukai ka boto I ra, a qei noju va e lima na “sinu codo levu”. ²A qulu e hila na gwata levu, gwata makawa, o kua haraga o na niju, “Setani”, ara vehuki ju me yacovia e hila na udolu na yabaki. ³Aru viritakinia ina qwara o kua e hukai e boto I ra. Aru hogosia, dregasi vavina na keai hogo. Me kua tale ni temaki sira tale na vivanua okua, me osi re yabaki hila na udolu, ni osi honi, a qai hereki vahewa tale ma. ⁴Qu tolavia nai nono vajuraga, era noju ke yavalu, era holi vuwara mera vilewai taki nira na ecola, qu tolavia muni era yalo, e tamu juki era ulu ena gauna era vajuhania ke na viagwane o Jisu, e vuku muni ni lea tata na voha ni Kalou, o kura era tabu varokorokotakinia na manumanu okwe, he vua na lea matakau, a tabu volai e hila na vatakilakila era ra, he ra lima, era cola muni, ra lewaia vata qeinia na Karisito me hila na udolu na yabaki. ⁵O kura na mase ju, aara tabu cola tale ma, me yacovia e hila na udolu na yabaki. Okwe nai matai ni cola tale ma ina mase. ⁶Era kalougata o kura era yalo havahava, era na jucake tale ena matai ni cola tale ma ina mase ena tabu kaikai vuara na karua ni mae, era na bete ga ni na viagwane ni Kalou, qeinia na Karisito, era na lewaia vata me tahila na udolu na yabaki. ⁷Ni osi e tahila na udolu na yabaki era hereki tale ma o Setani ma ina were ni vevehu e a nokoto ke. ⁸Ena la tale ma o kua, me na temakisira na vuravura taucoko, mai na kona vava ni vuravura, o Koki qeinia o Mekoki mera vahoqonisira vata mera vala, na ledra I wiliwil, e kodaki na volivoli ni matacawa. ⁹Era yatovia na vuravura, ara qai juqiliqilisia na ledrai nono na ecola yalododonu, qeinia na rara ni dau loloma. A qai luju ma I lomalagi na bukawaqa, a qai kanira taucoko. ¹⁰Na niju o kua a temakisira koto, ara viritaki muni ina tore va bukawaqa, a no muni ke na manumanu qeinira na parofita girigiri, era vararawataki na higa qeinia na bogi, me tawa muju. ¹¹Era yatovia na vuravura, ara qai juqiliqilisia na ledrai nono na ecola yalododonu, qeinia na rara ni dau loloma. A qai luju ma I lomalagi na bukawaqa, a qai kanira taucoko. ¹²Na niju o kua a temakisira koto, ara viritaki muni ina tore va bukawaqa, a no muni ke na manumanu qeinira na parofita girigiri, era vararawataki na higa qeinia na bogi, me tawa muju. ¹³Na wahawaha e holia ma o kura e ra mase ke, o mase muni qeinia o bulu era holira muni na mase era noke, era lewai muni o kura na ecola yahila me kodaki ga na ledrai valavala. ¹⁴O mase, o bulu era biu ina tore vabukawaqa. Okwe nai karua ni mase na tore bukawaqa. ¹⁵Kodaki e hila e yaca e lavele ina vola ni cola, o kua ena viritaki ina tore vabukawaqa.

21 ¹Qu tolavia na lomalagi vou qeinia na vuravura vou, matai ni lomalagi qeinia na vuravura makawa ara lavele howa, na ruwai a hukai ho. ²Qu tolavia na raratabu vajuraga, Jerusalemi vou, a labale ma I lomalagi mai vua na Kalou, a varautaki me kodaki e hila na lewa evarau lai vamau, e vaqamaqamataki me lai tolavia na lea seigwane. ³A qu rogo e hila na domo levu mai yata I lomalagi e kwaya, tolavia na were ni Kalou era yalo na ecola, o kua ena qai lama me no qera. O kura na ecola ena nia na ledra ecola, na Kalou vainia era noqera muni, ena nia muni na ledra Kalou. ⁴Ena kuhia na wainimata mai mu mata, ena hukai ho na mase, he na tagi ni vujugu, tagi he na raraci muni. Na veikwa makawa era na lavele muni howa. ⁵O kua ena tadra ina juju tabu honi, a kwaya, tolavia o yau qina tara na vikwa taucoko me kwavou. E kwaya, mo volaia na tata coko okwe balesia na tata, e kwajina e yaga muni. ⁶A qai kwaya vuau, a tara osi ho! O yau na Alifa, na Omeka, vasekivu qeinia na vataosiosi. Ivo kua e mata homu wai, o yau qin holia koto na wai me homu, tabu haumi, mai na wai tovure ni cola. ⁷kua e gugumahuna ina vikwa qi holia vua, o yau qina nia na lea Kalou, o kua ena nia o luvequ. ⁸Ivo kura na dau dajuvu, tawa vabausia, dau laba, girigiri, qwaravi Kalou matakau, na ledra votavota na tore mudre. O nai karua ni mase. ⁹Hila ivo kuru na viju na yagilosira lama vuwau, o kua a qulu koto na viju na boulu, vuqa juke na viju na mase bura, a qai kwaya, lama okei, a qi na varaitakinia vuako na lewa, na vamau ni lami. ¹⁰A qei meiyau vayalo e hila na vanua, ina viyataga, a qai varaitaki nia vuyau na vanua tabu o Jerusalemi, labale ma I lomalagi mai vua na viagwane na Kalou. ¹¹O Jerusalemi a no vua na herau ni Kalou, me kodaki e hila nai yau talei, me kodaki e hila nai yau talei, me kodaki na vaju jasipa talei. ¹²Na kea ba, e jinikarua ka matamata, e jinikarua ka agiloasi ina kea matamata. Ina matamata era volai ke, era yaca na le jinikarua na yavuha ina kawa o Isireli. ¹³Ina yaju I yata, ee noke e tolu na matamata, ina mata ni tokalau e noke e tolu na matamata, ina ceva e noke e tolu muni na matamata, qeinia na ra eno muni ke e tolu muni kea matamata. ¹⁴Ina va vaju ni raralevu honi e noke jinikarua na yavu jinikarua na yaca ni avositolo ni Lami. ¹⁵Okua a voha vuau, a nokoto vua e tahila nai varau ma ina koula me varau ke na rara levu okwe, na kea matamata, qeinia na kea ba vaju. ¹⁶Na rara levu okwe e biu ma varivirivi, na kea balavu ena tautauvata qeinia na kea raba. A varautakinia na rara okwe ina I varau, jinikarua na udolu, na kea balavu (balavu,raba, yawaiyata) e tautauvata coko ga. ¹⁷A varautakinia na va vaju, e hila na drau vasagavulu ka va na kiubiti ni kubakuba e tara vaecola (e tautauvata qea ke na varautaki va yagilos). ¹⁸Na kea ba vaju a tara ma ina jasipa qeinia na rara levu okwe a tara ma ina koula, kodaki na iloilo matamata. ¹⁹Na yavu ni ba vaju okwe ara qai vaukuukutakinia ina vivaju talei. Nai matai ni vaju – vaju jasipa, nai karua na (safaira), nai katolu (kalisetoni) na kea I ka va na (emeralita). ²⁰Na kea I kalima na (satonikisa), na kea I ka ono na (satiusa), na viju (karisolita), ka walu (perili), ka ciwa (topasa), ka jini (karisopiraso), ka jinikadua (vaj karakarawa), ka jinikarua (emecisita). ²¹Na matamata jinikarua e tara ina mata ni civa, ina vi matamata taucoko hhara e tara ma ina mata ni civa. Na calevu tara ma ina koula me kodaki na Iloilo makare hara. ²²E hukai na wereniloju, ni kea wereniloju ga na Kalou kaikai qei nia na lami tawa cala. ²³Ina rara okwe e tabu gadrevi ke na matanihiga, na vula mera holia koto ma na cece balesia na kea ukuuku ni Kalou okwe, e va ceceni ketatou ho, na kea cece levu tahila na lami tawa cala. ²⁴O kura taucoko na vimataniju tani, era na yato ena cece ni rara honi. Na Juraga ni vuravura okwe eri na kouma na ledra I ukuuku. ²⁵Na kea matamata ena tabu hogo I qenahiga, ena hukai na bogi. ²⁶Era na kouma na lagilagi, na dokai ina vimataniju e noke. ²⁷Ena hukai hila e jukajukali ena hita ke, he o kua e vatarai na valavala ca, ia o kura ga era yaca e volai ina vola ni cola na lami.

22¹A varaitaki nia vuau na yagilosí na ruwai ni cola, e roro na wai me kodaki na karisitala. A roro koto ma ina nono vajuraga na Kalou, na lami tawa cala mai na yaloga donu ni calevu.²Eru yaha ruarua ni wai e sei ke na kai ni cola, vuatakinia jinikarua na vimataqwali vuanikai, a qai vuaju ina vivula tauçoko hara. Na kea raunikai e nia koto na waini cola I vuara era vinasia ju na vivacolai ina vimataniju tauçoko hara.³Ena hukai ho na voha muri. Nai nono vajuraga, na lami tawa cala eri na no.⁴Jina tolavia e mata, ena volai era e yaca.⁵Ena hukai ho na bogi, eri na tamu vinasia ho na hina he matanihiga balesia na Kalou ena hinavi ketatou homa. Jina vajuraga takinia me tawa muju.⁶A kwaya vuwau na yagilosí, na lea tata e kwa jina, mana, e yaga muni, ia na Juraga na ledra Kalou na parofita, avatalasia ma na lea yagilosí me varaitakinia na ca e varau yaco.⁷Tolavia! A qai varau tale ho na lequ na lehu ma! E kalougata na ecola o kua e varorogo ina lea I vunau e parofisaitakinia nai vola okwe.⁸O yau, o Joni, o yau qu rogo, qu tolavia na kwa tauçoko o. Na gauna qu rogo, qu tolavia hoke, qu luju I ra qu vacerecereya na yagilosí, o kua a meiyau koto mequ tolavia na kwa tauçoko okwe.⁹A qai kwaya vuwau, kua ni tara oqo! O yau e hila muni ga nadauniviqwaravi me kodaki ga o iko, ivo kura na parofita, qeinira o kura era talairawarawa koto ina lea voha varokorokotakinia na Kalou!¹⁰A kwaya vuwau, kua ni dregasia na voha ni varofisai ni vola okwe, na gauna e voleka ho.¹¹O kua e tawa kilikili, deinia me tara koto ga na lea I tovo bura. O kua tahila e bura tahila, deinia koto me tara koto na lea I tovo bura. O kua e yalododonu koto, deinia me tara ga na kwa e tara koto. O kua e havahava, deinia koto me havahava koto ga na lea cola.¹²Tolavia! O yau qí varau la homa. Na lemu I cocovi e nokoto ga okwe vuwau me na haumi lehu vuara me kodaki na kwa era tara.¹³O yau na Alifa na Omeka, nai sekisekivu na vatosiosi.¹⁴Era kalougata o kura era havasia na ledra I hulu, eri na vatarai mera kana ina kai ni cola, me ra qai holi na gwalala mera hitavia na rara ina matamata.¹⁵I rara era noke na jui, kura na dau vaniju, o kura na dauyalewa, qeinira o kura era lomania na cakacaka bura.¹⁶O yau o Jisu, qu vatalasia wa na yagilosí, me juku ni yalo takinia na kwa tauçoko me balesia na loju. O yau na vuni kwa tauçoko ga qeinira na lea kawa o Tevita na kalokalo I vola higa.¹⁷Na yalo qeinira na "VAMAU NI LAMI" e kwaya, Lama! O kua e rogo me kwaya lama! O cei e mata homu wai, me lama qeinira o kua e gadrevia, me lama ina gwalala.¹⁸O yau qí jukuniyalo takinia ivo kura tauçoko era rogo na tata ni "parofisai" ina vola okwe, kodaki e hila e valevutakinia na Kalou ena valevutakinia vua na baca bura kwe volai koto.¹⁹Kodaki e hila e koudei na voha mai na vola ni parofisai, ena koudei na Kalou lea i wahewahe mai na vunikai ni cola, ena yaloga ni tauni dodonu e volai osi hoke.²⁰Kua e vajinajina taki nia na kwa coko okwe na kwaya,²¹"Io! qí varau lehu homa". Jisu na Karisito! Na loloma ni Kalou me no qei kemutou. Emeni!